ספר הישר

והוא ספר כולל כמה ספורים
ומדרשי רז"ל על חמשה חומשי
תורה וקצת ספר יהושע
ושופטים :

בל"צח וערב מושך לבות בני האד'
לחכיר נפלאות ה' וחסדיו :

שאו וראו ספר חדש מדרשים ישנים
מלא וגדוש ספר כשר בעיני אלהים
ואדם ישר :

נדפס פה פראג

תחת ממסלת אדוננו המיומם מאוד
הקיסר רומי המסולל לעפאלטום
ירום הודו ויגדל מלכותו אמן :

על ידי המחוקק הר"ר יהודא בן הר"ר
יעקב ב"ק זל"הה

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשע"א

הקדמת המדפיס:

אמר המעיר תולעת ולא איש חוסף בן לחדובי יהי הכבוד המעולה כישר"ל גדול שמו"ל אמן ז"ל ה"ה:
עדי כספים וסהדי נסרופים ז"ל ס"ם הוה יודע ויש"ל הוה יודע כמה יגיעות יגיעתי כמה טרחתי
עד הוגיעו לזכות תעלומות הספר הזה כי ס"ם גלוי מעל לדמתי עיר ואם כישר"ל עיר נדולה על חכמים וסל
סופרים סעיר המהוללה פיסי"ש עין ושלשלתי סמם בעוכותי הרבים עלעלה נגר מדמי על דחי עכם נדרך כחי
כרז"ל כאח כפסי עד עת כואי לסמות חיי"ש לעיר ליורכה"יעה: וכל היום וכל הלילה תש"ד לא לחמם זכור
וזכור ומסות עלי כפסי ופדד מכתי מעילי כהעלותי על לבבי כמה וכמה הסתדלות כסרץ ח"ל ועטרת
ריסי ז"ל הם נגופו כמסוכו והוכו להעתיק הספר הזה כמספטו כל היסים לזהוב מחו"ה ולבזבז מסון וחיל קרן
חזוסם לקנות ולהעתיק לי לעצמי ספרי חין קץ לדעת חכמה וסוסר להבין לספרי כיבה כלפר יעידו"ן ידון כל
סער עתי זכרהן ז"ל לשונה למנוחה לכבוד ולתפארת עם הנדיקים חסר נג"ע לכ"ר כי סלי סלו חוץ וכפרע
מן ספרט כהעתקת ספר הזה קודם כלולים הוא לה' כי מעולם לית בר"ה ולא כמצח רק לחר סהעתיק כחכם
כשלם הסופר הלבי כמח"ר יעקב בן מעויה ז"ל הם העתיקו ספר כת"ת יסן כוסן לוחותיו מסוסטעות
גלוי בקיאות הרב הנ"ל שלם לא היה ספר לזולתו להבין היחותיו ההם להעתיקו מרוב הזמן והטעות:
ולדוכי לכי ז"ל הם מצח מן בעיניו לסמלכו אף כדי לתת להעתיקו גם חוץ ע"י סופר חחר וכמכח נע"ם נפ"ק
בעוכותיו הרבים יצלחו כמח"ר מסוחיתו ומכנית לבי מבני לעפות רעב דבר וחרב: פרוץ תכלל חרב
ומחרדים לחמר דבר ורעב מפני המלחפו' והקישטות סהיו בין בב המלך חזקן מלך מרוחקים ממת כי כל לחד
מתכנע לחמר לבי המלוך ויאכלו לת ישרלל בכל פה עד כי נסתרו מעט מהרבה מעשר מן העשר ופסה
מעכנע נתני כמה נתי הבנות בכחדן וכלבדוהון כלה היו כמח וכמה ספרים מיכים מדיכים סוכים מדם"ם גם יכנים
מעכנחות כמה נתי הבנות בכחדן וכלבדוהון כלה היו כמח וכמה ספרים מיכים מדיכים סוכים מדם"ם גם יכנים
מסם מדמם מסם מכתיבת יד מחבים מקרוב נלו רובה דרובה בשרפו בקרעו וכגבא תחת המפולת ויהיו מס
עם נעליהם עד היום הזה חוי לעיכים סכך ריחו על מוב ועל רע יהי מס ס"ם מבורך ומיריתי פן יהיה הספר הזה
גם הוא כיחד מהם כל יום ויום חייתי מפתדל בכל עוז ותעצומות לכל ס"ם כתבים ליחידי סגול"ה עשר לרבי"ם
ולעיר ס טוח"ם ולעיר פיסי"ש ע"ה היחידים מכשרון מתנפל ומה"ן לפני ה' לדרום ולחקר היה מקום כבוד
הספר הזה ויבוקשו מצח כי היה טפון נבוח ביד היה מיחידי הקהל הנכון המעולל כמ"ר משה חכן נר"ו: ולפרי"ן
כשלוחו כי כהרבינו טוב כוכתובי להדפיסו ולחלקו בכל גלויות ישרלל לו יחיר היה לפלחן כי רבה לקחת
חלקו בשוח זאת ומלחכי חלי מכחם סלוחה יסן ברכה מלת ה' ויהי משכורתו שלימה מכ"ר:
ועם היות כי חלי הנעיר נעניי הכיוחים בחונת יוכף נב' חלקים ה"ח"פ' קנת מקופות מהפרסיות
וסיו פי' ספיר סתי הנעיר ב"ם כיד ס' העוכה עלי: והנ' כ דרוסי' סרסתי בקהל רב ועוד יש קוכטי' לחרון
קנת בסוק ומ"ל ס"ם חנב נרוך לידי ופירסתים לפ' עד: והכבי ה"ם בסהדורי' נתרון כדי להב לו ל הדפוס
הם יג זוכר הם"י נחמי: וגם חלי הנעיר נעניי מצחתי מסכון תועלת לחר והוח כי כמה וכמה דברים מצח בחסמה חמסני
תורה קמי סהנבה והסף ז"ל כלחן למנות דרך סלול ליסב הקוסי ההוח ולפי דברו הספר הזה הוח מוכן על נכון
יען סיפר והתריך נסקוס מקנר בתורה סיפו' דברים כהמיתן ועי"כ תמצחתי עומד מניף יד ולחזר לו זר הנעיר
בזה מובן מס"ם וכו' דוק ותשכח: וכן הוכח בספר הזה כמה דברי"ם ז"ל הניחוס נמדרסיה"ם בקנר' והספר הזה
הניחם יותר ניחרוכה נחופן כי עת לעשות ולחום לכבוד כמו ית': ולחרי תפלה לבבי כוכן
רוח ה' ילהיה יעזור לי ויסלח פלומו חסדו ולחמת מסרומו להוסיעכני ועל מי
מנוחות ינהלני וינחני בחטלי נדקך נחתן בסו הגדול ולמען תורתי
חמן בנח סלה ועד:

צבוצא וצא לידינו כהיום הזה כי כאשר נתרבה ירושלים עיר הקודש ע"י מישוש ובנינו כל רחובי
החילים לשלול שללו ולבוז בזה הם תמהון לחד מהם סומכי מישוש ומקומו בירושה ובנינו ויבקש
ויחפוץ בית נירושלם גדולה וירחבה מאוד ויקח לו תוך כל העזה והשלל לאשר מצא שם ובאשר ללכת מן הבית
בתוכל נקיר, וירחה בשוק בכלו כעין מעמודים נקיר, ויסגר תוך הקיר ותוך חכנין ויעמד חכנין תוחת מלחם
ספרים רבים תורה נביאים וכתובים וגם ספרים תמכני ישראל למלכי העמים, וספרים אחרים רבים ליפרחל
וכן ספרי המשנה הכבוכה והתוקבה וכן מגלות רבות סוכחים שם ויעמד מכל מיכי מיכל ויין רב מאוד, ו מצא
שם זקן אחד ושוב והוא קורא בספרים האלה, וירא ההגמון את הפרשה הגדולה ויתמה תמיהה גדולה ויאמר
לזקן למה תאחר יושב במקום הזה לבדך ואין אחד נגד עליך, ויאמרהו הזקן זה כמה ימים ושנים ושבים אלבי
יודע החכמן ירושלם פעמים שנים, ואניתי הנית הזה ועשיתי לי תכסדרה והכנסתי עמי הספרים האלו לקרות
בהם והכנתי עמי כדי מחיה ואמרתי אולי ההיה לי נפש לשלל, ו מן אלהים את הזקן ההוא לחסד ולרחמים
בעיני ההגמון ההוא ויאמר לו שם בבבוד עם כל ספרין ולכו שם מעיר לעיר ומסדינה למדינה עד הגיעם
למדינתו ויעמד ההגמון חזקן ההוא כי הוא יודע בכל חכמה ותבונה ומדע ויודע בכל מיני החכמות
וקראיתו לותו כך כספלו וכבדו ויהי בניתו תמיד ולמדהו בכל החכמה ויבנו להם בית גדול בחוצתם מחוץ
לעבילית ומניחו שם את כל הספרים ההם, והנית ההוא עודנו בסבילית עד היום הזה, ויכתבו שם את כל
הדברים העתידים לה ות בחלכי העולם עד בילת שמיחנו ויהי כאשר שלטנו הגם עלעלה גבר ע"י פלכי תרם
מעיר לעיר ומסדינ למדינ נרע ופר, ויגיע ל דינו הספר הזה הנקרא תולדות חדם עם ספרי רבים כי נתן
אלהית ההוא בחסכיל ת וינחו אחר כך אל עירנו עיר נאפולו אשר תחת יד מלך ספרד יר"ה: ובאשר רחינו
הספרים האלו כי שם ספרים שכל חכמה שאנו מבינים בהם להדם שם בעת בזאת ועופרת ככל הספרים
הנאים לידינו והנה הספר הזה הוא המשובח, וגדול העלאה שבלם, והנה הגיענו ליד כנו שהספר הזה י"ב
נוסחאות בתקור בהם והנה בלם בוסחא אחת ואין בניהם שינוי ולא ת ספת ולא מגרעת ולא תוספות ולא תיבות
משונות, חודברים שוים כי בלם בשוה ובנוסחא אחת, ובעבור שרוינו בספר הזה תועלות רבות, שמים
לבנו אל התכלית, על כן שמנו מגמת בפנינו להדפיסו, ובמנת בתוב שזה הספר הוא הנקרא ספר היסר,
זבמנת שהשם מבקרא הספר הזה ספר היסר לפי שכל הדברים שם קדמו ויקדים דברי העתידים אל בל דבר ודבר בפקומו ובזמנו
כי לא תמנת בספר הזה שיאחר דברים שהם קדמו ויקדים דברי העתידים אל בל דבר ודבר בפקומו ובזמנו
בתוב, ועל זה תמנת בכל דבריו שיאחר שמת פלוני שנת בך לחיי פלוני וכן בל כיוצא בזה, ועל זה קראוהו
ספר היסר ולשנת ההרגל שבפיו בל חחדם נקראתו ספר תולדות חדם, והשנה כי בשם שהתחיל קראוהו, בבל
עיקר שמותיו ספר היסר שהשעשעים והרחיות שיאחרי והבן בשנת שספר הזה הוא היום בין היוכים מועתק
קורין לו לונורש דילוס דיריטוס גם בשנת אנל הרומייסקור ן ליברו דילוס פלאנהרוס די לוס דיוס די פיטוס
דילוס נראנדיס דילוס נירלוס דיפוים סוריר יהושע, וגם בשנת היום בין ערי מלכי חדום קורין לו לוסטוליברו
בפיוסכם דחדם, ובשנת בתוב בספר החשמונים שנהוג בינו כי בימי תלמי מלך מצרים נוה לעבדון בלבת
לקנין בלספרי הדתות ובל ספרי דברי היום ש מיאנתו בעולם בדי להתחבם מהם ולבחון ולחקור מהם עבייני
שעולם ולחבר מהם ספר בבל שספרי הדברים ודת ודין על בל ברכי העולם לעשות שספע על בורין, והלבו
וקבצו לו ע"שחות וס"ם ספרים והביאו לו בסף עוד מילבו לבקש להשלים חלף ספרים וכן עשו ואחר בך עשרו
לבבם ספרינו ישראל ואמרו לו אדוננו המלך מה לך לעורוח בבל זה שלח לי יוסלים אל היה דים ויהם יביאו לך

לקרות בספר הזה כל ענין חדש, פורידת ישראל למצרים עד שנת ויחתם בי בספר הזה ראוי לזה לקרות,
היה היה סתנת ספירתו ז"ל וכל הספרים ספרי התורה, תמצא בראשונה בספר הזה, נמלאכים מבעו
ביעקב בנותו מחרם, סה"כ לעשו, וענין בריאת עלם לומר ע"כ ספר הזכרון וכן הם ספרי החכם את עדין בסדר
סוחב וכל היונק נזה: הילך הוא סכל דבר כיחדים בדרכים, וענין סמכו עבריים בדרום סה סלא פירשו
הספרים, וזה יספיק לב המוסעים לדבריו; היא סכל הסחריב והולכי דרכים סחין להם פנאי לקרא, יקרא
נו ויקבלו סכרם, כי נו שכר הנפש, ותענוג הגוף סיסמע דברים סחורים סלא בכתבו בכל ספר, ומזה
יתבונן האדם לדעת הש"י ולדבקה בו: וספרי סרא בו בתחלת הספר הזה ומעלתו הגדולה הסתדלנו להדפיסו,
וחין להוסיף כואלא לגרוע חסרנו, ומעתה ההחלנו להדפיס מסרנו כ'ספר, להיותם כיד הכמי בריתנו, חכמי
גאולתנו להתפשט מסרנו בכל דור ודור, עיר ועיר מכפחה ומכפחה מדינה ומדינה: כדי שיתבונכ כפלחות ש"י
ועובותיו ומעש"ת כל הנביאים קדם ומחר נבו מכל העמים, ובזה יזכו המתבוננים בו לאהר בהכו בלבם
לירחת ש"י, ובש"י חלהי ההלהים חמן ונוחים בעשיכם ומסרנו הבו מבקשים מסך ועזר לעזרני במלחכה
זו כי היא מלחכת מסיח ועליחתנו וידריכנו בדרך מיסור ויגלנו מסגיחות ומכסחרות ינקנו, כמו"ש אחר מסיחו
סגיחות מי יבין מבסחרות נקני, והחלהים יוריכנו דרך סטובה וידריכנו בנתיב הסצלחה לפעון רחסיו וחסדיו
ויחלץ מסצלות לבבנו לעובדו חמן וכן יהי רצון:

זה ספר תולדות אדם אשר ברא אלהים על הארץ ביום עשות יי אלהים ארץ ושמים:

ויאמר אלהים נעשה אדם, בצלמנו כדמותנו, ויברא יי' את האד' בצלמו, ויצר יי' אלהי' את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים, ויהי האדם לנפש חיה מדבר: ויאמר יי' לא טוב היות האדם לבדו אעש'לו עזר כנגדו ויפל יי' תרדמה על האד'ויש ויסר צלע אח'מצלעותיו ויבן צלי בשר ויעש אותה לאשה ויביאה ל האד'ויקץ אד'משנתו והנח אשח עצמת לנגדו, ויאמר ואת עצם מעצמי היולה יקרא אש'כי מאיש לוקחה זאת, ויקרא האדם את שמח חוה כי היא היתה'אם כל חי, ויברך אותם ל יים ויקרא את שמם אדם ביו'הכראם, ויאמר יי' ל יים פרו ורבו בארץ וכלאו את הארץ: ויקח יי' ל יים את האד'וא שתו ויניחם בגן עדן לעבדה ולשמרה, ויצום ויאמר אליהם מכל עץ הגן אכול תאכל, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכלו ממנו כי ביום אכלכם ממנו מות תמותו, ויהי כאשר

ברכם

ברכם אלהים ובאשר צום ויעל מעליהם, וישכן האד'ואשתו בתוך הגן במצות יי' אשר צוח אות',
ויבא אלהים הנחש אשר ברא ל הים אחם בארץ ויבא אליהם להדיחם לעבור על מצות ל הים אשר
צום: ויסת הנחש ויפתה את האש'לאכול אתעץ
הדעת ותשמע האש'בקול הנחש: ותעבור את פי
יי' ותקח מעץ הד'טוב ורע ותאכ'ותקח ממנו ותתן
גם לאישה ממנו ויאכל, ויעברו האד' ואשתו על
מצות ה'אלהים אשר צום וידע ל הים ויחר אפו בהם
ויקללם, ויגרשם יי' אלהים ביום ההוא מגן עדן
לעבוד את האדמ'אשר לוקחו משם וילכוישכנו
מקדם לגן עדן וידע אד'את חוה אשתו ותלד שני
בני'ישלש בנות, ותקרא את שם הבכור קין לאמר
קניתי איש בעם יי' ותוסף ללדת את אחיו את הבל ויהי
הבל רועה צאן וקין עובד אדמה, ויהי מקץ ימים
אמרה בהבל באנו בארץ ובהבל נוקח ממנה:
וינדלו הנערים ויתן להם אביהם אחיזה בארץ ויהי
ושנים

משנים ויקרבו הנערים קרבן מנחת לי״י ויבא קין
מפרי האדמ׳ והבל הבי׳ מבכורו צאנו ומחלביהן,
ויפן י״י וישע אל הבל ואל מנחתו ותרד אש מאת י״י
מן השמים ותאכלנה, ואל קין ואל מנחתו לא פנה
י״י ולא שעה אליה כי הקריב לפני י״י מרוע פרי
האדמ׳ ויקנא קין בהבל אחיו על הדבר הזה ויבקש
למצוא אליו דבר עלילה לחמיתו, ויהי מימים
ויצאו קין והבל אחיו בשד׳ ביום לעשו׳ מלאכתם :

אמר הנעיר עם זה יובן אופרו בפרשה ויהי בהיותם
בשדה ויקר קין וכו׳ שר״ל שבשהיו בשדה עוסקים כל
אחד בעלאכתו זה חורש וזה רועה זה היתה עליה
ועלילה כי ויקם קין אל הבל אחיו ויהרגהו וכשו
שמספר והולך : דוק

ויהיו שניהם בשדה ויהי קין עובד והורש אדמתו
והבל רועה צאנו ויעבור הצאן על מקום החרישה
אשר חרש קין בארץ ויחר לקין מאוד על הדבר
הזה ויגש קין אל הבל אחיו בחמתו ויאמר אליו מה
לי ולך כי באת אתה וצאנך לגור ולרעו׳ בכל ארצי
, ויען גם הבל את קין אחיו ויאמר אליו מה לי ולך
אש׳ תאכל את פרי צאני ולובש את צמרם, ועתה
הסר מעליך את צמרי צאני אש׳ לבשת ושלם את
פרים ואת בשרם אשר אכלת, ויהי כאשר תעשה
את הדבר הז׳ גם אנכי אצא מארצך כאש׳ אמרת
או אעוף בשמים אם אוכל, ויאמר קין אל הבל אחיו
הלא אם הרגתי אותך היום מי יבקש דמך ממני ;
ויען הבל את קין לאמר הלא האלהים אשר עשה
אותנו בארץ הוא ינקום את נקמתי והוא יבקש את
דמי מאתך אם תמיתני, כי י״י הוא השופט והוא
הדיין והוא המשיב לאיש רעה כרעתו ורשע
כרשעתו אשר יעשה בארץ, ועתה אם חמת
תמיתני כזה הלא אלהים יודע מסתריך וישפוט
אותך על הרעה אשר דברת לעשות לי היום :
ויהי כשמוע קין את כל דברי הבל אחיו אש׳ דבר
ויחר אף קין על הבל אחיו בדברו את הדבר הזה :
ויהי

ויהי ויקם קין ויקח את ברזל כלי המחרש׳ אשר
לו ויכה בה את אחיו פתאום וימיתהו : וישפוך קין
את דמי הבל אחיו ארצ׳ זירץ דם הבל לפני הצאן
בארץ : ויהי אחרי כן וינח׳ קין על אשר המית את
אחיו ויתעצב מאוד ויבכה עליו ויחד לו מאוד :
ויקם קין ויחפר חפורה בשדה ויתן בה את גויות
אחיו וישב העפר עליו : וידע י״י את אשר עשה קין
לאחיו וירא י״י אל קין ויאמר אליו אי הבל אחיך
אשר אתך : ויכחש קין ויאמר לא ידעתי השומר
אחי אנכי : ויאמר אליו י״י מה עשית קול דמי אחיך
צועקים אלי מן האדמה אשר הרגת אותו שם :
כי הרגת את אחיך ותכחש אלי ותחשוב בלבבך
לאמר לא ראיתיך ולא אדע כל מעשיך אשר
תעשה : ותעשה את הדבר הזה ותמית את אחיך
חנם על אשר דבר אליך נכונה : ועתה ארור אתה
מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת את דמי
אחיך מידך ואשר קברת אותו בה :

אמר הנעיר עם זה יובן למה בתקללה האדמה סכ״א
ארור אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת וכו׳
כי גם כן היא חטאה במה שהעפר בסחסיבו קין על
הבל למה היא בחה ומקטה ולא דחתה העפר מעל
הבל והרי פצתה את פיה ממש לקחת את דמי הבל : דוק

והיה כי תעבוד אות׳ לא תוסיף תת כחה לך כאשר
בתחילה : כי קוץ ודרדר תצמיח לך האדמה :
ונע ונד תהיה בארץ עד יום מותך : ויצא קין בעת
ההיא מלפני י״י מן המקום אשר היה שם וילך נע
ונודד בארץ קדמת עדן הוא וכל אשר לו : וידע
קין את אשתו בימים ההם ותתר ותלד לו בן :
ויקר׳ שמו חנוך לאמר בעת ההיא החל י״י להניחו
ולהשקיטו בארץ : וגם בעת ההיא החל קין
לבנות עיר ויבנה את העיר ויקרא את שם העיר
חנוך בשם בנו : כי הניח לו י״י בארץ בימים ההם
ולא נע ולא נד כבתחילה : וילד לחנוך את עירד
ועירד ילד את מחויאל : ומחויאל ילד את מתושאל
ומתושאל

ומתושאל ילד את למך ׃ ויהי בשנת שלשים
שנה ומאת שנה להיי אדם בארץ וידע אדם עוד
את חוה אשתו ותחר ותלד בן בדמותו בצלמו
׃ ותקרא את שמו שת לאמר כי שת לי אלהים
זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין ׃ ויהי שת מאת
שנה וחמש שנים וילד בן ויקרא שת את שם בנו
אנוש לאמר בעת ההיא החלו בני האדם לרוב על
פני האדמה ולהכאיב את נפשם ולבם לפשוע
ולמרוד באלהים ׃ ויהי בימי אנוש ויוסיפו עוד
בני האדם למרוד ולפשוע באלהים להוסיף חרון
אף י׳י על בני האדם ׃ וילכו בני האדם ויעבדו
אלהים אחרים וישכחו את י׳י אשר בראם בארץ
ויעשו בני האדם בימים ההם צלמי נחשת וברזל
עץ ואבן וישתחוו להם ויעבדום ׃ ויעשו כל איש
אלוהו וישתחוה לו ויעזבו בני האדם את י׳י כל
ימי אנוש ובניו ׃ ויחר אף י׳י על מעשיהם ועל
תועבותם אשר עשו בארץ ׃ ויצף י׳י עליהם את
מי נהר גיחון וישחיתם ויכלה ויאבד את שליש
הארץ ׃ ובכל זאת לא שבו בני האד׳ מדרכ׳ הרע׳
ועוד ידם נטויה לעשות הרע בעיני י׳י ׃ ובימים
ההם אין זרע ואין קציר באדמה ואין אוכל לבני
האד׳ ויהי רעב גדול מאו׳ בימים ההם ׃ ויהי הזרע
אשר הם זורעים באדמה לקוצים ולדרדרים
ולברקונים בימים ההם כי מימי אדם היה הדבר
הזה בארץ מקללת אלהים אשר קלל את האדמה
מחטאת האדם אשר חטא לפני י׳י ׃ ויהי כאשר
הוסיפו בני האדם למרוד ולפשוע באלהים
ולהשחית את דרכם ותוסף גם האדמה להשחיתו
׃ ויהי אנוש תשעים שנה וילד את קינן ׃ ויגדל
קינן ויהי בן ארבעים שנה ויחכם וידע וישכל בכל
חכמה וימלך על כל בני האדם וידרך את בני
האדם בחכמה ובדעת ׃ כי היה האיש קינן חכם
מאד ומבין בכל חכמה וימשול בחכמתו גם
ברוחות ובשדים ׃ וידע קינן בחכמתו כי ישחית
אלהים את בני האדם על חטאם בארץ וכי יביא

י׳י

י׳י עליהם את מי המבול באחרית הימים ׃ ויכתוב
קינן את הנעתיד להיות בימים ההם על לוחות אבן
ויתנם באוצרותיו ׃ וימלוך קינן בכל הארץ וישב
מבני האדם לעבוד את הלהי׳ ׃ ויהי בהיות קינן בן
שבעים שנה וילד שלשה בנים ושתי בנות ׃ ולא
שמות בני קינן שם חבכור מהללאל ומשנהו עינן
והשלישי מרד ׃ ואחיותיהם עדה וצלה אלה בני
קינן אשר יולדו לו בנים חמשה ׃ ויתחתן למך בן
מתושאל את קינן ויקח לו את שתי בנותיו לנשים ׃
ותהר ותלד עדה ללמך בן ויקרא את שמו יבל ׃
ותהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו יובל ׃ וצלה
אחותה היתה עקרה בימים ההם אין לה ולד ׃
כי בימים ההם החלו בני האדם לפשוע באלהים
ולעבור על מצותו אשר צוה את האדם לפרות
ולרבות בארץ ׃ וישקו מבני האדם את מקצת
נשיהם משקה עקרות למען אשר יעמדו בתוארם
ולא יכחיש יפיין ומראיהן ׃ ויהי בהשקות בני
האדם את מקצת נשיהם ותשתה גם צלה עמהן ׃
ויהי הנשים היולדות בעיני בעליהן לתועבה
באלמנות חיות והעקרות ידבקו בהן ׃ ויהי מקץ
ימים רבים ושנים לעת זקנת צלה ויפתח י׳י את
רחמה ׃ ותהר ותלד בן ותקרא את שמו תובל קין
לאמר אחרי בלותי קניתיהו מאל שדי ׃ ותהר עוד
ותלד בת ותקרא את שמה נעמה כי אמרה אחרי
בלותי היתה לי עדנה ונועם ׃ ולמך זקן בא בימים
ותכהין עיניו ולא יכול לראות ותובל קין בנו רועה
אותו ׃ ויהי היום ויצא למך בשד׳ ותובל קין בנו עמו
ויהי הם הולכים שניהם יחד בשדה וקין בן אדם
הולך ובא בשדה לקראתם כי היה למך זקן מאד
ולא יוכל לראו׳ מאד ותובל קין בנו נער קטן מאד
׃ ויאמר תובל קין אל אביו למשוך בקשתו וימשוך
את קשתו ויך את קין בחצים מרחוק ויביתהו כי
היה בעינם לחיה ׃ ויבא החצים בגויית קין והוא
רחוק מפניהם ויפול ארצה וימת ׃ וישלם י׳י
לקין רעה ברעתו אשר עשה להבל אחיו בדבר י׳

אשר

אשר דבר לו : ויהי כאשר פתח קין ויהרגהו
ותובל לראות את החיה אשר הרגו וירא והנה קין
מקנם נופל ארצה מת : ויחר ללמך מאד בעשותו
הרב׳ הוכה כף ל כף ויספו׳ את בנו בבשרו ויכהו
: וישמעו נשי למך את הדבר אשר עשה למך
ויבקשו להרגו : וישנאו נשי למך אותו מהיום
ההוא והלאה על אשר המית את קין ואת תובל
קין ויפרדו נשי למך מפניו ולא אבו לשמוע אליו
בימים ההם : ויבא למך אצל נשיו ויפצר בם
לשמוע אליו על הדבר הזה ׳ ויאמר למך לנשיו
עדה וצלה שמענ קולי נשי למך האוינה אמרתי׳
תמר מנעיר בזה מוכן כפל הפסוק לכל פיוטי סלוי
קמטו סמעו קולי להזדוג חלי סלזיכה אמרתי
התגללות פיוטי הולד :

אך עתה חנה חשכתם ואמרתם כי איש הרגתי
לפצעי וילד לחבורתי על לא חמס : הלא אתם
ידעתם כי אני זקנתי ושבתי ועיני כבדו מזוקן ואעש
את הדבר הזה בלא דעת : וישמעו נשי למך אליו
לדבר הזה וישיבו אליו כעצת אדם אביהם : אך
לא ידעו לבניהם מחיות ההוא והלאה כי ידע כי
חרון אפ׳ הולך וגדול בימים חיים על בני האדם
להשחיתם במי המבול על רוע מעשיהם :
ום ללאל בן קינן חי ששים שנה וחמש שנים וילד
את ירד ויחי ירד שתים ושתים שנה ומאת שנה
ויולד את חנוך : ויחי חנוך חמש ושתים שנה
ויולד את מתושלח : ויתהלך חנוך את האלהים
אחרי הולידו את מתושלח ויצניע את׳ ויתאם
בדרכי בני האדם חרעים : ותדבק נפש חנוך
בפוסר׳ ובדעת ובבינה וידע את דרכי׳ : ויפרד
בחכמתו את נפשו מבני האדם וסגר את נפשו
מהם ימים רבים : ויהי מקץ ימים רבים ושנים
בהיותו עובד לפני׳ ויהי רוא מתפלל לפני׳
בניא ובחדר : ויקרא אליו כלי׳ בן השמים
ויאמר הגני : ויאמר אליו קום צא מביתך
וממקובך

וממקובך אשר נחמאת שמה : והלכת על כל בני
חאדם לפיון אשר תלמדם את הדרך אשר ילכון
בה ואת המעשה אשר יעשו ללכת בדרכי׳ :
ויקח חנוך ויצא מביתו ומקובו ובן׳ החזיר אשר
היה שם כדבר׳ : וילך את בני האדם וילמדם
דרך׳ : ויאספו את בני האד׳ בעת ההיא ויודיעם
את מוסר׳ : ויצו ויצבירו קול בכל מקומות בני
האדם לאמר מי האיש אשר יחפוץ לרעת את
דרכי׳ ואת המעשה הטוב יבא אל חנוך :
ויאספו אליו כל בני האדם בעת ההיא ויהי כל
אשר יחפוץ את הדבר הזה וילך אל חנוך : וימלוך
חנוך על בני האדם כדבר׳ ויבואו וישתחוו לו
ארצה וישמעו כלם יחד את דבריו : ותהי רוח
לוהים אל חנוך וילמד את כל אנשיו חכמת לוהים
ודרכיו ויעבדו בני האדם את׳ כל ימי חנוך ויבאו
בני האדם לשמוע את חכמתו : וגם כל מלכי בני
האדם הראשונים והאחרונים ושריה׳ ושופטיהם
באו אל חנוך כשמעם את חכמתו וישתחוו לו אפים
ארצה : ויבקשו גם הם מאת חנוך אשר ילוך
עליהם ויאכה להם לדבר הזה : ויתקבצו
כלם בשלשים ומאת מלכיה ושרים וימליכו את
חנוך עליהם ויהיו כלם תחת ידו ותחת דברו :
וילמד אותם חנוך חכמה ודעת ודרך׳ וישם
שלום בין כלם ויהי שלום בכל הארץ בימי חנוך :
וימלך חנוך על כל בני האדם מאתים וארבעים
שנה ושלש שנים ויהי עושה משפט וצדקה לכל
עמו וידריכם כדבר׳ : ואלח תולדות חנוך
מתושלח ושלושע וילמך בנים שלשה ואחיו אחיהם
מלכא ונעמה : ויהי מתושלח שבע ושמונים שנה
ומאת שנה וילד את למך ויהי בשנת חמשי ושש
שנים לחיי למך ויפת אדם בן חמש מאות ושלשים
שנה היה במתו ויקברו אותו שת ובניו וחנוך
ומתושלח בנו בכבור גדול נקבור את המלאכים
במערה אשר דבר להם׳ : ויעשו כל בני האדם
במקום ההוא בסגד ובני גדול על אדם על כן
היתה

היתה לחוק בבני האדם עד היום הזה : ויפת
אד׳ על אש׳ אכל מעץ הדעת הו ובניו כאשר דבר
אליהם י״י ויהי בשנת מות אדם היא שנת מאתים
וארבעים שנה ושלש שנים למלכות חנוך : ויהי
בעת ההי׳ וישם חנוך על לבו להפרד ולהכדל מבני
האדם ולהסתר מהם כבראשונה לעבוד את י״י :
ויעש חנוך את הדבר הזה אך לא הסתי׳ את נפשו
מהם כל הימים : ויסתר מבני האדם שלשת ימי׳
ויגלה להם יום אחד : ובכל שלשת הימים אשר
הוא בחדר מתפלל ומשבח אל י״י אלהיו וביום
אשר יצא אל עבדיו להראות להם ולמד להם דרך
לי וכל אשר ישאלו ממנו דובר אליהם : ויעש
כמעשה הזה ימים רבים ושנים וישב אחרי כן
ויסתר את נפשו ו׳ימים ויגלה לעמו יום א׳לשבעה
ימים ואחרי כן יום אחד בחדש ויום אחד בשנה
עד אשר בקשו פניו כל המלכים וכל השרים וכל
בני האד׳ ויתאוו כלם לראו׳ את פני חנוך ולשמו׳ את
דבריו ולא יכלו כי יראו כל בני האד׳ מחנוך ירא׳
גדולה ויראו מגשת אליו מאימת האלהים אשר
על פניו על כן לא יוכל איש לראות את פניו פן
יוסר ויפות : ויתיעצו כל המלכים וכל השרים
לאסוף את כל בני האד יחד ולבא אל חנוך מלכם
לדבר כלם עמו בעת אשר יצא אליהם ויעשו כן :
ויהי היום ויצא חנוך אליהם ויתקבצו כלם ויבאו
יחד אליו וידבר להם חנוך את כל דבריהם וילמד
להם חכמ׳ ודעת ויורם את יראת י״י ויתבהלו מאד
כל בני האדם ויתמהו ממנו על חכמתו וישתחוו
לפניו כלם ארצה ויאמרו יחי המלך יחי המלך :
ויהי מימים בהיות כל המלכים וכל השרים וכל
בני האדם מדברים עם חנוך וחנוך מלמד אותם
את דרכי י״י : ויקרא מלאך י״י אל חנוך מן השמים
בעת ההיא ויאמר להעלותו השמים להמליכו על
בני האלהים בשמים כאשר מלך על בני האדם
בארץ : בעת ההיא בשמוע חנוך את הדבר הזה
ויצא ויקבצו לו את כל יושבי הארץ וילמד אותם
חכמה

חכמה ודעת ומוסר י״י : ויאמר אליהם ושאול
נשאלתי לעלות אל השמים לא ידעתי יום לכתי :
ועתה אלמד את כ׳חכמה ודעת ומוסר לעשו׳ בארץ
אשר תחיו׳ בה טרם אשר אלך מאתכם ויעש כן :
וילמד אותם חכמה ודעת ומוסר ויוכיח אתהם :
וישם להם חוקים ומשפטים לעשותם בארץ וישם
להם שלום ויורה אותם חיי עולם : וישב אתם
ימים אחדים וילמד ויורה להם את כל הדברים
האלה : ויהי בעת ההיא ובני האדם יושבים את
חנוך וחנוך מדבר אליהם : וישאו עיניהם ויראו
והנה דמות סוס גדול יורד מן השמים וילך הסוס
ברות הארץ : ויגיו לחנוך את אשר ראו ויאמר
אליהם חנוך בעבורי הסוס ההוא יורד לארץ ב
הגיע העת והיום אשר אלך לי מאתכם ולא אראה
עוד אליכם : ויורד הסוס ההוא בעת ההיא ויעמוד
לפני חנוך וכל בני האדם אשר את חנוך רואים
אותו : ויצו עוד חנוך בעת ההיא ויעבירו קול ו׳אמ׳
מי האיש אשר יחפוץ לדעת דרכי י״י אלהיו יבא
ביום הזה אל חנוך טרם הל׳קחו ממנו : ויתקבצו
ויבואו כל בני האדם ויבואו אל חנוך ביום ההוא
וגם כל מלכי הארץ ושריהם ורוזניהם לא סרו
מאתו ביום ההוא : וילמד חנוך את כל בני האדם
חכמה ודעת ומוסר י״י ביום ההו׳ ויצום מאד לעבוד
את י״י וללכת בדרכיו כל ימי חייהם וישם שלום
עוד בין כלם : ויהי אחרי כן ויקם וירכב על הסוס
ויצא וילך ויצאו וילכו אחריו כל בני האד׳ כשמנה
מאות אלף איש : וילכו אתו מהלך יום אחד : ויהי
ביום השני ויאמר אליהם שובו לכם לאהליכם למה
תלכו פן תמותן וישובו מהם מעליו : וילכו אתו
הנשארים מהם מהלך שעת ימים והנוך דובר
אליהם בכל יום שובו לאהליכם פן תמותו ולא
אבו לשוב וילכו אתו : ויהי ביום הששי וידבר עוד
חנוך אליהם לאמר שובו לכם לאהליכם מאתי
כי מחר אעלה לי השמימה והיה כל הנשאר
מכם אתי ימות : וישובו עוד מהם ביום הששי

ב ויותרו

ותתרו עוד אנשים וידבקו עמו: ויאמרו אלו נסך
גלך אל המקום אשר תלך חוי"י כי המות יזריד
בינינו ובינך: ויהי כי מתאבצים הם ללכת אתו
ויחדל לדבר אליהם וילכו אחריו ולא שבו לחם:
וחמלכים האלה בשובם ויפקדו כלם לדעת את
מספר האנשים חנשארים אשר הלכו אחרי חנוך
ויהי בעם השמיני ועל חנוך נסערה השמימה
בסוסי אש ורכבי אש: וישלחו כי המלכים אשר
היו עם חנוך ביום השמיני לקחת את מספר
האנשים אשר נשארו עם חנוך במקום אשר עלה
משם השמימה: וילכו כל המלכים האלה אל
המקום חהוא וימצא כל הארץ מלא'שלג במקום
החואועל השלג אבנים גדולות מאבני שלג:
ויאמרו איש אל רעהו לכו ונכקע את השלג הזה
ונראה אן מותו האנשי' אשר נשארו עם חנוך תחת
השלג הזה: ויעשו כן ויבקשו בכל השלג ההוא
וימצאו את מספר האנשים אשר היו עם חנוך
פחים תחת השלג ויכבשוא חנוך ולא מצאו כי
עלה השמימה:

אמר הנעיר כזה אחני מכין מלת ויהיכו כי לקח אותו
אלי'ל ויהיכו תחת השלג כמן האחרים לפי פלקח
אותו מלאכים אותו דיקח ולא לאחרים: דוק

ויהיו כל ימי חנוך אשר חי בארץ שלש מאות שנה
וחמש ושישים שנה: בשנת מאה ושלש עשרת
שנה לחיי למך בן מתושלח ילד חנוך השמימה:
ויחי בעלות חנוך השמים ויקומו כל מלכי הארץ
ויקחו את מתשלח בנו ויושחו אותו ומליכוהו
עליהם תחת אביו: ויעש מתושלח הישר בעיני י"י
בכל אשר הורהו חנוך אביו: וילמד גם הוא את
בני האדם חכמה ודעת ויראת י"י כל ימיו ולא סר
מן חדרך הטובה ימין ושמאל: אך באחרית ימי
מתושלח סרו בני האדם באחרי י"י וישחיתו את
הארץ ויגזלו ויחמסו איש את רעהו ויבזדו בלי
ויעשון בן וישחיתון את דרכם ולא אבו לשוב

בקול

בקול מתושלח ויסרדו בו: ויקצף י"י מאד עליהם
ויוכף י"י וישחית את הזרע ניביט החם ואין זרע
ואין קציר בארמה: ויהי כאשר יזרעו את חאדמה
את אשר יאכלו למחייתם בארץ ויצמחו לחם
קוצים וזרדרים אשר לא זרעו: וכל זאת לא
שבו בני האדם ניביט ההם פדרכם הרעה ועוד
ירם נטויה לעשות הרע בעיני י"י: ויכעיסו את
י"י בדרכיהם הרעים ויקצוף י"י מאד וינחם כי
עשה את האדם ויאמר להשחיתם ולהאבידם
מעל פני האדמה ויעש להם כן: ניביט ההם
בחיות לבך בן מתושלח בן ששים ושפנה שנים
ומאת שנה וימת שת בן אדם: ויהיו כל ימי שת
אשר חי תשע מאות שנה ושתי עשר שנה ויפת:
ויהי למך בן שמונים ואחת שנים ומאת שנה ויקח
אשה בוזת בת אלישוע בן חנוך דודו לאשה ותהר לו:
בעת ההוא זרעו בני האדם את האדמה ויצמח
אוכל מזרע באדמה:

אמר הנעיר כזה אחני מכין מלת ויהיכחמנו כי מן
האדמה יאמר אחרים כי חז כזאת הזאת אחמנו מיסן טוב
מנחמנו מעבד לוכל כאדמה מפ"כ מקודם וכלנו יהיה
להם כח למיסן עוב: דוק

אך לא שבו בני האדם פדרכם הרעה וימעלו
וימרדו באדמה ותהר אשה לנוח ותלד לו בן בעת
החיא לתקופת חשנה: ויקרא מתושלח את שמו
נח לאמר נחה האדמה משקמת מהשחית ביניו
ולבלבאביו קרא לו בינחם לאמ"ר זה ינחמנו מבעשנו
ומעצבון ידינו בן האדמה אשר ארורה י"י:

אמר הנעיר כזה אחני מכין על אמר בקרית כח ואמר
עוד זה יכחמנו מיוכן כופל על מפ כח כי יחס על מפ
מכחם: כי אחני הכאמר בפ"כ הקודם קרית לותו כח
כי כאה האדמה ומקללה ביניו יכל לאמר עם מהשלל
אמר לו ויקרלוהו הוא הפ אמר יפיל על אמורה זה
יכחמנו מהוא מפ מכחם: דוק הן נהפך כמו מכרוכם
מזה הספל: דוק

יגדל

ויגד להלך ויגמל וילך בדרכי מתושלח אביו ויהי
תם וישר עם י"י : וכל בני האדם סרו מדרכי י"י
כלם בימים ההם כאשר רבו על פני האדמה
בבנים ובבנות : וילמדו איש את רעהו את
דרכיהם הרעים וילכו הלך ופשוע בי"י : ויעשו
להם איש אלוהו ויגזלו ויחמסו ויעשקו איש את
רעהו ואיש את קרובו וישחיתו את הארץ ותמלא
הארץ חמס : וילכו שופטיהם ושוטריהם אל
כל בנות האדם ויקחו להם נשים בחזקה מתחת
בעליהן מכל אשר בחרו : וגם מבהמת הארץ
ומחית השדה ומעוף השמים הביאו בני האדם
בימים ההם וילמדום ללכת מין לאשר איננו מינו
למען הכעיס את י"י בדבר הזה : וירא אלהים את
כל הארץ והנה נשחתה כי השחית כל בשר את
דרכו על הארץ כל האדם וכל הבהמה : ויאמר
י"י אמחה את האד אשר בראתי מעל פני האדמה
מאדם ועד עוף השמים ועד הבהמה ועד החיה
אשר בשדה כי נחמתי כי עשיתם : ויהי כל איש
אשר הלך בדרכי י"י מת בימים ההם טרם הביא
י"י על בני האדם את הרעה אשר דבר לעשות
להם : כי מאת י"י היתה זאת להם לבלתי
ראותם את הרעה אשר דבר י"י על בני האדם :
וגם מצא חן בעיני י"י ויבחר בו י"י הוא ובניו לחיות
מהם זרע על פני כל הארץ :

חסלת פרשת בראשית

פרשת נח

דרהי בשנת שמונים וארבע שנים לחיי
נח וימת אנוש בן שת בן תשע
מאות שנה וחמש שנים היה במותו : ובשנת
שבעים ותשע שנים ומאת שנה לחיי נח מת קינן
בן אנוש : ויהיו כל ימי קינן תשע מאות שנה
ועשר

ועשר שנים וימת : ובשנת ארבעה ושלשים
שנים ומאתים שנה לחיי נח מת מהללאל בן קינן :
ויהיו ימי מהללאל שמונה מאות שנה וחמש
ותשעים שנה וימת : וירד בן מהל מת
בימים ההם בשנת ששי' ושש שנים ושלש מאות
שנה לחיי נח : ויהיו כל ימי ירד תשע מאות
שנה ושתים וששים שנה וימת : וגם כל האדם
אשר מלאו אחרי י"י מתו בימי' ההם טרם ראותם
את הרעה אשר דבר י"י לעשות בכל הארץ :
ויהי מקץ ימים רבים ושנים עד שנת ארבע מאות
ושמונים שנה לחיי נח : כאשר חמו כל בני
האד' אשר מלאו אחרי י"י למות מקרב בני האדם
וישאר אך מתושלח בימים ההם : ויאמר י"י
אל נח ואל מתושלח לאמר : דברו וקראו אל
כל בני האדם לאמר כה אמר י"י שובו מדרכיכם
הרעים ועזבו את מעשיכ' ונחם י"י על הרעה אשר
דבר לעשות לכם בארץ ולא תחיה : כי כה
אמר י"י חנני נותן לכם מועד עשרים ומאת שנה
אם שוב תשובו אלי ועזבתם את דרכיכם
הרעים ושבתי גם אני מן הרעה אשר דברתי
אליכם ולא תקום אמר י"י : וידברו נח ומתושלח
את כל דברי י"י אל כל בני האדם יום יום השכם
ודבר בכל הימים ההם : ולא שמעו כל בני
האדם אליהם ולא הטה את אזנם לדבריהם
ויקשו את ערפם : וישם י"י מועד להם עשרים
ומא' שנה לאמר אם שוב ישובו ונחם י"י על הרעה
לבלתי השחית את הארץ : ונח בן למך חדל
לקחת אשה להוליד בנים כי אמר אך הנה י"י
משחית את בני האדם מעל הארץ למה לי בנים :
ונח איש צדיק תמים היה בדורותיו ויבחר בו י"י
לחיות מזרעו זרע על פני כל הארץ : ויאמר
י"י לנח קח לך אשה והוליד בנים כי אותך ראיתי
צדיק לפני בדור הזה : ואתה וכניך אתך תהיו
בקרב הארץ וילך נח ויקח אשה ויבחר את נעמה
בת הנוך והיא בת חמש מאות ושמונים שנה :

אמר

אשר תעשיר עליו הוא הפך דברי רז"ל שפירשו שעשה
לחות חובל קין את לפך כשהיה נח, ומזה כתיב בהיות
את חנוך, ולולי זה היה לחם בקבלה כי לחתו של
נח לשם שמה ומה לו מנוחו בכתוב פס כעשה כי לחם
לחות חובל קין את לפך ויחסרי מזו הי', אבל לא ראו
זה בספרי קדמוני חומר נכי' כעשה לחת פיתם וסיים
את חנוך: דוק

נח בן חשעים ושמונה שנה וארבע מאות שנה
בקחתו את נעמה לאשה, ותהר נעמה ותלד בן
ויקרא את שמו יפת לאמר יפת אלהים ל בארץ,
וחה עוד ותלד בן ויקרא את שמו שם לאמ'שמני
אלהים שארית לחיות בקר ב הארץ, ונח בן חמש
מאות ושתים שנה כלדת נעמה את שם, ויגדלו
הנערים וילכו בדרכי י' בכל אש'לפרה פיתשל'
ונח אביהם, ולפך אבי נחבת ניפים ההם כי אך
לא הלך בדרכו אביו בכל לבבו ויפת בשנת המש
ותשעי שנה וחמ'מאו'שנה לחיי נח, ויהיו כל ימי
למך שבע ושבעים שנה ושבע מאות שנה ו בת,
וגם כל בני האדם אשר ידעו את י' פיתו כלם
בשנה ההי'טרם הביא י' את הרעה על בני האד',
כי חפץ י' לרפיתם לבלתי ראות איש איש ידע את
י' את אחיו ואת קרובו ברעה אש'דבר י' לעשות,
בעת ההיא אמ ר י' אל נח ואל מתושלח לאמר,
עמדו וקראו באוני כל בני האדם את כל הדברים
אשר דברתי אליכם ביפיכ ההם, אולי ישובו בני
האדם ממעשיהם הרעים ונחמתי על הרעה ולא
אביאנה, ויעמדו נח ומתושלח ויקרא באזני כל
האדם את כל אשר דבר י' אלהים, ולא שפעו
בני האדם ולא הטו את אזנם ל כל הדברים האלה,
ויהי אחרי כן ויאמר י' אל נח קץ כל בשר בא לפני
פפני רוע מעלליהם והנני משחיתם את הארץ,
ואתה קח ך עצי גופר והלכת אל תיכות פלוני
אלכוני ועשית לך ריבה גדולה והעבדת אותה
במקוב התוא' ווה אשר תעשה אות' שלש מאות
אמה אר כה וחמישים אמה ר חבה ושלשים אמה
קומתה

קומתה, ועשית לך צ הר תתוח צרה ואל אמה
תכלנה מלמעלה וכפרת את מבית ובחוץ בכפר,
ואני הנני מביא את המבול כים על הארץ לשחתי
כל בשר פתחת השמים כל אשר בארץ יגוע,
ובאת אתה ובניך ואשתם מכל החי שנים שנים
זכר ונקבה תביאת אתהם ל חיות לחיות פשם
ורע על חארץ, וגם פכל פאכל אשר יאכל לכל
החיה אסף אליך ל חתבה והיה לך ולחם לאכלה,
ובחרת לבנך שלש נעורות מבנות האדם והיו
לבנך לנשים, ויקם נח ויעש את חתבה בפקום
אשר צוהו י' ויעש נח ככל אשר צוה אותו, בשנת
חמש מאות וחמש ותשעים שנה החל נח לעשות
את התבה ובשנת שש מאות שנה כלח את התבה
לכל דבריה וכל כישנטיה, ויעש את התבה חבש
שניפ כאשר צוהו י', אז לקח נח את שלש בנות
לפקים בן פתושלח לבניו לנשים כאשר צוה י' את
נהו היו נעת ההיא ויפת פתושלח בן חנוך בן השע
וששים שנה ותשע באות שנה במותו, בעה ההיא
אחרי מות פתושלח אמר י' אל נח בא אתה וכל
ביתך ל התבה, הנני פאסף לפך את כל נהפות
הארץ וח ת השדה ועוף ר שפיפ ובאו כלם ופכמו
את התב', ויצאת אתה וישנת לך תח'פתח התבת
וכל החי'והבהפ'ורעוף יאספו כלם ועפדו נגד ך,
והיה כל אשר יבוא פהפ ורבץ לפניך אותו תקח
ונתת ביד בניך והניאו אל התבה וכל אשר יעבד
נגדך תעזוב ויעש י' את הדבר הז' פבחרת ויבאו
בהפו' והיות ועופות הרבה פאד ויסובבו כלם את
התב', ונחיצא וישב לו פח'דפת'וידי כל הרובצים
לפניו פכל הבש'הביא ל נניו ל התב'וכל העופדי'
נגדועזב בארץ, ותבא לניאה אחת ושני נוריה
עמה זכר ונקבה, ויבואו וירבצו נגד נח שלשתם,
ויקמו שני בני הלביא'החי'עליה ויבואו' ויכיתו
ממקופ'ותלך לה פשך חשונו הכ ל כבופ'וירבצו
לארץ לפני נח: והלביא' ברחה להותעמו'נבקום
האריות: וירא נח את המע'הזה ויתבה פאוד

ויקם

ויקם ויקח את שני גורי הלבואה ויביאם אל התבה ,
ונח הביא אל התב' מכל החי אשר בארץ לא נשאר
דבר אשר לא הבי נח עמו אל התב' , שנים שני' באו
אל נח אל התב' ומן הבהמ' הטהור' ומן העוף הטהור
הביא שבעה שבעה באשר צוה אותו אלהים , וכל
הבהמות והחיות והעוף עודם במקום ההוא כלם ,
ויסובבו כלם את התב' מפה ומפה והגש' עודנו לא
היה בעת ההיא עד שבעת ימים וי' הרעיש ביום
ההוא את כל הארץ ותחשך השמש וירגיו מוסרי
תכל ותגעש כל הארץ ויברקו ברקי וירעמו רעמי'
ויגבר כל עצות בכל הארץ אשר לו נודע ליושביה
כמוהו , ויעש י' את חדבר הנורא הז' לעין הבהיל
את בני האדם לשוב אל י' לבלתי היות רעה בארץ
ובכל זאת לא שבו בני האדם מדרכם ויוסיפו על
חרון אף י' בעת ההיא ולא שתו איש לבו לכל זאת ,
ויהי לשבעת הימים בשנת שש מאו' שנה להיי נח
ומי המבול היו על הארץ , ויבקעו כל מעיינות תהו'
ויפתחו ארובת השמים ויהי הגשם על הארץ מיום
ומ לילה , ויבא נח וביתו וכל החי אשר אתו אל
התבה מפני מי המבול ויסגור י' בעדו , ויקוצו כל
בני האדם הנשארים בארץ מפני הגשם כי המים
גברו מאד על הארץ והבהמות והחיו' עודם עומדי'
סביבות התב' , ויתקבצו כל בני האדם יחד כשבע
מאות אלף איש ואשה ויבואו כלם אל נח אל התבה ,
ויקראו כלם אל נח לאמר פתח לנו ונביא עמך אל
התבה ולמה נמות אנחנו , ויען נח אותם לאמר
בקול גדול מן התבה ויאמר אליהם הלא אתם
מרדתם כלכ' בי' י' ותאמרו לא הו' ויבא י' עליכ' את
הרעה הזאת להבהיד ולהאשים אתכם מעל פני
האדמה , הלא זה הדבר אשר דברתי אליכם זה
עשרים ומאת שנה היום הזה ולא שמעת בקול י'
ועתה תחפצו להחיות בארץ , ויאמרו כלם אל נח
הננו ושבנו כלנו עד י' אך פתח לנו ונחיה ולא
נמות , ויען נח אות' לאמר הנה אך עתה בראותכ'
את צרת נפשכם תשובו אל י' ולמה לא שבתם

זה עשרים ומאת שנה אשר שם אותם לכם י'
למועד ותבואו ותדברו אלי את חדבר הזה מרעת
נפשכם גם י' לא ישמע אליכם ולא יאזין לחם
ביום הזה ולא תצליחו כדבריכם היום , ויגשו
כל בני האדם לשבור את התבה לבוא בתובת
מפני הגשם כי לא יכלו לסבול את הגשם עליהם
, וישלח י' את כל החיות וכל הבהמות אשר
עומדים סביבות התבה , ויגברו עליהם החיות
ויבום ויבריחום מעל התבה , ויפתו פתח
החיות רבים ויבריחום מן המקום ההו' וילכו איש
לדרכו ויפיצו על פני כל הארץ , והגשם עודנו
יורד על הארץ וירדו ארבעים יום וארבעים לילה
ויגברו המים מאוד מאוד על הארץ , ויפתחו
כל בשר אשר על הארץ במים מאדם ועד
בהמה ועד חיה ועד רמש ועד עוף השמים
וישאר אך נח ואשר אתו בתבה , ויגברו
המים וירבו מאוד על הארץ וישאו את התבה
ותרם מעל הארץ , ותלך התבה על פני
המים ותהפך על פני המים הלוך והפוך
חנה והנה ויתהפך כל החי אשר בה כהפוך
את הגזיד בסיר , ויהי צער גדול לכל
הקום אשר בתבה והתבה חשבה להשבר ,
ויתבהל כל החי אשר בתבה ויבהמו האריות
ויגעו השורים ויצעק הזאבים , וכל היקום
אשר בתבה מדבר וצועק בלשונו , וישמע
קולם למרחוק , וגם נח ובניו צועקים ובוכים
בצרתם ויראו יראה גדול מאוד ויגיעו עד
שערי מות , ויתפלל נח אל י' ויצעק על
חדבר הזה אל י' ויאמר אנא י' הושיעה
לנו כי אין כח בנו לסבול את הרעה הזאת
אשר סבבתנו , כי אפפוני משברי מים
ונחלי בליעל בעתוני קדמו אותנו מוקשי מות
, עניו י' עננו פדינו פנה אלהינו וחנינו
פדינו והצלינו , וישמע י' בקול
נח ויזכרהו י' :

אמר הנעיר נזה יובן מה שאמר הכתוב ויזכור אלהים
את נח ואת כל אשר אתו בתיבה אחר היותם שם כי
נראה כי מקומו הוא קודש שכינסת שם כשהוא נכל
מקום דוק : ועוד אמיך דשמיך ליה ויעבר
אלהים רוח כו' ויסוכו מסים כי נראה דקאי אמאי
דקאמר ויזכור אלהים כו' אלא שהוא כדברי הספר
הזה נענור נערש שהים להם שם : דוק

ויעבר רוח על פני הארץ וישוכו המים ותנח
התבה , ויסברו מעיינות תהום וארובות השמים
ויכלא הגשם מן השמים : והמים היו הלוך
וחסור ביומים ההם ותנח התבה בחדי אדרת :
ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה ויקרא נח
ערב אל יי בעת הדריא ויאמר אנא יי אלהי כל
חצרץ והיומים וכל אשר בהם , רוצוא כפסוק
נפשינו כימאסרי אשר שפחתני בו כי יגעתי
באחתי מאוד , וישמע יי בקול נח ויאמר
אליו בפלאתך שנה מביבה אזחצא , והי
לתקופת חשנה עד מלאת לנח שנה תמימה
לשבתו בתבה חרגו המים מעל הארץ ויסר
נח את מכסח התבה , בעת הדריא בשבעה
ועשרים יום לחודש השני יבשה הארץ אך לא
יצאו נח ובניו וכל אשר אתו מן התבה עד
אשר דבר אליהם יי :

אמר מצעיר נזה סוגן במקומו לפי לא יפלא נא
מד מן התנה כמרמה כי חרגו המים וכו ולמה
נצטרך עוד לכתב שם אלא כי מצות הכתוב עלינו
עד מלאת לנו מנה המיספה : דוק

ויהי היום דבר יי אליהם לאמר צאו כלם
מן התבה , וילכו וישובו איש לדרכו
ואיש למקומו , ונח ובניו וישבו בארץ
אשר דבר אליהם יי ויעבדו את יי כל יומיהם
ויי ברך את נח ואת בניו ויאמר

ויאמר אליהם יי פרו ורבו ומלאו את כל
הארץ , ומצבו ושרצו בכל הארץ ורבו
בה , ואלה שמות בני נח יפת חם
ושם , וילדו להם בנים אחר המבול ,
בני לקחו להם נשים לפני המבול , אלה
בני יפת גומר ומגוג ומדי ויון ותובל ומשך
ותירס , בנים שבעה , ויהיו בני גומר
אשכנז וריפת ותוגרמה , ובני מגוג
אלי חרף ולובב , ובני מדי אחון וילא
ותוני ולוט , ובני יון אלישה ותרשיש
כתים ודודנים , ובני הובל אריפי ובשת
וארי , ובני בשת הדון וזרון ושינשני ,
ובני תירס בניוב ועירא וניזון ולופריון וגילך ,
אלה הם בני יפת לבשפחותיהם ויהיו פקודיהם
ביומים הדם בארבע מאות ושלשים אוש ,
ואלה בני חם כוש ופוט וכנען בנים ארבעה ,
ויהי בני כוש סבא וחוילה וסבתה
ורעמה וסבחנא ובני רעמה שבא ודדן ,
ובני מצרים לוד וענם ולהב ונפתוח ופתרוס
וכסלוה וכפתור , ובני פוט נכל והדן
וכנה ועדן , ובני כנען צידון ואת
ואכוי וגרגשי וחוי וערקי וסיני וארודי וצמרי
וחמתי , אלה הם בני חם לבשפחותיהם
וקקודיהם בעמים הדם כשבע מאות ושלשים
אוש , ואלה בני שם עילם ואשור
וארפכשד ולוד וארם ובניהם חכשה ויהיו בני
עילם שושן וכחול וחרכון , ובני אשור
בירם וכוקיל , ובני ארפכשד שלח
ועבר ואשכול , ובני לוד פתור וקוזן ,
ובני ארם עוץ וחול וגתר ומש , אלה
הם בני חם למשפחותם ובשפתם ביומים ההם
בשלש מאות איש , אלה תולדות שם
שם הוליד את ארפכשד , וארפכשד הוליד
את שלח ושלח הוליד את עבר ,
ולעבר יולד שני בנים שם האחד פלג כי
ביומיו

פרשת נח

בימיו נפלגו חיי בני האדם ובאחרית ימיו
נפלגה הארץ ׃ ואת שם השני קרא
יקטן לאמר המעטו והקטנו חיי בני האדם
בימיו ׃ אלה בני יקטן אלמודד ושלף
וחצר מות וירח ׃ והדורם ואיזל ודקלה
ועיבל ואביחאל ושבא ואופיר וחוילה ויובב
כל אלה בני יקטן ׃ ופלג אחיו הוליד
את רעו ורעו הוליד את שרוג ׃ ושרוג
הוליד את נחור ונחור הוליד את תרח ׃
ויהי תרח בן שלשים ושמונה שנה ויולד
את הרן ואת נחור ׃ וכוש בן חם בן
נח לקח אשה בימים ההם לעת זקנתו ותלד
בן וקראו את שמו נמרוד לאמר בעת ההיא
החלו בני האדם למרוד ולפשוע באלהי
עזר ׃ ויגדל הילד ואביו אהבו מאוד
כי בן זקונים הוא לו ׃ ויתן לו כוש את
כתנות העור אשר עשה האלהים לאדם ולאשתו
בצאתם מן הגן ׃ ויהי אחרי מות אדם
ואשתו ויתנו את הכתנות לחנוך בן ירד ובהלקח
חנוך אל האלהים ויתנם אל מתושלח בנו ׃
וכמות מתושלח לקח אותם נח ויבאם אתו
אל התבה ויהיו אתו עד צאתם מן התבה
׃ ויהי בצאתם ויגנוב חם את הכתונת
ההם אל נח אביו ויקחם ויסתירם מאחיו ובלדת
חם את כוש בכורו נתן לו את הכתנות
בסתר ׃ ויהי עם כוש ימים רבים
ויסתירם גם הוא מאת בניו ואחיו ׃
ויהי כאשר ילד כוש את נמרוד ויתן
לו את הבגדים ההם באהבתו אותו

ויגדל נמרוד ויהי בן עשרים שנה וילבש
את הבגדים ההם ׃ ויתחזק נמרוד
כאשר לבש את הבגדים ויתן לו האלהים
כח וגמרה ויהי גבור ציד בארץ ׃ הוא
היה גבור ציד בשדה ׃ ויהי צידה את
החיות ויבן מזבחות ויקרב עליהן את החיות
לפני י״י ׃ ויתחזק נמרוד ויקם מאחיו
וילחם מלחמות אחיו מכל אויביהם מסביב
׃ ויתן י״י את כל אויבי אחיו בידו ׃
ויצליחהו י״י בפעם ובפעם בכל מלחמותיו
וימלוך בארץ ׃ על כן היה למשל
בימים ההם כאשר יריק איש את חנכיו
להלחם ׃ ויאמרו אליו כנמרוד אשר
היה גבור ציד בארץ ׃ והצליח במלחמותיו
אשר גבר מאחיו ויצילם מכף אויביהם ׃
כן יחזיקנו ויצלנו י״י היום הזה ׃ ויהי
בהיות נמרוד בן ארבעים שנה ובעת ההיא
היתה מלחמה ׃ בין אחיו ׃ ובין
בני יפת ׃ ויהיו תחת יד אויביהם ׃
ויתחזק נמרוד בעת ההיא וילך ויקבוץ את
כל בני כוש וכל משפחותיהם כארבע
מאות וששים איש ׃ וישכור גם את
כל אוהביו וכל יודעיו לפנים כשמונים איש
׃ ויתן שכרם וילך עמהם למלחמה ׃
ויהי בדרך ויחזק נמרוד את לב כל העם
אשר הלכו אתו ׃ ויאמר אליהם
אל תיראו ואל תערצו ׃ כי נתון ינתנו
כל אויבינו בידינו ׃ ועשיתם להם
כטוב בעיניכם ׃ וילכו

ולבן כל האנשים האלה כחמש מאות וארבעים
איש וילחמו על אויביהם ויבניעום תחת
ידם וישם נמרוד עליהם נציבים במקומותם : ויקח
מבניהם לערבון ויהיו כלם עבדים לנמרוד ולאחיו
ויצנו וישובו נמרוד וכל העם אשר אתו למקומותם
: ויהי כאשר שב נמרוד מהמלחמה בשמחה
כאשר נצח את כל אויביו : ויועדו כלם יחד כל
אחיו וכל יודעי לפניו וימליכוהו עליהם וישימו
את כתר מלכות בראשו : וישם שרים ושוטרים
ומנהיגים על עבדיו ועל כל עמו כמשפט המלכים
וישם שר צבאו את תרח בן נחור ויגדלהו וינשאהו
מעל כל השרים אשר לו : ויהי כאשר הלך נכל
אות נפשו וכאשר נצח את כל אויביו מסביב :
ויתיעץ עם כל יועציו לבנות לו עיר לבית מלכותו
וישמה כן : ויבנו בקעה גדולה בנגד למזרח
השמש ויבנו לו שם עיר גדולה וחזקה מאד :
ויקרא נמרוד את שם העיר אשר בנה שנער כי
נער י"י את אויביו מפניו ולבדם : וישב נמרוד
בשנער וימלוך לנסח וילח' עם כל אויביו ויכניעם
ויצליח בכל מלחמותיו וגדל מכיותו מאד : וכל
הגוים וכל הלשונו' שכנו את שמעו ויתקבצו כלם
יחד צליו ויביאו לו מנחות וישתחוו לו ארצה ויהי
לאדון ולמלך עליהם וישבו כלם אתו בעיר שנער :
וימלוך נמרוד בארץ על כל בני נח ויהיו כלם
תחת ידו ותחת עצתו : ותהי כל הארץ שפה אחת
ודברים אחרים : אך לא הלך נמרוד בדרכי י"י
וירשיע מכל האדם אשר היו לפניו מימי הבינול
עד היובל ההם : ויעש לי' עץ ואבן ויש תחזו להם
וימרוד ביי' ולמד את כל עבדיו וכל אנשי הארץ
את כל דרכיו הרעים וגם בדרון בן הרשע מאד
מאביו ורוח כל אשר ישכע את מעשה נמרדון בן
נמרוד וענה עליו כרשעים יצא רשע ויהי
למשל בדברי כל האדם כדבוק ההוא ולאלה עד
היום הזה : ותרח בן נחור שר צבא נמרוד היה
גדול

גדול מאד ביתים ההם בעיני המלך ובעיני כל
עבדיו ויאהבוהו המלך והשרים וינשאוהו מאד :
ויקח תרח אשה ושמה אמתלא בת נרנבו : ותהר
אשת תרח ותלד בן ביתים ההם : בן שבעים שנה
היה תרח בלדת אותו : ויקרא תרח את שם בנו
הגולד לו אברם לאמר כי הרימו המלך בימים
ההם וינשאהו מעל כל השרים אשר אתו :

פרשה ויהי בלילה ההוא ותלד את אברם
ויבואו כל עבדי תרח וכל חכמי נמרוד
וכל חרטומיו ואכלו וישתו בבית תרח וישמחו
עמו בלילה ההוא : ויהי בצאת כל החכמים
ורחרטומי מבית תרח וישאו את עיניהם השמימה
בלילה ההוא אל הכוכבים וראו והנה כוכב אחד
גדול מאד נא ביזורח משפ חרץ נשכיב ויבלע
או נעלם ככנים מארבע רוחות השמים : ויהפהו
כל חכמי המלך וכל החרטומים בדמיונם ההוא
ויבינו החכמים את הדבר ההוא וידעו אותותיו
: ויאמרו איש אל רעהו אין זה כי אם הילד אשר
ילד בלילה הזה לתרח : אשר ינדל ונשרה ויירש
מאד מיי"ש את כל הארץ הזו ונגיו עד עולם ודרש
הזא ורעו בלבים גדול כיורשו את ארצנו : ועתה
ונאנו כל החכמים וכל הרטומי נלילה הזה איש
לניהו : ויהי בבקר וישכימו כלם יחד כל החכמים
וכל החרטומים ויועדו כולם בבית פועדם וידברו
ויאמרו איש אל רעהו הנה הנער אשר ראינו
אתמש נעלם מהמלך לא נודע אלינו : ועתה אם יודע
הדבר למלך נארחיה היפים ואבר עיניו לבית
רעלמבם את הדבר כפינו ומה נלנו : ועתה לכו
ונגידה למלך את הדבר אשר ראינו ואת פתרון
הדברים ונקינו אנחנו : ויקשו בן וילכו כלם ויבואו
אל הפלך וישתחוו לו ארצה ויאמרו יחי המלך
יחי המלך : אנחנו שבי עבדי אשר נודע בקרב בני
נחור שר צבאך ונגאנו בלילה : ויהי כאשר יצאו
עבדיך מבית תרח ללכת לבתיהם ולכל איש מביתו
גמלונו

במלונו ונשא: את עיניו השמימה ונראת והנה
כוכב אחד גדול מאד כא ממזרח השמש: וירץ
הכוכב ההוא במרוצת גדולה ויבלע ארבעה
כוכבים גדולים מארבע רוחות השמים: ויתמהו
עבדיך על המראה ההוא אשר ראינו ויתבהלו
מאד: ונשפוט את המראה ונדע בחכמתנו את
פתרון המראה ההוא על גבונה כי על הילד היולד
לתרח היה הדבר ההוא אשר יגדל וירבה
מאד ועצם והמית את כל מלכי הארץ ויירש את
כל ארצם הוא ובניו וזרעו עד עולם: ועתה אדוננו
המלך הנה הודעניך את אשר ראינו על הילד הזה
על גבונה: אם על המלך טוב לתת לאביו מחיר
בילד ההוא ונהרגהו: טרם אשר יגדל וירבה
בארץ ותרבה רעתו עלינו בארץ ואבדנו כלנו
אנחנו ובניו וזרענו ברעתו: וישמע המלך את
דבריהם ויטבו בעיניו וישלח ויקרא אל תרח ויבא
תרח לפני המלך: ויאמר המלך אל תרח הגד
הגד לי אשר נולד לך בן אמש וכזאת וכזאת
נראה בשמים במולדו: ועתה תנה לי את הילד
ההוא ונהרגהו טרם תצמח עלינו רעתו ואתן לך
מחיריו מלא ביתך כסף וזהב: ויען תרח את
המלך ויאמר אליו שמעתי אדוני המלך את דבריך
כל אשר יחפוץ אדוני המלך יעשה עבדו: אולם
אדוני המלך אגיד אליך את אשר קרה לי אמש
עד אשר אראה את עצת המלך אל עבדו ואחר
אשיב את המלך על דבריו ויאמר המלך דבר:
ויאמר תרח אל המלך כי אעיון בן מורד בא
אלי אמש אל ביתי בלילה לאמר: תנה לי את
הסוס הגדול הטוב אשר נתן לך המלך ואתן לך
מחירו כסף וזהב ומלא ביתך תבן ומספוא: ואומר
אליו עד אשר אראה אדוני המלך על דבריך והיה
הדבר אשר ידבר אלי המלך אותו אעשה: ועתה
אדוני המלך הנה גליתי את אזנך על הדבר הזה
והיה יעצה אשר יעץ אדוני המלך את עבדיו אותה
אעשה: וישמע המלך את דברי תרח ויחר אפו

ויחשבהו

ויחשבהו לכסיל: ויען המלך את תרח ויאמר אליו
הכסיל ובער אתה אל חסר תבונה כי תעשה את
הדבר הזה כי תתן את סוסך הטוב בכסף או בזהב
ואף אם בתבן ומספוא: החסר כסף וזה' אתה עד
אשר אין לך תבן ומספוא למאכל סוסך כי תעש'
את הדבר הזה ומה לך בכסף או בזהב ואף בתבן
ומספו' כי תתן את סוסך הטוב אשר נתתי לך אשר
אין סוס כמוהו בכל הארץ: ויכל המלך לדבר ויען
תרח את המלך לאמר כדב' הזה דבר אדוני המלך
אל עבדו: כי אדוני המלך מה הדבר הזה אשר
דברת אלי לאמר תנה בנך ומיתהו ואתן לך
מחירו כסף וזהב מה אעשה בכסף או בזהב אחרי
מות בני כי מי יירשני אחרי: והיה במותי ושב
הכסף והזהב ההוא אל אדוני המלך אשר נתנו:
ויהי כשמוע המלך את דברי תרח ואת המשל
אשר הביא על המלך ויחר למלך מאד ויקצוף על
הדבר הזה וחמתו בערה בו: וירא תרח כי חרה
אף המלך עליו ויען ויאמר אל המלך כל אשר לי
ביד המלך: אשר יחפוץ אדוני המלך לעשו' לעבד
יעשה ואף בני הנה הוא ביד המלך בלא מחיר הוא
ושני אחיו הגדולים ממנו: ויאמר המלך אל תרח
לא כי קנה אקנה את ביך הקטן במחיר: ויען תרח
את המלך לאמר כי אדוני המלך ידבר נא עבדך
דבר לפניך: וישמע המלך את דבר עבדו ויאמר
תרח יתן לי אדוני המלך זמן שלש' ימים עד דברי
אל נפשי ואל ביתי את דברי אדוני המלך ואפצר בם
על הדבר הזה: וישמע המלך אל תרח ויעש כן ויתן
לו זמן שלשת ימים: ויצא תרח כ את פני המלך
וילך ויבוא אל ביתו וידבר אליה' את כל דברי המלך
ויראו האנשים מאד: ויהי ביום השלישי וישלח
המלך אל תרח לאמ' שלח לי את ביך במהי' כאשר
דברתי לך: והיה אם לא תעשה את הדבר הזה
ושלחתי והמותי גם את כל אשר בביתך ולא יש אירו
לך עד משתין בקיר: ויסהר תרח כי היה דבר
המלך נחוץ אליו ויקח את הילד אחד מעבדיו אשר

ילדה

ילדה לו שמחתו ביו' תחו' אשר יולד את אבר'ויבא
תרח את הילד התוא אל המלך ויקח את מחורו :
ויהי' יי' את תרח בדבר הזה לבלתי הפית נפרור
את אבר'ותמלך לקח את חיל' מיד תרח ויכעס את
מחו ארצה בירו ויפת אותו כי חשב כי אבר' תוא
זיסתר הדבר מליום התוא והלאה וישכח מלב
המלך בי מאת יי' היתה לבלתי פות אברם:ותרח
לקח את אברם בנו בכתר ואת אמו ואת פיניקתו
ותבאי'בחרן'ויתן להם מחיית'מדי חדש בחדשו:
ויהי יי' את אברם בחרה התיא וגדל ויהי אברם
בחרה עשר שנים : והמלך וכל שדיו ועבדי וכל
התרטמים וחבמים אשר למלך חשבו בי הפית
תמלך את אברם והרן בן תרח את אברם הגדול
ממנו לקח אשה בימי'התם בן שלשים ותשע שנים
חיה תרן בקחת'ותהר אשת הרן ותלד לו בן ויקרא
את שמו לוט'ותהר עוד ותלד בת ותקר'את שמה
מלבה ותהר עוד ותלד בת ותקר'את שמה שרי:
בן ארבעים ושתים שנה חיה הרן בלדתו את שרי
התא שנת י'לחיי'אברם : בימים התם יצאו אברם
ונחור ומניקתו מהפער'כאשר שבתו המלך ועבדיו
את אלוהת אברם:ויהי מצאת אברם מהפער'וילך
לו יי' ושם בנו ושם עמה'בניה'ללמור את פוס'
י'ואת דרכיו ואיש לא ידע את אבר'וישרות אבר'
את נחורת שם בנו ימים רבים :ויהי אברם בבית
גנו שלשים ותשעשנים : וירע אברם את י'כבן
שלש שנים וילך בדרכי י' עד יום מותו כאשר
הורתו נח ושם בנו וכל בני תארץ פשעו בי'מאד
בימים התם ויסרדו בו ויבדרו שהי'אחריהם וישכחו
את י' אשר ברא בארץ ויעשו להם כל בני תארץ
איש שוחו בימי'התם שהי עץ ואבן אשר לא ישמעו
ולא ידברו ולא יצילו ועבדום בני האד'ויהיה להם
לשים : והמלך וכל עבדיו ותרח וכל ביתו היו
רשעי' בימים התם לפל העובדים עץ ואבן ויהיו
לתרח י'שהים גדולים שהי עץ ואבן לי'ב חדשים
ויעבוד כל אח'חדשו'ויהי מדי חדש בחדשו יקריב
תרח מנחה וגסיס לאלהיו'לישתחוה להם ויעבוד

אותם ככה יעשה תרח כל הימים : וגם כל התדר
התוא רע בעיני י' ויעשו ככה אנשי אלהיו ואת י'
אשר בראם עזבו :ולא נמצא איש בימי התם בכל
תארץ אשר ידע את י' כי עברו כלבאיש את שהיו
זולתי נח לבדו ובל אשר היה תחת עצת' ידעו את
י' בימים התם : ואבר' בן תרח תולך וגדל בימים
התם בבי'נח ואיש לא ידע ולא שמע'ויתן י' לאברם
לב לשופע ותבונה ידע את כל אשר יעשו הדור
התוא הבל : וגם את כל אלהיהם אשר יעבדון להם
חבל הם ואין בם מועיל : וירא אברם את השפט
בארץ : ויאמר אברם אל לבו אך עתה השבט הזאת
אשר ורחה על בל הארץ הוא האלהים ולו אעבור :
ויבור אברם את השפט ביום ההוא ויתפלל אליו
ביום ההוא ויהי בערב ותבוא השמ'בשפט ויאפ'
אברם בלבו אך עתה אין זה שוה'ויבר אברם עוד
בלבו מי יתא אשר עשה את השמי'ואת הארץ ומי
אשר ברא בל האדם הזה על הארץ איפה הוא :
ויחשך עליו הלילה ויישא עיניו ימה וצפונה ונגבה
ומזרחה וירא והנה בל השפט שקטה מעל האו'ן
ויחשך חיום : וירא אברם את הירח ואת הבבבים
לפניו ויאמר אך עתה הנה זה שוה אשר ברא בל
הארץ וכל האדם ותנה עבדוני שהיהם לפניו ויעבוד
אבר' את הירח ויתפלל אליו בל הלילה ההוא : ויהי
בבקר ויאר ותורח השמש על הארץ בשפט וירא
אברם את בל הדברים היות אשר עשה י' אלהים
בארץ : ויאמר אבר' בלבו אך עתה אין שוה אלהים
אשר עשו את הארץ וכל האד' כי אם עברי שהים
המה : וישב אבר' בבית נח וידע אברם שפעת י'
ואת דרבו ויהי אבר' עובד את י' בל יפי התי'וכל
חדור ההוא שכחו את י' ויעבדו שהים אחרים עץ
ואבן ויסרדו בו בל היפי' : ויהבל'נפרד בלך לנטוח
ותרו בל הארי'תחת ידו'ויהי בל הארץ שפה אחת
ודברים אחדי': ויתעצו בל שרי נמרו' וכל גדולי
בעת התיא פוש ומצרי' וכוש וכנען לפשפותיהם
ויאמרו איש אל רעהו הבה נבנה לנו עיר ומגדל
בגדל מבצר וחוק בראשו בשמי' ונעשה

B

ונעשׂ לנו שם למען היותנו מושלי׳ על כל העולם
ולמען תחדל רעת אויבנו מעלינו ונמלוך עליהם
בחזקה ולא נפוץ על פני כל הארץ ממלחמותיהם:
וילכו ויבאו כלם לפני המלך ויגידו את הדברים
האלה אל המלך ויודו להם המלך על הדב׳ הזה ויעש
כן: ויתקבצו כל המשפחות כשש מאות אלף איש
וילכו לבקש ארץ רחבה מאד לבנו את העיר ואת
המגדל ויבקשו בכל הארץ ולא מצאו כבקע׳ אחת
מקדם בארץ שנער מהלך שנתי׳ ימים ויסעו כלם
אליה וישבו שם

ל״ה נכ״ה הכתוב ויסעו מקעה כי מבקשים היו:

ויחלו ללבון הלבנה ולשרף לשריפה לבנות את
העיר ואת המגדל אשר וממו: ויהי להם בנין
המגדל לפשע וחטא׳ ויחלו לבנותו ויהי הם בונים
ומרדו בי׳ אלהי השמים ויחשבו בלבבם להלחם
בו ולעלות השמימה: ויתחלקו כל האנשים האלה
וכל המשפחות לשלשה חלקי׳ ותאמר האח נעלה
השמימה ונלחם בו והשנית אמרה נעלה השמים
ונעמד שם את אלהינו ונעבדם שם: והשלישית
אמרה נעלה השמי׳ ונכה אותו בקשתות ורמחים
וידע האלהים את כל מעשיהם ואת כל מחשבתם
הרעה וורא את העיר ואת המגדל אשר הם בונים
: ויהי בהיותם בונים ויבנו להם עיר גדולה ומגדל
בתוכה גבוה וחזק מאד מאד: כי מרוב הגבהות
לא יגיע החומר והלבנים אצל הבונה בעלותם אליו
עד מלאת לעולים שנה תמימה: ואחרי כן יגיעו
אל הבונים ויתנו להם החומר והלבנים ככה יעשו
להם בכל יום: ויהיו אלה עולים ואלה יורדי׳ כל היום
ויהי כאשר תפול לבנה מידם ותשבר ויבכו כלם
עליה וכאשר יפול אדם וימת אין מביט אליו מהם:
וידע י׳ את מחשבותם ויהי עת בוני׳ ויזרקו החצים
אל השמים ויפולו כל החצים עליהם מלאים דם:
ויהי כראותם ויאמרו איש אל רעהו אך הנה הרגנו
את כל אשר בשמים: כי מאת י׳ היה זה למען

התעם

התעם ולמען הכחירם מעל פני האדמה: ויבנו
את המגדל ואת העיר ויעשו בדבר הזה יום יום
עד מלאת להם ימים רבים ושנים: ויאמר האלהים
אל שבעים המלאכים העומדים ראשונה לפניו
הקרובים אליו לאמר: הבה נרדה ונבלה שם
שפתם אשר לא ישמעו ולא יבינו איש שפת רעהו
ויעש להם כן: ויהי מהיום ההוא והלאה שכחו
איש שפת רעהו ולא יבינו לדבר כלם בשפה אחת
ויהי כאשר יקח הבונה מיד רעהו את החומר או
את האבן אשר לא אמר וישליכם הבונה מידו
ויפילם על רעהו וימת: ויעשו בדבר הזה ימים
רבים וימותו מהם הרבה בדבר הזה: ויי׳ הכה
את שלשת החלקי׳ אשר היו שם ויוסר׳ כמפעלותם
וכמחשבותיהם: אשר אמרו נעלה השמים
ונעבוד את אלהינו היו לקופים ושנהכים: ואשר
אמרו נכה השמים בחצים המיתם י׳ איש ביד
רעהו: והשלישית אשר אמרו נעלה
השמים ונלחם בו הפיצם י׳ בכל הארץ:
והנשארים בהם כאשר ידעו והבינו את הרעה
אשר באה עליהם ויעזבו את הבנין ויפוצו גם הם
על פני כל הארץ: ויחדלו לבנות את העיר ואת
המגדל: על כן קרא למקום ההיא בבל כי שם
בלל י׳ שפת כל הארץ הנה מקדם לארץ שנער:
והמגדל ההוא אשר בנו בני האדם פתחה הארץ
את פיה ותבלע את שלישתו: ותרד גם אש מן
השמים ותשרוף את השלישית האחרת:
והשלישית ממנו נשאר עד היום הזה ויהי ממנו
אשר תלוו ברוח השמים ויהי מהלך שלו שלשה
ימים: וימותו רבים מבני האדם במגדל ההיא
עם אשר אין להם מספר: ופלג בן עבר מת בימים
ההם בשנת ארבעים ושמנה שנה לחיי אברם בן
נחור: ויהיו כל ימי פלג תשע ושלשים שנה
ומאתים שנה! ויהי כאשר הפיץ י׳ את בני האד׳
בעון המגדל על פני כל הארץ ויפוצו לחלקי׳ רבים:
ויתפרדו כל בני האד׳ לד׳ רוחות כל הארץ ויהיו כל

המשפחות

המשפחות משפחה ומשפחה ללשונה ולאשיה
וערים ויבנו בני האדם ערים רבים למשפחותיהם
בכל המקומות אשר הלכו שמה וכבלו הארץ אשר
הפיצם י"י ויהי שמם אשר בנו עריהם במקומות
אשר נושבו שמה ויקראו לערים ההם על שמותם
או על שמות בניהם או על שם אדוניהם וילכו
בניפת בן נח ויבנו להם ערים במקומו אשר נפוצו
שם ויקראו את כל ערים כשמותם ויתחלקו בני
יפת על פני הארץ לחלקים וללשונות רבים ושם
שמות כל משפחותיהם לכל עריהם אשר בנו להם
בקומים תחם אחר חבירו ואלה בניפת
למשפחותיהם נושם ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך
ותירס אלה בני יפת לתולדותם ויהי בני גומר
לעריהם הם פרקמם היושבים בארץ פרנצה על
נהר פרנצה על נהר סיחה ובני ויצת הם
פרטינים היושבים בארץ פרטניה על נהר לידה
השופך את מימיו בים הגדול ניהון הולוקיאנוס
ובני תורגמת הם עשר משפחות ואלה שמותם
בוזר ופרזינך ונן ונר ושיקנוס ורגביב וטורקי ובת
וזבך יאונגל ואלמן ויהי מהם כזר ואליקנוס
ורגביב וטורקי ובני וזבך ואילמן כל אלה נפוצו
ויחנו אזונים ויבנו להם ערים ויקראו את שמות
הערים על שמותם הם החנים על נהרי היתלתו
איטלך עד היום אך אנגרי וכולגר יפרצים הם
חונים על חניהר הגדול נהר דונבי ושמות עריהם
גם הם על שמותם ובני יון הם היונים הישבים
בארץ מקדניא ימדום הם ארולום חישבים בארץ
בורסן ובני תובל הם הישבים על ארץ חושקנה
וחושקנה על נהר פשיאה ובני משך הם שיבשני
תירס הם רושש כושני ואנגלים כל אלה הלכו
ויבנו להם ערים הם הנזרים הישבים על ים יבוס
על נהר כירא השופך על נהר טרנאן ובני שישה
הם אלסניא ולכו גם הם ויבנו להם ערים הם
הנזרים הישבים בין הרי יוב ושיבתם ויכבשו את
ארץ איטליא וישבו בה עד היום ובני כתים הם
הם

הרומיי הנתני בבקעת כנעאה על ים תיבראש
ובני דודנים הם הישבים תוך ערים ביתון בארץ
בארנה שה הם משפחות בניים לעריה ואלשונות
אחר הפילגל אשר נפוצו שם ויקראו להם שמות
עריהם על שמותם וזה אותם ואלה שמות כל
עריהם לכל משפחותיהם אשר בנו להם בימי הקם
אחר חמבדל ויהיו בני חם כושו ומצרים ופוט
וכנען לתולדותם עריהם כל שה הלכו ויבנו
להם ערים כאשר מצאו ויקראו את עריהם על
שמות אבותם כושו ומצרים פוט וכנען ויהיו בני
מצרים לודים וענמים ולבים ונפתוחי ופתרוסי
וכסלוחים וכפתורים משפחות שבעה כל שה הדם
הזכר על יאור שיחור הוא נחל כצרים ויבנו להם
ערים ויקראו לעריהם על שמותם ויתחתנו בני
פתרוס ובני כסלוח זה את זה ויצאו מהם את
הפלשתים ואת חגררים ואת העזתים ואת הנתים
ואת הערקוים כל משפחות חפשתי גם אלה בנו
להם עריה ויקראו את עריהם בשמות אבותם עד
היום הזה ובני כנען גם הם בנו להם ערי ויקראו
לעריהם בשמותם את עשרה ערים וחצריה מן
מסער ויולכו ארבעה אנשים משפחות חם ויבאו
כלם הארץ הכבר שה שמו האנשי סדום ועמר
ארמח וצבויים ובני האנשים ר שה להם ארבעת
ערי בארץ הכבר ויקראו את שמות עריהם על שמותם
וישבו בערים הלה הם ובניהם ולכל אשר להם ויפרצו
וירבו מאד וישבו לבטח וילך שעיר בן חורי
בן כנען ויסע מקדמה נגד הר פארן ויבן שם עיר
וישב שם הראשבעה בניו ויהי ראלעיו אשר
בנה שעיר על שפו היא ארץ שעיר עד היום הזה
שה הם משפחות בני חם ללשונותם ולעריהם אשר
נפוצו שם לארצותם אחר המבדל ובני שם בן
נח אבי כל בני עבר חלכו כיד בנדרם ויבני עריהם
בכל מקומות אשר נפוצו שם ויקראו דעריהם בשמות
ויהיו בני שם עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם
ויבנו להם עריהם ויקראו את שמות כל עריהם על

שמותם

שמות ויצא אשור בן שם חו' זכנו וכנו מיתו בנת
חהי"ם רב מאד ולכן ויתרחקו ל' ארץ אש' מצאו
וימצאו בקעה בתבת סאור בארץ אשר הלכו שם
ואבנו שם ערי ארבע ויקראו להם שיחת על שמות
ועל שמות צורותיהם יל: שבעת כל הערים אשר
בנו להם בני אשור את נינוה ואת רחם ואת כלח
ואת רחובות עיר ושבו שם בני אשור עד היום הזה
ובני ארם הלכו גם הם ויבנו להם עיר ויקראו את
שם העיר צוץ בשם אחיהם הבכור וישבו בה היא
ארץ עוץ עד היום ויהי בשנת חשני לאחר המבול
ויצא איש מארץ נינוה כבני אשור וישבו בלע, וילך
לגור באשר יבוא הנא ובניו, ויבואו עד נגד עיי
הכבר פול סדום וישבו שם, ויקם האיש ויבן עיר
קטנ"שם ויקרא שמה בשם על שמו היא ארץ צוץ
עד היום הזה וישלח חם כל בישפחו בני שם ללשונותם
ולכל עריהם אשר נפוצו שם בארץ אחר המבול
ובל מדינה ומדינה עיר ועי' משפחה ומשפח' מכל
משפחות בני נח בנולדם עים רבים אחרי כן,
ויתילכו עליחם פלגים בכל עריחם להתנהג על
פיהם ככחיצאו כל משפחות בני נח עד עולם,
וגמרוד בן כוש אחד כארץ שנער וימלך עליח
וישב שם ויבנה שם ערי בארץ שנער וישח שמות
הערים אשרבנה ארבע ערים ויקרא לחן שפו על
אחות אשר קרא להן בבניו המגדל, ויקרא את
האחת בבל לאמר כי שם בלל י' שפת בל הארץ,
ואת שם חש' קרא ארך לאמ"כי משם חפיצם י':

חסר הנעיר לחסר כי ירך כמן ויחריבו חנדים
סמרים קר"דק ז"ל בספר הסרסים מסכי לחותם כלפי
מון ויחר למון מלחמה מלמון כיהודי חם סר"ל כינוני
חם ומלחמה היה כיום נוער קנקחוסכיו' וכיוצא בו
ופי סיפרים לי דבר יקר ככן, תבין עליו ברכה:

וחשלישי' אבד לאמר מלחמה גדול' היתה בפקו'
חיח"ו, ורביעית כלנה לאמר כי שם חפו ובלו בל
שריך וגכוריו ויפוצו מהשם על פני הארץ ויהי כאש'

נגח

נגח נמרו' את חעיים חהם בארץ שנער ויש' בחם
את ח'עמו ושרו, ונמרו אש' נשארו מחו בפלבותו
, ונמרוד ישב בבבל ויחדש שם את מלבותו עם
יתר עבדיו וימלוך לנטח, ויקראו בל עבדי נמרוד
ושרו' את שמו אמרפל לאמ"בי נפלו בל שריח וכל
אנשיו בבנין המגדל ועל אודותיו:

ח"ם ת"ם ועל חדות' הוח ס"ם רז"ל ש"ח"מפיל לכריהם
לכבמן הח"ם ועל סביחם נקרי כן:

ובכל זאת לא שב גמרוד ל' י' ויוסיף עוד להרשיע
וללמ"רשעה לכל בני האד ותם מרדון בנו הרשי'
מאביו ויוסיף לעשות ולהוסיף על כל הועבו"אביו,
ויחטא את בניהאדם על כן יאמרו מרשעים יצא
רשע כן בצת החיא נהיחה מלחמח בין משפחות
בני חם באש' ישבו בארצות אשר בנו להם, ויצא
בדר לעמר מלך עילם פתוך משפחו"בני חם וילח
את משפחות בני חם ויבניעם תחת ידו וילך אל
חפש'ערי הכבר ולחם בם ויבניעם ויהיו תח ידו,
ויעבדוהו שחים עשרה שנח וית ולו בים שנה,
בצת ההיא מת נחור בן שרוג בשנת חחיא היא
שנת תשע וארבעים שנה לאברהם בן תר ח, ויהיו
כל ימי נחור שמונח וארבעים שנה ומאת שנח
וימת, ויהי בשנת החפשים שנח לחי אברם בן
תרח ויצא אברם מבית נח וילך בית אביו, ואברם
ידע את י' וילך בדרכיו וכמוסר י' ו' אלהיו עמו,
ותרח אביו עודנו שר ארא למלך נמרוד ניפים
החם ועודנו לך אחרי אלחים אחרים עץ ואבן,
ויבא אברם בית אביו וירא את אלחי אביו שניב עש'
שלהות עומדים כלפ בבית אביו בהיכלותם, ויחר
אף אברם בראותו את הצלמים האלה בבית אביו,
ויאמר אברם חי י' אם יעמדו הצלפים האלה
במעמד בב ת אבי, כהיעשה לו אלהים אש'ברא
ובה יוסף אם לא לשלשת ימים אשבר את כלם,
ויצא אברם מאהם וחפחו בעדו בו, ויבחר אברם
ויצא מן החדר ל' חצר אביו החיצונה ויכצא את
אביו יושב בהצר וכל עבדיו אתו ויבא אברם וישב

לפני

לפני אביו : וישאל אברם את אביו לאמר הודעני
אבי אית האלהי' אשר ברא את השמי' ואת כל האר'
ואשר ברא את כל בני האד' על הארץ אשר בראך
ואשר בראני גם אני כארץ : ויען תרח את אברם
בנו ויאמר אליו הנה אשר ברא כל אלה אתנו בבית :
ויאמר אברם אל אביו הראם נא לי אדני ויבא תרח
את אברם בנו אל החצר הפנימית אל החדר : וירא
אברם והנה כל החדר מלא ואלוחות עץ ואבן י"ב
צלמים גדולים ואחרים קטנים עמה' אין מספר ,
ויאמר תרח אל בנו הנה אלה אשר עשו את כל אשר
ראית בכל הארץ והם אשר בראו אותי ואותך וכל
האד' בארץ , וישתחוה תרח לכל אלהיו ויצא משם
ואברם בנו יצא אתו משם , ויהי בצאת אבר' משם
וילך יושב לפני אמו : ויאמר לאמו הנה אבי הראני
את אשר עשו את השמי' ואת הארץ ואת בני האד'
, ועתה מהר וקח נא לי גדי עזים מן הצאן ועשית
אותו מטעמים : והבאתי את המטעמי' ההם לאלהי
אבי למנחה לאכול אולי ארצה לפניה' , ותעש אמו
כן ותקח גדי עזים ותעשהו מטעמים ותבל אותם אל
אברם , ויקח אברם את המטעמי' מיד אמו ויביא'
לפני אלהי אבי ויגש אליה' לאכול ותרח אביו לא ידע
, ויהי הוא יושב אותם ביום ההו' וירא אותם אברם
והנה אין קול להם ואין קשב ואין תנועה ואין אחד
מהם שולח יד לאכול : ויחתל בהם אברם ויאמר
אך עתה כי המטעמים אש' עשיתי לך לא חטיבו
בעינית' או מעט הם להם על כן לא יאכלו , ועתה
אעשה להם מחר מטעמים אחרים טובים ורבים
מזה עד אשר אראה מה אחריתם , ויהי ממחרת
ויצו אברם אל אמו אל המטעמים ותקם אמו ותקח ג'
גדיים טובים מן הצאן ותעש אותם מטעמי' טובים
כאשר אהב בנה , ותתן את המטעמים ביד אברם
בנה ותרח אביו לא ידע , ויקח אבר' את המטעמים
מיד אמו ויביא' החדר' לפני אלהי אביו , ויגש אליהם
לאכול ויתן לפני כלם וישב אברם לפניה' כל היו'
אולי יאכלו , וירא אברם אותם והנה אין קול להם

ואין

ואין קשב ואין שולח יד מהם אל המטעמי' לאכול ,
ורוח אלהים לבשה את אברם אחרי כן ביום ההוא
בעד' בתוך חבית ההו' , ויקר' ויאמר אוי והוי על אבי
ועל כל הדור הרע הזה אשר נטע להם יחד אחרי
ההבל , ויעבדו להם אלילים כאלה עץ ואבן אשר לא
יאכלון ולא יריחון ולא ישמעו ולא ידברו , פה להם
ולא ידברו עינים להם ולא יראו בהם אזנים להם
ולא ישמעו ידי' להם ולא ימישון רגליה' ולא יהלכו
, כמוהם יהיו כל עושיהם וכל אשר בוטח בהם ,
וכל אשר יעבדם וישתוה להם , ויהי בראות אבר'
את כל הדברי' ראלה ואת כל המעשים הרעי ויחר
אפו מאד על אביו : וימה' וילך ויקח את הקרדומות
בידו ויבא החדרה אל אלהי אביו וישב' את כל אלוהות
אביו , ויהי כן ככלותו לשבר את הצלמים ויתן את
הקרדומו' ביד האלוה הגדול אשר היה שם לפניהם
ויצא ותרח אביו בא אל ביתו וישמע את קול מכת
הקרדומות מפתח הבית ויבא תרח הביתה לדעת
מה זה ועל מה זה : וישמע תרח את קול הקרדמו'
בחדר הצלמים וירץ תרח החדרה אל הצלמי' וימצא
את אברם בנו בצאתו משם , ויבא תרח החדרה
וימצא את כל האלילי' נופלי' כלם וישברו והקרדומו'
ביד הגדול בהם כי לא נשב' והמטעמים אש' עשה
אברם בנו עודנו לפניהם , וירא תרח את המעשה
הזה ויחר אפו מאד ויסהר ויצא מן החדר אל אבר' ,
וימצא את אברם בנו עודנו ושב בבית ויאמר אליו
מה המעש' הזה אשר עשית אל כל אלהי : ויען אבר'
את תרח אביו ויאמר לא אדני כי מטעמי' הבאתי
לפניהם ויהי כאשר הגשתי את המטעמים
לפניהם לאכול וישלחו כלם ידם לאכול
טרם ישלח ידו הגדול מהם לאכול , וירא
הגדול את מעשיהם אש' עשו לפניו ויחר אפו מאד
עליהם , וילך ויקח את הקרדומו' אשר בבית ויבא
אליהם וישבר את כלם והנה הקרדומות עודנו בידו
כאשר ראית , ויחר אף תרח על אברם בנו בדברו
הדבר הזה ויאמר תרח אל אברם בנו בהמתו מה

הדבר

הדבר הזה אשר דברת שקר אתה דובר אלי, היש
באלהים האלה רוח ונפש וכח לעשות את כל אשר
דברת אלי וחלא עץ ואבן המה ואני עשיתי אותם,
ואיך תדבר אלי כזבים לאמר חלוה הגדול אשר
אתם הכח אותם ותתן את הקרדומות ביחו לאמר
הכח אותם כלם, ויען אברם את אביו ויאמר אליו
ואיך תעבוד את האלילים האלה אשר אין בהם כח
לעשות דבר, התצל יצילוך האלילים האלה אשר
אתה בוטח בהן אם שמוע ישמעו את תפלתך בעת
קראך אליהם, המלט ימלטוך מיד כל שונאיך אם
לחוסי לחמו לך את מלחמותיך באויביך כי תעבוד
עץ ואבן אשר לא ידברו ולא ישמעו, ועתה לא טוב
לכם לעשות את הדברי האלה אתה וכל בני האד
הרעים הגלוים אליך, הכסילים אתם או אז אוילים
אתם אשר אין בכם תבונה לעבוד את העץ ואת
האבן ולעשות כדבר הזה, ותשכחו את י״י האלהי
אשר עשה את השמים ואת הארץ ואשר ברא
אתכם בארץ ותביאו רעה גדולה על נפשותיכם
בדבר הזה לעבוד עץ ואבן, חלא בדבר
הזה חטא אבותינו מימי קדם יביא י״י אלהי כל
הארץ עליהם את מי המבול וישחית את כל
הארץ, ואיך אתם תוסיפו לעשות הדבר הזה
ותעבדו אלהים אחרי עץ ואבן אשר לא ישמעו ולא
ידברו ולא יצילו מצרה לספות חרון אף אלהי כל
הארץ עליכם, ועתה אבי חדל לך מזה ולא תביא
רעה על נפשך ועל נפש ביתך מזה וימהר אברם
וידלג לפני אביו ויקח את הקרדומו מיד אלה אביו
הגדול וישברהו בה אברם וירץ לו, וירא תרח את
כל אשר עשה לו אברם בנו וימהר ויצא מביתו וילך
אל המלך ויבא לפני נמרוד ויעמוד לפניו וישתחו
למלך ויאמר לו המלך מה לך, ויאמר בי אדני
ילד יולד לי חיום חמשים שנה וכזאת וכאת וכזה
עשה לי מאלהי וכזה וכזה דבר, ועתה אדוני המלך
שלח נא ויבא לפניך ושפטהו במשפט למען נוצל
מרעתו, וישלח המלך שלש אנשים מעבדיו וילכו

ויבואו

ויבואו את אברם לפני המלך, ונמרוד וכל שריו
ועבדיו יושבים לפניו ביום ההו ותרח ישב לפניה,
ויאמר המלך אל אברם מה המעש הזה אשר עשית
לאביך ואל כל אלהיו, ויען אברם את המלך כדברי
אשר דבר אל אביו ויאמר חלוה הגדול אשר היה
אתם בבית עשה להם את אשר שמעת, ויאמר
המלך אל אברם חיש בהם כח לדבר ולאכו ולעשו
בכל אשר דברת, ויען אברם את המלך לאמר
ואם אין בהם כח למה תעבדם ולמה תתעה את
כל בני האדם בתבליך, התחשוב לך כי הציל
יצילוך או יעשו דבר מקטון ועד גדול כי תעבדום
ולמה לא תעבדו אלהי כל הארץ אשר ברא אתכם
ואשר בידו לחמית ולחחיות, הוי מלך אויל כסיל
ובער אוי לך עד עולם אמרתי כי אתה תורה דרך
הישר אל כל עבדיך, ואולם אתה לא כן עשית
ותמלא כל הארץ בעונותיך ובעונות כל אנשיך
אשר הלכו בדרכיך, הלא דעת אם לא שמעת כי
כמעשה הזה הרע אשר אתם עושים בו חטאו
אבותינו מימי קדם ויביא אלהי כל העולם עליהם
את מי המבול, וישחת את כלם וגם כל הארץ
שחת בעבורם, ותקם אתה ואנשיך אלה היום
תרבות אנשים חטאים ותעשו כמעשה הזאת
לספות על חרון אף י״י אלהי עולם ולהביא רעה
עליכם ועל כל הארץ, ועתה הסר מעליך את
המעשה הרע הזה אשר אתם עושים ועבוד
את אלהי עולם אשר נפשך בידו וטוב לך,
ואם אין לבך הרע ואבת לשמוע את דברי
לעזוב את כל דרכיך הרעים ולעבוד את
אלהי עולם, בחרפה תמות באחרית הימים
אתה וכל אנשיך וכל הגלוים אליך וכל
השומעים את דבריך וכל החולכים בדרכיך
הרעים, ויכל אברם לדבר את
כל דבריו לפני המלך ותשרים וישא אברם
את עיניו השמימה ויאמר ירא י״י את כל
הרשעים וישפוט ויהי כשמוע המלך את כל

דברי

דברי אברם ויצו ויתנהו אל בית המהר והי
א ברם בבית הסוהר ימים עשרה : ויהי מקץ
הימים ההם וישלח המלך ויקבצו את כל השרים
אשר למלך וכל שרי המדינות וחחכמים ויבאו
כלם לפני המלך וישבו כלם לפניו ואברם עודנו
שם בבית הכלא ויאמר המלך אל כל השרים ו
אל החכמים השמעתם את כל אשר עשה בן תרח
לאביו כזה וכזה עשה לו אשלח ויביאוהו לפני
וכואת וכואת דבר לי ולא פחד ולבבו ולא נע כפני
והנה הוא אסיר בבית הסוהר : ועתה שפט גא פיח
פשפט יש לאיש הזה אשר קלל את המלך ואשר
דבר ואשר עשה את כל הדברים האלה אשר
שמעתם : ויענו כלם את המלך ויאמרו איש אשר
יקלל את המלך ותלה על העץ ואולם בעבור אשר
עשח את כל הדברים הלח אשר דבר ויבזה את
אלהיכו באש ישרף כי כן המשפט על הדבר הזה :
אם על המלך טוב לעשות את הדבר הזה ישלח
נא את עבדיו ויבערו את כבשן חלבנים אשר לך
לילה ויום ואחר נשליך את האיש ההוא בו : ויעש
המלך כן ויצו את עבדיו ויתנו בחן אש בכבשן
המלך אשר בכשדים שלשה ימים ושלשה לילות
ויצו המלך להוציא את אברם מבית הכלא ולהביאו
לשרפו באש : וכל עבדי המלך וכל השרים
והגבורים אשר למלך וכל הפחות והשופטים כתשע
מאות אלף איש וכל יושבי הארץ נצבים שם נגד
הכבשן לראות את אברם : וכל חנשים וכל הטף
נאספו כלם ו הגגות ו הפרלים לראות באברם
ויתיצבו כלם יחד מרחוק לא נותר איש אשר לא
בא ביום ההוא לראות : ויהי בבוא אברם
וירא אותו חרטומי המלך וכל החכמים ויצעקו
ו המלי ויאמרו אדוני המלך הלא זה האיש ידענו
כי הוא הילד אשר בלע הכוכב הגדול ארבעה
ככבים במולדתו אשר דברנו ו המלך זה חמשים
שנה היום : ועתה הנה אנכי גם הוא מרה את פיך
ויהתל בן בתביאו עליך ילד אחר ותהרגהו : ויהי

כשמוע

כשמוע המלך את דבריהם ויחר אפו מאד ויצו
ויבא תרח לפני המלך : ויאמר המלך השמעת את
אשר דברו החרטמי ת הגר נא לי גכון עיך עשית
והיה אם אמת אדבר ונמלטת אתה : וירא תרח
את המלך כי חרה אפו מאד ויאמר תרח ו המלך
אבית שמעת אדוני חמלך ואשר דברו חבניך
נכונה הוא : ויאבר הפיך ו ך העשה הדבר הזה
והמרה את פי ותתן לי את הילד אשר לא ילדת
ופקח מחו היה ויעקתרח את חמלך בינכמרו ורחמא
על בני בעת ההיא ואקח את בן שפחתי ואבראהו ו
המלך : ויאמר המלך יפי אשר יען עליך חדבר
הזה הרבר נא לי אל תכחד מבני דבר ויא חפות :
וירא תרח מאד מלפני המלך ויאמר ו המלך הרן
בני הגדול הוא אשר יענני חדבר חזה והרן היה
בימים ההם אשר ילד אברם בן שלשים ושתים
שנה : והרן לא יען את אביו מאוכה כי תרח דבר
את הדבר צל הבנו בעבור הציל את נפשו בן
המלך כי ירא מאד ויאמר המלך אל תרח הרן
בנך אשר יען ך הדבר הזה יפות באש עם אברם כי
פשפט כות עליו על אשר בוח את פי המלך
בעשותו ך הדבר הזה : והרן נטה בעת ההיא
אחרי אברם אך הכתוב את הדבר בלבו : ויאמר
הרן אל לבו אך עתה רגה רביך תפש את אברם
על הדברים האלה אשר עשה אברם והיה אם
יגבר אברם בין המלך והלכתי אחריו ואכ יגבה
המלך עליו והלכתי אחרי רפלך : וידי כאשר
דבר תרח על הרן בנו את הדבר הזה אל המלך
ויצוה רמיך ויתפשו גם את הרן עם אברם : ויביאו
את שניהם את אברם ואת הרן אחיו ולהשליך
אותם אל האש : וכל יושבי הארץ ועבדי חמלך
והשרי וכל הנשים והטף עומדים שם ביום ההוא
עליהם : ויקחו עבדי המלך את אברם ואת אחיו
ויפשיטם כתנותיהם כל בגדיהם רק בכנסיהם
היו עליהם : ויאסרו את ידיהם ואת ו גליהם בחבלי
בוץ וישאום עבדי המלך וישליכו אותם יחד אל

הכבשן

חבשן: ויקנא יי׳ את אברם ויחמל עליו וירד יי׳
ויציל את אברם מן האש ולא נשרף: אך כל
החבלים אשר אסרוהו בהם נשרפו כלם ויתר
אברם ויתהלך בתוך האש: והרן כהשליכם אותו
מת באש ונשרף ויהי לאפר כי לא היה לבבו שלם
את יי׳: והאנשים אשר השליכו אותם אל האש
עלה להבת האש אליהם וישרפו כלם בשביב האש
ויכיותו מהם כשנים עשר איש ויהי אברם מתהלך
בתוך האש שלשה ימים ושלשה לילות ויראו אותו
כל עבדי המלך מתהלך בתוך האש: ויבאו כל
עבדי חמלך ויגידו למלך לאפר הנה ראינו את
אברם הולך ובא בתוך האש וגם המכונסים אשר
עליו לא נשרפו באש אך חבליו נשרפו ויהי
כשמוע המלך את דבריהם ויעצ לבו בדבריהם
ולא האמין אליהם וישלח שרים אחרים נאמנים
לראות את הדבר הזה וילכו ויראו ויגידו לכלך
ויקם המלך וילך לראות וירא את אברם הולך ובא
בתוך האש וירא את גויית הרן שרוף באש ויחר ה
המלך מאד פזה: ויצו המלך להוציא את אברם
מתוך האש ונשו עבדי להוציאו ולא יכלו כי שביב
האש והלהב עולה לקראתם מן הכבשן וינוסו
עבדי המלך מפנו: ויגער המלך בכל עבדיו
לאמר מהרו והוציאו את אברם מן האש ולא
תמותו: ונשו עבדי המלך להוציא את אברם
ויזל הלהב אליהם וישרוף את פניהם וימותו מהם
שמונה אנשים: ויהי כראות המלך כי לא יכלו
עבדיו לגשת אל האש מן ישרפו ויקרא המלך אל
אברם ואמר אברם עבד האלהים אשר בשביב מתוך
האש ובא חנה לפני וישמע אברם בקול המלך:
ויצא אברם מתוך האש ויבא ויעמוד לפני המלך:
ויהי כאשר יצא אברם וירא המלך וכל עבדיו את
אברם בא ומנכסי עליו לפני המלך כי לא נשרפו
אך חבל באסרו נשרף: ויאמר המלך אל אברם
איך לא נשרפת באש ויאמר אברם אל המלך אלהי
השמים והארץ אשר בטחתי בו ואשר ובל בידו
הוא

הוא אשר הצילני מן האש אשר נחנבו: והרן
אחי אברם נשרף באש ויהי לאפר ויבקשו את
גוייתו ויכאוהו שרופה באש: והרן בן שבעים
שנה ושתי שנה בצאתו באור כשדים ויראו חמלך
והשרים וכל יושבי הארץ כי נוצל אברם מן האש
ויבאו כלם וישתחוו אל אברם: ויאמר אלהים
אברם אל תשתחוו אלי אך השתחוו לאלהי העולם
אשר קשה אחכם ועבדוהו ולכו בדרכיו כי הוא
אשר הצילני מתוך האש הזאת: והוא אשר נתן
את נפש כל אדם ואת רוחו ויצר דאדם נתן אבן
ויוציאו לארץ והוא יציל כל הנושמה בו מכל כחלה
רעה: ויפלא הדבר הזה מאד בעיני הכלך והשרים
כי הוצל אברם מן האש והרן נשרף: ויתן הכלך
לאברם בהנות רבות ויתן לו שני עבדים הגדולים
בבית הכלך שם האחד עיני ושם השני אל עזר:
וגם כל שרי הכלך ועבדיו נתנו לאברם בהנות
רבות ככף ויהי אברם ושלהוחו הכלך והשרים
ילך כאחת לשלו ואברם יצא את הכלך בשלום
ויכו אחריו אנשים רבים בעבדי הכלך וידבקו בו
כשלש מאות איש: וישב אברם ביום ההוא וילך
בית אבין הוא ובל האנשי אשר הלכו עמו ויעבוד
אברם את יי׳ כל ימי חייו וילך בדרכיו ובחוקותיו
ויטה אברם את לב בני האדם ביניהם להם לעבוד
את יי׳ ביום ההוא והלאה: ויהי בעת ההיא ויקחו
נחור ואברם אחיו להם נשים בנות הרן אביהם אשת
מלכה ושם אשת אברם שרי ושרי אשת אברם היתה
עקרה אין לה ולד בימים ההם: וירי בהן שנתים
ימים לצאת אברם מן האש היא שנה עשרים ושבע שנים
שנה היתי אברם והלך נמרוד וישב על בבא
הבלוב בבבל: וישן הכלך ויהלום והנה עומד עם
ויולין ובאותיו בעבק נגד פנים ראש אשר לבל
וישא עיניו וירא והנה איש דמות אברם יצא מתוך
הבוסן ובא ויעמוד לפני הכלך ויהרבו שלום ויגידו
ויען האיש ההוא הכלך ויאמר אליו הלך האיש על

ד ראש

ראש המלך ביצה ותהי הביצה לנהר גדול ויטרעו
כל חילו בנהר ההוא ויפת בלם והמלך ברח עם
שלשה אנשים אשר היו לפניו וימלט ויביט המלך
כאנשים ההם והנה לבושם לבוש מלכות כבגדי
המלך והם בתואר ובקומה כתואר המלך ׃ ויהי
בברחם וישב הנהר ההוא לביצה כבתחילה נגד
המלך ׃ ויצא מהביצה ההיא אפרוח קטן ויבא לפני
המלך ויעף על ראש המלך וינקר את עין המלך ׃
ויחרד המלך מחמר את ההוא ויקץ משנתו ותתפעם
רוחו ויירא יראה גדולה מאד ׃ ויהי בבקר ויקם
המלך ממשכבו בבהלה ויצו ויביאו לפניו כל
החכמים וכל החרטומים ויספר להם המלך את
החלום ויען חכם אחד מעבדי המלך ושמו אנוקו
את המלך לאמר אין זה כי אם רעת אברם וזרעו
אשר תצמח על אדוני המלך באחרית הימי׳ הנה
ימים באים אשר יבוא אבר׳ וזרעו ובני ביתו להלחם
עם אדוני המלך ויכו את כל צבאות המלך וחייליו
ואשר ראית אשר ברחת עם שלשה אנשים אשר
כמוך ונמלטת זה אשר תוצל לבדך עם שלשה
מלכי׳ ממלכי הארץ אשר יהיו עמך במלחמ׳ ואש׳
ראית את הנהר אשר שב לביצה כבתחילה וינקר
אפרוחה את עין המלך ׃ אין זה כי אם זרע אברם
אשר יהרוג את המלך באחרית הימים ׃ זה חלום
אדוני המלך וזה פתרונו ואמת החלו׳ ונכון הפתרון
אשר פתר לך עבדך ׃ עתה אדוני המלך הלא ידעת
כי זה שתים וחמשים שנה היום אשר ראו חכמיך
את הדבר הזה במולד אברם ולמה יחיה אדוני
המלך את אברם בארץ לרעת אדוני המלך כי כל
הימי אשר אבר׳ חי בארץ לא תכון אתה ומלכותך
כי טרם נודע זה במולדו ולמה לא ימיתהו המלך
ותחדל רעתו מעליך באחרית הימים ׃ וישמע
נמרוד בקול אנוקי וישלח המלך מעבדיו בסתר
ללכת לתפוש את אברם ולהביאו לפני המלך
להמיתו ׃ ואליעזר עבד אברהם אשר נתן לו המלך
הזה בעת ההיא שם לפני המלך וישמע את אשר

יעץ

יעץ אנוקו את המלך ואת אשר דבר המלך להמית
את אברם ׃ וימהר אליעזר ויצא משם וירץ וילך אל
אברם טרם הגיע עבדי המלך אל אברם ׃ ויאמר
אליעזר לאבר׳ מהר קום המלט על נפשך ולא תמות
ביד המלך ׃ כי כזה וכזה ראה המלך בחלום על
אודותיך וכזה וכזה פתר לו אנוקו וכזאת וכזא׳ יעץ
אנוקו את המלך עליך ׃ וישמע אברם בקול אליעזר
וימהר אבר׳ וירץ בנפשו אל בית נח ושם בנו ויתחבא
שם וימלט ועבדי המלך באו בית אברם ויבקשו את
אבר׳ ולא מצאו ויבקשו בכל הארץ ואין וילכו ויבקשו
בכל הדרך ואין ׃ ויהי כאשר לא מצאו עבדי המלך
את אבר׳ וישובו אל המלך לדרכם ׃ וישכח את חמת
המלך מאת אברם כאשר לא מצאוהו ׃ וישכח
המלך את דבר אברם מלבו ׃ ויסתר אברם בבית
נח חדש ימים עד שכוח המלך את דברו ואברם
עודנו ירא מן המלך על הדבר ההוא ׃ ויבא תרח
לראות אברם בנו בבית נח בסתר ותרח גדול בעיני
המלך מאד ויאמ׳ אבר׳ אל אביו הלא יודעת כי המלך
מתנחם להרגני ולאבד את שמי מן הארץ בעצת
יועצי הרשעים אשר לו ׃ עתה מי לך פה ומה לך
פה בארץ הזאת קומה ונלכה כלנו יחד ארצה כנען
ונמלטנו מידו פן תספה גם אתה ברעתי באחרית
הימים ׃ הלא ידעת אם לא שמעת כי לא מאתנה
נתן לך נמרוד את כל הכבוד הזה אשר אתה בו כי
אם לטוב לו עשה לך כל הטובה הזאת ׃ וגם אם
יעשה לך עוד טובה הרבה כתנה וכהנה אין זה כי
אם הבלי העולם כי לא יועיל הון ועושר ביום עברה
וזעם ׃ עתה שמע בקולי ונקומה ונלכה ארצה כנען
מרעת נמרוד ועבוד את י״י אש׳ בראך בארץ וטוב
לך ועוב מעליך את כל החבל אשר אתה רודף
אחריו ׃ ויכל אברם לדבר ויען נח ושם בנו אל תרח
אבת הדבר אשר אמר אברם אליך ׃ וישמע תרח
בקול אברם בנו ויעש תרח את כר אשר דבר אברם
כי מי״י היתה לו לבלתי המית המלך את אברם ׃
ויקח תרח את אבר׳ בנו ואת לוט בן הרן בן בנו ואת

שרי

שרי כלתו אשת אברם בנו ואת כל נפשות ביתו
ויצאו אתם מאור כשדים מבבל ללכת ארצה כנען
ויבואו עד ארץ חרן וישבו שם כי מצאו האר' טובה
מאד ורחבת ידים לכל האדם אשר ברגליהם
ויראו אנשי הארץ חרן את אברם טוב וישר עם
אלהים ואנשים וי"י אלהיו עמו ויבאו אליו גם מאנשי
חרן וידבקו באבר' וילמדם את מוסר י"י ואת דרכיו
וישבו האנשים עם אברם בבית וידבקו בו : וישב
אברם בחרן שלש שנים : ויהי מקץ שלש שנים
וירא י"י אל אברם ויאמר אליו אני י"י אשר הוצאתיך
מאור כשדים ואשר הצלתיך מכף כל אויביך :
ועתה אם שמוע תשמע בקולי ושמרת את מצותי
וחקותי ותורותי והפלתי את אויבך לפניך : והרביתי
את זרעך ככוכבי השמי והשלחתי את ברכתי בכל
מעשה ידיך ולא תחסר דבר : עתה קום קח את
אשתך ואת כל אשר לך ולך לך ארצה כנען וישבת
שם בארץ כנען ושם אהיה לך לאלהים ואברך :
ויקם אברם ויקח את אשתו ואת כל אשר לו וילך
ארצה כנען כאשר דבר אליו י"י ואברם בן חמשים
וחמש שני' בצאתו מחרן : ויבוא אבר' ארצה כנען
וישב בתוך העיר ויט שם אהלו בתוך בני הכנעני
יושבי הארץ : וירא י"י אל אברם בבואו ארצה כנען
ויאמ' אליו זאת הארץ אשר נתתי לך ולזרעך אחריך
עד עולם : ושמתי את זרעך ככוכבי השמים ונתתי
לזרעך את כל הארצות האל אשר אתה רוא' לרשת
אותם : ויבן אברם מזבח במקום אשר דבר אתו י"י
ויקרא שם אברם בשם י"י בעת ההיא מקצה שלש
שנים לשבת אברם בארץ ויהי נח בשנה ההיא
הוא שנת חמשים ושמונה שנה לחיי אברם : ויהיו
כל ימי נח אשר חי תשע מאות שנה וחמשי' שנה
וימת : וישב אברם בארץ כנען הוא ואשתו וכל
אשר לו וכל האדם אשר ברגליו וכל הגלוים אליו
מבני הארץ : רק נחור אחי אברם ותרח אביו ולוט
בן הרן וכל אשר להם ישבו בחרן : בשנת חמש
שנים לשבת אברם בארץ כנען פשעו אנשי סדום

ועמורה

ועמורה וכל ערי הככר מתח' יד כדר לעמר מלך
עילם : כי שתים עשרה שנה עבדו כל מלכי ערי
הככר את כדר לעומר ויתנו לו מס שנה בשנה
וימרדו בו בימים ההם שלש עשרה שנה : ובשנת
עשר שנים לשבת אבר' בארץ כנען היתה מלחמה
בין נמרוד מלך שנער ובין כדר לעומ' מלך עילם :
כי שמע נמרו' כי פשעו אנשי סדו' מתחת יד כדר
לעומ ויבא נמרו' להלחם עם כדר לעומר להכניעו
תחת ידו : כי משרי צבאות נמרוד היה כדר לעמר
בימים ההם וכאשר נפלו וכל אנשי המגדל ונפוצו
הנשארים על פני כל הארץ וילך כדר לעמר ארץ
עילם וימלוך עליה וימרוד באדוניו : ויהי בימים
ההם כשמוע נמרוד כי פשעו בו בכדר לעמר כל
ערי הככ' ויבוא להלחם עם כדר לעומ' בגאוה ובוז :
ויקבוץ נמרוד את כל שריו ועבדיו כשבע' אלפי איש
וילך לקראת כדר לעמ' וכדר לעומר יצא לקראתו
בחמשת אלפי איש ויערכו מלחמ' בבקעת בבל אשר
בין עילם ובין שנער : וילחמו כל המלכים האלה
במקום ההו' ויגף נמרוד וכל עמו לפני אנשי כדר
לעומ' : ויפול מאנשי נמרוד במלחמה ההי' כשש
מאות איש ויפול גם מרדון בן המלך עמהם ויברח
נמרוד וישב אל ארצו בבושה וכלימה ויכנע לפני
כדר לעומר ימים רבים : וכדר לעומר שב אל ארצו
וישלח את שרי צבאותיו אל המלכי' אשר סביבותיו
אל אריוך מל' אלסר ואל תדעל מלך גוים ויכרות עמם
ברית : ויסירם כלם אל משמעתו ויהי בשנת חמש
עשרה שנה לשבת אברם בארץ היא שנת שבעם
שנה לחיי אבר' וירא י"י אל אבר' בשנה ההיא ויאמר
אליו אני י"י אשר הוצאתיך מאור כשדים לחת לך
את הארץ הזאת לרשתה : עתה התהלך לפני והיה
תמי' ושמרת את משמרתי ני לך ולזרעך אתן את
הארץ הזאת לרשת' מנהר מצרי' ועד הנהר הגדול
נהר פרת : ואתה תבוא אל אביתיך בשלום ובשיבה
טובה : ודור רביעי ישובו הנה בארץ הזאת ויהי שנה
לעולם : ויבן אברם מזבח ויקרא בשם י"י הנרא אליו

ויעל

ויעל עולות במזבח לי״י: בעת ההי׳ שב׳ אבר׳ וילך
חרנה לראות את אביו ואת בית אביו ואת אמו:
וישב אברם הוא ואשתו וכל אשר לו חרנה וישב
שם בחרן חמש שני׳: וילכו עוד אחרי אבר׳ אנשים
רבים מאנשי חרן כשבעים ושתים איש: וילמדם
אברם את מוסר י״י ואת דרכיו וילמד אותם לדעת
את י״י: בימי׳ ההם נראה י״י אל אברם בחרן ויאמר
אלי הלא דברתי אליך זה עשרים שנה לאמר:

פרשת לך לך

לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל
הארץ אשר הראיתיך לתת אותה
לך ולבניך כי שם בארץ ההיא אברכך ושם אעשך
לגוי גדול ואגדלה שמך ונברכו בך כל משפחות
האדמה: עתה קום צא לך מן המקום הזה אתה
ואשתך וכל אש׳ לך וגם כל ילידי ביתיך וכל הנפש
אשר עשית בחרן הוצא ארך מזה וקום שוב ארצה
כנען: ויקם אברם ויקח את שרי אשתו ואת כל
אשר לו ואת כל ילידי ביתו ואת כל הנפש אשר
עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען: וילך וישב
אברם ארצה כנען כדבר י״י וילך אתו לוט בן חרן
אחיו ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו
מחרן לשוב ארצה כנען: ויבאו ארצה כנען כדבר
י״י אל אברם ויט אהלו וישב באלוני מורה ולוט בן
אחיו וכל אשר לו עמו: וירא י״י אל אברם עוד ויאמר
לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח לי״י
הנראה אליו עודנו באלוני מורה עד היום: בימי׳ ההם
היה בארץ שנער איש חכם ומשכיל בכל חכמה
ויפה תואר מאוד אך אי׳ עני ורש הוא אין כל ושמו
רקיון וייצר לאיש מאוד על מחייתו וייעץ ללכת
מצרימה אל אשוירש בן ענם מלך מצרים להראו׳
המלך את חכמתו אולי ימצא חן בעיניו לגדלו
ולת׳ לו את מחייתו ויעש רקיון כן: ויהי בבוא רקיון
מצרימה וישאל את יושבי מצרים בעבור המלך
ויגידו

ויגידו לו יושבי מצרים את משפט מלך מצרים:
כי משפט מצרים בימים ההם לא יצא המלך
מהיכלו מארמון המלך ולא יו אה בארץ כי אם יו׳
אחד בשנה אחרי כן יבי׳ עוד המלך אל היכלו לשבת
שם: והיה ביו׳ אשר יצ׳ המלך ושפט את כל הארץ
ביום ההוא וכל איש אשר לי דבר יבי׳ לפני המלך
ביו׳ ההו׳ ועשה לו את כל אש׳ ישאל מאת המל׳: ויהי
כשמוע רקיון את משפט מצרים וכי לא יוכל לבא
לפני המלך ויתעצב מאד ויחר לו על ככה: ויהי
בערב וילך רקיון וימצא בית חרב מבתי האופים
אשר למצרי׳ וילן שם במר נפש ובדעב ותדד שנתו
מעיניו׳ וידבר רקיון עם לבו מה יעש׳ בעי׳ עד הראו׳
המלך ואיכה יוכל לכלכל את נפשו בעיר: ויקם
בבקר ויתהלך בעיר ויקר מקרהו במוכרי הירק
וישאל אליהם ויגידו לו אשר הם מכלכלים את נפש׳
בירק ובזרעונים אשר יקנו וימכרו ליושבי הארץ:
ויחפוץ רקיון לעשות כמעשיהם בעבור ההיות את
נפשו בעיר אך לא ידע את משפט אנשי הארץ ויהי
כסומא בחובם: וילך ויקח ירקים הוא לבכור
למחייתו ויתקבצו עליו בני בליע׳ וילעגו בו ויהטפו
ממנו את כל הירק לא השאירו לו דבר: ויקב שם
במר נפש ואנחה ויי׳ ך אל בית האופים אשר לן בו
וישכב שם בלילה השנית: ויהיעץ עוד בחכמתו
בלילה ההו׳ איכה יוכל להמלט את נפשו וימצא
עלילה מה לעשות על ככה: וישכם בבקר ויעש
בחכמה וילך וישכור שלשים איש גבורי חיל ובני
בליעל וכלי מלחמתם בידם ויוליכם אל מערו׳ קבר
מצרים ויושיבם שם ו׳ ויצום לאמר כה אמ׳ המלך
התחזקו והיו לבן חיל ואל תעזבו כל איש מת להקבר
פה עד נתנם מאתים כסף ואחרי כן יקבר ויעשו
האנשים כדבר רקיון לכל אנשי מצרים כל השנה
ההי׳: ויהי לשמונה חדשים ויאכפו רקיון ואנשיו
עוש׳ רב וכסף וזהב ואבני שורם ובדולח לאין מספ׳
: ויקח רקיון סוסים ובהמו׳ לרוב וישכו׳ עוד אנשים
ויתן להם סוסים ויהיו עמו: ויהי לתקופת השנה
לעת

לעת צאת המלך׳ אל העיר ויתקבצו כל יושבי מצרים
ויועדו יחדו אל יום צאת המלך לדבר אליו על מעשה
רקיון ואנשיו: ויצא המלך ביום המועד ויבאו לפניו
כל מצרים ויצעקו אליו לאמר: יהי המלך לעול׳ מה
הדבר הזה אשר תעשה לעבדיך בעיר לבלתי תת
איש מת להקבר עד נתון עליו כסף וזהב׳ הנהיה
כדב׳ הזה בכל הארץ גם מימי המלכי׳ הראשונים
אשר היו לפנינו בארץ מימי אדם עד היום הזה׳
לבלתי קבור את המת כי אם במחיר: ידענו כי
משפט המלך לקח׳ מס מן החיים שנה שנה ואתה
לא כן תעש׳ כי אם גם מאת המתי׳ תקח את המס
יום יום: ועתה המלך לא נוכל עוד לדבר הזה כי
נשחתה כל העיר בדבר הז׳ ואתה לא ידעת: ויהי
כשמוע המלך את כל דבריהם יקצוף מאד ותבער
בו חמתו בדבר הזה כי לא ידע דבר: ויאמ׳ המלך
מי הוא זה ואי זה הו׳ אשר מלאו לבו לעשות הדב׳
הרע הזה בארצי אשר לא צויתיו הלא תגידו לי:
ויגידו לו את כל מעשה רקיון ואנשיו ויח׳ אף המל׳
וישלח להבי׳ רקיון ואנשיו לפניו׳ ורקיון לקח כאלף
ילדים בנים ובנות ולבישם שש ומשי ורקמה
וירכיבו על סוסי׳ וישלחם למלך ביד אנשיו: ויקח
גם הו׳ מנחה למלך כסף וזהב ואבני שוהם ובדולח
לרוב וסוס עצום מאד וטוב ויב׳ לפני המלך וישתחו
למלך ארצה: ויתמה המלך ועבדיו וכל יושבי
מצרים ממעשה רקיון ויראו את כל עושרו ואת
מנחתו אשר הביא למלך ויטב בעיני המלך מאד
ויפלא ממנו וישב רקיון לפני המלך וישאלהו המלך
על כל מעשיו וידבר רקיון את כל דבריו בחכמה
לפני המלך ואנשיו וכל יושבי מצרי׳: ויהיו כשמוע
המלך את דברי רקיון וחכמתו ויש׳ רקיון חן וחסד
לפניו וגם כל עבדי המלך ויושבי מצרים נשא חן
וחסד לפניה׳ על חכמתו ועל טוב דבריו: ויאהביהו
אהבה עזה מהיום ההו׳ והלאה: ויען המל׳ ויאמר
לרקיון לא יקר׳ עוד רקיון כי אם פרעה יהיה שמך
אחרי אשר פרעה מס מן המתי׳ ויקראו את שמו
פרעה

פרעה: והמלך ועבדיו אהבו את רקיון על חכמתו
ויתיעצו עם כל יושבי מצרים להמליכו תחת יד
המלך: ויעשו כן כל יושבי מצרים וחכמיה ותנתן
דת במצרים וימליכו עליהם את רקיון פרעה תחת
יד אשוירוש מלך מצרים: וימלוך רקיון פרע על
מצרי׳ כל חשנ׳ לשפו׳ את כל העיר יום יו׳ ואשוירו׳
המלך ישפוט את הארץ יום לשנה בעת אשר יצא
להראות: ויקח רקיון פרעה את מלכות מצרים
בחזקה ובערמה ויפרע את כל יושבי מצרי׳ על כן
קראו שמו פרעה: ויאהבו מאד כל יושבי מצרים
את רקיון פרעה ויכתבו מכתבו חוק לקרו׳ לכל מל׳
אשר ימלוך עליהם ועלזרעם במצרים פרעה: על
כן כל מלכי מצרים אשר ימלכו במצרים מהיום
ההו׳ והלאה יקראו שמם פרעה עד היום הזה׳

ויהי בשנה ההיא ויהי רעב כבד בכל ארץ
כנען ולא יכלו יושבי הארץ לשבת
בה מפני הרעב כי כבד הו׳ מאד: ויקם אברם הוא
וכל אשר לו וילכו וירדו מצרימה מפני הרעב ויהיו
בנחל מצרי׳ וישבו על הנחלימים לניח מפני הדר׳
ויתהלכו אברם ושרי אשתו על שפת נחל מצרים
ויבט אברם אל המים וירא את שרי אשתו כי יפה
היא מאד מאד: ויאמר אברם אל שרי אחרי אשר
בראך האלהים במראה הטוב הזה ירא אני את
המצריים פן יהרגוני ולקחו אותך כי אין ירא׳ אלהים
במקומם: אך זה אשר תעשה עמי אמרי נא לי
אחותי את לכל אשר שאלו אותך עלי למען יטב לי
ונחיה ולא נמו׳ ויצו אברם גם לכל האנשי׳ אשר
באו אתו מצרימה מפני הרעב וגם אל לוט בן אהיו
צוה לאמר כי ישאלו אתכם המצריי׳ אל שרי ואמרת
אחות אברם היא: וכל זאת לא בטח אברם בהם
בדברים האלה אך לקח את שרי ויתנה בתיבה
ויסתרנה תחת הכלים אשר להם כי ירא מאד אל
שרי מפני רעת המצריים: ויקם אברם וכל אשר
אתו מנחל מצרים ויבואו מצרימה: המה באו
בשערי העיר וכל שומרי העיר עמדו עליה׳ לאמר
הנ:

תנו מעשר המלך על אשר בידכם ואחר תבואו
העירה ויעש אברם והאנשים אשר אתו כן: וינוא
אברם והאנשי' אשר אתו מצרים ויהיו בבוא' וישאו
את התבה אשר שרי בתוכה וירא המצרים את
התבה: ויגשו כל עבדי המלך אל אברם לאמר מה
יש אתך בתבה הזאת אשר לא ראינו עתה פתח נא
את התב' ונתת את מעשר המלך מכל אש' בתוכה:
ויאמר אברם התבה הזאת לא תפתח אך כל אשר
תאמרו אלי אתן עליה: ויענו שרי פרעה את אברם
לאמר היבת אבני שוהם ובדולח היא תנה לנו
את אחד מעשרה ויאמר אברם כל אשר תאמרו
אלי אתן רק פתוח לא תפתחו את התבה: ויאצו כל
שרי המלך באברם ויגשו אל התב' ויפתחו את התב'
בחזקה וירא והנה אשה יפות תואר מאד בתבה:
ויהי כראות המלך את שרי ויתמהו מאד מיפיה
ויתקבצו יחד כל השרים וכל עבדי פרעה לראו' את
שרה כי יפה היא מאד: וירוצו שרי המלך ויגידו אל
פרעה את כל הדברים אשר ראו ויהללו את שרי אל
המלך וישלח פרעה ויקחה ותבו' האשה לפני המל'
: וירא פרעה את שרי ותיטב מאד בעיניו ויתמה
מאד מיפיה וישמח המלך בה מאד ויתן מתנות
לכל המבשרים אותו בה: ותוקח האשה בי' פרעה
בימים החם ויחר לאברם מאד על אודות אשתו
ויתפלל אל י' להצילה מיד פרעה: ותתפלל גם שרי
בעת ההי' ותאמר י' אל הי' אתה אמרת לאדני אבר'
ללכת מארצו ומבית אביו ארצה כנען ותבטיחהו
להיטב לו כי יעשה את דבריך: עתה הנה עשינו
את אשר אויתנו ונעזוב את ארצנו ואת משפחתינו
ונלך אל ארץ נכריה ואל עם אשר לא ידענו תמול
שלשום: ונבוא בארץ הזאת להציל את בתינו
מן הרעב ויבא עלי הפגע והמקרה הרע הזה:
ועתה י' אלהים הצילני נא והושיעני מיד הצר
הצורר הזה ועשה אתי טובה למען חסדיך:
וישמע י' בקול שרי וישלח י' מלאך להציל
את שרי מיד פרעה: והמלך בא וישב לפני שרי
והכה מלאך י' עומד עליה' וירא אל שרי ויאמר אליה

אל תירא כי שמע י' את תפלתך: ויגש המלך אל
שרי ויאמר אליה האיש אשר הביאך הנה מה הוא
לך ותאמר אחי הוא ויאמר המלך ועלינו לגדלו
ולנשאו מאד ולעשו' לו כבל הטוב אשר תצוה אתה
עלינו: וישלח המלך לאברם בעת ההיא כסף וזהב
ואבני שוהם ובדולח הרבה מאד וצאן ובקר ועבדים
ושפחות ויצו המל' ויביאו את אבר' וישב בחצר בית
המלך ויגדל המלך את אברם בלילה ההו' מאד:
והמלך נגש לדבר את שרי וישלח ידו לגעת אליה
ויכהו המלאך מכה רבה ויבהל ויחדל מגעת אליה:
ויהי כאשר יקרב המלך אל שרי והכהו המלאך על
הארץ ויעש לו כמעשה הזה כל הלילה ויחרד
המלך' מזה: וגם כל עבדי פרעה וכל ביתו הכה
המלאך בלילה ההו' מכה רבה על דבר שרי ותהי
צעקה גדולה בכל אנשי בית פרעה בלילה ההו':
ויר' פרעה את כל הרעה הבאה עליו ויאמר אך הנה
על האשה הזאת בא אלי הדבר הזה ויתרחק ממנה
וידבר על לבה דברים טובים: ויאמר
המלך אל שרי הגד נא לי אודות האיש אשר
באת עמו הנה ותאמר שרי האיש ההו' אישי
הו' ואומרה אליך אחי הו' כי יראתי פן תמיתיהו
ברעתכם: ויחדל המלך מעל שרי ויחדלו
ממנו ומביתו מכות מלאך י' וידע פרעה כי
בעבור שרי הוכה ויתמה המלך מאד מזה:
ויהי בבקר ויקרא המלך לאברם ויאמר מה
זאת עשית לי למה אמרת אחותי הי' ואקח
אותה לי לאשה ותבי' עלי ועל ביתי מכה
רבה מאד: עתה הנה אשתך קחו לך
מארצנו פן נמות כלנו בעבורה: ויקח
פרעה עוד צאן ובקר ועבדים ושפחות וכסף
וזהב ויתן לאברם וישב לו את שרי אשתו:
ויקח המלך את נערה אחת אשר לו אשר
ילדה לו פילגשו ויתנה אל שרי לשפחה:
ויאמר המלך אל בתו טוב לך בתי אשר תהיה
לשפחה בבית האשה הזאת מהיותך גבירה
בביתי

בחתי אחרי אשר ראשנו את הרעה הבאת עלינו
בעבור האשה הזאת : ויקם אברם ויעל ממצרים
הוא וכל אשר לו ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו
אותו ואת כל אשר לו : וישב אברם ארצה כנען ל
מקום המזבח אשר עשה אשר שמה שם אהלו
בתחלה : ולם לוט בן חרן אחי אברם היה לו
מקנה בקר וצאן ובקר ואהלי כי הטיב י' לו בעבור
אברם : ולא נשבת אברם בארץ ויריבו
רועי מקנה לוט עם רועי מקנה אברם כי היו רכושם
רב משבת בארץ ולא יכלת הארץ לשאת אותם
מצי מקניהם : ויהם כל מקנה אברם כאשר ילכו
לרעות לא יעצו בשדות אנשי הארץ ומקנה רועי
לוט לא כן יעשו כי יעזבום לרעות בשדות אנשי
הארץ : ויראו אנשי הארץ את הדבר הזה יום
יום ויבואו ל אברם ויריבו עמו על אודות רועי
מקנה לוט , ויאמר אברם ל לוט מה המעשה
הזה אשר עשית לי להבאישני בישבי הארץ
אשר תצית את רועי מקני לרעות בשדות
אחרים הלא ידעת כי אני גר בארץ הזאת
בתוך בני כנען ולמה תעשה להם זה
ויריב אברם בלוט על הדבר יום יום ולא
שמעו לוט בקול אברם ויוסף לעשות כדבר
הזה ן ויבאו יושבי הארץ וגידו לאברם :
ויאמר אברם ל לוט ער פתי תהיה לי אתה
למוקש עם יושבי הארץ עתה ל נא תחי
מריבה ביני וביניך כי אנשים אחים אנחנו :
אך חפרד נא מעלי לך נא ובחר לך מקום
אשר תשב בו אתה ומקניך וכל אשר לך אך
רחק נא מעלי אתה וביתיך :

לפני הנער כזה מוכן למי ירצה לקבל להפרד מכן
לחיו נעכור מריבת הרועים ל אברכי חיים לו למוקש עם
יושבי סדום :

ואתה ל תירא כי תלך מאתי והיה אשר ינשא לך
לעה והגדת לי ונקפתי ממנו אך רחק נא מעלי :

ויהי

ויהי כדבר אברם ל לוט את כל הדברים הללו ויקם
לוט וישא עיניו ויגנגד כבר הירדן וירא את המקום
החוא כלו משקה וטוב לאדם ולפרעה המקנה :
וילך לוט מעם אברם ל המקום החיויט שם אהלו
ויגר בסדום ויפרדו איש מעל אחיו : ואברם ישב
לו בלאנני ממרא אשר בחברון ויט שם אהלה וישב
אברם במקום ההוא ימים רבים ושניט : ויהי בימי אמרפל
שלח כדר לעמר מלך עילם ל כל המלכים אשר
סביבותיו ל נמרוד מלי שנער אשר היה תחת ידו ו ל
תדעל מלך גויים ו ל אריוך מלך ל אר אשר כרת
אתם ברית לאמר : עלו אלי ועזרוני ונכה את
כל ערי סדום ואת יושביה כי פשעו בי חיום שלש
עשרה שנה : ויעלו ארבעת המלכים הלל
עם כל מחניהם יחד כשמונה מאות ל אף איש
ויתהלכו כאשר חם ויכו את כל האדם אשר
מצאו על דרכם : וכל מלכי סדום ועמורת
חמשת מלביהם שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך
צבויים וברע מלך סדום וברשע מלך עמורה ובלע
מלך צוער : יצאו ולקראתם ויתחברו כלם יחד
עמק בעמק השדים : ולחכיו השעה המלכי ה הלל
בעמק השדים ויגפו כל מלכי סדום ועמורה לפני
מלכי עילם : ועמק השדים מלא בארות באזות
חמר וירדפו מלכי עילם את מלכי סדום ויגוסו כל
מלכי סדום עם מחניהם ויפלו בבארו החפר וכל
הנשארים עלו ל התר להמלט ויבאו אחריהם
חמשת מלכי עילם וירדפם עד שער פרו ויקח את
כל אשר בסדו ויכזו את כל ערי סדום ועמורה :
ולם את לוט בן אחי אברם לקחו אותו ואת רכושו
וישבו את כל רכוש ערי סדו ויל כו להם ויבא עוגן
עבר אבר אשר היה בשלחמה החיא ויגד לאברם
את כל אשר עשו המלכים הלו ל ערי סדום ואת
אשר נשבה לוט בן אחיו עמהם וישמע אברם
ה בר הזה ויקום הוא והאנשים אשר אתו כשלש
מאות ושמונה עשר וירדף אחרי ארבע המלכים
תאלה בלילה החוא : וירדפם ויכם

ויגלו

ויצלו כלם לפני אברם ולפני אנשיו ולא נתר בהם
איש כי אם ארבעת המלכי לבדם ברח וילכו איש
לדרכו: וישב אברם את כל רכוש סדום ואת כל
לוט ורכושו השיב ונשיהם וטפם וכל אשר להם
לא נחסר דבר ללוט: ויהי כשובו מהכות את
המלכים האלה ויעבור רוא נאנשיו מעמק השוים
אשר נלחמו שם כל המלכים: ויצא נרע מלך
סדום וחר אנשיו אשר אתו מגארות החמר אשר
נפלו שם לקראת אברם ואנשיו עם אברם: ומם
אדוני צדק מלך ירושלם הוא שם יצא עם אנשיו
לקראת אברם ואנשיו נלחם ויין וישבו שם יחד
בעמק המלך: ויברך אדוני צדק את אברם ויתן לו
אבר מעשר מכל אשר הניא משלל אויביו כי היה
אדוני צדק כהן לפני אלהים: וינשו פלכי סדום
ועמורה אשר היו שם הם ועבדיהם אל אברם
ויתננו אלין לאמר: לתת להם השני אשר שנה
מעבדיהם ולקחת לו את כל הרכוש: ויען אברם
את מלכי סדום לאמר הי' אשר נרא את השפים
את הארץ ואשר פדח נפשי מכל צרח ואשר
חצילני מאויבי היום ויתנם נידי: אם אקח דבר
מכל אשר לכם ולא תתהלל בחר לאמר מכושינו
אשר הציל אברם העשיר: כי אלחי אשר
בטחתי בו דבר אלי לאמר: לא תחסר דבר כי ברך
אברכך ב כל מעש' ידיך אשר תעשה ועתה הנה
כל אשר לבב נקח ולכו חי' לא אקח מכם מנעל
ועד שרוך נעל ועד חוט זולת אשר אכלו הילצים
אתי למלחמה וגם חלק האנשים אשר הלכו עמי
ענר אשכול וממרא הם ואנשיהם ונם אשר ישבו
על הכלים לשמור הם יקחו חלקם מהשלל: ויתנו
מלכי סדום לאנשי אברם ככל אשר אמר ויפצרו
בו לקחת הוא מכל אשר יבחר ולא אבה: וישלח
את מלכי סדום ואת יתר אנשיהם ויצום אל לוט
וילכו למקומם וגם את לוט בן אחיו שלח עם כל
קנינו וילך עמהם וישב לוט למקומו סדומו ואברם
ואנשיו שב[ו] במקומם אלוני ממרא אשר בחברון

בעת

בעת ההיא נראה י' אל אברם עוד בחברון ויאמר
אליו [ח]ירא שכרך הרבה מאד לפני כי לא אעזך
עד אם הרביתי אותך ואברכך ושמחתי את זרעך
ככוכבי השמים אשר לא יספר: ונתתי
לזרעך את כל הארצות אשר אתה רואה בעיניך
להם נתנם אותם להשתחות עך עולם אך חוק ואל
תיראי התהלך לפני והיה תמים: ויהי בשנת שמנת
שנה ושבעים שנה להיות אברם ויפתח רעון פלג
בשנה הזאת ויהי בל ימי רעו מאתים שנה ושתים
ושלשים שנה וימת בחרן אשר אברם עודנת
עקרה בימים ההם ולא ילדה לאברם לא בן ולא
בת: ויהי כראותה כי לא ילדה ותקח את דגר
שפחתה אשר נתן לה זרעה ותתן אותה לאברם
אישה לאשה: כי הגר למדה את כל דרכי שרי
כאשר למדה אותה שרי לא חסרה מכל דרכיה
הטובים כאומר: ותאמר שרי לאברם הנה שפחתי
הגר בא אליה ואלד על ברכי ואבנה גם אנכי
ממנה: ותתן שרי את הגר לאברם לקץ עשר
שנים לשבת אברם בארץ כנען ויהי שנת חמש
ושמונים שנה לחיי אברם: וישמע אברם לקול
שרי אשתו ויקחו את הגר שפחתו ויתנ אליח אברם
ויהר: ותרא הגר כי הרתה ותשכח גבירתה
בעיניה ותאמר בלבה אין זות כי אם אנכי
טובה לפני י' משרי ונירתני: כי כל היבים אשר
נברתי עם אדני לא דרתה ואני ניבים אחרים נתן
לי י' הרון ממנו:

ח"ה ולפי זה לומר ותרח כי הרתה ותקל נגירתה וכו'
ר"ל כי היתה נעיניה ונעיניכם שרי כאחת הקלות
והריקי' סחין וכו' כירן:

ותרא שרי כי הרתה הגר לאברם ותקנא שרי
בשפחתה ותאמר שרי אל אברם חמסי עליך
כי אם היא טובה מבני ביאתי אמר שרי לאברם חמסי עליך
כי בעת אשר ההפללת לפני י' על הזרע למה לא
ת פללת עלי לתת י' לי זרע כמוך: ונם כי יצדיק

אל

לאנר כיצניך ותכוה את דברי בעבור אשר הרעת
ולא תדבר לאת מאומה ישפוט י׳ ביני וביניך עד
אשר עשית לי: ואמ׳ אברם כי אמרתי רק אין
ביראך אלהים במקום הזה והרגוני
בדבר: ומצאה מלאך י׳ במקום אש׳
ברית שמה ואשר שיה כי תרנה ארכת
את זרע׳: כי הנך יולד׳ בן וקראת את שמו ישמע׳
עתה שוב כי שרי נכרתך והתענ תח׳ידיה: ותקר׳
הגר למקור באר לחי רואי הנה בין קדש
ובין מרד ברד: ותשב הגר בקת החי בית ארנ׳
: ויהי מקץ ימים ותלד הגר לאבר׳ן: ויקר׳ אברם
את שמו ישמע׳ל אשר׳ן שמונ׳ שנ׳ בלדתה
אתו: ויהי כי מים היה בשנת אחת ושמים שנה
לחי אבר׳ ולחמו בני בתים את בני תובל כי בהפץ
י׳ את בני האדם על פני כל הארץ יצאו בני בתים
ויהיו לאגודה וילכן בקצת כנפיו ויבנו שם להם
ערים וישבו שם על נהר תיבראו: ובני תובל ישבו
בתושבנה ויהיו גבולם עד נהרי בראש: ויבנו בני
תובל עיר בתושבנה ויקרו את שמה סביגה ע׳ש
סביגה בן תובל אבותם וישבו בה עד היום הזה:
ויהי בעת ההיו׳ילחמו בני בתים את בני תובל
ויגפו בני תובל לפני בני בתים ויפלו בני בתי׳ מבני
תובל בשלש מאות ושבעי׳ איש: וישבון בני תובל
בעת ההי׳ל בני בתים לאמר לא יתעתנו בנו ואיש
ל יתן בתו ל בני בתים: כי כל בנות תובל התנערות
יפו בימי׳ההם כי לא נמצאו שם נשי׳ כימי׳ההם
כבנו׳ תובל בכל האר׳ץ: והי׳ כל אשר יחפוץ בתואר
האשה והלך ל בנות תובל ולקח מהם אשה מכל
אשר יחפוץ וכל בני האד׳והמלבים והשרי׳לקח׳
מבנות תובל ביפים ההם כל אשר יחפוץ בתואר
האשה מאד: ויהי מקץ שלש שנים אחרי אשר
נשבעו בני תובל על בני בתים לבלתי תת להם
בנותם לנשים וילכו מבני בתים כעשרים איש
לקוח מבנות תובל ולא מצאו׳ כי שמרו בני תובל
את שבועתם לבלתי התחתן בם ולא אבו להפ׳את

שבועתם

שבועתם׳ ויהי ביפי הקציר וילכו בני תובל ל
שרותיהם לקצור קצירם: ויתקבצו כל בחורי בני
בתים וילכו ל עיר סביגה ויחמדו כל איש נערת
מבנות תובל ויבי׳ ל זרי׳הם: וישמעו בני תובל
ויבאו עליהם למלחמ׳ ולא יכלו להם כי סנב מהם
הרה מאד: ויראו כי לא יכלו עליהם וישובו להם
לארצ׳: ויהי להקום׳ השנה וילכו בני תובל וישברו
להם מבני האדם וכל העדים חקרובים ליהם
בעשר׳ לף אשה וילכו ל בני בתים למלחמ׳ וילכו
בני תובל למלחם בבני בתי׳ ולהפיל את כל ארצם
ולהצר עליהם׳ וגברו בני תובל עליהם על בנ
בתים בעם הזה: ויראו בני בתי׳כי צר להם מאד
ויקראו את כל הילדי׳ אשר ילדו בני בתי׳ מבנו׳ תובל
על החומה אש׳ בנו לעיני בני תובל׳ ויאמרו ליהם
בני בתים הבאתם למלחמ׳ עם בניכם
ועם בנותיכם לא עצמכם ובשרכם אנחנו מאד
זער עתה׳ ויהי כשמע בני תובל את הדבר הזה
ויחדלו להלחם בבני בתי׳ וילכו וישובו ליה׳ל עריה׳
ויקבצו בני בתי׳ בעת ההי׳ ויבנו להם ערים שתים
על היום ויקראו את שם האחת עירתו ושם השנית
ארצה׳ ואבר׳ן תרח היה בימים ההם בן תשע׳
ותשעים שנ׳: בעת ההי׳ שכרא׳ה שיו׳ ויאמר ל
ואחנת ברותי בינו ובינך ארבה את זרעך
במאד מאד׳ ואת הברית אשר נתתי
ביני ובינך הפיל לבכ׳ כל זכר אחר מזרעך
אחריך׳ וכן שמונת ימים ימול וחיתה
את בריתי בבשרכם לברית עולם: ואתה
לא יקרא עוד שמך אברם כי אם אברהם
ונם שרי אשתך לא תקרא שמה שרי כי אם
שרה: כי ברך אברך אתכם והרביתי
את זרעכם אחריכם והייתם לגוי גדול ומלכים
ממכם יצאו׳ ויקם אברם ויעש את כל אשר
אוה אתו אלהים ויקח את כל אנשי ביתו ומקנת
בספו וכל אותם כאשר צוהו י׳: ולא
נשאר אחד מהם אשר לא מל׳ ונם

ואברהם וישמעאל בנו מלו בשר ערלתם בן שלש עשרה שנה היה וישמעאל בן שלש עשרה שנה בהמולו: ויהי ביום השלישי ויצא אברהם מאהלו וישב פתח האהל להתחמם בחום היום במאב בשרו:

פרשת וירא

וירא אליו יי באלוני ממרא וישלח אליו שלשה מלאכים מפשרתיו להקרו: ויהי הוא יושב פתח אהל וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים באים מרחוק זרים לקראתם וישתחו להם ויביאם אל ביתו: ויאמר אלהים אל נא אם נא כאשתי חן בעיניכם סורו נא ואכלו את לחם: ויצצו בם ויסורו אליו ויתנם ורחצו רגליהם וישיבם תחת העץ פתח האהל: ויקח אברהם ויקח עגל בן בקר רך טוב ומהר וישחטהו ויתנהו אל עבדו אל הנער לעשות: ויבא אברהם אל האהל אל שרה ויאמר אליה מהרי שלש סאים ועשו קמה סלת לושי ועשו עגות לבסות סיר הבשר ותעש בן: ומחמר אברהם ויבא לפניה חמאה וחלב בקר וצאן ויתן לפניהם לאכול את רשר העגל אשר עשה ויאכלו: ואחר בן התיצב את בשר העגל אשר עשה וישם לפניהם ואכלו: ויהי כאשר כלו לאכול ויאמרו אליו שוב אשוב אליך בעת חיה והנה בן לשרה אשתך: ואחרי בן קמו משם האנשים וילכו להם לדרכיהם אשר נשלחו אליה: ניומים ההם היו כל אנשי סדום ועמורה וכל חפשת הערים האלה רעים וחטאים לי מאד ויכעסו את יי בכל התנכותיהם: ויגרו ויעשו חוקות נאצות לפני יי ומגדל רעתם וצעקתם מאד לפני יי ניומים ההם: והיו להם בקעה בארצם רחבת מאד לפתלך חצי יו'בה עיוה פי'ודשאים רחבה על המים: והלכו שמה כל סדום ועמורה

ארבעה

ארבעה ימים בשנה חם ונשותם ובטהם וכל אשר להם ישמתו שפה בחוצות וכפחולות: ויהי בעת שפתם ועמדו יחד והחויקו איש באשת רעהו ואיש בבת רעהו התולה והתעללו בהן וישכבו את הן וראה כל איש את אשתו ואת בית רעהו ואין אומר דבר: ויצעקו להם כבה מהבקר עד הערב ושם אחרי בן איש לביתו ואש לאהלה בערב ככה יעשו להם כל הימים ר'בים בשנה: גם באשר יביא איש נכרי בנו ויהם והבי'את סהור'אשר יקנה אותו או אשר יחפון למוכרת והתקבצו עליו כל אנשי הערים האלה אנשי'נשים וטף נעוי'וזקנים: ונגשו כלם על האיש ולקחו בחזקה בכל הסחורת פעם פעם פעם לאחד עד תום כל הסחורה ביד בעלה אשר הביאה בארץ: והיה כאשר יריב בעל הסחורה אתם לאמר מה המעשה חות אשר עשיתם לי: ויגשו כלם ליו אחד אחד והראה לו אחד אחד את המעט אשר לקח ויאמר לא לקח מאתך מצאתי בי אם מעט אשר נתת לי: וכשפוט הם יחד את הדבר הזה והלך פאת בעצב ובמת נפש ועמדו כלם עליו והלכו אחריו ונרשו אותו והוציאוהו מן העיר בעקה ובהומה רבה: ויהי איש אחר מאנשי עילם ומאנדרך ללכת על חפצו: ועבו חבוש אחד חבוש וש' שפיכה אחד טוכח צבוע בכל מין מפיני הצבע והשפיכ קשוי בחבל על החבוש: ועבור האיש לדרכו ויבא לון השמ' בערב בראוב סדום וישב הפה ללון ואין אי' מאכף הבית: ושם הו'בסדום ביום ההם איש רע ובליעל וערום לרע ושמו הידוד: ושא עיניו ויר את האיש האורח ברחוב העיר ויו'א לפניו ויאמר לו מאין תבוא ואנה תלך: ויאמר אליו האיש עובר אנכי בחברון עד עולם פשם אנכי: ואעבור עד פה והוא עלי השכש פה ואשב ברחוב ואין איש מאסף אותי ביבי'פה: וגם לחם ופיש יש לי ותם חבן ופספוא יש לחמורי אין מחסור דבר: ויען הידוד ויאמר לו רק כל מחסורך עלי אך ברחוב

ל

לילין: ויבואו הידיד לביתו ויעשה חשמיכה
פעל החבור עם החבל ויקחה הידוד ויחביאם
בביתו: ויתן תבן ומספוא לחמור ויאכל וישת
האיש האורח בבית הידיד בלילה ההוא וילן
שם: ויהי בבקר ויקם האורח וישכם ללכת
לדרכו ויאמר לו הידוד שב סעד לבך פת לחם
ואחר תלך ויעש האיש כן: וישב עמו ויאכלו
שניהם יחדו וישתו ביום ההוא ויקם האיש
ללכת: ויאמר לו הידוד הנה נא רפה
היום לערב הואיל נא ולן וייטב לבך ויפצר
בו וישב וילן שם: וישכם ביום חשני ויתחזק בו הידוד לאמר סעד לבך פת לחם ואחר
תלך וישב ויאכל עמו גם ביום השני ויקם האיש
ללכת לדרכו: ויאמר לו הידוד הנה נא פנח
היום עתה לי פה וייטב לבך ונבקר חשכ וחלכת
לדרכך: ולא אבח האיש ללון ויקם ויחבוש
את חמורו: ויהי הוא חובש את החמור
ותאמר אשת הידוד אל הנח זה האיש ישב
בבית שני ימים איתנו אוכל ושותה: ולא
נתן לנו מאומה את דמי מאכלנו ומשקהו
עתה ילך מאתנו בלא דבר ויאמר לה הידוד
דום לך: ויחבוש האיש את חמורו וילכת
ויאמר אל הידוד להח לו את כל החבל ואת
חשמיכה לקשרם על החמור: ויאמר אליו
הידוד מה תאמר ואמיד אליו האיש כי יתן
לי אדוני החבל והשמיכה דאנועה בגל אנע
אשר לי אשר החבאת אתך בבית לשמרם:
ויען הידוד ויאמר אל האיש זה פתרון
חלומך אשר ראית את החבל חיך יארכו
בארץ כאד בחבל: ואשר ראית שמיכה
אנועה בכל צבע כרם יהיה לך ונטעת נועץ
בל פרי: ויען האיש האורח ויאמר לו
אדוני כי כדקין נהתי לך הגל ושמיכה אחת
אריגה נכל פיני דצבע אשר נשאת פעל
החבור להחביאה: ויען הידוד ויאמר הא
אמרתי

אמרתי לך פתרון חלומך לטוב הוא וכואת
וכואת פתרונו: פתח בני האדם יתני לי
ארבעה כסף נשכרי על פתרי חלומותם ואני
לא בקשתי פירך כי אם שלשה כסף: ויקצף
האיש על דברי הידוד ויצעק צעקה גדולה
ומרה ויבא האיש את הידוד לשופט סתם
לשרק: וידבר האיש את דברי לפני שרק
השופט ויצנהו הידוד ויאמר לא כן כוה וכוה
היה הדבר: ויאמר השופט לאיש האורח
אמת יאמר לך תאיש הידוד כי ידוע הוא בערים
הלא כי מפותרי חלומות על נכונה הוא: ויצעק
האיש מדברי השופט ויאמר לא אדוני כי ביום
נתתי לן חבל ושמיכה אהיתה על החמור להחביא
בביתו ויריבו שניהם לפני השופט זה אומר
ככה היה הדבר וזה אומר ככה היה הדבר:
והידוד אומר לאיש עתה תנה לי ארבעה כסף
אשר אני לוקח על פתרי חלומות לא אניח לך
דבר זתן לי את דמי כל ארבעה דסעודות אשר
אכלת בביתי: ויאמר האיש לידוד אמת
תאמר אני אשלם לך את אשר אכלתי בביתך
אך דנה את החבל ואת השמיכה אשר דחבאת
בניתך: ויען הידוד לפני השופט ויאמר
לאיש הלא אמרתי לך זה פתרון הלוך
חבל יאריכו ימיך בחבל והשמיכה כרם יהיה
לך ונטעת בו נועץ כל פרי: זה פתרון הלוך
על נכונך הנה לי ארבעה כסף אשר אני לוקח
בשכרי כי לא אניח לך דבר: ויצעק האיש
על דברי הידוד ויריבו שניהם עוד לפני
השופט ויצו השופט את ענדיו וינישום ויכיום
מן הובבהלה: ויצאו מאת השופט כשר
הם פריבים וישבעו אותם כל אנשי סדום
ויקבצו עליהם ויצעקו כלם על דארץ האזח
ויגרשוהו בבהלה מן העיר: וילך
האיש לדרכו על חבור בכפר נפש ונעצב
ונבביה ויהי

הלוך ילך ובכה על אשר נעשה לו בסדום החרבה:
ויהי לערי סדום שופטים ארבעה לארבעת הערים
ואלה שמותם את שרק לעיר סדום ואת שרקר
לעמורה ובנך לאדמה מנון לצבויים ׳ וישם להם
אליעזר עבד אברה שמות וישם לשרק שקר ולשרקר
שקדורא ולזבנך כזבן ולמנון מצלידין : ויעש
להם כל אנשי סדום ועמורה ע״פ ארבעה שופטים
מטות בנויות ארחוב הערים : והיה כל איש אשר
יבואו הלך אל הערים האל ועמדו עליו והחזיקו בו
והביאו אותו אל אחת מהמטותיהן והשכיבו עליהן
בחזקה : והיה בשכבו ועמדו עליו שלשה אנשים
על ראשו ושלשה אנשים על רגליו והחזיקו בו
ומדדו אותו על המטה ההיא והיה אם האיש ההוא
קצר מהמטה ההיא ומשכוהו ששת האנשי׳ ההם
האלה מזה ואלה מזה ויצעק אליהם ולא יענוהו ׳ ואם
יהיה האיש ההו׳ ארוך בקומה מהמטה ומשכוהו
משתי צלעות המטה מצדיה אלה מזה ואלה מזה עד
הגיע האיש ההו׳ לשערי מות : והיה כצעקי׳ אליהם
וענו אותו ואמרו לו ככה יעשה לאיש אשר יבוא
בארצנו : ויחדלו מעליהם כל האדם לבלתי בוא
על עריהם בשמעם את כל הדברים אשר יעשו כל
אנשי ערי סדום : והיה בבוא אביון אל ארצם ונתנו
לו כסף וזהב והעבירו קול בכל העיר לבלתי תת לו
פת לחם לאכול : והיה אם ישב האביון בארץ ימים
ומת ברעב כי לא ימצ׳ פת לאכו׳ ובמותו יבואו כל
אנשי העיר ולקחו את כספם ואת זהבם אשר נתנו
לו : והוה כל אשר ידע את כספו ואת זהבו אשר
נתן לו יקח והלך לו ׳ וגם כל בגדי העני וכל לבושו
יפשיטו מעליו במותו ונלחמו כלם עליהם והיה
אשר יחזיק על רעהו יקח אותם : ואחרי בן ישאוהו
ויקברוהו ערום תחת אחד השיחי׳ אשר במדברות
ככה יעשו כל חימים לכל הבא אליהם אשר ימות
בארצם ׳ ויהי מימים ותשלח שרי את אל עזר
סדומה אל לוט לפקדו בשלום ולראותו : וילך אליעזר
סדומה וימצא איש אחד מסדום נלחם עם ׳איש

נכרי

נכרי עני ויעשוט הסדומי את העני מכל בגדיו
וילך לו : ויצעק העני ההוא אל אליעזר ויתחנן אליו
על אודות אשר עשה לו האיש הסדומי : וירץ
אליעזר אל האיש הסדומי ויאמ׳ לו למה תעשה כה
לאיש האביון אשר בא בארצכם ׳ ויען הסדומי
את אליעזר לאמר האחיך הוא האיש ההוא או
הלשופט בתנוך אנשי סדום היום כי תדבר על
האיש ההוא ׳ וירב אליעזר עם האיש הסדומי על
אודות העני ויגש אל עז׳ לקחת מאת האיש הסדומי
את בגדי העני וימהר האיש ויך את אליעזר באבן
במצחו ׳ ויצא דם רב ממצח אליעזר וירא האיש
הדם במצח אליעזר ויחזק האיש באליעזר לאמר :
תנה את שכרי על הדם ההיא הרע אשר הוצאתי
לך ממצחך כי כן החזק והתורה בארצנו : ויאמר
אליו אליעזר הפצוע פצעתני וגם אתן לך שכרי ולא
אבה אליעזר לשמוע אל דברי הסדומי ׳ ויחזק האיש
באליעזר ויביאהו אל שופט סדום אל שקרא למשפט ׳
וידבר האיש אל השופט ויאמר כי אדוני בזאת
ובזאת עשה לי האיש הזה ואבהו באבן ויצא דם
ממצחו ולא אבה לתת שכרי : ויאמר השופט אל
אליעזר אמת ויאמר לך האיש הזה תנה לו שכרו כי
כן המשפט אתנו בארץ : וישמע אליעזר ׳ וישמע
אליעזר את דברי השופט וישא אליעזר אבן אחת
ויכה את השופט ותטבע האבן במצחו ויצא דם רב
ממצח השופט ויאמר אליעזר וכן משפטכם בארץ
אשר אתן לאי׳ הזה התנהו אתה לו כי כן משפטיך
אתה חרצת : ויעזוב אליעזר את האיש הסדומי עם
השופט ויצא וילך לו לדרכו : ויהי כאשר נלחמו
מלכי עילם את מלכי סדום וישבו מלכי עילם את
כל רכוש סדום : וישבו גם את לוט ואת כל רכושו
עמהם ויגד לאברם וילך וילחם את מלכי עילם
ויציל מידם את כל רכוש לוט עם רכוש סדום :
כעת ההיא ילדה אשת לוט לו בת ויקרא את שמה
פלטית כי אמר כי פלטו אלהים ואת כל ביתו
ממלכי עילם ׳ ותגדל לפלטית בת לוט ויקח תגדל

מאנשי

ממצרים סרום ויהי לו לאשה: ויבא בעיר איש עני
ל אשר את מחיי ויושב בעיר ויהי ויצו סרום קול בכשפים לכל
אנשי סרום קול כשפים לכל את לאיש ההוא
ע לחם לאכול עד ויבא בארץ ויעשו כן: ויברא
אלוה ב לוט את מחאי את מעשיך ברחוב תעיר
ברעב ואין נתן לו מאומה לחייו ינצש קרבת
לצאת: ויען נפשה חמינה על חאיש ההוא
ויכלכלהו בלחם בס ויהי ויחי נפש האיש
ה ההוא: ויהי מרי בראשה לשאוב מים ותש את הלחם
בבר חמים ויהי כבואה ל מקום תעני ותביא את
הלחם מכרה ותתן לפניו ואכל בכבה עשת לו ימים
רבים: ויתחבו כל אנשי סרום ויצמרו על האיש
ההוא מרוע חית ברעב ימים רבים: ויאמרו אישו ל
דע ראינוה כי אם אוכל ושותה הוא כולא יוכל
חאדם לחיות מן הרעב ימים רבים כאשר חית זה
ופניו לא סרו: ויתחבאו שלשה אנשים במקום
מושב העני ההוא בסתר לדעת מי יבוא הלחם
לאיש ההוא לאכול: ויצא פלטית בת לוט ביום
לשאוב מים ותתן את הלחם בכר חמיו ותלך לשאוב
מים ותט ל מקום חאיש ותעני את הלחם
מכרה ותתן לעני ויאכל: וידאו שלשת האנשים את
חדבר אשר עשתה פלטית לאיש תעני ההוא ויאמרו
אך עתה הנה היא בלבלתהו ועל כן לא הרעיבונו
לא סרו ולא מת כראשונו: ויען אישו שלשת האנשים
מן חמקום אשר התחבאו שמה ויתפשו את פלטית
את הלחם בין העני תחו: ויקחו את פלטית ויביאו
אותה לפנים שפטיהם ויאמרו לחם כואת וכואת
תעשה והיא אשר בלבלה את האיש ההוא בלחם
על כן לא מת כימי רבים עתה דברו לנו מה משפט
תאשה הואת על אשר עברה את דתינו: ויתקבצו
כל אנשי סרום ויצמרו ויבערו את האש ברחוב
העיר ויביאו את האשה וישלוכו באש ותשרף
ותהי לאפר: ותם בעיר אדמה היתה נערה אחת
בת איש עשיר מאנשי אדמה ויעש לה כדבר חזה
ויבא אי הלך בעיר אדמה ללון בעיר ומחר ילך לבית

וישכב שם כי בא
לו השמש: ויקום חנער ויאחז באשתו חנערה חחיא
וישב בפתח חנית וישכב לה משלשתות ויאמר לו
מי אשתך: ויאמר לו אנכי באתי היום מרכבי
ואבא לי השמש פתאום כזה ער למחר וישבתי
בבקר והלכתי לדרכי: ותבא הנער חחיא הביתה
ותוציא לאישה ההוא לחם ומים לאכול ולשתות:
ויודע הדבר לאנשי אדמה ויקבצו כלם ויביאו את
הנערה לפני השופטים לשפטה על חדבר הזה:
ויאמר השופטים יש לנערה הואת משפט מות על
אשר הפרה את דתינו ובזתה משפטה:
ויתקבצו כל אנשי חעיר ההם ויציאו את חנערה
ההיא ומשחו אותה בדבש מקפרנלה עד קדקדת
ראשה דבר השופטים אותה לפני עדת הדבורים
במקום מקצתם ויביאו עליה כל הדבורים ויקצו
אותה ושכנו את כל בשרה: ויצק הנערה כפני
חדבורים ואין סביב שח ואין מרחם עליה ועל
אנקתה השמימה: ויקנא י על הדבר הזה ועל
כל מעשה ערי סרום אשר יעשי יען שבעת לחם
ושלות משקט חית להם ובכל זא יד עני ואביון
לא החזיק: ותגדל ויצחם זחטאתם לפני י מאד
ביומים ההם וישלחי את שני המלאכים אשר
באו בית אברם ל סרום ל כל עריח לשחתה:
ויקומו המלאכים ההם מפתח אהלי אברם כאשר
אכלו ושתו ויבואו סרמה בערב ולוט יושב בשער
סרום כעת החיא וירא אתם ויקם לקראתם וישתחו
לחם אריצה: ויפצר בם מאד ויביאם ל ויעש
להם משתה ומצות אפה ויאכלו: ויאמרו
חמלאכים ל לוט קום צא מן חמקום הזה את וכל
אשר לך פן תספה בעון חעיר: כי משחית י
א חמקום הזה: ויחזקו המלאכים ביד לוט
וביד אשתו וביד בנות וכל אשר לו ומשליכהו
ויניחוהו כחוץ לעיר: ויאמרו לו המלט על
נפשך ויקם ויברח הוא וכל אשר לו: בעת ההיא
השמיד י על סרום ועמורה ועל כל חעיים חאל

נפרית ואש מאת יי מן השמים : ויהפוך את כל
הערים האל ואת כל הככר ואת כל יושבי הערים ואת
צמח האדמה ותבט אשתו מאחריו ותהי נציב מלח : וישכם
אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני יי : וישקף
על פני סדם ועמרה ועל כל פני ארץ הככר וירא והנה עלה קיטר
הארץ כקיטר הכבשן : ויהי בשחת אלהים את ערי הככר ויזכר
אלהים את אברהם וישלח את לוט מתוך הפכה בשלח את הערים
אשר ישב בהן לוט : ויעל לוט מצוער וישב בהר הוא ושתי בנותיו
עמו כי ירא לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי בנותיו : ותאמר
הבכירה אל הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו כדרך
כל הארץ : לכה נשקנה את אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו
זרע : ותשקין את אביהן יין בלילה הוא ותבא הבכירה ותשכב את
אביה ולא ידע בשכבה ובקומה : ויהי ממחרת ותאמר הבכירה
אל הצעירה הן שכבתי אמש את אבי נשקנו יין גם הלילה ובאי
שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע : ותשקין גם את אביהן יין בלילה
הוא ותקם הצעירה ותשכב עמו ולא ידע בשכבה ובקומה : ותהרין
שתי בנות לוט מאביהן : ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא
אבי מואב עד היום הזה : והצעירה גם היא ילדה בן ותקרא שמו
בן עמי הוא אבי בני עמון עד היום הזה : ויסע משם אברהם ארצה
הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר : ויאמר אברהם אל שרה
אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח את שרה : ויבא
אלהים אל אבימלך בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה אשר
לקחת והוא בעולת בעל : ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי
גם צדיק תהרג : הלא הוא אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה
אחי הוא בתם לבבי ובנקיון כפי עשיתי זאת : ויאמר אליו האלהים
בחלום גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת ואחשך גם אנכי
אותך מחטא לי על כן לא נתתיך לנגע אליה : ועתה השב אשת
האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה ואם אינך משיב דע כי מות
תמות אתה וכל אשר לך : וישכם אבימלך בבקר ויקרא לכל עבדיו
וידבר את כל הדברים האלה באזניהם ויראו האנשים מאד : ויקרא
אבימלך לאברהם ויאמר אליו מה עשית לנו ומה חטאתי לך כי הבאת
עלי ועל ממלכתי חטאה גדלות מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי :
ויאמר אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית את הדבר הזה :
ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין יראת אלהים במקום הזה והרגוני
על דבר אשתי : ואמנם גם אחתי בת אבי הוא אך לא בת אמי
ותהי לי לאשה : והיה כאשר התעו אתי אלהים מבית אבי ואמר
לה זה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל המקום אשר נבוא שמה אמרי
עלי אחי הוא : ויקח אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחות ויתן
לאברהם וישב לו את שרה אשתו : ויאמר אבימלך הנה ארצי
לפניך בטוב בעיניך שב : ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף לאחיך
הנה הוא לך כסות עינים לכל אשר אתך ואת כל ונכחת : ויתפלל
אברהם אל האלהים וירפא אלהים את אבימלך ואת אשתו ואמהתיו
וילדו : כי עצר עצר יי בעד כל רחם לבית אבימלך על דבר שרה
אשת אברהם : ויי פקד את שרה כאשר אמר ויעש יי לשרה כאשר
דבר : ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו למועד אשר דבר אתו
אלהים : ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה
יצחק : וימל אברהם את יצחק בנו בן שמנת ימים כאשר צוה
אתו אלהים : ואברהם בן מאת שנה בהולד לו את יצחק בנו :
ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים כל השמע יצחק לי : ותאמר מי
מלל לאברהם היניקה בנים שרה כי ילדתי בן לזקניו : ויגדל הילד
ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק : ותרא שרה
את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק : ותאמר לאברהם
גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם
יצחק : ורע הדבר מאד בעיני אברהם על אודות בנו : ויאמר
אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך כל אשר
תאמר אליך שרה שמע בקלה כי ביצחק יקרא לך זרע : וגם את בן
האמה לגוי אשימנו כי זרעך הוא : וישכם אברהם בבקר ויקח לחם
וחמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה ואת הילד ושלחה ותלך
ותתע במדבר באר שבע : ויכלו המים מן החמת ותשלך את הילד
תחת אחד השיחם : ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי קשת כי
אמרה אל אראה במות הילד וישב מנגד וישא את קלה ויבך :
וישמע אלהים את קול הנער ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים
ויאמר לה מה לך הגר אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער
באשר הוא שם : קומי שאי את הנער והחזיקי את ידך בו כי לגוי
גדול אשימנו : ויפקח אלהים את עיניה ותרא באר מים ותלך
ותמלא את החמת מים ותשק את הנער : ויהי אלהים את הנער
ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת : וישב במדבר פארן ותקח לו
אמו אשה מארץ מצרים : ויהי בעת ההיא ויאמר אבימלך ופיכל
שר צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר אתה עשה :
ועתה השבעה לי באלהים הנה אם תשקר לי ולנכדי ולניני כחסד
אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרת בה : ויאמר
אברהם אנכי אשבע : והוכח אברהם את אבימלך על אדות באר
המים אשר גזלו עבדי אבימלך : ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה
את הדבר הזה וגם אתה לא הגדת לי וגם אני לא שמעתי בלתי
היום : ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית :
ויצב אברהם את שבע כבשות הצאן לבדהן : ויאמר אבימלך אל
אברהם מה העינת שבע הכבשות האלה אשר הצבת לבדהן :
ויאמר כי את שבע כבשות תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי
את הבאר הזאת : על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו
שניהם : ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו
וישבו אל ארץ פלשתים : ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם
יי אל עולם : ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים :

ויהי אחרי הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו
אברהם ויאמר הנני : ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת
את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים
אשר אמר אליך : וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את
שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום
אשר אמר לו האלהים : ביום השלישי וישא אברהם את עיניו
וירא את המקום מרחק : ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם
החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם : ויקח
אברהם את עצי העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת
המאכלת וילכו שניהם יחדו : ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר
אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה :
ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו :
ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח
ויערך את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל
לעצים : וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו :
ויקרא אליו מלאך יי מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני :
ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי
כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני : וישא
אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך
אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו : ויקרא אברהם
שם המקום ההוא יי יראה אשר יאמר היום בהר יי יראה : ויקרא
מלאך יי אל אברהם שנית מן השמים : ויאמר בי נשבעתי נאם יי
כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך :
כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר
על שפת הים וירש זרעך את שער אויביו : והתברכו בזרעך כל
גוי הארץ עקב אשר שמעת בקלי : וישב אברהם אל נעריו ויקמו
וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע : ויהי אחרי
הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם היא בנים
לנחור אחיך : את עוץ בכרו ואת בוז אחיו ואת קמואל אבי ארם :
ואת כסד ואת חזו ואת פלדש ואת ידלף ואת בתואל : ובתואל ילד
את רבקה שמנה אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם : ופילגשו
ושמה ראומה ותלד גם היא את טבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה :

ותחי שרה מאת שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה :
ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון בארץ כנען ויבא אברהם
לספד לשרה ולבכתה : ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני חת
לאמר : גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם ואקברה
מתי מלפני : ויענו בני חת את אברהם לאמר לו : שמענו אדני
נשיא אלהים אתה בתוכנו במבחר קברינו קבר את מתך איש ממנו
את קברו לא יכלה ממך מקברו מתך : ויקם אברהם וישתחו לעם
הארץ לבני חת : וידבר עמם לאמר אם יש את נפשכם לקבר את
מתי מלפני שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר : ויתן לי את מערת
המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא יתננה לי בתוככם
לאחזת קבר : ועפרון ישב בתוך בני חת ויען עפרון החתי את
אברהם באזני בני חת לכל באי שער עירו לאמר : לא אדני שמעני
השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה לעיני בני עמי נתתיה
לך קבר מתך : וישתחו אברהם לפני עם הארץ : וידבר אל עפרון
באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח
ממני ואקברה את מתי שמה : ויען עפרון את אברהם לאמר לו :
אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת
מתך קבר : וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את
הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאת שקל כסף עבר לסחר :
ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר
בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבלו סביב : לאברהם למקנה
לעיני בני חת בכל באי שער עירו : ואחרי כן קבר אברהם את שרה
אשתו אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא הוא חברון בארץ כנען :
ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחזת קבר מאת בני חת :

ואברהם זקן בא בימים ויי ברך את אברהם בכל : ויאמר אברהם
אל עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי :
ואשבעך בייי אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני
מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו : כי אל ארצי ואל מולדתי
תלך ולקחת אשה לבני ליצחק : ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה
האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת השב אשיב את בנך אל הארץ
אשר יצאת משם : ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני
שמה : יי אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי
ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא
ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם : ואם לא תאבה האשה
ללכת אחריך ונקית מאלתי זאת רק את בני לא תשיב שמה :
וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר הזה :
ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל טוב אדניו בידו
ויקם וילך אל ארם נהרים אל עיר נחור : ויברך הגמלים מחוץ
לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת השאבות : ויאמר יי אלהי
אדני אברהם הקרה נא לפני היום והעש חסד עם אדני אברהם :
הנה אנכי נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאות לשאב מים :
והיה הנערה אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם
גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם
אדני : ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל
בן מלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה : והנערה טובת
מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל :
וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאיני נא מעט מים מכדך : ותאמר
שתה אדני ותמהר ותורד כדה על ידה ותשקהו : ותכל להשקותו
ותאמר גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתות : ותמהר ותערה כדה
אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל גמליו : והאיש
משתאה לה מחריש לדעת הצלח יי דרכו אם לא : ויהי כאשר כלו
הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על
ידיה עשרה זהב משקלם : ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית
אביך מקום לנו ללון : ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה אשר
ילדה לנחור : ותאמר אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום
ללון : ויקד האיש וישתחו ליי : ויאמר ברוך יי אלהי אדני אברהם
אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני בית אחי אדני :
ותרץ הנערה ותגד לבית אמה כדברים האלה : ולרבקה אח ושמו לבן
וירץ לבן אל האיש החוצה אל העין : והיה כראות את הנזם ואת
הצמידים על ידי אחתו וכשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר כה דבר
אלי האיש ויבא אל האיש והנה עמד על הגמלים על העין : ויאמר
בא ברוך יי למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים :
ויבא האיש הבית ויפתח החמלים ויתן תבן ומספוא לגמלים ומים
לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו : וישם לפניו לאכל ויאמר לא
אכל עד אם דברתי דברי ויאמר דבר : ויאמר עבד אברהם אנכי :
ויי ברך את אדני מאד ויגדל וייתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדים
ושפחות וגמלים וחמרים : ותלד שרה אשת אדני בן לאדני אחרי
זקנתה ויתן לו את כל אשר לו : ויגבעני אדני לאמר לא תקח אשה
לבני מבנות הכנעני אשר אנכי ישב בארצו : אם לא אל בית אבי
תלך וממשפחתי ולקחת אשה לבני : ואמר אל אדני אולי לא תלך
האשה אחרי : ויאמר אלי יי אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו
אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי : אז
תנקה מאלתי כי תבא אל משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נקי
מאלתי : ואבוא היום על העין ואומרה יי אלהי אדני אברהם אם
יש נא מצליח דרכי אשר אנכי הלך עליה : הנה אנכי נצב על עין
המים והיה העלמה היוצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא מעט
מים מכדך : ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך אשאב היא
האשה אשר הכיח יי לבן אדוני : אני טרם אכלה לדבר על לבי
והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה ותרד העינה ותשאב ואמר אליה
השקיני נא : ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה וגם גמליך
אשקה : ואשתה והגמלים השקתה גם הגמלים : ואשאלה ותאמר בת
מי את ותאמר בת בתואל בן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם
על אפה והצמידים על ידיה : ואקד ואשתחו ליי ואברך את יי
אלהי אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את בת אחי אדני
לבנו : ועתה אם יש אתכם עשים חסד ואמת הגידו לי ואם לא הגידו
לי ואפנה על ימין או על שמאל : ויען לבן ובתואל ויאמרו יצא
הדבר מיי לא נוכל דבר אליך רע או טוב : הנה רבקה לפניך קח
ולך ותהי אשה לבן אדוניך כאשר דבר יי : ויהי כשמע עבד אברהם
את דבריהם וישתחו ארצה ליי : ויוצא העבד כלי כסף וכלי זהב
ובגדים ויתן לרבקה ומגדנות נתן לאחיה ולאמה : ויאכלו הוא
והאנשים אשר עמו וילינו ויקומו בבקר ויאמר שלחוני לאדוני :
ויאמר אחיה ואמה תשב הנערה אתנו ימים או עשור אחר תלך :
ויאמר אלהם אל תאחרו אתי וייי הצליח דרכי שלחוני ואלכה לאדוני :
ויאמרו נקרא לנערה ונשאלה את פיה : ויקראו לרבקה ויאמרו אליה
התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך : וישלחו את רבקה אחתם ואת
מינקתה ואת עבד אברהם ואנשיו : ויברכו את רבקה ויאמרו לה
אחתנו את היי לאלפי רבבה ויירש זרעך את שער שנאיו : ותקם
רבקה ונערתיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי האיש ויקח העבד
את רבקה וילך : ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ
הנגב : ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה
גמלים באים : ורבקה נשא את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל
הגמל : ותאמר אל העבד מי האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו
ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס : ויספר העבד ליצחק
את כל הדברים אשר עשה : ויבא יצחק האהלה שרה אמו ויקח את
רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה ויתנחם יצחק אחרי אמו :

ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה : ותלד לו את זמרן ואת
יקשן ואת מדן ואת מדין ואת ישבק ואת שוח : ויקשן ילד את שבא
ואת דדן ובני דדן היו אשורים ולטושים ולאמים : ובני מדין עיפה
ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה כל אלה בני קטורה : ויתן אברהם את
כל אשר לו ליצחק : ולבני הפלגשים אשר לאברהם נתן אברהם
מתנת וישלחם מעל יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם :
ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה ושבעים שנה ושתי
שנים : ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו :
ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל מערת המכפלה אל שדה עפרון
בן צחר החתי אשר על פני ממרא : השדה אשר קנה אברהם מאת בני
חת שם קבר אברהם ושרה אשתו : ויהי אחרי מות אברהם ויברך
אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי : ואלה תולדות
ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם :
ואלה שמות בני ישמעאל בשמותם לתולדתם בכור ישמעאל נבית
וקדר ואדבאל ומבשם : ומשמע ודומה ומשא : חדד ותימא יטור
נפיש וקדמה : אלה הם בני ישמעאל ואלה שמותם בחצריהם
ובטירותם שנים עשר נשיאים לאמתם : ואלה שני חיי ישמעאל
מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל עמיו :
וישכנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים בבאך אשורה נגד כל
אחיו נפל : ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק :
ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן
ארם אחות לבן הארמי לו לאשה : ויעתר יצחק ליי לנכח אשתו כי
עקרה היא ויעתר לו יי ותהר רבקה אשתו : ויתרוצצו הבנים
בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את יי : ויאמר יי
לה שני גוים בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ
ורב יעבד צעיר : וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה : ויצא
הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו : ואחרי כן יצא
אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן ששים שנה
בלדת אותם : ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה
ויעקב איש תם יושב אהלים : ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו
ורבקה אהבת את יעקב : ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא
עיף : ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי עיף
אנכי על כן קרא שמו אדום : ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי :
ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה : ויאמר יעקב
השבעה לי כיום את בכרתך לי : וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב :
ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו
את הבכרה : ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי
אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה : וירא אליו יי
ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך : גור בארץ הזאת
ואהיה עמך ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל והקמתי
את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך : והרביתי את זרעך ככוכבי
השמים ונתתי לזרעך את כל הארצות האל והתברכו בזרעך כל גוי
הארץ : עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי
ותורתי : וישב יצחק בגרר : וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר
אחתי הוא כי ירא לאמר אשתי פן יהרגוני אנשי המקום על רבקה כי
טובת מראה הוא : ויהי כי ארכו לו שם הימים וישקף אבימלך מלך
פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו :
ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך אמרת אחתי
הוא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות עליה : ויאמר אבימלך
מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד העם את אשתך והבאת עלינו
אשמה : ויצו אבימלך את כל העם לאמר הנוגע באיש הזה ובאשתו
מות יומת : ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים
ויברכהו יי : ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד מאד :
ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה ויקנאו אתו פלשתים :
ואת כל הבארות אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום
פלשתים וימלאום עפר : ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי
עצמת ממנו מאד : וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם :
וישב יצחק ויחפר את בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו
ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להן שמות כשמות אשר
קרא להן אביו : ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים
חיים : ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם
הבאר עשק כי התעשקו עמו : ויחפרו באר אחרת וירבו גם עליה
ויקרא שמה שטנה : ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא רבו עליה
ויקרא שמה רחובות ויאמר כי עתה הרחיב יי לנו ופרינו בארץ :
ויעל משם באר שבע : וירא אליו יי בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי
אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיך והרביתי את זרעך
בעבור אברהם עבדי : ויבן שם מזבח ויקרא בשם יי ויט שם אהלה
ויכרו שם עבדי יצחק באר : וארם מלך אדם ופיכל שר צבאו
מגרר ויבאו אל יצחק ויאמר אליהם יצחק למה באתם אלי ואתם
שנאתם אתי ותשלחו מאתכם : ויאמרו ראו ראינו כי היה יי עמך
ונאמר תהי נא אלה בינינו בינך ונכרתה ברית עמך : אם תעשה
עמנו רעה כאשר לא נגעוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך
בשלום אתה עתה ברוך יי : ויעש להם משתה ויאכלו וישתו :
וישכמו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלח יצחק אותם וילכו מאתו
בשלום : ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגידו לו על אודות
הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים : ויקרא אתה שבעה על כן
שם העיר באר שבע עד היום הזה : ויהי עשו בן ארבעים שנה
ויקח אשה את יהודית בת בארי החתי ואת בשמת בת אילון החתי :
ותהיין מרת רוח ליצחק ולרבקה :

ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראת ויקרא את עשו בנו הגדל
ויאמר אליו בני ויאמר אליו הנני : ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי
יום מותי : ועתה שא נא כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי
ציד : ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי ובא והביאה לי ואברכך
לפני יי לפני מותי : ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו בנו וילך
עשו השדה לצוד ציד להביא : ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר
הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר : הביאה לי ציד
ועשה לי מטעמים ואכלה ואברכך לפני יי לפני מותי : ועתה בני
שמע בקלי לאשר אנכי מצוה אתך : לך נא אל הצאן וקח לי משם
שני גדיי עזים טובים ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אהב :
והבאת לאביך ואכל בעבור אשר יברכך לפני מותו : ויאמר יעקב
אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי איש חלק : אולי ימשני
אבי והייתי בעיניו כמתעתע והבאתי עלי קללה ולא ברכה : ותאמר
אמו עלי קללתך בני אך שמע בקולי ולך קח לי : וילך ויקח ויבא
לאמו ותעש אמו מטעמים כאשר אהב אביו : ותקח רבקה את בגדי
עשו בנה הגדול החמודת אשר אתה בבית ותלבש את יעקב בנה הקטן :
ואת עורות גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו : ותתן
את המטעמים ואת הלחם אשר עשתה ביד יעקב בנה : ויבא אל אביו
ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני : ויאמר יעקב אל אביו אנכי
עשו בכרך עשיתי כאשר דברת אלי קום נא שבה ואכלה מצידי בעבור
תברכני נפשך : ויאמר יצחק אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר
כי הקרה יי אלהיך לפני : ויאמר יצחק אל יעקב גשה נא ואמשך בני
האתה זה בני עשו אם לא : ויגש יעקב אל יצחק אביו וימשהו ויאמר
הקול קול יעקב והידים ידי עשו : ולא הכירו כי היו ידיו כידי עשו
אחיו שערות ויברכהו : ויאמר אתה זה בני עשו ויאמר אני : ויאמר
הגישה לי ואכלה מציד בני בעבור תברכך נפשי ויגש לו ויאכל
ויבא לו יין וישת : ויאמר אליו יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני :
ויגש וישק לו ויריח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני
כריח שדה אשר ברכו יי : ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני
הארץ ורב דגן ותירש : יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים הוה גביר
לאחיך וישתחוו לך בני אמך ארריך ארור ומברכיך ברוך : ויהי
כאשר כלה יצחק לברך את יעקב ויעקב יצא יצא מאת פני יצחק
אביו ועשו אחיו בא מצידו : ויעש גם הוא מטעמים ויבא לאביו
ויאמר לאביו יקם אבי ויאכל מציד בנו בעבור תברכני נפשך :
ויאמר לו יצחק אביו מי אתה ויאמר אני בנך בכרך עשו : ויחרד
יצחק חרדה גדולה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי
ואכל מכל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה : כשמע עשו את
דברי אביו ויצעק צעקה גדולה ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני גם
אני אבי : ויאמר בא אחיך במרמה ויקח ברכתך : ויאמר הכי קרא
שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח והנה עתה לקח ברכתי
ויאמר הלא אצלת ברכה לי : ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיהו
לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירש סמכתיהו ולך מה
אעשה בני : ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת היא לך אבי ברכני גם
אני אבי ישא עשו קולו ויבך : ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה
משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל : ועל חרבך תחיה
ואת אחיך תעבד והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך : ויעטם
עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו
ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי : ויגד לרבקה את דברי עשו בנה
הגדול וישלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך
מתנחם לך להרגך : ועתה בני שמע בקלי וקום ברח לך אל לבן
אחי חרנה : וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך :
עד אשר ישוב אף אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך
משם למה אשכל גם שניכם יום אחד : ותאמר רבקה אל יצחק קצתי
בחיי מפני בנות חת אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות
הארץ למה לי חיים : ויקרא יצחק אל יעקב ויברכהו ויצום ויאמר
לו לא תקח אשה מבנות כנען : קום לך פדנה ארם בית בתואל אבי
אמך והקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך : ואל שדי יברך אתך
ויפרך והרבך והיית לקהל עמים : ויתן לך את ברכת אברהם לך
ולזרעך אתך לרשתך את ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם :
ויצחק את יעקב וישלחהו וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל הארמי
אחי רבקה אם יעקב ועשו : וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב
וישלח פדנה ארם לקחת לו משם אשה בברכו אתו ויצו עליו לאמר
לא תקח אשה מבנות כנען : וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך
פדנה ארם : וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו :
וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל בן אברהם אחות
נבית על נשיו לו לאשה : ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה :
ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו
וישכב במקום ההוא : ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע
השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו : והנה יי נצב עליו
ויאמר אני יי אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב
עליה לך אתננה ולזרעך : והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה
וצפונה ונגבה ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך : והנה אנכי
עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך
עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך : ויקץ יעקב משנתו ויאמר
אכן יש יי במקום הזה ואנכי לא ידעתי : ויירא ויאמר מה נורא
המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים : וישכם
יעקב בבקר ויקח את האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה
ויצק שמן על ראשה : ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ואולם
לוז שם העיר לראשונה : וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים
עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד
ללבש : ושבתי בשלום אל בית אבי והיה יי לי לאלהים : והאבן
הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר
אעשרנו לך :

ויעקב נשא רגליו וילך ארצה בני קדם : ויראה והנה באר בשדה
והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו
העדרים והאבן גדולה על פי הבאר : ונאספו שמה כל העדרים וגללו
את האבן מעל פי הבאר והשקו את הצאן והשיבו את האבן על פי
הבאר למקמה : ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו :
ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו : ויאמר להם
השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם הצאן : ויאמר הן
עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו : ויאמרו
לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר
והשקינו הצאן : עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן אשר לאביה
כי רעה היא : ויהי כראות יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן
לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן
לבן אחי אמו : וישק יעקב לרחל וישא את קלו ויבך : ויגד יעקב
לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה :
ויהי כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו וירץ לקראתו ויחבק לו
וישק לו ויבא אתו אל ביתו ויספר ללבן את כל הדברים האלה :
ויאמר לו לבן אך עצם ובשרי אתה וישב עמו חדש ימים : ויאמר
לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה משכרתך :
ולבן שת

ויספו להתאנח חלומו ויאמר האנשים מאד׃
ויען איש אחד הנאבע׳ עברי המלך ויאמר אל
המלך ארוני המלך השב תשובה זאת ל בעלת
כי אישה תשא׃ כי קרחתם כן לפרעה מלך
פצרים בבוא חאיש חזה פצרים ויאמר על אשתו
אמרת היא כי כן דרכו לעשות בכולן לגור בארץ
אשר ילך שמה׃ וישלח פרעה ויקח את האשה
הזאת ל אשת ויבא ל פתוח נצרצית־עד אשר
תשיבו את האשה ל אישה׃ ועתה ארוני
המלך תנא ירעת פה קרת אפש. לכל הארץ כי
הזו בשהפה נדולה מאי ובאב נדול ועשקת ונדע
כי זה הוא על דמי האשה אשר לקחת׃ ועתה
חשב את׳ האשה הזאת ל אישה פן יקרא לנו
כי יקרא פרעה מלך מצרים ועברין ולא נמת׃
ויבחר אבימלך ויקרא ל שרה ויאמר לפניו וישלח
ויקרא גם לאברהם ויבא לפניו׃ ויאמר אבימלך
אליהם מת המעשה חזה אשר עשיתם נאמרם ל
אחים אתם ואקח את האשת חזאת לאשה׃
ויאמר אברהם כי אמרתי פן אמות על אשתי׃ ויקח
אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחת ויתן
לאברהם וישב ל את שרת׃ ויאמר אבימלך
ל אברהם חנה כל הארץ לפניכם בטוב בעיניכם
תשבו׃ ויא אברהם ושלח אשת את אלהי חמלך
בכבוד ויקרו וישבו בארץ בשרי׃ וכל יושבי ארץ
פלשתים ועבדי חמלך עמדים נכאבים מאד במכות
חמלאך אשר חכה בחם כל חלילה על דבר שרת׃
ויאמר אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית את
הדבר חזה׃ ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין יראת
אלהים במקום חזה והרגוני על דבר אשתי׃
ואמנם גם אחתי בת אבי הוא אך לא בת אמי
ותהי לי לאשה׃ ויהי כאשר התעו אתי אלהים מבית
אבי ואמר לה זה חחסד אשר תעשי עמדי אל כל
המקום אשר נבוא שמה אמרי לי אחי הוא׃
ויקח אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחת ויתן
לאברהם וישב ל את שרת אשתו׃ ויאמר
אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב׃
ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף אחיך הנה
הוא ל כסות עינים לכל אשר אתך ואת כל
ותכח׃ ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא אלהים
את אבימלך ואת אשתו ואמהתיו וילדו׃
כי עצר עצר יהוה בעד כל רחם לבית אבימלך
על דבר שרת אשת אברהם׃ ויהוה פקד את שרה
כאשר אמר ויעש יהוה ל שרה כאשר דבר׃
ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו למועד
אשר דבר אתו אלהים׃ ויקרא אברהם את שם בנו
הנולד לו אשר ילדה לו שרה יצחק׃ וימל אברהם את
יצחק בנו בן שמנת ימים כאשר צוה אתו אלהים
כאשר הוליד אתו יצחק בנו בן מאת שנה
ושרה אשתו בת תשעים שנה בהולד להם את
יצחק׃ ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים כל
השמע יצחק לי׃ ותאמר מי מלל לאברהם היניקה
בנים שרה כי הלדתי בן לזקניו׃ ויגדל הילד ויגמל
ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק׃
ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה
לאברהם מצחק׃ ותאמר לאברהם גרש האמה חזאת
ואת בנה כי לא יירש בן האמה חזאת עם בני עם
יצחק׃ ויקר הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בנו׃
ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער
ועל אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה
כי ביצחק יקרא לך זרע׃ וגם את בן האמה לגוי
אשימנו כי זרעך הוא׃ וישכם אברהם בבקר ויקח לחם
וחמת מים ויתן ל הגר שם השיחה על שכמה
והילד ושלחה ותלך ותתע במדבר באר שבע׃
ויכלו המים מן החמת ותשלך את הילד תחת
אחת השיחם׃ ותלך ותשב לה נגד הרחק כמטחות
קשת כי אמרה אל אראה במות הילד ותשב נגד
ותשא את קלה ותבך׃ וישמע אלהים את קול הנער
ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים ויאמר לה
מה לך הגר אל תיראי כי שמע אלהים אל קול
הנער באשר הוא שם׃ קומי שאי את הנער והחזיקי
את ידך בו כי לגוי גדול אשימנו׃ ויפקח אלהים את
עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את החמת
ותשק את הנער׃ ויהי אלהים את הנער ויגדל וישב
במדבר ויהי רבה קשת׃ וישב במדבר פארן ותקח לו
אמו אשה מארץ מצרים׃

וילכי אחרי כן הו׳ ואמו ארצה מצרימה וישבו שם
ותקח חגר לבנה אשה ממצרים ושמה מריסה ׃
ותהר אשת ישמעאל ותלד לו ד׳ בנים ובת אחת ׃
ויסע ישמעאל אחרי כן הו׳ ואמו ואשתו ובניו וכל
אשר לו וילכו וישובו המדבר׳ ׃ ויעשו להם אהלים
במדברו׳ אשר ישבו בהן ויהיו נוסעי׳ וחונים תמיד
מדי חודש ומדי שנה ׃ ויתן אלהים לישמעאל צאן
ובקר ואהלים בעבור אברה׳ אביו ויפרוץ חאי׳ מאד
מאד במקנ׳ ׃ וישב ישמעאל במדברות באהלי׳ נוסע
וחונה ימים רבים ופני אברהם אביו לא ראה ׃ ויהי
מימים ויאמר אברהם אל שרה אשתו אלך לי וארא
את ישמעאל בני כי התאותי אליו לראותו כי לא
ראיתיו זה ימים ׃ וירכב אברהם על גמל אחד
מגמליו המדבר לבקש את ישמעאל בנו כי שמע כי
היא יושב באהל במדבר עם כל אשר לו ׃ וילך
אברהם המדבר׳ ויגיע אל אהל ישמעאל בחצות היום
׃ וישאל על ישמעאל ויפצ׳ אשת ישמעאל יושב׳ באהל
עם בני׳ וישמעאל איש׳ ואמו אין עמה ׃ וישאל אברה׳
את אשת ישמעאל לאמר אנא פנה ישמעאל ותאמר
הלך השדה לצוד ציד ׃ ואברהם עודנו רוכב על
הגמל ולא ירד מעליו ארצה כאשר נשבע לשרה
אשתו אשר לא ירד מעל הגמל ארצה ׃ ויאמר
אברה׳ אל אשת ישמעאל בתי תנה לי מעט מי׳ ואשתי
כי יגע ועיף אני מהדרך ׃ ותען אש ישמעאל ותאמר
לאברהם אין לנו לא מים ולא לחם ותשב באהלה
ולא הביטה אל אברה׳ ולא שאלה אותו מי הו׳ ׃ אך
מכה את פנל באהל ותקלל׳ ותקלל גם את ישמעאל
בעלה ותחרפהו ׃ וישמע אברהם את כל דברי
אשת ישמעאל אל בגיה ויחר לו מאד וירע בעינו ׃
ויקרא אברהם אל האשה לצאת אליו מאהלה ותצא
האשה ותעמוד נגד אברהם ואברה׳ עודנו רוכ׳ על
הגמל ׃ ויאמר אברה׳ אל אש׳ ישמעאל בגוא ישמעאל
אישך הנה ודברת אליו כדברים האלה ׃ בא הנ׳ איש
זקן מאד מארץ פלשתים לבקש אותך וכזה וכזה
ותארו לא שאלתיהו מי הו׳ ׃ וירא כי אינך פה וידבר

אלי

מראהו אלי ויאמ׳ בבא ישמעאל אישך ואמר׳ אליו כה א׳
האיש ההנ׳ בבואך הסיר את יתד האהל הו׳ אשר
נתת פה ושמת תחתיה יתד אחרת ויכל אברהם
לצוות את האשה ויפן וילך על הגמל וישב לדרכו ׃
ויהי אחרי כן ויבוא ישמעאל מצידו הוא ואמו וישב
אל אהלו ׃ ותדבר אליו אשתו בדברים האלה בא הנה
איש זקן מאד מארץ פלשתים לבקש אותך וכזה
וכזה מראהו ותארו לא שאלתיהו מי הו׳ ויר׳ כי אינך
פה ויאמ׳ אלי לאמר ׃ בבוא אישך הנה ואמרת אליו
כה אמר האיש הזקן הסר את יתד האהל אש׳ נתת
פה ושמת תחתיה יתד אחרת ׃ וישמע ישמעאל את
דברי אשתו וירע כי הו׳ אביו ואשת לא כבדה אותו
אשתו ׃ ויבן ישמעאל את דברי אביו אשר דבר אל
אשתו וישמע ישמעאל בקול אביו ויגרש ישמעאל
את האשה ההיא ותלך לה ׃ וילך ישמעאל אחרי
כן ארצה כנען ויקח אשה אחרת ויביאה אל אהלו
במקום אשר היה שם ׃ ויהי מקץ שלש שני׳ ויאמר
אברהם אלך לי עוד וארא׳ את ישמעאל בני ואבוא׳
כי לא ראיתיהו זה ימים רבים ׃ וירכב על גמלו
וילך המדבר ויגע אל אהל ישמעאל בחצי היום ׃
ותשאל על ישמעאל ומצ׳ לו אשתו מן האהל ותאמ׳
איננו פה אדנו כי הלך לצוד השדה ולראות את
הגמלים ותאמר האש׳ אל אברהם סורה אדני אל
האהל ואכלת פת לחם כי עיפה נפשך מן הדרך ׃
ויאמר אליה אברה׳ לא אשב כי מהר אנכי ללכת
לדרכי אך תני נא לי מעט מים ושתיתי כי צמאתי
׃ ותמהר האשה ותרץ ותבוא האהלה ותוצי׳ כים
ולחם אל אברה׳ ותתן לפניו ותפצר בו מאד לאכול
ויאכל וישת ויטב לבו ויברך את ישמעאל בנו ׃
ויכל לאכול ויברך את י׳ ויאמר אל אשת ישמעאל
בבא ישמעאל ואמרת אליו כדברים האלה ׃ בא
הנה איש זקן מאד מארץ פלשתים וכזה וכזה
מראיהו ׃ ויאמר אלי בבוא ישמעאל הנה ואמרת
אליו כה אמר האיש הזקן היתד ששמת פה באהל
טובה מאד׳ אל תסירנה מן האהל ויכל אברהם

בשמחת

לצות את האש׳ מרכב וילך לו לרכו ארץ פלשתי׳
: ויבא וישמעאל אל אהלו ותצא אשרו לקראתו
בשמח׳ ובטוב לבב : ותאמר לו הנה איש זקן
מארץ פלשתים וישלך ואין ואוצי לו לחם ומי
ואכל וישת ויטב לבו וידבר לו כדברים האלה :
בבוא ישמעל אישך הנה ואמרת לו יתד האהל
אשר לך טובה מאד לתסירנו מן האהל : וירע
וישמעל בעיניו כי כבד אותו ויברך וישכב את
יצ ויקם בעת ההיא וישמעל ויקח את אשתו ואת בניו
ואת בקנינו ואת כל אשר לו ויסע משם וילך ארץ
פלשתים ל אביו : ויסיר אברהם לישמעל בנו על
אודות האש׳ תראשונה אשר לקח ישמעאל בואת
זכואת עשתה : וישב ישמעל ובניו עם אברהם ימים
רבים בארץ : ואברהם ישב בארץ פלשתים ימ׳ רבי׳ :
וירבו חיביהם ויהי ך שנים : ויהי אחרי כן ויתך
אברהם עם עבדיו וכל אש׳ לו ויצאו מארץ פלשתים
וירחיקו מסנה מאד וינוחו עד קרוב לחברון וישבו
שם : ויחפרו שם עבדי אברהם באורת מים וישׁ שם
אברהם וכל אש׳ לו על המי׳ וישמעו עבדי צבימלך
מלך פלשתים לאמר : חפרו עבדי אברהם באורת
מים בגבול חארץ ויבאו וירבו עם עבדי אברהם
ויגזלו להם את הבאר הגדול אשר חפרו וישמע
אבימלך מלך פלשתי את הדבר הזה ויבא הו ופיכל
שר צבאו ך מאנשיו ל אברהם : וידבר אבימלך ל
אברהם על אודות עבדיו ויוכיח אברהם את אבימלך
על אודות הבאר אשר גזלו עבדיו ממנו : ויאמר
אבימלך ל אברהם חיי׳ אש׳ ברא את כל הארץ לא
שמעתי את הדבר אש׳ עשו עבדי לעברך בלתי היו׳
: ויקח אברהם ז כבשות ויתן לאבימלך לאמר קח
גא מידי בעבור תהיי לי לעדה כי חפרתי את הבאר
הזו : ויקח אבימלך את ז כבשות הצאן אשר נתן לו
אברם ונם צאן ובקר נתן לו ויהרתו וישבע צבימלך
לאברהם ל אודות הבאר : על כן קרא לבאר ההוא
באר שבע כי שם נשבעו שניהם עליו : ויכרתו ברית
שניהם בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו
וכל

וכל אנשי מקומו וישבו ארץ פלשתי׳ : ואברהם נטע אש׳
לו וישכן להם בבא׳ שבע ויהיו שם בארץ חהי ימים
רבים : ויסע אברה׳ אשל נדול בבאר שבע וישם לו
שמד׳ ס עזרים לד׳ רוחות העולם ויסע בן ברם :
למען כאשר יבו׳ הלך ל אברה׳ ובא לו בשער אש׳
יהיה נגד דרכו וישב שמה ואכל ושת׳ ושבע והלך
לו : כי בית אברהם פתוח תמיד לכל בני האדם
לעוברים ולשבים אשר יבאו יום יום לאכול ולשתו׳
כבית אברהם תמיד : ויהי כל איש רעב אשר יבוא
בית אברה׳ ונותן לו אברה׳ לחם ואכל ושתה ושכ׳ :
וכל הבא ל ביתו ערום יכסנו כבגדים פרצונו ונתן
לו כסף וזהב ורוץ את י׳ אשר ברשו בארץ בכח
יעשה אברה׳ כל היפים : וישבו אנרהם ובניו וכל
אשר לו בבאר שבע ויאהל עד חברון : ונחור אחי
אברה׳ ואביו וכל אש׳ להם ישבו להם בחרן כי לא
באו עם אברה׳ ארצה כנען : וילדו לנחור בני בחרן
אשר ילדה לו בלכה בת הרן אחות שרי אשת
אברה׳ : ולח שמו הילודים לעוץ ובוז וקמוש וכשר
וחזו : פלדש וילדף ובתואל בני שביונה לח בני מלכ׳
אשר ילדה לנחור אחי אברה׳ : ותהי לנחור פילנש
ושמח ראומע ותלד גם הי׳ לנחור טבח וגחם והחש
ומעכה בנים ארבעה : ויהיו כל בני נחור אש׳ יולד
לו בנים י׳ב פלבד בנותיו ויולדו גם להם בני בחרן :
ויהי בני עוץ בכור נחו׳ אביחרף וגדין ופילוס וד בוכ׳
אחותם : ובנו בוז ברכל ונעמת ושוח ישרנו :

ס׳ם תמר כי זה חוח לכיו סל ליהו בן ברכל הכוזי
סמם סמית רס סלכו לועזים די לוכלם די לכרכם :

ס׳ם סכתן רחיה לטע׳ הכ׳ק זה הספ׳כ קלפי סכל דנריו
הס על הסדר חלק כה דנרי החקדסם : דוק
ובמ קמיוכ ארב ורחוב : ובני כשר ענמלך ובישר
ובנון ופיני : ובני הזו פלדש יפיבי ועפר : ובני פלד׳
ערוד אבימאל וסריד ומילוך : ובני ידלף ב ושן
וכישן ומוצא : ובני בחוץ שכר ולבן ורבק אהותם :
ל׳ם משפחו׳ בני נחור אשר נולדו להם בחרן : וילך

ארם בן קמואל ורחוב אחיו מהלאת חרנה וימצאו
בקעה בארץ על נהר פי ת׳ ׃ ויבנו שם עיר
ויקראו את שם העיר בשם פ׳ עיר בן ארם הי׳ ארם
נהרים עד היום הזה׃ ובני כשדן הלכו גם הם
לגור באשר ימצאו וילכו וילכו וימצאו בקעה מנגד
לארץ שנער וישבו שם׃ ויבנו שם להם עיר ויקראו
את שם העיר כשד כשם אביהם היא ארץ כשדים
עד היום׃ וישבו הכשדים בארץ ההיא ויפרו וירבו
מאד׃ ותרח אבי נחור ואבי אברם הלך
ויוסף ויקח אשה אחרת לעת וקנתו ושמה פלילה׃
ותהר ותלד לו בן ויקרא את שמו צובה׃ ויחי תרח
אחרי הולידו את צובא חמש שנים ועשרים שנה׃
וימת תרח בשנ׳ ההיא הי׳ שנת חמ׳ שנים ושלשים
שנה ללדת יצחק בן אברהם׃ ויהיו ימי תרח
חמש שנים ומאתים שנה וימת ויקבר בחרן׃
וציבא בן תרח חי שלשי׳ שנה ויולד את ארם ואת
אבליו ואת מריק׃ ותהיינה לארם בן צובא בן תרח
שלש נשים ויולד שני עשר בני ושלש בנות׃ ויתן
י׳ לארם בן צובא עוש׳ ונכסי׳ ומקנה רב וכבד צאן
ובקר ויפרוץ האיש מאד מאד׃ ויסע ארם בן
צובא הוא ואחיו וכל ביתו מהרן וילכו לגור באשר
ימצאו׃ כי היה רכושם רב משבת בחרן ולא יכלו
לשבת בחרן עם בנו נחור אחיהם יחד׃ וילך ארם
בן צובא ואחיו וימצאו בקעה מהלאת לארץ קדם
וישבו שם׃ ויבנו שם גם הם עיר ויקראו את שמה
ארם כשם אחיהם הבכור היא ארם צובא עד היום
הזה׃ ויצחק בן אברהם הולך וגדל בימים ההם
וילמדהו אברהם אביו את דרך י׳ לרעת את י׳ ו׳ י׳
עמו׃ ויהי בהיות יצחק בן שלשים שנה ושבע
שנים וישמעאל אחיו הולך ובא עמו באהל׃ ויתפאר
ישמעאל על יצחק לאמר בן שלש עשרה שנה
הייתי באשר דבר י׳ אל אבי למול אותנו׃ ואעש
את דבר י׳ אשר דבר אל אבי ואתן את נפשי אל
י׳ ולא עבדתי את דברו אשר צוה את אבי׃
ויען יצחק את ישמעאל לאמר למה תתפאר עלי
בדבר הזה על מעט בשר מבשרך אשר ציך י׳

להסיר אותו מעליך׃ חי י׳ אלהי אברהם אבי
כי אם יאמר י׳ לאבי קחבא את יצחק והעלהו
לפני עולה לא מנעתי את נפשי כי אעשה את
הדבר בשמחה׃ וישמע י׳ את הדבר אשר דבר
יצחק אל ישמעאל וייטב בעיני י׳ ויאמר לנסות את
אברהם בדבר הזה׃ ויהי היום ויבואו בני האלהים
להתיצב על י׳ ויבא גם השטן בתוכם להתיצב
על י׳ להשטין את בני האדם לפני י׳׃ ויאמר
י׳ אל השטן מאין תבוא ויען השטן את י׳ ויאמר
משוט בארץ ומתהלך בה׃ ויאמר י׳ אל
השטן מה דברך אל על כל בני הארץ ויען השטן
את י׳ ויאמר כי ראיתי את כל בני הארץ אשר
יעבדוך ויזכרוך בעת בקשתם מלפניך דבר׃
והיה כאשר תחן להם את הדבר ההוא אשר
יבקשו מלפניך ושבו להם ועזבוך ולא יוסיפו
לזכור אותך עוד׃ הראית את אברהם בן
תרח אשר בתהילה לא היו לו בנים ויעבדך
ויבנה אליך מזבחות בכל אשר ילך שם והקריב
עליהן קרבנות ויקרא בשמך לכל בני הארץ
תמיד׃ ועתה כאשר נולד לו יצחק בנו
ויעזוב אותך ויעש משתה גדול לכל יושבי
הארץ ואת י׳ שכח׃ כי מכל עשה
לא הקריב לפניך קרבן עולה או שלמים שור
אחד או כשב או עז אחד מכל אשר שחט
ביום הגמל את בנו׃ גם מיום אשר נולד
בנו היום שלשים ושבע שנה לא בנה לפניך
מזבח ולא הקריב אליך עליו קרבן כי ראה כי
נתת לו אשר בקש מלפניך ועזבך׃ ויאמר
י׳ אל השטן השמת לבך אל עבדי אברהם
כי אין כמוה בארץ איש תם וישר לפני וירא
אלהים וסר מרע׃ חי אני כי אם אמרתי
לו הקריב נא את יצחק בנך לפני לעולם לא
ימנעהו ממני ואף כי אומר אליו הקריב לפני עולה
מן הצאן או מן הבקר׃ ויען השטן את י׳ ויאמר כי
את דבר נא אל אברהם כדבר הזה אש׳ דברת אם לא
יענור ויסיר את דברין היום׃ בעת

בג ההוא חיה דבר יי׳ אל אברהם ואמר לו
אברהם ויאמר הנני ויאמר קח נא את בנך את
יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המוריה
והעלהו שם לעולה על אחד ההרים אשר אמר
לך משם ענן נבבור : ויאמר אברהם בלבבו
אעשה עד אשר אפגיד את יצחק בני משרה אמו
להעלותו לפני יי׳ לעולה ויבא אברהם האהלה ושב
לפני שרה אשתו וידבר אליה כדברים האלה :
בנו יצחק גדול ולא למד עבודת אלהיו זה ימים
עמה אלך לי לפחה ואביאנו אל שם ואל עבר בנו
ושב יי׳ אתדרכי יי׳ : כי למדוהו לדעת את
יי׳ולדעת כאשר יתפלל לפני יי׳ בכל עת ויענתו
ולדעת שם את דרך עבודת יי׳ אלהיו : ותאמר
שרה טוב דברת לכי אדוני ועשה לו כאשר דבר ת
ואולם לי תרחק את בנו מלכי ולא ישב שם ימים
רבים כי נפשי קשורה בנפשו מ ר : ויאמר
אברהם אל שרה תי חלה נא את פני יי׳ אלהינו
אשר יעשה עמנו טובה ותקח שרה את יצחק בנה
ולן את בליל ההוא בתשקהו ותחבקהו ותצוהו
עד תקר : ותאמר לו בני איך תוכל ופשי
לדברי מכי ותשקחנותחבקהו עוד ואנך עמו
ותצוה את אבו חב אמו עליו : ותאמר שרה
לאברהם יראהנני השמר נא בנך ופן את עי ך
עליגכי ויקלי בן אחר ולא בת כי אם הוא
גא תעבנו אם תרעיב האבילחנ לדם ואם השמא
תשקהגמים ואל תטחדו ללכת ברגליו ולא ויט ב
בשמש : ונב אל תעזבהו ללכת בדרך בדו ולא
תאנסחו מכל שר ידבר ועשוה לו ככל אשר
יי׳מר א יך : ויהי בלילת ההוא ותצוהו עד הבקר : ויהי בבקר
ותקח שרה בגד טוב ונאה מאד מן הבגדים אשר
את בבית מאשר נחן לה אי׳מלך : ותלבש
את יצחק בנה והשם לו בציצנפת על ראשו והשם
את קרקרה על הציצנפת ותתן לה צדה לדרך ויצא
ולבו יצחק ואברהם אביו וילכו שניהם בעבדיהם
לשלחם

בד ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי : ואשבעך בי׳ אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו : כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק : ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת ההשב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם : ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני שמה : יי׳ אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם : ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית מאלתי זאת רק את בני אל תשיב שמה : וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר הזה : ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך אל ארם נהרים אל עיר נחור : ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת השאבות : ויאמר יי׳ אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני היום והעש חסד עם אדני אברהם : הנה אנכי נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאות לשאב מים : והיה הנערה אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני : והוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל בן מלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה : והנערה טובת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל : וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאי נא מעט מים מכדך : ותאמר שתה אדני ותמהר ותורד כדה על ידה ותשקהו : ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתת : ותמהר ותערה כדה אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל גמליו : והאיש משתאה לה מחריש לדעת ההצלית יי׳ דרכו אם לא : ויהי כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם : ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו ללון : ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה לנחור : ותאמר אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון : ויקד האיש וישתחו ליי׳ : ויאמר ברוך יי׳ אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני בית אחי אדני : ותרץ הנערה ותגד לבית אמה כדברים האלה : ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש החוצה אל העין : והיה כראות את הנזם ואת הצמידים על ידי אחתו וכשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש והנה עמד על הגמלים על העין : ויאמר בא ברוך יי׳ למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים : ויבא האיש הבית ויפתח החמלים נתן תבן ומספוא לגמלים ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו : ותשם לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי ויאמר דבר : ויאמר עבד אברהם אנכי : ויי׳ ברך את אדני מאד ויגדל וייתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדים ושפחות וגמלים וחמרים : ותלד שרה אשת אדני בן לאדני אחרי זקנתה ויתן לו את כל אשר לו : ויגבע אדני השבעני לאמר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בארצו : אם לא אל בית אבי תלך ואל משפחתי ולקחת אשה לבני : ואמר אל אדני אולי לא תלך האשה אחרי : ויאמר אלי יי׳ אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי : אז תנקה מאלתי כי תבא אל משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי : ואבא היום על העין ואמרה יי׳ אלהי אדני אברהם אם יש נא מצליח דרכי אשר אנכי הלך עליה : הנה אנכי נצב על עין המים והיה העלמה היוצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מכדך : ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר הכיח יי׳ לבן אדוני : אני טרם אכלה לדבר על לבי והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה ותרד העינה ותשאב ואמר אליה אשתה נא : ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה ומגמליך אשקה אתה : ואשתה ותשק גם הגמלים : ואשאלה ותאמר בת מי את ותאמר בת בתואל בן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם על אפה והצמידים על ידיה : ואקד ואשתחו ליי׳ ואברך את יי׳ אלהי אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את בת אחי אדוני לבנו : ועתה אם יש כם עשים חסד ואמת את אדני הגידו לי ואם לא הגידו לי ואפנה על ימין או על שמאל : ויען לבן ובתואל ויאמרו מיי׳ יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב : הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשת בן אדוניך כאשר דבר יי׳ : ויהי כשמע עבד אברהם את דבריהם וישתחו ארצה ליי׳ : ויוצא העבד כלי כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגדנות נתן לאחיה ולאמה : ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר עמו וילינו ויקמו בבקר ויאמר שלחוני לאדני : ויאמר אחיה ואמה תשב הנערה אתנו ימים או עשור אחר תלך : ויאמר אלהם אל תאחרו אתי וי׳ הצליח דרכי שלחוני ואלכה לאדני : ויאמרו נקראה לנערה ונשאלה את פיה : ויקראו לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך : וישלחו את רבקה אחתם ואת מנקתה ואת עבד אברהם ואנשיו : ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחתנו את היי לאלפי רבבה ויירש זרעך את שער שנאיו : ותקם רבקה ונערתיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי האיש וישלח העבד את רבקה וילך : ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ הנגב : ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים : ורבקה נשא את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל : ותאמר אל העבד מי האיש הזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס : ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה : ויבא יצחק האהלה שרה אמו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה ויתנחם יצחק אחרי אמו :

כי אין הדב' מאת י"י כי לא יעשה י"י לאיש כרעת
חזאת בארץ לאמר לו לך שחט את בנך :
וישמע אברהם את הדבר הזה וידע כי דבר השטן
הוא אשר בקש להתעו מדרך י"י : לא אבה
אברהם לשמוע בקול השטן ויגער בו אברהם וילך
לו : וישב השטן בא אצל יצחק וידמה ליצחק
כתואר איש בחור יפה תואר ויפה מראה מאוד :
ויגש אל יצחק ויאמר אליו הלא ידעת אם לא שמעת
כי אביך הזקן וחכסיל הזה מביאך לשחטך היום
הנם : עתה בני לא תשמע אליו ולא תאבה לו כי
הזקן הוא וכסיל ולא תאבד את נפשך היקרה ואת
תארך הנאה מן הארץ : וישמע יצחק את הדבר
הזה ויאמר לאברהם אביו תשמעת אבי את אשר
דבר אלי האיש הזה כזה וכזה דבר : ויען אברהם
ליצחק בנו ויאמר אליו השמר לך ממנו ואל תשמע אל
דבריו ואל תאבה לו כי שטן הוא לנו להעבירנו
ממצות אלהינו היום : ויגער אברהם עוד בשטן
וילך לו השטן מעליהם ויר' כי לא יכול להם ויסתר
לו מפניהם ו לך ויעבור לפניהם אל הדרך ויהי להם
כנחל גדול מלא מי' על הדרך ויגיעו אברה' ויצחק
ושני נעריו עד המקום ההו' ויראו נחל גדול ועצום
מאד כמים אדירים : ויבואו בתוך הנחל ויעברו
בו והמים עוברים לרגליהם : וילכו בנחל ההוא
הלוך וטבוע ויגיעו המים עד צואריה' ויבהלו כלם
יחד מהמי' : ויהי הם עוברים בנחל ויבור אברהם
את המקום ההו' וידע כי אין שמה מים במקו' ההו'
: ויאמר אברהם אל יצחק בנו יודע אני המקום הזה
אשר אין בו לא נחל ולא מים : עתה השטן הוא
אשר יעשה לנו את כל אלה להעביר אותנו ממצות
אלהינו היום הזה : ויגער אברהם בשטן ויאמר אליו
יגער י"י בך השטן לך נא מעלינו כי במצות אלהינו
הלכנו : ויפחד השטן מקול אברהם ולך לו
מעליהם : וישב המקום ההו' ליבשה כאשר היה
בתחילה וילך אברהם ויצחק אל המקום אשר אמר
לו אלהים ויהי ביום השלישי וישא אברהם את עיניו

וירא

וירא את המקום אשר אמר לו האלהים מרחוק :
וירא עליו עמוד אש מן הארץ ועד השמים וענן
כבד על ההר וכבוד י"י נראה בענן : ויאמ' אברהם
אל יצחק בנו הראית בהר ההוא אשר אנחנו רואים
מרחוק את אשר אני רואה עליו : ויען יצחק ויאמר
אל ביו ראיתי והנה עמוד אש וענן וכבוד י"י נראה
בענן עליו : וידע אברהם כי יצחק בנו נרצה לעולה
לפני י"י ויאמר אברהם אל אליעזר ואל ישמעאל בנו
הראיתם גם אתם את אש' ראינו בהר ההו' מרחוק
: ויענו ויאמרו לא ראינו דבר רק הר בהרי כל
הארץ ראינו וידע אברה' כי לא נרצה לפני י"י ללכ'
עמהם : ויאמ' אליה' אברה' שבו לכם פה עם החמור
ואני ויצח' בני נלכה לנו עד כה ההר ההו' ונשתחוה
שם לפני י"י ונשובה אליכם :

אמר הנעיר על נכון אמרו רז"ל עם הדומה לאמור
כי אמר לא ראו דבר כמעלו כבהמות : דוק

וישבו שמה אליעזר וישמעאל במקום הדוא כאשר
צום אברהם : ואברהם לקח עצים לעולה וישימם
על יצחק בנו ויקח את האש ואת המאכלת וילכו
שניהם אל המקום ההוא : ויהי בלכתם ויאמר יצחק
אל אביו הנה אש ועצים א"ב ואיה השה לפני י"י
לעולה : ויען אברהם את יצחק בנו לאמר בני בך
בחר י"י להיות לו לעולה תמימה תחת השה :
ויאמ' יצחק אל אביו כל אש' דבר אליך י"י אני אעשה
בשמחה ובטוב לב : ויאמר אברה' עוד אל יצחק בנו
בני היש בלבך מחשבת דבר בזה או עצה אשר
איננה נכונה הגד נא לי בני בני אל תכחד ממנו :
ויען יצחק את אברהם אביו ויאמ' אליו הי י"י אבי והי
נפשך אם יש בלבי להיימין ולהשמיל על הדבר
אשר דבר אליך י"י : וגם עצם מעצמי ובשר מבשרי
לא זע ולא נד מהדבר הזה וגם מחשבת כל דבר
או עצה רעה אין בלבי בדבר הז' : כי אם לב שמח
וטוב נפש אני בדבר הזה אך אמרתי ברוך י"י אשר
חפץ בי היום לעולה לפניו : וישמח אברהם מאד

בדברי

בדברי יצחק וילכו ויבואו שניהם אל המקום ההוא
אשר דבר י"י ׃ ויגש אברהם לבנות את המזבח
במקום ההוא ויהי אברהם בונה ויצחק נתן בידו
אבנים וחומר עד אשר כלו לבנות את המזבח ׃
ויקח אברהם את העצים ויערכם על המזבח ההו'
אשר בנה ׃ ויקח את יצחק בנו ויאסרהו לשומו על
העצים אשר על המזבח לשוחטו לעולה לפני י"י ׃
ויאמר יצחק אל אביו אבי מקרני מאד וקשור אותי
[illegible] השימני על המזבח פן אשזב ואניע ואנתק
מחזקת המאכלת אשר בכשרי ואחלל את קרבן
העולה ויעש אברהם כן ׃ ויאמר עוד יצחק אל אביו
אבי בעת אשר תשחטני ותשרפני לעולה קח עמך
חנשאר מעפרי והבאת לשרה אמי ואמרת אליה זה
ליצח' ריח אך אל תדבר אליה את הדב' הזה כשבתה
לפני באר או במקו' גבוה פן תשליך את נפשה עלי
ותמו ׃ וישמע אברהם את דברי יצחק ויש' את
קולו ויבך בדבר יצחק הדברים האל וירדו דמעות
אברהם על יצחק בנו ׃ ויצחק בכח מאד ויאמר אל
אביו מהרה חושה אבי ועשה בי רצון י"י אלהינו
כאשר ציך ׃ ויהי לב אברהם ויצחק שמח בדבר
הזה אשר צים י"י אך עין במר תבכה ולב שמח ׃
ויעקוד אברה' את יצחק בנו וישם אותו על המזבח
ממעל לעצים ויפשוט יצחק את צוארו לפני אביו
על המזבח ׃ וישלח אברהם את ידו לקחת את
המאכלת לשחוט את בנו לעול' על המזבח ׃ ויגשו
מלאכי רחמים בעת ההיא לפני י"י וידברו אליו
בעבור יצחק לאמר ׃ אנא י"י מלך רחום וחנון
אתה על כל אשר בראת בשמי' ובארץ ואת' מחיה
את כלם ׃ תנה כוצר ופדיון תחת יצחק עבדיך
וחון ורחם על אברהם ועל יצחק בנו אשר עשו את
דברך היום ׃ הראית י"י אשר יצחק בן אברהם
עבדך עקוד וקשור לזבח על המזבח כבהמה עתה
יהמו נא רחמיך י"י עליהם ׃ בעת ההיא נראה י"י
אל אברהם ויקר' אלי' מן השמי' ויאמר אליו אל תשלח
ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי

ירא

ירא אלהים אתה בעשותך את הדבר הזולא חשכת
את בנך את יחידך ממני ׃ וישא אברהם את עיניו
וירא והנה איל נאחז בסבך בקרניו הוא האיל אשר
ברא י"י אלהים בארץ ביום עשותו ארץ ושמים ׃
ויבן י"י אלהים את הכבש ההיא מהיו' ההוא והלאה
להיותו תחת יצחק לעולה ׃ והאיל ההוא הלוך
וקרב לפני אברהם ויאחז בו השטן ויסבך את קרניו
בסבך לבלתי קרב אל אברהם למען אשר ישחט
אברהם את בנו ׃ וירא אברהם את האיל ההוא
הולך וקרב לפני אברהם והשטן יחדלנו ׃ ויקחהו
ויבואהו לפני המזבח ויתר את יצחק בנו ממאסרו
וישם תחתיו את האיל ההוא ׃ וישחט אברהם את
האיל על המזבח ויעלהו לעולה תחת יצחק בנו ׃
ויז אברהם מדם האיל על המזבח ויקרא ויאמ' זה
תחת בני וזה יחשב היום כדם בני לפני י"י ׃ והיה
כל הדבר אשר יעשה אברהם בדבר ההוא על
המזבח וקרא ואמר זה תחת בני וזה חשב היו' לפני
י"י על בני ׃ ויכל אברהם את כל העבודה על
המזבח ותרצה העבוד' לפניו ותחשב ביצחק ויברך
י"י את אברהם ואת זרעו ביום ההוא ׃ וילך השטן
אל שרה וידמה אליה כתואר איש זקן שפל וענו
מאד ואברהם עודנו מקריב העולה לי"י ׃
ויאמר אליה הלא ידעת את כל המעש' אשר עשה
אברהם ליצחק בנך היום ׃ כי לקח את יצחק
ויבן מזבח וישחטהו ויקריב אותו על המזבח ויהיו
יצחק צועק ובוכה לפני אביו ואין מביט אליו ואין
מרחם עליו ׃ וידבר השטן את הדברים האלה
עוד לשרה פעמים וילך לו מלפניה ׃ ותשמע
שרה את כל דברי השטן ותחשוב כי איש זקן הו'
מבני האדם אשר היה אצל בנה ויבוא ויגד
לה כדברים האלה ׃ ותשא שרה את קולה
ותבכ ותצעק צעקה גדולה ומרה על בנה ותפל
את נפשה לארץ ותזרוק עפר על ראשה ׃
ותאמר בני יצחק בני מי יתן מותי אני תחתיך
היום הזה ׃ ותוסף עוד לבכות ותאמר צר לי

עליך

ויאמר בני יצחק בניתי ותן מזונותי אני חתיך היום
הזה: ותוסף עוד לבכות ותאמר צר לי עליך כי
גדלך ומפחיך ויהפך ששוני עליך לאבל: כי
היית תאותי עליך לצעקה ותפלה עד אשר עלדתיך
לששים שנה וצחת חיית למאכלתו לאש היום
הזה למנה: אך ם נחפת אנכי עליך בדבר לי בני
כי מצות עליך עשית ביומי יובל לעבור את הר
אלהינו אשר נפש כל היגירו: צדקתה לי
שחינו כי כל מעשך טובי. ושרים כי שמחת גם
אני בדבריך אשר צויתי אך עיכי בסרי תבכה ולב
שמח: ותתן שרה את ראשה בחיק אחת
משפחותיה אחר כן ותדום כאבן: ותקם אחרי
בן ותלך הלוך ושאלה ותלך עד חברון ותשאל את
כל חולכי הדרך אשר תפגע בדרך ואין דובר עליה
דבר לאמר כה נעשה בבנה: ותבא
עם שפחותיה ועבדיה בקריית ארבע היא חברון
ותשב על בנת ותשב שכה ותשלח בעבדיה לבקש
אנא הלכו אברהם ויצחק:

ספר הנשיר נאה מזון סמ"ק וחסת סר' נקרות תרנע
וכן והרי חיו ושמני בנהר כנע את סהלכה לנקסס גם
נסקוס סקוה וסס סיקה:

וילכו לבקש אות' ניה שם ובנר ולא כצאו ויבקשו
בכל הארץ ולא: והנה השטן בא בשרח בדמות
איש ויבא ויעמוד לפניה ויאמר אליה שקר דברתי
לך כי לא שחט אברהם את יצחק בנו ולא כת.
ויהי כשמעה הנר ותשוה כי הכאוב כאו אל
בנה ותצא נפשה פשט חתחת ותאבף בעפיה:
ואברהם בבלותו את עבודתו וישב יצחק בנו אל
נעריו ויקומו וילכו יחדו נאדה ויבא אל בירם.
ויבקש את שרה ולא כצאה וישאלו עליה ויאמרו
אליהם הלוך הלכת עד חברון לבקש ארבם: ויבא
הלכתם כי כזה וכזה דבר לה: וילבו אברהם
ויצחק אליה חברונה ויבצאוה בי בזה וישאו כלם
את קולם ויבכו עליה בכו גדול: ויפול יצחק על
פני

פני אמו ויבך עליה ויאמר אמי אמי איך עזבתני
ותלך אנת ואנה ואיכרה עזבתני: ויבכו
אברהם ויצחק בכי גדול ובל עבדיהם בכו אתם
אל שרה ויספדו עליה מספד גדול ובכד:

פרשת וירדף חיי שרה

וירדף חיי שרה מאת שנה ועשרים שנה
ושבע שנים וכו' ותמת שרה וכל
ויקם אברהם מעל פני מתו לבקש בקבר לקבור
את שרה אשתו ויך ודבר אל בני חת ישבי
הארץ לאמר: גר ותושב אנכי עמכם בארצכם
חנו לי אחות קבר בארצכם ואקברה את מתי
מלפני: ויאמרו בני חת אל אברהם הנח
חארץ לפניך במבחר הארץ קבור מתך כי לא
יכנך איש מקבור מתך: ויאמר אליהם
אברהם אם יש נפשכם בדבר הזה לפני ולבקשו
לי מעפרון בן צוחר לאמר: ויתן לי את
מערת המכפלה אשר בקצה שדהו ובקנה אותה
מכני בכסף חמן יתן לי: ועפרון ישב בתוך
בני חת ויען עפרון החתי את אברהם
באזני כל באי שער עירו לאמר: לא אדני
שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך
נתתיה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר מתך:
וישתחו אברהם לפני עם הארץ: וידבר
אל עפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה
לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה
את מתי שמה: ויען עפרון את אברהם לאמר
לו אדני שמעני ארץ ארבע מאות שקל כסף
ביני ובינך מה הוא ואת קברך מתך תקבר:
וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון
את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל
כסף עבר סוחר: ויקם שדה עפרון אשר
במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו
וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבלתו סביב:
לאברהם למקנה לעיני בני חת בכל באי שער
עירו: ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו
אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא הוא חברון
בארץ כנען: ויקם השדה והמערה אשר בו
לאברהם לאחזת קבר מעם בני חת:

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם
בכל: ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו
המשל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי:
ואשבעך בה' אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא
תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב
בקרבו: כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת
אשה לבני ליצחק: ויאמר אליו העבד אולי לא
תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת
החשב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם:
ויאמר אברהם אליו השמר לך פן תשיב את בני
שמה: ה' אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי
ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי
לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח
מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם:
ואם לא תאבה האשה ללכתך אחרי ונקית
מאלתי זאת רק את בני לא תשיב שמה:
וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו
וישבע לו על הדבר הזה:

ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך
וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך אל ארם נהרים
אל עיר נחור: ויברך הגמלים מחוץ לעיר
אל באר המים לעת ערב לעת צאת השאבות
ויאמר ה' אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני
היום והעש חסד עם אדני אברהם: הנה אנכי
נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאות
לשאב מים: והיה הנערה אשר אמר אליה
הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך
אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי
עשית חסד עם אדני: והוא טרם כלה לדבר
והנה רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל בן מלכה
אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה:
והנערה טובת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה
ותרד העינה ותמלא כדה ותעל: וירץ העבד
לקראתה ויאמר הגמיאי נא מעט מים מכדך:
ותאמר שתה אדני ותמהר ותרד כדה על ידה
ותשקהו: ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך
אשאב עד אם כלו לשתת: ותמהר ותערה כדה
אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל
גמליו: והאיש משתאה לה מחריש לדעת
ההצליח ה' דרכו אם לא: ויהי כאשר כלו
הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו
ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם:
ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית אביך
מקום לנו ללון: ותאמר אליו בת בתואל אנכי
בן מלכה אשר ילדה לנחור: ותאמר אלין גם
תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון:
ויקד האיש וישתחו לה': ויאמר ברוך ה'
אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו
מעם אדני אנכי בדרך נחני בית אחי אדני:
ותרץ הנערה ותגד לבית אמה כדברים האלה:
ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש
החוצה אל העין: והיה כראות את הנזם
ואת הצמידים על ידי אחתו ובשמעו את דברי
רבקה אחתו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא אל
האיש והנה עמד על הגמלים על העין:
ויאמר בא ברוך ה' למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי
הבית ומקום לגמלים: ויבא האיש הבית
ויפתח החמלים נתן תבן ומספוא לגמלים
ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו:
וישם לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד אם
דברתי דברי ויאמר דבר: ויאמר עבד אברהם
אנכי: וה' ברך את אדני מאד ויגדל וייתן לו
צאן ובקר וכסף וזהב ועבדים ושפחות וגמלים
וחמרים: ותלד שרה אשת אדני בן לאדני
אחרי זקנתה ויתן לו את כל אשר לו:
ויגבע אדני השבעני לאמר לא תקח אשה לבני
מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בארצו: אם לא
אל בית אבי תלך וממשפחתי ולקחת אשה לבני:
ואמר אל אדני אולי לא תלך האשה אחרי:
ויאמר אלי ה' אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו
אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי
ומבית אבי: אז תנקה מאלתי כי תבא אל
משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי:
ואבא היום על העין ואמרה ה' אלהי אדני
אברהם אם יש נא מצליח דרכי אשר אנכי הלך
עליה: הנה אנכי נצב על עין המים והיה
העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא
מעט מים מכדך: ואמרה אלי גם אתה שתה וגם
לגמליך אשאב הוא האשה אשר הכיח ה' לבן אדני:
אני טרם אכלה לדבר על לבי והנה רבקה יצאת
וכדה על שכמה ותרד העינה ותשאב ואמר אליה
השקיני נא: ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר
שתה וגם גמליך אשקה: ואשת ואשקם
ותשקם: ואשאל אתה ותאמר בת בתואל אנכי בן
נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם על אפה
והצמידים על ידיה: ואקד ואשתחו לה'
ואברך את ה' אלהי אדני אברהם אשר הנחני
בדרך אמת לקחת את בת אחי אדני לבנו:
ועתה אם יש כם עשים חסד ואמת את אדני הגידו
לי ואם לא הגידו לי ואפנה על ימין או על שמאל:
ויען לבן ובתואל ויאמרו מה' יצא הדבר לא נוכל
דבר אליך רע או טוב: הנה רבקה לפניך קח
ולך ותהי אשת בן אדניך כאשר דבר ה':
ויהי כשמוע עבד אברהם את דבריהם וישתחו ארצה
לה': ויוצא העבד כלי כסף וכלי זהב ובגדים
ויתן לרבקה מתנות גם לאחיה ולאמה נתן מגדנות:
ויאכלו הוא והאנשים אשר עמו וילינו ויקמו
בבקר ויאמר שלחני לאדני: ויאמר אחיה
ואמה תשב הנערה אתנו ימים או עשור אחר תלך:
ויאמר אלהם אל תאחרו אתי וה' הצליח דרכי
שלחוני ואלכה לאדני: ויאמרו נקרא לנערה
ונשאלה את פיה: ויקראו לרבקה ויאמרו אליה
התלכי את האיש הזה ותאמר אלך: וישלחו את
רבקה אחתם ואת מנקתה ואת עבד אברהם
ואנשיו: ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחתנו
את היי לאלפי רבבה ויירש זרעך את שער שנאיו:
ותקם רבקה ונערתיה ותרכבנה על הגמלים
ותלכנה אחרי האיש ויקח העבד את רבקה וילך:
ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ
הנגב: ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב
וישא עיניו וירא והנה גמלים באים: ורבקה
נשא את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל:
ותאמר אל העבד מי האיש הזה הלך בשדה
לקראתנו ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף
ותתכס: ויספר העבד ליצחק את כל הדברים
אשר עשה: ויבא יצחק האהלה שרה אמו
ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה ויתנחם
יצחק אחרי אמו:

ואברהם יסף ויקח אשה ושמה קטורה:
ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין
ואת ישבק ואת שוח: ויקשן ילד את שבא
ואת דדן ובני דדן היו אשורים ולטושים
ולאמים: ובני מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע
ואלדעה כל אלה בני קטורה: ויתן אברהם
את כל אשר לו ליצחק: ולבני הפלגשים אשר
לאברהם נתן אברהם מתנות ויגרש אתם מעל
יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם:
ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה
וחמש שנים ושבעים שנה: ויגוע וימת אברהם
בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו:
ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל מערת
המכפלה אל שדה עפרון בן צוחר החתי אשר על
פני ממרא: השדה אשר קנה אברהם מאת בני חת
שמה קבר אברהם ושרה אשתו: ויהי אחרי מות
אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק
עם באר לחי ראי: ואלה תולדות ישמעאל בן
אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה
לאברהם: ואלה שמות בני ישמעאל בשמותם
לתולדתם בכור ישמעאל נבית ואדבאל ומבשם:
ומשמע ודומה ומשא: חדד ותימא יטור נפיש
וקדמה: אלה הם בני ישמעאל ואלה שמותם
בחצריהם ובטירתם שנים עשר נשיאם לאמתם:
ואלה שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלשים שנה
ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל עמיו:
וישכנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים
בבאך אשורה נגד כל אחיו נפל: ואלה בני
יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק:
ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת
בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו
לאשה: ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה
היא ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו: ויתרצצו
הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי
ותלך לדרש את ה': ויאמר ה' לה שני גוים
בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם
יאמץ ורב יעבד צעיר: ויכלו ימים
ללדת והנה תומם בבטנה: ויצא הראשון
אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו:
ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו
ויקרא שמו יעקב ויצחק בן ששים שנה בלדת
אתם: ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע
ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים:
ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת
את יעקב: ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה
והוא עיף: ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא
מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא
שמו אדום: ויאמר יעקב מכרה כיום את
בכרתך לי: ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות
ולמה זה לי בכרה: ויאמר יעקב השבעה לי
כיום וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב:
ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת
ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה:

ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה
בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים
גררה: וירא אליו ה' ויאמר אל תרד מצרימה
שכן בארץ אשר אמר אליך: גור בארץ הזאת
ואהיה עמך ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל
הארצות האל והקמתי את השבעה אשר נשבעתי
לאברהם אביך: והרבתי את זרעך ככוכבי
השמים ונתתי לזרעך את כל הארצות האל והתברכו
בזרעך כל גוי הארץ: עקב אשר שמע אברהם
בקולי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורותי:
וישב יצחק בגרר: וישאלו אנשי המקום לאשתו
ויאמר אחתי הוא כי ירא לאמר אשתי פן יהרגני
אנשי המקום לרבקה כי טובת מראה הוא:
ויהי כי ארכו לו שם הימים וישקף אבימלך מלך
פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את
רבקה אשתו: ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר
אך הנה אשתך הוא ואיך אמרת אחתי הוא
ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות עליה:
ויאמר אבימלך מה זאת עשית כמעט שכב אחד
העם את אשתך והבאת עלינו אשם: ויצו
אבימלך את כל העם לאמר הנגע באיש הזה ובאשתו
מות יומת: ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא
בשנה ההוא מאה שערים ויברכהו ה':
ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד:
ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה
ויקנאו פלשתים אתו: וכל הבארות אשר חפרו
עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים
וימלאום עפר: ויאמר אבימלך אל יצחק לך
מעמנו כי עצמת ממנו מאד: וילך משם יצחק
ויחן בנחל גרר וישב שם: וישב יצחק ויחפר
את בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו
אשר סתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא
להן שמות כשמות אשר קרא להן אביו:
ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים
חיים: ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר
לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו
עמו: ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה
ויקרא שמה שטנה: ויעתק משם ויחפר באר
אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחובות
ויאמר כי עתה הרחיב ה' לנו והפרינו בארץ:
ויעל משם באר שבע: וירא אליו ה' בלילה
ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל תירא
כי אתך אנכי וברכתיך והרבתי את זרעך בעבור
אברהם עבדי: ויבן שם מזבח ויקרא בשם ה'
ויט שם אהלה ויכרו שם עבדי יצחק באר:
ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל
שר צבאו: ויאמר יצחק אליהם מדוע באתם
אלי ואתם שנאתם אתי ותשלחו מאתכם:
ויאמרו ראו ראינו כי היה ה' עמך ונאמר תהי נא
אלה בינינו בינך ונכרתה ברית עמך: אם תעשה
עמנו רעה כאשר לא נגענוך וכאשר עשינו עמך
רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך ה':
ויעש להם משתה ויאכלו וישתו: וישכמו
בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק וילכו
מאתו בשלום: ויהי בעת ההוא ויבאו עבדי
יצחק ויגידו לו על אדות הבאר אשר חפרו
ויאמרו לו מצאנו מים: ויקרא אתה שבעה על
כן שם העיר באר שבע עד היום הזה:
ועשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית
בת בארי החתי ואת בשמת בת אילון החתי:
ותהיין מרת רוח ליצחק וליבקה:

ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראת ויקרא
את עשו בנו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר אליו
הנני: ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי יום
מותי: ועתה שא נא כליך תליך וקשתך וצא
השדה וצודה לי ציד: ועשה לי מטעמים כאשר
אהבתי ובא לי ואברכך נפשי בטרם אמות:
ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו בנו וילך עשו
השדה לצוד ציד להביא: ורבקה אמרה אל יעקב
בנה לאמר הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו
אחיך לאמר: הביאה לי ציד ועשה לי מטעמים
ואכלה ואברכך לפני ה' לפני מותי: ועתה בני
שמע בקולי לאשר אנכי מצוה אתך: לך נא
אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טובים
ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אהב:
והבאת לאביך ואכל בעבור אשר יברכך לפני מותו:
ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר
ואנכי איש חלק: אולי ימשני אבי והייתי בעיניו
כמתעתע והבאתי עלי קללה ולא ברכה:
ותאמר לו אמו עלי קללתך בני אך שמע בקולי
ולך קח לי: וילך ויקח ויבא לאמו ותעש אמו
מטעמים כאשר אהב אביו: ותקח רבקה את
בגדי עשו בנה הגדל החמודת אשר אתה בבית
ותלבש את יעקב בנה הקטן: ואת ערת גדיי
העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו:
ותתן את המטעמים ואת הלחם אשר עשתה ביד
יעקב בנה: ויבא אל אביו ויאמר אבי ויאמר
הנני מי אתה בני: ויאמר יעקב אל אביו אנכי
עשו בכרך עשיתי כאשר דברת אלי קום נא שבה
ואכלה מצידי בעבור תברכני נפשך: ויאמר
יצחק אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר
כי הקרה ה' אלהיך לפני: ויאמר יצחק אל יעקב
גשה נא ואמשך בני האתה זה בני עשו אם לא:
ויגש יעקב אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקול
קול יעקב והידים ידי עשו: ולא הכירו כי
היו ידיו כידי עשו אחיו שערות ויברכהו:
ויאמר אתה זה בני עשו ויאמר אני: ויאמר
הגישה לי ואכלה מצד בני בעבור תברכך נפשי
ויגש לו ויאכל ויבא לו יין וישת: ויאמר אליו
יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני: ויגש וישק לו
וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני
כריח שדה אשר ברכו ה': ויתן לך האלהים
מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש:
יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים הוה גביר
לאחיך וישתחוו לך בני אמך ארריך ארור
ומברכיך ברוך: ויהי ככלות יצחק לברך את
יעקב ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק
אביו ועשו אחיו בא מצידו: ויעש גם הוא
מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי
ויאכל מצד בנו בעבור תברכני נפשך: ויאמר
לו יצחק אביו מי אתה ויאמר אני בנך בכרך עשו:
ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא
הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל בטרם תבוא
ואברכהו גם ברוך יהיה: כשמע עשו את דברי
אביו ויצעק צעקה גדלה ומרה עד מאד ויאמר
לאביו ברכני גם אני אבי: ויאמר בא אחיך
במרמה ויקח ברכתך: ויאמר הכי קרא שמו
יעקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח והנה
עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלת לי ברכה:
ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיהו לך
ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירש
סמכתיהו ולך אפוא מה אעשה בני: ויאמר עשו
אל אביו הברכה אחת היא לך אבי ברכני גם אני
אבי ישא עשו קולו ויבך: ויען יצחק אביו
ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך
ומטל השמים מעל: ועל חרבך תחיה ואת אחיך
תעבד והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך:
ויעטר עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו
ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה
את יעקב אחי: ויגד לרבקה את דברי עשו בנה
הגדל ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר
אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך:
ועתה בני שמע בקולי וקום ברח לך אל לבן
אחי חרנה: וישבת עמו ימים אחדים עד אשר
תשוב חמת אחיך: עד שוב אף אחיך ממך
ושכח את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך משם
למה אשכל גם שניכם יום אחד: ותאמר רבקה
אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת אם לקח
יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ למה
לי חיים: ויקרא יצחק אל יעקב ויברכהו
ויצום ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען:
קום לך פדנה ארם בית בתואל אבי אמך וקח
לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך: ואל שדי
יברך אתך ויפרך והרבך ויהי לקהל עמים:
ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך
לרשתך את ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם:
ויצחק את יעקב וישלחהו וילך פדנה ארם אל לבן
בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו:
וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב וישלח פדנה
ארם לקחת לו משם אשה במברכו אתו ויצו עליו
לאמר לא תקח אשה מבנות כנען: וישמע יעקב
אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם: וירא עשו
כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו:
וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל
בן אברהם אחות נבית על נשיו לו לאשה:
ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה:
ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני
המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא:
ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמים
והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו: והנה ה'
נצב עליו ויאמר אני ה' אלהי אברהם אביך
ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך
אתננה ולזרעך: והיה זרעך כעפר הארץ
ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל
משפחות האדמה ובזרעך: והנה אנכי עמך
ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה
הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר
דברתי לך: ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש
ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי: ויירא ויאמר
מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים
וזה שער השמים: וישכם יעקב בבקר ויקח את
האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק
שמן על ראשה: ויקרא את שם המקום ההוא
בית אל ואולם לוז שם העיר לראשונה:
וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי
ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם
לאכל ובגד ללבש: ושבתי בשלום אל בית אבי
והיה ה' לי לאלהים: והאבן הזאת אשר שמתי
מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר
אעשרנו לך:

וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם:
ויראה והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן
רבצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים
והאבן גדולה על פי הבאר: ואספו שמה כל
העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו את
הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה:
ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן
אנחנו: ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור
ויאמרו ידענו: ויאמר להם השלום לו ויאמרו
שלום והנה רחל בתו באה עם הצאן: ויאמר הן
עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו את
הצאן ולכו רעו: ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו
כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקינו
הצאן: עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן
אשר לאביה כי רעה היא: ויהי כראות יעקב את
רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו
ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את
צאן לבן אחי אמו: וישק יעקב לרחל וישא את
קולו ויבך: ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא
וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה:
ויהי כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו וירץ
לקראתו וחבק לו וישק לו ויבא לו אל ביתו
ויספר ללבן את כל הדברים האלה: ויאמר לו
לבן אך עצם ובשרי אתה וישב עמו חדש ימים:
ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם
הגידה לי מה משכרתך: ולבן שתי בנות שם
הגדולה לאה ושם הקטנה רחל: ועיני לאה רכות
ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה: ויעבד יעקב
ברחל שבע שנים ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל
בתך הקטנה: ויאמר לבן טוב תתי אתה לך
מתתי לאיש אחר שבה עמדי: ויעבד יעקב
ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים
באהבתו אתה: ויאמר יעקב אל לבן הבה את
אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה: ויאסף לבן
את כל אנשי המקום ויעש משתה: ויהי בערב
ויקח את לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה:
ויתן לבן לה את זלפה שפחתו ללאה בתו שפחה:
ויהי בבקר והנה היא לאה ויאמר אל לבן מה זאת
עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני:
ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה
לפני הבכירה: מלא שבע זאת ונתנה לך גם את
זאת בעבדה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים
אחרות: ויעש יעקב כן וימלא שבעה זאת
ויתן לו את רחל בתו לו לאשה: ויתן לבן לרחל
בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה: ויבא גם אל
רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע
שנים אחרות: וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח את
רחמה ורחל עקרה: ותהר לאה ותלד בן ותקרא
שמו ראובן כי אמרה כי ראה ה' בעניי כי עתה
אהבני אישי: ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע
ה' כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו
שמעון: ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם ילוה
אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא
שמו לוי: ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם
אודה את ה' על כן קראה שמו יהודה ותעמד
מלדת:

ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחתה
ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה
אנכי: ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים
אנכי אשר מנע ממך פרי בטן: ותאמר הנה
בלהה שפחתי בא אליה ותלד על ברכי ואבנה גם
אנכי ממנה: ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה
ויבא אליה יעקב: ותהר בלהה ותלד ליעקב בן:
ותאמר רחל דנני אלהים וגם שמע בקולי ויתן לי
בן על כן קראה שמו דן: ותהר עוד בלהה שפחת
רחל ותלד בן שני ליעקב: ותאמר רחל נפתולי
אלהים נפתלתי עם אחתי גם יכלתי ותקרא שמו
נפתלי: ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את
זלפה שפחתה ותתן אתה את יעקב לאשה:
ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן: ותאמר לאה
בגד ותקרא שמו גד: ותלד זלפה שפחת לאה בן
שני ליעקב: ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות
ותקרא שמו אשר: וילך ראובן בימי קציר חטים
וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו
ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך:
ותאמר לה המעט קחתי את אישי ולקחת גם את
דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך תחת
דודאי בנך: ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא
לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך
בדודאי בני וישכב עמה בלילה ההוא:
וישמע אלהים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן
חמישי: ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי
שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר: ותהר עוד
לאה ותלד בן ששי ליעקב: ותאמר לאה זבדני
אלהים אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי
לו ששה בנים ותקרא שמו זבולן: ואחרי כן
ילדה בת ותקרא את שמה דינה:
ויזכר אלהים את רחל וישמע אליה אלהים
ויפתח את רחמה: ותהר ותלד בן ותאמר אסף
אלהים את חרפתי: ותקרא את שמו יוסף לאמר
יסף ה' לי בן אחר: ויהי כאשר ילדה את יוסף
ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה למקומי
וכארצי: תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי
אתך בהן ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר
עבדתיך: ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן
בעיניך נחשתי וברכני ה' בגללך: נקבה שכרך
עלי ואתנה: ויאמר אליו אתה ידעת את אשר
עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי: כי מעט אשר
היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך ה' אתך לרגלי
ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי: ויאמר מה
אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה
לי את הדבר הזה אשוב ארעה צאנך אשמר:
אעבר בכל צאנך היום הסר משם כל שה נקד
וטלוא וכל שה חום בכבשים וטלוא ונקד בעזים
והיה שכרי: וענתה בי צדקתי ביום מחר כי
תבוא על שכרי לפניך כל אשר אינני נקד וטלוא
בעזים וחום בכבשים גנוב הוא אתי: ויאמר לבן
הן לו יהי כדברך: ויסר ביום ההוא את
התישים העקדים והטלאים כל אשר לבן ובל חום
בכבשים וכל נקד וטלוא בכל אשר לבן ויתן
ביד בניו: וישם דרך שלשת ימים בינו ובין יעקב
ויעקב רעה את צאן לבן הנשארת:
ויקח לו יעקב מקל לבנה לח ולוז וערמון
ויפצל בהן פצלות לבן מחשף על המקלות:
ויצג את המקלות אשר פצל בשקתות במרבדים
בבתי המים אשר יבאן הצאן לנכח הצאן ובאן
לצת: ויצאן הצאן אל המקלות ותלדן הצאן
עקדים: והכבשים הפריד יעקב ויתן פני הצאן
אל עקד וכל חום בצאן לבן ויתן לו עדרים לבדו
ולא שתם על צאן לבן: והיה בכל יחם הצאן
המקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן
ברהטים לצת בהן: ובהעטף הצאן לא ישים
ויהי העטופים ללבן והמקשרים ליעקב:
ויפרץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות
ועבדים וגמלים וחמרים:
וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל
אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד
הזה: ויראה יעקב את פני לבן והנה איננו עמו
כתמול שלשום: ויאמר ה' אל יעקב שוב אל ארץ
אבתיך ולמולדתך ואהיה עמך: וישלח יעקב
ויקרא לרחל ולאה השדה אל צאנו: ויאמר להן
ראה אנכי את פני אביכן כי איננו עמדי כתמול
שלשום ואלהי אבי היה עמדי: ואתנה יודעות כי
בכל כחי עבדתי את אביכן: ואביכן התלני
והחליף את משכרתי עשרת מנים ולא נתנו לו
אלהים לרעתי: אם כה יאמר נקדים יהיה שכרך
וילדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה
שכרך וילדו כל הצאן עקדים: ויצל אלהים את
מקנה

עפרון בן צחר החתי : ויקח אברהם
את הכסף ויקל אברהם את הכסף אשר דבר באזני בני חת
ארבע מאות שקל כסף עבר לסוחר : ויקם
שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה
לאברהם למקנה לעיני בני חת בכל באי שער עירו : ואחרי
כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא הוא חברון בארץ כנען : ויקם
השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחזת קבר מאת בני חת : ואברהם
זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל : ויאמר
אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי : ואשביעך
בה' אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו :
כי אם אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק : ויאמר אליו עבדו
אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת השב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם :
ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני שמה : ה' אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי
ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו
לפניך ולקחת אשה לבני משם : ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית מאלה
רק את בני לא תשיב שמה : וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר הזה :
ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך אל ארם נהרים אל עיר נחור :
ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת השאבות : ויאמר
ה' אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני היום והעש חסד עם אדני אברהם : הנה אנכי נצב על עין המים
ובנות אנשי העיר יצאות לשאב מים : והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך
אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני : ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת
אשר ילדה למלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה : והנערה טובת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה
ותרד העינה ותמלא כדה ותעל : וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאי נא מעט מים מכדך : ותאמר שתה אדני
ותמהר ותורד כדה על ידה ותשקהו : ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתות : ותמהר
ותער כדה אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל גמליו : והאיש משתאה לה מחריש לדעת
הצלח ה' דרכו אם לא : והגמלים כלו לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם :
ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו ללון : ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה לנחור אשר ילדה לו :
ותאמר אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון : ויקד האיש וישתחו לה' : ויאמר
ברוך ה' אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני בית אחי אדני : ותרץ
הנערה ותגד לבית אמה כדברים האלה : ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש החוצה אל העין :
ויהי כראות את הנזם ואת הצמידים על ידי אחתו וכשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש
והנה עמד על הגמלים על העין : ויאמר בוא ברוך ה' למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים :
ויבא האיש הבית ויפתח החמלים ויתן תבן ומספוא לגמלים ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו :
ותשם לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי ויאמר דבר : ויאמר עבד אברהם אנכי :
וה' ברך את אדני מאד ויגדל וייתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדים ושפחות וגמלים וחמרים :
ותלד שרה אשת אדני בן לאדני אחרי זקנתה ויתן לו את כל אשר לו : ויגבע אדני אותי לאמר
לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בארצו : אם לא אל בית אבי תלך וממשפחתי
ולקחת אשה לבני : ואמר אל אדני אולי לא תלך האשה אחרי : ויאמר אלי ה' אשר התהלכתי לפניו
ישלח מלאכו אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי : אז תנקה מאלתי כי תבוא אל משפחתי
ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי : ואבוא היום על העין ואמר ה' אלהי אדני אברהם אם יש נא מצליח דרכי אשר אנכי הלך עליה :
הנה אנכי נצב על עין המים והיה העלמה היוצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מכדך :
ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך אשאב היא האשה אשר הכיח ה' לבן אדוני : אני טרם אכלה לדבר בלבי והנה רבקה יצאת
וכדה על שכמה ותרד העינה ותשאב ואמר אליה השקיני נא : ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה וגם גמליך
אשקה ואשת ותשקני וגם גמלי השקתה : ואשאלה ותאמר בת מי את ותאמר בת בתואל בן נחור אשר ילדה לו מלכה :
ואשם הנזם על אפה והצמידים על ידיה : ואקד וישתחו לה' ואברך את ה' אלהי אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת
לקחת את בת אחי אדוני לבנו : ועתה אם יש אתכם עשים חסד ואמת הגידו לי ואם לא הגידו לי ואפנה על ימין או על שמאל :
ויען לבן ובתואל ויאמרו מה' יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב : הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי
אשת בן אדוניך כאשר דבר ה' : ויהי כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם וישתחו ארצה לה' :
ויוצא עבד אברהם כלי כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגדנות נתן לאחיה ולאמה : ויאכלו הוא והאנשים אשר עמו וילינו
וישכמו בבקר ויאמר שלחני לאדוני : ויאמר אחיה ואמה תשב הנערה אתנו ימים או עשור אחר תלך : ויאמר אליהם
אל תאחרו אתי וה' הצליח דרכי שלחוני ואלכה לאדוני : ויאמרו נקרא לנערה ונשאלה את פיה : ויקראו לרבקה ויאמרו אליה
התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך : וישלחו את רבקה אחתם ואת מינקתה ואת עבד אברהם ואנשיו : ויברכו את רבקה ויאמרו לה
אחתנו את היי לאלפי רבבה ויירש זרעך את שער שנאיו : ותקם רבקה וגערותיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי האיש
ויקח העבד את רבקה וילך : ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ הנגב : ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב
וישא עיניו וירא והנה גמלים באים : ורבקה נשא את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל : ותאמר אל העבד
מי האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס : ויספר העבד ליצחק את כל הדברים
אשר עשה : ויבא יצחק האהלה שרה אמו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה ויתנחם יצחק אחרי אמו :
ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה : ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין ואת ישבק ואת שוח :
ויקשן ילד את שבא ודדן : ובני דדן היו אשורים ולטושים ולאמים : ובני מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה
כל אלה בני קטורה : ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק : ולבני הפלגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות
ויגרשם מעל יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם : ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה
ושבעים שנה ושבע שנים : ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו : ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו
אל מערת המכפלה אל שדה עפרון בן צחר החתי אשר על פני ממרא : השדה אשר קנה אברהם מאת בני חת שם קבר אברהם
וישרה אשתו : ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי :
ואלה תולדות ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם : ואלה שמות בני ישמעאל בשמותם
לתולדתם בכור ישמעאל נביות וקדר ואדבאל ומבשם : ומשמע ודומה ומשא : חדד ותימא יטור נפיש וקדמה :
אלה הם בני ישמעאל ואלה שמותם בחצריהם ובטירותם שנים עשר נשיאים לאמתם : ואלה שני חיי ישמעאל
מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע ויאסף אל עמיו : וישכנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים בואכה אשורה
נגד כל אחיו נפל : ואלה בני יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק : ויהי יצחק בן ארבעים שנה
בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה : ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה היא
ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו : ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ה' :
ויאמר ה' לה שני גוים בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר : ויהי ימיה ללדת והנה תומם
בבטנה : ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו : ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב
ויצחק בן ששים שנה בלדת אותם : ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים :
ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב : ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף :
ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא שמו אדום : ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי :
ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה : ויאמר יעקב השבעה לי כיום את בכרתך לי : וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב :
ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה :
ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה : וירא אליו ה' ויאמר
אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך : גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל
והקימותי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך : והרביתי את זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל הארצות האל
והתברכו בזרעך כל גוי הארץ : עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורותי : וישב יצחק בגרר :
וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי ירא היה לאמר אשתי פן יהרגני אנשי המקום על רבקה כי יפת מראה הוא :
ויהי כי ארכו לו שם הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו :
ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך אמרת אחתי הוא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות עליה :
ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד העם את אשתך והבאת עלינו אשמה : ויצו אבימלך את כל העם לאמר
הנגע באיש הזה ובאשתו מות יומת : ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים ויברכהו ה' :
ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד מאד : ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה ויקנאו אתו פלשתים :
ואת כל הבארות אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאום עפר : ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי
עצמת ממנו מאד : וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם : וישב יצחק ויחפר את בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו
אשר סתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להן שמות כשמות אשר קרא להן אביו : ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר
מים חיים : ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו : ויחפרו באר אחרת
ויריבו גם עליה ויקרא שמה שטנה : ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחובות ויאמר כי עתה הרחיב ה' לנו
ופרינו בארץ : ויעל משם באר שבע : וירא אליו ה' בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי
ואברכך והרביתי את זרעך בעבור אברהם עבדי : ויבן שם מזבח ויקרא בשם ה' ויט שם אהלה ויכרו שם עבדי יצחק באר :
ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו : ויאמר אליהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אתי
ותשלחו מאתכם : ויאמרו ראו ראינו כי היה ה' עמך ונאמר תהי נא אלה בינינו בינך ונכרתה ברית עמך :
אם תעשה עמנו רעה כאשר לא נגענוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך ה' :
ויעש להם משתה ויאכלו וישתו : וישכמו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלח יצחק אותם וילכו מאתו בשלום :
ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגידו לו על הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים : ויקרא אתה שבעה על כן שם העיר
באר שבע עד היום הזה : ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית בת בארי החתי ואת בשמת בת אילון החתי :
ותהיינה מרת רוח ליצחק וליקבה : ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראת ויקרא את עשו בנו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר אליו הנני :
ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי : ועתה שא נא כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי ציד :
ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי ובא לי ואכלה בעבור תברכך נפשי בטרם אמות : ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו בנו וילך עשו השדה
לצוד ציד להביא : ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר :
הביאה לי ציד ועשה לי מטעמים ואכלה ואברכך לפני ה' לפני מותי : ועתה בני שמע בקלי לאשר אנכי מצוה אותך :
לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טובים ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אהב : והבאת לאביך ואכל בעבור אשר יברכך
לפני מותו : ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי איש חלק : אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע
והבאתי עלי קללה ולא ברכה : ותאמר לו אמו עלי קללתך בני אך שמע בקולי ולך קח לי : וילך ויקח ויבא לאמו ותעש אמו
מטעמים כאשר אהב אביו : ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודת אשר אתה בבית ותלבש את יעקב בנה הקטן :
ואת עורות גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו : ותתן את המטעמים ואת הלחם אשר עשתה ביד יעקב בנה :
ויבא אל אביו ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני : ויאמר יעקב אל אביו אנכי עשו בכרך עשיתי כאשר דברת אלי
קום נא שבה ואכלה מצידי בעבור תברכני נפשך : ויאמר יצחק אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה ה' אלהיך לפני :
ויאמר יצחק אל יעקב גשה נא ואמשך בני האתה זה בני עשו אם לא : ויגש יעקב אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקול קול יעקב
והידים ידי עשו : ולא הכירו כי היו ידיו כידי עשו אחיו שערות ויברכהו : ויאמר אתה זה בני עשו ויאמר אני :
ויאמר הגישה לי ואכלה מצד בני בעבור תברכך נפשי ויגש לו ויאכל ויבא לו יין וישת : ויאמר אליו יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני :
ויגש וישק לו וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה' : ויתן לך האלהים מטל השמים
ומשמני הארץ ורב דגן ותירש : יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים הוה גביר לאחיך וישתחוו לך בני אמך ארריך ארור
ומברכיך ברוך : ויהי כאשר כלה יצחק לברך את יעקב ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו ועשו אחיו בא מצידו :
ויעש גם הוא מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי ויאכל מצד בנו בעבור תברכני נפשך : ויאמר לו יצחק אביו מי אתה
ויאמר אני בנך בכרך עשו : ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל בטרם תבוא
ואברכהו גם ברוך יהיה : כשמע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה גדלה ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני גם אני אבי :
ויאמר בא אחיך במרמה ויקח ברכתך : ויאמר הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח והנה עתה לקח ברכתי
ויאמר הלא אצלת ברכה לי : ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיהו לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירש סמכתיהו
ולך מה אעשה בני : ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת היא לך אבי ברכני גם אני אבי ישא עשו קולו ויבך : ויען יצחק אביו ויאמר לו
הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל : ועל חרבך תחיה ואת אחיך תעבד והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך :
ויעטר עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי :
ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדול ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך :
ועתה בני שמע בקולי וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה : וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך :
עד שוב אף אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך משם למה אשכל גם שניכם יום אחד :
ותאמר רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ למה לי חיים :
ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אתו ויצום ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען : קום לך פדנה ארם בית בתואל אבי אמך
וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך : ואל שדי יברך אתך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים : ויתן לך את ברכת אברהם
לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם : ויצלח יעקב וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל הארמי
אחי רבקה אם יעקב ועשו : וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב ושלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם אשה במברכו אתו ויצו עליו לאמר
לא תקח אשה מבנות כנען : וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם : וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו :
וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל בן אברהם אחות נבית על נשיו לו לאשה : ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה :
ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא : ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה
והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו : והנה ה' נצב עליו ויאמר אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה
לך אתננה ולזרעך : והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך :
והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך :
ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי : ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים :
וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על ראשה : ויקרא את שם המקום ההוא בית אל
ואולם לוז שם העיר לראשונה : ויידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל
ובגד ללבש : ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלהים : והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר
אעשרנו לך : וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם : ויראה והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי ממנה
השקו העדרים והאבן גדולה על פי הבאר : ואספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו את הצאן והשיבו את האבן
על פי הבאר למקמה : ויאמר להם יעקב אחי מנין אתם ויאמרו מחרן אנחנו : ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו :
ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם הצאן : ויאמר הן עוד היום גדול לא עת הקבץ המקנה השקו הצאן ולכו רעו :
ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקינו הצאן : עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן
אשר לאביה כי רעה היא : ויהי כראות יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר
וישק את צאן לבן אחי אמו : וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך : ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא
ותרץ ותגד לאביה : ויהי כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו וירץ לקראתו וחבק לו וישק לו ויבא לו אל ביתו ויספר ללבן את כל הדברים האלה :
ויאמר לבן אליו אך עצם ובשרי אתה וישב עמו חדש ימים : ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה משכרתך :
ולבן שתי בנות שם הגדולה לאה ושם הקטנה רחל : ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה : ויעבד יעקב ברחל שבע שנים
ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה : ויאמר לבן טוב תתי אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבה עמדי : ויעבד יעקב ברחל שבע שנים
ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אתה : ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה : ויאסף לבן את כל אנשי המקום
ויעש משתה : ויהי בערב ויקח את לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה : ויתן לבן לה את זלפה שפחתו ללאה בתו שפחה : ויהי בבקר והנה הוא לאה
ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני : ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה :
מלא שבע זאת ונתנה לך גם את זאת בעבדה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות : ויעש יעקב כן וימלא שבע זאת ויתן לו את רחל בתו לו לאשה :
ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה : ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות :
וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה : ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה ה' בעניי כי עתה אהבני אישי :
ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע ה' כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמעון : ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם ילוה אישי אלי
כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו לוי : ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את ה' על כן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת :
ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחתה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי : ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים אנכי
אשר מנע ממך פרי בטן : ותאמר הנה אמתי בלהה בא אליה ותלד על ברכי ואבנה גם אנכי ממנה : ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב :
ותהר בלהה ותלד ליעקב בן : ותאמר רחל דנני אלהים וגם שמע בקולי ויתן לי בן על כן קראה שמו דן : ותהר עוד בלהה שפחת רחל ותלד בן שני ליעקב :
ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם אחותי גם יכלתי ותקרא שמו נפתלי : ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את זלפה שפחתה ותתן אתה ליעקב לאשה :
ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן : ותאמר לאה בגד ותקרא שמו גד : ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב : ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות
ותקרא שמו אשר : וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך :
ותאמר לה המעט קחתי את אישי ולקחת גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנך : ויבא יעקב מן השדה בערב
ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני וישכב עמה בלילה ההוא : וישמע אלהים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי :
ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר : ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב : ותאמר לאה זבדני אלהים
אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא שמו זבולן : ואחרי כן ילדה בת ותקרא את שמה דינה :
ויזכר אלהים את רחל וישמע אלהים אליה ויפתח את רחמה : ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי : ותקרא שמו יוסף לאמר
יסף ה' לי בן אחר : ויהי כאשר ילדה את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה למקומי וכארצי : תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן
ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך : ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי וברכני ה' בגללך : ויאמר נקבה משכרתך עלי ואתנה :
ויאמר אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי : כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך ה' אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי :
ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה לי את הדבר הזה אשוב ארעה צאנך אשמר : אעבר בכל צאנך היום הסר משם כל שה נקד
וטלוא וכל שה עקד בכשבים וטלוא ועקד בעזים והיה שכרי : וענתה בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך כל אשר אינני נקד וטלוא בעזים
ועקד בכשבים גנוב הוא אתי : ויאמר לבן הן לו יהי כדברך : ויסר ביום ההוא את התישים העקדים והטלאים ואת כל העזים הנקדות והטלאות כל אשר לבן בו
וכל חום בכשבים ויתן ביד בניו : וישם דרך שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנשארת : ויקח לו יעקב מקל לבנה לח ולוז וערמון
ויפצל בהן פצלות לבן מחשפת על המקלות אשר על פני השקתות אשר תבאן הצאן לנכח פניהן בבאן לשתות בבאן לשתות : ויחמן הצאן אל המקלות
וילדן הצאן עקדים נקדים וטלואים : והכבשים הפריד יעקב וייתן פני הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן וישת לו עדרים לבדם ולא שתם על צאן לבן :
והיה בכל יחם הצאן המקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהטים להיחמן במקלות : ובהעטף הצאן ושם לא יתן ותהי העטופות ללבן והקשרות ליעקב :
ויפרץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחמרים : וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו
ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה : ויראה יעקב את פני לבן והנה איננו עמו כתמול שלשום : ויאמר ה' אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך
ומולדתך ואהיה עמך : וישלח יעקב ויקרא לרחל ולאה השדה אל צאנו : ויאמר להן אני רואה את פני אביכן כי איננו עמדי כתמול שלשום
ואלהי אבי היה עמדי : ואתנה יודעות כי בכל כחי עבדתי את אביכן : ואביכן התלני ושנה את משכרתי עשרת מנים ולא נתנו אלהים לו
להרע עמדי : אם כה יאמר נקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן עקדים :
ויצל אלהים את מקנה אביכן ויתן לי : ויהי בעת יחם הצאן ואשא עיני ואראה בחלום והנה העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים :
ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני : ויאמר שא נא עיניך וראה כל העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל אשר
לבן עשה לך : אנכי האל בית אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך :
ותען רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו : הלא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם אכל את כספנו :
כי כל העשר אשר הצל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה : ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים :
וינהג את כל מקנהו ואת כל רכושו אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל יצחק אביו ארצה כנען : ולבן הלך לגזז את צאנו
ותגנוב רחל את התרפים אשר לאביה : ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלתי הגיד לו כי בורח הוא : ויברח הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר
וישם את פניו הר הגלעד : ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב : ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד :
ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע : והלוך הלכת כי נכסף נכספת לבית אביך
למה גנבת את אלהי : ויען לבן ויאמר אל יעקב לי יד לעשות עם אתכם רע ואלהי אביכם אמש אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע :
ועתה הלוך הלכת כי נכסף נכספת לבית אביך למה גנבת את אלהי : ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי פן תגזל את בנותיך מעמדי :
עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר לך מה עמדי וקח לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם : ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה
ובאהל שתי השפחות ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל : ורחל לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל ותשב עליהם ויחש לבן את כל האהל
ולא מצא : ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני כי לא אוכל לקום מפניך כי דרך נשים לי ויחפש ולא מצא את התרפים : ויחר ליעקב ויריב בלבן
ויען יעקב ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקתה אחרי : כי מששת את כל כלי מה מצאת מכל כלי ביתך שים כה נגד אחי ואחיך
ויוכחו בין שנינו : זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי צאנך לא אכלתי : טרפה לא הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי תבקשנה
גנבתי יום וגנבתי לילה : הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה ותדד שנתי מעיני : זה לי עשרים בבתיך עבדתיך ארבע עשרה בשני בנותיך
ושש בשנים צאנך ותחלף את משכרתי עשרת מנים : לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי כי עתה ריקם שלחתני את עניי ואת יגיע כפי
ראה אלהים ויוכח אמש : ויען לבן ויאמר אל יעקב הבנות בנותי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה רואה לי הוא ולבנותי מה אעשה היום
לאלה או לבניהן אשר ילדו : ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני וביניך : ויקח יעקב אבן וירימה מצבה : ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים
ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל : ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד : ויאמר לבן הגל הזה עד היום ביני וביניך
על כן קרא שמו גלעד : והמצפה אשר אמר יצף ה' ביני וביניך כי נסתר איש מרעהו : אם תענה את בנותי ואם תקח נשים על בנותי אין איש עמנו
ראה אלהים עד ביני וביניך : ויאמר לבן אל יעקב הנה הגל הזה והנה המצבה אשר ירתי ביני וביניך : עד הגל הזה והמצבה אם אני לא אעבר אליך
את הג

ויאמר אלי לזרעך אתן את הארץ הזאת לרשתה
עד עולם: ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי: ותבן
תעבד את אברהם אדוני ויאמר הנה אנכי נא אל
מולדתי ואל בית אבי ולקחתי לבני משם אשה:
והיה אם לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ
הזאת ההשב אשיב את בנך אל ארץ מולדתך:
ויאמר אלי אברהם השמר לך פן תשיב את בני
שמה: כי יי׳ אשר התהלכתי לפניו הוא ישלח
מלאכו לפניך והצליח דרכך: ועשית שבעה כאשר
אזה אותן אברהם וישבע אליעזר לאברהם אדוניו
על דבר הזה: ויקח אליעזר עשרה גמלים
מגמלי אדוניו ועשרה אנשים מעבדי אדוניו עמו:
ויקומו וילכו חרנה עיר נחור תרח לקחת אשה
ליצחק בן אברהם פשט: ויהי בלכת וישלח
אברהם בית שם עבר ויביאו משם את יצחק בנו:

ס״ם תפסר כי זס׳ויצחק כית סביה וסו׳ סרי׳ל סנית
סנית סס ועכ״ר חל כתר סנע:

וינא יצחק בית אביו באהלה שבע ואליעזר ואנשיו
באו חרנה וישבו לעיר לפני המשה ויברך את
הגמלים על המים וישבו שם: ויתפלל אליעזר
עבד אברהם ויאמר אלהי אדוני אברהם הקרה נא
לפני היום טוב ועשה חסד עם אדוני אשר תכין
היום אשה לבן אדוני מפשפחתו: והשמע יי׳ בקול
אליעזר בענור אברהם עבדו: וקרי מקדהו בית
בתואל בן מלכה אשת נחור אחי אברהם ויבא
אליעזר אל ביתם: וספר להם אליעזר את כל
אודותיו וכי הוא עבד אברהם וישפחו עליו ביאד
מאד: ויברכו כלם את יי׳ אשר עשה את דבר
הזה ואת נתנו לו את רבקה בת בתואל לבן לאשה
ותגעה טובת מראה בתולה מאד ואיש לא ידעה
בת עשרה שנה היתה רבקה ניצבת הרס: ויעתן
בתואל ובן ושכר וכני בשרה גלי׳ה הדוא ויבאו
אליעזר ואנשיו ויאכלו וישתו וישבחו שם גלילה

ההוא

והוא: ויקם אליעזר בבקר הוא והאנשים אשר
אתו ויקדאו אל כלבית בתואל לאמר שלחוני
ואלכה לאדוני ויקומו וישלחו את רבקה ואת דבורת
בת עון בינקתה ואת עבת לה בכף ואת עבדי אשפחות
ויברכו אותה: וישלח את אליעזר עבד אברהם
ואת אנשיו ויקח העבד את רבקה וילך וישב ארצה
כנען אל אדוניו: ויקח יצחק את רבקה ותהי לו
לאשה ואהבתיה ויבאה האהלה: ויצחק בן
ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת בתואל דודו
לאשה: ויהי בעת ההיא וילך אברהם ויוסף ויקח
אשה אחרת לעת וקטורה בארץ כנען:

תפסר סבעויר לפי זה נ״ל על כסון סלת ויוסף כי חמש
חמרת היו חמר סוסיף על סגר סחמרו ר״ל סהלך
יצחק וסנישאם לן: ותפסר כי על סתיחן קחמר
הפלגסים: ד״ק

ויתלה לו ויתן ויקשן ויתן ויתדין וישבק וישוח בנים
ששה: ויהיו בני זמרן אביחן ומולך ומריה: ובני
יקשן שבא ודדן: ובני דדן אשיריע ויוב ונוחי לישע
ונועות: ובני בדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה:
ובני ישבק בכירו ובירוע ותחוה: ובני שוח בלדד
וחבדד פונן ומיכן כל אלה בישפחות בני קטורה
הכנעניה אשר ילדה לאברהם העברי: וישלח
אברהם את כל אלה ויתן להם מתנות ולבן בעל
יצחק בנו לגלגל כאשר יכ אנו: ולבני כל אלה הר
הקדם וינגן להם שש עריב וישבו נהב עד היום
הזה: אך בני שבא ודדן ובני יקשן עם בניה לא
ישבו עם אחיהם בצריב וידי נוסעים וחנים
באוצות ומדברות עד היום הזה:

תפסר הנעויר תפסר כי זס הוה בלוד המוסי:

ובני בדין בן אברהם הלכו מוחה לארץ כוש
וינאו שם בקעה גדולה נא ארגדם: וישבו
וינוו שם עיר וישבו נה הוא ארץ בידון עד היום:
וישב בדין בעירו אשר בנה היא וחבש בניו ובל

אשר

אשר לו: ויה שמות בני מדין לפיהם בעריהם
עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה: ויהיו בני עיפה
מיתה ומישר ואוי ואלוע: ובני עפר עפרון וצור
ואירון ומירון: ובני חנוך ראובן וחנוי וקשוב
חלר: ובני בידע חור וסלוד וקרויל וכלחי:
ובני רעוה ויכיר ורבע ומלחיה ונבל: ולח משפחות
המדיני למשפחותם ואלה נפוצו משפחו מדין בארץ
פדין ואלה תולדות ישמעאל בנאבית אשר ילדה הגר
המצרית שפחת שרה לאברהם ויקח ישמעאל אשה
מארץ מצרים ושמה ריבה היא מריסה: ותלד
ריבה לישמעאל את נביות ואת קדר ואת אדבאל
ואת מבשם ואת כשמת אחותם: ויגרש ישמעאל
את ריבה וילך מאצל ותשב מצרימה בית אביה
כי היתה רעה מאד בעיני ישמעאל וכעיני אברהם
אביו וישב שם: ואחר לקח ישמעאל אשה מארץ
כנען ושמה מלכיה: ותלד לו את משמע ואת
דומה ואת משא: ואת חדר ואת תימא ואת יטור
ואת נפיש ואת קדמה: אלה הם בני ישמעאל ואלה
שמותם בשמיהם עשר נשיאים לאיסותם ואחר נפוצו
משפחות ישמעאל ויקח ישמעאל את בניו ואת כל
רמושו אשר רכש ואת נפשות ביתו ואת כל
אשר לו ויולכו לגוי באשר ימצאו: וילכו וישכנו
אצל מדבר פארן ויהי מושבם מחוילה עד שור
אשר על פני מצרים בואכה אשורה: וישב ישמעאל
ובניו בארץ חוילה וילדו להם בניש ופישו וירבו מאד
• ואלה שמות בני נביות הכור ישמעאל ביזעד וסועד
ומעיון ובני קדר עליון וקצם וחמד ועלי:
אלה עוד היום נכי ישראל ספותם כמו קנות הנזכר
פם קצם וחמר ועלי חסורה ועבדאל תפסר כי הוא
הנקר׳ עבד אללה ר׳ל עבד השהים והוא עבד יה וכן
עבד מלך קצם ומחמד: נצר וחכניר סעיר ויעיש
וכליפה:
ובני אדבאל חמור ויבין ובני מבשם עבדיה ונבר
מלך ויעוש אלה משפחות בני ריבה אשת ישמעאל:
ויהיו בני בשמת בן ישמעאל שבוע וזכריון ועובד:
ובני

ובני דומה קצם וזלי ומחמד ועמאר: ובני משא
מלון וסולה ובכד אדון: ובני חדר נאצר ומנצאר
וענך מלך: ובני תימא סעיר וסנדון ויכול: ובני
יטור מריק ויעיש ועלוי ובחית: ובני נפיש עכד
תפיר ואביוסף ומיר: ובני קדמה כליף ותחתי
ועמיר אלה היו בני מלכי׳אשת ישמעאל למשפחות׳
ואלה משפחות ישמעאל לתולדות׳ וישבו להם
בארצו אשר בנו להם עד היום: ורבקה בת בתואל
אשת יצחק בן אברהם עקרה ביומים ההם אין לה
ולד: וישב יצחק את אברהם אביו ארצה כנען
ויהי יי׳ את יצחק ואת אברהם אביו: ואברכשד
בן שם בן נח מת בימים ההם בשנת ארבעים
ושמונה שנה לחיי יצחק: ויהיו כל ימי ארפכשד
אשר חי ארבע מאות שנה ושלשים ושמונה
שנה וימת:

פרשת תולדות יצחק

ויהי בשנת תשע וחמשים שנה להיי יצחק
בן אברהם ורבקה אשת יצחק עקרה
ביומים ההם: ותאמר רבקה ליצחק הלא שמעתי
אדוני כי גם שרה אבך היתה עקרה ביומיה עד
אשר התפלל עליה אדני אברהם אביך ותחר לו:
עתה עמוד והתפלל לי להיים גם אתה וישמע את
תפלתך ויזכור אותנו למען חסדיו: ויען יצחק את
רבקה אשתו ויאמר כבר התפלל עלי אברהם אבי
לי להיינו להרבות זרעי עתה מכיך היה העקרו הזה
שינו: ותאמר לו רבקה אך עתה קום והתפלל גם
אתה וישמע יי׳ את תפלתך ויתן לי בניו וישמע
יצחק לדברי אשתו ויקומו וילכו יצחק ורבקה ארץ
המוריה להתפלל שם ולדרוש שם את יי׳ ויבואו
עד המקום ההוא ויעמד יצחק ויתפלל לנוכח אשתו
לי׳ כי עקרה היא:
ויעתר לו יי׳ ותהר רבקה אשתו:
כמתן דאמר לן ולא לה:

ואמר יצחק יי אלהי השמים ואלהי הארץ אשר טובך
וחסדך מלאו כל הארץ אתה אשר לקחת את אבי
מבית אבי מארץ מולדתו ותביאהו על הארץ הזאת
ותאמר לו לזרעך אתן את הארץ הזאת ועתה אבי
ואמר לו ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול
הים עוד יאמרו דבריך אשר דבר יי אבי אתה
יי יהיו עיניו פקוחות עליך לתת לנו זרע אנשים כאשר
חסדך אתנו כי אתה יי יהיו ועליך עיניו ושמע
יי תפלת יצחק בן אברהם ויתר לו יי ותהר רבקה
אשתו : ויהי כשבעת חדשים ויתרוצצו הבנים
בקרבה ותאמר לה מאד מאד ותלך מפניהם ותאמר
אל כל חכשים אשר היו אתה בארץ הנראית לכם
כדבר הזה אשר נעשה לי ויאמרו אליה לא :
ותאמר אליהן למה זה אנכי היה לי הדבר הזה
מכל האנשים אשר היו בכל הארץ ותלך ארץ
הפולשת לדרוש את יי על הדבר הזה ותלך
שם ואל עכר בנו לשאול ולדרוש אותם על הדבר
הזה ולבקש עליה מלפני יי בדבר הזה : ותשאל
גם את אברהם לבקש ולדרוש את יי על כל הדבר
אשר קרה לה ויהי ויהי כלה את יי על הדבר הזה
וישובו אליה דבר מאת יי ויאמרו אליה שני גוים
בבטנך ושני לאומים יקומו מהם ולאום מלאום
יאמץ ורב יעבוד צעיר : ויהי מלאו ימיה ללדת
ותברץ והנה תאומים בבטנה כאשר דבר יי :
ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו כל
הארץ שמו עשו על אמר כי שלם זה מהבטן
ואחרי כן יצא אחיו ותאחז ידו בעקב עשו על כן
קרא שמו יעקב ויהי יצחק בן אברהם בן ששים
שנה בלדת אותם : ויגדלו הנערים ויהי חכש
עשרה שנה ויהי עשו איש
מחשבות ומרמות ויהי לצוד ציד בשדה ויעקב
היה איש תם והכם ישב אהלים ורועה צאן על
פסר יי ומצות אבינו ואמו : ויגר יצחק עם בני
ביתו עם אברהם אבינו בארץ כנען כאשר צוה אותם
אלהים : וישמעאל בן אברהם זכניו וכל אשר

לו ם

לחם הלכ וש נשם בארץ תחוילה וישבו שם :
וגם כל בני הפילגשים אשר לאברהם נלפו
באשר ינוחו אל ארץ הקדם כי שלחם אברהם
מעל יצחק בנו ויתן להם מתנות וילכו להם :
ויתן אברהם את כל אשר לו אל יצחק בנו וגם את
כל חמדותיו נתן לו : ויצוהו לאמר הלא
ידעת וכי שמעת כי יי הוא האלהים בשמים
ועל הארץ אין עוד מלבדו : והוא אשר לקחני מבית
אבי וממולדתי ויצלני מאור כשדים ועצת רשעים
כי בטחתי בו : וביואני אל המקום הזה ויתן לי
את כל חמדת הארץ הזאת לא הסרתי דבר
ובטחתי באמר לי לזרעך אתן את כל הארץ הזאת
וחבת יי רשות משמרים את מצותי ואת חקותי ואת
תורותי ואת משפטי אשר צויתי אותך ואשר אצוה
אותם : ועתה בני שמע בקולי השמור את מצות
יי אלהיך אשר צויתי אותך לא תסור מן הדרך
הזה ימין ושמאל למען ייטב לך ולבניך אחריך
עד עולם : וכבר את נפלאות יי והסרתי אשר
עשה עמנו ואשר התלונם עם אחינו ויפולם יי
אלהינו בידינו : ועתה כל אשר צותיך תשמור
ומצות אלהיך לא תסור ולא תעבוד אחר ולתו
למען ייטב לך ולזרעך אחריך : ולמרות את
בניך ואת זרעך את מפני יי אשר יצוה אתם
הדרך הישרה אשר ילכו בה למען ייטב להם עד
עולם : ויתן יצחק את אביך ויאבר אליו אשר
צוה אדוני אעשה ומצות יי אלהי לא אסור ל
אשר צויתני אשכור : ויברך את אברהם את
יצחק בנו ואת בנת וילכד אברהם את יעקב פזטר
יי ודרכיו : ויהי בעת ההיא ויפח אברהם
בשנת חמש עשרה שנה לחיי יעקב ועשו בני יצחק
ויהי כל ימי אברהם שבעים וחמש שנים ומאת
שנה : ויגוע ויאסף אל עמיו בשיבה טובה זקן
ושבע ויפח ויקברו אותו יצחק וישמעאל בנו :
ויהי כאשר שכן כל השמי ארץ בנען כאשר צוה
אברהם וישו כלם עם בלהיהם וישרחם ה

אנשיהם

אשתיהם לקבור את אברהם : ויבאו כל יושבי
ארץ חרן וכל משפחות בית אברהם וכל חשרים
וחגדולים וכל בני חפילגשים אשר לאברהם כי
שמעו כי מת אברהם וימלו חסד לאברהם
ויחפו כלם את יצחק בנו ויקברו את אברהם
במערה אשר קנה מאת עפרון החתי ובניו לאחזת
קבר : ויבכו כל יושבי כנען וכל יגדעי אברהם
את אברהם שנה תמימה וימצו עליו אנשים
וגשים : ויעש כל תולדים התקנים וכל יושבי
הארץ בכולם על אברהם כי היה אברהם טוב
עם כלם וכי חית ישר עם אלהים ועם אנשים :
ולא קם עוד ירא אלהים כאברהם אשר ירא את
אלהים מנעוריו ויעבד את יוולך בכל דרכיו
מעודו קטן כל ימי חייו עד יום מותו : ויהי
עמו אלהים מוצאת נמרוד ואנשיו וילחם עם
איבתם כי עילם ויצחק : ויקרב את כל
בני הארץ לעמדת האלהים וילמד את דרכי יי
לכל בני חארץ וידעים את יי : ויעש אשל
ויטע בוברים ויערוך לחם באהלו תמיד לכל באי
הארץ לאכול ולשתות ולשבוע בביתו : ויצל
יי את כל הארץ בעמר אברהם ושיעם יי מחרון
אפו אשר חרה אפו עליהם ניפים ההם בעבור
אברהם : והיו אחרי מות אברהם ויברך אלהים
את יצחק בנו ואת בנין ויהי יי עם יצחק כאשר
היה עם אברהם אביו כי שמר יצחק את כל מצות
יי אשר צוה אברהם אביו לא נטה מן הדרך
הישר אשר צוהו אביו ימין ושמאל ויעש בעת
ההיא אחרי מות אברהם לצוות ציד בשדה בעם
בעמים להביא : ונמרוד מולך בכל הוא אפרפל
הלך בעמים בעמים עם גבוריו לצוד ציד גם הוא
בשדה ולחתהלך לרוח היום עם אנשיו :
ויהי נמרוד עוין את עשו כל הימים כי נפלחה
קנאת כל נמרוד אל עשו כל הימים : ויהי
ביום ההוא וילך עשו לצוד בשדה ויבצא את
נמרוד פתאך במורד עם שבאנשיו :

ובל

ובל נמרוד ואנשיו היו עמו בשדה ויקנו
ממנו ובל מעלילות הנה הקנה לצוד : ויתחבא
עשו אל נמרוד ויארוב לו בשדה ונמרוד
והאנשים אשר אתו לא ידעו : ויתחלף נמרוד
ואנשיו בשדה לרוח היום בעים בעים ולדעת
איפה אנשיו עמדים בשדה : ויבא נמרוד ושני
האנשים אשר היו אתו מן המקום אשר עשו
שם : ויקם עליו עשו מאחריו מרכיבו
אשר ארב לו שם וישלף חרבו ויסהר וירץ אל
נמרוד ויברות את ראשו מעליו : וילחם עשו
עם שני האנשים אשר היו עם נמרוד מלחמת
רבת ויעקו עליו ויפלו עשו אליהם יכם ויכיתם
מכה : וישמעו כל גבורי נמרוד אשר הלכו
מאתו המדברה את קול העקק מרחוק ויכירו
את קול שני האנשים ההם : וירוצו לדעת מה
זה ועל מה זה ויבצאו את פלבם ושני
אנשיו אשר עמו נופלים מתים במדבר :
ויהי כאשר ראה עשו את כל גבורי נמרוד באים
מרחוק וינס ויברח וימלט : ויקח עשו את בגדי
נמרוד וחחמודות אשר לנמרוד אשר הורידו אביו
אשר בחם נבור נמרוד על כל הארץ וירץ בהם
עשו ויחביאם בביתו : ויקח עשו את הבגדים
חחם וירץ העירה מפני אנשי נמרוד ולא בית
אביו עיף וינע מפני הפחד ותקצמאר נפשו ולכות

וכי צר לו ונש אל יעקב אחיו
ושב לפנין :

אמר הצעיר בזה מובן מם פתמר הכתוב כי
אנכי חולך למות כי ממם נתיירחזקה יום פיום
ולמה מכר את בכורתו לו כי כתירת בן
יקרא בסבת מיתת נמרוד או בן יתרבו לו
בסדם ומהני נמרוד ומתיהו בלכתו לנוד ויד
ולכן אמר הנה אנכי הולך למות ולמה זה לו
בכורה דוק : וכן זה שאמר הכתוב כי
עיף אנכי כי אותו עייפות נתה לו מהסנתמה בעת

והנה

ותרן ג' מנחים ונתן לבניהם ונורים :

ויאמר ליעקב אחיו חנת אנכי הלך למו' חיו' הזה ולמה זה לי בבוכרת : ויתחכם יעקב אל עשו ברבר הזה וימכור את בכורתו ליעקב כי מי' היתה לו : וגם חלק עשו אשר לו במצר' שדה המכפלה אשר קנה אברהם מאת בני חת לאחוזת קבר מבר עשו ליעקב ויקנה יעקב את כל אלה מאת עשו אחיו במחיר :

ומר הנעיר הזיהל ולח נזכר פה הלחם והנזיד כיולח כי לח היתה הסכירה בחם ולפי זה יתי ספיר סם"ם ויעקב כתן לעשו לחם וכו' ומר מכבר זכר נמר ם סכירה דוק ולכ"ח כתן ר"ל מקבת חנם לח מחיר הנכורים כי לח יעבור על לל תוכו לים לת לחיו חנם כן הסכל יחייכוהו דוק :

ויכתוב יעקב את כל אלה בספר ויעד עדים על זה ויחתום ויהי הספר ביד יעקב ונכרו' בן כוש כאשר בח ויושאו אותו אנשיו וביאוהו בבלה ויקבורהו בעירו ויהיו כל ימי נמרוד אשר חי חמש עשרה שנה ומאתים שנה ויומת : והימים אשר מלך נמרוד על כל אנשי הארץ חמש ושמונים שנה ומאת שנה : ומת נמרוד בחרב עשו בחרפה ובנו ויפיהיהו רע אברהם כאשר ראה בחלומו : ויהי באשר מת נמרו' ויחלק מלכותו לחלקים רבים : ויוסבו כל ממשלת נמרוד ל ל מלכי הארץ ויקחם אחרי מות נמרוד ויהיו כל אנשי בית נמרוד עברים לכל מל"י הארץ ימים רבים : ויהי בימים ההם אחרי מות אברהם ויביא י"י על הארץ בשנה ההיא רעב גדול וכבד : ויח בהוות הרעב בארץ נגען ויקם יצחק לרדת מצרים מפני הרעב כאשר עשה אברהם אביו : וירא י"י אל יצחק בלילה ההוא ויאמר אליו אל תרד מצרימה קום לך גררה אל אבימלך מלך פלשתים ושב שם עד תם חרעב : ויקם יצחק וילך גררה כאשר צוה אותו י"י וישב שם יצחק שנת תמימה : ויהי כבוא יצחק גררה

וירא

וירא אנשי המקום את רבקת אשתו כי יפת מראת היא : וישאלו כל אנשי גרר את יצחק לאשתו ויאמר אחותי היא כי ירא לאמר אשתו פן יהרגוהו אנשי המקום עליה : ויהי כאשר ארכו שם הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו : וישב יצחק ויחפור את בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו וישתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להם שמות כשמות אשר קרא להם אביו : ויחפרו עבדי יצחק בנחל ויכצאו שם באר מים חיים : ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו : ויחפרו באר אחרת וירבו גם עליה ויקרא שמה שטנה : ויעתק משם ויחפור באר אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחובות ויאמר כי עתה הרחיב י"י לנו והפרינו בארץ : ויעל משם באר שבע : וירא אליו י"י בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי ובירכתיך והרביתי את זרעך בעבור אברהם עבדי : ויבן שם מזבח ויקרא בשם י"י ויט שם אהלו ויכרו שם עבדי יצחק באר : וארם מלך אבימלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו : ויאמר אליהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אותי ותשלחו מעמכם : ויאמרו ראו ראינו כי היה י"י עמך ונאמר תהי נא אלה בינינו בינך ונכרתה ברית עמך : אם תעשה עמנו רעה כאשר לא נגענוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך י"י : ויעש להם משתה ויאכלו וישתו : וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום : ויהי בעת ההיא ויבאו עבדי יצחק ויגידו לו על אודות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים : ויקרא אתה שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה : ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית בת בארי החתי ואת בסמת בת אילון החתי : ותהיינה מרת רוח ליצחק וליבקה :

תורת

פרשת תולדות יצחק

חברית אשר היה בין אביו ובין אברהם : ויאמר
אבימלך אל יצחק הנה כל הארץ לפניך מטוב
בעיניך שב עד אשר תשוב אל ארצך : ויתן
אבימלך ביד יצחק שדות וכרמים ומטב ארץ גרר
לזרוע ולקצור ולאכול את פרי האדמה עד אשר
יכלו ימי הרעב : ויזרע יצחק בארץ ההיא
ויצא בשנה ההיא מאה שערים ויברכהו י״י :
ויגדל האיש ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבודה
רבה : ויהי כאשר כלו ימי הרעב וירא י״י אל
יצחק ויאמר אליו קום צא מן המקום הזה ושוב
אל ארצך ארצה כנען : ויקם יצחק וישב חברונה
אשר בארץ כנען הוא וכל אשר לו כאשר צוהו י״י
: ויהי אחר כן וימת שלח בן ארפכשד בשנה
ההיא היא שנת שמונה עשרה לחיי יעקב עשו :
ויהי כל ימי שלח אשר חי שלש ושלשים שנה
וארבע מאות שנה וימות : בעת ההיא שלח
יצחק את יעקב בנו הקטן בית השם ועבר ללמוד
את מוסר י״י ואת תורתו לדעת את י״י : וילך
יעקב בית שם ועבר וילמוד את מוסר י״י וישב יעקב
בבית שם ועבר שלשים ושתים שנה : ועשו
אחיו לא הלך כי לא אבת ללכת וישב בבית אביו
ארצה כנען : ויהי עשו הולך השדה כל הימים
לצוד ציד בשדה להביא כבה יעשה עשו כל
הימים : ועשו היה איש מחשבות ומרמות
וצודה את לב כל האדם וגונב את דעתם ויהי עשו
גבור חיל בשדה : ויהי מימים וילך עשו ארץ
שעיר לצוד בפעם בפעם וילך ויבא עד שדה שעיר
הוא שדה אדום : וישב שם בארץ שעיר לצוד
בשדה ימים וארבעת חדשים : וירא שם עשו
בארץ שעיר בת איש כנעני ושמה יהודית בת
בארי בן עפר ממשפחת חת בן כנען : ויקחה
עשו לאשה ויבא אליה בן ארבעים שנה היה עשו
בקחתו אותה ויביאה חברונה ארץ מגורי אביו
וישב שם : ויהי בימים ההם בשנה מאה ועשר
שנים לחיי יצחק היא שנת חמשים שנה לחיי
יעקב

יעקב : בעת ההיא מת שם בן נח בשנה ההיא
בן שש מאות שנה היה שם במותו : ויהי
כאשר מת שם וישב יעקב אל אביו חברונה אשר
בארץ כנען : ובשנת חמשים ושש שנים לחיי
יעקב באו אנשים מחרן ויגידו לרבקה עד אודות
לבן בן בתואל אחיה : כי אשת לבן היתה
עקרה בימים ההם ולא ילדה וגם כל אמהותיו לא
ילדו לו : ויזכור י״י את עדינה אשת לבן אחרי
כן ותהר ותלד שתי בנות תאומות : ויקרא לבן
את שמות בנותיו ויקרא את שם הבכירה לאה
ושם הקטנה רחל : ויבואו האנשים ההם ויגידו
לרבקה את הדברים האלה ותשמח רבקה מאד :
כי פקד י״י את אחיה ויהיו לו בנים : ויצחק בן
אברהם זקן בא בימים ועיניו כבדו מזוקן ותכהין
ולא יכל לראות : בעת ההיא קרא יצחק אל
עשו בנו לאמר שא נא כליך תליך וקשתך וקום
צא השדה וצודה לי צידה : ועשה לי מטעמים
והבאת לי ואכלה בעבור אברכך בטרם מותי כי
אני זקנתי ושבתי : ויעש עשו בן ויבא את ליו
ויצא השדה לצוד ציד כפעם בפעם להביא אל
אביו כאשר צוהו בעבור אשר יברך אותו :
ותשמע רבקה את כל הדברים אשר דבר יצחק
אל עשו ותמהר ותקרא ליעקב בנה לאמר :
כה וכזה דבר אביך אל עשו אחיך וכה וכה שמעתי
עתה מהר אתה יעשה את אשר אדבר אליך :
קום ולך נא אל הצאן ולקחת לי משם שני גדיי
עזים טובים ואעשה אותם מטעמים לאביך :
והבא את המטעמים לאביך ואכל בטרם יבא
אחיך מצידו בעבור אשר יברכך אביך :
וימהר יעקב ויעש כאשר צותה אותו אמו ויעש
מטעמים ויביאם לפני אביו טרם יבא עשו
מצידו : ויאמר יצחק אל יעקב מי אתה בני
ויאמר אני בכורך עשו עשיתי כאשר צויתני :
עתה קום נא שבה ואכלת מצידי בעבור אשר
תברכני נפשך כאשר דברת אלי : ויקם
יצחק

יצחק ואכל ושתה ויטב לבו ויברא אתיעקב ויצא יעקב
מלפני אביו: ויהי כאשר ברך יצחק את יעקב ויצא
מאת והנה עשו בא מציד פנן השדה: ויעש גם
הוא מטעמים ויבא לאביו ויאמר
יצחק לאביו ויאמר אביו לו מי אפוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל
בטרם תבוא ואברכהו וידע עשו כי יעקב אחיו עשה
את הדבר הזה: ויחר אף עשו ביעקב על
הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל
אבי ואהרגה את יעקב אחי: ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדול
ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם
לך להרגך: ועתה בני שמע בקולי קום לך ברח אל לבן אחי
חרן: וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך מכך ואחר תשוב
ושלחתי ואקחך משם הגם אשכל גם שניכם יום אחד: וקם יעקב וילך
ארמה שדה פדן ויבא בתואל בן נחור אחי אם רבקה ויהי לו לאשה
ללאה ולרחל בנות לבן האחי אמו: ויקח יעקב את אשתו
ואת בניו וישא אתם על המשא וילך אל ארץ כנען ויבא אל יצחק אביו
ויאמר יעקב אל יצחק אביו שלחני ואלכה אל בית אבי ואל אמי ואשבה
עמם עוד שנים ואחר אשוב: ויאמר יצחק אל יעקב לך לשלום
ויברך את יעקב ויאמר לו אנכי אל שדי פרה ורבה ויהי לקהל עמים
ונתן לך ולזרעך אחריך את ברכת אברהם לתת לך ולזרעך אחריך את
ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם: ויקם יעקב וילך פדנה ארמה
אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו:

ויראו עשו כי ברך יצחק את יעקב וישלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם
אשה במברכו אתו ויצו עליו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען: וישמע
יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם: וירא עשו כי רעות בנות כנען
בעיני יצחק אביו: וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל
בן אברהם אחות נבית על נשיו לו לאשה: ויצא יעקב מבאר שבע וילך
חרנה: ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם
מראשתיו וישכב במקום ההוא: וחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע
השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו: והנה יהוה נצב עליו
ויאמר אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב
עליה לך אתננה ולזרעך: והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה
וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך: והנה אנכי עמך
ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד
אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך: ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה
במקום הזה ואנכי לא ידעתי: ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה
כי אם בית אלהים וזה שער השמים: וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן
אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על ראשה: ויקרא את שם
המקום ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר לראשנה: וידר יעקב נדר לאמר
אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם
לאכל ובגד ללבש: ושבתי בשלום אל בית אבי והיה יהוה לי לאלהים:
והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר
אעשרנו לך:

ויישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם: ויראה והנה באר בשדה והנה
שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים והאבן
גדולה על פי הבאר: ואספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר
והשקו את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה: ויאמר להם יעקב
אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו: ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור
ויאמרו ידענו: ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה
עם הצאן: ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו הצאן
ולכו רעו: ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן
מעל פי הבאר והשקינו הצאן: עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן אשר
לאביה כי רעה היא: ויהי כראות יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן
לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן לבן
אחי אמו: וישק יעקב לרחל וישא את קלו ויבך: ויגד יעקב לרחל כי אחי
אביה הוא וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה: ויהי כשמע לבן את שמע
יעקב בן אחתו וירץ לקראתו וחבק לו וישק לו ויבא אתו אל ביתו ויספר
ללבן את כל הדברים האלה: ויאמר לבן אליו אך עצמי ובשרי אתה וישב
עמו חדש ימים:

ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגד לי מה משכרתך:
ולבן היו שתי בנות שם הגדלה לאה ושם הקטנה רחל: ועיני לאה רכות
ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה: ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך
שבע שנים ברחל בתך הקטנה: ויאמר לבן טוב תתי אתה לך מתתי לאיש
אחר שבה עמדי: ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים
באהבתו אתה: ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה
אליה: ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה: ויהי בערב ויקח את
לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה: ויתן לבן לה את זלפה שפחתו
ללאה בתו שפחה: ויהי בבקר והנה היא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית
לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני: ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו
לתת הצעירה לפני הבכירה: מלא שבע זאת ונתנה לך גם את האחרת בעבדה
אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות: ויעש יעקב כן וימלא שבעה זאת
ויתן לו את רחל בתו לו לאשה: ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה
לשפחה: ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע
שנים אחרות:

ויראה יהוה כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה: ותהר לאה
ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה יהוה בעניי כי עתה יאהבני
אישי: ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע יהוה כי שנואה אנכי ויתן לי
גם את זה ותקרא שמו שמעון: ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם ילוה אישי
אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו לוי: ותהר עוד ותלד בן
ותאמר הפעם אודה את יהוה על כן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת:

ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחתה ותאמר אל יעקב הבה לי
בנים ואם אין מתה אנכי: ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים אנכי
אשר מנע ממך פרי בטן: ותאמר הנה בלהה שפחתי בא אליה ותלד על
ברכי ואבנה גם אנכי ממנה: ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה
יעקב: ותהר בלהה ותלד ליעקב בן: ותאמר רחל דנני אלהים וגם שמע
בקולי ויתן לי בן על כן קראה שמו דן: ותהר עוד בלהה שפחת רחל
ותלד ליעקב בן שני: ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם אחתי גם
יכלתי ותקרא שמו נפתלי:

ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את זלפה שפחתה ותתן אתה ליעקב לאשה:
ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן: ותאמר לאה בגד ותקרא את שמו גד:
ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב: ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות
ותקרא את שמו אשר:

וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו
ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך: ותאמר לה הקטן לקחתך את
אישי ולקח גם את דודאי בני ואמר לכן ישכב עמך תחת דודאי בנך:
ויאמר לה יעקב בערב הבא תבוא אלי כי שכר שכרתיך בדודאי בני ויהי
בערב ההוא ישכב עמה: וישמע אלהים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן
חמישי: ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא
את שמו יששכר: ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב: ותאמר לאה זבדני
אלהים אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא
את שמו זבולן: ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה:

ויזכר אלהים את רחל וישמע אלהים אליה ויפתח את רחמה: ותהר ותלד בן
ותאמר אסף אלהים את חרפתי: ותקרא את שמו יוסף לאמר יסף יהוה לי
בן אחר:

ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה למקומי
וכארצי: תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי אתה ידעת
את עבדתי אשר עבדתיך: ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי
וברכני יהוה בגללך: ויאמר נקבה משכרתך עלי ואתנה: ויאמר אליו אתה
ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי: כי מעט אשר היה לך
לפני ויפרץ לרב ויברך יהוה אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי:
ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה לי את הדבר
הזה אשוב ארעה צאנך אשמר: אעבר בכל צאנך היום הסר משם כל שה
נקד וטלוא וכל שה חום בכבשים וטלוא ונקד בעזים והיה שכרי: וענתה
בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך כל אשר אינני נקד וטלוא
בעזים וחום בכבשים גנוב הוא אתי: ויאמר לבן הן לו יהי כדברך:
ויסר ביום ההוא את התישים העקדים והטלאים את כל העזים הנקדות
והטלאות כל אשר לבן בו וכל חום בכבשים ויתן ביד בניו: וישם דרך
שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנותרות:

ויקח לו יעקב מקל לבנה לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבן את
הקלף אשר על המקלות: ויצג את המקלות אשר פצל בשקתות המים
אשר יבא הצאן לנכח פניהן בעת בוא הצאן לשתות: ויחמו לעמת הצאן
ויולדו הצאן עקד ונקד וטלוא: והכבשים הפריד יעקב ויתן פני הצאן
אל עקד וכל חום בצאן לבן ויתן לו עדרים לבדו ולא שתם על צאן לבן:
והיה בכל יחם הצאן המקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהט
להיחמם במקלות: ובהעטף הצאן ושם לא יתן ויהי העטופים ללבן והמקשרים
ליעקב: ויפרץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים
וחמרים:

וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו
עשה את כל הכבד הזה: וירא יעקב את פני לבן והנה איננו עמו כתמול
שלשום: ויאמר יהוה אל יעקב שוב אל ארץ אבתיך ולמולדתך ואהיה עמך:
וישלח יעקב ויקרא לרחל ולאה השדה אל צאנו: ויאמר להן אני רואה את
פני אביכן כי איננו עמו כתמול שלשום ואלהי אבי היה עמדי: ואתנה יודעות
כי בכל כחי עבדתי את אביכן: ואביכן התל בי והחליף את משכרתי עשרת
מנים ולא נתנו אלהים לו להרע עמדי: אם כה יאמר נקדים יהיה שכרך
וילדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן
עקדים: ויצל אלהים את מקנה אביכם ויתן לי: ויהי בעת יחם הצאן
ואשא עיני ואראה בחלום והנה העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים
וברדים: ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני: ויאמר שא נא
עיניך וראה כל העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים כי ראיתי
את כל אשר לבן עשה לך: אנכי האל בית אל אשר משחת שם מצבה אשר
נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך:
ותען רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו: הלוא
נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם אכל את כספנו: כי כל העשר אשר
הצל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה:
ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים: ויעבר את כל מקנהו
וילך את כל רכושו אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל
יצחק אביו ארצה כנען: ולבן הלך לגזז את צאנו וגנב רחל את התרפים
אשר לאביה: ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלתי הגיד לו כי בורח הוא:
וישא הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד:

ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב: ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו
דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד: ויבא אלהים אל לבן הארמי
בחלום הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע:
ויהי לבן השיג את יעקב והוא תקע את אהלו בהר והאחים תקע את אהלו
בהר הגלעד: ויאמר לבן אל יעקב מה עשית ותגנב את לבבי ותנהג את בנותי
כשבויות חרב: למה נחבאת לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה
ובשירים בתף ובכנור: ולא נשקתני לבני ולבנותי עתה הסכלת עשות:
יש לאל ידי לעשות עמכם רע ואלהי אביכם אמש אמר אלי לאמר השמר לך
מדבר עם יעקב מטוב עד רע: ועתה הלוך הלכת כי נכסף נכספת לבית אביך
למה גנבת את אלהי: ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי פן תגזל
את בנותיך מעמדי: עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר לך
מה עמדי וקח לך ויעקב לא ידע כי רחל גנבתם: ויבא לבן באהל יעקב
ובאהל לאה ובאהל שתי השפחות ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל:
ורחל לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל ותשב עליהם ויחש לבן את כל
האהל ולא מצא: ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני כי לא אוכל לקום
מפניך כי דרך נשים לי ויחפש ולא מצא את התרפים:

ויחר ליעקב ויריב בלבן ויען יעקב ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי
דלקתה אחרי: כי מששת את כל כלי מה מצאת מכל כלי ביתך שים כה נגד
אחי ואחיך ויוכיחו בין שנינו: זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא
שכלו ואילי צאנך לא אכלתי: טרפה לא הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי
תבקשנה גנבתי יום וגנבתי לילה: הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה
ותדד שנתי מעיני: זה לי עשרים בבתיך עבדתיך ארבע עשרה שנה בשתי
בנותיך ושש שנים בצאנך ותחלף את משכרתי עשרת מנים: לולי אלהי אבי
אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי כי עתה ריקם שלחתני את עניי ואת יגיעכפי
ראה אמש הוכיח: ויען לבן ויאמר אל יעקב הבנות בנותי והבנים בני והצאן
צאני וכל אשר אתה רואה לי הוא לבנותי ולבניהן אשר ילדו: ועתה לכה
נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני וביניך: ויקח יעקב אבן וירימה
מצבה: ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם
על הגל: ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד: ויאמר לבן הגל
הזה עד היום ביני וביניך על כן קרא שמו גלעד: והמצפה אשר אמר יפרד
יהוה ביני וביניך כי נסתר איש מרעהו: אם תענה את בנתי ואם תקח נשים
על בנתי אין איש עמנו ראה אלהים עד ביני וביניך: ויאמר לבן ליעקב
הנה הגל הזה והנה המצבה אשר ירתי ביני וביניך: עד הגל הזה והמצבה אם
אני לא אעבר אליך את הגל הזה ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה
ואת המצבה הזאת לרעה: אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו אלהי
אביהם ויעקב נשבע בפחד אביו זבח יעקב בהר ויקרא לאחיו לאכל לחם
ויאכלו לחם ויליני בהר:

ויקם לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתם וילך וישב לבן למקומו:
ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים: ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה
אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים:

ויעקב שלח מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום: ויצו
אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי
ואחר עד עתה: ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני
למצא חן בעיניך: וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו
וגם הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו: ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ
את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות: ויאמר אם
יבא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפלטה: ויאמר יעקב
אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך
ואיטיבה עמך: קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך כי
במקלי עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות: הצילני נא מיד
אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבא והכני אם על בנים: ואתה אמרת
היטב איטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב:
ויהי שם בלון ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו: עזים מאתים ותישים
עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים: גמלות מיניקות ובניהן שלשים פרות
ארבעים ופרים עשרה אתנות עשרים ועירים עשרה: ויתן ביד עבדיו עדר עדר
לבדו ויאמר אל עבדיו עברו לפני והרוח תשימו בין עדר ובין עדר:
ויצו את הראשון לאמר כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך
ולמי אלה לפניך: ואמרת לעבדך ליעקב מנחה היא שלחה לאדני לעשו והנה
גם הוא אחרינו: ויצו גם את השני גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי
העדרים לאמר כדבר הזה תדברון אל עשו במצאכם אתו: ואמרתם גם הנה
עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני ואחר כן אראה
פניו אולי ישא פני: ותעבר המנחה על פניו והוא לן בלילה ההוא
במחנה: ויקם בלילה ההוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו ואת
אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק: ויקחם ויעבירם את הנחל ויעבר את
אשר לו: ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר: וירא כי לא
יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו: ויאמר שלחני כי
עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני: ויאמר אליו מה שמך ויאמר
יעקב: ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים
ועם אנשים ותוכל: ויאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל
לשמי ויברך אתו שם: ויקרא יעקב שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים
פנים אל פנים ותנצל נפשי: ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא
צלע על ירכו: על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך
עד היום הזה כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה:

ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על כן קרא שם המקום
סכות: ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען בבאו מפדן ארם ויחן את
פני העיר: וקנה את חלקת השדה אשר נטה שם את אהלו מיד בני חמור
אבי שכם במאה קשיטה: ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל:

ותצא דינה בת לאה אשר ילדה ליעקב לראות בבנות הארץ: ויראה שכם בן
חמור החוי נשיא הארץ אתה ויקח אתה וישכב אתה ויענה: ותדבק נפשו
בדינה בת יעקב ויאהב את הנערה וידבר על לב הנערה: ויאמר שכם אל חמור
אביו לאמר קח לי את הילדה הזאת לאשה: ויעקב שמע כי טמא את דינה בתו
והנה בניו היו את מקנהו בשדה וחרש יעקב עד באם: ויצא חמור אבי שכם
אל יעקב לדבר אתו: ובני יעקב באו מן השדה כשמעם ויתעצבו האנשים
ויחר להם מאד כי נבלה עשה בישראל לשכב את בת יעקב וכן לא יעשה:
וידבר חמור אתם לאמר שכם בני חשקה נפשו בבתכם תנו נא אתה לו לאשה:
והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו לנו ואת בנתינו תקחו לכם: ואתנו תשבו
והיתה הארץ לפניכם שבו ורכלו בה והאחזו בה: ויאמר שכם אל אביה ואל
אחיה אמצא חן בעיניכם והאשר תאמרו אלי אתן: הרבו עלי מאד מהר ומתן
ואתנה כאשר תאמרו אלי ותנו לי את הנערה לאשה: ויענו בני יעקב את שכם
ואת חמור אביו במרמה וידברו אשר טמא את דינה אחתם: ויאמרו אליהם לא
נוכל לעשות הדבר הזה לתת את אחתנו לאיש אשר לו ערלה כי חרפה הוא
לנו: אך זאת נאות לכם אם תהיו כמנו להמול לכם כל זכר: ונתנו את בנתינו
לכם ואת בנתיכם נקח לנו ונשבנו אתכם והיינו לעם אחד: ואם לא תשמעו
אלינו להמול ולקחנו את בתנו והלכנו: וייטבו דבריהם בעיני חמור ובעיני
שכם בן חמור: ולא אחר הנער לעשות הדבר כי חפץ בבת יעקב והוא נכבד
מכל בית אביו: ויבא חמור ושכם בנו אל שער עירם וידברו אל אנשי עירם
לאמר: האנשים האלה שלמים הם אתנו וישבו בארץ וסחרו אתה והארץ הנה
רחבת ידים לפניהם את בנתם נקח לנו לנשים ואת בנתינו נתן להם: אך
בזאת יאותו לנו האנשים לשבת אתנו להיות לעם אחד בהמול לנו כל זכר
כאשר הם נמולים: מקנהם וקנינם וכל בהמתם הלוא לנו הם אך נאותה להם
וישבו אתנו: וישמעו אל חמור ואל שכם בנו כל יצאי שער עירו ויהמלו כל
זכר כל יצאי שער עירו:

ויהי ביום השלישי בהיותם כאבים ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי
דינה איש חרבו ויבאו על העיר בטח והרגו כל זכר: ואת חמור ואת שכם בנו
הרגו לפי חרב ויקחו את דינה מבית שכם ויצאו: בני יעקב באו על החללים
ויבזו העיר אשר טמאו אחתם: את צאנם ואת בקרם ואת חמריהם ואת אשר
בעיר ואת אשר בשדה לקחו: וכל חילם ואת כל טפם ואת נשיהם שבו ויבזו
גם את כל אשר בבית: ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי להבאישני
בישב הכנעני והפרזי ואנכי מתי מספר ונאספו עלי והכוני והשמדתי אני
וביתי: ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו:

ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה בית אל ושב שם ועשה שם מזבח לאל הנראה
אליך בברחך מפני עשו אחיך: ויאמר יעקב אל אנשי ביתו ואל כל אשר עמו
הסירו את אלהי הנכר אשר בתוככם והטהרו והחליפו שמלתיכם: ונקומה
ונעלה בית אל ואעשה שם מזבח לאל העונה אתי ביום צרתי ויהי עמדי
בדרך אשר הלכתי: ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנכר אשר בידם ואת
הנזמים אשר באזניהם ויטמן יעקב אתם תחת האלה אשר עם שכם: ויסעו
ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב:
ויבא יעקב לוזה אשר בארץ כנען הוא בית אל הוא וכל העם אשר עמו:
ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם נגלו אליו האלהים בברחו
מפני אחיו: ותמת דבורה מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית אל תחת האלון
ויקרא שמו אלון בכות:

ויראה אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו: ויאמר לו אלהים
שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו
ישראל: ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך
ומלכים מחלציך יצאו: והארץ אשר נתתי לאברהם ליצחק לך אתננה ולזרעך
אחריך אתן את הארץ: ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו: ויצב יעקב
מצבה במקום אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך עליה נסך ויצק עליה שמן:
ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר שם אלהים בית אל:

ויסעו מבית אל ויהי עוד כברת הארץ לבוא אפרתה ותלד רחל ותקש בלדתה:
ויהי בהקשותה בלדתה ותאמר לה המיילדת אל תיראי כי גם זה לך בן:
ויהי בצאת נפשה כי מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין:
ותמת רחל ותקבר בדרך אפרת הוא בית לחם: ויצב יעקב מצבה על קברתה
הוא מצבת קבר רחל עד היום:

ויסע ישראל ויט אהלה מעבר למגדל עדר: ויהי בשכן ישראל בארץ ההוא
וילך ראובן וישכב את בלהה פילגש אביו ויישמע ישראל ויהיו בני יעקב
שנים עשר: בני לאה בכור יעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולן:
בני רחל יוסף ובנימין: ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי: ובני זלפה שפחת
לאה גד ואשר אלה בני יעקב אשר ילד לו בפדן ארם:

ויבא יעקב אל יצחק אביו ממרא קרית הארבע אשר שם אברהם ויצחק גרו:
ויהי ימי יצחק מאה שנה ושמנים שנה: ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמיו
זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו:

ואלה תולדות עשו הוא אדום: עשו לקח את נשיו מבנות כנען את עדה בת
אילון החתי ואת אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי: ואת בשמת בת ישמעאל
אחות נבית על נשיו לו לאשה: ויצא נם עשו מצידון פנן השדה: ויעש נם
הוא מטעמים ויבא לאביו ואכול ולברכו: ויאמר יצחק לו עשו ויבא לי ואכל מכל
בטרם תבוא ואברכהו וידע עשו כי יעקב אחיו עשה
את הדבר הזה: ויחר אף עשו ביעקב על
הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל
אבי ואהרגה את יעקב אחי: ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדול
ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם
לך להרגך: ועתה בני שמע בקולי קום לך ברח אל לבן אחי
חרן: וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך מכך ואחר תשוב
ושלחתי ואקחך משם הגם אשכל גם שניכם יום אחד: וקם יעקב וילך
ארמה שדה פדן ויבא בתואל בן נחור אחי אם רבקה ויהי לו לאשה
ללאה ולרחל בנות לבן האחי אמו: ויקח יעקב את אשתו
ואת בניו וישא אתם על המשא וילך אל ארץ כנען ויבא אל יצחק אביו
ויאמר יעקב אל יצחק אביו שלחני ואלכה אל בית אבי ואל אמי ואשבה
עמם עוד שנים ואחר אשוב: ויאמר יצחק אל יעקב לך לשלום
ויברך את יעקב ויאמר לו אנכי אל שדי פרה ורבה ויהי לקהל עמים
ונתן לך ולזרעך אחריך את ברכת אברהם לתת לך ולזרעך אחריך את
ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם: ויקם יעקב וילך פדנה ארמה
אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו:

ויראו עשו כי ברך יצחק את יעקב וישלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם
אשה במברכו אתו ויצו עליו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען: וישמע
יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם: וירא עשו כי רעות בנות כנען
בעיני יצחק אביו: וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל
בן אברהם אחות נבית על נשיו לו לאשה: ויצא יעקב מבאר שבע וילך
חרנה: ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם
מראשתיו וישכב במקום ההוא: וחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע
השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו: והנה יהוה נצב עליו
ויאמר אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב
עליה לך אתננה ולזרעך: והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה
וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך: והנה אנכי עמך
ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד
אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך: ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה
במקום הזה ואנכי לא ידעתי: ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה
כי אם בית אלהים וזה שער השמים: וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן
אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על ראשה: ויקרא את שם
המקום ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר לראשנה: וידר יעקב נדר לאמר
אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם
לאכל ובגד ללבש: ושבתי בשלום אל בית אבי והיה יהוה לי לאלהים:
והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר
אעשרנו לך:

ויישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם: ויראה והנה באר בשדה והנה
שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים והאבן
גדולה על פי הבאר: ואספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר
והשקו את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה: ויאמר להם יעקב
אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו: ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור
ויאמרו ידענו: ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה
עם הצאן: ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו הצאן
ולכו רעו: ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן
מעל פי הבאר והשקינו הצאן: עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן אשר
לאביה כי רעה היא: ויהי כראות יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן
לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן לבן
אחי אמו: וישק יעקב לרחל וישא את קלו ויבך: ויגד יעקב לרחל כי אחי
אביה הוא וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה: ויהי כשמע לבן את שמע
יעקב בן אחתו וירץ לקראתו וחבק לו וישק לו ויבא אתו אל ביתו ויספר
ללבן את כל הדברים האלה: ויאמר לבן אליו אך עצמי ובשרי אתה וישב
עמו חדש ימים:

ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגד לי מה משכרתך:
ולבן היו שתי בנות שם הגדלה לאה ושם הקטנה רחל: ועיני לאה רכות
ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה: ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך
שבע שנים ברחל בתך הקטנה: ויאמר לבן טוב תתי אתה לך מתתי לאיש
אחר שבה עמדי: ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים
באהבתו אתה: ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה
אליה: ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה: ויהי בערב ויקח את
לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה: ויתן לבן לה את זלפה שפחתו
ללאה בתו שפחה: ויהי בבקר והנה היא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית
לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני: ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו
לתת הצעירה לפני הבכירה: מלא שבע זאת ונתנה לך גם את האחרת בעבדה
אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות: ויעש יעקב כן וימלא שבעה זאת
ויתן לו את רחל בתו לו לאשה: ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה
לשפחה: ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע
שנים אחרות:

ויראה יהוה כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה: ותהר לאה
ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה יהוה בעניי כי עתה יאהבני
אישי: ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע יהוה כי שנואה אנכי ויתן לי
גם את זה ותקרא שמו שמעון: ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם ילוה אישי
אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו לוי: ותהר עוד ותלד בן

שם את י"י לא חסיר מן הדרך אשר צויתיך
ואשר למדת לנטות ימין ושמאל : ואל
שדי יתן לך רחמים לפני אנשי הארץ ולקחת
אשה כחפצך שמה טובה וישרה בדרכי י"י : ויתן
לך האלהים את ברכת אברהם אביך לך ולזרעך
ויפרך וירבך והיית לקהל עמים בארץ אשר
אתה הולך שם : והשיבך י"י אל הארץ
הזאת ארץ מגורי אביך בבנים ובעושר רב
בשמחה ובטובה : ויבל יצחק לצוות את יעק'
ולברכו ויתן לו מתנות רבות וכסף וזהב וישלחהו
: וישמע יעק' אל אביו ואל אמו וישק להם ויקם
וילך פדנה ארם : ויעק' בן שבעים שנה ושבע
שנים כצאתו מארץ כנען מבאר שבע :
ויהי בצאת יעק' ללכת חרנה ויקרא עשו אל
אליפז בנו וידבר אליו בסתר לאמר עתה מהר
וקח חרבך בידך ורדפת אחרי יעק' ועברת לפניו אל
הדרך וארבת לו והרגתו בחרבך באחד ההרים
ולקחת את כל אשר לו ובאת : ואליפז בן
עשו איש מהיר וידע קשת כאשר הורהו אביו
וידע לצוד ציד בשדה ונכור חיל : ויעש
אליפז כאשר צוהו אביו ואליפז בן שלש עשרה
שנה בעת ההיא ויקם אליפז וילך ויקח עשרה אנשים
אחי אמו אתו וירדוף אחרי יעק' : וידבק את
יעק' ויארוב לו בנכול ארץ כנען מול עיר שכם :
וירא יעק' את אליפז רודף אחריו הוא ואנשיו
ויעמוד יעק' במקום אשר הלך בו לדעת מה
זה כי לא ידע הדבר : וישלוף אליפז את חרבו
וילך הלוך וקרוב הוא ואנשיו מול יעק' :
ויאמר אליהם יעק' מה לכם כי באתם עד
הלום ומה תרדפו בחרבכם : ויקרב אליפז
מול יעק' ויען ויאמר אליו כה וכה צוה לי אבי
ועתה לא אעביר על מצותו אשר צוני :
וירא יעק' כי דבר עשו חזקה אל אליפז בנו
ויגש יעק' ויתחנן לאליפז ואנשים אשר אתו
לאמר : הנה כל אשר לי ואשר נתנו לי

אבי

אבי ואמי קח לך ולך מעלי ואל תמיתני והיה
לך הדבר הזה אתי לצדקה : ויתן י"י את חן
יעק' בעיני אליפז בן עשו ואנשיו וישמעו בקול
יעק' ולא המיתוהו ויקח אליפז ואנשיו את כל אשר
ליעק' ואת הכסף ואת הזהב אשר הוציא עמו
מבאר שבע לא השאירו לו דבר : וילכו
מעליו אליפז ואנשיו וישיבו בארה שבע אל
עשו : ויגידו לו את כל אשר קרה להם עם יעקב
ויתנו לו את כל אשר לקחו מאת יעקב : ויקצוף
עשו על אליפז בנו ועל האנשים אשר אתו על אשר
לא המיתו את יעק' ויענו ויאמרו אל עשו כי התחנן
לנו יעק' על הדבר הזה לבלתי המית אותו ויכמרו
רחמינו אליו ולקח את כל אשר לו ונבוא : ויקח עשו
את כל הכסף ואת הזהב אשר לקח אליפז מיד יעק'
ויתנם בביתו : בעת ההיא כראות עשו
כי ברך יצחק את יעק' וכי צוהו לאמר לא
תקח אשה מבנות כנען וכי רעות בנות כנען
בעיני יצחק ורבקה : וילך הוא אל בית ישמעאל
דודי ויקח את מחלת בת ישמעאל אחות נביות
על נשיו לו לאשה :

פרשת ויצא

ויצא יעקב וילך אל דרכו חרנה וישב ויבא
עד הר המורי וילן שם אצל עיר לוז
וירא י"י אל יעק' שמה בלילה ההוא ויאמר אליו אני י"י
אלהי אברהם ואלהי יצחק אביך הארץ אשר אתה שוכ'
עליה לך אתננה ולזרעך : והנה אנכי עמך אל
תירא ושמרתיך בכל אשר תלך והרביתי את זרעך
כמוכבי השמים : והפלתי את כל אויבך לפניך
ונלחמו אליך ולא יוכלו לך השיבותיך אל הארץ הזאת
בשמחה בבנים ובעושר רב : וייקץ יעקב משנה
וישמח מאד על המראה אשר ראה ויקרא את שם
המקום ההוא בי"אל : ויקם יעק' מן המקום החו' שנה
ויקלו רגליו ללכת מהשמחה וילך משם א צה
בני קדם ויבוא חרנה וישב על באר חרועים :

ויבא

ויפגעו שם אנשי מחנה לרעו הצאן וישאל יעקב ויאמרו מחרן אנחנו ויאמר אליהם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו ויאמר הלה בתו באה עם הצאן אשר לאביו לרעות ועודנו מדבר עמם ורחל בת לבן באה עם הצאן אשר לאביה לרעו כי רועה היא וירא יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא ותרץ רחל ותגד לאביה ויהי כשמע יעקב את שמע לבן בן אחותו וירץ וישק לו ויחבק לו וינשקהו ויבא אתו אל ביתו ויספר ללבן את כל הדברים האלה ויאמר לו לבן אך עצמי ובשרי אתה וישב עמו חדש ימים ויאמר לבן אל יעקב הכי כי אחי אתה תעבדני חנם הגידה לי מה משכרתך ולבן היתה לו שתי בנות שם הגדולה לאה ושם הקטנה רחל ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה ויעקב אהב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה ותאמר לבן טוב תתי אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבה עמדי ותעבד עמדי שבע שנים עוד ויעבד יעקב שבע שנים ברחל ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אתה ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה ויהי בערב ויקח את לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא עליה ויתן לו לבן את זלפה שפחתו לאה שפחה ויהי בבקר והנה היא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה מלא שבע זאת ונתנה לך גם את האחרת בעבודה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות ויעש יעקב כן וימלא שבעה זאת ויתן לו את רחל בתו לו לאשה ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות ויראה יי כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה יי בעניי כי עתה יאהבני אישי ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע יי כי שנואה אנכי ויתן גם את זה לי ותקרא שמו שמעון ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו לוי ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את יי על כן קראה שמו יהודה ותעמוד מלדת ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחותה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי בטן ותאמר הנה בלהה שפחתי בא אליה והלדה על ברכי ואבנה גם אנכי ממנה ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב ותהר בלהה ותלד ליעקב בן ותאמר רחל דנני אלהים וגם שמע בקלי ויתן לי בן על כן קראה שמו דן ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם אחותי גם יכלתי ותקרא שמו נפתלי ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את זלפה שפחתה ותתן אתה ליעקב לאשה ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן ותאמר לאה בגד ותקרא שמו גד ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא שמו אשר ויהי בימי קציר חטים וילך ראובן וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך ותאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנך ויהי ערב הבקר ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני וישכב עמה בלילה ההוא וישמע אלהים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר ותהר עוד לאה ותלד ליעקב בן ששי ותאמר לאה זבדני אלהים אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא שמו זבולן ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה ויזכר אלהים את רחל וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי ותקרא את שמו יוסף לאמר יסף יי לי בן אחר ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה למקומי ולארצי תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשתך ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי וברכני יי בגללך נקבה משכרתך עלי ואתנה ויאמר אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך יי אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי ותאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה לי את הדבר הזה אשוב ארעה צאנך אשמר עבור כל צאנך היום הסר משם כל שה נקד וטלוא וכל שה חום בכבשים וטלוא ונקד בעזים והיה שכרי ותענה בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך כל אשר אינני נקד וטלוא בעזים וחום בכבשים גנוב הוא אתי ויאמר לבן הן לו יהי כדברך כן ויסר ביום ההוא את התישים העקדים והטלאים כל אשר לבן ובכל חום בכבשים ויתן ביד בניו וישם דרך שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנותרות ויקח לו יעקב מקל לבנה לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבן את הקלף אשר על המקלות ויצג את המקלות אשר פצל בשקתות המים אשר תבאן הצאן לנכח פני הצאן ויחמנה בבאן לשתות המים ויחמו הצאן אליהן וילדו הצאן עקדים נקדים וטלואים ויפרד יעקב מן הכבשים וישת פני הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן ויתן לו עדרים לבדם ולא שתם על צאן לבן ויהי בכל יחמו הצאן המקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהטים בשקתות לחמנה בהיחם הצאן ובצאת הצאן הקשרות ושם המקלות ליעקב ויעצם ואת הצאן לבן שת ואת הצאן יעקב ויעש לו עדרים לבדו ואת לבן לא שת על צאן יעקב ויהי כל איש אשר היו לו פרץ מאד מאד ויהי לו צאן רבות שפחות ועבדים וגמלים וחמרים וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה ויראה יעקב את פני לבן והנה איננו אתמול שלשום גם אל אביך לאמר אשוב אל ארץ מולדתי ואל משפחתי ואהיה עמך ותענינה רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו הלא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם אכל את כספנו כי כל העשר אשר הצל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים ויסע את כל מקנהו וילך

ילך לארץ שעיר מפני יושבי הארץ וינרשם עשו
הוי וכל אשר לו בארץ שעיר׃ אך פתום ליעקב וטהדש
לחדש יבוא עשו ארצה כנען לראות אביו ואמו׃
והחתן עשו את החורי׳ ויתן את בנותיו לבני שעי׳
החורי׃ ויתן את פרצית כתו הגדולה לענה בן
צבעון אחו׳ אשתו ואת פועית נתן לאצר בן כלהן
החורי׃ וישב עשו בהר חו׳בניו ופרו וירבו מאד׃
ויהי בשנה חשביעית ותתם עבודת יעק׳ אשר עבד
את לבן ויאמר יעקב ל׳לבן תנה את אשתי כי
מלאו ימי עבודתי ואבא אליה׃ ויעש לבן כן ויאסף לבן ויעק׳
את כל אנשי המקום ההוא ויעשו להם משתה׃
ויהי בערב ויבא לבן ל׳הבית אשר בא יעק׳ שמה
עם אנשי המשתה ויבבר לבן את כל הנרות אשר
היו שם בבית ההוא׃

ת״ס נזה סוכן כי איך יעקב לא ידע כי היה לאה עד
הבוקר וכבית מסתם וחוקת מתכים אין ספק כי יסיח
כמה נרות ופכסים איך לא ראה אותם לאור הנר
אלא כי כבר אוף לבן כל תכרית׃

ויאמר יעק׳ ל׳לבן למה תעשה לנו הדבר הזה ויען
לבן ויאמר כה לא יעשה כן במקומנו לתת
ואחרי כן לקח לבן את לאה ויבא אותה ל׳יעקב
ויבא אליה ויעקב לא ידע כי לאה היא׃ ויתן לבן
ללאה בתו את זלפה שפחתו לשפחה׃ ובכל בני
המשתה ידעו את כל אשר עשה לבן ליעק׳ אך לא
הגידו הדבר ליעקב׃ ויבואו כל המריעים הלח
בלילה ההוא ביתי יעק׳ ויאכלו וישתו וישבתו׃
ויצחקו לפני יעק׳ בלילה ההוא בחופים ובחולות
ויאמרו במענה לפני יעק׳ הילדה הילדה׃ וישבע
יעק׳ את דבריהם ולא הבין את לשונם אך אמר
בכה כשפטם לעשות בארץ חזאת׃ וידברו
המריעים כדבר הזה כל הלילה ההוא לפני יעק׳
וכל הנרות אשר בבית בכה אותם לבן בלילה ההוא
ויהי בבקר ויאר היום ויפן יעק׳ ל׳אשתו ויראה והנה
לאה שוכבת בחיקו׃ ויאמר יעק׳ הנה עתה ידוע

ידעתי

ידעתי את אשר יאמרו חמריעים אמש היא לאה
ואמרו ואני לא ידעתי׃

ת״ס נזה סוכן פס״ה ויהי נבקר והנה היא לאה כי גם
בלילה היתי לאה ל׳ד׳ל כי נבק׳ חנין דכרי הסערי׳
כללה כי ר״ל היתי לאה ס״ו׃

ויקרא יעקב ל׳לבן ויאמר אליו מה זאת עשיתי לי
הלא ברחל עבדתיך ולמה רמיתני ותתן לי לאה׃
ויען לבן את יעק׳ לאמר לא יעשה כן במקומנו לתת
הצעירה לפני הבכירה׃ ועתה אם תחפץ לקח
גם את אחותה קח לך בעבודה אשר תעבדני עוד
שבע שנים אחרות׃ ויעש יעקב כן ויקח גם את
רחל לאשה ויעבוד את לבן עוד שבע שנים אחרות
ויבא יעק׳ גם ל׳רחל ויאהב גם את רחל כלאה
ויתן לה לבן את בלהה שפחתו לשפחה׃ וירא
ל׳י כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ותהר ותלד
ליעק׳ בימים ההם בנים ארבעה׃ ואלח
שמותם ראובן שמעון לוי ויהודה׃ ותעמוד פלדת
אחרי כן׃ ותהי רחל עקרה בעת ההיא ולא
ילדה ותקנא רחל בלאה אחותה׃ ותרא רחל
כי לא ילדה ליעק׳ ותקח את בלהה שפחתה ותתן
אותה ליעק׳ לאשה ויבא יעק׳ אל בלדה ותהר
ותלד ליעק׳ שני בנים את דן ואת נפתלי׃ ותרא
גם לאה כי עמדה מלדת ותקח גם היא את זלפה
שפחתה ותתן אותה ליעק׳ לאשה׃ ויבא יעק׳
גם אל זלפה ותלד גם היא ליעק׳ שני בנים
את גד ואת אשר׃ ותוסף עוד לאה ותהר
ותלד ליעק׳ בימים ההם שני בנים ובת אחת׃
ואלה שמותם יששכר וזבולון ודינה אחותם׃
ורחל עודנה עקרה בימים ההם׃ ותתפלל
רחל צל י׳י בעת ההיא ותאמר י׳י אלהים
זכרני נא ופקדני נא כי עתה יגרשני אישי
כי לא ילדתי לו בנים׃ עתה י׳י אלהים
שמע נא את תחנתי לפיך וראה עניי ונתת
לי בנים באחת השפחות ולא אשבית חופתי

עלי : וישמע אלהים בקול רחל ויזכר אלהים
את רחמה : ותהר רחל ותלד בן ותאמר
אסף אלהים את חרפתי : ותקרא את שמו יוסף
לאמר יסף ה' לי בן אחר : ויעקב בן חשעים ואחת שנה בלדת
אתו : בעת ההיא שלחת רבקה אם יעקב מארץ
כנען את דבורת בת ענק מניקתה ושני אנשים
מעברי יצחק אל יעקב :

ואמר מנעיר זה סוכן סם"ך ותסת דבורה מניקת
רבקה והרי יעקב כמינה מנחיר סבע ינק ית דו' וזו
עדיין נת בת מנל תכין ' ואם כן מי הניח לדבורה סם
עם יעקב אלא סתום כדברי הספר :

ויבאו אל יעקב חרנה ויאמרו לו כי רבקה שלחתנו
אליך לשוב בית אביך ארצה כנען : וישמע להם
יעקב לדבר הזה אשר דברה אמו בעת ההיא ותמן
שבע שנים האחרות אשר עבד יעק' את לבן ברחל
והיו מקץ ל' שנה אשר ישב בחרן ויאמר יעקב אל
לבן תנה את נשי ושלחני ואלכה אל ארצי כי תנה
אמי שלחה אלי מארץ כנען לשוב לי בית אבי :

ואמר מנעיר זה סוכן כי למה יעקב רצה ללכת מיד
עם לבן והוא מעופל בכניס ויין לו נתן למיכסס
אלא כי להיות סם אלהים אז אתו נעדרו לכן אמר אלהי
ואלהים אל מקומי כו' :

ויאמר אליו לבן אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך אל
נא תעזוב אותי נקבת שכרך עלי ואתנה וישבע
עמי : ויאמר יעקב זה הדבר אשר תתן לי בשכרי
אשר אעביר היום בכל צאנך ואסור מתם כל שה
נקוד וטלוא וחום בכשבים ובעזים והיה שכרי :
ותית אם תעשת לי הדבר הזה אשובת ליראיעת
צאנך אשמור כאשר בתחלה : ויעש לבן כן ויסר
לבן מצאנו כל אשר אמר יעקב ויתן לו : ויתן
יעקב את כל אשר הסיר מצאן לבן ביד בניו ויעקב
רושה

ועזת את צאן לבן חנותרות : והיה כאשר ראה
עבדי יצחק אשר שלח אל יעקב כי לא שב יעקב
אתם בעת ההיא ארצה כנען אל אביו וילכו הם
מאתו וישובו אל מתם ארצה כנען : ודבורת
ויעבה עם יעק' בחרן ולא שבת ית עבדי יצחק ארצ'
כנען ותשב דבורה עם נשי יעקב ועם בניו בחרן :
ויעבור יעקב את לבן כצאן שש שנים אחרות :
והיה בעת ההיא הצאן ויסר יעקב מהן את העקודות
ואת חסלואות כאשר דבר עם לבן : ויעש יעקב
כן אל צאן לבן שש שנים : ויפרוץ האיש מאד
מאד ויהי לו צאן ושפחות ועבדים וחמורים :
ותהיה ליעקב מאתים אלף ערדי צ'ן ועזים
היו גדולות קופה ויפות תואר מאד ונותנת את
פריין הרבה מאד : ויתאו כל משחות בני
האדם לקחת להם מצאן יעקב ומעליחות מאד
מאד : ויבאו מכל בני האדם לקחת מצאן
יעקב ויתן להם יעקב צאלאחד בעבר או באפה או
בחפיר או בגמל : בכל אשר יחפוץ יעקב מהם
אתנו לו :

ואמר מנעיר זה סוכן סהיכן נתן לו ליעקב עגולים
וספחות וגמלים וחמורים וחלה לא היו לו מסל לבן רק
צאן לבד חלה סהיה מחליפין זה בזה וחלה כפי' רס"י
ז"ל סהיה סוכרן לקחת תוקם ' ואפשר כי לכך היה
לו צאן רבות וספחות וכו' לומר כי להיותם לבי רצות הת
לו כי הוחזרו לו לבן הקים פחליף זה בזה :

וירא לישקב עשר וכמוד ונכסים בפעשה חזות אשר
יעשת את בני האדם ויקנאו אותו גני לבן מחכבוד
הזה : ויהי מימים וישמע את דברי בני לבן
אומרים לקח יעקב את כל אשר ל. בינו ומאשר
לאבינו עשה את כל הכבוד הזה : וירא יעקב
את פני לבן והנה אינגו עמו כתמול שלשום
בימים ההם מקץ שש שנים וירא לו אל יעקב
ויאמר לו קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ
מולדתך

מאלהיך והיה עמך : ויקם יעקב בעת ההיא וישא את בניו ואת נשיו ואת כל אשר לו ויעל הגמלים ויעבר ללכת ארצה כנען אל יצחק אביו : ולבן לא ידע כי הלך יעקב מאתו כי הלך לבן ביום ההוא לגזוז את צאנו : ורחל גנבה את התרפים אשר לאביה ותקחם ותחביאם על רהמל ותשב ותלך לה : ויוח מעשה התרפים אשר יקחו איש אשר יהיה בכור וישחטו אותו ויברטו את ראשו : ולקחו את המלח והמליחו את הרא' ופשחו אותה בשמן : ולקחו לוח נחושת קטנה או לוח זהב וכתבו עליה את השם ונתנו את הלוח החיא תחת לשונו : ולקחו את הראש החיא ואת הלוח אשר תחת הלשון ושמו בכיס והדליקו לו נרו והשתחוו לו זמיה בעת אשר ישתה ולו ידבר אליהם בכל דבר אשר ישאלו מאתו בכח השם אשר כתוב בה : ויש אשר יעשו אותם כצורת אדם מזהב ומכסף בשעות ידועות אליהם : וקבל התואר ההוא את כח הכוכבים ודבר אליהם עתידות ומעשה הוח היו תרפים אשר גנבה רחל לאביה : ותנגוב רחל את התרפים ההם אשר לאביה בעבור אשר לא ידע לבן מהם אנח דרך הלך יעקב :

אמר הנעיר כאלן ידענו מעשה גניבת התרפים כי רש"י ז"ל כתב להפריש הניה מע"ז בתכונה וקשה כי מי מעשה לותם יעשה לו לחרים ויענדום אלה בדי שלא ינידו לו אנה הלך בחשבה כי אז בעת היות להן עוד תרפים לחרים וכימי כימי יעלט יעקב :

ויבא לבן אל בית ויחפש על יעקב ובית ואין ויבקש לבן את תרפיו לדעת אנה הלך יעקב ולא מצא וילך אל תרפים אחרים וישאל בהם וינידו לו כי ברח יעקב מאתו ארצה כנען אל אביו : ויקם לבן בעת החיא ויקח את אחיו ואת כל עבדיו ויצא וירדף את יעקב וידבק אותו בהר גלעד : ויאמר לבן ליעקב מה זאת עשיתי לי לכרוח ותגנוב את לבבי ותנהג

את בנותי ואת בניהן כשבויות חרב : ולא נתתני לנשק לחם ולשלחם בשמחה ותגנוב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשיר בתף ובכנור : ויען יעקב את לבן לאמר כי יראתי פן תגזול את בנותיך מאתי ועם אשר תמצא את אלהיך ימות : ויבקש לבן את התרפים ויפשש בכל האהלים אשר ליעקב ובכל בליהם ולא מצא : ויאמר לבן ליעקב ונכרתה יחד ברית והיה לעד בינו ובינך : אם תענה את בנותי ואם תקח נשים על בנותי נם אלהים יהיה עד בינו ובינך בדבר הזה : ויקחו אבנים ויעשו גל ויאמר לבן הגל הזה עד ביני ובינך היום על כן קרא שמו גלעד : ויזבחו יעקב ולבן ובח בהר ויאכלו שם על הגל וילינו שם בהר : וישכם לבן ויקם בבקר וינך עם בניתיו וישק אתהן וילך למקומו : ונם יעקב הלך לדרכו : ויהי כאשר שב לבן אל ארצו וישמע וישלח את בני בנו בן שבע עשרה שנה ועמו אבי חורף בן עון בן נחור ועמהם עשרה אנשים : ויבהרו וילכו ויעברו הדרך לפני יעקב ויבאו בדרך אחר ארצה שעיר :

אמר הנעיר זה כנין מה מאמר הכתוב ונם הולך לקראתך והרבע מאות חים עמו כי לא היה כנין עשו לדעת כי יעקב בא אמר על כן ילך לקראתו אלא כי לבן אלה להודיעו :

ויבאו אל עשו ויאמרו לו בה אמר אחיך וקרונך ואתי אמך לבן בן בחואל לאמר : השמעת את אשר עשה לי יעקב אחיך אשר בא אלי בתחילה ערום וריק : ואצא לקראתו ואבא אותו אל ביתי בכבוד ואגדלהו ואתן לו את שתי בנותי לנשים ואת שתי שפחותי : ויבוך אלהים אותו לרגלי ויפרוץ מאד ויהי לו בנים ובנות ושפחות : ונם צאן ובקר וגמלים וחמורים היו לו ומאתי הרבה מאד עד

אין

אין מספר גם כפס והב הרבת : וירא כראובן
כי עצב חללו ויעקב אתו באשר תלכתי לגו ואני
ויקם ויברח כהחבא : וישא את נשיו ואת בניו
על הגמלים וינהג את כל מקנהו ואת רכושו אשר
רכש בארצי ושם פנין ללכת של יצחק אביו ארצה
כנען : ולא נטשתי לנשך לבני ולבנותי וינהג
את בנותי כשבויות חרב ויגוב גם את אלהי
ויברח : וגנבת תגנבתיהו בחר נחל יבוק חוא
וכל אשר לו לא חסר דבר : אם יש את נפשך
ללכת ללך ושם תמצאהו ועשית לו כאשר תאות
נפשך : ויבאו מלאכי לבן ויגידו לעשו את כל
הדברים האלה ושמע עשו את כל דברי מלאכי
לבן ויחר אפו על יעקב מאד ויזכור את שנאתו
וחמתו בערה בו : ויסחר עשו ויקח את בניו
ואת בנותיו ואת כל נפשות ביתו ששים איש :
וילך ויקבץ את כל בני שעיר החורי וכל אנשיהם
שלש מאות וארבעים איש : ויקח את כל המחנה
חזאת ארבע מאות איש שולף חרב וילך לקראת
יעקב להכות אותו : ויחלק עשו את כל תחנה
חזאת לשבעה חלקים ויקח את בניו ואת כל נפשות
ביתו ששים איש לראש אחר ויתנם ביד אליפז בנו
הבכור : ואת ששה ראשים חנשארים נתן ביד
ששה בני שעיר החורי וישם כל איש ואיש מהם על
תולדותיו ועל בניו : ותלך כל המחנה הזאת
באשר חית וילך עשו בתוך כלם לקראת יעקב
ומלוכם בטרוזה : ומלאכי לבן יצאו מאת עשו
וילכו ארצה כנען ויבאו בית רבקה אם יעקב ועשו :
ויגידו לה לאמר חנה עשו בנך ערך לקראת יעקב
אחיו ארבע מאות איש כי שמע אשר חוא בא וילך
להלחם עמו ולחכות ולקחת כל אשר לו :
ותחר ותשלח רבקה אנשים מעבדי יצחק שבעים
ושתים איש לקראת יעקב בדרך כי אמרה אולי
ילחם עשו בדרך במוצאו אותו : וילכו המלאכים
האלה לקראת יעקב בדרך ויצנצו בו בדרך הנחל
נגד מעבר נחל היבוק : ויאמר יעקב כאשר

ראם

ראם מחנה לעזור לי מאת השלחים והמקרא יקרא את
שם המקום ההוא מחנים ויבר יעקב את כל אנשי
אביו וישק להם ויחבק להם ויבא עמהם וישאלם
יעקב על אביו ועל אמו ויאמרו שלום : ויאמרו
המלכים האלה אל יעקב כי רבקת אמך שיחה
אותנו אליך לאמר : שמעתי בני כי עיני אחיך
יצא לקראתך בדרך עם אנשים מבני שעיר החורי
: בני שמע בקולי וראה בעצתך מה תעשה והיה
במאו אליך תחתין לו ואל תדבר אליו קשות ותן
לו ברכה מאשר תמצא ידך ומאשר חנן אלהים
אותך : והיה כאשר ישאלך על כל דרכך
ואורותיך אל תסתיר ממנו דבר : אולי ישוב
בחרון אפו עליך והצלת את נפשך אתה וכל אשר
לך כי עליך הדבר לגדלו כי הוא אחיך הגדול :
ויחי כשמוע יעקב את דברי אמו אשר דברו אליו
המלכים ויוסף יעקב וישא את קולו ויבך בבכי גדול :
ויצא כאשר צוה אותו אמו בעת ההיא :

פרשת וישלח יעקב

וישלח

יעקב בעת ההיא מלאכים אל
עשו אחיו ארצה שעיר לקראתו
ולדבר אליו דברי חנחמים :

לאמר הנערי כזה טובן כי לאמר מעמנו בו מחנה אלהים
למה לו למלוך מלאכים לעמו להיות מחזיק בחזקי כלב
חלף כי בכור הים בה לקרילתו ולבן לה חכמים מעמנו
דבר וערך חליו מכתה כי כן נוחת יעקב לפני על
ידי מלוחים :

ויצו אותם לאמר כה תאמרון לאדוני לעשו כה
אמר עבדך יעקב אל יחשוב אדוני כי עפרה לי
ברכת אבי אשר ברך אותי : ויעם לבן הייתי את
עשרים שנה וירימני ויחלף את משכרתי עשרת
מונים בכל אשר הגד לאדוני : ואעבור אותן
בניתו עבודת קשה מאד וירא אלהים עני ועמלי

ויתיצ

ואמנע כפי אחרי בניותנני לרחמי ולחן בעיניך ויחי
לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה אחרי כן פחמלת
אלהים עלי ומחס ן תגדול :

ואשר הנעיר כזה סוכן קופרעם נכון ימיוהי לי סור
וכו' דרל כי עבר אותו ולכן היה לו סור ומסור אחר
כסם וכסם זמן כלופן כי לא מנרכת תכניו עמרם לו :

ויעתה הנני באתי אל ארצי ואל מקומי אל אבי ואל
אמי אשר בארץ כנען : ואשלחה לחגיד את כל אשת
לאדוני למצוא חן בעיניו : למען אשר לא איחשוב
ארוני כי קניתי חיל או עפרות לי ברכת אבי אשר
ברך אותי : ולולבו תמלכים התם אל עשו ויכצאו
אותו בקצה ארץ אדום הולך לקראת יעקב ועמו
ד' מאות איש שולף חרב פבני שעי' תחות : ויגידו
מלאכי יעק'ל עשו את כל דברי יעק'אשר דבר אית
אל עשו : ויען עשו אותם בנאות ובוו ויאמר אליהם
הלא שם נתי והלא הוגד לי את אש'ע ש' יעק'ל בן
אשר גדלו במתן ויתן לו את בנותיו לנשים ויולד
בנים ובנות ויעזוב בחיל ב עושר מאד בבית לבן
פאתן : ויראי כי עצם חילו וכי רב עושרו ויברח הוא
וכל אשר לו מבית לבן וינחג בנות לבן כשבויות
חרב מאת פס א יתן ולא הגיד לו : וגם לא ללבן
עשת זאת יעק' כי גם לי עשת כוא' ויעקבני פעמים
ואדום : ועתת הנני באתי היום בפחנותי לקראתו
ונשיתי לו את אשר היה עם לבבי : וישובו
המלאכים ויבואו אל יעקב ויגידו לו לאמר באנו אל
אחיך אל עשו וגם הלו את כל דבריך כואת וכואת
השיבנו ויחנת הוא בא לקראתך ארבע פאית איש
עת ת דעו ראת מת תעשה והתפלל לפני ליחוך
להצילך מפנו : ויהי כ שמע יעקב את דברי אחיו
אשר דבר אל מלאכי יעקב ויירא יעקב מאד ויצר
לו : ויתפלל יעקב אל י' אלהיו ויאמר אנא י'
אלהי אבי אברהם ויצחק אתת אמרת לי בצאתי
פבית אבי לאמר : אני י' אלהי אברהם אביך
ואלהי יצחק לך אתן את תארץ הואת ולזרעך
אחריך

ושפתי את ורעך ככוכבי השמים ופרצת
לאדבע רוחת השמים וגברכו בך כל משפחות
תאדפה ובזרעך : ותקם את דבריך ותהן לי
עושר זכמ ז ומקנה כ ל אשר דיה עם לבבי נתת
לעבדך וכל אשר שאלתי כמך נתת לי לא חסרתי
דבר : ותאמר אלי אתה י כן שוב אל אבותיך
ולמולדתך ואטיבה עמך מאד : ועתה הנני
באתי ותצילני מלבן ומיד עשו אחי ויחרני
אם על בנים : ועתת י' אלהים ז הצילני נא מ
מיד עשו אחי כי ירא אנכי פכנו פאד ואם אין
צדקת בי עשה עמי לפען אברהם ויצחק אבי :
כי אניד עתי כי בחסרך זברחמך קנית את החיל
חות ועתה הצילני נא היום חזה כחסרך ועמי :
ויכל יעקב להתפלל אל י' ויחץ את חעם אשר אתו
והצאן והמקנה לשתי מחנות : ויתן את החצי
ביד דמשקן אליעזר עבר אברהם למחנה עם
בניו : ואת החצי נתן ביד אלינוס בן אליעזר
אחיו למחנה עם בניו : ויצו אותם לאמר
התרחק בפתאובם זה מזה פאד ואל תתקרבו
זה לזה פאד : והיה אם יבא עשו אל מחנה
אחת והכת אותה והית המחנת האחרת הרחוקה
ממנה לפלטה ממנו :

ויאמר הנעיר כזה סוכן עם ם והים פמחנה הנשאר
לפליטה החיך יחוייב לחיות הנשאר לפלטה ופרי
תפסר סיפול גם הכ' מ'ו ע'כ פירס ר'ם ז'ל על כרתו
מלחם עמו ועדיין יקשה כי ערכך ערכה נריך : אלא
כי עם כ' הפחנות זה רחוק מזה פאד :

ויהן יעקב בלילה ההוא ויצו את עבדיו כל חלילת
ההוא על החיל ועל בניו : וישמע י' את תפלת
יעק'ביום ההוא ויצל י' את יעק'בעת החי'מיד עשו
אחיו : וישלח י' ש שים מלאכים ממלאכי מרום
וילכו לפני עשו ויבואו אליו : וירכו המלאכים השלח
לפני עשו ואנשיו כלאים ומאות אנשים רוכבים על
סוסים ו חגרו כל כלי מלחמה : ויתחלקו לארבע
מחנות

מחנות לארבעה ראשים בעיני עשו ובעיני כל
אנשיו כאשר נדמה בעיניהם : ותלכנה אליהם
המחנה האחת ומצאו את עשו וארבע מאות איש
אשר אתו הולך ובא לקראת יעק' אחיו : ותרץ
המחנה החיא לקראת עשו ואנשיו ויבחלו אותם
ויפול עשו מעל הסוס בבחלה ויפוצו מעליו כל
אנשיו במקום ההוא כי יראו מאד : ותצעק
עליהם כל המחנה בברחם מעל עשו : ויענו
כל אנשיו המלחמה בקול רם לאמר : הלא
אנחנו עבדי יעק' עבד אלהים ומי יוכל לעמוד
נגדנו : ויאמר עשו אליהם אהה אדני יעקב
אדוניכם אחי הוא וזה לי עשרים שנה לא
ראיתיו ואלך לראותו הזה ותעשו אלי כלכם
כלכם כמעשה הזה : ויענוהו המלאכים לאמר
חי י"י כי לולי יעקב אשר אמרת אחי הוא לא
השארנו ממך ומאנשיך איש אולם בעבור
יעק' לא נעשה לכם דבר : ותעבור המחנה
הזאת מאת עשו ואנשיו ותלך לה : ועשו
ואנשיו חלכו מאתם כמחלך פרסה והנה המחנה
השנית באה לקראתו בכל כלי חרב ויעשו גם הם
לעשו ואנשיו כאשר עשתה להם המחנה
הראשונה : ויעזבוה עוד ללכת והנה המחנה
השלישית באה לקראתו ויבחלוהו ויפול עשו עוד
מעל הסוס : ותצעק עליו כל המחנה ויאמרו
הלא אנחנו עבדי יעק' עבד אלהים ומי יוכל לעמוד
נגדינו : ויען עשו עוד אותו לאמר אהה אדני
יעקב אדוניכם אחי הוא וזה עשרים שנה לא
ראותי פניו : ואשמעה היום כי בא ואלך לראותו
היום ותעשו אלי כמעשה הזה : ויענו אותו
ויאמרו אליו חי י"י כי לולא יעקב אשר אמרת אחיך
הוא לא השארנו ממך ומאנשיך שריד : ואולם
בעבור יעקב אשר אמרת אחיך הוא לא נעשה לך
ולאנשיך דבר : ותעבור גם המחנה השלישית
מאתם וילך עוד לדרכו הוא ואנשיו לקראת
יעקב : והנה המחנה הרביעית באה לקראתו
ויעשו

ויעשו גם הם לו ולאנשיו כאשר עשו לו
הראשונות : וירא עשו את כל חרעה אשר
עשו לו ארבעה המלאכים ההם ולאנשיו ויירא
מאד מפני יעק' אחיו ילך לקראתו בשלו : ויכסו
עשו את שנא' יעק' ממנו כי ירא מאד לנפשו מפני
יעק' אחיו וכי חשב כי תארבעה המחנו' אשר פגע
כי עבדי יעק' הם : ויעק' לן בלילה ההוא עם
עבדיו במחנותיו ויתיצץ עם עבדיו לתת לעשו אחיו
מנחה מכל הבא בירו ומכל מקחו ויעש כן :
ויקם יעק' בבקר הוא ואנשיו ויבחרו מכל המקנה
מנחה לעשו : ואלה מספר כל המנחה אשר
בחר יעקב ממקנהו לתת לעשו אחיו : ויבחר
מכל הצאן ארבע מאות וארבעים צאן : ויבחר
מן הגמלים והחמורים שלשים שלשים ומן הבקר
בחר חמשים בקר : וישם את הכל לעשרה
עדרים ויתן כל מין אלמינו ויתנה ביד עשרה
מעבדיו עדר עדר לבדו : ויצום ויאמר אליהם
הו חיקו לכם זה מזה ושמתם רוח בין עדר ובין
עדר והיה כי יפגש אתכם עשו ואשר אתו ושאל
אתכם לאמר למי אתם ואנה תלכו ולמי כל אלה
אשר לפניכם ואמרתם אלהם עבדי יעק' אנחנו
ונלך לקראת עשו אחיו לשלום והנה יעקב בא
אחרינו : ואשר לפניו מנחה היא שלוחה מאת
יעק' אל עשו אחיו : והיה כי יאמרו אליכם למה
יאחר הוא אחריכם ללכת לקראת אחיו לראות
את פניו ואמרתם אליהם אך הנה הוא בא
אחרינו לקראת אחיו בשמחה כי אמר אכפרה
פניו במנחה ההולכת אליו ואחרי כן אראה
פניו אולי ישא פני : ותעבור כל המנחה
הזאת ביד עבדיו ותלך לפניו ביום ההו' והוא
לן בלילה ההוא עם מחנותיו על שפת נחלי
יבוק : ויקם בחצי הלילה ויקח את נשיו
ואת שפחותיו ואת כל אשר לו ויעבירם בלילה
ההוא את מעבר יבוק : ויהי כאשר העביר
את כל אשר לו אל הנהל ויותר לבדו ויפגשהו
איש

איש ויאבק הוא עמו בלילה עד עלות השחר ותקע
כף ירך יעק' בהאבקו עמו : ויהי בעלות השחר
ויעזוב האיש את יעק'שם ויברכהו וילך לו ׃
ויעק' עבר את הנחל בעלות השחר והוא צולע על
ירכו ׃ ויזרח לו השמש כאשר כלה לעבור את
הנחל ויבא עד מקום מקנהו ובניו : וילכו עד
חצות היום ויהי הם הולכים והמנחה עברה
לפניהם ׃ וישא יעק' את עיניו וירא והנה
עשו בא מרחוק ועמו אנשים רבים ארבע מאות
וירא יעק'מאד מאחיו ׃ וימחר יעקב ויחץ את
בניו על גשיו ועל שפחותיו ואת דינה ביתו נתן
בתבה אחת ויתנה ביד עבדיו : ויעביר הוא לפני
בניו ובניו לקראת אחיו וישתחו ארצה והשתחוה
שבע פעמים עד גשתו עד אחיו ׃ ויתן אלהים את
יעק' לחן ולרחמים בעיני עשו ואנשיו ׃ כי שמע
אלהים אלתפלת יעקב : ותפול יראת יעק' ופחדו
על עשו אחיו כי ירא עשו מיעק' מיד על אשר עשו
מלאכי אלהים לעשו ותהפך חמת עשו לרחמים על
יעק' : וירא עשו את יעק' רץ לקראתו וירץ גם הו'
לקראתו ויחבקהו ויפול על צואריו וישקהו ויבכו :
וגם כל האנשי' אשר באו עם עשו נתן האלהי' את
ורחמי' בלב' על יעק' וישקו את יעק' גם הם ויחבקהו
וגם אליפז בן עשו וארבע' אחיו בני עשו בכו עם יעק'
וישקהו ויחבקהו כי נפלה יראת יעק' על כלם :
וישא עשו את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים
בני יעק' הולכים אחרי יעק' ומשתחוים בדרך אל
עשו : ויאמ' עשו אל יעק' מי אלה לך אחי הבניך הם
או עבדיך : ויען יעק' את עשו ויאמר בני אשר חנן
אלהים את עבדיך ׃ ויהי כדבר יעקב אל
עשו ואנשיו וירא עשו את כל המחנה ויאמר אל
יעק' מאין לך כל המחנה ה א' ואשר פגשתי אמש :

א"ה בזה אני מבין הס"ה כל המחנ' הזה אשר פגשתי
כי אומרים הזה הו' מור' באנבע ואומרו אשר פגשתי ר"ל
בעבר אלה כי מי לו מילי קתני כדברי הספר הזה :

ויען

ויען יעק' את עשו ויאמ' למצוא חן בעיניך אדני הוא
אשר חנן אלהים את עבדך ׃ ותבוא המנחה לפני
עשו ויפצר יעקב בעשו לאמר קח נא את מנחתי
אשר הובאת לארני מאתי : ויאמר עשו למה זה
אחי יהי לך אשר לך ׃ עלי אנכי לתת לך את כל
אלה אחרי אשר ראיתי את פניך כי עודך חי בשלו' ׃
וימאן עשו לקחת המנחה ויאמר אליו יעק' בי אדני
אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי מידי כי
על כן ראיתי פניך כראות פני אלהים ותרצני ׃ ויקח
עשו את המנחה ההי' וגם כסף וזהב ובדולח נתן
יעק' לעשו ויפצר בו ויקח : ויחלק עשו את כל
המקנה אשר במנחה ויתן חציה לאנשים אשר
באו אתו כי בשכר באו וחציה נתן ביד בניו : ואת
הכסף ואת הזהב ואת הבדולח נתן ביד אליפז בנו
בכורו ׃ ויאמר עשו ליעקב נעמיד אתך ונלכה
לנו לאט אתך עד בואכה עמי אל מקומי לגור
שם שנינו יחד ׃ ויען יעקב את אחיו ויאמר כן
אעשה כאשר אדני דובר אלי ׃ אך אדני
יודע כי הילדים בני רכים והצאן והבקר ועולליהם
אשר אתי לאט ילכו : והיה כי ילכו במרוצה
ומתו כלם כי אתה ידעת את משאם ואת
טרחם ׃ ולכן יעבור נא אדני לפני עבדו ואני
אלכה לילאט בעבור הילדי' והצאן עד אשר אבוא
אל אדני אל מקומו שעירה ׃ ויאמר עשו
אל יעקב אציגה עמך מן העם אשר אתי לשמרך
בדרך ולשאת את טרחך ואת משאך ויאמר
למה זה אדני אמצא חן בעיניך ׃ הנה
אנכי בא אליך שעירה לשבת שם יחד כאשר
הדברת ואתה לך לך עם אנשיך כי הנני
בא אחריך ׃ ויעקב אמר כדבר הזה
אל עשו למען הרחיק מעליו את עשו ואת
כל אנשיו ואחר ילך יעקב בית אביו ארצה
כנען ׃ וישמע עשו בקול יעקב וישב
עשו עם ארבע מאות איש אשר אתו
לדרכם אל שעיר ׃

ויעקב

יעקב וכל אשר לו ויבא בארה שבע ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק: ויראו אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו: ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל: ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל עמים יהיה ממך וגלכים מחלציך ימלכו: והארץ אשר נתתי לאברהם ולצחק לך אתננה ולזרעך אחריך אתן את הארץ: ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו: ויצב יעקב מצבה במקום אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך עליה נסך ויצק עליה שמן: ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר אתו שם בית אל: ויסעו מבית אל ויהי עוד כברת הארץ לבוא אפרתה ותלד רחל את בן קשה בלדתה: ויהי בהקשותה בלדתה ותאמר המילדת לה אל תיראי כי גם זה לך בן: ויהי בצאת נפשה כי מתה ותקרא שמו בן אוני ואמו קרא לו בנימין: ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה היא בית לחם: ויצב יעקב מצבה על קברתה היא מצבת קבר רחל עד היום הזה: ויסע ישראל ויט אהלה מעבר למגדל עדר: ויהי בשכן ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב את בלהה פלגש אביו ויישמע ישראל ויהיו בני יעקב שנים עשר: בני לאה בכור יעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולן: בני רחל יוסף ובנימין: ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי: ובני זלפה שפחת לאה גד ואשר אלה בני יעקב אשר ילד לו בפדן ארם: ויבא יעקב אל יצחק אביו ממרא קרית הארבע אשר גר שם אברהם ויצחק: ויהי ימי יצחק מאת שנה ושמנים שנה: ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו:

ואלה תולדות עשו הוא אדום: עשו לקח את נשיו מבנות כנען את עדה בת אילון החתי ואת אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי: ואת בשמת בת ישמעאל אחות נבית: ותלד עדה לעשו את אליפז ובשמת ילדה את רעואל: ואהליבמה ילדה את יעוש ואת יעלם ואת קרח אלה בני עשו אשר נולד לו בארץ כנען: ויקח עשו את נשיו ואת בניו ואת בנתיו ואת כל נפשות ביתו ואת מקנהו ואת כל בהמתו ואת כל קנינו אשר רכש בארץ כנען וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו: כי היה רכושם רב מלשבת יחדו ולא יכלה ארץ מגוריהם לשאת אתם מפני מקניהם: וישב עשו בהר שעיר עשו הוא אדום: ואלה תולדות עשו אבי אדום בהר שעיר: אלה שמות בני עשו אליפז בן עדה אשת עשו רעואל בן בשמת אשת עשו: ובני אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנז: ותמנע היתה פלגשת אליפז בן עשו ותלד לאליפז את עמלק אלה בני עדה אשת עשו: ואלה בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה אלה היו בני בשמת אשת עשו: ואלה היו בני אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו ותלד לעשו את יעוש ואת יעלם ואת קרח: אלה היו אלופי בני עשו בני אליפז בכור עשו אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנז: אלוף קרח אלוף געתם אלוף עמלק אלה אלופי אליפז בארץ אדום אלה בני עדה: ואלה בני רעואל בן עשו אלוף נחת אלוף זרח אלוף שמה אלוף מזה אלה היו אלופי רעואל בארץ אדום אלה בני בשמת אשת עשו: ואלה היו בני אהליבמה אשת עשו בת ענה בת צבעון אלוף יעוש אלוף יעלם אלוף קרח אלה היו אלופי אהליבמה בת ענה אשת עשו: אלה בני עשו ואלה אלופם הוא אדום:

ואלה בני שעיר החרי יושבי הארץ לוטן ושובל וצבעון וענה: ודישן ואצר ודישן אלה אלופי החרי בני שעיר בארץ אדום: ויהי בני לוטן חרי והימם ואחות לוטן תמנע: ואלה בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם ואלה בני צבעון איה וענה הוא ענה אשר מצא את הימים במדבר ברעתו את אתון אביו צבעון: ואלה בני ענה דישון ואהליבמה בת ענה אחות לוטן: ואלה בני דישון חמדן ואשבן ויתרן וכרן: אלה בני אצר בלהן וזעון ועקן בני דישן חוץ: אלה בני רשף עוץ וארן: ואלה בני דישן עוץ ואהן: אלה אלופי החרי בני שעיר אלוף לוטן אלוף שובל אלוף צבעון אלוף ענה: אלוף דישן אלוף אצר אלוף דישן אלופי החרי לאלופתם בארץ שעיר: ואלה מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל: ויחי בלע בן בעור ושם עירו דנהבה: וימת בלע ויחי יובב בן זרח מבצרה תחתיו: וימת יובב ויחי חשם מארץ התימני תחתיו: וימת חשם ויחי הדד בן בדד המכה את מדין בשדה מואב ושם עירו עוית: וימת הדד ויחי שמלה ממשקה תחתיו: וימת שמלה ויחי שאול מרחבות הנהר תחתיו: וימת שאול ויחי בעל חנן בן עכבור תחתיו: וימת בעל חנן בן עכבור ויחי הדד תחתיו ושם עירו פעי ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב: ואלה אלופי עשו למשפחתם למקמיהם בשמותם אלוף אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף פינן: אלוף קנז אלוף תימן אלוף מבצר: אלוף מגדיאל אלוף עירם אלופי אדום למושבתם בארץ אחזתם הוא עשו אבי אדום:

ויעקב ישב בארץ מגורי אביו בארץ כנען: אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם: וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים: וירא אחיו כי אתו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלם: ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו עוד שנא אתו: ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי: והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחוינה לאלמתי: ויאמרו לו אחיו המלך תמלך עלינו אם משול תמשל בנו ויוספו עוד שנא אתו על חלמתיו ועל דבריו: ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי: ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בו אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת הבוא נבוא אני ואמך ואחיך להשתחות לך ארצה: ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר: ויעשו אחיו לרעות את צאן אביהם בשכם: ויאמר ישראל אל יוסף הלא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני: ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשיבני דבר וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה: וימצאהו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש: ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה נא לי איפה הם רעים: ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אומרים נלכה דתינה וילך יוסף אחרי אחיו וימצאם בדתינה: וירא אתו מרחק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אתו להמיתו: ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הזה בא: ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הבארות והאמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו: וישמע ראובן ויצילהו מידם ויאמר לא נכנו נפש: ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל אביו: ויהי כבוא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו: ויקחהו וישלכו אתו הבורה והבור רק אין בו מים: וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרים: ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו: לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא וישמעו אחיו: ויעברו אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף ויבאו את יוסף מצרימה: וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו: וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא: ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם: וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך הוא אם לא: ויכרה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלה טרף טרף יוסף: ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים: ויקמו כל בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאולה: ויבכו אתו אביהו: והמדנים מכרו אתו אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים:

ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש עדלמי ושמו חירה: וירא שם יהודה בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה וישכב אליה: ותהר ותלד בן ויקרא את שמו ער: ותהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו אונן: ותסף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו: ויקח יהודה אשה לער בכרו ושמה תמר: ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימתהו יהוה: ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיך: וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו: וירע בעיני יהוה אשר עשה וימת גם אתו: ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית אביך עד ישלה שלה בני כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו וילך תמר ותשב בית אביה: ותרב הימים ותמת בת שוע אשת יהודה ויתנחם יהודה ויעל על גזזי צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה: ויגד לתמר לאמר הנה חמיך עלה תמנתה לגז צאנו: ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה: ותראהו יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה: ויט אליה אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא אליך כי לא ידע כי כלתו הוא ותאמר מה תתן לי כי תבוא אלי: ויאמר אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן ותאמר אם תתן ערבון עד שלחך: ויאמר מה הערבון אשר אתן לך ותאמר חתמך ופתילך ומטך אשר בידך ויתן לה ויבא אליה ותהר לו: ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ותלבש בגדי אלמנותה: וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה: וישאל את אנשי מקומה לאמר איה הקדשה הוא בעינים על הדרך ויאמרו לא היתה בזה קדשה: וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי המקום אמרו לא היתה בזה קדשה: ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה: ויהי כמשלש חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הנה הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף: היא שלחה אל חמיה לאמר להאיש אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה: ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על כן לא נתתיה לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה: ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה: ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא ראשונה: והיה כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו פרץ ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני ויקרא שמו זרח:

ויוסף הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים אשר הורדהו שמה: ויהי יהוה את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדניו המצרי: וירא אדניו כי יהוה אתו וכל אשר הוא עשה יהוה מצליח בידו: וימצא יוסף חן בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש נתן בידו: ויהי מאז הפקיד את ביתו ואת כל אשר יש לו והברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת יהוה בכל אשר יש לו בבית ובשדה: ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אכל ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה: ויהי אחר הדברים האלה וישא אשת אדניו אל יוסף ותאמר שכבה עמי: וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית ויד כל אשר יש לו נתן בידי: אין גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי אם אתך באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים: ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה: ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית: ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה: ויהי כראתה כי עזב בגדו בידה ותקרא לאנשי ביתה ותאמר אליהם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול: ויהי כשמעו כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה: ותנח בגדו אצלה עד בוא אדניו אל ביתו: ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי: ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי ויברח החוצה: ויהי כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה אלי לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו: ויקח אדני יוסף אתו וישמו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר: ויהי יהוה את יוסף ויט אליו חסד ויתן חנו בעיני שר בית הסהר: ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר עשים שם הוא היה עשה: אין שר בית הסהר רואה את כל מאומה בידו באשר יהוה אתו ואשר הוא עשה יהוה מצליח:

ויהי אחרי הדברים האלה חטא משקה מלך מצרים ואפה לאדניהם למלך מצרים: ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר האפים: ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם: ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם וישרתם ויהיו ימים במשמר: ויחלמו חלום שניהם איש חלומו בלילה אחד איש כפתרון חלמו המשקה והאפה אשר למלך מצרים האסורים בבית הסהר: ויבא יוסף אליהם בבקר וירא אתם והנם זעפים: וישאל את סריסי פרעה אשר אתו במשמרת בית אדניו לאמר מדוע פניכם רעים היום: ויאמרו אליו חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר יוסף הלא לאלהים פתרנות ספרו נא לי: ויספר שר המשקים את חלמו ליוסף ויאמר לו בחלמי והנה גפן לפני: ובגפן שלשה שרגים והוא כפרחה עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים: וכוס פרעה בידי ואקח את הענבים ואסחט אתם אל כוס פרעה ואתן הכוס על כף פרעה: ויאמר יוסף אליו זה פתרנו שלשת השרגים שלשת ימים הם: עוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקהו: כי אם זכרתני אתך כאשר יטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה: כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו אתי בבור: ויראה שר האפים כי טוב פתר ויאמר אל יוסף גם אני בחלמי והנה שלשה סלי חרי על ראשי: ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה אפה והעוף אכל אתם מן הסל מעל ראשי: ויען יוסף ויאמר זה פתרנו שלשת הסלים שלשת ימים הם: עוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך מעליך והלה אתך על עץ ואכל העוף את בשרך מעליך: ויהי ביום השלישי יום הלדת את פרעה ויעש משתה לכל עבדיו ויישא את ראש שר המשקים ואת ראש שר האפים בתוך עבדיו: וישב את שר המשקים אל משקתו ויתן הכוס על כף פרעה: ואת שר האפים תלה כאשר פתר להם יוסף: ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו:

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר: והנה מן היאר עלת שבע פרות יפות מראה ובריאות בשר ותרעינה באחו: והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על שפת היאר: ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפות המראה והבריאת ויקץ פרעה: וישן ויחלם שנית והנה עלו בשבלת אחת שבע שבלים בריאות וטובות: והנה שבע שבלים צנמות דקות ושדופות קדים צמחות אחריהן: ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות והמלאות ויקץ פרעה והנה חלום: ויהי בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלמו ואין פותר אותם לפרעה: וידבר שר המשקים את פרעה לאמר את חטאי אזכיר היום: פרעה קצף על עבדיו ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר האפים: ויחלמו חלום אני והוא בלילה אחד אני והוא חלמנו איש כפתרון חלמו: ושם אתנו שם נער עברי עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את חלמתינו איש כחלמו פתר: והיה כאשר פתר לנו כן היה אתי השיב על כני ואתו תלה: ויקרא פרעה ויקראו את יוסף וירוצו אתו מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה: ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר אתו: ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה: ויספר פרעה ליוסף חלמתי והנני עמד על שפת היאר: והנה מן היאר עלת שבע פרות בריאות בשר ויפת תאר ותרעינה באחו: והנה שבע פרות עלות אחריהן דלות ורעות תאר ורקות בשר לא ראיתי כהנה ברעה במצרים: ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות הראשנות הבריאת: ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ: ואראה בחלמי והנה עלו בשבלת אחת שבע שבלים מלאות בריאות וטובות: והנה שבע שבלים צנומות דקות שדופות קדים צמחות אחריהן: ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות והטובות ואמר אל החרטמים ואין מגיד לי: ויאמר יוסף אל פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה הגיד לפרעה: שבע פרות הטבת שבע שנים הנה ושבע השבלים הטבת שבע שנים הנה חלום אחד הוא: ושבע הפרות הרקות והרעות העלת אחריהן שבע שנים הנה ושבע השבלים הרקות שדופות הקדים יהיו שבע שנים רעב: הוא הדבר אשר דברתי אל פרעה אשר האלהים עשה הראה את פרעה: הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל ארץ מצרים: וקמו שבע שנים רעב אחריהם וכל השבע יאכל בארץ מצרים וכלה הרעב את הארץ: ולא יודע השבע בארץ מפני הרעב ההוא אחריכן כי הוא כבד מאד: ועל השנות החלום אל פרעה פעמים כי נכון הדבר מעם האלהים ומהר האלהים לעשתו: ועתה יראה פרעה איש נבון וחכם וישיתהו על ארץ מצרים: יעש פרעה ויפקד פקידים על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שני השבע: ויקבצו את כל אכל שבע השנים הטבות הבאות האלה ויצברו בר תחת יד פרעה אכל בערים ושמרו אכל: ויהי האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב אשר תהיינה בארץ מצרים ולא תכרת הארץ ברעב: ויטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל עבדיו: ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו: ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך: אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך: ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי אתך על כל ארץ מצרים: ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אתה על יד יוסף וילבש אתו בגדי שש ויתן רבד הזהב על צוארו: וירכב אתו במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך ונתון אתו על כל ארץ מצרים: ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים: ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע כהן און לאשה ויצא יוסף על ארץ מצרים: ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים: ותעש הארץ בשבע שני השבע לקמצים: ויקבץ את כל אכל שבע השנים אשר היו בארץ מצרים ויתן האכל בערים אכל שדי העיר אשר סביבתיה נתן בתוכה: ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה מאד עד כי חדל לספר כי אין מספר:

וליוסף יולדו שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן און: ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי: ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ עניי: ותכלינה שבע שני השבע אשר היו בארץ מצרים: ותחלינה שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם: ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו: והרעב היה על כל פני הארץ ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישבר למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים: וכל הארצות באו מצרימה לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל הארץ:

ויעקב ראה כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראו: ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה ושברו לנו משם ונחיה ולא נמות: וירדו אחי יוסף עשרה לשבר בר ממצרים: ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יעקב אל אחיו כי אמר פן יאסון: ויבאו בני ישראל לשבר בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען: ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה: ויראם יוסף וישכר אותם ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר אליהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען לשבר אכל: ויכר יוסף את אחיו והמה לא הכרהו: ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם להם ויאמר אליהם מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם: ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר אכל: כלנו בני איש אחד נחנו כנים לא היו עבדיך מרגלים: ויאמר אליהם לא כי ערות הארץ באתם לראות: ויאמרו שנים עשר אחים אנחנו עבדיך בני איש אחד בארץ כנען והנה הקטן את אבינו היום והאחד איננו: ויאמר אליהם יוסף הוא אשר דברתי אליכם לאמר מרגלים אתם: בזאת תנסו חי פרעה אם תצאו מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן הנה: שלחו מכם אחד ויקח את אחיכם ואתם האסרו ויבחנו דבריכם האמת אתכם ואם לא חי פרעה כי מרגלים אתם: ויאסף אתם אל משמר שלשת ימים: ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את האלהים אני ירא: אם כנים אתם אחי אחיכם אחד יאסר בבית משמרתכם ואתם לכו הביאו שבר רעבון בתיכם: ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו ויעשו כן: ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת: ויען ראובן אתם לאמר הלא אמרתי אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם וגם דמו הנה נדרש: והמה לא ידעו כי שמע יוסף כי המליץ בינתם: ויסב מעליהם ויבך וישב אליהם וידבר אליהם ויקח מאתם את שמעון ויאסר אתו לעיניהם: ויצו יוסף וימלאו את כליהם בר ולהשיב כספיהם איש אל שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן: וישאו את שבריהם על חמריהם וילכו משם: ויפתח האחד את שקו לתת מספוא לחמרו במלון וירא את כספו והנה הוא בפי אמתחתו: ויאמר אל אחיו הושב כספי והנה גם בפי אמתחתי ויצא לבבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה אלהים לנו: ויבאו אל יעקב אביהם ארצה כנען ויגדו לו את כל הקרות אתם לאמר: דבר האיש אדון הארץ אתנו קשות ויתן אתנו כמרגלים את הארץ: ויאמר אלינו לא כנים אנחנו לא היינו מרגלים: כנים היינו לא היינו אנשים שנים עשר אחים בני אבינו האחד איננו והקטן היום את אבינו בארץ כנען: ויאמר אלינו האיש אדון הארץ בזאת אדע כי כנים אתם אחי אחיכם אחד הניחו אתי ואת רעב בתיכם קחו ולכו: והביאו את אחיכם הקטן אלי ואדע כי לא מרגלים אתם כי כנים אתם את אחיכם אתן לכם ואת הארץ תסחרו: ויהי המה מריקים שקיהם והנה איש צרור כספו בשקו וירא את צררות כספיהם הם ואביהם ויראו: ויאמר אליהם יעקב אביהם אתי שכלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימין תקחו עלי היו כלם: ויאמר ראובן אל אביו לאמר את שני בני תמית אם לא אביאנו אליך תן אתו על ידי ואנכי אשיבנו אליך: ויאמר לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר ופקחה אסון בדרך אשר תלכו בה והורדתם את שיבתי ביגון שאולה:

והרעב כבד בארץ: ויהי ככלות לאכל את השבר אשר הביאו ממצרים ויאמר אליהם אביהם שובו שברו לנו מעט אכל: ויאמר אליו יהודה לאמר העד העיד בנו האיש לאמר לא תראו פני כי אם אחיכם אתכם: אם יש אתה משלח את אחינו ונרדה ונשברה לך אכל: ואם אינך משלח לא נרד כי האיש אמר אלינו לא תראו פני כי אם אחיכם אתכם: ויאמר ישראל למה הרעותם אלי להגיד לאיש העוד לכם אח: ויאמרו שאל שאל האיש לנו ולמולדתנו לאמר העוד אביכם חי היש לכם אח ונגד לו על פי הדברים האלה היודע נדע כי יאמר הורידו את אחיכם: ויאמר יהודה אל ישראל אביו שלחה הנער אתי ונקומה ונלכה ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו: אנכי אערבנו מידי תבקשנו אם לא הביאתיו אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים: כי לולא התמהמהנו כי עתה שבנו זה פעמים: ויאמר אליהם ישראל אביהם אם כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים: וכספים משנה קחו בידכם והכסף המושב בפי אמתחתיכם השיבו בידכם אולי משגה היה: ואחיכם קחו ועמוד שובו אל האיש: ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי: ואנשים יאמרו לי לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם: ואם כן אינכם משלח את אחי אנכי לא אשלח כי לא תראו פני כי אם אחיכם אתכם: ויאמר

ואחי הם מדברים לפני אביהם בדבר הזה והנה
חמור אבי שכם בא לדבר את יעק׳ את דברי שכם
בנו על אודות דינה וישב לפני יעק׳ ולפני בניו ׳
ויהי כאשר חמור שיהם לאמר שכם בני חשקה נפשו
בבתכם תנו נא אותה לו לאשה ׳ והתחתנו צותנו
את בנותיכם תתנו לנו ואת בנותנו נקחלכם וישבת׳
אתנו בארצנו והיינו לעם אחד בארץ ׳ כי הנה
ארצנו רחבת ידים היא שבו וסחרוה והאחזו בה
ועשיתם בה כל חפצכם ואין דובר שיכם דבר :
ויבל חמור לדבר ל יעק׳ ל בניו ותהי שכם בנו בא
אחריו וישב לפניהם ׳ ודבר שכם לפני יעק׳ ובניו
לאמ׳ אמצא חן בעיניכם אש׳ תתנו לי בתכם ואשר
תאמרו לי אעשה׳ה : תרבו עלי מאד מוהר ומתן
ואתנה ואשר תאמרו לי אעשה ואשר ימרה את
פיכם ימות ואנו לי את הנערה לאש׳ ויען שמעון
ולוי את חמור ואת שכם בנו בפרמה לאמר כל
אשר דברתם שינו כן נעשה לכם והנה אחותינו
בביתכם : אך הרפו ממנו עד אשר נשלח ל יצחק
אבינו על הדבר הזה : כי לא נוכל לעשות דבר
בלתי דברו : כי הוא ידע את דרכי אברהם אבינו
והיה הדבר אשר יאמ׳ שינו והגדנו לכם לא נכחד
מכם דבר ׳ ושמעון ולוי דברו את הדבר הזה אל
שכם׳ל אביו למען פצוא׳ לילה ולבקש עצה מה
לעשות ל שכם ול עירו בדבר הזה : ויהי כשמע
שכם ואביו את דברי שמעון ולוי אליהם ויטב
בעיניהם ויאחש שכם ואביו ויולנו ל ביתם ׳ ויהי
בלכתם וידברו בני יעק׳ ל אביהם לאמר : הנה
ידעתי כי משפט מות יש לרשעים השח ולעירם כי
עברו את אשר צוה יי שינו את נפ ואת בנו
חרפו אחרינו ׳ וגם אשר עשה הדבר הזה לדינה
אחותינו אשר טמא אותה כי לא תעשה הנבלה
הזאת כתולנו עד עולם ׳ עתה דעו ורעו מה תעשו

ובקשו

ופני העיר מה חפלו חלל פסים לפם לפחות :

ובקשו עצה ועלילה מה לעשו׳ להם להמי׳ את כל
יושבי העיר הזאת : ויאמר שיהם שמעון הנה לכ׳
עצה נכונה אשר תאפרו שיהם להמזל להם
כל זכר כאשר אנחנו נמולי׳ ׳ ואם לא יחפצו להם
בדבר הז׳ ולקחנו את בתנו מאתם והלכנו ׳ והיה
כאשר יאבו לעשו׳ה זה ונשו אותו והיה בהיותם
כואבים ובאנו בחרבנו עליהם על שוקם ובוטח
והרגנו להם כל זכר ׳ ותיטב עצת שמעון בעיניהם
ויאמרו שמעון ולוי לעשו׳ להם כדבר הזה : ויהי
ממחר׳ ויבואו שכם וחמור אביו עיר ל יעק׳ ל בניו
לדבר על אודו׳ דינה ולשמוע מה ישינו אותם בני
יעק׳ על דבריה׳ וידברו שיה׳ בני יעק׳ בפרמ׳ לאמר
הגד הגדנו את כל הנריכם לאבינו ליצחק ויטב
דבריכם בעיניו ׳ אך דבר ל נו לאמר כה אוה
א רהם אבינו אותו מיאת שלהינו אדון כל הארץ ׳ כי
כל איש אשר לא מבניו אשר ירפון לקח׳ מבנותיו
ימלו לו כל זכר כאשר אנחנו נמולים ואחר נתן לו
את בתנו לאשה ׳ עתה הודענו לכם את כל
דרבינו אשר דבר שינו אבינו ׳ כי לא נוכל לעשות
הדבר הזה אשר דברתם שינו לתת את בתנו לאי׳
אשר לו ערלה כי חרפה היא לנו ׳ אך בואת נאות
לכם להת לכם את בתנו ולקחת לנו את בנותיכם
וישבנו אתכם והיינו לעם אחד כאשר דברתם ׳
אם תשמעו ותאבו שינו להיות כמוני להמול לכם
כל זכר כאש׳ אנחנו נמולים ׳ ואם לא תשמעו שינו
להמ׳לכם כל זכר כאשר אנח ו נמולי ׳ ואם לא
תשמעו שינו להמול כפונו כאשר צותנו אנחנו
ובאנו שיכם ולקחנו את בתנו מאתכם והלכנו :
וישמעו שכם וחמו׳ אביו את דברי בני יעקב ויטב
הדבר בעיניהם מאד ׳ וימהר שכם וחמור אביו
לעשו׳את דברי בני יעק׳ כי חפץ שכם ברינה מאד
ונפשו דבקה בה : וימהרו שכם וחמו׳ אביו ל שער
עירם ויאספו את כל אנשי עירם וידברו שיה דברי
בני יעק׳ לאמר ׳ באנו ל האנשים ההם בני יעקב
ונדבר ל ה׳את כל אודות בתם ויאותלנו האנשים

הם לעשות את כל דברינו גם הנה ארצנו רחבת
ידים לפניהם וישבו בה ויסחרו אותה
והיינו לעם אחד עמהם בנותם נקח לנו ובנותינו
נתן להם לנשים: אך בזאת יאותו לנו האנשים
הם לדבר הזה להמול לנו כל זכר כאשר הם
נמולים: כאשר צוה אלהיהם והיה כעשותנו
את כל דבריהם להמול לנו וישבו אתנו וכל
מקניהם וקניינם והיינו לעם אחד אתם: ויהי
כשמוע כל אנשי העיר את כל דברי שכם וחמור
אביו ויאותו להם כל אנשי עירם בדבר הזה:
וישמעו להם להמול כי היו שכם חמור אביו
נכבדים בעיניהם מאד כי הם נשיאי הארץ: ויהי
ממחרת וישבימו בבקר שכם וחמור אביו: יקבצו
את כל אנשי עירם אל תוך העיר ויקראו אל בני יעקב
ויאמרו להם כל זכר ביום ההוא ומחרתו: ואת
שכם ואת חמור אביו מלו ואת חמשת אחי שכם
ויקומו וילכו וישב כל אחד בביתו: כי מי"י היה
הדבר הזה לעיר שכם ומאת י"י היתה עצת שמעון
בדבר הזה למען תת י"י את עיר שכם ביד שני בני
יעקב: ויהי מספר כל זכר אשר היו בעיר אשר
נמולו איש שש מאות וארבעים וחמשה והיו דים
מאתים ושבעים וששה: אך חדקם בן פרד אבי
חמור וששת אחיו לא שמעו אל שכם ואל חמור
אביו ולא מלו כי היה דבר בני יעקב נמאס בעיניה':
ויחר אפם מאד על הדבר הזה כי לא שמעו להם
אנשי העיר ויהי ביום השני בערב ויסבאו שמנה
ילדים קטני' אשר לא מלו אות' כי הביאו אמו ם
מפני חמור ושכם בנו ומפני אנשי העיר: וישלחו
אליהם שכם וחמור אביו להביאם לפניה' ולמולם
וידלגו עליהם חדקם וששת אחיו בחרבותיהם
ויבקשו להמית' ויבקשו להמית גם את שכם ואת
חמור אביו ויבקשו להמית גם את דינה עמהם על
הדבר הזה: ויאמרו אליהם מה המעשה הזה
אשר עשיתם האין בבנות כל אחיכם הבנענים
אשה כי תקחו לכם מבנות העברי' אשר לא ידעתם

המול

המול שלשום: ותעשו את כל המעשה הזה את
אשר לא צוו אתכם אבותיכם עד עולם: התחשבו
כי תצליחו לכם במעשה הזה אשר עשיתם ומה
תשיבו ותענו בדבר הזה לאחיכם הבנעני' כי יבואו
מחר וישלו אתכם בדבר הזה: והיה אם לא יישר
ולא ייטב בעיניהם את מעשיכם ומה תעשו לכם
על נפשותיכם ועל נפשותינו אנחנו אשר לא
שמעתם בקולינו: וכי ישמעו לי ישבי הארץ
וכל אחיכם בני חם את מעשיכם לאמר: בעבור
אשה עברי' עשו שכם וחמור אביו וכל יושבי עירם
את אשר לא ידעו ולא צוום אבותיהם עד עולם:
אנה נוסו ואנה אתם תוליכו את חרפתיהם כל
הימים לפני יושבי ארץ נען אחיכם: ועתה לא
נוכל עמוד בדבר הזה אשר עשיתם ולא נוכל
לסבול ולשאת את העול הזה עלינו אשר לא צוו
אבותינו לנו: הנה אנחנו למחר והלבנו ואכבנו
את כל אחינו הבנעני היושבים בכל הארץ ובאנו
בלנו יחד ונכה אתכם ואת כל אשר אתם בוטחים
עליה' ולא נשאיר להם ולכם שריד: ויהי כשמוע
חמור ושכם בנו וכל אנשי העיר את דברי חדקם
ואחיו ויפחדו ויראו מאד לנפשם מדבריהם וינחמו
על כל אשר עשו: ויענו שכם וחמור אביו את
חדקם אביהם ואחיו ויאמרו אליהם כל הדברים
אשר דברתם אלינו נכונה הוא: עתה אל תאמרו
ותחשבו בלבבכם כי מאהבת העברים עשינו את
המעשה הזה אשר לא צוו אותנו אבותינו: ך
על כי ראינו כי לא היה לכם וחפצם לעשות
דברינו על אודות בתם לקחתם לנו כי אם בדבר
הזה: ונשמע בקולם ונעשה את המעשה הזה
אשר ראיתם עד אשר נמצא את מבוקשנו מהם:
והיה כאשר נמצא את חפצנו אשר שאלנו מהם
ושבנו עליהם ועשינו להם את הדבר אשר תאמרו
אלינו: ועתה חכונה והתמהמהו עד אשר ירפא
בשרינו ונחזק והלבנו עליהם יחד ועשינו להם את
אשר היה עם לבנינו ולבבכם: ודינה בת יעקב

שמעה

שמעה את כל הדברים האלה אשר דברו חדקם
ואחיו ואת אשר השיבו אות חמור ושכ' בנו ואנשי
עירם : ותמהר ותשלח שרה אחת מנערותיה
אשר שלח אביה לשמרה בפית שכם אל יעקב
אביה ואל אחיה לאמר : ותלך השפחה ותגד את
כל דבריהם אל יעקב ואל בניו לאמר כזה וכזה יעץ
חדקם ואחיו עליכם וכזאת וכזאת השיבו להם
חמור ושכם ואנשי עירם :

א"ה בזה מתורץ כי איך בני יעקב עושין דברים כאלו
בלתי רשיון אביהם ולמה הסיתום אחר סמלו ורבו
להו' לעם אחד כי כמעט סכתגיירו לא כי מחסבותם
לרע ותזרו בהם ממה סעשו והב' להרג' הסכם להרגו

ויהי כשמוע יעקב ובניו את הדברים האלה וימלאו
חמה ויקצף עליהם ויחר אפם עליה' מאד : וישבעו
שמעון ולוי ויאמרו חי י' אלהי כל הארץ כי כעת
מחר לא ישאר בכל עיר שריד ופליט : ותחבאו
עשרים בחורים ולא מלו וילחמו הבחורים ההם
בשמעון ובלוי ויהרגו שמעון ולוי מהם שני' ושנים
בתחו מהם וימלטו וילכו ויבאו אל בארות החמר
אשר בעיר ויבקשו שמעון ולוי ולא מצאום : ויוסיפו
עוד שמעון ולוי ויתחלכו בעיר ויהרגו כל אנשי
העיר לפי חרב לא השאירו שריד' : ותהי מחומה
גדולה בתוך העיר ותעל צעקת כל אנשי העיר
השמימה ויצעקו כל הנשים וכל הילדים : ושמעון
ולוי הרגו כל העיר לא השאירו זכר בכל העיר :
ואת חמור ואת שכם בנו הרגו לפי חרב ויוציאו את
דינה מבית שכם ויצאו משם : וילכו וישובו בני
יעקב ויבאו על החללים ויבוזו את כל חילם אשר
בעיר ואת אשר בשדה : ויהי הם בוזים את כל
השלל ויעמדו עליה' כשלש מאות נשים וישלחו
עליהם עפר ויכום באבנים ויפן אליהם שמעון
ויחרוג את כלם לפי חרב וישב שמעון לפני לוי
ויבוזו את העיר : ויבוזו גם את הצאן ואת הבקר וכל
הבהמה בזוז וגם את יתר הנשים ואת הטף : וינהגו
את

את כל אלה ויפתחו שער ויצאו ויבאו אל יעקב אביהם
בגבורה : ויהי כראות יעקב אביהם את כל אשר
עשו אל העיר וירא את הבזה אשר לקחו משם
ויקצף עליהם יעקב מאד : ויאמר אליהם יעקב מה
המעש' הזה אשר עשית לי אשר מצאתי לי מנוחה
עם יושבי הארץ הכנעני ואין דובר אלי מהם דבר :
ועתה עשיתם להבאישני ביושבי הארץ בכנעני
ובפרזי ואני מתי מספר ונאספו עלי בלם והכוני כי
ישמעו את מעשיכ' לאחיה' ונשמדתי אני וכל ביתי :
ויענו שמעון ולוי וכל אחיהם אתם את יעקב אביהם
ויאמרו אליו הנה חיי' אנחנו בארץ ויעשה שכם את
כל זאת לאחותינו : ולמה תחריש אתה על כל אלה
אשר עשה שכם כי הכזונ' בחוץ יעשה את אחותינו
ויהי מספר הנשי' אשר שבו שמעון ולוי מעיר שכם
אשר לא הרגו אותם שמוני וחמשה אש' לא ירעו
איש : ותהי בהן נערה קטנ' ויפת תאר ויפת מראה
מאד ושמה מנה ויקחה שמעון לקחתה לו לאשה
ומספ' כל זכר אשר שבו ולא הרגו מ"ו איש והיותר
הרגו : ויהי כל הנערי' וכל הנשים אשר שבו שמעון
ולוי מעיר שכם עבדים לפני יעק' ולבניה' אחריהם
עד יום צאת בני יעקב מארץ מצרים : ויהי כאשר
יצאו שמעון ולוי מן העיר ויקומו שני הבחורי' אשר
נשארו אשר התחבאו בדורות העיר כי לא מתו
אנשי העיר : ויעלו הבחורי' ההם על העיר ויתחלכו
בה ויטצאו את העי' חריבה ואין איש כי אם הנשי'
בובות ויצעקו הבחורים ההם ויאמרו הנה זאת
הרעה אשר עשו בני יעק' העברי לעיר הזאת אשר
השמידו היום עיר מערי הכנעני ולא יראון לנפשם
מכל יושבי ארץ כנען ויצאו האנשי' ההם' מהעיר
וילכו אל עיר תפוח ויבאו שמה. ויגידו ליושבי תפוח
את כל הקורות אותם ואת אשר עשו בני יעק' לעיר
שכם ויגיע הדבר לישוב מלך תפוח וישלח אנשים
אל עיר שכם לראות הבחורי' ההם : כי לא האמין
להם המלך לדבר הזה לאמר איך שני אנשים
יחריבו עיר גדולה כשכם : ויבואו

מלאמו

מלאכי ישוב ויגידו לו לאמר באנו אל העיר חרבת
אין אי ש כי אם נשים בוכות : גם צאן ומקנה אין
שם כי כל אשר בעיר בזזו להם בני יעקב ׃ ויתמה
ישוב על הדבר הזה לאמר איך שני אנשים יוכלו
לעשות הדבר הזה להשמיד עיר גדולה ולא יוכל
איש מהם להתיצב נגדם : כי לא היה כדבר הזה
מימי נמרוד ואף מימי קדם לא היתה כזאת :
ויאמר ישוב מלך תפוח אל כל עמו חזקו ונלכה
להלחם בעברים ההם ולעשות להם כאשר עשו
לעיר ונקמה מהם נקמת כל אנשי העיר : ויתיעץ
ישוב מלך תפוח עם כל יועציו על הדבר הזה ׃
ויאמרו אליו כל יועציו לא תוכל לעברים האלה
לבדך כי גבורה להם בעשותם המעשה הזה לכל
העיר : השנים מהם חרבו את כל העיר ולא עמד
איש נגדם ואף אם תבוא אתה עליהם כלם וקמו
עלינו והשמידנו גם אנחנו אך שלח אל כל המלכי
אשר סביבותינו ויבאו יחד ונלכה עמהם ונלחמה
בבני יעקב אז תוכל עליהם : וישמע ישוב אל דברי
יועציו ויטבו דבריהם בעיניו ובעיני עמו ויעש כן :
וישלח ישוב מלך תפוח אל כל מלכי האמורי אשר
סביבות שכם ותפוח לאמר : עלי אלי ועזרוני ונכה
את יעקב העברי ואת כל בניו ונשמידום מן הארץ
כי בזה וכזה עשו לעיר שכם ואתם לא ידעתם :
וישמעו כל מלכי האמורי את כל הרעה אשר עשו
בני יעקב לעיר שכם ויתמהו מאד מהם ׃ ויתקבצו
כלם שבעת מלכי האמורי עם כל מחנותם יחד
כעשר אלפים איש שולף חרב ויבואו להלחם בבני
יעקב ׃ וישמע יעקב כי התקבצו יחד מלכי האמורי
להלחם עם בניו ויירא יעקב מאד וייצר לו : ויצעק
יעקב על שמעון ועל לוי לאמר מה המעשה הזה
אשר עשיתם למה הריעותם לי להביא עלי את כל
בני כנען להשמיד אותי ואת ביתי : כי במנוח׳ הייתי
גם אני גם כל ביתי ותעשו לי הדבר הזה ותקציפי
עלי את כל יושבי הארץ במעשיכם לי ׃ ויען יהודה
את אביו לאמר החנ׳ הרגו שמעון ולוי אחי את כל
יושבי

יושבי שכם ׃ הלא על אשר ענה שכם את אחותינו
ויעבור על מצות אלהינו את נח ואת בניו כי גזל ונאף
שכם את אחותינו ויעש שכם את כל הרעה אשר
עשה ואין איש מיושבי עירו דובר אליו דבר למה
תעש׳ זאת : הלא על זאת הלכו אחי ויכו את העיר
ויתנה י׳ בידם על אשר עבר כל יושבים את מצות
אלהינו החנם עשו את כל אלה ׃ ועתה למה תירא
ולמה יצר לך ולמה יירע לבבך על אחי ויחר אפך
בהם : והלא אלהינו אשר נתן בידם את עיר שכם
ואת אנשיה הוא יתן בידנו גם את כל מלכי הכנעני
הבאים עלינו ועשינו להם כאשר עשו אחי לשכם :
עתה דום לך מעליהם יחדל לך אל תירא אך בטח
בי׳ אלהינו והתפלל אליו בעדנו להושיענו ולהצילנו
ולתת את אויבנו בידנו : ויקרא יהוד׳ אל עבד מעבדי
אביו לאמר לך נא ראה איפה הם המלכים הבאים
עלינו נצבים עם מחנות׳ : וילך העבד ויבט מרחוק
ויעל אל נגד הר שיאון וירא את כל מחנו׳ המלכים
עומדים בשדה : וישב אל יהוד׳ ויאמ׳ הנה המלכים
נצבים בשדה עם כל מחנותם עם רב מאד כחול
אשר על שפת הים ׃ ויאמר יהודה אל שמעון ואל לוי
ואל כל אחיו התחזקו לכם והייתם לבני חיל כי י׳
אלהינו אתנו אל תיראום : עמדו לכם וחגרו איש את
כל כלי מלחמתו ואת קשתו ואת חרבו ונלכה
ונלחמה בערלים האלה י׳ אלהינו יושיענו : ויקמו
ויחגרו איש כלי מלחמתו גדולים וקטני׳ אחד עשר
בני יעקב וכל עבדי יעקב עמהם : וגם כל עבדי
יצחק אשר עם יצחק בחברון באו כלם אליהם
מלוכשי׳ בכל כלי מלחמה וילכו בני יעקב ועבדיהם
לקראת המלכי׳ שנים עשר ומאה איש וילך גם יעקב
עמהם : ובני יעקב שלחו אל יצחק בן אברהם אביהם
חברונה קרית הארבע לאמר : התפלל נא בעדינו
אל י׳ אלהינו להציל אותנו מיד הכנעני הבאים
עלינו ולתתם בידנו ׃ ויתפלל יצחק בן אברהם אל
י׳ בעד בניו ויאמר ׃ י׳ אלהים אתה הבטחת את
אבי לאמר ארבה את זרעך ככוכבי השמים

ותבטיח

וְתִבְטַח נָם אֹתִי וְתִקַּח אֶת דַּרְכְּךָ וְעֹתֶת הַנַּח מַלְכֵי
כְנַעַן בָּא: יִחַד לְהִלָּחֵם עִם בְּנֵי עֵל אֲשֶׁר לֹא חָמַס
בְּכַפֵּיהֶם: וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהִים אֵלָיו כָּל הָאָרֶץ סַכָּל נָא
אֶת עֵצַת כָּל חַמַלְכִים הָאֵלֶּה לְכָל יְיָ הִלָּחֵם בִּבְנֵי:
וְנִתַּת אֶת פָּחַד בְּנֵי בְלַב כָּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְכָל
אַנְשֵׁיהֶם וְהִשְׁפַּלְתָּ אֶת נָאוֹתָם וְיָשׁוּבוּ מֵעַל בְּנֵי:
וְהִצַּלְתָּ אֶת כָּל בְּנֵי וְעַבְדֵיהֶם פָּהֶם: בְּיָדְךָ הַחֻקָּה
וְזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה כִּי בְיָדְךָ הַכֹּחַ וְגְבוּרָה לַעֲשׂוֹ אֶת
כָּל אֵלֶּה: וּבְנֵי יַעֲקֹב וְעַבְדֵיהֶם הִלְכוּ לִקְרֹאת חַמַּלְכִים
הָאֵלֶּה וְכִטְחוּ בְּיְיָ אֱלֹהֵיהֶם: וְיְיָ בְּלִבָּם וְיִתְפַּלֵּל
נָם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֶל יְיָ וְיֹאמֶר: יְיָ אֱלֹהִים וֵאלֹהֵי
הָאֱלֹהִים הַנִּשְׁגָּב וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר מֹשֵׁל מְיַפִּיקִים
וּמַאֲזִיעַ עֵתָה לְעוֹלָם: זֹאת מַעֲיִר מִלְחָמוֹת
וּמַשְׁבִּיתָם וְבִירְךָ הַכֹּחַ וְחַגְּבוּרָה לְתַמֵּם וּלְהִתְפַּלֵּל
וְעַתָּה תְּפִיל נָא תְּחִנָּתִי לְהַפְנוֹת אֲלֵי בִּרְחַמֶיךָ לְתֵת
פַּחְדְּבְנֵי בְלַב כָּלְהַמְּלָכִים הָאֵלֶּה עִם אַנְשֵׁיהֶם
וְהִחֲרַדְתָּ אֹתָם זֹאת מַחֲנוֹתָם: וְחִצֵּית אֶת כָּל
חַנּוֹטְחִי עָלֶיךָ כְּחֶסֶד הַנָּדוֹל כִּי אַתָּה אֲשֶׁר תְּדַבֵּר
עִמִּי תַּחְשֵׁנוֹ וְלֹא אֶמְצָא תַּחַת יָדֵינוּ: וְכָל מַלְכֵי חָאֱמוֹרִי
בָּאוּ וַיִּיְצְבוּ בְּשֵׂדֶה לְהִתְיַעֵץ עִם יִצְחָק פַּח לַעֲשׂוֹ
עִם בְּנֵי יִצְחָק כִּי יָדוֹם יְרֵאִים מֵהֶם לֵאמֹר שִׁנֵּי פֶּהֶם
חֲמִיתָן כָּל עִירֵי שְׁכֶם וְיִשְׁמַע יְיָ אֶל תְּפִלַּת יִצְחָק וְיִתֵּן
יְיָ פַּח גָּדוֹל וְיִרְאָה בְלֵב כָּל יִצְחָק חַמַּלְכֵי הַשָּׂדֶה
וְיִרְאוּ מְאֹד מִפְּנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב וְיִפֶּם לִבָּם בִּקְרָבָם
וַיְדַבְּרוּ חִוִּצִּים אֶל כָּל חַמַּלְכִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר פַּח
אֶחָד: חַכְסִילִים אַתֶּם חַיּוֹם אִם אֵין לָכֶם תְּבוּנָה
כִּי תִלָּחֲמוּ עִם חַעֲבָדִים וְלִפְתֹּחַ חַפְצַתֶּם בְּמוֹת כֻּלְּכֶם
חַיּוֹם: חִנֵּח שְׁנֵים פֶּהֶם בָּאוּ עִיר שְׁכֶם בְּאֵין יִרְאָה
וּפַחַד וְיִתְרְנוּ כָל וּשְׁבֵי הָעִיר וְלֹא עָמַד אִישׁ בְּפָנֵיהֶם
וְאֵיךְ תּוּכְלוּ אַתֶּם לְהִלָּחֵם עִם כֻּלָּם: וְהִלֹּא יָד יְיָ
כִּי אֱלֹהֵיהֶם חָפֵץ בָּם מְאֹד וְיָשֵׂם לָהֶם מוֹרָאוֹת אֲשֶׁר
לֹא נַעֲשׂוּ פִּמְּקֻדֶּם וְאֵין בְּכָל אֱלֹהֵי הָעַמִּים יוּכַל
לַעֲשׂוֹת כְּנוֹרְאוֹתָיו: וְחִלֹּא הוּא חִצִּיל אֶת אַבְרָהָם
אֲבִיכֶם חִנְצְרֵי מִיד נִמְרוֹד וּמִיַּד כָּל עַמּוֹ אֲשֶׁר
בִּקְשׁוּ לְהָמִיתוֹ פְּעָמִים רַבִּים: וְנָם מֵהָאֵשׁ

הַצִּילוֹ

הַצִּילוֹ אֲשֶׁר חִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ נִמְרוֹד חַמֶּלֶךְ אֶלָּיו
וַיַּצִּילֵהוּ אֱלֹהָיו שְׁמֵנוּ וּמִי יוּכַל לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֵלֶּה
אַבְרָהָם אֲבִיהֶם הוּא אֲשֶׁר חַמֶּשֶׁת מַלְכֵי
עֵילָם בְּנָנָם בֶּן אֹחִיו אֲשֶׁר חַיָּה יוֹשֵׁב בְּסְדוֹם
בִּימֵים הָהֵם: וַיִּקַּח אֶת עַבְדָיו חַנֵּאָפִין בְּבֵיתוֹ
וּפְעָם אֲנָשִׁים וַיִּדְפֹּו אַחֲרֵי עֵילָם בַּלַּיְלָה אוֹתָם
וַיְמַתֵּם כֻּלָּם וַיָּשָׁב לְבֶן אֹחִיו אֶת כָּל רְכוּשׁוֹ אֲשֶׁר
לָקְחוּ לוֹ: וְחִלֹּא יְדַעְתֶּם כִּי אֱלֹהֵי חָעִבְרִים הֵלָּה
חָפֵץ בָּם מְאֹד נָם הֵם חִמְצְאוּ בוֹ מְאֹד כִּי יְדַעְנוּ כִּי
חַצִּילֵם מִכָּל אוֹיְבֵיהֶם: וְחִנֵּח נֹאהַבְתֶּם אֶת
אֲלֹהֵיהֶם לְקַח אַבְרָהָם אֲבִיהֶם אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ וְחַמּוּדוֹ
וְאֹמֵר לְהַעֲלוֹתוֹ עוֹלָה לֵאלֹהִים: וְלוּלֵי אֱלֹהָיו
אֲשֶׁר מָנַע מִלַּעֲשׂוֹת חַדָּבָר חַזֶּה אִם עֲשׂוֹהוּ
בְּאַחֲרִית אֶת שְׁחִיטָתוֹ: וְיִרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל מַעֲשָׂיו
וְיִשְׁבַּע לוֹ וְיִבְטִיחַ אוֹתוֹ אֲשֶׁר יָצִיל אֶת בָּנָיו וְאֶת
כָּל זַרְעוֹ מִכָּל צָרָה אֲשֶׁר תָּבִיא עֲלֵיהֶם עַל אֲשֶׁר
עָשָׂה אֶת הַדָּבָר חַזֶּה עַל אֲשֶׁר לֹא חָמַל עַל בְּנוֹ
מִבְּחִירָתוֹ: וְחִלֹּא שְׁמַעְתֶּם אֲשֶׁר עָשָׂה
אֲלֹהֵיהֶם לְפַרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וּלַאֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ
גְּרָר בִּלְקָחָתוֹ אֶת אֵשֶׁת אַבְרָהָם: אֲשֶׁר אָמַר
עָלֶיהָ אָחוֹתִי חִיא כִּי יָרֵא פֶּן יַהַרְגֻנִיחוּ עָלֶיהָ
וַיֹּאמְרוּ לְקָחַתְּ לְאִשָּׁה וְיֵשׁ לָהֶם אֲלֹהִים
וְלַאֲנָשִׁיהֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם: וְהִנֵּה
רְאִינוּ בְּעֵינֵינוּ אֲנַחְנוּ אֲשֶׁר בָּא עָשָׂו אָחִי יַעֲקֹב
אֵלֵינוּ וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר לְחַשְׁמִידוֹ
כִּי זָכַר לוֹ אֶת אֲשֶׁר לָקַח בְּרָכוֹתָיו מִיַּד אֲבִיהֶם
וְיֵלֶךְ לְקָרְאתוֹ בְּבוֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם לְחִכּוֹת אִם עַל
בָּנִים: וּמִי הַצִּילוֹ מִיָּדוֹ הֲלֹא אֱלֹהָיו אֲשֶׁר בְּטַח
בּוֹ הוּא הַצִּילוֹ מִיַּד אָחִיו וְאַף מִיַּד אוֹיְבֵי הֲלֹא
יוּכַל לְהַצִּילוֹ: וּמִי יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהֵיהֶם הוּא
אֲשֶׁר הִנְכִּיר אֶת שְׁנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב לְעֵינֵי שְׁכֶם
הֲרֵעָה אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם: הִבְנְמֹרְתֶּם יוּכְלוּ
שְׁנֵים לְהַמִּית לְעֵינֵי נְדוֹלַת שְׁכֶם אִם לֹא
אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר בְּטַח בּוֹ הוּא אָמַר עֲשׂוֹת לָהֶם
אֶת כָּל וְאֶת לְחַמֵּית אֶת כָּל יוֹשְׁבֵי הָעִיר בְּעֵינֵיהֶם:

וְאַף

גם אתם אשר יצאתם כלכם מעיריכם יחד ותבאו
להלחם עם כלם התנכלו אליהם ואף אם יאספו
לעזרתכם ככם אף פעמים ׃ הלא תדעו
הלא תשמעון כי לא עמהם באתם להלחם כי עם
אלהיו אשר בחר בם באתם להלחם ואבאו לתוך בית
בלבכם היום ׃ ועתה חדלו לכם מרעה הזאת
אשר חפצתם לעשות לנפשותיכם וטוב לכם כי
לא תוכלו להלחם בדוד אף אם הם פחי מספר כי
אלהיהם עמהם ׃ ויהי כאשר שמעו מלכי
האמורי את כל דברי יועציהם וימלא לבבם פחד
ויראה מבני יעקב ולא אבו להלחם בם ׃ וגם
כל דבריו יועציהם חטו את אזנם וישמעו את כל
דבריהם ויטו דבריו היועצים בעיני המלכים
מאד ויעשו כן ׃ וישובו ויחדלו המלכים האלה
מעל בני יעקב כי לא יכלו לגשת אליהם למלחמה
כי יראו פחם ופחד להם נקיב מאד מיראתם
אותם ׃ כי מאת אלהי היתה זאת להם כי ששמע
אלהי תפלת יעקב ויעקב עבדיו כי ביום כו ׃ וישובו
כל המלכים ההם עם כחותם איש לעירו וביום
ההוא ולא הלחמו עם בני יעקב בעת ההיא ׃ ובני
יעקב עמדו במעמדם נגד הר שיאון כיום ההוא עד
הערב ויראו כי לא באו לקראתם המלכים האלה
וישובו להם בני יעקב אל מקומם ׃ בעת ההיא
צוה אלהי ליעקב לאמר קום עלה בית אל וישב שם
ועשה שם מזבח לאל הנראה אליך בבואך אותך
את כל בניך מפניך ׃ ויקם יעקב ובניו וכל אשר
לו ויעלו ויבאו בית אל כדבר יי ׃ ויעקב בן תשעי
ושש שנים בלותו בית אל ׃ וישב יעקב ובניו וכל
זרעו אשר אתו בבני אל בלוז ויבן שם יעקב מזבח לאל
הנראה אליו ׃ וישבו יעקב ובניו בבית אל ימים
ששה החדשים ׃ בעת ההיא מתה דבורת בת
עוז מינקת רבקה אשר היתה עם יעקב ותקבר יעקב
מתחת לבית אל תחת האלון אשר שם ׃ וגם
רבקה בת בתואל אם יעקב מתה בעת ההיא בחברון
היא קרית הארבע ותקבר במערת המכפלה אשר

קנת

קנת אברהם מאת בני חת ׃ ויהיו חיי רבקה מאת
שנה ושלשים שנה ושלש שני ותמת ׃ וישמע
יעקב כי מתה רבקה אמו וינך מאד על אמו ויעש
לה מספד גדול הוא ודבורה מינקתה תחת האלון
ויקרא שם תמקו תחתו אלון בכות ׃ ולבן
חתרפית ביפי חתם כי נגפו אלה על אשר
עבר הבריח אשר היה ביני ובין יעקב ׃ ויהי
יעקב בן מאת שנה ושרא אליו יי ויברך אותו ויקרא
את שמו ישראל ׃ ויחל אשת יעקב הרה ביפי
חתם ׃ ויסע יעקב וכל אשר לו בעת ההיא
מבית אל לבוא אל יצחק אביו חברונה ׃ וילך
בדרך ויהי עוד כברת ארץ לבוא אפרתה ותלד
יחל בן והקש בלדתה ותמת ׃ ויקברה יעקב
בדרך אפרת בבית להי ויצב יעקב מצבה על קבורתה עד
היום ׃ ויהי יפי רחל חפש שני ארבעי שנת
ותמת ׃ ויקרא יעקב את שם בנו הפולד לו
אשר ילדה רחל מיפין כי בא ן היפין נולד לו ׃
ויהי אחרי מות רחל ויהן יעקב את אהלו בצהל בלהה
שפחתה ׃ ויקנא ראובן אל לאה אמו על הדבר
הזה ויפלא חמה ׃ ויקם מחמתו וילך ויבוא אל
אהל בלהה ויתק את פשכב אביו משם ׃ בעת
ההיא תוסרה מבני ראובן חלק הבכורה והמלכות
וחמהונה כי חלל יצועי אבא ותתן הבכורה לי ספ
חפלמוא ליהודה והמחונה ללוי על אשר חלל
ראובן יצועי אביו פרשת ואלה תולדות יעקב
אשר ילדו לו בפדן ארם ויהיו בני יעקב שנים
עשר ׃ בני לאה

בכור ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר
וזבולון ודינה אחותם ׃ ובני רחל יוסף
ובנימין ובני ולפה שפחת לאה גד ואשר ׃
ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי ׃ אלה
בני יעקב אשר ילדו לו בפדן ארם ׃ ויסע
יעקב ובניו וכל אשר לו ויבא מפרא נרית
הארבע אשר בחברון אשר גרו שם אברהם
ויצחק וישב יעקב ובניו וכל אשר לו עמם

יצחק

יצחק אבינו בחברון : ויקח אחה ובניו וכל
אשר לו חלכו ארץ שעיר וישבו שם ואחיו בארץ
שעיר ויפרו וירבו מאד בני עשו בארץ שעיר :
ואלה תולדות עשו אשר יולדו לו בארץ כנען ויהיו
בני עשו חמשה : ואהלי עדה לקחו את עשו
בכורו : ובשמת ילדה לו את רעואל : ואהליבמה
ילדה לו את יעוש ואת יעלם ואת קרח אלה בני עשו
אשר ילדו לו בארץ כנען ויהיו בני עשו
תימן אבל אצותם וקנז וקנז ועמלק : ובני רעואל
נחת זרח שמה ומזה : ובני יעוש תמנע עלוה
ויתם : ובני יעלם שה ופינון וקנז : ובני קרח
חיסן ומצר מנדיש עירם : אלה משפחות בני
עשו לשלפיחם בארץ שעיר : ואלה שמות בני
שעיר החורי יושבי ארץ שעיר לוטן ושובל וצבעון
וענה ודישון ואצר ודישן בני שבעה : ויחי בני
לוטן חרי וחימם ותמנע אחותם : היא תמנע
אשר באה שי יעקב ולא בנו ולא שמעו אלה וחלך
ויהי פולגש לאליפז בן עשו ותלד לו את עמלק :
אלה בני עולין ומנחת ועיבל שמו ואונם : ובני
צבעון איה וענה הוא ענה אשר מצא את הימם
במדבר הצמים ברעותו את החמורים לצבעון
אביו : וזה בשותו רועה את החמורים
לאחו שולמים המדברה כשעם בני עם לרעותן :
ויהי היום וולכם אל מדבר אחד על שפת ים
סוף נגד מדבי תעמים : ויהי הוא רועה
שם ותנח רוח סגרה חזקה מאד באה מעפר
הים ותנח על החמורים הרועים שם ויעמדו
מלם : ואחרי כן יצאו מעפר הים מן
המדבר בעשרים ומאה חיות גדולות וגוראות
מאד ויבואו כלם אל מקום החמורים ויתישנו
שם : והחיו ההמה מחצים ולמטי כ ואר בניהאד
ופחצים ולפעלה מהם ברמון דובים ומהם נמרות
קיפוז ולהן וגבו אחוריהן מבין כתפיהן ומטי לארץ
מזנב הדוביפת : ויבאו החיו ההמה ויעלו וירכבו על
האתנות החמורים וולכו מלם וילכו לחם עד היו חוה
ואת

מחניפת

ואת מהחוות ההמה נעשה לפני ענה ותכחו
בעבה ותברחה מן המקום החוא : וירא את
חפעשחוה ויירא מאד לנפשו ויברח ומלם ויגש
שעירח : ויספר לאבו ולאחיו את כל אשר קרהו
ולכו אנשים רבים לבקש את החמורים ולא מצאן
ולאיסף עוד ענה ואהי ללכת אל חמקום ר החוא
והלאה כי יראו לנפשותם מאר : ובני ענה בן שעיר
דישון ואהליבמה אחותו : ובני דישון חמדן ואשבן
ויתרן וכרן : ובני אצר בלהן והעון ועקן : ובני דישן
עוץ וארן : אלה משפחות בני שעיר החורי לשופיהם
בארץ שעיר : וישב עשו ובניו בארץ שעיר החורי
יושבי הארץ ואחוזתם ויפרו וירבו מאד : ויעקב
ובניו וכל אשר להם ישב עם יצחק אביהם בארץ
כנען כאשר צוה יי את אברהם אביהם : ויהי בשנת
מאת וחמש שנים שנים לחיי יעקב היא השנה התשיעית
לשבתו יעקב ובניו בארץ כנען בבואם מפדן ארם :
וישב יעקב ובניו ביפים חזם מהברון וילכו וישבו
עיר שכם הם וכל אשר להם וישבו שם : כי ביאו
להם בני יעקב בעיר שכם מרע טוב וישבן למקניהם
ועיר שכם שבה ונכנתה בעת ההיא ויהיו בה
כשלש מאות איש ואשה : ויבאו יעקב ובניו וכל
אשר להם וישכו בחלקת יחודת אשר קנח יעקב
מאת חמור אבי שכם בבואו מפדן ארם טרם הכות
שמעון ולוי את העיר : וישמעו כל המלכים הלה
מלכי הכנעני וחאמורי אשר סביבות עיר שכם כי
באו עוד בני יעקב שכמה וישבו נה : ויאמרו העור
בני יעקב העברי ובואו העירה וישבו שם : אחרי
אשר חכות יושביה וירשום ועתה ישבו וירעו
גם את אלה היושבים בעיר והרגום : ויתקבצו
כל מלכי כנען עוד ויבואו כלם יחד להלחם עם
יעקב ועם בניו : וישלח ישוב מלך חפוח גם
אל כל המלכים אשר סביבותיו אל אילון מלך
געש ואל איהורי מלך שילח ואל פרעון
מלך חצור ואל סופי מלך סרטן ואל לבן
מלך גית החרון ואל שביר מלך

מחניפת

פרשת וישלח

מהניטה לאמר ׃ עלו אלי ועזרוני ונכה את יעקב
העברי ואת בניו ואת כל אשר לו כי באו עוד שכמ׳
לרשת אותה ולהרוג את יושביה כראשונה :
ויתקבצו יחד ויבא כל המלכי׳ האלה׳ עם כל מחניהם
עם רב מאד כחול אשר על שפת הים ויהיו כלם
נגד תפוח : ויצא ישוב מלך תפוח אליהם עם כל
חילו ויחן עמהם נגד תפוח מחוץ לעיר ׃ ויתחלקו
כל המלכים האלה לשבעה חלקים לשבע מחנות
על בני יעקב : וישלחו ספר אל יעקב ואל בניו לאמר :
צאו אלינו כלכם ונתראה עמכם פנים במישור
וננקמה מכם נקמת אנשי שכם אשר הרגת׳ אותם
בעירם : ותוסיפו עתה ותשובו אל עיר שכם ותשובו
בה להרוג את כל אנשיה כראשונה ׃ וישמעו בני
יעקב את הדבר הזה ויחר אפם מאד מדברי מלכי
כנען : ויתהרו ויקומו כל בני יעקב עשרה ויחגרו
איש כלי מלחמתו ועמהם מאה ושנים איש
מעבדיהם מלובשים כלי מלחמה ׃ וילכו כל
האנשים האלה בני יעקב עם עבדיהם לקראת כל
המלכים ההם ויעקב אביה׳ עמם ויעמדו כלם בחל
שכם ׃ ויתפלל יעקב בעד בניו אל י׳ ויפרוש בפיו
אל י׳ ויאמר : י׳ אלהים אתה אל שדי אבינו אתה
ואתה יצרתנו ומעשה ידך אנחנו : הצל נא את בני
ברחמיך מיד אויביהם הבאים היום להלחם בם
והושעת אותם מידם כי בידך חכח וחגבורה
להושיע מעט מיד רב : ונתת לעבדיך בני הוזק
לב וגבורה להלחם באויביהם להכניעם תחתיהם
והפלת את כל אויביהם לפניהם ולא ימות בני
ועבדי ביד כנען : אך אם טוב בעיניך לקחת את
נפשות בני ועבדי קחם נא ביד מלאכיך ברחמיך
הרבים ואל ימותו היום ביד מלכי האמורי : ויהי
כ. לות יעקב להתפלל אל י׳ ותרעש האר׳ ממקומה
ותחשך השמש ויתבהלו כל המלכים האלה ותבוא
בהם מהומה גדולה : וישמע י׳ אל תפלת יעקב
ויתן י׳ פחד בני יעקב ומוראם בלב כל המלכים
ובלב צבאותיהם ׃ כי השמיע י׳ אותם קול רכב
וקול

וקול סוס עצום מאת בני יעקב׳ וקול מחנה כבד
אתם ׃ ויראו המלכים האלה יראה גדולה מבני
יעקב ויהי הם עומדים במעמדם והנה בני יעקב
באים עליהם במאה ושנים עשר איש בקול עצום
וכבד ׃ ויהי כראות כל המלכים האלה את בני יעקב
באים לקראתם ותוסף להם יראה בלבם ויאמרו
לשוב מעל בני יעקב כראשונ׳ לבלתי הלחם בם :
אך לא שבו להם כי אמרו הנה חרפה היא לנו
לשוב מפני העברים זה פעמים : ובני יעקב קרבו
ויגשו נגד כל המלכים האלה ומחנותיהם ויראו
והנה עם כבד מאד כחול הים : ויקראו בני יעקב
אל י׳ ויאמרו הושיעה י׳ לנו הושיעה ועננו כי בך
בטחנו ולא נמות ביד הערלים הבאים עלינו היום
ויחגרו בני יעקב את כלי מלחמת׳ ויקחו את המגנים
בידיהם ואיש כידנו בידו ויגשו להלחם : וירץ וילך
יהודה בן יעקב ראשונה לפני אחיו ועשרה אנשים
מעבדיו עמו וילך לקראת המלכים האלה ׃ וישוב
מלך תפוח גם הוא יצא ראשונה עם חילו לקראת
יהודה : וירא יהודה את ישוב ואת חילו יצאו
ראשונה לקראתו ויחר אף יהוד׳ מאד ותמתו בערה
בו ויגש להלחם ויתן יהודה את נפשו למות ׃ וישוב
וכל חילו הולך ובא לקראת יהודה והוא רוכב על
סוס הזק עצום מאד : וישוב איש גבור חיל מאד
ותכסה מראשו ועד רגליו בברזל ונחשת ׃ והוא
מורה חצים בשתי ידיו מעל הסוס לפניו ולאחריו
כמשפט בכל מלחמותיו ולא יחטיא במקום אשר
יורה עליו החצים ׃ ויהי כי בא ישוב להלחם
ביהודה ויורה חצים רבים אל יהודה ויקשור י׳ את
יד ישוב וישוב כל החצים אשר ירה על אנשיו :
ובכל זאת הולך ישוב וקרב לפני יהודה לנכותו
בחצים אך היה מרחק בין שניהם נשלשום אמה :
וירא יהודה את ישוב מורה בחצים לפניו וירץ אליו
בחמת כחו ׃ וישא יהודה אבן גדולה מן האדמה
ויהי משקלה כששים שקלים ׃ וירץ יהודה
לקראת ישוב ויכהו באבן ההיא על מגינו ויתבהל
ישוב

ישוב מן חמכה ויפול מעל הסוס לארץ ׃
ואנתק המגן מיד ישוב וילך לו מחזוק חמכה ההיא
כמו חמש עשרה אמה ויפול המגן לפני המחנה
השנית׃ והמלכים אשר באו עם ישוב ראו מרחוק
את גבורת יהודה בן יעקב ואשר עשה לישוב
ויתבהלו מאד מפני יהודה ׃ ויהודה רץ אל מחנה
ישוב בבהלו אותו וישלוף יהודה את חרבו ויך
ממחנה ישוב ארבעים ושנים איש ׃ וינוסו כל
מחנה ישוב מפני יהוד׳ ואין איש עמד נגדו ויעזבו
את ישוב וינסו מעליו וישוב עודנו נופל לארץ וירא
ישוב כי ברחו מעליו כל אנשי מחנהו וימהר ויקם
בבהלה לקראת יהוד׳ ויעמוד על רגליו מול יהוד׳
׃ ויערוך ישוב לבדו מלחמה את יהודה ויכם מגנו
מול מגנו ואנשי ישו׳ ברחו כל׳ כי ירא׳ מפני יהוד׳
מאד ׃ ויחל ישוב את הכידון בידו ויכה את יהודה
על ראשו ׃ וימהר יהודה וישם מגנו על ראשו
לנגד כידון ישוב ׃ ויקב ל מגן יהודה את מכת
כידון ישוב ויכרות את המגן לשני׳ ׃ וירא
יהודה כי נכרת מגנו וימהר וישלוף חרבו ויכה את
ישוב בקרסולי הרגלי׳ ויכרות את רגליו ויפול ישוב
לארץ ויפול הכידון מידו ׃ וימהר יהודה וישא
את כידון ישוב ויכרות בו את ראשו וישליכה אצל
רגליו ׃ ויהי כראות כל בני יעקב את אשר עשה
יהודה לישוב וירוצו כלם אל מערכות המלכים
החם ׃ וילחמו בני יעקב במחנה ישוב ובמחנות
כל המלכי׳ אשר בם ׃ ויפול מהם בני יעק׳ חמשה
עשר אלף איש ויכו בהם כהכות בקשואים ואת
הנותר ברחו לנפשם ׃ ויהודה עודנו עומד על
גוויית ישוב ויפשוט את שריון ישוב מעליו וגם את
הברזל ואת הנחשת אשר על ישוב פשט יהודה ׃
והנה תשעה אנשיו שרי ישוב באו לבד׳ נגד יהוד׳
להלחם בו ׃ וימהר יהודה ויקח אבן מהארץ ויך
בה את האחד על ראשו ותבקע ראשו ותפול גם
הגויה מעל הסוס לארץ ׃ ויראו השמונה השרים
הנשארים את גבורת יהודה ויירא מאד וינוסו ׃
וירדוף

וירדוף אחריה׳ יהודה ועשרה אנשיו וירבקו אותם
ויהרגו אותם ׃ ובני יעקב עודם מכים במחנות
המלכים ויהרגו מהם רבים ׃ אך המלכים האלה
בנפשות׳ עמדו עם כל שריהם במעמדם ולא ברחו
ממקומה ויצעקו על כל מחנותם הבורהים מפני
בני יעקב ואין שומע אליה׳ כי יראו מאד לנפשותם
פן ימותו ׃ וישובו כל בני יעקב אחרי הכות
במחנות המלכי׳ ויבואו לפני יהודה ויהודה עודנו
הורג את שמונת שרי ישוב ופושט את כגדיהם ׃
וירא לוי את אילון מלך געש הולך וקרב נגדו עם
ארבעה עשר שריו לחכותו ולוילא ידע ׃ ויגש
עוד אילון עם שריו ויפן לוי אחריו וירא והנה
לו המלחמה לאחור ׃ וירץ יירץ לוי עם שנים
עשר מעבדיו וילכ ויהרגו את אילון ואת שריו
לפי חרב ׃ ואיהורי מלך שילה נגש לעזור
את אילון ויגש מול יעקב וימשיך יעקב את הקשת
אשר בידו ויך בחץ את איהורי וימיתהו ׃ ויהי
כאשר מת איהרו מלך שילה וינוסו ארבעת
המלכים הנשארים עם יתר שריהם ממקום
מעמדם ׃ ויבקשו לברוח להם ויאמרו אין לנו
עוד גבורה עם העברים אחרי אשר המיתו את
שלשת המלכים ושריהם החזקים ממנו ׃
ובני יעקב כאשר ראו כי נתקו המלכים הנשארים
ממעמדם וירדפו להם אחריהם ׃ ויבאו
בני יעקב מתל שכם מן המקום אשר עמדו שם
וילכו אחרי המלכים ויגשו אליהם עם עבדיהם ׃
והמלכים וכל השרים ויתר מחנותם ראו כי נגשו
בני יעקב אליהם ויראו לנפשם וינוסו ויברחו
וילכו עד עיר חציר ׃ וירדפו אחריהם בני
יעקב עד שער עיר חסר ויכו במלכים האלה
ובמחניהם מכה רבה כארבעת אלפי איש ׃
ויהי הם מכים במחנה המלכים ויעקב
משך עוד בקשת ויכה במלכים לבדם
ויהרגם כלם ׃ ויהרוג את פרעתון מלך
חסר בשער עיר חסר ׃ ואחרי כן הכה את

רוך סוסי

סוסי מלך סרטן ואת לגן כלך כוש ותרען ואת
שכיר פלך כוחניתה ויהרגם כלם בחצים חץ
לאחר ובתוו : ויוסיפו בני יעקב ויגרשו מלחמה
עם מחנות המלכים האלה נגב שעיר חסר :
ותחתנה בראותם כי פחו כל מלביהם וישברו
וירגנו ערוף לנוסיפו פחד שור באנשי כל
איש : ויפלו מעבדי יעקב במלחמה ההוא שלשה
אנשים : וירא יהודה כי מתו שלשת אנשים
מעבדיו ויחר לו מאד ותבער בו חבתו על
האמורי : וכל האנשים הנשארים מפחנות
המלכים וירגו מאד לנפשם וירצו וישברו את
שעיר חפצת עיר חסיר ויבאו כלם בתוך העיר
להמלט : ותתאבאו כלם בתוך עיר חסר כי עיר
חסר גדולה מאד מאד ורחבת ידים והיו כבוא על
המחנות האלה בתוך העיר וירוצו אחריהם בני
יעקב אל העיר : ויצאו מהעיר אז בעה גבורים
מלובדי פלחמה ויעמדו נגד פתח העיר
וחרבותיהם שלופות וחנית בידיהם ויתיצבו
נכח בני יעקב ולא נתנם לבוא העירה : וירץ
אליהם נפתלי ויבוא בתוכם ויכה בחרבו שנים
מהם ויכרות את ראשם כפעם אחת : ויגש אל
השנים האחרים והנה נסו וירדוף אחריהם וידביקם
ויכם ויפחיתם : ובני יעקב באו העירה ויראו וחנה
חיפה אחרת לעיר ויבקשו את שעיר החופת ולא
מצאו : וידלג יהודה ועלה על קיר החיפה ויצלו
אחריו שמעון ולוי וירד שלשתם מעל החופת אל
תוך העיר : ויחרגו שמעון ולוי את כל האנשים
הנמלטים אל העיר ונם את כל יושבי העיר ונשיהם
וטפם חרגו לפי חרב : ותעל צעקת העיר
השמימה וידלגו ונפתלי על החופת לראות
את קול הצעקה כי יראו בני יעקב אל אחיהם :
וישמעו את כל יושבי חצר דוברי לבבי ובתחנונים
לאפר חגת אשר לנו בעיר קחו ולכו אך השת אל
תמיתונו : וידי בכלות יהודה להכות את כל
יושבי חצר ויעלו על החופת ויקראו אל דן ואל
נפתלי

עזבום ושבי העיר כי היו משלבים עליה' אבנים
וחצים סמוכל לחומה' ויהי מספר האנשים אשר
היו על החומה ארבע מאות איש' ויראו בני יעקב
כי לא עזבו' אנשי העיר לפתוח שערי העיר ויד'גו
ויעלו על קיר החומה ויעל יהודה ראשונה מזרחה
העיר' : ויעלו אחריו גד מפאת העיר ימה ושמעון
ולוי צפונה ודן וראובן נגבה : והאנשים אשר מעל
לחומה יושבי העיר בראות' כי עלו אליהם בני יעקב
ויברחו כלם מעל החומה וירדו העירה ויתחבאו
בעיר' ויגשו יששב' ונפתלי הנשארי' תחת החומה
וישברו את שערי העיר וידליקו אש בשערי העיר
ויהם הברזל ויבואו כל בני יעקב העירה הם וכל
אנשיה' וילחמו עם כל יושבי עיר סטרן ויכום לפי
חרב ולא עמד איש בפניהם : וינוסו כמאתים איש
מן העיר וילכו כלם ויתחבאו במגדל אחד בעיר :
וירדוף יהודה אחריה' עד המגדל ההוא ויתוץ את
את המגדל ויפל על האנשים וימותו כלם : ויעלו
בני יעקב דרך גג המגדל ההוא וירא והנה מגדל
אחד מרחוק בעיר גבוה וחזק מאד וראשו בשמים
וימהרו וירדו בני יעקב וילכו עם כל אנשיהם אל
המגדל ההוא ויבצאוהו מלא אנשים ונשים וטף
כשלש מאות איש ואשה : ויכו בני יעקב באנשים
ההם מפה גדול' בתוך המגדל ויברחו וינסו מהם:
וירדפו אחריהם שמעון ולוי ויצאו אליהם שנים
עשר אנשים גבורים מאד וחזקים מהמקום אשר
התחבאו שם : ויערכו השנים עשר האנשי' מהם
מלחמה עצומה מול שמעון ולוי ולא עליהם יכלו
שמעון ולוי ויכרתו הגבורי' ההם את מגיני שמעון
ולוי ויכת א' מהם את לוי בחרבו על ראשו ויפהר
לוי ויש ידו על ראשו כי ירא מן החר' ותך החרב
ביד לוי ובמעט אשר לא נחתך יד לוי : ויתפוש
לוי את' חרב הגבור' בידו האחרת ויקחנה
בחזקה מיד האיש ויכהו בה על הראש ויסר את
ראשו' ואחד עשר האנשים נגשו להלחם עם לוי
כי ראו כי מת אחד מהם וילחמו עם בני יעקב ולא

יכלו

יכלו להם בני יעקב כי חזקים האנשים ההם מאד :
ויראו בני יעקב כי לא יכלו עליהם ויצעק שמעון
צעקת גדולה ומרה עד מאד ויתבהלו כל האחד
עשר הגבורים מקול צעקת שמעון' ויהודה
מרחוק את קול צעקת שמעון אחיו וירוצו נפתלי
ויהודה במגיניהם אל שמעון ויבצאו אותו נלחם
בגבורים ההם ולא יכל להם כי נכרתו מגיניהם :
וירא נפתלי כי נכרתו מגני שמעון ולוי וירץ ויקח
שני מגינים מאת עבדיהם ויבא אותם אל שמעון
ואל לוי : וילחמו שמעון ולוי ויהודה שלשתם
באחד עש' הגבורי' ההם ביום ההוא עד עת נטות
היום ולא יכלו להם : ויוגד הדבר הזה ליעק' ויחר
לו מאד ויתפלל אל י' וילך הוא ונפתלי בנו נגד
הגבורים ההם : ויגש יעקב ויפשוך בקשת
ויקריב אל הגבורים ההם ויהרוג מהם בקשת
שלשת אנשים ויפנו השמונה הנשארים והנה
המלחמה להם פנים ואחר ויראו מאד לנפשם
ולא יכלו לעמוד לפני בני יעקב ויברחו מפניהם :
ויהי בברחם ויפגעו את דן ואת אש' באם לקראתם
ויפלו עליהם פתאום וילחמו בהם ויהרגו מהם
שנים אנשים : ויהודה ואחיו רדפו אחריהם ויכו
את הנשארים מהם ויתיתום :

א"ה כן דבר רש"י ז"ל על מס"ה ואני נתתי לך וכו'
בחרבי ובקשתי :

וישובו כל בני יעק' ויתהלכו בעיר ויחפשו בה אם
ימצאו בה איש ויבצאו בעשרי' בחורים במערה
אחת בעי' ויהרגו' כלם גד ואשר ואת יתר האנשי'
אשר נסו וימלטו מהמגדל השני פגעו בהם דן
ונפתלי וילחמו בם ויהרגום כל' : ויהרגו בני יעקב
את כל יושבי עיר סרטן אך הנשים והטף עזבו
בעיר ולא הרגו אות' : וכל יושבי עיר סרטן גבורים
כלם אחד מהם ירדוף אלף ושנים לא ינוסו
מפני רבבה מיתר האדם : ויהרגום בני
יעקב כלם לפי חרב ולא עמד איש
מהם

מהם בפניהם ויעזבו את הנשים בעיר ׃ ויקחו
בני יעקב את כל שלל העיר ומחשבי אשר בחרו ׃
ויקחו את הצאן ואת הבקר ואת כל רכוש העיר ׃
ויעשו בני יעקב לסטרן ולי׳שביה כאשר עשו
לחסר ולי׳ושביה ויפנו ויצאו וילכו משם ׃ ויהי
בצאת בני יעקב מעיר סטרן וילכו לחם כמהלך
מאתים אמה ׃ ויפגע את יושבי תפוח ויצאים
לקראתם כי יצאו להלחם אתם על אשר הכו את
מלך תפוח ואת כל אנשיו ׃ ויצאו כל הנשאר
בעיר תפוח להלחם את בני יעקב ויאמרו להציל
מידם את חשבי ואת המלקוח אשר לקחו מחסר
ומסטרן ׃ וילחמו כל יתר אנשי תפוח עם בני
יעקב במקו׳ ההום ויכום בני יעקב ויכתום וינוסו
לפניהם וירדפום עד עיר ארבליו פני כלם לפני
בני יעקב ׃ וישובו בני יעקב ויבאו תפוח לקחת
את שבי תפוח ויהי בבואם תפוח וישמעו כי יצאו
להם אנשי ארבליו לקראת׳ להציל את שבי אחיהם
׃ ויעזבו בני יעקב עשרה אנשים מאנשיהם
בתפוח לבוז את העיר ויצאו הם לקראת אנשי
ארבליו ׃ ואנשי ארבליו יצאו הם וגם נשיהם
להלחם את בני יעקב ב נשיהם
היו היו מלומדות מלחמה ויצאו בארבע מאות
איש ואשה ׃ ו צעקו עליהם כל בני יעקב
בקול גדול וירצו כלם לקראת יושבי ארבליו בקול
גדול ועצום ׃ וישמעו יושבי ארבל את קול צעקת
בני יעקב ונהמותם בקול אריות וכנחמת ים וגליו ׃
ויפול פחד ויראת בלבם מבני יעקב וייראו מאד
מפניהם וישובו אחריהם וינוסו לפניהם אל העיר
וירדפו בני יעקב אחריהם עד שער העיר ויביאו
עליהם בעיר ׃ וילחמו בני יעקב אתם בתוך
העיר וכל נשיהם קולעים בקלע אל בני יעקב והי
המלחמה ביניהם חזקה ביום ההוא עד הערב ו
לא כלו עליהם בני יעקב וכמעט אשר לא מתו בני
יעקב במלחמה ההיא ויצעקו בני יעק׳ אי׳ ו ותיחזקו
מאד לעת הערב ויכו בני יעק׳ את כל יושבי ארבל
לפי חרב אנשים ונשים וטף ׃ וגם את יתר

האנשי׳ אשר נסו מסרטן הכום בני יעק׳ בארבליו
׃ ויעשו בני יעק׳ לארבל ולתפוח כאשר עשו
לחסר ולסרטן ויהי כראותם כי מתו כל אנשיהם
ויעלו כלם על גגות העיר ויכו את בני יעק׳ כאבנים
כמטר ׃ ויסהרו בני יעק׳ ויבואו העירה ויתפשו
את כל הנשים ויכום לפי חרב ׃ וישבו בני יעק׳
את כל השביה ואת כל השלל צאן ובקר ומקנה ׃
ויעשו בני יעק׳ למחנימה כאשר עשו לתפו׳ ולחסר
ולשילה ויפנו ויצאו משם אל דרכם ׃ ויהי ביום
החמישי וישמעו בני יעק׳ כי התקבצו עליהם אנשי
געש למלחמ׳ על אש׳ הרגו את מלכם ואת שריהם
כי ארבעה עשר שרים היו בעי׳ געש ויהרגום כלם
בני יעק׳ במלחמה הראשונה ׃ ויחגרו בני יעק׳
איש כלי מלחמתו ביום ההוא וילכו למלחמה
לקראת יושבי געש ׃ ובגעש עם רב ועצום
מעם האמורי וגעש היתה עיר חזקה ובצורה
מאד מכל עריד אמורי ולה שלש חומות ׃
ויבואו בני יעק׳ געש תה ומצ׳ ו שערי העיר סגורי׳
וכחמש מאות איש נצבים מעל לחומה בחיצונה ׃
ועם רב כחול אשר על שפת הים ארבו לבני יעק׳
מחוץ לעיר מאחריה ׃ ויגשו בני יעק׳ לפתוח
את שער העיר ויהי בגשתם והנה המתארבים
אשר אחרי העיר באו ממקומם ויסובבו את בני
יעק׳ ׃ ויהיו בני יעק׳ לאנשי געש בתוך ותהי
להם המלחמה פנים ואחור וגם כל האנשים אשר
על החומה משליכים עליהם חצים ואבנים מעל
החומה ׃ וירא יהודה כי כבדו עליהם כל אנשי
געש ויצעק צעקה גדולה ומרה ׃ ויבהלו כל
אנשי געש הקול צעקת יהודה ויפלו אנשים מן
החומה מעוצם הצעקה ׃ וגם כל אשר מחוץ
לעיר ואשר בעיר יראו מאד לנפשם ׃ ויגשו
בני יעק׳ עוד לשגור דלתי העיר וישליכו עליהם
אנשי געש מעל החומה אבנים וחצים ויברחום
מעל השער ׃ וישובו בני יעק׳ על כל אנשי געש
אשר אתם מחוץ׳ לעיר ויכו בהם מכה רבה מאד
כהכות

כחכות בקשואים ולא יכלו כלם לעמד נכח בני
יעק׳ כי נפלה עליהם כלם אימתה ופחד מפני
צעקת יהודה׳ ויהרגו בני יעק׳ את כל האנשים
ההם מחוץ לעיר׃ ויגשו עוד בני יעק׳ לפתוח
העיר ולהלחם תחת החומה העיר ולא יכולו׃
כי אל יושבי נעש אשר נשארו שעיר סבבו כלם
את חומ׳ נעש מפה ומפה ולא יכלו בני יעק׳ לגשת
אל העיר להלחם׃ והיה כאשר יקרבו בני יעק׳
אל אחת מהפאות להלחם תחת החומה וישליכו
עליהם יושבי נעש חצים ואבנים כמטר ויבריחום
מתחת החומה ויראו אנשי נעש על החומה כי לא
יכלו עליהם בני יעק׳ מתחת החומה ויחרפו את
בני יעק׳ כדברים האלה לאמר׃ מה לכם
ולמלחמה אשר לא תוכלו עליה האף לנעש העיר
החזקה ולוישבית תוכלו כאשר עשיתם לערי
האמורי אשר הם בלתי חזקים׳ הלא לחלשי׳
אשר בנו עשיתם הדברי׳ הזה ותהרגו׳ פתח העיר
כי אין עמהם גבורה כי יראו מקול צעקתכם׃
ואתה הבמקו׳ הזה תוכלו להלחם הלא בזה אתם
מתים כלכם ונקמה מכם נקמת כל הערי׳ אשר
חרבתם אות׳׃ ויחרפו מאד יושבי נעש את
בני יעק׳ ויקללום באלהיהם וישליכו עליהם חצים
ואבנים עוד מעל החומה׃ וישמע יהודה ואחיו
את דברי יושבי נעש ויחר אפם מאד׃ ויקנא
יהודה לאלהיו בדבר הזה ויקרא ויאמר י״י הושיעה
הושעה י״י לנו ולאחינו׃ וירץ מרחוק בכל כחו
וחרבו שלופה בידו וידלג הארץ ויעל וירכב על
החומה בחמת כחו ותפיל החרב מידו׃ ויצעק
יהודה על החומה ויתבחלו כל האנשים אשר על
החומה ויפלו מהם לתוך העיר מעל החומ׳ וימותו
׃ ואשר עודם על החומה כאשר ראו את גבורת
יהודה יראו מאד וינוסו מהם לנפשם אל תוך העיר
להמלט׳ ומקצתם התחזקו להלחם עם יהודה
על החומה ויגשו להמיתו בראותם כי אין חרב
ביד יהודה ויאמרו להפילו מעל החומה אל אחיו׃
ויעלו

ויעלו אליהם כעשרים אנשי׳ מהעיר לעזור׳ ויסובבו
את יהודה ויצעקו כלם עליו ויגשו אליו בחרבות
שלופות ויבהילו את יהודה ויצעק יהודה מעל
החומה אל אחיו׃ ויעק׳ ובניו משכו בקשת מתח׳
החומה וים באנשי׳ אשר על החומ׳ שלשה אנשי׳׃
ויוסף יהודה ויצעק ויקרא י״י עזרנו י״י חלצנו ויצעק
בקול גדול על החומה ותשמע הצעקה למרחוק׃
ויהי בצעקו ויוסף עוד שנית לצעוק ויבהלו כל
האנשי׳ אשר סביבות יהודה מעל החומה וישליכו
איש חרבו מידו מקול צעקת יהודה ומפחדו וינוסו
להם׃ ויקח יהודה את החרבות אשר נפלו
מידם וילחם בם יהודה ויחרוג מהם עשרי׳ איש
על החומה׃ ויעלו עוד מן העיר אל החומה
כשמוני׳ איש ואשה ויסובבו כלם את יהודה ויתן
י״י פחד יהודה בלבם ולא יכלו לגשת אליו׃
ויעק׳ וכל אשר אתו משכו בקשת מתחת החומה
ויהרגו עשרה אנשי׳ על החומה ויפלו תח׳ החומה
לפני יעק׳ ובניו׃ ויראו אנשי החומה כי נפלו
מהם שלשי׳ איש וירוצו עוד אל יהודה בחרבות
שלופות אך לא יכלו לגשת לפניו כי יראו מאד
מגבורת יהודה׃ ויגש גבור אחד מהם ושמו
ערוד ויכה את יהוד׳ בחרבו על ראשו וימת׳ יהודה
וישם מגנו על ראשו ותך ההרג׳ במגן ויחלק
לשני׳׃ והגבור ההוא בהכותו את יהודה רץ
לנפשו מפחד יהודה ויעמדו רגליו על החומה
ויפול בתוך בני יעק׳ תחת החומה ויכוהו בני יעק׳
ויפיתוהו ותכאב ראש יהוד׳ ממכת הגבור וכמעט
אשר לא מת יהודה במכה ההיא ויצעק יהודה
מכאב המכה ההוא מעל החומה׃ וישמע דן
את קול צעקת יהודה ותבער בחמתו ויקם גם הוא
וילך מרחוק וירץ וידלג בארץ ויעל על החומה
בחמת כחו׃ ויהי בעלות דן על החומה אצל
יהודה ויברחו משם כל אנשי החומה אשר עמדו
נגד יהודה ויעלו על החומה השנית וישליכו עוד
חצים ואבני׳ מן החומה השנית אל דן ויהודה
ויבקשו

ויבקשו להבריחם מן החומה ויבאו החצים ותאבני
אבר ובי הורה וכשעם אשר לא מזו על החומה
פתוח למקום אשר ינוסו דן ויתורה על החומה
ויבאו עליהם חצים ואבנים מן החומה השנית:
ויעק'ובנו עודם פתח שער העיר פתח החומה
הראשונה ולא היה לדם לפשוק בקשת ל ישבי
העיר כי לא היו נראים להם כיהיו על החומה
השנית: ודן ויהודה כאשר לא יכלו לסמל
את האבנים ואת החצים אשר ירדו להם מהחומה
השנית וירדנו שניהל ל החומה השנית אצל אנשי
העיר: ויראו אנשי העיר אשר על החומה
השנית כי באו דן ויהודה לפניהם לחומה השני
ויעזבו כלם וירדו בין החומתים: וישבו יעק'
ובניו את קול צעקת אנשי העיר והם עודם פתח
שער העיר ויראו מאד על דן ויהודה כי לא היו
נראים להם כי הם על החומה השנית: ויעל
נפתלי בחמת בחו וידלג על החומה הראשונה
לראות את קול הצעקה אשר שמעו בעיר:
וישכח זבולון נגשו לשבור רלתי העיר ויפתחו
את שערי העיר ויבאו כלם העירה: ונפתלי
קפץ מהחומה הראשונה אל החשנית ויבא אצל
אחיו לעורם: ויראו ישבי גשע אשר על
החומה כי עלה: ונפתלי שלישי לגבור לאחיו
ויגשו ויברחו כלם וירדו אל תוך העיר: ויעק'
ובניו וכל נעריהם באו העירה אליהם ויהודה ודן
ונפתלי ירדו מן החומה אל תוך העיר וירדפו אחרי
ישבי העיר: ושבע ולוי היו מחוץ לעיר ולא ידעו
כי נפתח השער ועלו פשם לחומה וירדו אל
אחיהם תוך העיר: וישבי העיר ירדו כלם תוך
העיר ויבאו עליהם כל בני יעק'בפה ושנה ותרי
להם המלחמה בעים ואהור: ויכו בהם בני
יעק'פכה רבה עד מאד ויהרגו בהם כעשרים אל
איש ואשה לא עבד איש בהם נפני בני יעק'
וירק הדם בעיר ויהי בנחל בים ויצא חרם בנחל
עד תוך לעיר ויגיע עד בורד בית הערן: ויראו

אנשי בית הערן פרוזק אחיהם יצא פעיר נעש
ורוצו מהם נשבעים איש לראות את הדם ההוא
ויבאו עד מקום הדם וילכו בם פלות הדם ויבאו
עד הומת בית נעש וירא חדם יוצא מהעיר
וישמע את קול צעקת ישבי נעש על פתח השפיפת
והדם הולך ורב מאד לצאת מנחל פים: וכל פנה
יעק'עודים מכה בישבי נעש ויחרגו בהם עד הער'
כעשרים אל איש ואשה ויאספו האנשים החם
החרונים אף זה בעשה העברים הוא כי עודם
נלחמים בעיר כל האמורי את וישהרו האנשי
החם וירוצו ביתה ורין ויקחו איש כלי פלחמתו
ויעזבו לל ישבי בית החרון ויהרגו גם חם פלי
פלחמתם ללכת להלחם בבני יעק': ובני יעק'
בכלותם להבות בישבי נעש ויתהלכו בתוך השפ
לפשט את כל החללים: ויבאו לפנים מהעיר
והלאה ויבצאו שלשה אנשים גבורים פאו והרב
אין בידם: ויבאו בני יעק'עד בקומם ויוצא
דגבורים שהם ויק'אחד מהם את זבולן כי ראהו
נער קטן וקצר קומה ויפילהו ארצה בכחו: וירץ
יעק'שלישי וכהו יעק'פחת לפתני בראש
ויחלקו לשנים ותפול הגויה על זבולן: ויגש
השני פהאיש ויחזק ביעק'לרדפיו לארץ ויפן לו
יעק'ויעק עליו וירוצו שפעון ולוי ויכוהו גחר גם ל
השוקים ויפילהו לארץ: ויקם דגבור בחפת
כחו מן הארץ וירץ לו יהודה מרם עומדו ויפרצ
נהרב על ראשו ויפבקע ראשו ויפל: והגבור
השלישי נראה מן כהו ויעזוב ארץ לפני בני יעק'
וירדפו אחריו בני יעק'נהוך העיר: ויהי בנוס
הגבור פפצא חר'ז הת פישבי העיר ויפאנה ויפן
ל בני יעק'וילרב אתם גחר'הרוצא: ויהי דגבור
ל יהודה ויכהו גחר'על ראשו וכגן אין ביד יהוד
: ויהי כראותו ויפחד נפל לי פניהו ויפן על ראש
יהודה והך הר'דגבור נבגן נפתלי ויצל ידודה מן
החר': וירוצו שפעון ולוי על דגבור בהרגתם

ותכתו מחרבות על ראשו בכתה וירדו שני החרמת
בנזיית הגבור ויחלקו אותו לשני באורך ויהרגו
בניעק את שלשת הגבורים ההם בעת ההיא עם
כל יושבי גזע והיום נטוח לעד: ויתחלכו בני
יעק בגעש ויקמו את כל שלל חנית אך הטף והנשי
לא המיתו: ויעשו בני יעק לגעש כאשר עשו
לסטרן ולשילה: ויהנתן בניעק את כל שלל
גזע ויצאו מהעיר לילת: הפה יצאו וילכו עד
מעלת בית חורון הפנה עלו המעל ויושבי בית חורון
עולים המעלה לקראתם: וילחמו בני יעק את
יושבי בית חורון במעלת בית חורון בלילת ההוא
ויכל יושבי בית חורון גבורים כלם אחד מהם
לא ינוס מפני שלף אנשים: וילחמו בלילה ההוא
על המעלה בחשך ויצעקו כל אנשי בית חורון על
המעלה ותשמע צעקתם בלילה ההוא למרחוק
וירעש כל הארץ מצעקתם: ויראו כל בני
יעק מהאנשים ההם כי לא נסו להלחם בחשך
ויהל מאד: ויצעקו בני יעק ליי לאמר
הושיעה יי לנו הצילנו ולא נפוצו בין הערלים
ההלח: וישמע יי בקול בני יעק ויביא יי על אנשי
בית חורון חרדה גדולה ובהלה וילחמו ביניהם
שלח בלח בחשך הלילה ויכו אלה באלה רבים
ובני יעל ידעו כי הביא יי בקר האנשים ההם רוח
שוגים וילחמו איש ברעהו: ויצאו כלם מאנשי
אנשי בית חורון וילכו עד מורד מעלת בית חורון
וחלאה וילינו שם עם נעריהם בלילה ההוא לבטח
וכל אנשי בית חורון נלחמים כל הלילה איש
באחיו ואיש ברעהו ויצעקו מפה ומפה על המעל
וישמע צעקתם לפרחוק וירעש כל הארץ מקולם
כי היו גבוהים מאד על כל הארץ: וישמעו כל
יושבי על הכנעני החתי והאמורי והחוי וכל מלכי
בנען וגם אשר בעבר הירדן את קול השעקה
בלילה ההוא: ויאמרו איך הנת מלחמות
השכרים אשר הם נלחמי בשבעת העדי הנשי
לירם ואין איכל לעמוד לפני הערים ההם

ויראו

ויראו כל ישבי ערי החנענו כל אשי בעבר הירדן
באר מפני בני יעק כי אמרו הנה באשר עשו
לערים האלה ועשו לנו גם אנחנו כי מי יוכל
לעמוד בפני גבורתם החזקה: והתורנים גדולת
שעקתם בלילה ההוא ויהי הולך וצועק ויכו איש
את רעהו עד אור הבקר ומתו מהם רבים: ויאר
הבקר נעלות השחר ויקומו כל בני יעק ויעלו
המעל ויבו הנותרים מהתורני מכה רבה ויכותו
כלם במעלה ההוא: ויאר היום ביום השני
ויראו כל ישבי בנען מרחו את כל אנשי בית חורון
מתים ומושלכי במעלת בית חורון כפגשי בעתודי
מתים: ובני יעק נהנו את כל השביה אשר שב
מנעש וילכו בית חורון: ויבואו בית חורון
ויפצא העיר מלאה אנשים כחול הים וילחמו
בהם ויבו שם בני יעק עד עת הצהרים: ויעשו
בני יעק אל בית חורון כאשר עשו לנעש ולחפות
וכאשר עשו לחסר ולפטרן ולשילה: ויקחו
בניעק את שבי בית חורון וכל שלל הערים עמם
וילינו שבעת ימים מקומם ההוא: ויבואו בני
יעק ביום השני עיר שכם אל ביתם וישבו מחרץ
לעיר ונותן שם מחלחמות בעת ההוא וילינו
שם: וגם כל עבדיהם וכל השלל אשר לקחו
מהערים הנותרו מחרץ לעיר ולא באו אל תוך העיר
כי אמרו פן תחזית פלחמה עוד עלינו ויבא לעור
עלינו בשכם: וישבו יעק ובנו ועבדיהם ביום
ההוא ומחרתם בחלקת השדת אשר קנה יעקב
מאת חמור בחמשת שקלים וכל שביהם אתם
ותרו כל השביה וכל השלל אשר בזזו בני יעקב
בחלקת השדת בחול אשר על שפת הים אשר
אין מספר: וישבי הארץ רואים מרחק
ויראו מאד כל יושבי הארץ מפני בני יעקב אשר
עשו את הדבר הזה כי אין כל פלך מימי
קדם עושה כדבר הזה: ויעדו כל שבעת
מלכי הכנעני להשלים עם בני יעקב כי
יראו לנפשותם מאד מפני בני יעקב: ויהי
ביום

בי׳ התחוא הוא יום השביעי וישלח יפיע מלך חברון
בסתר אל מלך העי ואל מלך גבעון ואל מלך שלם
ואל מלך עדולם ואל מלך לכישה ואל מלך חציר
ואל כל מלכי הכנעני אשר תחת ידוהם לאמר ׃
עלו אתי ובואו אלי ונלכה ל׳ בני יעקב ונשלים אתם
בשלום ובברית ׃ פן תחרב כל ארצכם בחרבות
בני יעקב כאשר עשו לשכ׳ ולערי׳ אשר סביבותיה
כאשר שמעתם וראיתם ׃ והיה בבואכם אלי אל
תבואו באנשי׳ רבים ׃ רק כל מלך יביא את שלשה
שריו הגדולים וכל שר יבוא את שלשה אנשים
משרתיו ׃ ובאתם כלכם אלי חברונה ובאנו כלנו
יחד אל בני יעקב ונתחנן לפניהם ויכרתו לנו ברית
שלום ׃ ויעשו כל המלכים האלה כאשר שלח
אליהם מלך חברון כי היו כלם תחת עצתו ומאמרו
ויתקבצו כל מלכי כנען ללכת אל בני יעקב לעשות
עמהם שלום ׃ ובני יעקב שבו ויצאו אל הלקת
השדה אשר בשכם כי לא האמינו במלכי הארץ ׃
ויעזבו וישבו בני יעקב בחלקת השדה עשרה ימי׳
ואין בא אליהם למלחמה ׃ ויראו בני יעקב כי
אין מלחמה ויאספו כלם ויבאו עיר שכ׳ וישבו בני
יעקב בשכם ׃ ויתקבצו כל מלכי האמורי מכל
מקומותם מקץ ארבעים יום ויבאו כלם חבו ונה ל׳
יפיע מלך חברון ׃ ויהי מספר המלכים אשר באו
חברונה להשלים את בני יעקב עשרי׳ ואחד מלכים
׃ ומספר השרים אשר באו אתם ששים ושלשה
שרים ואנשיהם תשע ושמונים ומאת איש ׃ ויחנו
כל המלכים האלה ואנשיה׳ הר חברון ויצא אליהם
מלך חברון עם שלשה שריו ותשעה אנשי׳ עמהם
ויתיעצו המלכים האלה יחד ללכת אל בני יעקב
לשלום ׃ ויאמרו אל מלך חברון לך אתה לפנינו
עם אנשיך ודברת אל בני יעקב בעדינו ואחר ובוא
אחריך ומלאנו את דבריך ויעש מלך חברון כן ׃
ובני יעקב שמעו כי התקבצו כל מלכי כנען ויהנו
בחברון ׃ וישלחו בני יעקב מרגלי׳ ארבע עבדים
מעבדיהם לאמר ׃ לכו ורגלו את המלכים האלה

ודרשו

ודרשו וחקרו את אנשיה׳ ואם הם מעטיאו חרבת ׃
והיה אם תראום במתי מספר וספרתם את כלם
ובאתם ׃ וילכו עבדי יעקב בסתר אל המלכי׳ האלה
ויעשו כאשר צוום בני יעקב ׃ ויבואו אל בני יעקב
ביום החוא ויאמרו אליהם באנו אל המלכים האלה
והנה הם מת מספר ונספר את כלם והנה שמוני׳
ושמונה ומאתים איש מלכים ואנשיהם ׃ ויאמרו
בני יעקב מתי מספר הם ולא נצא אליהם כלנו ׃
ויהי בבקר ויקומו בני יעקב ויבחרו מאנשיה׳ ששים
ושתים איש ויצאו עמהם עשרה בני יעקב ויחגרו
איש כלי מלחמתו כי אמרו למלחמה באים עלינו
כי לא ידעו כי לשלום הם באים אליהם ׃ ויצאו בני
יעקב עם עבדיהם אל שער שכם לקראת המלכים
האלה ויעקב אביהם אתם ׃ ויהי בצאתם והנה
מלך חברון ושלשה שריו ותשעה אנשים עמו
באים בדרך מול בני יעקב ׃ וישאו בני
יעקב את עיניהם וירא מרחוק את יפיע מלך
חברון ושריו באים לקראתם ויתיצבו בני יעקב
במקומם בשער שכם ולא הלכו ׃ ומלך חברון
הולך הלוך וקרב הוא ושריו עד נעתו אל בני יעקב
וישתחו להם ארצה עם שריו ׃ וישב מלך חברון
עם שריו לפני יעקב ובניו ויאמרו לו בני יעקב מה
לך מלך חברון למה באת אלינו היום מה תבקשו
מאתנו ׃ ויאמר מלך חברון ל׳ יעקב בי אדוני
כי מלכי הכנעני באו אליכם היום לעשות עמכם
שלם ׃ וישמעו בני יעקב את דברי מלך חברון
ולא אבו לדבריו כי לא האמינו לו בני יעקב כי
חשבו כי במרמה דבר אליהם מלך חברון ׃ וידע
מלך חברון מדברי בני יעק׳ כי לא האמינו אל כל
דבריו ׃ ויגש עוד מלך חברון לפני יעקב ויאמר
אליו בי אדוני כי כל המלכים האלה לשלום באו
אליכם כי לא באו עם כל אנשיהם ׃ וגם כל כלי
כלחמתם לא הביאו עליהם כי על שלום מאת
אדוני ובניו באו לבקש ׃ ויענו בני יעקב את מלך
חברון לאמר שלח נא אתה ויבואו כל המלכי האלה

לבדם

עִמָּהֶם לְפָנֵינוּ אִם בְּאֶמֶת תִּדְבַּר אֵלֵינוּ : וְהֵיה אִם
יָבוֹא אֵלֵינוּ בִּלְעָא כְּלוּ מַלְחֲמוֹתָם וְנִדְחֵק כִּי שָׁלוֹם
יִבְקְשׁוּ מִמֶּנּוּ : וַיִּשְׁלַח יְפִיעַ מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶחָד
מֵאַנְשָׁיו אֶל הַמְּלָכִים וַיָּבֹאוּ כֻּלָּם לִפְנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב
וַיְשַׁתְּחוּוּ לָהֶם אַפַּיִם אָרְצָה : וַיִּשְׁבּוּ הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה
לִפְנֵי יַעֲקֹב וּלְפָנֵי בָּנָיו וַיְדַבְּרוּ אֲלֵיהֶם לֵאמֹר שָׁמְעֵנוּ
אֲדֹנֵינוּ אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לְמַלְכֵי הָאֱמֹרִי בְּחַרְבְּכֶם
וְקַשְׁתְּכֶם וְזַרְעֲכֶם גְּדוֹלָה מְאֹד כִּי לֹא עָמַד אִישׁ
שֶׁהִכִּיתֶם בְּפָנֵיכֶם : וְעִירֵא מְאֹד לְנַפְשׁוֹתֵינוּ מִכֶּם פֶּן
יִקְרָאֵנוּ כְּמִקְרֵיהֶם וְנָבוֹא אֲלֵיכֶם לִכְרוֹת לָנוּ בְּרִית
שָׁלוֹם : וְעַתָּה כִּרְתוּ לָנוּ בְּרִית וְשָׁלוֹם אִמְּכֶם כַּאֲשֶׁר
לֹא תִגְּעוּ בָּנוּ וְלֹא נִגַּע בָּכֶם : וַיִּדְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב כִּי
מֵאִמְּכֶם בָּאוּ לְבַקֵּשׁ הַשָּׁלוֹ מֵאִתָּם וַיִּשְׁמְעוּ לָהֶם כָּל
בְּנֵי יַעֲקֹב וַיִּכְרְתוּ לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם : וַיִּשְׁבְּעוּ לָהֶם
כָּל בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר לֹא יִגְּעוּ בָּהֶם וְגַם כָּל מַלְכֵי
חֶבְרוֹנִי נִשְׁבְּעוּ לָהֶם : וַיָּשִׂימוּם בְּנֵי יַעֲקֹב לְמַס
פְּחִים תְּרוּמָה וְהַלְאָה : וְאַחֲרֵי כֵן נָאֲבַל שָׂרֵי
חֶמְלֵי הָאֱלֹהִים עִם כָּל אַנְשֵׁיהֶם לִפְנֵי בְּנֵי יַעֲקֹב
וּמִנְחוֹת בְּיָדֵיהֶם אֶל יַעֲקֹב וְאֶל בָּנָיו וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם
אַפַּיִם אַרְצָה : וַיִּפְצְרוּ הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה בִּבְנֵי יַעֲקֹב
וַיִּתְּנוּ אֲלֵיהֶם לְהָשִׁיב אֶת כָּל הַשְּׁבִיָּה אֲשֶׁר שָׁבוּ
מִשְּׁבִית עָרֵי הָאֱמֹרִי : וַיַּעַשׂ בֶּן בְּנֵי יַעֲקֹב וַיָּשִׁיבוּ
אֶת כָּל חֶשְׁבּוֹנָה אֶת הַנָּשִׁים וְאֶת חַטָּף וְאֶת כָּל
רְכוּשָׁם וְכָל תַּשְׁלֻל אֲשֶׁר לְקָחוּ וַיִּשְׁלְחוּ אוֹתָם וְלֹכֵן
אִישׁ לְרַעֵיהוּ : וַיִּשְׁתַּחֲווּ כָּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה עוֹד
אֶל בְּנֵי יַעֲקֹב וַיִּשְׁלָחוּן וַיָּבִיאוּ אֲלֵיהֶם פְּנִינִים רַבּוֹת
בַּיָּמִים הָהֵם : וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת הַמְּלָכִים
הָאֵלֶּה וְאֶת אַנְשֵׁיהֶם וַיֵּלְכוּ מֵאִתָּם לְשָׁלוֹם וַיָּשֻׁבוּ
עָרֵיהֶם וְגַם בְּנֵי יַעֲקֹב שָׁבוּ לִמְקוֹמָם שְׁכֶמָה :
וַיְהִי שָׁלוֹם מִהַיּוֹם הַהוּא וְהָלְאָה בֵּין בְּנֵי יַעֲקֹב וּבֵין
מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי עַד בֹּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ כְּנַעַן לְנַחֲלָה :

חצי הספר

פרשת וישב

וישב

ויחי לתקופת השנה ויסעו בני יעקב
פשכם וישובו ויבואו חברונה אל
יצחק אביהם וישכנו שם : אך גם ובקרם וכל
אשר להם רועים בשכם יום יום כי פרצה טוב
ושמנהיה בשכם ביומים ההם : וישב יעקב
ובניו וכל ביתם בעמק חברון : ויהי ביומים ההם
בשנה ההיא שנת מאה ושש שנים לחיי יעקב
בשנה העשירית לבא יעקב מפדן ארם :
ותמת לאה אשת יעקב בשנה ההיא בת אחת
וחמשים שנה במיתה בחברון : ויקברו אותה
יעקב ובניו במערת שדה המכפלה אשר בחברון
אשר קנה אברהם מאת בני חת לאחזת קבר :
ובני יעקב ישבו עם אביהם בעמק חברון וידעו
כל יושבי הארץ את גבורתם ויהי שמעם בכל
הארץ : ויוסף בן יעקב והנערים אחיו בני רחל
אשת יעקב עודם קטנים ביומים ההם ולו יצאו
את אחיהם בשלחמותם בכל עדר האמורי :
וירא יוסף את גבורת אחיו וגדולתם ויפחד אותם
ויחלם אך גדול את נפשו על אחיהם ויתנשא בנפשו
עליהם : וגם יעקב אביו אהב אותו מכל בניו
כי בן זקונים הוא לו ועשה לו כתנת פסים בארבעתו
אתו : וירא יוסף כי אותו אהב אביו מכל
אחיו ויוסף עוד ויתנשא יוסף על אחיו ויבא לאביו
דבה רעה עליהם : וירא בני יעקב את כל
פעשה יוסף אחיהם ובני אהב אותו אביהם
מכלם וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום כל
הימים : והיוסף בן שבע עשרה שנה והוא
עודנו גדל את נפשו על אחיו ויסר להתנשא
עליהם : בעת ההיא חלם חלום ויבא אל אחיו
ויגד להם את חלומו : ויאמר אליהם חלום
חלמתי והנה כלנו מאלמים אלומות בשדה
והקם אלומתי ותתיצב בארץ וסבבוהו אלמותיכם
וישתחוין לה : ויענו אותו אחיו ויאמרו
לו משחת החלום הזה אשר חלמת הראמר
תמלוך תמלוך עלינו אם לכשול עלינו :

ראה ויבא

ויבא עד הדבר ליעקב ויכשל יעקב את יוסף
כשמעו את הדברים מפיו ויברך יעקב את יוסף ׃
וירא בני יעקב כי ברך אביהם את יוסף ויכשל אותו
ויאהבהו מאד ויקנאו בן מאד וישנאו אותו עוד
׃ ויהי אחר כן יחלום עוד יוסף חלום אחד
ויספר את החלום לאביו ולעיני אחיו ׃ ויאמר
יוסף אל אביו ואל אחיו הנה חלמתי חלום עוד
והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים
לי ׃ וישמע אביו את דבריו יוכף ואת חלומו
ויגער בו ויאמר לו יוסף מה החלום הזה אשר חלמת
הבוא נבוא אני ואמך ואחיך להשתחות
אליך ארצה ׃ ויקנאו בו אחיו
ואביו שמר את הדבר ׃
ויעבור אחיו לרעות את צאן אביהם בשכם ׃ ויאמר ישראל אל יוסף הלא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני ׃ ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשב אתי דבר וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה ׃ ויתעהו איש והנה תעה בשדה ויאל האיש לאמר מה תבקש ׃ ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה נא לי איפה הם רועים ׃ ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אומרים נלכה דתינה ׃ וילך יוסף אחרי אחיו וימצאם בדותן ׃ וירא אתו מרחק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אתו להמיתו ׃ ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלומות הבא ועתה לכו ונהרגהו ונשליכהו באחד הבורות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ׃ וישמע ראובן ויצילהו מידם ויאמר לא נכנו נפש ׃ ויאמר אליהם אל תשפכו דם השליכו אותו אל הבור הזה אשר במדבר ואל תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל אביו ׃ ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו ׃ ויקחהו וישליכו אתו הבורה והבור רק אין בו מים ׃ וישבו לאכל לחם ויראו והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרים ׃ ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו ׃ לכו ונמכרנו לישמעאלים ויקשבו אחיו ׃ ויעברו אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף ויבאו את יוסף מצרים ׃ וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו ׃ וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא ׃ ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם ׃ וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך היא או לא ׃ ויכרה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלתהו טרף טרף יוסף ׃ ויקרעו יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים ׃ ויקומו כל בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה התנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאולה ויבך אתו אביו ׃ ומדנים מכרו אתו אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים ׃

ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש עדלמי ושמו חירה ׃ וירא שם יהודה בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה וישכב אליה ׃ ותהר ותלד בן ויקרא את שמו ער ׃ ותהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו אונן ׃ ותסף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו ׃ ויקח יהודה אשה לער בכרו ושמה תמר ׃ ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימתהו יהוה ׃ ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיך ׃ וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו ׃ וירע בעיני יהוה אשר עשה וימת גם אתו ׃ ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית אביך עד יגדל שלה בני כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו וילך תמר ותשב בית אביה ׃ ותרב הימים ותמת בת שוע אשת יהודה ויתנחם יהודה ויעל על גזזי צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה ׃ ויגד לתמר לאמר הנה חמיך עלה תמנתה לגז צאנו ׃ ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה ׃ ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה ׃ ויט אליה אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא אליך כי לא ידע כי כלתו הוא ותאמר מה תתן לי כי תבוא אלי ׃ ויאמר אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן ויאמר התתני ערבון עד שלחך ׃ ויאמר מה הערבון אשר אתן לך וחתמך ופתילך ומטך אשר בידך ויתן לה ויבא אליה ותהר לו ׃ ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ותלבש בגדי אלמנותה ׃ ויאמר יהודה לרעהו העדלמי ללכת לקחת את ערבונו מיד האשה ולא מצאה ׃ וישאל את אנשי מקומה לאמר איה הקדשה הוא בעינים על הדרך ויאמרו לא היתה בזה קדשה ׃ וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי המקום אמרו לא היתה בזה קדשה ׃ ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה ׃ ויהי כמשלש חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הנה הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף ׃ היא שלחה אל חמיה לאמר להאיש אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה ׃ ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על כן לא נתתיה לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה ׃ ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה ׃ ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא ראשונה ׃ ויהי כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו פרץ ואחר יצא אחיו אשר על ידו שני ויקרא שמו זרח ׃

ויוסף הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים אשר הורדהו שמה ׃ ויהי יהוה את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדניו המצרי ׃ וירא אדניו כי יהוה אתו וכל אשר הוא עשה יהוה מצליח בידו ׃ וימצא יוסף חן בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו ׃ ויהי מאז הפקיד בביתו ועל כל אשר יש לו והברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת יהוה בכל אשר יש לו בבית ובשדה ׃ ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה ׃ ויהי אחר הדברים האלה וישא אשת אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי ׃ וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית ויד כל אשר יש לו נתן בידי ׃ אין גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי אם אתך באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים ׃ ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה ׃ ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית ׃ ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה ׃ ויהי כראתה כי עזב בגדו בידה ויצא החוצה ׃ ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול ׃ ויהי כשמעו כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה ׃ ותנח בגדו אצלה עד בוא אדניו אל ביתו ׃ ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי ׃ ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי ויצא החוצה ׃ ויהי כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה אלי לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו ׃ ויקח אדני יוסף אתו וישמהו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר ׃ ויהי יהוה את יוסף ויט אליו חסד ויתן את חנו בעיני שר בית הסהר ׃ ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר עשים שם הוא היה עשה ׃ אין שר בית הסהר רואה את כל מאומה בידו באשר יהוה אתו ואשר הוא עשה יהוה מצליח ׃

ויהי אחר הדברים האלה חטא משקה מלך מצרים ואפה לאדניהם למלך מצרים ׃ ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר האפים ׃ ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם ׃ ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם וישרתם ויהי ימים במשמר ׃ ויחלמו חלום שניהם איש חלומו כפתר חלומו המשקה והאפה אשר למלך מצרים האסורים בבית הסהר ׃ ויבא יוסף אליהם בבקר וירא אתם והנם זעפים ׃ וישאל את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו לאמר מדוע פניכם רעים היום ׃ ויאמרו אלהם חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר יוסף אלהם הלא לאלהים פתרנים ספרו נא לי ׃ ויספר שר המשקים את חלמו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה גפן לפני ׃ ובגפן שלשה שרגים והיא כפרחה עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים ׃ וכוס פרעה בידי ואקח את הענבים ואסחט אתם אל כוס פרעה ואתן הכוס על כף פרעה ׃ ויאמר יוסף אליו זאת פתרנו שלשת השרגים שלשת ימים הם ׃ עוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקהו ׃ כי אם זכרתני אתך כאשר ייטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה ׃ כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי דבר כי שמו אתי בבור ׃ ויראה שר האפים כי טוב פתר ויאמר אל יוסף גם אני בחלמי והנה שלשה סלי חרי על ראשי ׃ ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה אפה ועוף אכל אתם מן הסל מעל ראשי ׃ ויען יוסף ויאמר זה פתרנו שלשת הסלים שלשת ימים הם ׃ עוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אתך על עץ ואכל העוף את בשרך מעליך ׃ ויהי ביום השלישי יום הלדת את פרעה ויעש משתה לכל עבדיו ויישא את ראש שר המשקים ואת ראש שר האפים בתוך עבדיו ׃ וישב את שר המשקים אל משקתו ויתן כוס על כף פרעה ׃ ואת שר האפים תלה כאשר פתר להם יוסף ׃ ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו ׃

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר ׃ והנה מן היאר עלות שבע פרות יפות מראה ובריאות בשר ותרעינה באחו ׃ והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על שפת היאר ׃ ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפות המראה והבריאת ויקץ פרעה ׃ וישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד בריאות וטובות ׃ והנה שבע שבלים צנמות דקות ושדופות קדים צמחות אחריהן ׃ ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות והמלאות ויקץ פרעה והנה חלום ׃ ויהי בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלמו ואין פותר אותם לפרעה ׃ וידבר שר המשקים את פרעה לאמר את חטאי אזכיר היום ׃ פרעה קצף על עבדיו ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר האפים ׃ ויחלמו חלום באחת לילה אני והוא איש כפתרון חלמו חלמנו שנינו ׃ ועמנו שם נער עברי עבד לשר הטבחים ויספר לו ויפתר לנו את חלמתינו איש כחלמו פתר ׃ והיה כאשר פתר לנו כן היה אתי השיב על כני ואתו תלה ׃ וישלח פרעה ויקרא את יוסף ויריצהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה ׃ ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר אתו ׃ ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה ׃ ויספר פרעה ליוסף חלמתי והנני עמד על שפת היאר ׃ והנה מן היאר עלות שבע פרות בריאות בשר ויפת תאר ותרעינה באחו ׃ והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן דלות ורעות תאר מאד ורקות בשר לא ראיתי כהנה ברעה במצרים ׃ ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות הראשנות הבריאות ׃ ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ ׃ ואראה בחלמי והנה עלות שבע שבלים בקנה אחד מלאות וטובות ׃ והנה שבע שבלים צנמות דקות שדופות קדים צמחות אחריהן ׃ ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הטובות ואומר אל החרטמים ואין מגיד לי ׃ ויאמר יוסף אל פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה הגיד לפרעה ׃ שבע פרות הטבת שבע שנים הנה ושבע השבלים הטבת שבע שנים הנה חלום אחד הוא ׃ ופרות הרקות והרעות העלות אחריהן שבע שנים הנה ושבע השבלים הרקות שדופות הקדים יהיו שבע שני רעב הנה ׃ הדבר אשר דברתי אל פרעה אשר האלהים עשה הראה את פרעה ׃ הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל ארץ מצרים ׃ וקמו שבע שני רעב אחריהן וכלה כל השבע בארץ מצרים ולא תדע השבע בארץ מפני הרעב ההוא אחריכן כי כבד הוא מאד ׃ ועל השנות החלום אל פרעה פעמים כי נכון הדבר מעם האלהים ומהר האלהים לעשתו ׃ ועתה יראה פרעה איש נבון וחכם וישיתהו על ארץ מצרים ׃ יעש פרעה ויפקד פקדים על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שני השבע ׃ ויקבצו את כל אכל שבע השנים הטובות האלה הבאות ויצברו בר תחת יד פרעה אכל בערים ושמרו אכל ׃ והיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב אשר תהיינה בארץ מצרים ולא תכרת הארץ ברעב ׃ וייטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל עבדיו ׃ ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו ׃ ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך ׃ אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך ׃ ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי אתך על כל ארץ מצרים ׃ ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אתה על יד יוסף וילבש אתו בגדי שש ויתן רבד הזהב על צוארו ׃ וירכב אתו במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך ונתון אתו על כל ארץ מצרים ׃ ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים ׃ ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע כהן און לאשה ויצא יוסף על ארץ מצרים ׃ ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים ׃ ותעש הארץ בשבע שני השבע לקמצים ׃ ויקבץ את כל אכל שבע שני השבע אשר היו בארץ מצרים ויתן אכל בערים אכל שדה העיר אשר סביבתיה נתן בתוכה ׃ ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה מאד עד כי חדל לספר כי אין מספר ׃ וליוסף יולדו שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן און ׃ ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי ׃ ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ עניי ׃ ותכלינה שבע שני הרעב אשר היה בארץ מצרים ׃ ותחל שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם ׃ ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו ׃ והרעב היה על כל פני הארץ ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישבר למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים ׃ וכל הארצות באו מצרימה לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל הארץ ׃

ויאמר יעקב כי יש שבר במצרים וירד שמה ׃ ויהי בראתו כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראו ׃ ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה ושברו לנו משם ונחיה ולא נמות ׃ וירדו אחי יוסף עשרה לשבר בר ממצרים ׃ ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יעקב אל אחיו כי אמר פן יאסון ׃ ויבאו בני ישראל לשבר בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען ׃ ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה ׃ ויראם יוסף ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר אליהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען לשבר אכל ׃ ויכר יוסף את אחיו והמה לא הכרהו ׃ ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם להם ויאמר אליהם מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם ׃ ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר אכל ׃ כלנו בני איש אחד נכנים אנחנו לא היו עבדיך מרגלים ׃ ויאמר אליהם לא כי ערות הארץ באתם לראות ׃ ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש אחד בארץ כנען והנה הקטן את אבינו היום והאחד איננו ׃ ויאמר אליהם יוסף הוא אשר דברתי אליכם לאמר מרגלים אתם ׃ בזאת תבחנו חי פרעה אם תצאו מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן הזה ׃ שלחו מכם אחד ויקח את אחיכם ואתם האסרו ויבחנו דבריכם האמת אתכם ואם לא חי פרעה כי מרגלים אתם ׃ ויאסף אתם אל משמר שלשת ימים ׃ ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את האלהים אני ירא ׃ אם כנים אתם אחי אחיכם אחד יאסר בבית משמרתכם ואתם לכו הביאו שבר רעב בתיכם ׃ ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו ויעשו כן ׃ ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת ׃ ויען ראובן אתם לאמר הלא אמרתי אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם וגם דמו הנה נדרש ׃ והמה לא ידעו כי שמע יוסף כי המליץ בינתם ׃ וישב מעליהם ויבך וישב אליהם וידבר אליהם ויקח מאתם את שמעון ויאסר אתו לעיניהם ׃ ויצו יוסף וימלאו את כליהם בר ולהשיב כספיהם איש אל שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן ׃ וישאו את שבריהם על חמריהם וילכו משם ׃ ויפתח האחד את שקו לתת מספוא לחמרו במלון וירא את כספו והנה הוא בפי אמתחתו ׃ ויאמר אל אחיו הושב כספי והנה גם בפי אמתחתי ותצא לבבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה אלהים לנו ׃ ויבאו אל יעקב אביהם ארצה כנען ויגדו לו את כל הקרות אתם לאמר ׃ דבר האיש אדון הארץ אתנו ויתן אתנו במרגלים את הארץ ׃ ונאמר אליו כנים אנחנו לא היינו מרגלים ׃ שנים עשר אחים אנחנו בני אבינו האחד איננו והקטן היום את אבינו בארץ כנען ׃ ויאמר אלינו האיש אדון הארץ בזאת אדע כי כנים אתם אחי אחיכם אחד הניחו אתי ואת רעב בתיכם קחו ולכו ׃ והביאו את אחיכם הקטן אלי ואדע כי לא מרגלים אתם כי כנים אתם את אחיכם אתן לכם ואת הארץ תסחרו ׃ ויהי המה מריקים שקיהם והנה איש צרור כספו בשקו וירא את צררות כספיהם הם ואביהם וייראו ׃ ויאמר אליהם יעקב אביהם אתי שכלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימין תקחו עלי היו כלם ׃ ויאמר ראובן אל אביו לאמר את שני בני תמית אם לא אביאנו אליך תן אתו על ידי ואנכי אשיבנו אליך ׃ ויאמר לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר ואסנה בדרך אשר תלכו בה והורדתם את שיבתי ברעה שאולה ׃

ויהי הרעב כבד בארץ ׃ ויהי כאכלם את השבר אשר הביאו ממצרים ויאמר אליהם אביהם שובו קנו לנו מעט אכל ׃ ויען אליו יהודה לאמר העד העיד בנו האיש לאמר לא תראו פני זולתי אחיכם אתכם ׃ אם יש אתה משלח את אחינו אתנו נרדה ונשברה לך אכל ׃ ואם אינך משלח לא נרד כי האיש אמר אלינו לא תראו פני זולתי אחיכם אתכם ׃ ויאמר ישראל למה הרעותם אלי להגיד לאיש העוד לכם אח ׃ ויאמרו שאל שאל האיש לנו ולמולדתנו לאמר העוד אביכם חי היש לכם אח ויאמר אליו ׃ ויאמר יהודה אל ישראל אביו שלחה הנער אתי ונקומה ונלכה ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו ׃ אנכי אערבנו מידי תבקשנו אם לא הביאתיו אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים ׃ כי לולא התמהמהנו כי עתה שבנו זה פעמים ׃ ויאמר אליהם ישראל אביהם אם כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים ׃ וכספים משנה קחו בידכם והכסף המושב בפי אמתחתיכם השיבו בידכם אולי משגה היה ׃ ואחיכם קחו ועמדו שובו אל האיש ׃ ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי ׃ ואנשים ילקחו את המנחה הזאת ובמשנה כסף יקחו בידם ואת בנימין יקחו וקומ

אשר אם ראון יתום עלינו ורחמנו ואם ירעב
נאכילהו לחם ואם צמא ישקנו מים ואם ערום
נכסנהו : ואף אתם לא תרחמון על אחיכם כי
עצמכם ובשרכם אנו ואם חטאתי אליכם הלא
תשנו בעכור אבי : ויוסף דבר את כל הדברים
האלה מתוך הבור ולא שמעו אחיו אלא הטו
את אזניהם לכל דברי יוסף ויהי צועק ובוכה בתוך
הבור : ויאמר יוסף מי יתן וידע אבי היום את
המעשה אשר עשו לי אחי ואת הדברים אשר
דברו אלי היום : וישמעו כל אחיו צעקתו ואת
בכיותיו בתוך הבור וילכו אחיו ויתרחקו מן הבור
לפתע לא יפתנו את צעקת יוסף ואת בכיותיו כמו
שנו וישבו מנגד חרחק כמשחוי קשת וישבו
שם לאכול לחם : ויהי המה אוכלים ויתיצבו
יחד פה לעשות לו אם להמיתו ואם להשיבו אל
אביו : המה מתיעצים וישאו עיניהם ויראו
והנה ארחת ישמעאלים באה מרחק מדין
גלעד הולכים לרדת מצרימה : ויאמר אליהם
יהודה מה בצע כי נהרוג אנחנו את אחינו מן
ידרשהו אלהים ממנו :

זאת היא העצה היעוצת עליו אשר תעשו לו
נחנה ארחת הישמעאלים חוצת הבאה עלינו
חולכת דרך מצרים : עתה לכו ונמכרנו
אליהם וידנגו אל תחיבו והם יוליכוהו אל
דרכם ואבד בין אנשי כל הארץ ולא נמיתנו
אנחנו בידינו : ויטב הדבר בעיני אחיו וישו
בדבר יהודה : ויהי תם הדברים בדבר הזה
והנה כאח נגדם ארחת הישמעאלים ויעברו
מאצלם שבעה אנשים סוחרים : ויהי בעברם ויצאו למים וישאו עיניהם ויראו
את הבור אשר יוסף שם וירא וחנח עליו כל
עוף לסינהו : וירוצו האנשים חסרונים החם
אל הבור לשחות פיס כי חשבו כי מים בו
וישמעו לפני הכור וישמעו את קול יוסף
צועק ובוכה בבור וישקיפו אל הבור ויראו
והנה

והנה נער יפה תאר ועמו פראה מאד :
ויקראו לו ויאמרו לו מי אתה ומי חביאך הלום
ומי שפך בבור הזה בשדבר : ויענו כלם
את ידם וישאו את יוסף וימשכו ויעלוהו מן
הבור ויקחוהו וילכו להם לדרכם : ויעברו
משצל אחד ויראו אחיו את יוסף בידי חסרונים :

אמר חצעיר לאחר קריאתך כל עכין וח' הסכירם עד
פוסיפר תכין ותדע תוך זה הספר הוציאנו מכמה
בלבולי טיס לפרש ז"ל מי חס סדיכים ומי הם סדנים
ועיין בהר"ח ס"ז"ל על רש"י ז"ל ותרוח כסה בדרכקו
רש"י ז"ל והר"חכע ז"ל והרש"בן ז"ל : כלל העולם
כי הסדיכים העלו יוסף מן הבור ולהם כסבר פעם
ראשונה ולח כמי רש"י ז"ל שאמר ויעכרו בני יעקב
את יוסף כו' רק התדיכים העלוהו מכל אחיו ראשונה
ראון יסמעא"ם ולהם חעכרו למכורי וכחנ"ל הדבר כי
מכרוהו לסדיכים : והסדיכי מכרוהו ח"כ לישמעא"ים
סהם : וחישמעא"ים מכרוהו לפדיכים ח"כ והסדיכים
מכרוהו לחרוכם לפוטיפר וזה כנולן סדו חק הספר
ז"ל דוק ותסכח ותפכר כי זש"ה על ג' פשעי ישרא"ל וכו'
ר"ל כי הנ פעמים שכסבר ו' סף כולם הם פשעי ישרא"ל
כי הם חסכם הראשון : וחולם הים הפכר סיפחל להם
כולם חמכם על חרבעה ר"ל על הפעם ח' שכסבר
למעלה ז' קשה מכולם כי עכד הכסב"ם קשקש לחסיבנו
חל מקומו כי כי מערכת מצרים תחייב לנלות נחת
פעם חנל חכי לח חסיבנו בפסים וסיעור חכתוב
כך על ג' פשעי ישרא"ל ועל חרבעה ר"ל סהנ' וכפשה
נס כי חרבעה סהם כולם פשעי ישרא"ל חולם הנ' לחוד
פחיכם קסים כל כך והד' יותר קשה מכולם : וכי לח
חסיבנו מסנלות הסוף חם וסלום וכיחר חותם כפ"ם
על מכרים כפסף נדיק וכו' :

ויאמרו אליהם למה תעשו את הדבר הזה להחת
את עבדנו מאתנו ותלכו לכם : חלא אחנו
אשר שמנו את הנער הזה בבור כי כירד בנו
ותבואו ותעלו אותו והוליכו אותנו ונתנו לנו
את

את עבדנו : ויענו המדינים ויאמרו אל בני
יעק' חזה הוא עבדכם אן הזה ישרת אתכם
אוי אתם כלכם עבדים לו כי הוא יפה תואר
ויפה מראה וטוב רואי הוא מכלכם ולמה
תדברו כלכם אלינו כיומים : ועתה לא נשמע
לדבריכם ולא נאזין אליכם כי אנחנו מצאנו את
הנער בבור במדבר ונקחהו ונלך : ויגשו אליהם
כל בני יעק' ויקומו עליהם ויאמרו אליהם תנו לנו
את עבדינו ולמה תמותו כלכם לפי חר : ויצעקו
עליהם המדינים וישליפו כלם את חרבותיהם
ויגשו להלחם בבני יעק' : והנה שמעון קם
ממושבו עליהם וידלג בארץ וישלוף את חרבו
ויגש אל המדינים : ויצעק צעקת גדולה
לפניהם ותשמע צעקתו למרחוק ותרעש הארץ
מצעקת שמעון : ויראו המדינים מפני שמעון
ומקול צעקתו ויפלו על פניה' רבהלו מאד : ויאמר
אליהם שמעון הלא אנכי שמעון בן יעק' העברי
אשר החרבתי את כל עיר שכם לבד ואת ערי
האמורי עם אחי : כה יעשה לי אלהים וכה יוסיף
כי אם באו אתכם כל אנשי מדין אחיכם וגם מלכי
כנען אתכם לא יוכלו להלחם בי : ועתה תנו
את הנער אשר לקחתם פן אתן את בשרכם לעיף
השמים ולבהמת הארץ : ויראו עוד המדינים
מפני שמעון ויגשו אל בני יעק' בפחד ואימה
ובדברי רכה לאמר : הלא כי אמרתם עבדכם
הוא הנער הזה ומרוד בכם על כן שמתם אותו
בבור ומה תעשו לכם בעד אשר ימרוד באדוניו
עתה מכרו אותו לנו ונתנה לכם כל אשר תחפצו
בו ויי' ספץ לעשות הדבר הזה לבלתי המית בני
יעק' את אחיהם : ויראו המדיינים את יוסף
יפה תואר ויפה מראה ויחמדו אותו בלכם
ותחזקו לקנות אותו מאת אחיו : וישמעו
בני יעק' אל המדינים וימכרו אליהם את יוסף
אחיהם בעשרים כסף ורד' בן אחיהם אין אתם
: ויקחו המדינים את יוסף וילכו להם לדרכם

גלעדה

גלעדה : המה הולכים בדרך וינחמו המדינים
על אשר עשו אשר קנו את הנער : ויאמרו איש
רעהו מה הדבר הזה אשר עשינו אשר לקחנו
מאת העברים הנער הזה אשר הוא יפה תאר
ויפה מראה : אולי כי גונב גונב זה מארץ
העברים ולמה עשינו את הדבר הזה והיה
אם יבוקש ונמצא בידנו ומתנו בו : והלא
אנשי' קשים והיקי' כאשר ראיתם הוי' את
גבורות אחד מהם מכרו אותו אלינו :
אולי כי בכחם ובזרוע' הקשה גנבוהו מארצו
על כן מכרו אותו במחיר מעט אשר נתתם
להם : ויהי בדברם הדבר הזה ויראו והנה
ארחת הישמעאלים הבאה בתחלה אשר ראו
בני יעק' הולכת ובאה לקראת המדיינים :
ויאמרו המדינים איש אל רעהו לכו ונמכור
את הנער הזה לארחת הישמעאלים הבאים
לקראתינו ונקח מ אף את המחיר המעט אשר
נתנו אנו נצל מרעתו ויעשו כן : ויגיע עד
הישמעאלים ההם וימכרו המדיינים את יוסף
לישמעאלים בעשרים כסף אשר נתנו בו
לאחיו : וילכו המדיינים לדרכם גלעדה
: ויקחו הישמעאלים את יוסף וירכיבוהו
על הגמלים וילכוהו מצרימה : וישמע
יוסף כי הולכים הישמעאלים מצרימה ויצעק
יוסף ויבכה על הדבר הזה כי התרחק מארץ
כנען מאביו : ויבך מאד על הגמל אשר
רכב עליו וירא אותו איש אחד מהם ויורירהו
מעל הגמל וילך ברגליו : ובכל זאת היה
יוסף צעק ובוכה ויאמר אבי אבי : ויקם
עליו איש אחד מהישמעאלים ההם ויכה את
יוסף על הלחי ויוסף עוד יוסף לבכות :
וילאה יוסף בדרך ולא יכול ללכת ממר נפשו
ויכוהו כלם ויענוהו בדרך ויפחידו אותו למען
יחריש מהבכי : וירא יי' את עני יוסף
גזת עמלו ויורד יי' על האנשים ההם חמד

ובהלה

עבדלה ותיבש יד כל מבהו : ויאמרו אש
של רעהו פה הדבר הזה אשר עשה אלהים לנו
בדרך הזאת : והם לא ידעו כי בעבור יוסף
קרה להם הדבר הזה וילכו האנשים כרוך ויזכרו
מרך אפרת אשר עם קברת רחל : ויגע
יוסף עד קבר אביו חברון וישב יוסף אל קבר
אמו ויפול על הקבר ויבכה : ויצעק יוסף על
קבר אמו ויאמר אמי אמי ולדתני ערינא וקומי
וראה את כנך איך נמכר לעבד ואין פרחם :
קומי וראה את כנך ובכי עמו על צרתו וראה את
לב אחי האכזרי : עורי אמי עורי והקיצה
משנתך עמדי וערכי מלחמותיך נגד אחי אוכת
שלחו אתי מכתנתי : ויזכרו אותי לעבד זה
פעמים ויפרדו אותי מאבי ואין פרחם :
עורי וערכי את טענותיך נגדם לפני האלהים
וראי את מי יציקו אלהים במשפט ואת מי
ירשיע : קומי אמי קומי והקיצה משנתיך וראי
את אבי אוכח נפשו ולבו עלי כוכ הזה עמדי
ינחמהו ודבר על לבו : ויוסף עוד לדבר
בדברים האלה ויצעק ויבך יוסף ב יגדול על
קבר אמו ויכל לדבר וידום כאבן על הקבר מטר
לבו : וישמע יוסף את קול פדבר אלה מתחת
הארץ ויענהו בלב שר ובקול נכי ותאנח בדברים
האלה : בני בני יוסף בני שמעתי את קול
בכיתך ואת קול צעקתך ראיתי את דמעותיך
ידעתי את צרתך בני ויצר לי עליך
ותוכף לי יגון רב על יגוני : ועתה בני
יוסף בני חבה את י' ותחולל לו ואל תירא
כי י' עשך הוא יצילך אותך תכל צרה :
קום בני לך לך פצריכה עם אדוניך ואל
תירא כי אלהים עמך בני ויוסף לדבר
אל יוסף כדברים האלה וירום : וישמע
יוסף את הדבר הזה ופתח פאד מה ויסף
עוד לבכות : וירא אותו אחרי כן אחד
מהישפעלים תהם צועק ובוכה על הקבר
ויחר

ויחר אפו עליו ויגף אותו משם ויבהו ויקללהו :
ויאמר יוסף אל האנשים אמצא חן בעיניכם
אשר תשיבוני בית אבי והוא ישיר אתכם עשר
רב : ויענהו לאמר הלא עכד אתה איפות
אביך ואם ישלך אמין לאתמכך לעבד בפעם
מחיר זה פעמים : ויחר אפם עליו עוד
ויסיפו להכותו וילכדו עיד ויבך יוסף בכי
גדול : וירא י' את עוני יוסף ויכף י'
ויך את האנשים ויסרם ויחשך י' עליהם
הארץ ויברקו ברקים וירעמו רעמים ותרעש
הארץ פקול העמים והתוח החוק ויבהלו
האנשים ולא ידעו אנה ילכו : ויעמדו
הבחמות וכל הגמלים וינהגוס ולא יכלו
ללכת וירו אותם וירגזו לארץ : ויאמרו
איש אל רעהו מה זאת עשה אלהים לנו
מה פשענו ופה חטאתינו כי קרח לנו הדבר
הזה חיום : ויען האחד ויאמר אליהם
אני פעון עני העבד הזה קרה לנו הדבר
הזה היום : ועתה חלו נא את פני
ופרצרו בו ויפחל לנו ואו נדע כאשר למי
הרעה הזאת לנו : והיה אם רחם ירחמנו
האלהים וידענו כי פעון העבד הזה היה לנו
כל זה : ויעשו האנשים כן ותחנו אל
יוסף ויפצרו בו לפחל להם ויאמרו ויסאנו
לי ילך : ועתה הואיל ובקש נא פאלהיך
ויסר פגלינו הפעם הזה כי חטאנו לו :
ויעש יוסף כדבריהם וישפע י' אל יוסף
ויסר י' פעל האנשים ההם את הפכה אשר
חכה אותם בעבור יוסף : ויקומו הבחורים
מהארץ ויחפנו ולבו ויעמד הרוח פועדו ותנח
הארץ ולבן האנשי לדרכם לרדת פצריכה וידעו
האנשי ההם כי בעבור יוסף היתה המקרה ההוא
ויאמרו איש אל רעהו הנה ידענו כי פאת העבד הזה
היתה לנו הרעה הזאת : ועתה מה לנו להכי על
נפשותינו את הפות הזה עוד לנו עצה מה לעשות
לעבר

לעבד הזה ׃ ויען האחד ויאמר הלא כי אמר לנו
להשיבו אל אביו ׃ עתה לכו ונשובה אתי ונבואה
אל המקום אשר יאמר ולקחנו מביתו את המחיר
אשר נתנו בו ונלכה לנו ׃ ויען האחד ויאמר הנה
כי העצה הזאת טובה מאד אך לא נוכל לעשות
בן כי רחק ממנו הדרך מאד ולא נוכל לשוב
מדרכינו ׃ ויען האחד ויאמר אליהם זאת העצה
היעוצה כזה טמנה לא נפור ׃ הנה אנחנו באים
היום מצרימה והיה בבואנו מצרים ומכרנו אותו
שם במחיר רב ונוצל מרעתו ׃ וייטב הדבר הזה
בעיני האנשים ויעשו כן וילכו לדרכם מצרימה
עם יוסף ׃ ובני יעקב כאשר מכרו את יוסף אחיהם
אל המדיני ויך את לבם עליו וינחמו על מעשיהם
ויבקשו ללכת להביאו ולא מצאו ׃ וראובן שב
אל הבור אשר הזה יוסף בו לשאת אותו להשיבו
אל אביו ׃ ויעמוד ראובן על הבור ולא שמע דבר
ויקרא יוסף יוסף ואין עונה ואין דובר דבר ׃ ויאמר
ראובן אך כי מת יוסף מיראה או כי נחש המיתו ׃
וירד ראובן עד תך הבור ויבקש את יוסף ולא מצא
אותו כבור ויעל ׃ ויקרע ראובן את בגדיו ויאמר
הילד איננו ואיך אשיב את אבי עליו אם מת ׃
וילך אל אחיו וימצא אותם עצבים על דבר יוסף
ומתיעצים יחד איכה ישיבו את אביהם עליו ויאמר
ראובן אל אחיו באתי אל הבור והנה אין יוסף שם
ומת נאמר לאבינו כי אין אבי מבקש את הילד כי
אם מעמי ׃ ויענהו אחיו לאמר כזה ומה עשינו
ויך לבנו על המעשה הזה אחר כן ונשב לבקש
עלילה מה נשיב את יעקב אבינו על כבת ויאמר
אליהם ראובן מה המעשה הזה אשר עשיתם
להוריד שיבת אבינו ביגון שאולה לא טוב הדבר
אשר עשיתם ׃ וישב ראובן אתם ויקומו כלם
וישכעו איש את אחיו לבלתי הגיד את הדבר הזה
ליעקב ׃ ויאמרו כלם כל איש אשר יגידו את
הדבר הזה לאבינו ולביתו או אשר ישמיע את
הדבר הזה לכל בני הארץ ועמדנו כלנו עליו

והרגנוהו

והרגנוהו יחד בחרב ׃ ויראו בני יעקב איש מאת
אחיו בקטון גדול על הדבר הזה ואין דובר דבר
ויסתירו את הדבר בלבם ׃ וישבו אחרי כן בארץ
יחד להתיעץ ולבקש עלילה מה ואמרו אל יעקב
אביהם על כל הדברים האלה ׃ ויאמר אליהם
יששכר הנה לכם עצה אם טוב בעיניכם לעשות
כדבר הזה ׃ קחו לכם את הכתונת אשר ליוסף
וקרעו אותה ושחטו שעיר עזים וטבלתם אותה
בדמו ׃ ושלחתם אותם לאבינו והיה בראותו
אותה ואמר היה רעה אכלתהו על כן קרעת את
כתנתו והנה דמו בכתנתו ׃ והיה בעשותכם
הדבר הזה ונקינו אנחנו מתלונת אבינו ׃ ותישר
בעיניהם עצת יששכר וישמעו אליו ויעשו כדבר
יששכר אשר יעץ אותם ׃ וימהרו ויקחו את כתונת
יוסף ויקרעוה וישחטו שעיר עזי ויטבלו את הכתנת
בדם השעיר וירמסוה בעפר ׃ וישלחו את הכתנת
ביד נפתלי אל יעקב אביהם ויצוהו לאמר כדברים
האלה ׃ אנחנו אספנו את המקנה ונבוא עד
דרך שכם והלאה ׃ ונמצא את הכתנת הזאת
במדבר על הדרך טבולה בדם ובעפר ועתה הבר
נא הכתנת בנך היא אם לא ׃ וילך נפתלי ויבא אל
אביו ויתן לו את הכתנת וידבר אליו את כל דברי
אחיו אשר צוו אותו ׃ וירא יעקב את כתנת יוסף
ויכירה ויפול על פניו ארצה וירום כאכן ׃ ויקם
אחרי כן ויצעק בקול גדול ובבכי ויאמר כתנת
יוסף בני הוא ׃ ויפחד יעקב וישלח אל בניו עבד
מעבדיו וילך אליהם וימצאם באים בדרך עם
הצאן ׃ ויבאו בני יעקב אל אביהם כערב והנם
קרועים בגדים ואדמה על ראשם וימצאו את
אביהם צועק ובוכה בקול גדול ׃ ויאמר יעקב
אל בניו הלא תגידו לי מה הרעה הבאה עלי פתאום
ביום הזה ׃ ויענו את יעקב אביהם לאמר אנחנו
באים היום כאשר נאספו הצאן ונבא עד עיר שכם
במדבר על הדרך ׃ ונמצא את הכתנת הזאת
מלאה דם בארץ ונביר אותה ונשלח אותה אליך

התוכל

אותם לילחבירה : וישמע יעקב את דברי בניו
ויצעק בקול גדול ויאמר כתנת בני חיה רעה
אבלהחמר טרף טורף יוסף : כי אנכי שלחתיהו
אליכם היום לראות את שלום ם ואת שלום
הצאן להשיבני דבר פאתכ' וילך באשר צויתיהו
ותקרעאן אותי כאלה היום חזה ואנו אמרתי כי
אתכם הוא בני : ויעצו ויאמרו בניויעקב לא בא
שנו ולא ראינו אותו מעט צאתנו מאתך עד פה :
ויהי כשמוע יעקב את דבריהם ויצעק עוד צעקה
גדולה ויקם ויקרע שבלותיו וישם שק נפתינו
ויבכה בכי גדול : ויכפוד וישא את קולו בבכי
ויקרא ויאמר כדברים האלה : ויכף בני בני יוסף
שלוח שלחתיך היום ל שלום אחיך והנה נטרפת
טרוף היתה ואת לך בני : ער לי עליך יוסף בני
ער לי עליך פה פיקת לי בהיים ופתה פה מרה
עלי מוחך מאד : מי יתן פותי תחתיך היום בני
יוסף כי ער לי עליך מאד בני : בני בני יכף בני
אנה אתה ואיפה נפשך עורה ממקופך ובא
וראה את ערתי עליך בני יוסף : כא נא וספור
המעות עיני הנוחלות על פני והעליתם לפני י'
וישוב אפו מפני : איך נפלת יוסף בני בידאשר
לא נפל אדם למים היות עולם עד היום הזה :
כי מכת אויב היית מוסר אכ ריאך ידעתי בי על
רוב עונותי היה לך הדבר חזה בני : עורה נא
וראה מה מרה עלי ערתך בני ואפלא נדלתיך ולא
מפחתיך וגם רוח ונפש לא נתתי בך : כי אם
האלהים אשר יצר אותך והוא ננה את עכוריך
ותן עליהם כשר פלעלה ויפח באפך נשמת
היום ויתן אותך אלי : ואולם ו שהים אשר נתנך
שי הוא אשר לקח אותך ממני ותקראן אותך כשה
היום הזה וכל מעשה ד שריה טוב : ויכף יעקב
לדבו על יוסף כדברי ד שה ויבך בכי גדול ויפול
לארץ ודום : וירא כל בניו יעק את ערת אביהם
ויקם יהודה ויקח את ראש אביו בעל האדן וישם
אותת

אותת בין ברכיו ויסר את הכיצות א י פלחיו
ויבך יהודה בכי גדול סאד וראש אביו על ב כיו
ודומם כאבן : ואחו בניו ויקבו את ערת אביהם
ויש א את קולם ויבכיפו עוד לבכות ויעקב עודנו
צופל בארץ כאבן דומם : ויקומו כל בניו וכל
עבדיו וכל בנות עבדיו ויסובבוהו לנחמו ויפאן
להתנחם : ויקומו כל בית יעקב ויספדו בספה
גדול על יוסף ועל ערת אביהם : ויגע הדבר ליצחק
בן אברהם אבי יעקב ויכף בכי גדול על יוכף הוא
וכל ביתו ובכל ה מקו אשר גר שם נחבורן ואנשי
עמון ויבחם את יעקב בנוב ויבאן להתנחם : ויהי
אחרי כן ויקם יעקב מהארץ ורפנותיו גוחלות על
פניו ויאבר אל בניו קוברוהו חרבותיכם וגם
קשתותי ם ואנו הפרדה ובקשו אולי תמצאו נויות
בני והנאחב אותם אלי וקברתיה : ואתם בקשו
נא בעד החיות ובודו אתם ואשר תמצ לכן אתכ'
בראשונה ותפשתם אותה והנאתם אותה אלי :
אולי יראה י' בעניי היום הזה והשיב לכם את
אשר שרף ל בני יהבאתם אלי ואנקום נקמת בני :
ויעשו בניו כאשר צוה אביהם וישביבו בבקר ויקחו
איש חרבו וקשתו בידו ויצאו השו הלצור הדיות :
ויעקב עודנו צופל בארץ ונוכה הולך ונא בבית ובכה בף
אל בף ואמר יוסף בני יוסף בני : ובני יעקב
הלינו הב דברה ל החיות לחפשם וחנה לנו אתם
ואא אחד ויחפשוהו ויביאוהו אל אנידם :
ויאמרו אל י ואת מצאנו בראשונה ונביא אותה
אליך כאשר צויתנו ואת גויות ננף לא מצאנו :
ויקח יעקב את ההיה בידבניו ויצעק עוד בקול
גדול ובבכי ובידו החיות ' ויאמר בער לם
אל ההיה בדוע אכלת את יוכף בני ואיך לא ירא את
מאלהי חארץ ובצרתי עך יוכף בני : ואכל את
בני חנם על לא חכיר ורשימני עליו ולו ך שרים
יבקש את נרף : ופת י' את פי ההיה בעבור נחם
את יעקב בד כריה ' וישן את יעקב ה דבר אלי
כדבו ים האלה ' חי האלהים אשר נראני באין

חי

חי נפשך אדוני לא ראיתי את נערך ולא הרעותהו :
ארץ מארץ רחוקה באתי לבקש את בני גם אני כי
נאשר קרחת לך עם בניך קרחה לי עם בני גם אני :
כי חת עשו היושב בארץ האזת מבקש
את בני אתר הרך מאתמדים שנים עשר יום ולא
ירעתי אנתהוא אב פת ואם הי הוא : ואבא
היום בשוה לבקש את בני ויבצאו אותי בנתיב
ויתשוגי ואסיפולי יגון על יגוני ויביאו אנתי אליך
היום ואדבר אליך את כל נורי : ועתה בן אדם
הנני בידך ועשית לי טוב בעיניך היום : אך חי
האלהים אשר בראנו בארץ לא ראיתי את נערך
ולא טרפתיהו ולא נא אל פי בשר אדם כל יכי
הוי : ויהי כשמוע יעקב את דברי ההיה ויתפה
מאד וישלח בידו את ההיה הלך לדרכה :
ויעקב נודע צורכו וכה ל יוסף יום יום ויתאבל
יעקב על יוסף ימים רבים : ובני ישבעאל אשר
קנו את יוסף מאת המדינים נאתו אחיו הלכו
מצ ימה עם יוסף ויבואו ע בטול מצרים : ויהי
באשר הקרינו לבוא בצוריפה ויפגעו ארבעה
אנשים מכני מדן בן אברהם יצאו מן הארץ בצוריים
לדרכם : ויאמרו אליהם הישכעאלים ד חפצו
בעבד הזה לקנות אותו מבנו ויאמרו תגה לנו :
ויתנו את יוסף אליהם וירא אותו והנה נער יפה
מראה מאד ויקנותו מהם בחמשת שקליב : ויבא
הישכעאלים מצריפה לדרכם וגם הם דנים שבו
בצריפה ביום ההוא : ואמרו המדנים איש אל
רשהנה שמענו כי פוטיפר סריס פרעתשר
הטבחי מבקש עבד טוב אשר יעמן לפניו לשרתו
ולהפקיד אותו על ביתו ועל כל אשר לן נעתה לכו
ונמכרנו אליו נאשר נחפוץ אם יובל לתת לנו את
אשר חפצנו בו : וילכו המדנים הרה ויבא בית
פוטיפר ויגידו לפרעה אשר אתה בבקש עבד
טוב לשרתך : הנה אתנו עבר אשר כרצונך אם
תובל לתת לנו את אשר הפצנו בו ונמכרנו לך :
ויאמן פוטיפר הביא הולפני וראנו והיה אם יישב
בעיני

בעיני ונהתי לבם את אשר תחפצון בו : וילכו
המדנים ויביאו את יוסף ויעמידוהו לפני פוטיפר
וירא הו וישר בעיני נואד : ויאמר פוטיפר
חנודנא לי את אשר תהפצו בנער הזה ויאמרו
אדבע מאות כסף חפצנו בו : ויאמר פוטיפר אני
אתן לכם אם תביאו אלי פוברו אליכם ו נידו לי
את דברו אולי נעב הוא : כי הגער הזה לא עבר
ולא בן עבד דו א כי דם טוב ויפת צני ורואה בו :
ולבן המדנים ויביאו לו הישכעאלים אשר שם והו
שיהם וגיזו צלו ואמרו עבד הוא ו נחנו מברנו
אותו שיהם : וישמע פוטיפר את דבני הישכעאלים
לתתו אל המדנים : ויקחו המדנים את הכסף
ביד הישכעאלים וילכו לדרכם וגם הישכעאלים
שבו אל פנוכם : ויקח פוטיפר את יוסף ויביאהו
אל ביתו ויתרא אותו : ויפצא יוסף חן בעיני
פוטיפר ויאהבו ויפקדהו על ביתו וכל אשר לו
נתן בידו : ויהי מ אז פקד את יוסף וירא יש בעליח ויברך
י את בית פוטיפר בגלל יוסף : ויעזוב פוטיפר
את כל אשר לו ביד יוסף וירא יוסף רוא הכוציא
והוא רביא ואל פו יהיה כל דבר בנית פוטיפר :
ויוסף בן פונה עשרה שנה בהוא יפה עיניב וטוב
רואי ובכותו לא היה נכל ארץ בצרים : בעת
ההיא בא יוסף בבית אדוניו יוצא ונא ביתו
ושרת את י : והשא זוכה אשת אדוניו את
עיניה ל יוסף ויאמר ו חגה נעך יפה ויפה כראת
מאד והחמוד יופיו בלבת : ותדבק נפשה ביוסף
מאד ותכיההו יום יום ותפתה לוכה את יוסף כל
יום יום ולא נע א יוסף את עיניו לראות באשת
אדוניו :

ויהי כפעם כי זה ותבא הבית לעשות מלאכתה ואין איש
מאנשי הבית שם בבית : ותתפשהו בבגדו לאמר
שכבה עמי ויעזב בגדו בידה ויברח ויצא החוצה :
ותרא כי עזב בגדו בידה ותנס החוצה : ותקרא
לאנשי ביתה ותאמר אליהם לאמר ראו הביא לנו
איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא
בקול גדול : ויהי כשמעו כי הרימותי קולי
ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה :
ותנח בגדו אצלה עד בוא אדוניו הבית : ותדבר
אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי
אשר הבאת לנו לצחק בי : ויהי כשמעי כי הרימותי
קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה :
ויהי כשמוע אדוניו את דברי אשתו אשר דברה
אלי לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו :
ויקח אדוני יוסף אתו וישמהו אל בית הסהר מקום
אשר אסירי המלך אסורים שם ויהי שם בבית הסהר :
ויהי י את יוסף ויט אליו חסד ויתן את חנו בעיני
שר בית הסהר : ויתן שר בית הסהר בידי יוסף
את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר
עשים שם הוא היה עשה : אין שר בית הסהר רואה
את כל מאומה בידו בשלי י את יוסף ואשר הוא
עשה י מצליח : ויהי אחרי הדברים האלה חטא
משקה מלך מצרים ואפיה לאדניהם למלך מצרים :
ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל
שר האופים : ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים
אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם :
ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם וישרתם ויהי
ימים במשמר : ויחלמו חלום שניהם איש חלומו
בלילה אחד איש כפתרון חלמו המשקה והאופה
אשר למלך מצרים האסורים בבית הסהר :
ויבא יוסף אליהם בבקר וירא אותם והנם זעפים :
וישאל את סריסי פרעה אשר אתו במשמרת בית
אדניו לאמר מדוע פניכם רעים היום : ויאמרו
אליו חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר יוסף
הלא לאלהים פתרנים ספרו נא לי : ויספר שר
המשקים את חלמו ליוסף ויאמר לו בחלמי והנה
גפן לפני : ובגפן שלשה שרגים והיא כפרחה
עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים : וכוס פרעה
בידי ואקח את הענבים ואסחט אתם אל כוס פרעה
ואתן הכוס על כף פרעה : ויאמר יוסף אליו זה
פתרנו שלשת השרגים שלשת ימים הם : בעוד
שלשת ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך
והנתה כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית
משקהו : רק זכרתני אתך כאשר יטב לך ועשית נא
עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית
הזה : כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא
עשיתי מאומה כי שמו אתי בבור : ויראשר הפתר
טוב ויאמר אל יוסף גם אני בחלמי והנה שלש
סלי חרי על ראשי : ובסל העליון מכל מאכל פרעה
מעשה אופה והעוף אכל אתם מן הסל על ראשי :
ויען יוסף ויאמר זה פתרנו שלשת הסלים שלשת
ימים הם : בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך
מעליך והתלה אתך על העץ ואכל העוף את בשרך
מעליך :

ויהי היום השלישי יום הלדת את פרעה ויעש משתה
לכל עבדיו וישא את ראש שר המשקים ואת ראש
שר האופים בתוך עבדיו : וישב את שר המשקים
אל משקתו ויתן הכוס על כף פרעה : ואת שר
האופים תלה כאשר פתר להם יוסף : ולא זכר שר
המשקים את יוסף וישכחהו :

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על
היאר : והנה מן היאר עלת שבע פרות יפות מראה
ובריאת בשר ותרעינה באחו : והנה שבע פרות
אחרות עלות אחריהן מן היאר רעות מראה ודקות
בשר ותעמדנה אצל הפרות על שפת היאר :
ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את
שבע הפרות יפות המראה והבריאת ויקץ פרעה :
ויישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה
אחד בריאות וטובות : והנה שבע שבלים צנמות
דקות ושדופות קדים צמחות אחריהן : ותבלענה
השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות והמלאות
ויקץ פרעה והנה חלום : ויהי בבקר ותפעם רוחו
וישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל חכמיה
ויספר פרעה להם את חלמו ואין פותר אותם
לפרעה : וידבר שר המשקים את פרעה לאמר
את חטאי אני מזכיר היום : פרעה קצף על עבדיו
ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר
האופים : ונחלמה חלום בלילה אחד אני והוא איש
כפתרון חלמו חלמנו : ושם אתנו נער עברי עבד
לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את חלמתינו
איש חלמו פתר : והי כאשר פתר לנו כן היה אתי
השיב על כני ואתו תלה

מביתך: ויאמר אליה יוסף הלא אשר בראני
בבטן אביהוא אשר ברא את כל האדם ותצפר
אליו פה נאוו עיניך כי רחמת בהם את כל יושבי
בצרים אש ואשה ויאמר אליה פה טובם בעודנו
חיואם ראיתם נקבר הלא הנוד פחם: ותאמר
אליו פה יפו ופה נעבוד דבריך: קח נא לך את
הכנור אשר בביתך ונגן ניך ונשבע את דבוך
ויאמר אליה כה יפו ופי נעפו דברי בדברי את
שבח אלהיהאת תהלתו: ותאבר אליו פה יפה
פאה שער ראשך חנה בפרק הזהב אשה בבית
קח נא לך והסרת את שער ראשך: ויאמר אליה
עד מתי תדבר אלי כדברים האלה עזוב לך את כל
הדברים האלה פעליוקום ועשה לך את כל דברי
ביתך: והאבר אין דבר בביתי ואין
פאמר כי אם דבוך ופאפוך: וככל זאת לא
רביא יוסף אליה ולא נעא את עיניו בה ויתן את עיניו
בארץ למטה: ותארב וליכה את יוסף נלבת
לשכב עפה והיה בעת אשר ישב בניא לעשות
פלאכתו ותבא וליכה ואשב לבניו: ותמיההו
נדברים יום יום לשכב עפה או להבים אליה ולא
אבה יוסף לשמוע אליה: ותאמר אליו אב לא עשה
את דברי אייסוך בביע פם כות ואגנח עליך קול
ברול: ויאמר אליה יוסף הלא השלחי אשר ברא את
האדם הוא פחיר אסוריס והוא אשר יציל אותי
פמאסריך ופיפ שפתיך: ויהיכאשר לא יכלה עליו
לפתחות פשה דבקה בו ורפול וליכה נחולי כבה
פתאותו: ויבאו כל נשיכ צרי לנקרה ויאברו אליה
בידוע את כבה דלה ורוה ואת לא הכרה דבה:
הלא אשה שר נכנר ונשול כאר בעיני דבלך את
ההסרת דבר מכל אשר את נפשך: ויען וליכה
את לאמר היוד על כ עי כה היולי הדבדוה
אשר ראית אוריבי: ו צואת נעי ותיה וישיבו
לחם לכל נשי ועשו כן ותשי להם פשה ויצבלו
כל הנשי בניה וליבר: ותתן להם כביים לקלף
האתרוגים לאכלם: ואמו ויליבישו את יוסף
בגדים

בגדים יקרות ולהביאו לפניהם: ויבוא יוסף
לפניהם ויביטו כל הנשים ביוסף וירוא את יופיו
ולא הפבו את עיניהם פבינו: ויחתכן כלם את
ידיהן בסכינין אשר בידיהן ויפלאו כל האתרוגים
אשר בידיהם כדפם: ולא ידעו את אשר עשו אך
דביטו לראו ביופי יוסף ולא דפכו פבינו את עפעפיהן
ותרא וליכה את אשעשו ותאמר אליהן כה הפעשה
אשר עשיתן חלא אתרונם נתתי לפניכם לאכול
ותחתכו אתם כלכ את ידיכן: ויראו כל הנשים את
יהיהן והנה פלאי דם ויורד דפין על כל בגדיהן:
ויאפרו אליה כי זה העבר אשר לך בניהן דהיבני
ולא יכולנו לדפיר עפעפינו פמנו פיופיו: ותאמר
אליהם הלא נרגע אשר ראיתם אותו קוד לכם
הדבר הזה ולא יכולתם לדהאפק עליו: ואף אנכי
אשר הוא בניתי הכיד הפיד וראיתי אותו יום יום
הולך ונא בניתי ואין נא אדל ולא אבות בוח:
ויאפרו אליה אבת הדבנו כי כי יוכל לראות את
דהואר הזה בביתו ויתאפק פבינו ולא עבוך הוא
ונשות את נייך ולכה לא הדבר אליו את אשעם
לבנך ותעזוב את נפשך לבות בו בר דזה: ותאמר
אויהם פהחזקת אנכי בכל יום לדכיתו ולא
אבה אל דבוי ואנטיוהו בכל טוב ולא פאאתי
בו דבף על כן דלותי כאשר ראיתם אותי
וליכה הלחה כאר פראות יוסף ויכבד עליה
מאוד כארבתן: וכל אנשי בית וליכה
ואישה לא ידעו את הדבר הזה וכי הלהה
זליכה כאהבת יוסף: וישאלוה כל אנשי
ביתה לאפר נדוע את כנת דלה ודולה ותאת
לא דסרת דבר: ותאבר אליהם לא ידעת
את הדבר הזה אשר נא יום יום אלי
וכל דנשים וכל פאר בוהיה נאות יום יום
להאוחה ודבר עפה ותאבר אליהן אין זה
כי אם פי הבת יוסף: ותאבוו אליה פתו
אותו ותחזקו בו בסתר אולי ישכיע אליך ויכר
פעליך רק את הבות הזה: ותוסף ליכה

לחלות מאהבת יוסף ותלך הלוך ודלה עד כי לא
היה בה כח לעמור : ויהי היום ויוסף עושה
מלאכ' אדוניו בבית ותבא זליכה בסתר ותפול עליו
פתאום ויקם יוסף עליה ויתחזק ממנה ויושיבה
לארץ : ותבבה עריו זליכה מחתאות אשר בלבבה
אליו ותתחנן לפניו בבכיה ודמעותיה יורדות על
פניה : ותדבר אליו בקול תחנה ובמר נפש
לאמר : הראית או השמעת או הידעת אשה
יפה כמוני או טובה ממני אשר אדבר אליך יום
יום ואדל מאהבתך ואעש לך את כל הכבוד הזה
ולא שמעת בקולי : ואם על אשר יראת מאדוניך
פן ייסר אותך חי המלך אם יקרך עון בדבר הזה
מאדוניך ועתה שמע נא לי ועשה נא למען הכבוד
אשר כבדתיך וחסר מעלי את חמות הזה ולמה
אמות בעבוריך ותכל לדבר ויען יוסף אותה לאמר
חדל לך מעלי ועזוב את הדבר הזה חלילה לי
מעשות את הדבר הזה לאדוני : הן אדוני לא ידע
אתי מה בבית וכל אשר יש לו נתן בידי : ואיך
אעשה את הדברים הלה בבית אדוני : כי גם הוא
בבדני מאד בביתו וגם הפקיד אותי על ביתו
ויגשאני : אין איש גדול בבית הזה ממני ולא
חשך אדוני ממני מאומה כי אם אותך באשר את
אשתו ואיך תדבר אלי כדברים הלה ואיך
אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים
ולאישך : ועתה חדל לך עוד מעלי ואל תדבר לי
עוד בדברים האלה כי איננו שומע אל דבריך :
וזליכה לא שמעה לי יוסף כדברו ליה את הדברים
האלה : אך מסיתה אותו יום יום לשמוע ליה :
ויהי אחרי כן ותמלא נחל מצרים על כל גדותיו
ויצאו כל יושבי מצרים וילכו לראות את הנחל
בכל כלי שיר כמשפטם בארץ מצרי' : וגם המלך
והשרים יצאו לראו' בתופים ובמחולות כי שמחה
היא גדולה למצרים ויום טוב בעת אשר ותמלא
ים שיחור והלכו שם לשמוח על חמים : ויהי
בצאת המצרים לי היאור לשמוח כמשפטם ויצאו
גם כל אנשי בית פוטיפר אתם : אך זליכה לא

יצאה לה גי אמרה חולה אנכי ותשב בבית לבדה
בעבור המצא לה יוסף ביום ההוא : ויהי בצאתה
ותשאר זליכה בבית לבדה ואין אחר בבית אתה :
ותקם ותעל אל חבית אל היכלה ותלבש בגדים
כבגדי מלכות ותשם על ראשה אבנים יקרות
מאבני שוהם משובצים והב וכסף ותיפה את פניה
ואת בשרה בכל תמרוקי הנשים : ותקטיר
את ההיכל ואת חבית בקדה ולבוני ותפזר
בכל ההיכל מור ואהלות ותשב אחרי כן בפתח
היכלה על דרך חבית במקום אשר יעבור משם
יוסף לעשות מלאכתו : ותנה יוסף בא מהשדה
ויבא הביתה לעשות מלאכת אדוניו : ויבא עד
המקום אשר יעבור ויראאת כל מעשה זליכה
וישב אחורנית : ותרא זליכה את יוסף שב
אחורנית מפניה ותקרא לו לאמר מה לך יוסף בא
אל מלאכתך והנני פניתי את הדרך עד עברך אל
מושביך וישב יוסף ויבא הבית ויעבר משם לי מקו'
מושבו וישב לעשו' מלאכת אדוניו כמשפט : ותנה
זליכה באה ליו ותעמור לפניו בבגדי מלכות וריח
שלמותיה יצאו למרחוק : ותמהר ותחזק ביוסף
ובבגדיו ותאמר ליו חי המלך אם אינך עושה דברי
כי היום תומת : ותמהר
ותשלח את ידה האחרת ותשלף את החרב
מתחת בגדיה ותתון על צואר יוסף ותאמר קום
ועשה את דברי ואם אין אתה מת היום : ויירא
יוסף מלפניה בעשותה את הדב' הזה ויקם לברוח
מלפני' והי' תפש' את בגדיו ממול פניו ויהי בברחו
בבהלה ותקרע הבגד אשר החזיקה בו זליכה
ויעזוב יוסף הבגד ביד זליכה וינס ויצא החוצה כי
ירא : ותרא זליכה כי נקרעו בגדי יוסף ויעזבם
בידה וינס ותפחד לנפשה פן ישמע עליה הדבר :
ותקם ותעש בערמה ותסר את הבגדי' אשר לבשה
אותם ותלבש את בגדיה : ותקח את בגדי יוסף
ותנח אצלה וחלך ותשב במקום מושב חוליה
אשר ישבה שם טרם צאת אנשי ביתה לי היאור :

ותקרא

ותקרא את נער אחד קטן אשר היה בבית ותצוהו
לקרוא אל אנשי ביתה ויבואו אנשי הבית אליה :
ותהי כראותה אותם ותאמר אליהם בקול גדול
ובצעקה ראו אשר הביא אלינו אדוננו איש עברי
אל הכית כיבא היום לשכב עמי : ויהי בצאתם
ויבא הביתה וירא כי אין אחר בבית ויבא אלי
ויחזק בי לשכב עמי : ואחזיק בבגדיו ואקרעה
ותקרא בקול גדול : ויהי כהרימי קולי ויירא
לנפשו ויעזוב בגדו לצדי ויצא ויט החוצה : ולא
דברו אנשי ביתה מאומה אך חרה אפם מאד
ביוסף וילכו אל אדוניו ויד ברו לו את דברי אשתו
ויבא פוטיפר בן ביתו בחרון אף ויצעק עליו ותשתו
לאמר : כזאת הדבר אשר עשית לי לרביא בן ביתי
עבר עברי כי בא אלי היום לצחק בי וכזאת וכזאת
עשה היום לי : וישמע פוטיפר את דברי
אשתו ויחר לו למות את יוסף במכות נמרצות ויתנו
לו כן : ויהי בהכותם אותו ויצעק יוסף בקול גדול
ויאמר עיניו אל השמים ויאמר י"י אלהים את ת
ידעת כי אני נקי מכל הדברים הלז ולמה אמות
היום על שקר ביד הערלים הרשעים האלה אשר
לא ידעתי אותם : ויהי מידי הכות אנשי פוטיפר
את יוסף ויצעק ויבכה עוד : ויהי שם עבד אחד
מעבדי פוטיפר בן עשתי עשר חדש : ויפתח י"י
את פה הילד וידבר לפני אנשי פוטיפר המכים
את יוסף כדברים האלה לאמר : מה לכם באיש
הזה ועל מה תעשו לו את הרעה הואת שקר אמי
דוברת וכזב תאמר כזה וכזה היה הדבר : ויד
שם הילד את כל הדברים על נכון ואת כל דברי
וליבה אל יוסף יום יום הגיד אליהם : וישמע
כל האנשים את דברי הילד ויתמהו מאד מכל
דברי הילד ויכל לדבר הילד וידום : ופוטיפר
נכלם מאד מדברי בנו ויצו את אנשי לכלאי
חכות את יוסף עוד ויחדלו האנשים מהכות את
יוסף : ויקח פוטיפר את יוסף ויאסר אותו
במשמר לפני הכהנים השופטים אשר למלך
לשפטו

לשפטו על הדבר הזה : ויבא פוטיפר ויוסף לפני
הכהנים שופטי המלך ויאמר אליהם שפטו נא את
משפטי יש לעבד הזה כאלה וכזה עשה : ויאמרו
חכמים אל יוסף למה תעשה את הדבר הזה
לאדוניך ויען אותם יוסף לאמר לא אדוני כזה וכזה
היה הדבר : ויאמר פוטיפר ליוסף הלא כל אשר
לי שמתי בידך ולא חשכתי ממך דבר כי אם אשתי
ואיך תעשה לי את הרעה הואת : ויען יוסף לאמר
לא אדוני חי י"י וחי נפשך אדוני אם אמת הדבר
אשר שמעת מאשתך כי כזה וכזה היה הדבר
היום ; זה לי שנה תמימה היום בביתך תראית
בי עולה או דבר אשר יחויב את ראשי אליך :
ויאמרו הכהנים אל פוטיפר שלח נא ובא בנגד
יוסף הקרוע לפנינו וגראה בו את חקרע : והיה
אם מלפני חכנד היה הקרע ממול פניו היא
החזיקה הלבוא אליה ובערמה עשתה את כל
אשר תדבר אשתך : ויביאו את בגד יוסף לפני
חכהנים השופטים ויראו והנה הקרע ממול פני
יוסף וירעו כל הכהנים השופטים אשר היא
הציקתהו ויאמרו אין לעבד הזה משפט מות בי
לא עשה מאומה : אך משפטו אשר יתן בבית
הסוהר בעבור השמועה אשר יצאה על אשתך
מאתו : וישמע פוטיפר את דבריהם ויקח את
יוסף ויתנהו אל בית הסוהר מקום אשר אסורי
המלך אסורים שם ויהי יוסף בבית הסוהר שתים
עשרה שנה :

ספר הנשמר נזה סודן סם טוב מעם למח מסהם
בכית הסוסר לבד ולח המיתו כמספט כל בונד
ותדרנח מסחו מקום ספרי המלך לח כדברי ספסר
הזה כיקח דוק :

ובכל זאת לא שבה אשת אדומן מעלין לא חדלת
מדבר אל יוסף יום יום לשמוע אליה : ויהי
מקץ שלשה חדשים והוסף וליבה והלך ליוסף
בית הסוהר יום יום והסיחת לשמוע
אליה

אליה ותאמר וליכה׳ יוסף עד מתי תצמוד בבית
ההה אך שמע נא בקולי ואוציאך מן הבית הזה ׃
ויען יוסף אותה ויאמר טוב שבתיבבית חוה
מלשפוע אל דבריך לשוע באלהים ותאמר אליו
אם לא תעשה את דברי אנקר את עיניך ואוסיף
נחש׳ברגלך ואמסרך ביר א שר לא ידעת תמול
שלשים ׃ ויצויוסף אותה ויאמר חנה אלהי כל
הארץ הבל להצילני מכל אשר תשח לי כי הוא
פוקח עורים ומפיר אסורי ושומר את כל הגרים
אשר הם בארץ לא ידעו ׃

תסר מצעיר תפסר כי זה טעם יוסרו ושונאתכי מן
סנוי הזה כי צר לי מאד כי גם סם ת תם סולכת
לפתוחו והים רונה לנפת סם יף סייהים בסקו תסר
וזה שקעה סעל יוסף קוסית חסרי פנבר תסר סם
ס׳סנחתו ולח פכה חל רהכיס וכו׳ סתר׳ל זה יוסף כי
בהפך הח׳ וכפ׳ס ניקח דוק ותסכת ועם היות סתפר
לה תסר כך טוב סנתי נכית סזה תין ספק כי לח
תסר כן תכל לנכנו לח כן ייחסוב ׃

ויהי כאשר לא יכלה זליבח לפתות את יוסף
לשמוע אליה ותחדל ללכת אליו להסיתו ויוסף
עודנו אסור בבית חסוהר ׃ ויצקב אבי יוסף ובל
אחיו אשר בארץ כנען עורם פתאבלים ובוכי׳ על
יוסף בימים ההם כי מאן יעקב להתנחם על יוסף
בנו ׃ ויהי יעקב צוק ובוכה ומתאב׳ל על יוסף
כל הימים ׃ ויהי בעת ההיא בשנה חתיא הוא
שנת רדת יוסף מצרימה כאשר מברו אותו אחיו ׃
וילך ראובן בן יעקב ותפנ׳ת ויקח את אלירם בת
ע׳י הכנעני לו לאשה ויבא אליה ׃ ותחר ותלד
אלירם אשת ראובן לו את חנוך ואת פלוא ואת
חצרון ואת כרמי בניס ארבעה ׃ ושמעון אחיו
לקח את דינה אחותו לאשה ותלד לו נפוא ויפין
ואחד ויכין ועוהר בניס חמשה ׃ ואחרי כן בא
אל כונה הכנענית היא בוכה אשר שבח שמעון
מעיר שכם ׃ ותחי בוכה לפני דנה ותשרפ אותה

ויבוא

ויבוא אליה שמעון ותלד לו את שאול ׃ ויהודה
הלך בעת ההיא אל עדולם ויש ער איש עדולמי
ושמו חירה ׃ וירא שם יהודה בת איש בכנעני
ושמח עליה בת שוע ויקחה ויבוא אליה ׃
ותלד עליה ויחודה ער ואונן ושילה בניס שלשה
וילוו לו וישכר ארץ הקדם ׃ ויקחו להם
משם את בנות יוכב בן יקטן בן עבר לנשים ׃
ולירבב בן יקטן שתי בנות שם הגדולה עדינה
ושם הקטנה אריחה ׃ ויקח לוי את עדינה
וישכר לקח את אריחה ובואום ארצה כנען בימי
אביהם ׃ ותלד עדינה ללוי גרשון קהת ומרי
בניס שלשה ׃ ואריחה יל׳ה לו לישכר תולע
ופוה ויוב ושמרון בניס ארבעה ׃ ורן הלך ארץ
מואב ויקח את אפללת בת חמורן חמואבי לאשה
ויביאה ארצה כנען ׃ ותהי אפללת עקרה אין
לה ולד ׃ ויזכור אלהים את אפללת אשת רן
אחרי כן ותהר ותלד בן ותקרא את שמו ח שם ׃
וילכו גד ונפתלי חרנה ויקחו משם את בנות
אמורם בן צוץ בן נחור לנשים ׃ ושח שפות בנות
אמורם שם הגדולה מרימית ושם הקטנה עוצית
׃ ויקח נפתלי את מרימית וגר לקח את עוצית
ויביאום ארצה בכנען ויתי אביהם ׃ ותלד מרימית
לנפתלי יחצאל וגוני ויצר ושלם בניס ארבעה
׃ ועוצית ולדה לגד צפיון וחגי שוני ואצבון ערי
וארודי וארואלי בניס שבעה ׃ וילך אשר ויקח
את צדון בת אפלל בן הרד בן ישמעאל לאשה
ויביאה ארצה כנען ׃ ותמת ג׳קאשת אשר
בימים ההם ואין לה ולד ׃ ויהי אחרי מות
עדון וילך אשר ענר הנחר ויקח את הדורה בת
אבימאל בן עבר בן שמלו לאשה ׃ ותחנרת
טובת מראה ובעלת שכל ויהי למלכיאל בני ים
בן שם לאשה ׃ ותלד הדורה למלכיאל בת
ויקרא את שמח כדח ׃ ויסת מלכיאל אחרי כן
ותלך הדורה וישב בית אביה ׃ ויהי אחרי מות
אשת אשר וילך ויקח את הדורה לאשה ויביאת

ארצה

ארצה כנען: ויהי גם שרח בתה עמהם ויהי בת
שלש שנים ותגדל הנערה בבית יעקב:

ויספרו אחיו את מכרו אותו למדינים וימכרו את יוסף מצרימה
ויקח פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי:

והנערה טובת מראה ותלך בדרכי יעקב
בקרוש לא חסרה דבר ויתן להי חכמה ושכל:
ותהר הדורה אשת אשר ותלד לו ימנה וישוה
וישוי ובריעה בנים ארבעה: ויובלון הלך לו
מדיינה ויקח את פרושה בת מולר בן אבידע בן
סריג לאשה ויביאה ארצה כנען: ותלד פרושה
לזמלון סרד ואלון ויחלאל בנים שלשה: וישלח
יעקב לארם בן צוכא בן תרח ויקח את פחליא בת
ארם אל בניפין בן עשר בקחתו את פחליא בת ארם
ובניפין בן עשר שני בקחתו את פחליא בת ארם
לאשה: ותהר פחליא ותלך לבניפין בלע ובכר
אשבל גרא ונעמן בניפין חמשה: ויאחרי כן הלך
בניפין ויקח את ערבת בת זמרן בן אברהם על
אשתו לאשה ותהי בן שמנה עשרה שנה: ותלד
ערבת לבניפין אחי וראש צופים וחופים וארד
בנים חמשה: ויהי בניפין חדם וילך יהודה
בית שם ויקח את תמר בת עולם בן שם לער
בכורו לאשה:

תמר הנערה נזה מיתה למהדן לותה לסריפה כפזיפת
כי היה את סם והוא כהן לע עליון כי היה מלכי נדק
כיון מזכר לעיל בפקיסו והכתוב אומר ואת כהן כי
תחל לזכות בים תמרק רוק: אלה כפנחמי טעם
זה לנעל תורם קמר תמר ליכי כמרומם לן כי מסע
לתחר דים כן:

ויבא ער אל תמר אשתו ותהי לו לאשה: ויהי
בבואו אליה וישחית את זרעו: ותצה וירע בעיני
יי אשר עשהו וימת גם אותו: ויהי אחרי מות
ער בכור יהודה ויאמר יהודה אל אונן בא אל
אשת אחיך ויבם אותה והקם זרע לאחיך: וידע
אונן

אונן את תמר לאשה ויהי אם: ויצש אונן כי
הוא כמעשה אחיו וירע לי את מעשהו ויפת גם
אותו: ויהי כאשר מת אונן ויאמר יחורה לתמר
שבי בית אביך דיגדל שלח בני ויהורה לא חפץ
עוד בתמר לשלח כי אמר יהודה פן ימות גם הוא
כאחיו: ותקם תמר ותלך ותשב בית אביה ותהי
תמר בבית אביהימים: ויהי לתקופת השנה
ותמת בת שוע אשת יחודה וינחם יהודה ויעל אל גזזי
יי צאנו הוא ורעהו חירה תפנה לנו את אנם: ותשמע תמר כי
עדיה יהודה תמנתה לנו הצאן ושלח גדול
יהודה לא חפץ נת: ותקם תמר ותסר את בגדי
אלמנותה ותלבש צליה צעיף ותתעלף ותלך ותשב
בפתח עינים אשר על דרך תמנתה: וירד יהודה
וירא ויקחה זיבוא אליה ותהר לו: ויהי בעת
לדת והנה תאומים בבטנה: ויקר את שם הראשון
פרץ ושם השני זרח: ביבים ההם ויוכף בן יעקב
עורנו אסור בבית הסוהר בארץ מצרים: בעת
ההיא ושרי פרעה עומדים לפניו שר המשקים
ושר האופים אשר למלך מצרים: ויקח שר
המשקים את היין ושם לפני המלך לשתות וגם
שר האופים שם את הלחם לפני המלך לאכול:
ושת חם ך מן היין ואכל מן הלחם הוא וכל
עבדיו ושרו אוכלי שלחן המלך: ויהי הם אוכלים
ושותים ושר המשקים ושר האופים וישבים
אחם: ויפצאו שרי פרעה ובובים רבים ביין
אשר חבא שר המשקים וגם אבני נתר נמצאו
בלחם שר האופים: וירא שרעה את הפתשה
אשר עשו לו שרי ויצו ליוסרם ויתם בבית
הסוהר בפשמר: ויפקוד שר הטבחים את יוסף
לשרת את שרי פרעה ויהיו שם שרי פרעה
בפשמר שנת תמימת: ויו מקץ חשנה ויחלמו
שניהם חלומות בלילה אחד בפשמר אשר היו
שם: ויהי בבקר ויבא אליהם לשרת אותם
ויראם בפשמר והנה פניהם זועפים ורעים:

וישאל

וישלח אותם יוסף לאמ׳מרוץ פניכם רעים וזועפים
היום ׃ ויאמרו לו חלום חלמנו ופותר אין
אותו ׃ ויאמר להם יוסף ספרו נא לי את
חלומותיכם והאלהים יענה את שלומכם כאשר
תחפצו ׃ ויספר שר המשקים את חלומו ליוסף
ויאמר בחלומי וארא והנה גפן גדולה לפני ׃
ובגפן ההיא ראיתי שלשה שריגים ותמהר ותפרח
ותעל נץ ויבשילו אשכלותיה ויהיו ענבים ׃ ואקח
את הענבים ואשחטה בכוס ואתן על כף פרעה
וישת ׃ ויאמר יוסף אליו שלשת השריגים
אשר בגפן שלשת ימים הם ׃ עוד שלשת
ימים יצוה המלך והוציאך מ ח והשיבך על כנך
והשקי׳את המלך יין כאש׳היית משקהו בראשונה
אך אמצא חן בעיניך אשר תזכרני לחמלך כאשר
ייטב לך ועשית עמדי חסד והוצאתני מן הסוחר
הזה ׃ כי גנוב גונבתי מארץ כנען ואמכר לעבד
במקום הזה וגם אשר הוגד לכם על אשת אדוני
שקר כי שמו אותו בבור הזה חנם ׃ ויען שר
המשקים את יוסף לאמר אם היטיב ייטיב לי המל׳
כבתחל׳כאשר פתר ליכל אש׳תחפוץ אעשה לך
ואוציאך מן הבור הזה ׃ וירא שר האופים כי
פתר יוסף את חלום שר המשקים על נכון ויגש גם
הוא ויספר את כל חלומו ליוסף ׃ ויאמר אליו
בחלומי וארא והנה שלשה סלי חורי על ראשי
וארא והנה בסל העליון מכל מאכל פרעה מעש׳
אופה והנה העוף אוכל אותם מעל ראשי ויאמר
אליו יוסף שלשת הסלי אשר ראית שלשת ימים
הם ׃ בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך
מעליך ותלה אותך על עץ ואכל העוף את בשרך
מעליך כאשר ראית בחלומך ׃ בימי ההם והמלכה
הרה ללדת ׃ ויהי ביום ההוא ותלד בן למצרים
ואמרו יולד בן בבור למלך וישמחו כל מצרי׳ וכל
שרי פרעה ועבדיו מאד ׃ ויהי ביום השלישי
ללדתו ויעש פרעה משתה לכל שריו ועבדיו חיל
ארץ צוען וארץ מצרים ׃ ויבואו כל מצרים
וכל

וכל עבדי פרע׳ לאכול ולשתו׳עם המלך במשתה
בנו ולשמוח בשמחת המלך ׃ וכל שרי המלך
ועבדיו שמחים בעת ההיא כל שמונת הימים
במשתה וישמחו בכל כלי שיר ובתופים ובמחולו׳
בבית המלך שמונה ימים ׃ ושר המשקים
אש׳פתר לו יוסף את חלומו שכח את יוסף ולא זכר
אותו אל המלך כאשר דבר לו׳ כי מאת י׳ היה
הדבר בעבור ענות את הסף כי בטח באדם ׃
וישב יוסף אחרי כן בבית הסוהר שנתים ימים עד
מלאת לו שתים עשרה שנה ׃

אחר הנעיה עם היות כי מזה קשה לשה ספיר׳ לעיל
על והוצאתני מן הבית הזה אפשר כי גם בזה טעה
שהיה לו לבטוח בי׳ אבל היביאה לסלוס מכל וכל ח׳ו
כי בטח רק בי׳ והוא חשב כי בקשתו לבאת מאותו
בית לבד עם היות שיפאר אסור בבית אחר עד ישקיף
וירא חשם חשב סאין בכך כלום ואפילו הכי ושביבו
בשערה מאד ׃

ויצחק בן אברהם עודנו חי בימים ההם בארץ
כנען זקן מאד בן שמנים ומאת שנה ׃ ועשו
בנו אחי יעק׳היה בארץ אדום ויאחז בה הוא ובניו
בתוך בני שעיר ׃ וישמע עשו כי קרבו ימי יצחק
אביו למות ויבא הוא ובניו וביתו ארצה כנען אל
יצחק אביו ׃ ויעקב ובניו יצאו מהמקום אשר
גרו שם בחברון ויבאו כלם אהל יצחק אביהם
וימצאו את עשו ואת בניו באהל ׃ וישבו יעקב
ובניו לפני יצחק אביהם ויעקב עודנו מתאבל על
יוסף בנו ׃ ויאמר יצחק אל יעקב הגישה אלי
את בניך ואברכם ויגש יעקב את אחד עשר ילדיו
לפני יצחק אביו ׃ וישם יצחק את ידיו על כל
בני יעקב ויאחז בהם ויחבקם וינשקם אחד אחד
׃ ויברכם יצחק ביום ההוא ויאמר אליהם אלהי
אבותכם יברך אתכם וירבה זרעכ׳ ככוכבי השמי׳
לרוב ׃ וגם את בני עשו ברך יצחק לאמ׳
ישימכם

ישמעם האלהים למורא ולפחד על כל רואיכם
וכל אויביכם : ויקרא יצחק אל יעקב ואל בניו
ויבאו כלם וישבו לפני יצחק ׃ ויאמר יצחק אל
יעקב י״י אלהי כל הארץ דבר אלי לאמר לזרעך
אתן את הארץ הזאת לרשתה אם ישמרו בניך את
חקותיו ואת דרכיו והקמותי לתם את השבועה אשר
נשבעתי לאברהם אביך ׃ ועתה בני למד את
בניך ואת בני בניך ליראה את י״י וללכת בדרך
הטובה אשר ויטב בעיני י״י אלהיך : כי אם
שמור תשמרון את דרכי י״י ואת חקותיו גם י״י
ישמור לכם את בריתו את אברהם והיטיב לכם
ולזרעכם כל הימים : ויכל יצחק לצוות את
יעקב ואת בניו ויגוע וימ׳ ויאסף אל עמיו : ויפול
יעקב ועשו על פני יצחק אביהם ויבכו ויצחק בן מאת
שנה ושמונים שנה במותו בארץ כנען בחברון :
וישאו אותו בניו אל מערת המכפלה אשר קנה
אברהם מאת בני חת לאחוזת קבר : וכל מלכי
ארץ כנען חלכו עם יעקב ועשו לקבור את יצחק
ויעשו כל מלכי כנען ליצחק כבוד גדול במותו
: ובני יעקב ובני עשו הולכים יחופי רגל סביב
המטה חלוך וקונן עד געתם אל קרית הארבע
: ויקברו יעקב ועשו את יצחק אביהם במערת
המכפלה אשר בקרי׳ הארבע בחברון ׃
ויקברוהו בכבוד גדול מאד בקבור את המלכים :
ויספדו לו יעקב ובניו ועשו ובניו וכל מלכי כנען
מספד גדול וכבוד מאד ויקברוהו ויתאבלו עליו
ימים רבים ׃ ויהי אחרי מות יצחק ויעזוב את כל
מקנהו ואת קנינו ואת כל אשר לו לבניו ׃
ויאמר עשו אל יעקב הבה נא את אשר הניח
אבינו אלינו ונחלקו לשנים ואני אבחר ויאמר
יעקב כן נעשה : ויקח יעקב את כל אשר הניח
להם יצחק בארץ כנען את הבהמה ואת כל הרכו׳
ויתן אותו יעקב לשנים לפני עשו ובניו : ויאמר
אל עשו הנה כל אלה לפניך עתה בחר לך מהם
את החצי אשר תקח לך : ויאמר יעקב אל עשו

שמע נא אחי לאשר אדבר אליך לאמר ׃ י״י
אלהי השמים והארץ דבר אל אבותינו אברהם
ויצחק לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת לו שתה
עד עולם : עתה הנה כל אשר עזב אבינו
לפניך והנה כל הארץ לפניך בחר לך מהם את
אשר תחפוץ ׃ אם את כל הארץ תחפוץ קחנה לך
ולבניך עד עולם ואני אקח את העושר הזה : ואם
את העושר תחפוץ קחנו לך ואני אקח את הארץ
הזאת לי ולבני לרשת׳ עד עולם ׃ ושם הי׳ נביות בן
ישמעאל עם בניו בארץ וילך עשו ביו ההוא ויתיעץ
עמו לאמר ׃ כזה וכזה דבר אלי יעקב וכזאת וכזאת
השיבני עתה עוצה עצתך ונשמענה ׃ ויאמ׳ אלו נביו׳
מה הדבר הזה אשר ידבר יעקב אליך הנה כל בני
כנען יושבים בארצם לבטח ויעקב ׃ מר וירשנ׳ עם
רעו כל הימי׳ : עתה לך לך ולקחת כל עוש׳ אביך
ועזבת את יעקב אחיך בארץ כאשר דבר : ויקם עשו
ויש׳ אל יעקב ויעש כל אשר יעץ עליו נביו׳ בן ישמעאל
ויקח עשו את כל העושר אשר עזב יצחק את הנפ׳
ואת הבהמה ואת המקנה ואת הרכוש ואת כל
העושר לא נתן ליעקב אחיו ממנה מאומה ויעקב
לקח את כל ארץ כנען מנחל מצרי׳ ועד נהר פרת
ויקחנה לאחוז׳ עולם ולבניו ולזרעו אחריו עד עולם
: וגם מערת המכפלה אשר בחברון אשר קנה
אברהם מאת עפרון לקח יעקב לאחוזת קבר לו
ולזרעו עד עולם מאת עשו אחיו ׃ ויכתוב יעקב את
כל הדברים האלה בספר המקנ׳ ויחתום ויעד עדים
נאמנים על כל אלה ׃ ואלה הדברים אשר כתב
יעקב בספר לאמר : ארץ כנען וכל עריה החתי
והחוי והיבוסי והאמורי והפריזי כל שבעת גוי
הכנעני מנהר מצרים ועד נהר פרת : וכל עיר
חברון קרית הארבע והמערה אשר בה : את הכל
קנה יעקב מאת עשו אחיו במחיר לאחוזה ולבניו
ולנחלה לזרעו אחריו עד עולם ׃ ויקח יעקב
את ספר המקנה ואת החתום המצוה
והחוקים ואת ספר הגלוי ויתנם בכלי הרש

לשון יעמדו ימים רבים ויתנם ביד בנו: ושמו
לקח את כל אשר קניה אביו אחרי פדנו פיד יעקב
אחיו: ויקח את כל הרכוש פארם ועד שה נכסף ועד זהב
אבני נזרלח וכל העושר אשר ליצחק בלאברהם:

ס"ם עיין סם סכיתני נספרי כתוב יוסף אסר לי חלק
ס"ע על מסוק ויקח עמו את נסיו זכו' כי היה רכוש רב
וכו' כי לפי זה אין לו סוס ערך נעולם:

לא נזכר דבר אשר לא לקח לו עשו מכל אשר
הניח יצחק אחרי פדנו: ויקח עשו את נל אשתיו ואת
כל ארץ שעיר החורי הוא ובניו ואת מקופס פפני יעקב
אחיו ובניו: ויאחז עשו בהוך בני שעי ולא שב עשו
ארצה כנען כי היו הוא והלאח: ותהי כל ארץ
כנען לבני יהו לנחלה עד עולם ועשו וכל בניו
ירשו את הר שעיר:

ס"ם דוק לפי זה סם ויסב עסו נהר סעיר ר"ל כי
כאיסב סס ולא הלך לארץ כנען כי כבר היה על יעקב:

פרשת מקץ

בימים ההם אחרי מות יצחק ויקץ
רעב על כל הארץ: בעת ההיא
וירעה מלך מצרים יושב על כסאו בארץ מצרים
וישכב בפשכ' הלילה ויהלום הלומו: ויראה פרעה
בחלומו והנה הוא עומד על שפת יאור מצרים הנ'
שיחור: ויהי בעמוד ויראה והנה ז בעפרות בריאות
בשר וטובו עולו בין היאור: ועלינה אחריהן שבע
פרות אחרות דקו בשר ורעו מאד ותבלענה שבע
הטובות את שבע הפרות הבריאות הראשונות
הפרות: ויקץ ויישן ויהלום שני ויראה והנה שבע שבלים
עולו בקנה אחד בלאומו: והנה שבע שבלים
שכפים דקות ד"ו רוח הקדים ותבלענה
השבלים הדקות את ז השבלים הבריאות

ויהי

ויהי בבקר ותפעם רוחו ויכח המלך את חלומותיו ואין פותר
פאד מחלומותיו: ויאמר המלך וישלח ויקרא אל
כל הרטומי מצרים והחכמים ויבאו: ויספרו לפני
המלך ויאמר להם המלך חלומות חלמתי ופותר
אין להם ויאמרו אל המלך ספר נא לעבדיך את
חלומותיך ונשמע אותם: ויספר להם המלך
חלומותיו ויענו ויאמרו כלם פה אחד אל המלך יחי
המלך לעולם וזה פתרון חלומותיך: שבע הפרות
הטובות אשר ראית שבע השנים הלך באחרי
הימים: ושבע הפרות השלי אחריהן ותבלענה
אותם ואתה ונאח ראו אל כי חבון אשר יולדו לך
ימים ויכלם נח ו המלך: ואשר ראי בחלום השני
שנע שבלים פלאו וטובו עולו בקנה א זה פתרונם
שבע שנים הם: ושבע פרות הדקות הרקים באחרי
הימים: ואשר ראי שנע שבלים שדופו קופח
אחריהן ותבלענה אותן ועניך ראוי לאו כי הערי
אשר תבנה יחרבו כלנה באחרי הימים בחיי המלך
הוא: וידבר פרעה אל יוסף לאמר הסה את אזניו אל
דבריהם ולא שם לבי אלהי' כי יודע המלך נתכפתו
כי לא פתרו את החלופי' על נכון: ויהי ככלותם
לדבר לפני המלך ויען המלך אותם לאמר: מה
הדב'הוח אשר דברת' שי הלא כוב ושקר דובאת
בפיכם אך כפרו נא פתרון החלופות על נכונה ולא
תכחו: ויצוד מלך אהדי ן וישלחו ויקראו עוד ל
חכמים אחרים ויבוצו ויעפדו לפני הבלך: ויספר
להם המל חלופותיו וישיבו כל פתרו הראשון
ויחר אף המלך ויקצף פאד פוח ויאפר המלך
שיהם הלא כוב פדברו ושקר תאפרו כדנרים:
ויצו המלך ויעבירו קול בכל ארץ כצרי לאפר:
בעטם המלך ונו ולא נל איש דכם אשר יודע
ובינן לנחור הלופו: אשר לא יבא ריו לפני המלך
יופ': והיה האיש אשר יניד ויפיך זה פתרון
הלופותיו על נכונה ויתנלו כל אשר שאל פאת
המלך ויבאו כל הכשפים כל הכשפים אשר בפצרים ובנוסן

ובו' עמסס

ערעמסס ובתחפנחס ובצוען ובכל גבול מצרים :
ויעמדו כלם לפני המלך : וגם כל חפרתמים וכל
השרים והמשרתים אשר למלך באו יחד מכל ערי
מצרים וישבו כלם לפני המלך : ויספר המלך את
חלומותיו לפני החכמים וכל השרים ויתמהו כל
היושבים לפני המלך מן המראה : ויתחלקו כל
החכמים אשר לפני המלך בפתרם את חלומותיו
לחלקים רבים מהם פתרו אל המלך לאמר שבע
פרות הטובות שבעת מלכים הם אשר יעמדו על
מצרים מזרע המלך : ושבע הפרות הרעות שבע
שרים יעמדו עליהם באחרית הימים והשחיתום :
ושבע השבלים הם שבעה שרים הגדולים אשר
למצרים אשר יפלו ביד שבעה שרים אויביהם
בלתי חזקים במלחמות אדוני המלך : ומהם אשר
פתרו אל המלך כדבר הזה לאמר : שבע פרות
הטובות הם שבע ערי כל מצרים החזקים :
ושבע הפרות הרעות הם שבעת גויי ארץ כנען
אשר יבואו על שבעת ערי מצרים באחרית הימים
והשחיתו אתהן : ואשר ראית את שבעת השבלים
הטובות והרעות בחלום השנית אות כי תשוב עוד
ממשלת מצרים לחיות לזרעך כבתחלה : והיה
במשל ישבו כל אנשי ערי מצרים עם כל השבעה
ערי כנען החזקים מהם והשחית אותם ושבה כל
מלכות מצרים לזרעך : ומהם אשר אמר אל
המלך זה פתרון חלומותיך : שבע פרות הטובות
שבע מלכות הנה אשר תקח לנשים באחרי הימים
: ושבע הפרות הרעות לאות כי ימותו הנשים
ההמה כלנה בחיי המלך : ושבע השבלים הטובות
והרעות אשר ראית בחלום השני הם ארבעה עשר
בנים : והיה באחרי הימים ועמדו ונלחמו ביניהם
ונגפו השבעה מהם את השבעה החזקים מהם :
ומהם יאמרו אל המלך כדברים האלה לאמר :
שבע פרות הטובות שבעה בנים יולדו לך ויהרגום
שבעת בני שריך באחרי הימים ושבע השבלים
הטובו אשר ראית בחלום השני הם השרים ההם

אשר

אשר ילחמו בם שבעה שרים אחרים בלתי חזקים
במותם וישחתו אותם באחרי הימים וינקמו
מהם נקמת בניך ושבה המלוכה עוד לזרעך :
וישמע המלך את כל דברי חכמי מצרי וכל פתרון
חלומותיו ולא ישרו כלם בעיני המלך : וידע
המלך בחכמתו כי לא דברו אליו נכונה בכל
דבריהם יחד : כי מאת י׳ היתה זאת לסבל את
דברי חכמי מצרים למען צאת יוסף מן בית
האסורים ולמען גדלו במצרים : וירא המלך כי
אין דובר אליו נכונה בכל החכמים והחרטומים
אשר למצרי ויחר אף המלך מאד וחמתו בערה בו
ויצו המלך ויוציאו כל החכמי וכל החרטומי מלפניו
ויצאו כלם בבשת וכלימה מלפני המלך : ויצו
המלך ויעבירו קול במצרים לאמר אשר ימיתו כל
החכמים וכל החרטומים אשר במצרים לא יהיה
מהם איש : ויקומו שרי הטבחים אשר למלך
וישלפו כלם איש חרבו ויחלו להבות בחרטומי
מצרים וחכמיה : ויהי אחרי כן ויבא מירוד שר
המשקים אשר למלך וישתחו למלך וישב לפניו :
ויאמר שר המשקים אל המלך יהי המלך לעולם
ותגדל מלכותו בארץ : אתה קצפת על עבדיך
בימים ההם זה שנתים ימים ותתן אותי במשמר
ואהי ימים במשמר אותי ואת שר האופים : ושם
היה אתנו בבור עבד עברי אשר לשר הטבחים
יוסף שמו כי קצף עליו אדוניו ויתנהו בבית הסוהר
וישרת אותנו שם : ויהי מימים בהיותינו במשמר
ונחלמה חלומות בלילה אחד אני ושר האופים
איש כפתרון חלומו חלמנו : ונבוא ונגד לעבד
ההו׳ בבקר ויפתר לנו את חלומותינו איש כחלומו
פתר לנו על נכונה : ויהי כאשר פתר לנו כן היה
הדבר לא נפל מכל דבריו ארצה : ועתה אדוני
המלך אל תהרוג את אנשי מצרים הנם הנה העבד
ההוא עודנו אסור בבית שר הטבחים אדוניו בבית
הסוהר : אם על המלך טוב ישלח אליו ויבא
לפניך והוא יודיעך את פתרון החלום אשר חלמת

על נמנוח: וישמע המלך דברי שר
המשקים ויצו המלך לבלתי הביא את חכמי מצרים
ויצו המלך את עבדיו להביא את יוסף ויאסר
המלך שיחלו ויגלחו ויבדלו מן ביתהלחם ולא יעשו
לדבר נכונה: וילכו עבדי המלך ויסף וירצוהו
מן הסור וגלחו לו עבדי המלך ויחלף את בגדי
מלאיו ויבא לפני המלך והמלך יוסף על כסא מלכותו
מלכוש מלכו באפוד וחב והפז אשר עליו מצץ
והברק והאור והנופך מתלפת: וכל אבני התפארת
אשר בראש המלך פתלתו ויפלא יוסף מן המלך
מאד: וחכם אשר ישב על החמל בפומיח זה וכסף
עם אבני השוהם ורוי שבעים פעלו: והיו משפטם
בכל ארץ מצרים כל איש שבא לדבר של המלך
והי אם איש שר וחשובי המלך הוא יעלה אל
המלך על כסא המעלה האחת שלישי ורוד המלך
על מעל הששה ושלשי ודבר עמו: אם מית תעם
חוי ועלה עד שלש המעלות ורוד המלך ברביעי
ודבר עמו והי משפטם עור כל איש אשר יבין
לדבר בכל חשבעים הלשונו ועלה שבעים פעלו
ועלח עולה ודבר עד גמרו לפני המלך ובל איש
אשר לא ישלים השבעים ועלה של המעלו בספר
אשר ידע ויבין לדבר ומשפט מצרים היח בכל
דהם אשר לא ימלוך עליה איש כי אם אשר ידע
לדבר נע לשון: והי כבוא יוסף לפני המלך
משחחו למלך ארצח ויעל עד שלש המעלו וישב
בשעלה השלישי ורוד המלך שיו וישב במעלה
הרביעי ומדבר עם יוסף ויאמר המלך של יוסף חלום
חלמתי ופחר אין מפתר אותו על נכון: ואנוה הוו
ויבואו לפני כל חכטומי מצרי וכל חכפיה ואספר
להם את חלומתי ואין פותר אותם לי על נכונה:
ואחרי כן שמעתי עליך היום הזה כי חכם אתה
אשר תשמע כל חלום לפתור אותו על נכון: ויען
יוסף את פרעה לאמר יספר פרעה את חלומו
אשר חלם הלא לאלהים פתרונים: ויספר פרעה
ליוסף חלומותי חלום הפרו וחלום השבלים וכל
המלך

וישמע המלך דברי שר
המשקים ויצו המלך לבלתי הביא את חכמי מצרים
ויצו המלך את עבדיו להביא את יוסף ויאסר
המלך שיחלו ויגלחו ויבדלו מן ביתהלחם ולא יעשו
לדבר נכונה: וילכו עבדי הפלך ויסף וירצוהו
מן הסור וגלחו לו עבדי הכלך ויחלף את בגדי
מלאיו ויבא לפני המלך והמלך יוסף על כסא מלכותו
מלכוש מלכו באפוד וחב והפז אשר עליו מצץ
והברק והאור והנופך מתלפת: וכל אבני התפארת
אשר בראש המלך פתלתו ויפלא יוסף מן המלך
מאד: וחכם אשר ישב על החמל בפומיח זה וכסף
עם אבני השוהם ורוי שבעים פעלו: והיו משפטם
בכל ארץ מצרים כל איש שבא לדבר של המלך
והי אם איש שר וחשובי המלך הוא יעלה אל
המלך על כסא המעלה האחת שלישי ורוד המלך
על מעל הששה ושלשי ודבר עמו: אם מית תעם
חוי ועלה עד שלש המעלות ורוד המלך ברביעי
ודבר עמו והי משפטם עור כל איש אשר יבין
לדבר בכל חשבעים הלשונו ועלה שבעים פעלו
ועלח עולה ודבר עד גמרו לפני המלך ובל איש
אשר לא ישלים השבעים ועלה של המעלו בספר
אשר ידע ויבין לדבר ומשפט מצרים היח בכל
דהם אשר לא ימלוך עליה איש כי אם אשר ידע
לדבר נע לשון: והי כבוא יוסף לפני המלך
משחחו למלך ארצח ויעל עד שלש המעלו וישב
בשעלה השלישי ורוד המלך שיו וישב במעלה
הרביעי ומדבר עם יוסף ויאמר המלך של יוסף חלום
חלמתי ופחר אין מפתר אותו על נכון: ואנוה הוו
ויבואו לפני כל חכטומי מצרי וכל חכפיה ואספר
להם את חלומתי ואין פותר אותם לי על נכונה:
ואחרי כן שמעתי עליך היום הזה כי חכם אתה
אשר תשמע כל חלום לפתור אותו על נכון: ויען
יוסף את פרעה לאמר יספר פרעה את חלומו
אשר חלם הלא לאלהים פתרונים: ויספר פרעה
ליוסף חלומותי חלום הפרו וחלום השבלים וכל
המלך

בחלום חוות ולרח לך בן ושמחת בו : והיה בצאת
הילד מפני אבו ובית בנך בטורך אשר יגלד זה
שנתים ימים ונחפת בלד היולד ביום : ויכל
יוסף לדבר את כל הדברים האלה אל המלך
וישתחוו למלך ויצא : ויהי בצאת יוסף מפני
המלך ותבאן האותות האלה אשר דבר יוסף אל
המלך כיום ההוא : ותלד המלכת בן ביום ההוא
ויתבשר המלך בבנו וישמח : ויבא בצאת
המבשר מאת פני המלך ומצאו עבדי המלך את
בן המלך הבכור נופל ארצה מת : ותחי שעקת
ומהומת בבית המלך וישמע המלך ויאמר מת
המהומת והשעקת אשר שמעתי בבית : ויגידו
למלך כי מת בנו בכורו או ידע המלך כי כל דברי
יוסף אשר דבר אליו נכונים : ויכחם המלך אל
בנו בילד חיולד לו ביום ההוא כאשר דבר אליו
יוסף : ם אחר הדברים האלה שלח המלך
ויקבץ את כל שריו ועבדיו וכל המוני הפרסמים
אשר למלך ויבואו כלם לפני המלך : ויאמר
אלהים המלך הגה ראיתם ושמעתם את כל דברי
האיש העברי וכל האותות אשר אמר כי בצון ולא
נפל מכל דברו אשר דבר ארצה : ועתה כי
גם פתרון החלום אשר פתר נכונה הוא ובוא יבוא
ועתה עמדו נא עצה ויעצו מחשבתו ואיך המלך
הארץ מהרע : בקשו נא וראו חנמצא כזה
אשר תכסה ותצת בלמן ואפקדהו בארץ :

ס"ס אם כן למי זה יש סימן בכתוב הכחנת כאת גים
וכו'יכון לטון תפיס' כדברי רש"י ז"ל שהוא לעברא
סיכך כן יש יסבלו כפותו כי תוא ידע מתי סוף מי לא
יסבלו ותוא היה רוצה לסוף אותו על ארץ מצרים כך
כי מירחתן מהם כי יעבכו על ידו, כשו שכן היה תעניין
לכען שעשו כבל מדרך בקשו יש שכי תוא תפקידהו
בדרך כלומר כי ידע תני כי לא תסבלוהו והרגים כי
כן פותר תלומות זולתו וש"ה לאחרי תודיע לאחד ר"ל
לאחד דוק את כל זאת הן הדברון הן הקעגם רמיקי תם

כן כי לא יסבל עוד בדרך בנון ומכס כמוך ולאחר שכן
תתם ולא סוס לאחר תהים על ביתי וכנו :

כי אתם שמעתם את העצה אשר יעץ העברי
על זאת למלט את הארץ מהרע : ואנכי
ידעתי כי לא תמלט הארץ מהרע כי אם בעצת
האיש עברי אשר יעץ אותי : ויענו כלם
את המלך ויאמרו טובה העצה אשר יעץ
העברי על זה : ועתה ארוני המלך הנה כל
ארצך כנגד את אשר ייטב בעיניך עשה : את
אשר תחפוץ ואשר תדע בחכמתך אשר הוכח
למלט את הארץ בחכמתו הוא אשר יפקד
המלך תחת ידו על הארץ : ויאמר המלך אל
כל השרים אני אמרתי אחרי אשר הודיע
אלהים את האיש העברי את כל אשר דבר
אין נבון וחכם כמוהו בכל הארץ : אם
טוב בעיניכם אשותהו על הארץ כי הוא ימלט
את הארץ בכל חכמתו : ויענו כל השרים
את המלך ויאמרו והלא כתוב ברתי משרים
ולא יעבור אשר לא יקלך איש במצרים
ולא משנה לפלך כי אם חיודע בכל לשון
בני האדם : ועתה אדוני המלך הנה האיש
העברי חוח לא ידבר כי אם לשון עבריית
ואיך יהיה עלינו למשנח איש אשר לא ידע
גם את לשוננו : אך שלח נא אלנו
ובא לפניך ונם נא אותו בכל דבר ובאשר
תראח עשה : ויאמר המלך להעשות
כן למחר ושוב הדבר אשר דברתם ויצאו
כל השרים מלפני המלך ביום ההוא :
ם ויהי בלילה
ההוא וישלח ה' בלאך אחד ממלאכיו
והמשרתים לפניו ויבא ארץ מצרים אל יוסף
: ויעמוד מלאך ה' על יוסף והנה
יוסף שוכב במשכב הלילה בבית אדוני בבור

כי השיבהו אדוניו אל הבור מפני אשתו: ויעירהו
המלך משנתו ויקם יוסף ויעמוד על רגליו והנה
מלאך י"י עומד לנגדו: וידבר מלאך י"י את
יוסף וילמדו כל לשון האדם בליל' החו' ויקרא את
שמו יהוסף: וילך מלאך י"י מאתו ויוסף שב
וישכב במשכבו ויתמה יוסף על המרא' אשר ראה
: ויהי בבקר וישלח המלך אל שריו ועבדיו ויבאו
כלם וישבו לפני המלך: ויצו המלך לחביא את
יוסף וילכו עבדי המלך ויביאו את יוסף לפני פרעה
ויצו המלך ויעל יוסף על מעלות הכסא וידבר
יוסף אל המלך בכל הלשונות ויעל יוסף עלה ודבר
אל המלך עד געתו לפני המלך במעלת השבטים
וישב לפני המלך: וישמח המלך על יוסף
מאד וכל השרים אשר למלך שמחו מאד עם
המלך בשמעם את כל דברי יוסף: וייטב
הדבר בעיני המלך והשרים להפקיד את יוסף
למשנה למלך על כל ארץ מצרים: וידבר
המלך אל יוסף לאמר: אתה יעצת לי עצה
להפקיד בכל ארץ מצרי' איש חכם למלט בה מתו
את הארץ מהרעב: ועתה אחרי הודיע אותך
אלהים את כל זאת ואת כל הדברים אשר דברת
אין חכם ונבון במוך בכל הארץ:

אתה גם אפסר מאוסרו ואת כל הדברים אסר דברת
ר"ל כי דיבר בכל הלשונות ואם כן אומר אחרי הודיע
אלהים אותך את כל זאת ר"ל כל העניינים הן בפתרון
הן העבה הן האות הן הע"לסון כי הב"ה מלח מלאכי
להודיע לו ולכן אין נבון וחכם כמוך כי אין
מי שפת"לו חלומותיו ואין עבה ואין מופת גם הע"לסון
כולם לא היה בכל מצרי"מי מידעם כולם אפילו פרעה
עבמו בארז"ל באופן מאין כמוך בכל הארץ:

ולא יקרא שמך עוד יוסף כי אם צפנת פענח יהיה
שמך אתה תהיה לי למשנ' ועל פיך יהיו כל דברי
מלכותי ועל דבריך יצאו ויבאו עמי: גם מתחת
ידך יקחו עבדי ושבי את חוקם אשר יגתן להם מדי

חדש

חדש נלך ישתחוו כל אנשי הארץ רק כסא אשר לי
אגדל ממך: ויסר המלך את טבעתו מעל ידו
ויתן אותה על יד יוסף: וילבש המלך את יוסף
לבוש מלכו ויתן עטרת זהב על ראשו וישם מצפת
זהב על צוארו: ויצו המלך את עבדיו וירכיבו
את יוסף במרכבת השני אשר למלך ההולכת מול
מרכבת המלך וירכיבהו על סוס עצים גדול מאד
מסוסי המלך ויוליכהו ברחוב כל ארץ מצרים:
ויצו המלך ויצאו את יוסף כל המשחקי' במצלצלים
ובכנורות וכל כלי זמר: ואף תופים ואף מחולו'
ואף נבלים הלכו אחריו: וחמשת אלפים איש
בחרבותיהם שלופות בידיהם מתלהטים וילכו
הלוך ושחק לפני יוסף ועשרים אלף איש מגדולי
המלך אזורים באזור עור מצופה זהב הולכי' לימין
יוסף ועשרים אלף לשמאלו וכל הנשים והנערו' עלו
על הגגות ותצבנה ברחובות משחקות ושמחות
ביוסף ותראן בתאר יוסף וביופיו: וכל אנשי
המל' הולכים לפניו ולאחריו ומקטרי' בכל הדרך
בלבונה ובקדה ובכל חריה הטוב ומפזרים בכל
הדרך מר ואחלות לפני יוסף ועשרים איש
קוראים לפניו בכל הארץ בקול גדול הולך וקורא
בדברים האלה: הראיתם את האיש הזה אשר
בחר בו המלך למשנה וכל דברי המלוכה על
פיו יהיו: ואשר ימרה את פיו ואשר לא
ישתחוה לו ארצה יומת כי מרד במלך ובמשנהו
: ובכלות הקוראים לדבר והשתחוו כל מצרים
ליוסף ארצה ויאמרו יחי המלך גם יחי המשנה
וכל ישבי מצרים ישתחוו כלם על הדרך הלוך
וקרוב הקוראים והשתחוו' ושמחים בכל חוף ומחול
ונבל לפני יוסף: וישא יוסף את עיניו אל השמים
מעל הסוס ויקרא ויאמר מקים מעפר דל מאשפות
ירים אביון: י"י צבאות אשרי אדם בוטח בך
: ועבור יוסף עם עבדי פרעה וכל שריו בכל
ארץ מצרים ויראהו את כל ארץ מצרים ואת כל
אוצרות המלך: וישב יוסף ויבא לפני פרעה

ביום

בעם החוא ׃ ויתן המלך ליוסף אשׁת בארץ
מצרים אחות שרח וכרמים ׃ ויתן המלך
ליוסף שלש׳ שׁלים כבריבסף ושׁלשׁ כבריזהב׳ואבני
שׁהם וזבחולה ומתנות רבות ׃ ויתן מחרת
ויצ המלך לכל מצרים להביא ליוסף מנחות
ומתנת וכל אשׁר יפרה את פי המלך יופת ׃
ויעשׁו בימת גדולה נרחל תציו ויפרשׁו שׁם בגדים
והיה כל המביא ליוסף דבר יתן הביתה ההוא ׃
וישליטו כל מצרים על הבימה תהיא איש נזם
זהב אחד ואיש קשיטה אחת ׃ סבעות ועגולים
וכל בלי מעשׁה זהב וכסף ואבני שוהם וברולח
נתן על הביתה ההיא אשׁר נמצא בידו נתן ׃
ויקח יוסף את כל אלה וישׁם באוצרותיו ׃ וכל
הטרים והפרתמים אשׁר למלך פגדליהם את יוסף
ויתנו לגם הם מתנות רבות׃ נראותם כי בחר בו
המלך למשׁנה ׃ וישׁלח המלך אל פוטיפרע
בן אחרים כהן און ויקח את אסנת בתו הקמנה
ויתן אותה אל יוסף לאשׁה ׃ והנערה שׁבת
מראה מאד בתולי׳ואיש לא ידעה ויקחיוסף אותה
לו לאשׁה ׃ ויאמר המלך אל יוסף אני פרעה
ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים ׃
על עמי בכל ארץ מצרים ׃ ויוסף בן שלשים
שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ׃ ויצא יוסף מלפני המלך
ויהי למשׁנה המלך במצרים ׃ ויתן המלך
ליוסף פאה עבדים לשׁרתו בביתו וגם יוסף שלח
ויקנה עבדים רבים ויהיו בבית יוסף ׃ ויבן בנה לו
יוסף בית גדול מאד בנתי המלכים לפני חצר בית
המלך ׃ ויעש בבית היכל גדול נחפד לפרעה
מאד וכתב למושבו שלש שנים עשה יוסף את כל
ביתו ׃ ויעש לו יוסף כסא נחמד מאד מוזהב
וכסף לרוב ויצפהו באבני שהם וזכדולח ׃ ויעש
בו תבנית כל ארץ מצרים ובנית יאור מצרים
ומשקת את כל ארץ מצרים ׃ וישב יוסף לבטח
בביתו על כסאו אשׁר עשׂה לו ויוסף ׃ ליוסף חכמה
על חכמתו ׃ וכל ישׁבי מצרים ועבדי פרעה

ושרי

ושׂרו אהבו את יוסף מאד כי מאת ׃ היה הדבר
הזה ליוסף ׃ ויהי ׃ את יוסף ויגדל מאד חלוך
וגדל ויהי שומע בבל הארץ ׃ ויהי ליוסף חיל
עוש׳מלחמה יצאו צבא לגדוד מספ׳ארבע׳שׁלים
ושׁש מאו׳איש עושי מלחמ׳בכח חיל לעזור למלך
וליוסף על תאוב ׃ לבד משׂרי חמל׳ועבדיו וישׁבי
מצרי׳ אין מספר להם׃ ויתן יוסף לגנזרין ולכל
צבאות פנים ורפחים וכובעי׳ושׂרינו׳ולאבני קלעים
בעת ההיו׳באו תרשיש על בל בני ישמע׳ויולחמו
בם וישׂמו בני תרשי׳את ישמע׳ימים רבים ׃ ובני
ישמע׳היו מתי מספר בימים ההם ולא יכלו על
כל בני תרשיש ויצר להם מאד ׃ וישלחו כל וקני
ישמע׳ספר׳מלך מצו׳לאמ׳׃ שלח נא לעבדך
שרי׳ וצבא לעזו׳אותנו ונלחמ׳׃ בני תרשי׳בי כלנו
מאד והימי׳רבי׳׃ וישל׳פרע׳את יום׳ואת הנ כורי׳
את הצבא אשׁר אתו׳ונסו׳מבי׳המלך ׃ וילכו ארץ
החוילה לבני ישמע׳לעזו׳אות׳להלח׳בבני תרשי׳
׃ וילחמו בני ישמע׳את בני תרשיש ויך יוסף את
התרשישים וילכוד את בל ארצם וישבו בה מבני
ישמע׳ער היו׳הו׳׃ ויהי כאשׁר נלכד׳ארץתרשי׳
ויברחו כל התרשישי׳ובואו בגבול בני יון אחרים ׃
ויוסף וכל הגבורי׳וכל הצב׳אש׳לו שבו כשלו׳לא
נפקד מהם איש ׃ ויהי לתקפת השנה בשנה
השני׳ לפלוך יוסף על מצרים ותנ׳׃ שׁתע גדול
בכל הארץ שבע שנים באשׁר דבר יוסף ׃ כי
ברך י׳ את כל תבואת הארץ בימים ההם שבע
שנים ויאכלו וישבעו מאד׃ ויפקד יוסף מקידים
בעת ההיא תחת ידו ויקבצו את כל אכל השנים
המוכות ויצברו בר שנה שנה וישימהו באוצרות
יוסף ׃ והיה בכל עת אשר׳יקבצו את האוכל
אצוה יוסף והביא את חבר בשבלים והביא עמו
עפר שרהו לבלתי הפסיד ׃ ויעש יוסף כדבר
הזה שנה שנה ׃ ויצבר בר כחול הים
הרבה מאד כי אין מספר לאוצרותיו כי לא
יכלו לספור מרוב ׃ וגם יושבי מצרים

אספו

אספו את כל האכל בשבע השנים הטובות אשר תהיינה בארץ מצרים ויצברו אכל בערי האכל אכל שדה העיר אשר סביבתיה נתנו בתוכה: ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה מאד עד כי חדל לספר כי אין מספר: וליוסף יולדו שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן און: ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי: ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ עניי: ותכלינה שבע שני השבע אשר היה בארץ מצרים: ותחלינה שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם: ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו: והרעב היה על פני כל הארץ ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישבר למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים: וכל הארצות באו מצרימה לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל הארצות:

ויוסף הוריד את כל צבא מצרים ויבא מצרימה אל פרעה ויאמר אל פרעה לאמר אבי ואחי ומקנהם וכל אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן: ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה: ויאמר פרעה אל אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל פרעה רעי צאן עבדיך גם אנחנו גם אבותינו: ויאמרו אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן: ויאמר פרעה אל יוסף לאמר אביך ואחיך באו אליך: ארץ מצרים לפניך הוא במיטב הארץ הושב את אביך ואת אחיך ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש בם אנשי חיל ושמת אותם שרי מקנה על אשר לי: ואחרי כן בא יוסף את אביו ויעמד לפני פרעה ויברך יעקב את פרעה: ויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייך: ויאמר יעקב אל פרעה ימי שני מגורי שלשים ומאת שנה מעטים והיו ימי שני חיי ולא השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם: ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה: ויושב יוסף את אביו ואת אחיו ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב הארץ בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה: ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו לחם לפי הטף:

ולחם אין בכל הארץ כי כבד הרעב מאד ותלה ארץ מצרים ואת ארץ כנען מפני הרעב: ויקבץ יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שברים ויבא יוסף את הכסף בית פרעה: ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ כנען ויבאו כל מצרים אל יוסף לאמר הבה לנו לחם ולמה נמות נגדך כי אפס כסף: ויאמר יוסף הבו מקניכם ואתנה לכם במקניכם אם אפס כסף: ויביאו את מקנהם אל יוסף ויתן להם יוסף לחם בסוסים ובמקנה צאן ובמקנה בקר ובחמרים וינהלם בלחם בכל מקנהם בשנה ההוא: ותתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה השנית ויאמרו לו לא נכחד מאדני כי אם תם כסף וקנין הבהמה אל אדני לפני אדני אין נשאר לפני אדני כי אם גויתינו ואדמתנו: למה נמות לעיניך גם אנחנו גם אדמתנו קנה אתנו ואת אדמתנו בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה ולא נמות ולא תשם האדמה: ויקן יוסף את כל אדמת מצרים לפרעה כי מכרו מצרים איש שדהו כי חזק עליהם הרעב ותהי הארץ לפרעה: ואת העם העביר אתו לערים מקצה גבול מצרים ועד קצהו: רק אדמת הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת פרעה ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה על כן לא מכרו את אדמתם: ויאמר יוסף אל העם הן קניתי היום אתכם ואת אדמתכם לפרעה הנה לכם זרע וזרעתם את האדמה: והיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה וארבע הידות יהיה לכם לזרע השדה ולאכלכם ולאשר בבתיכם ולאכל לטפכם: ויאמרו החייתנו נמצא חן בעיני אדני והיינו עבדים לפרעה: וישם אתה יוסף לחק עד היום הזה על אדמת מצרים לפרעה רק אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה:

וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד: ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו מאת שנה וארבעים שנה ושבע שנים: ויקרבו ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל נא תקברני במצרים: ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך: ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש המטה:

ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חלה ויקח את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים: ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה: ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוז בארץ כנען ויברך אתי: ויאמר אלי הנני מפרך והרביתיך ונתתיך לקהל עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם: ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד בואי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי: ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על שם אחיהם יקראו בנחלתם: ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד כברת הארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם: וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה: ויאמר יוסף אל אביו בני הוא אשר נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם נא אלי ואברכם: ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות ויגש אתם אליו וישק להם ויחבק להם: ויאמר ישראל אל יוסף ראה פניך לא פללתי והנה הראה אתי אלהים גם את זרעך: ויוצא יוסף אתם מעם ברכיו וישתחו לאפיו ארצה: ויקח יוסף את שניהם את אפרים בימינו משמאל ישראל ואת מנשה בשמאלו משמאל ישראל וישלח אל שני אליו: וישלח את ימינו וישת על ראש אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו על ראש מנשה שכל את ידיו כי מנשה הבכור: ויברך את יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו אבתי לפניו אברהם ויצחק האלהים הרעה אתי מעודי עד היום הזה: המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ: ויראה יוסף כי ישית אביו יד ימין על ראש אפרים וירע בעיניו ויתמך יד אביו להסיר אתה מעל ראש אפרים על ראש מנשה: ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי זה הבכר שים ימינך על ראשו: וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא הגוים: ויברכם ביום ההוא לאמר בך יברך ישראל לאמר ישמך אלהים כאפרים וכמנשה וישם את אפרים לפני מנשה: ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת והיה אלהים עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבתיכם: ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי:

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים: הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם: ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז: פחז כמים אל תותר כי עלית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה: שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם: בסדם אל תבא נפשי באהלם אל תחד כבדי כי באפם הרגו איש וברצנם עקרו שור: ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל: יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף איביך ישתחוו לך בני אביך: גור אריה יהודה מטרף בני עלית כרע רבץ כאריה וכלביא מי יקימנו: לא יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו עד כי יבא שילה ולו יקהת עמים: אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו ובדם ענבים סותה: חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב: זבולן לחוף ימים ישכון והוא לחוף אניות ויכתו על יפתח: יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים: וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי למס עבד: דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל: יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי ארח הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור: לישועתך קויתי יהוה: גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב: מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך: נפתלי אילה שלחה הנתן אמרי שפר: בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי שור: וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים: ותשב באיתן קשתו ויפזו זרועי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה אבן ישראל: מאל אביך ויעזרך ואת שדי ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת תחת ברכת שדים ורחם: ברכת אביך גברו על ברכת הורי עד תאות גבעת עולם תהיינה לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו: בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל: כל אלה שבטי ישראל שנים עשר זאת אשר דבר להם אביהם ויברך אתם איש אשר כברכתו ברך אתם: ויצו אתם ויאמר אלהם אני נאסף אל עמי קברו אתי אל אבתי אל המערה אשר בשדה עפרון החתי: בשדה המכפלה אשר על פני ממרא בארץ כנען אשר קנה אברהם את השדה מאת עפרון החתי לאחזת קבר: שמה קברו את אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו את יצחק ואת רבקה אשתו ושמה קברתי את לאה: מקנה השדה והמערה אשר בו מאת בני חת: ויכל יעקב מצות את בניו ויאסף רגליו אל המטה וינוע ויאסף אל עמיו:

ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו ויישק לו: ויצו יוסף את עבדיו את הרפאים את אביו לחנט את אביו ויחנטו הרפאים את ישראל: וימלאו לו ארבעים יום כי כן ימלאו ימי החנטים ויבכו אתו מצרים שבעים יום: ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה לאמר אם נא מצאתי חן בעיניכם דברו נא באזני פרעה לאמר: אבי השביעני לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני ועתה אעלה נא ואקברה את אבי ואשובה: ויאמר פרעה עלה וקבר את אביך כאשר השביעך: ויעל יוסף לקבר את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה זקני ביתו וכל זקני ארץ מצרים: וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו רק טפם וצאנם ובקרם עזבו בארץ גשן: ויעל עמו גם רכב גם פרשים ויהי המחנה כבד מאד: ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר הירדן ויספדו שם מספד גדול וכבד עד מאד ויעש לאביו אבל שבעת ימים: ויראו יושב הארץ הכנעני את האבל בגרן האטד ויאמרו אבל כבד זה למצרים על כן קרא שם אבלמצרים אשר בעבר הירדן: ויעשו בניו לו כן כאשר צום: וישאו אתו בניו ארצה כנען ויקברו אתו במערת שדה המכפלה אשר קנה אברהם את השדה לאחזת קבר מאת עפרון החתי על פני ממרא: וישב יוסף מצרימה הוא ואחיו וכל העלים אתו לקבר את אביו אחרי קברו את אביו:

ויראו אחי יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו לוא ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה אשר גמלנו אתו: ויצוו אל יוסף לאמר אביך צוה לפני מותו לאמר: כה תאמרון ליוסף אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמלוך ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך ויבך יוסף בדברם אליו: וילכו גם אחיו ויפלו לפניו ויאמרו הנה לך לעבדים: ויאמר אלהם יוסף אל תיראו כי התחת אלהים אני: ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטובה למען עשה כיום הזה להחית עם רב: ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם וינחם אתם וידבר על לבם:

וישב יוסף במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף מאת ועשר שנים: וירא יוסף לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בן מנשה ילדו על ברכי יוסף: ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב: וישבע יוסף את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם את עצמתי מזה: וימת יוסף בן מאת ועשר שנים וייחנטו אתו וישם בארון במצרים:

ויוסף

יוסף עשרה את כל הדברים האלה ויכל החוקים
לפנין אשר ידע כמוא אותו במצרים לשמור איכל
עבכל יום ויום יעמיר אנשי יוסף קול במצרים בכל
הדברים האלה והחוקים אשר צוה יוסף : ויי שמעו
כל יושבי ארץ מורץ והנרב ובכל הארץ את כל
החוקים כל הדברים אשר שם יוסף במצרים
ויבאו כל יושבי קצת הארץ וישברו בר במצרים
יום ויום ולמולדרכם : ויכל שוערי מצרים עושים
את כל אשר צוה יוסף ויהי כל הבא מצרים לשבר
אוכל ובאתם תשוגים את שמותם : ואת שמות
אביהם והביאו לפני יוסף נערב יומים : וישמע
יעקב אחרי כן כי יש שבר במצרים ויקרא אל בניו
ללכת מצרימה לשמור בר כי חוק עלינה גם הרעב
ויקרא יעקב אל בניו לאמר : הנה שמעתי כי יש
שבר במצרים כל הארץ חולקים שפת לשבור :
ועתה לכה תרדו את נפשכם שבעי לפני כל הארץ
דרו גם אתם מצרימה ושברו לנו משם אכל בתוך
הבאו ונחיה ולא נמות וישמעו בני יעקב קול אביהם
ויקומו לרדת מצרים לשבור אוכל בתוך הבאים :
ויצו את בני יעקב אביהם לאמר כבואכם העירה אל
תבואו יחד כשער אחד מגני ישבי הארץ : ויצו
בני יעקב וילכו מצרימה : ויעשו בני יעקב
בכל אשר צום אביהם : ואת בנימין
לא שלח יעקב בי אמר פן יקראהו אסון בדרך
באחיו וילכו בני יעקב עשרה : ויהי בלכת
עשרת בני יעקב בדרך וינחם על יוסף בכל אשר
עשו לו ויאמרו איש אל אחיו לאמר : ידענו כי
יוסף אחינו ירד למצרים ונתה נבקשה שם כאשר
הלנו ויהיה אם מצאנוהו ולקחנוהו מאתנו
בפדיון ואם אין חזקה ונתנו עלינו : וישמע בני
יעקב לדבר הזה ויתחזקו על יוסף להצילו פיד
אדונינו וילכו בני יעקב מצרימה : ויהי בקרכם
מצרימה ויתפרנו איש מעל אחיו ויבאו בשער
שערי מצרים והשוערים כתבו את שפותם ביום
ההוא ויבואום ליוסף בערב ויקר יוסף את אחיו באו מעשר
מיד שוערי העיר ויפצא את אחיו באו מעשר

שערי העיר : ויצו יוסף בעת ההיא ויעבירו קול
בכל מצרים לאמר לכם כל שומרי האזרות
סגרו כל האזרות דבר ולא תשאירו פתוח כי אם
אחד לשפור מכנו כל הבאים : ויעשו כל פקודי
יוסף כן בעת ההיא ויסתמו כל ה וצרות ולא
האשירו כי אם אחד פתוח : ויתן יוסף את שבעת
אחיו האנשים לאשר על האוצר הפתוח ויאמר אליו
כל אשר יבא אליך לשבור בר תשאל את שבעת
האנשים באמר אליך השבעת האלה הפשתם את כל
אליו יעש כן : ובני יעקב באשר באו אל תוך
העיר ויתקבצו יחד בתוך העיר לבקש את יוסף טרם
ישברו להם אוכל : ולפן להם אל החוצות
החוצות ויבקשו את יוסף בחוצות חוצות שלשת
ימים : כי אמרו כי יוסף בחוצות האנשים יבוא
כי יוסף יפה תואר ויפה מראה מאד ויבקשו בני
יעקב בחוצות העם שלשת ימים ולא מצאו :
ויעיש אשר על האוצר הפתוח בקשאת השבעת
האנשים אשר נתן לו יוסף ולא מצא : וישלח אל
יוסף לאמר זה שלשת ימים לאבאו אלי האנשים
האנשים אשר נתת לי שמותם : וישלח יוסף
עבדים לבקשאת האנשים בכל מצרים להביאם
לפני יוסף : ולא עברי יוסף ויבקשו במצרים
ולא מצאו וילכו נושלח ואין וילכו עיר ועמסס ולא
מצאו : ויבואו אל יוסף ויאמרו בקשנו בכל
הארץ עד עיר עמסס ולא מצאנו : ויוסף עוד
יוסף וישלח ששה עשר עבדים לבקש את אחיו
וילכו ויתפזרו בארבע פנות העיר : וילכו ארבעה
עבדים בית האנשים וימצאו את עשרת האנשים
שמה מבקשים את אחיהם : ויקחו ארבעת
האנשים ההם ויביאום לפני יוסף ויבואו בני יעקב
בית יוסף וישתחוו לו אפים ארצה :
ויוסף יושב בהיכלו על כסאו מלובש בבגדי
בוץ וארגמן וכראשו עטרת זהב גדולה וכל
הנמרים יושבים סביביו : ויראו
בני יעקב את יוסף ויפלא בעיניהם
מאד

מאד תוארו וטוב יופיו וחדר פניו וישתחוו לו עוד
אפים ארצה ׃ וירא יוסף את אחיו ויכירם והם
לא הכירוהו כי גדל יוסף מאד בעיניהם על כן לא
הכירו אותו ׃ וידבר יוסף אליהם לאמר מאין
באתם ויענו כלם ויאמרו מארץ כנען באו עבדיך
לשבור אוכל ׃ כי חזק הרעב בכל הארץ וישמעו
עבדיך כי יש שבר במצרים ויבואו בתוך הבאים
לשבור בר למחייתו ׃ ויען יוסף אותם לאמר
ואם באתם לשבור אוכל כאשר אמרתם למה
תבואו בעשר שערי העיר אין זה כי אם לחפור את
כל הארץ באתם ׃ ויענו כלם יחד את יוסף ויאמרו
לא אדוני כנים אנחנו לא היו עבדיך מרגלים כי
לשבור אוכל באנו ׃ כי כל עבדיך אחים בני איש
אחד בארץ כנען ויצוה עלינו אבינו לאמר ׃
בבואכם העירה אל תבאו יחד בשער אחד מפני
יושבי הארץ ׃ ויען אותם יוסף עוד ויאמר הוא
הדבר אשר דברתי אליכם לחפור את כל הארץ
באתם ׃ על כן באתם כלים בעשר שערי העיר
לראות את ערות הארץ באתם ׃ הלא כל הבא
לשבור שבר חלך לדרכו ואתם שלשים היום
לכם בארץ ומה תעשו בחומות הזונו׳ אשר היותם
שם זה שלשת ימים הלא מרגלים יעשו באלה ׃
ויאמרו אל יוסף חלילה לאדוני מדבר הדבר הזה
כי אנחנו שנים עשר אחים בני יעקב אבינו בארץ
כנען בני יצחק בן אברהם העברי ׃ והנה הקטן
את אבינו היום בארץ כנען והאחד איננו כי נאבד
מאתנו ׃ ונאמר אלי בארץ הזאת הוא ולבקש
בכל מצרים תבוא גם בבתי הזונות לבקש אותו
שם ׃ ויאמר אליהם יוסף והלא בקשתם אותו
בכל הארץ עד לא נשאר לכם כי אם מצרי׳ לבקש
אותו בה ׃ וגם מה אשר יעשה אחיכם בבתי
הזונות אף אם הוא במצרים והלא אמרתם כי
מבני יצחק בן אברהם אתם ומה יעשו בני יעקב
בבתי הזונות ׃ ויאמרו אליו כי שמענו אשר
גנבוהו הישמעאלים מאתנו ויוגד לנו כי מכרו
אותו

אותו מצרימה ׃ ועבדיך אחינו יפה תואר ומראה
מאד ונאמר איננו כי אם בבתי הזונות על כן הלכו
שם עבדיך לבקשו ולפדותו ׃ ויען אותם יוסף עוד
לאמר הלא שקר תאמרו וכנב תדברו לאמר
בנפשכם בני אברהם אתם. חי פרעה כי מרגלים
אתם על כן באתם בבתי הזונות לבלתי דעת איש
בכם ׃ ויאמרו לו עוד לא אדוני כי הלוך הלכו
כל עבדיך שם לבקש את אחינו ולפדותו כאשר
דברנו אל אדוני ׃ ויאמר אליהם יוסף והנה אם
מצאת׳ אותו ובקש מכם אדוני מחיר רב התתנוהו
בו ויאמרו נתן ׃ ויאמר אליהם ואם לא יחפוץ
אדוני לתתו במחיר רב מה תעשו להם עליו ׃
ויענוהו לאמ׳ אם לא יתנוהו והרגנו אותו ולקחנו
את אחינו והלכנו ׃ ויאמר אליהם יוסף הוא הדבר
אשר דברתי אליכם מרגלים אתם כי להרוג את
יושבי הארץ באתם ׃ כל שמענו אשר שנים
מאחיכ׳ הכו את כל יושבי שכם בארץ כנען בעבור
את חיכם ותבואו לעשות גם במצרים על אחיכם
כדבר הזה ׃ אך בזאת אדע כי כנים אתם אם
תשלחו מכם אחד לקחת את אחיכם הקטן מאת
אביכם ולהביאו אל הנה ׃ ויהי בעשותכם הדבר
הזה ואדעה כי כנים אתם ׃ ויקרא יוסף אל שבעים
גבורים מגבוריו ויאמר אליהם קחו את האנשים
האלה והבאתם אותם אל משמר ׃ ויקחו הגבורים
את עשרת האנשים ויחזיקו בם ויתנום במשמר
ויהיו במשמר שלשת ימים ׃ ויהי ביום השלישי
ויוציאם יוסף מהמשמר ויאמר אליהם זאת עשו
לכם אם כנים אתם וחייתם אחיכם אחד יאסר
במשמר ואתם לכו הביא שבר בתיכם ארצה כנען
ולקחתם את אחיכם הקטן והבאתם אלי הנה
ואדעה כי כנים אתם כאשר תעשו הדבר הזה ׃
ויצא יוסף מעליהם ויבא החדרה ויבך בכי גדול כי
נכמרו רחמיו עליהם ׃ וירחץ פניו ויצא אליהם
ויקח מאתם את שמעון ויאמר לאסרו ׃ ולא אבת
שמעון לעשות כן יהיה גבור חיל מעד ולא וכול
לאסרו

לאסרו: ויקרא יוסף לגבורו ויבן לעבדו שבעים
איש גבור חיל וחרבות ש[ל]ופות בידם ויתחלו כל
בני יעקב פחד: ואמר ליהם יוסף את האיש
הזה ואסרתם אותו בבית הסוהר עד בא אחיו
ויהרגו גבורי יוסף ויחזיקו כלם בשמעון לאסור
אותו ויצעק עליהם שמעון צעקה גדולה מאד
ותרח ותשמע הצעקה לרחוק: ויבהלו כל גבורי
יוסף מקול הצעקה ויפלו על פניהם ויראו מאד
וינוסו לחם: וגם כל האנשים אשר היו את יוסף
נסו כי יראו מאד לנפשות ושאר אך יוסף ומנשה
בנו שם: וירא מנשה בן יוסף את גבורת שמעון
ויחר אפו מאד: ויקח מנש' בן יוסף לו שמעון ויכה
מנשה את שמעון באגרופו מכה רבה בגרפו ויבח
שמעון מחמתו: ואחו מנשה בשמעון ויחזיק בו
ויסור אותו וירדהו אל בית האסורים ויתאחו כל בני
יעקב מנשה הנגר: ויאמר שמעון לאחי
בכם לו ויאמר כי מבית מצרי ואת כי אם מכת בית
אבי: ויצו יוסף לאחרי כן ויקרא לאשר על האוצר
למלאת את כליהם בר כאשר ידעון שאת ולתת
איש כספו בשקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם
כן: ויצו אותם יוסף לאמר השמרו לכם פן תמרו
את פי ולא תניאו את אחיכם כאשר דברתי לכם:
והיה כאשר תביאו את אחיכם אלי הנה ויעתי
בי כנים אתם ואת הארץ תסחרו והשיבותי לכם
את אחיכם ושבתם בשלום אל אביכם: ויענו
כלם ויאמרו כאשר דבר אדוני כן נעשה וישתחוו
לו ארצה: וישאו איש את שברו על חמרו
ויבאו לכת ארצה כנען אל אביהם: ויבאו
המלון ויפתחו לו את שקו לתת מספוא לחמוריו
וירא והנה כספו במשקלו עודנו באמתחתו:
ויירא האיש מאד ויאמר אחיו הושב כספי והנה
הוא באמתח ויוראו האנשים מאד ויאמרו מה
זאת עשה אלהים לנו: ויאמרו כלם אל יוסף חסדי
לי את אבותינו את אברהם יצחק ויעקב אשר ינו כי
נגנבו לי היום ביד מלך מצרים להתעולל עלינו:

ויאמר

ויאמר אלהם יהודה חלא אשמי אנחנו וחטאים
לפני אלהינו נמצרנו את אחינו בשרינו ולפח
תאמרו איה חסרי את אבותינו: ויאמר אליהם
ראובן חלא אמר אמרתי אליכם לא תחטאו בילד
ולא שמעתם מפני: כידשו דרש לחים ממנו
ואיך תאמרו איה חסד לי את אבותינו ואתם
חסאתם לי: וילינו במקום ההוא וישכימו
בבקר וישאו את שברם על חמריהם וינהגו אותם
ויבאו ארצ' כנען בית אביהם: ויצא יעקב ויתו
לקראת בניו וירא יעקב לבניו איפה שמעון אחיכם
אתם: ויאמר יעקב לבניו איפה שמעון אחיכם
אשר לא ראיתו אתכם ויגידו לו בניו את כל
הקרות אותם בכצרים:

חסר בנעתיר נזה לתי ספיר סה שחסר הכתוב ויבואו
חרב כנען ליעקב חניה ויגידו לו את כל הקורו לחתם
לחתר דקתם שחיך לת נזקרו שלח לזת לו בסירה
רעה מקיחת שמעון פתחום סויה להם לשתוק עד
סישלח הזקן כי יהיה חושב חז כי פקדן הוא ולפי שם
חיחסר הספר הזה שהוא יצא לקראתם ויהיה כי שם עון
חיבבו ושחלל לשם עליו לק ולא פירש והספר כי זה רמז
הכתוב בשלח לחתר ר' לחק רחית שהגידו לו את כל
הקורות לחתם הוא נהיות שבבר חתר לשם שיהיה
שמעון בחים:

ויבואו בתיה לוסתחו איש את שקו וירא והנה איש
צרור כספו בשקו ויוראו מאד מזה חמתו ביחם:
ויאמר אליהם יעקב מתו אתי נשיתם לי שלוח
שלחתי את יוסף אחי ם לרושלים ומכם:
ותאמרו לי חית רעה אכלתהו: וילך שמעון
את ם לשבור אוכל ותאמרו פלך מצרים אסור
אותו בכלא ואת בניימין תאמרו לקחתו להפית גם
אותו והורדתם את שיבתי כיגון שאולה על בניימין
ויוסף אחיו: עתה לא ירד בני אתכם כי אחיו
מת והוא לברו נשאר וקרחו אסון בדרך אשר
הלכו בה כאשר קרה לאחי: ויאמר ראובן

אבי

אמיתו את שני בני תמות אם לא אביאנו לפניך ׃ ואמר יעקב אל בניו למה
התגלתם לפני ׃ ויאמר הגד לו כי נשאל נשאל האיש לנו ולמולדתנו לאמר
החי אביכם העוד לכם אח וגו׳ כי על פי הדברים האלה הוא אמר הורידו
אתם מזה ׃ ויאמר יהודה אל ישראל אביו שלח הנער אתי ונקומה ונלכה
ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו ׃ אנכי ערבנו מידי תבקשנו
אם לא הביאתיו אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים ׃ כי לולא
התמהמהנו כי עתה שבנו זה פעמים ׃ ויאמר אלהם ישראל אביהם אם כן
אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי
ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים ׃ וכספים משנה קחו בידכם והכסף
המושב בפי אמתחתיכם תשיבו בידכם אולי משגה היה ׃ ואת אחיכם קחו
ועמוד שובו אל האיש ׃ ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את
אחיכם אחר ואת בנימין וכאשר שכלתי שכלתי ׃ ואנשים האלה שלחו
במנחה הזאת ומשנה כסף לקחו בידם ואת בנימין לקחו ויקומו וירדו
מצרים ויעמדו לפני יוסף ׃ וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על
ביתו הבא את האנשים הביתה וטבח טבח והכן כי אתי יאכלו האנשים
בצהרים ׃ ויעש האיש כאשר אמר יוסף ויבא האנשים הבית יוסף ׃ ויראו
האנשים כי הובאו בית יוסף ויאמרו על דבר הכסף השב בשקינו בתחלה
אנחנו מובאים לתור עלינו ולהתגלל עלינו ולקחת אתנו לעבדים ואת
חמרינו ׃ ויגשו אל האיש אשר על בית יוסף וידברו אליו פתח הבית ׃
ויאמרו בי אדני ירד ירדנו בתחלה לשבר אכל ׃ ויהי כי באנו אל המלון
ונפתחה את שקינו והנה כסף איש בפי משקו כספנו במשקל ונשיבהו בידנו
׃ וכסף אחר ירדנו בידנו לשבר אכל לא ידענו מי שם כספנו בשקינו ׃
ויאמר שלום לכם אל תיראו אלהיכם ואלהי אביכם נתן לכם מטמון בשקיכם
כספכם בא אלי ויוצא אליהם את שמעון ׃ ויבא האיש הבית יוסף ויתן
מים ורחצו רגליהם ויתן מספוא לחמוריהם ׃ ויכינו את המנחה עד בוא
יוסף בצהרים כי שמעו כי שם יאכלו לחם ׃ ויבא יוסף הבית ויביאו לו
את המנחה אשר בידם הביתה וישתחוו לו ארצה ׃ וישאל להם לשלום
ויאמר השלום אביכם הזקן אשר אמרתם החי עודנו ׃ ויאמרו שלום לעבדך
לאבינו עודנו חי וישתחוו ויקדו ׃ וישא עיניו וירא את בנימין אחיו בן
אמו ויאמר הזה אחיכם הקטן אשר אמרתם אלי ויאמר אלהים יחנך בני ׃
וימהר יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו ויבקש לבכות ויבא החדרה ויבך שמה
׃ וירחץ פניו ויצא ויתאפק ויאמר שימו לחם ׃ וישימו לו לבדו ולהם
לבדם ולמצרים האכלים אתו לבדם כי לא יוכלון המצרים לאכל את העברים
את הלחם כי תועבה הוא למצרים ׃ וישבו לפניו הבכור כבכרתו והצעיר
כצעירתו ויתמהו האנשים איש אל רעהו ׃ וישא משאת מאת פניו אליהם
ותרב משאת בנימין מכל משאת כל אחיו וישתו וישכרו עמו ׃ ויצו את
אשר על ביתו לאמר מלא את אמתחת האנשים אכל אשר יוכלון שאת ושים
כסף איש בפי אמתחתו ׃ וגביעי הגביע הכסף תשים בפי אמתחת הקטן ואת
כסף שברו ויעש כדבר יוסף אשר דבר ׃ האנשים אורו בבקר ושלחו המה
וחמוריהם ׃ המה יצאו מן העיר לא הרחיקו והיוסף אמר לאשר על ביתו קום
רדף אחרי האנשים והשגת אתם ואמרת אליהם למה שלמתם רעה תחת טובה ׃
הלא זה אשר ישתה אדני בו הוא נחש ינחש בו הרעתם אשר עשיתם ׃
ויהי כהשיגו אתם וידבר אליהם את הדברים האלה ׃ ויאמרו אליו למה
ידבר אדוני כדברים האלה חלילה לעבדיך מעשות הדבר הזה ׃ הן כספ
מצאנו בפי אמתחתינו השיבנו אליך מארץ כנען ואיך נגנב מבית לאדוניך
כסף או זהב ׃ אשר ימצא את אחד מעבדיך ומת וגם אנחנו נהיה לאדני
לעבדים ׃ ויאמר גם עתה כדבריכם כן הוא אשר ימצא אתו יהיה לי עבד
ואתם תהיו נקים ׃ וימהרו ויורידו איש אמתחתו ארצה ויפתח איש אמתחתו
׃ ויחפש בגדול החל ובקטן כלה וימצא הגביע באמתחת בנימין ׃ ויקרעו
שמלותם ויעמס איש על חמורו וישובו העירה ׃ ויבא יהודה ואחיו בית
יוסף והוא עודנו שם ויפלו לפניו ארצה ׃ ויאמר להם יוסף מה המעשה
הזה אשר עשיתם הלא ידעתם כי נחש ינחש איש כמוני ׃ ויאמר יהודה מה
נאמר לאדני מה נדבר ומה נצטדק האלהים מצא את עון עבדיך הנה עבדים
אנחנו לאדני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו ׃ ויאמר חלילה לי מעשות
זאת האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום אל
אביכם ׃ ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באזני אדני
ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה ׃ אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם
אב או אח ׃ ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת
והוא לבדו נשאר לאמו ואביו אהבו ׃ ותאמר אל עבדיך הורידהו אלי
ואשימה עיני עליו ׃ ונאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב את
אביו ומת ׃ ותאמר אל עבדיך אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון
לראות פני עוד ׃ ויהי כי עלינו אל עבדך אבי ונגד לו את דברי אדני ׃
ויאמר אבינו שובו שברו לנו מעט אכל ׃ ונאמר לא נוכל לרדת אם יש אחינו
הקטן אתנו וירדנו כי לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן אין אתנו ׃
ויאמר עבדך אבי אלינו אתם ידעתם כי שני ילדה לי אשתי ׃ ויצא האחד
מאתי ואמר אך טרף טרף ולא ראיתיו עד הנה ׃ ולקחתם גם את זה מעם
פני וקרהו אסון והורדתם את שיבתי ברעה שאולה ׃ ועתה כבאי אל עבדך
אבי והנער אין אתנו כי נפשו קשורה בנפשו ׃ והיה כראתו כי אין הנער
ומת ׃ והורידו עבדיך את שיבת עבדך אבינו ביגון שאולה ׃ כי עבדך ערב
את הנער מעם אבי לאמר אם לא הביאתיו אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לאבי
כל הימים ׃ ועתה ישב נא עבדך תחת הנער עבד לאדני ועלה הנער עם
אחיו ׃ כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי פן אראה ברעת אבי אשר
ימצא את העם ׃ וישב יוסף להתאפק לפני כל הנצבים עליו ויקרא הוציאו
כל איש מעלי ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו ׃ וישא את קולו
בבכי וישמעו מצרים ושמע בית פרעה ׃ ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף
העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו ׃ ויאמר יוסף אל
אחיו גשו נא אלי ויגשו ויאמר אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אתי מצרימה ׃
ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי למחיה שלחני
אלהים לפניכם ׃ כי זה שנתים הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים אשר אין
חריש ואין קציר ׃ וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות
לכם לפליטה גדולה ׃ ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלהים ויעשני
כאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומושל בכל ארץ מצרים ׃ מהרו ועלו אל אבי
ואמרתם אליו כה אמר בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל מצרים רדה אלי אל
תעמד ׃ וישבת בארץ גשן והיית קרוב אלי אתה ובניך ובני בניך וצאנך
ובקרך וכל אשר לך ׃ וכלכלתי אתך שם כי עוד חמש שנים רעב פן תורש
אתה וביתך וכל אשר לך ׃ והנה עיניכם רואות ועיני אחי בנימין כי פי
הדבר אלכם ׃ והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים ואת כל אשר ראיתם
ומהרתם והורדתם את אבי הנה ׃ ויפל על צואר בנימין אחיו ויבך ובנימין
בכה על צואריו ׃ וינשק לכל אחיו ויבך עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו
׃ והקול נשמע בית פרעה לאמר באו אחי יוסף ויטב בעיני פרעה ובעיני
עבדיו ׃ ויאמר פרעה אל יוסף אמר אל אחיך זאת עשו טענו את בעירכם
ולכו שובו ארצה כנען ׃ וקחו את אביכם ואת בתיכם ובאו אלי ואתנה לכם
את טוב ארץ מצרים ואת חלב הארץ תאכלו ׃ ואתה צויתה זאת עשו קחו
לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם ולנשיכם ונשאתם את אביכם ובאתם ׃ ועינכם
אל תחס על כליכם כי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא תהיה ׃ ויעשו כן בני
ישראל ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה ויתן להם צדה לדרך ׃ לכלם נתן
לאיש חלפות שמלות ולבנימין נתן שלש מאות כסף וחמש חלפות שמלות ׃
ולאביו שלח כזאת עשרה חמרים נשאים מטוב מצרים ועשרה אתנות נשאות
בר ולחם ומזון לאביו לדרך ׃ וישלח את אחיו ויהי כלכתם ויאמר אליהם
אל תרגזו בדרך ׃ ויעלו ממצרים ויבאו ארצה כנען אל יעקב אביהם ׃
ויגידו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא משל בכל ארץ מצרים ויפג לבו כי
לא האמין להם ׃ וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אליהם וירא את
העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם ׃ ויאמר ישראל
רב אלי עוד יוסף בני חי אלכה ואראנו אטרם אמות ׃ ויסע ישראל וכל
אשר לו ויבא באר שבעה ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק ׃ ויאמר אלהים
לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב יעקב ויאמר הנני ׃ ויאמר אנכי האל
אלהי אביך אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם ׃ אנכי ארד
עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך ׃ ויקם יעקב
מבאר שבע ויישאו בני ישראל את יעקב אביהם ואת טפם ואת נשיהם בעגלות
אשר שלח פרעה לשאת אתו ׃ ויקחו את מקנהם ואת רכושם אשר רכשו בארץ
כנען ויבא יעקב ׃ וכל זרעו אתו בניו ובני בניו אתו בנותיו ובנות בניו
וכל זרעו הביא אתו מצרימה ׃ ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב
ובניו בכור יעקב ראובן ׃ ובני ראובן חנוך ופלוא וחצרון וכרמי ׃
ובני שמעון ימואל וימין ואהד וימין וצחר ושאול בן הכנענית ׃ ובני לוי
גרשון קהת ומררי ׃ ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח וימת ער ואונן
בארץ כנען ויהיו בני פרץ חצרון וחמול ׃ ובני יששכר תולע ופוה יוב
ושמרון ׃ ובני זבולן סרד ואלון ויחלאל ׃ אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב
בפדן ארם ואת דינה בתו כל נפש בניו ובנותיו שלשים ושלשה ׃ ובני גד
צפיון וחגי שוני ואצבון ערי ואראלי ׃ ובני אשר ימנה וישוה וישוי
ובריעה ושרח אחותם ובני בריעה חבר ומלכיאל ׃ אלה בני זלפה אשר נתן
לבן ללאה בתו ותלד את אלה ליעקב שש עשרה נפש ׃ בני רחל אשת יעקב
יוסף ובנימין ׃ ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע
כהן און את מנשה ואת אפרים ׃ ובני בנימין בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן
אחי ורש מפים וחפים וארד ׃ אלה בני רחל אשר ילדה ליעקב כל נפש
ארבעה עשר ׃ ובני דן חשים ׃ ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר ושלם ׃
אלה בני בלהה אשר נתן לבן לרחל בתו ותלד את אלה ליעקב כל נפש שבעה ׃
כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד נשי בני יעקב כל נפש
שישים ושש ׃ ובני יוסף אשר ילד לו במצרים נפש שנים כל הנפש לבית
יעקב הבאה מצרימה שבעים ׃ ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו
גשנה ויבאו ארצה גשן ׃ ויאסר יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו
גשנה וירא אליו ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד ׃ ויאמר ישראל אל
יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי ׃ ויאמר יוסף אל
אחיו ואל בית אביו אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי ובית אבי אשר
בארץ כנען באו אלי ׃ והאנשים רעי צאן כי אנשי מקנה היו ומצאנם ובקרם
הביאו ועתה יאמר לכם פרעה וכי יאמר מה מעשיכם ׃ ואמרתם אנשי מקנה
היו עבדיך מנעורינו ועד עתה גם אנחנו גם אבותינו בעבור תשבו בארץ גשן
כי תועבת מצרים כל רעה צאן ׃ ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי
וצאנם ובקרם ובכל אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן ׃ ומקצה
אחיו לקח חמשה אנשים והעמידם לפני פרעה ׃ ויאמר פרעה אל אחיו מה
מעשיכם ויאמרו אל פרעה רעה צאן עבדיך גם אנחנו גם אבותינו ׃ ויאמרו
אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי כבד הרעב
בארץ כנען ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן ׃ ויאמר פרעה אל יוסף לאמר
אביך ואחיך באו אליך ׃ ארץ מצרים לפניך הוא במיטב הארץ הושב את אביך
ואת אחיך ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש בם אנשי חיל ושמת אתם שרי מקנה
על אשר לי ׃ ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמד לפני פרעה ויברך יעקב את
פרעה ׃ ויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייך ׃ ויאמר יעקב אל פרעה
ימי שני מגורי שלשים ומאת שנה מעטים והיו ימי שני חיי ולא השיגו את
ימי חיי אבתי בימי מגוריהם ׃ ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה ׃
ויושב יוסף את אביו ואת אחיו ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב הארץ
בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה ׃ ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית
אביו לחם לפי הטף ׃ ולחם אין בכל הארץ כי כבד הרעב מאד ותלה ארץ
מצרים ואת ארץ כנען מפני הרעב ׃ ויקבץ יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ
מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שברים ויבא יוסף את הכסף בית פרעה ׃
ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ כנען ויבאו כל מצרים אל יוסף לאמר הבה לנו
לחם ולמה נמות נגדך כי אפס כסף ׃ ויאמר יוסף הבו מקניכם ואתנה לכם
במקניכם אם אפס כסף ׃ ויביאו את מקנהם אל יוסף ויתן להם יוסף לחם
בסוסים ובמקנה הצאן ובמקנה הבקר ובחמרים וינהלם בלחם בכל מקנהם בשנה
ההוא ׃ ותתם השנה ויבאו אליו בשנה השנית ויאמרו לו לא נכחד מאדני כי
אם תם כסף ומקנה הבהמה אל אדני לא נשאר לפני אדני בלתי אם גויתינו
ואדמתנו ׃ למה נמות לעיניך גם אנחנו גם אדמתנו קנה אתנו ואת אדמתנו
בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה ולא נמות
והאדמה לא תשם ׃ ויקן יוסף את כל אדמת מצרים לפרעה כי מכרו מצרים איש
שדהו כי חזק עליהם הרעב ותהי הארץ לפרעה ׃ והעם העביר אתו לערים
מקצה גבול מצרים ועד קצהו ׃ רק אדמת הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת
פרעה ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה על כן לא מכרו את אדמתם ׃
ויאמר יוסף אל העם הן קניתי אתכם היום ואת אדמתכם לפרעה הנה לכם זרע
וזרעתם את האדמה ׃ והיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה וארבע הידות יהיה
לכם לזרעת השדה ולאכלכם ולאשר בבתיכם ולאכל לטפכם ׃ ויאמרו החייתנו
נמצא חן בעיני אדני והיינו עבדים לפרעה ׃ ויהי עד היום הזה לחק על
אדמת מצרים לפרעה לחמש רק אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה ׃
וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד ׃ ויחי
יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו מאת שנה וארבעים
שנה ושבע שנים ׃ ויקרבו ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם
נא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל נא
תקברני במצרים ׃ ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם
ויאמר אנכי אעשה כדברך ׃ ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על
ראש המטה ׃ ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חלה ויקח את
שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים ׃ ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא
אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה ׃ ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה
אלי בלוז בארץ כנען ויברך אתי ׃ ויאמר אלי הנני מפרך והרביתיך ונתתיך
לקהל עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם ׃ ועתה שני
בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד בואי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה
כראובן ושמעון יהיו לי ׃ ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על שם
אחיהם יקראו בנחלתם ׃ ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך
בעוד כברת הארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם ׃
וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה ׃ ויאמר יוסף אל אביו בני הם
אשר נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם נא אלי ואברכם ׃ ועיני ישראל כבדו
מזקן לא יוכל לראות ויגש אתם אליו וישק להם ויחבק להם ׃ ויאמר ישראל
אל יוסף ראה פניך לא פללתי והנה הראה אתי אלהים גם את זרעך ׃
ויוצא יוסף אתם מעם ברכיו וישתחו לאפיו ארצה ׃ ויוסף יקח את שניהם
את אפרים בימינו משמאל ישראל ואת מנשה בשמאלו משמאל ישראל ויגש אליו
׃ וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו על
ראש מנשה שכל את ידיו כי מנשה הבכור ׃ ויברך את יוסף ויאמר האלהים
אשר התהלכו אבתי לפניו אברהם ויצחק האלהים הרעה אתי מעודי עד היום
הזה ׃ המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי
אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ ׃ וירא יוסף כי ישית אביו יד ימינו
על ראש אפרים וירע בעיניו ויתמך יד אביו להסיר אתה מעל ראש אפרים על
ראש מנשה ׃ ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי זה הבכר שים ימינך על
ראשו ׃ וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה לעם וגם הוא
יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא הגוים ׃ ויברכם ביום
ההוא לאמר בך יברך ישראל לאמר ישמך אלהים כאפרים וכמנשה וישם את
אפרים לפני מנשה ׃ ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת והיה אלהים עמכם
והשיב אתכם אל ארץ אבתיכם ׃ ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך אשר לקחתי
מיד האמרי בחרבי ובקשתי ׃ ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם
את אשר יקרא אתכם באחרית הימים ׃ הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל
ישראל אביכם ׃ ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז ׃
פחז כמים אל תותר כי עלית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה ׃ שמעון
ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם ׃ בסדם אל תבא נפשי באסיפם אל תחד כבדי כי
באפם הרגו איש וברצנם עקרו שור ׃ ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה
אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל ׃ יהודה אתה יודוך אחיך ידך בעורף
איביך ישתחוו לך בני אביך ׃ גור אריה יהודה מטרף בני עלית כרע רבץ
כאריה וכלביא מי יקימנו ׃ לא יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו עד כי
יבא שילה ולו יקהת עמים ׃ אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו כבס
בייין לבשו ודם ענבים סותה עיניים מיין ולבן שנים מחלב ׃ זבולן לחוף
ימים ישכון והוא לחוף אניות ויכתו על צידן ׃ יששכר חמר גרם רבץ בין
המשפתים ׃ וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי
למס עבד ׃ דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל ׃ יהי דן נחש עלי דרך שפיפן
עלי ארח הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור ׃ לישועתך קויתי יהוה ׃ גד
גדוד יגודנו והוא יגד עקב ׃ מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך ׃
נפתלי אילה שלחה הנתן אמרי שפר ׃ בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות
צעדה עלי שור ׃ וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים ׃ ותשב באיתן קשתו
ויפזו זרועי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה אבן ישראל ׃ מאל אביך ויעזרך
ואת שדי ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת תחת ברכת שדים ורחם ׃
ברכת אביך גברו על ברכת הורי עדי תאות גבעת עולם תהיינה לראש יוסף
ולקדקד נזיר אחיו ׃ בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל ׃
כל אלה שבטי ישראל שנים עשר ואת זאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם
איש אשר כברכתו ברך אותם ׃ ויצו אותם ויאמר אלהם אני נאסף אל עמי
קברו אתי אל אבתי אל המערה אשר בשדה עפרון החתי ׃ במערה אשר בשדה
המכפלה אשר על פני ממרא בארץ כנען אשר קנה אברהם את השדה מאת עפרון
החתי לאחזת קבר ׃ שמה קברו את אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו את יצחק
ואת רבקה אשתו ושמה קברתי את לאה ׃ מקנה השדה והמערה אשר בו מאת בני
חת ׃ ויכל יעקב מצות את בניו ויאסף רגליו אל המטה ויגוע ויאסף אל עמיו
׃ ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו ויישק לו ׃ ויצו יוסף את עבדיו את
הרופאים את אביו לחנט את אביו ויחנטו הרופאים את ישראל ׃ וימלאו לו
ארבעים יום כי כן ימלאו ימי החנטים ויבכו אתו מצרים שבעים יום ׃
ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה לאמר אם נא מצאתי חן בעיניכם
דברו נא באזני פרעה לאמר ׃ אבי השביעני לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר
כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני ועתה אעלה נא ואקברה את אבי ואשובה ׃
ויאמר פרעה עלה וקבר את אביך כאשר השבעך ׃ ויעל יוסף לקבר את אביו
ויעלו אתו כל עבדי פרעה זקני ביתו וכל זקני ארץ מצרים ׃ וכל בית יוסף
ואחיו ובית אביו רק טפם וצאנם ובקרם עזבו בארץ גשן ׃ ויעל עמו גם רכב
גם פרשים ויהי המחנה כבד מאד ׃ ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר הירדן
ויספדו שם מספד גדול וכבד עד מאד ויעש לאביו אבל שבעת ימים ׃ וירא
יושב הארץ הכנעני את האבל בגרן האטד ויאמרו אבל כבד זה למצרים על כן
קרא שם אבלה מצרים אשר בעבר הירדן ׃ ויעשו בניו לו כן כאשר צום אתם
׃ וישאו אתו בניו ארצה כנען ויקברו אתו במערת שדה המכפלה אשר קנה
אברהם את השדה לאחזת קבר מאת עפרון החתי על פני ממרא ׃ וישב יוסף
מצרימה הוא ואחיו וכל העלים אתו לקבר את אביו אחרי קברו את אביו ׃
ויראו אחי יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו לאמר יוסף ישטמנו ושלם ישיב
ישיב לנו את כל הרעה אשר גמלנו אתו ׃ ועתה צו אבי לפני מותו לאמר ׃
כה תאמרון ליוסף אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמלוך ועתה שא נא
לפשע עבדי אלהי אביך ויבך יוסף בדברם אליו ׃ וילכו גם אחיו ויפלו
לפניו ויאמרו הננו לך לעבדים ׃ ויאמר אלהם יוסף אל תיראו כי התחת
אלהים אני ׃ ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטובה למען עשה כיום הזה
להחית עם רב ׃ ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם וינחם אתם
וידבר על לבם ׃ וישב יוסף במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף מאת שנה
ויראה יוסף לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בני מנשה ילדו על ברכי יוסף
׃ ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן
הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב ׃ וישבע יוסף את בני
ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם את עצמתי מזה ׃ וימת יוסף בן
מאת שנה ויחנטו אתו ויישם בארון במצרים ׃

ויצו את אפרים מנשה כרך גם כמצרים ויקם יעקב
בית ויברך בניו ויגד לו יי בצר בניו לאמ'
יי אלהי השמים ואלהי הארץ זכור לאברהם
אבינו את ברוך אנכי ופרו וישת
חם עם בני ואל תתגם ביד מלך מצרים עשה נא
אלי לטעך רחמיך ופרה את כל בני והצילם מיד
מצרים ושלח להם את שני אחיהם : וגם כל
נשי בני יעקב וילדיהם נשאו בלם את עיניהם
השמיעה ויבנו כלם אלי ויעזקו להצילו את
אבותם מכף מלך מצרים : ויקחו יעקב מפר
אל מלך מצרים ויתנה ביד יהודה ובני בניו אל
מלך מצרים לאמר : מאת עבדך יעקב בן
יצחק בן אברהם העבדי נשיא אלהים אל המלך
האדיר ויחכם אצנת פענח מלך מצרים שלום :
ידוע יהיה לאדוני מלך מצרים כי חזק עלינו הרעב
בארץ כנען ושלחתי אליך בני לשבור לנו מעט
אוכל מאתך לחיותינו : כי אני מכבוני
בשבעים בני ואני זקן מאד ואיננו ראה בעיני כי
בבדו פזוקן עיני מאד : וגם בנה בכל יום
תמיר על בני על יוסף אשר נאבד מלפני ואצוה
את בני אשר לו ובואו יחד בשערי העיר כבואם
מצרימה מצני ישבי הארץ : וגם כי ציויתם
להתהלך במצרים ולבקש את בני יוסף ולי
ימצאוהו ששח ויעשו כן : ואתם
כמרגלים את הארץ הלא שמענו עיניך כי אתה
חכם ובן מאד הלא תראה את פניהם איך יהיו
מרגלים : עם כי שמענו אשר פתרת אתה
את חלום פרעה ותודיעהו ברעב הזה מרם יבוא
והדבר אליו נכונת ואיך לא תדע בחכמתך את
בני המרגלים הם אם לא : ועתה אדוני
המלך חנת שלחתי לפניך את בניימין בני כאשר
דברת אל כני אחלח את פניך אשר תשים עיניך
עליו ער השיבותיו אלי בשלום עם אחיו :
ואלהי אבי את אם לא שמעת את אשר עשה אלהינו
לאברהם נקחתו את שרה אמי ואשר עשה
לאבימלך

לאבימלך מלך פלשתים עליה : וגם את אשר
עשה אברהם אבינו לתשעת מלכי עילם
אשר המית את כלם במתי מספר אנשים אשר
הניא אתו : וגם אשר עשו שמעון ולוי שני בני
לשכונת ערי האמרי אשר ההריבו אחהן בעמר
דינה אחותם : ואף כעבור בניימין אחיהם
התנחמנו על יוסף אחיו כחשו עליו בראותם
כי תגביר יד אחד העם עליהם בעבורו :
הלא ידעת מלך מצרים כי גבורת אלהינו אתנו
גם שומע אלהינו את תפילתינו תמיד ולא יעזבנו
כל היכים : חי יי כי בהגיר בני אלי את
מעשיך אתם לוקראתי אלי עליך כי אז נאבדת
עם אנשיך מרם בא בניימין בני לפניך : ך
אמרתי כי שמעון בני בכורי אולי טובה תעשה
איזו על כן לא עשיתי לך תדבר חוה : ועתה
הנה בני בניימין נא אליך עם בני השמר לך
בו ושים עיניך עליו וישים אלהינו את עיניו
עליך בכל מלכותך : ועתה הנח הגדתי לך
את אשר עם לבני והנח בני באים לך עם אחיהם
ראח נא בעדם את פני כל הארץ ושלחם עם
אחיהם לשלם : ויהן יעקב את הספר אל
בניו ביד יהודה לתתה למלך מצרים : ויקומו
בני יעקב ויקחו את בניימין ואת כל חמנחה
ויל ו ויבואו מצרימה ויעמדו לפני יוסף :
וירא יוסף אתם את בניימין אחיו ויתן יוסף אליהם
שלם ויבואו האנשים הבתה יוסף :
ויצו יוסף את אשר על ביתו לטבוח להם טבח
לאכול ויעש לחם כן : ויהי בצהרים
וישלח יוסף אל האנשים לבוא לפניו את
בניימין : ויגידו האנשים אל האיש אשר
על בית יוסף את דבר הכסף המשב באמתחותיהם
ויאמר להם שלום לכם אל תיראו ויוצא
אליהם שמעון אחיהם : ויאבר שמעון
אל אחיו טרם רבה עשה אתי אדוני בצ ים
אך לא אספרנו כאשר
ראתם

ראיתם בעיניכם ׃ כי נצאתכם מחעיר הוציא
אותי ויעש אתי טובה בביתי ׃ ויקח יהודה את
בנימין בידו ויבואו לפני יוסף וישתחוו לו אפים
ארצה ׃ ויתנו האנשים את המנחה אל יוסף
וי[illegible] כלם לפניו ׃ ויאמר אל הם יוסף השלום לכם
השלו לבניכם השלו לאביכם הזקן ויאמרו שלום
ויקם יהודה את הספר אשר שלח יעקב ויתנה ביד
יוסף ׃ ויקרא יוסף את הספר ויכיר את מכתב
אביו ויבקש לבכו ולא יוכל להתאפק וילך החדרה
ויבך בכי גדול ויצא ׃ וישא עיניו וירא את בנימין
אחיו ויאמר הזה אחיכם אשר אמרתם אלי ויגש
בנימין לפני יוסף ויתן יוסף ידו על ראשו ויאמר לו
אלהים יחנך בני ׃ ויהי כראות יוסף את אחיו בן
אמו ויבקש לבכות שנית ויבא החדרה ויבך שמה
ויחץ פניו ויצא ויתאפק ויאמר שימו לחם ׃ ויהי
ביד יוסף גביע אשר ישתה בו והיא מכסף רצוף
באבני שוחם וכדולח טוב מאד ויך יוסף בגביע
ההוא לעיני אחיו בשבתם לאכול אתו ׃ ויאמר
יוסף אל האנשים ידעתי בגביע הזה כי ראובן
הבכור ׃ ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולן
בני אם אחד שבו לכם לאכול כאשר יולדתם ׃
ויושב גם את האחרים כתולדותם ויאמר ידעתי
כי אחיכם הקטן הזה אין לו אח ואני כמוהו אין לי
אח ישב נא אתי לאכול ׃ ויעל בנימין לפני יוסף
וישב על הכסא וירא האנשים את מעשה יוסף
ויתמהו על כבה ׃ ויאכלו וישתו האנשים עם
יוסף בעת ההיא ׃ ויתן להם מתנות בעת ההיא
׃ ויוסיף ויתן יוסף לבנימין מנה אחת וירא מנשה
ואפרים את מעשה אביהם ויתנו לו גם הם את
מנותיהם וגם אסנת ותנה לו מנה אחת ותהין ביד
בנימין חמש מנות ׃ ויוצא להם יוסף יין לשתות
ולא אבו לשתות ויאמרו מיום אשר נאבד יוסף
אחינו מאתנו לא שתינו יין ולא אכלנו אוכל טוב ׃
וישבע להם יוסף ויפצר בם מאד וישתו וישכרו עמו
ביום ההוא ׃ ויהי אחרי כן ויפן יוסף אל בנימין

אחיו

אחיו לדבר אתו ובנימין עודנו יושב על הכסא לפני
יוסף ׃ ויאמר אליו יוסף הילדת היש לך בנים
׃ ויאמר יש לעבדך עשרה בנים ׃ ואלה שמותם
בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי וראש מפים
וחפים וארד ׃ ואקרא את שמותם על כל אשר
לא ראיתיו ׃ ויצו ויביאו לפניו את משטר הכ[illegible]ים
אשר לו אשר בו יודע יוסף את כל העתי ׃ ויאמר
יוסף אל בנימין שמעתי כי העברים יודעים בכל
חכמה התיכל לדעת מ[illegible]ומה בזה ויאמר בנימין
גם עבדך ידע בכל חכמה כאשר הורני אבי ׃ ויאמר
יוסף אל בנימין הכם נא בזה חכלי והבן איפה הוא
אחיך יוסף במצרים אשר אמרתם למצרים ירד ׃
ויקח בנימין את הכלי ההוא את משטר ככבי השמי
ויתחכם ויבט בו לדעת איפה אחיו ׃ ויחלק בנימין
את כל ארץ מצרים לארבעה חלקים וימצא את
יוסף אחיו כי הוא היושב לפניו על הכסא ויתמה
בנימין מ[illegible]ד ׃ וירא יוסף את בנימין ויתמה מאד
ויאמר אל בנימין מה ראיתי ועל מה תתמה ׃ ויאמר
בנימין אל יוסף רואה אני בזה כי יוסף אחי יושב
אתי פה על הכסא ׃ ויאמר אליו יוסף אני הוא
יוסף אחיך אך אל תגלה את הדבר הזה אל אחיך ׃
הנני שולח אותך עמם וילכו וצויתי להשיב אתכם
העירה ולקחתיך מאתם ׃ והיה אם נתנו את
נפשם והלחמו עליך אז ידעתו כי נחמו על אשר
עשו לי ונודעתי אליהם ׃ ואם עזבוך ולקחתי אותך
וישבת אתי ונלחמתי אותם וילכו להם ולא אודע
אליהם ׃ בעת ההיא צוה יוסף את פקידו למלאת
את כליהם אוכל ולשים את כסף איש בשקו ולתת
את הגביע בשק בנימין ולתת להם צדה לדרך
ויעש להם כן ׃ ויהי ממחרת וישכימו האנשים
בבקר וישאו את שברם על חמוריהם ויצאו להם
עם בנימין וילכו ארצה כנען עם שמעון אחיהם
׃ הם יצאו ממצרים לא הרחיקו ויוסף צוה
לאשר על ביתו לאמר קום רדוף אחרי האנשים
טרם ירחיקו ממצרי ואמרת אליהם למה גנבתם

את

את גביעי אדוני ׃ ויקם פקיד יוסף וילכו בפתיהם וישיגם
וידבר אליהם את כל הדברים האלה ׃ והם אמרו אליו למה
ידבר אדוני כהדברים האלה חלילה לעבדיך מעשות כדבר
הזה ׃ הן כסף אשר מצאנו בפי אמתחתינו השיבנו אליך
מארץ כנען ואיך נגנוב מבית אדוניך כסף או זהב ׃ אשר
ימצא את אחד מעבדיך ומת והיינו גם אנחנו לאדני לעבדים
׃ ויאמר גם עתה כדבריכם כן הוא אשר ימצא אתו יהיה לי
עבד ואתם תהיו נקיים ׃ וימהרו ויורידו איש את שקו ארצה
ויפתחו איש את שקו ׃ ויחפש בגדול החל ובצעיר כלה
וימצא הגביע באמתחת בנימין ׃ ויקרעו שמלותם וישא איש
על חמורו וישובו העירה ׃ ויבא יהודה ואחיו בית יוסף
עודנו שם ויפלו לפניו ארצה ׃ ויאמר להם יוסף מה המעשה
הזה אשר עשיתם הלא ידעתם כי נחש ינחש איש אשר כמוני
׃ ויאמר יהודה מה נאמר לאדני מה נדבר ומה נצטדק האלהים
מצא את עון עבדיך הנה אנחנו עבדים לאדני גם אנחנו גם
אשר נמצא הגביע בידו ׃ ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש
אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום
אל אביכם ׃

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באזני
אדני ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה ׃ אדני שאל את
עבדיו לאמר היש לכם אב או אח ׃ ונאמר אל אדני יש לנו
אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו
ואביו אהבו ׃ ותאמר אל עבדיך הורדהו אלי ואשימה עיני
עליו ׃ ונאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב
את אביו ומת ׃ ותאמר אל עבדיך אם לא ירד אחיכם הקטן
אתכם לא תספון לראות פני ׃ ויהי כי עלינו אל עבדך אבי
ונגד לו את דברי אדני ׃ ויאמר אבינו שובו שברו לנו מעט
אכל ׃ ונאמר לא נוכל לרדת אם יש אחינו הקטן אתנו וירדנו
כי לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן אין אתנו ׃
ויאמר עבדך אבי אתנו אתם ידעתם כי שני ילדה לי אשתי ׃
ויצא האחד מאתי ואמר אך טרף טרף ולא ראיתיו עד הלם ׃
ולקחתם גם את זה מעם פני ופגעו בו ורדתם את שיבתי
ברעה שאלה ׃ ועתה כבואי אל עבדך אבי והנער אין אתנו
כי נפשו קשורה בנפשו ׃ והיה כראתו כי אין הנער ומת
והורידו עבדיך את שיבת עבדך אבינו ביגון שאלה ׃ כי
עבדך ערב את הנער מעם אבי לאמר אם לא הביאתיו אליך
והטאתי לאבי כל הימים ׃ ועתה ישב נא עבדך תחת הנער
עבד לאדני ועלה הנער עם אחיו ׃ כי איך אעלה אל אבי והנער
איננו אתי פן אראה ברעת אשר ימצא את אבי ׃

ויגש יוסף ויאמר אל יוסף אני יוסף העוד אבי חי ולא
יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו ׃ ויאמר יוסף אל
אחיו גשו נא אלי ויגשו ויאמר אני יוסף אחיכם אשר מכרתם
אתי מצרימה ׃ ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם
אתי הנה כי למחיה שלחני אלהים לפניכם ׃ כי זה שנתים
הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים אשר אין חריש וקציר ׃
וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות
לכם לפליטה גדולה ׃ ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי
האלהים וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומושל בכל
ארץ מצרים ׃ מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו כה אמר
בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל מצרים רדה אלי אל תעמד
׃ וישבת בארץ גשן והיית קרוב אלי אתה ובניך ובני בניך
וצאנך ובקרך וכל אשר לך ׃ וכלכלתי אתך שם כי עוד חמש
שנים רעב פן תורש אתה וביתך וכל אשר לך ׃ והנה עיניכם
רואות ועין אחי בנימין כי פי המדבר אליכם ׃ והגדתם לאבי
את כל כבודי במצרים ואת כל אשר ראיתם ומהרתם והורדתם
את אבי הנה ׃ ויפל על צואר בנימין אחיו ויבך ובנימין
בכה על צואריו ׃ וינשק לכל אחיו ויבך עליהם ואחרי כן
דברו אחיו אתו ׃

ויהי כראות פרעה את מעשי יוסף אתם

פרשת ויגש

ויגש אליו יהודה וישבור את הדלת ויבא
עם אחין לפני יוסף ׃

ג"ה נזה סוגן הכתוב על ככון דקסס כי יהודה עדיין
ה"ה מדבר עמו ומפי ותם חלין דקאמר עוד כי למה
ויחרה אפו עליו ומה עשה ומספר כתוכת יוסף קאמר לי
פרשתי ג' פירושים נכוכים קולם לפי זה ג"ם כי להיות
כי יוסף מכיתו ויכח הבית' עם בניסין מלקחו בחזקה
לכן

לכן תמר על ככון ותם חלין כי מקום היה בניסין
ולהיות כי סבר סדלת לכן לאמר וב יחר אפך בעבדיך
כ"ל על המעשה שעות לאמר עשה דוק ׃

ויאמר יהודה אל יוסף אל יחר בעיני אדוני ודבר
נא עבדך דבר באזני אדוני ואל יחר אפך בעבדך ׃
וידבר יהודה לפני יוסף ואחיו עמדי לפניהם שם
׃ ויאמר יהודה אל יוסף הלא בהחילה כאשר
באנו אל ארצנו לשבר אכלו אתם אותנו ומרגלים
את הארץ עכביא לפניך את בניסין אחינו ועורך
מתעולל עלינו חיום ׃ ועתה ישפעכא המלך
את דברי ושלח נא את אחינו וילך לו אתנו אל
אביו פן תאבד את נפשך ואת כלנפש יושבי מצרי
היום הזה ׃ הלא ידעת את אשר עשו שני
אחי שמעון ולוי אל עיר שכם ואל שבעת ערי
האמורי בעבור דינה אחותינו ואף מה יעשו
בעבור בניסין אחיהם ׃ ואני בכחי חוק
וגדול משניהם היום הזה עליך וצל כל ארצך
אם לא תאבה לשלח את אחינו ׃ הלא
שמעת אשר עשה אלהינו אשר בחר בנו
לפרעה בעבור שרת אפינו אשר לקחה מעם
אבינו ׃ אשר הכה אותו ואת בניתו
בנעים גדולים אשר עוד כל מצרים מספרים
את הפליאה הזאת איש אל דעהו עד היום
הזה ׃ כן יעשח לך אלהינו על בניסין
אשר לקחת מאבינו היום זעל הרעות אשר
אתה תתגולל עלינו בארצך היום ׃ כי
יזכור אלהינו את בריתו עם אברהם אבינו
וחביא עליך רעה בעבור אשר דאנת את נפש
אבינו היום ׃ ועתה שפעכא את דברי
אשר דברתי אליך היום ושלח את אחינו
וילך לו פן תמות אתה וארצך בחרב
כי לא תוכלו כלכם עלי ׃ ויען יוסף
את יהודה לאמר למה הרחקת את פיך בכל
הדברים האלה והתפאר עלינו לאמר יש אתך

והלא
חנוש דבריך לעזוב את אחינו ולקחת את גביעך
אל
ואחרה : ויאמר פרעה לו צויתי עליכם את כל גבורי
דתלחם אזכם הלא תטבו בחוקם אתה ואחיך שח
ויאמר יהודה אל יוסף הלא לך ולאנשיך ליראי
מצני הוי כי אם שלפתי את חרבי לא השיבו ויה
דוקם עד אם הרגתי היום הזה את כל מצוים
זאחל מסך ואבלת בפרעה צרויך ויען יוסף
ויאמר אין הלא לא לבדך היא חגבורה גם אנכי
בגזר וחזק ממך הלא אם הוצאת את חרנך
אשיב אות' צוארין ואזר כל אחיך שלח ויאמר
אין יהודה הלא אם פתוח אפתח את פי היום עליך
כי עתה בלעתיך ותחבר מן הארץ ותאבד היום
ממלכותיך ויען יוסף הלא אם תפתח את פיך
יש אתי כח וגבורה לסגר את פיך כאבן גדולה
עד כי לא תוכל לדבר דבר ראה כמה אבנים
יש לפטנו הלא אוכל לקחת אבן ושמתה בפיך
ואשבר פלצותיך ויאמר יהודה אך תאלהים
נגענו כי לא בקשנו מלחמותיך מאז ועד עתה אך
תנה לנו את אחינו וחלכני מאתך ויען יוסף
ויאמר חי פרעה כי אם יבאו כל מלכי כנען עמכם
יחד לא לקחתם אותו מידי עתה לכו לכם
לדרככם אל אביכם וצהיכם והיה לי עבד כי
גנב את בי המלך ויאמר יהודה מה לך ולשם מלך
הלא תמלך יצא אביתו אל כל הארץ כסף והב
הרבה מאד אם במתן אם באבידה ואתה
שורך מרכר על גביך אשר נתת אותו באמתחת
אחינו ויאמר כי גנב אותו מאתך חלילה
חלילה לעטיבין אחינו ולזרע אברהם טעשו הדבר
הזה לעזב מאתך או מוולך אם מלך או שר אם
כל האדם ועתה דונ לך כהדבר הזה פן ישמעו
דבריך כל הארץ ואם על כסף נלחם מלך
מצרים עם אנשים ויתגולל עליהם ויקח את אחיה
לעבד ויען יוסף ויאמר קחו לכם את הגביע
ואלכו מעלי ועזבו את אחיכם לעבד כי משפט
הגנב להיות עבד ויאמר יהודה לפה לא
חנוש דבריך לעזוב את אחינו ולקחת את גביעך
והלא
אם תרחלנו נגביעך אלף פעמים לא תגע
את אחינו על כסף הנפצא ביד כל האדם ולו נכמת
עלינו ויען יוסף ויאמר ולמה עובתם את
אחיכם ותמכרו אותו בעשרים כסף עד היום הזה
ולמה לא תעשו כן גם לאחיכם זה ויאמר
יהודה עד בינו כאיך כי לא חפצנו במלחמתך
עתה חנה את אחינו והלכנו מאתך כלא כלחמה
ויען יוסף ויאמר האסף האספנו את כל בלבי
הארץ לא יכלו להם לקחת את אחיכם בידי
ויאמר יהודה מה נאמר לאבינו בראותו כי אין
אחינו בא אתנו ודאג עלינו ויען יוסף ויאמר זה
חדבר אשר תדברו אל אביכם לאמר הלך תחבל
אחר הדלי ויאמר יהודה הלא מלך עתה
ולמה תדבר כדברים האלה לשפוט משפט שקר
או לכלך אשר יהיה בביך ויען יוסף ויאמר
אין משפט שקר כדבר אשר דברתם נעבנו אחיכם
יוסף כי מכרהם אותו כלכם למדינים בעשרים
כסף ותכחשו כלכם לאביכם ותאמרו לו חיה רעה
אכלתהו טרוף טורף יוסף ויאמר יהודה הנה
אש שכם נכעירה בלבי עתה אשרוף אתכל את כל
ארצכם באש ויען יוסף ויאמר הלא אש תמר
כלהך אשר הרגה את נגך מכבת את אש שכם
ויאמר יהודה חי כי אם הסירותי כשרי שער
אחד ער כלאתי בדמה את כל פצרים ויען יוסף
ויאמר כן משפטיכם לעשו כאשר עשית לאחיכם
אשר בם תם ונחטכו את כחנתו בדם ותביא
אותה אל אביכם כנו ויאמר חיה רעה אכלתהו
ותמה דמו בכחוכחו וישמע יהודה את חדבר הזה
ויחר אפו מאד ותפתו בערה בו ותהי לפניו
במקום תהוא אבן אחת משקלת כארבע מאות
שקל ויחר אף יהודה ויקח את האבן בידו האחת
ויורקה השפימה ויקהה בידו השנית השפאלית
ויחקאותה אחרי כן תחת דגלו וישב עליה
בחמת כחו ותהי האבן לנגר מכח יהודה וירא
יוסף את מעשה יהודה וירא מאד אך את
אל

אל מנשה בנו ויעש גם הוא באין אחרת במעשה
יהודה : ויאמר יהודה אל אהיו אל יאמר מכם
כי האיש הזה מצרי הוא כי אם ממשפחת אבינו
הוא בעשותו הדבר הזה : ויאמר יוסף הלא לכם
לבדכם נתנה הגבורה כי גם אנחנו גבורים ולמה
תתפארו עלינו כלכם : ויאמר יהודה אל יוסף
שלח נא את אחינו ואל תחרוב את ארצך היו הזה
: ויען יוסף ויאמר אליהם לבו ואמרו אל אביכם
היה רעה אבלתהו כאשר אמרת על יוסף אחיכם
: ויפן יהודה אל נפתלי אחיו ויאמר אליו מהר לך
נא יוספור את שוקי כל מצרים ומא והגד לי :
ויאמר אליו שמעון אל נא יהיה לך הדבר הזה לטורה
עתה אלך אני ההרה ונשאתי אבן אחת גדולה
מההר ושמתיה על כל מצרי כלה ותמתי את כל
אשר בה : ויוסף שמע את כל הדברים אשר
דברו אחיו לפניו והם לא ידעו כי שומע יוסף כי
אמרו כי לא ידע לדבר עברי : ויירא יוסף
מאד מדברי אחיו פן יחריבו את מצרים ויצו את
מנשה בנו לאמר : לך נא מהר והזעיק לי את
כל יושבי מצרים ובל הגבורי יחד ויבואו אלי עתה
בסוסי וברגלי ובכל כלי זמר וילך מנשה ויעש כן
: ונפתלי הלך כאשר צוהו יהודה כי נפתלי קל
ברגליו מאד באח חצבאים הקלים והלך על שבלי
חזרע ולא ישברו תחתיו : וילך ויספו את כל שווקי
מצרי ויבא בהם שני עשר ויבא מהרה ויגד אל
יהודה ויאמר יהודה אל אחיו מהרו לכם ושיבו
איש חרבו על ירכו ונבואה על מצרים ונסה את
כלם ולא תשאירו מהם שריד : ויאמר יהוד הנני
אחריב את שלשה שווקי בכחי ואתם כלכם יחריב
מכם איש שוק את : ויהי בדבר יהודה את הדבר
הזה והנה יושבי מצרי וכל הגבורי באו כלם נגדם
בכל כלי זמר ובועקי רבו : ויהי כל מספרם חמש
מאו איש רכבי סוסים ועשר אלפי רגלי וארבע מאו
גמורי אשר יוכלו להלח בלא חרב ובלא חנית כי
אם בידיהם ובגבורתם : ויבואו כל הגבורי האלה

ברעש

ברעש גדול ובצעקו ויסוברו כלם את בני יעקב
ויבהלום ותבקע האדמה מקול צעקות : ויהי
בראו בני יעקב את הגדולה האלה ויירא מאד לנפש
ויוסף עשה כן למען הפחיד את בני יעקב להחריש
מעליו : וירא יהודה את מקצ אחיו נבהלי ויאמר
אליה למה תתראו וחסר אלהינו אתנו : וירא
יהודה את כל אנשי מצרי סובבים אות כמצוו יוסף
לרפחיד אך יוסף צוה להם לאמר אל תגעו באחי
מהם ויבהר יהוד וישלוף חרבו ויצעק צעק גדולה
ומרה עד מאד ויך בחרבו וידלג על הארץ ויוסף
עוד לזעוק על כל האנשי : ויהי בעשותו הדבר
הזה ויפל י״י פחד יהודה ואחיו על כל הגבורי וכל
האנשי אשר סביבותם : ויגוסו כלם מקול הצעקה
והפחד ויפלו איש על רעהו ויפותו מהם הרבה
בנפלם ויברחו כלם מפני יהודה ואחיו ומפני יוסף
: ויהי בנוסם וירדפם יהודה ואחיו עד בית פרעה
וימלטו להם כלם ויושבי יהודה עד לפני יוסף ויגהו
עליו בארץ ויצעק עליו צעקה גדולה ומרה מאד
: ותשמע הצעקה ההיא עד למרחק וישמעות
כל יושבי סוחות ותרעש כל מצרים מקול
הצעקה : וגם כל חומות מצרים וארץ גושן
נפלו כלם מרעש הארץ ויפול גם פרעה מעל
כסאו על פניו ארצה : וגם כל נשי מצרים
וגושן ההרות נפלו ילדיהן ממעיהן בשמעם
את כל הרעש כי יראו מאד מאד : וישלח
פרעה לאמר מה הדבר הזה אשר נהיה היום
בארץ מצרים ויבואו ויגידו לו את כל הדברים
מראש ועד סוף : ויבהל פרעה ויתמה
ויחרד מאד : ותוסף לו יראה על יראה
בשמעו את כל הדברים האלה וישלח אל
יוסף לאמר : הלא אחריב את כל מצרים
הבאת לי את העברים מה לך בעבד הגבר ההו
שלחתו וילך עם אחיו ולא נאבד ברעתם גם אנו
גם אתה גם כל מצרים : ואם לא תחפוץ לעשות
הדבר הז עזוב מעל ך כל חמודותי ולך לך עמהם

אל

אל ארצם אם חצצתם כם : כי החריבו היום את
כל ארצי ויהרגו את כל אנשי וכל נשי מצרי' הפילו
ילדים בצעקת' ראה את אשר עשו כצעקת וברבר
ואף אם ילחמו כתר בו והחריבו את יתר הארץ :
עתה כחר לך את אשר תחפוץ אם אנו אם הצכרים
ואם מצרים ואם ארץ תצכרים : ויבואו ויגידו
ליוסף את כל דברי פרעה אשר שלח אליו ויירא
יוסף מדברי פרעה מאד : ויהודה ואחיו עודם
כצבים לפני יוסף בחמה וכחרון אף וינהמו כל בני
יצקב על יוסף בהחמיץ ם וגלו : ויירא יוסף מאד
מפני אחיו ומפני פרעה ויבקש יוסף צלילה לתורץ
אל אחיו פן יחיבו את כל מצרים : ויצו יוסף
א ת מנשה בנו וילך מנשה וינש לפני יהודה וישם
יד על כתיפו וחמת יהודה שבכה : ויאמר יהודה
אל אחיו אל יאמר איש מכם כי מעשה נער מצרי
זה כי אם מעשת בית אבי וה ! וירא יוסף וידע כי
חמת יהודה ש כה וינש לדבר אל יהודה לשון
ר בה : ויאמר יוסף אל יהודה הלא אמת תדברו
ונכונה בפיכם על כל נב רתכם היום ואלהיכם
אשר חצץ בכם יוסף עליכם טובה : אך ה לא תגיד
נא לי למה תלחם עמיא ת על הנער בכל אה ך
אשר לא דבר אלי אחר מהם כעבורו דבר : ויען
יהודה את יוסף לאמר הלא ידעת כי אנכי ערבתי
את הנער מיד אבי לאמר אם לא אביאנו אליו
וחטאתי לו כל הימים : על כן ננשתי לפניך חיים
מכל אחי כי ראיתי כי לא אניח לתתו ולשלה
מאתך : עתה אמצא חן בעיניך ושלחון ללכת
ע ם אחינו והנכי אנכי יושב תח ו לשרת ככל אשר
תחצון כי לכל אשר תשלחני אך לשרה ך בנבורתי
הגדולה שלח נא אותי ל מלך קשות אשר מרד בך
וידעת את אשר אנשה לו וארצו : אף אם לו
דבב ורגלי וגם עצום מאד והרגתי את כלם ואביא
א ת ראש מלכם לפניך : תלא ידעת אם לא
שמעת כי אברהם אבינו עם עבדו אליעזר הכו
שניהם את כל מל י צילם עם צבאותיהם בלילה

אחת

אחת לא תשאירון מהם שריד : ומהיום ההוא
והלאה נתנת לנו גנור אבינו לרשתה לנו ולורעינו
ער עולם : ויען יוסף ויאמר אמת תדברו וכזב
אין בפיכם כי גם הונר לנו כי יש לעברים גבורת
וי לחיתם חצץ בם מאד ומי יובל לעמוד בפניה' :
אך בזא' אשלח לכם את אחיכם אם תביאו לפני א ת
אחי כן אמו אשר אמרתם כי ירד מצרים מאתכם
והיה בהביאכם אלי את אחיו ולקחתיו חתיו ינן
כי לא ערב אותו אחד מכם אל א יבם והיה בבואו
אלי ושלחתי לכם את אחיו אשר ערבתם : ויחר
אף יהודה אל יוסף בדברו את הדבר הזה ויתלו
עיניו דם מכעס ויאמר אל אחיו הה מבקש להמית
את נפ שו ואת כל מצרים חיים : ויען שמעון א ת
יוסף ל אמר חלא אמור אמרנו לך בתחלת כי לא
ירעו מקום לכתו ואם מת ואה חי הוא ולמה
ידבר אדוני כדברים האלה : וירא יוסף פני יהודה
וידע כי החל אפו לחרות עליו בדברו אליו לאמר
הביאו אחיכם אחר תחת אחיו : ויאמר יוסף אל
אחיו והלא אם תם כי אחיכם מת ויאבד והנה אם
קראתיו היום ובא לפניכם התחנוהו לי חתת אחיכ
ויחל יוסף לדבר ולקרוא יוסף בא הוום לפני
ויחר ה אל אהיך ושב נא לפניהם : ויהי כדבר
יוסף לפניהם את הדבר ה וינימו איש כת ואיש
כה לראות מאין בא יוסף אחיהם : וירא יוסף את
כל מעשיהם ויאמר אליהם למח תראו כה וכה
אני יוסף אחי ם אשר מכרתם אותי מצרימה :
ועתה אל נאיחר בעיניכם כי מכרתם אותי כי
למחיה מרנ שלחני אלהים לפניכם : ויהללו
אחיו ממנו בשמעם את דברי יוסף ויחל יהודה
בפיו מאד מאד : ובניסין נשמעו את דברי יוסף
וה א הוה לפניהם בבית פני ה ויוץ בניסין אל יוסף
אחי ויחבק ויפול על צואר ו ויב ו ויראו אחי יוסף
את בניסין נפ על אחיו ויבך עמו ויפ ל גם הם על
יוסף ויחבקהו ויב ו בכי גדול עם יוסף : והקול
נשמע בית פרעה כי אחי יוסף הם ויטב בעיני

פרעה

פרעה מאד כי ירא אותם פן יחריבו את מצרים :
וישלח פרעה את עבדיו אל יוסף לשמחו באחיו
אשר באו אליו ׃ ויבואו על שרי החיילים והגבורים
אשר במצרים לשמוח עם יוסף וישמח בל מצרים
באחי יוסף מאד : וישלח פרעה אל יוסף לאמר
אמור לאחיך לחביא את כל אשר להם ויבואו אלי
והושבתם במיטב ארץ מצרים ויעשו כן ׃ ויצו
יוסף את אשר על ביתו להוציא אל אחיו מנו ומתנות
ובגדים : ויוצא להם בגדים רבים בגדי מלכות
ומנות ומתנות רבות ויחלקם יוסף לכל אחיו ׃ ויתן
לכל אחד מאחיו חליפות בגדים כבגדי המלוכה
ומאה כסף עמהם : ויתן לבנימין אחיו חמש
חליפות בגדים בגדי זהב וכסף ושלש מאות כסף :
ויצו יוסף אליהם וילבשו כלם את הבגדים האלה
ויביאם לפני פרעה : וירא פרעה את כל אחי
יוסף כי כלם גבורים ויפה תואר וישמח מאד :
ויצאו אחרי כן מלפני פרעה ללכת ארצה כנען אל
אביהם ובנימין אחיהם אתם ׃ ויקם יוסף ויתן להם
עשתי עשרה מרכבות מאת פרעה ׃ ויתן להם
יוסף מרכבתו אשר רכב עליה ביום מלכו על
מצרים לחביא את אביו עליה אל מצרים ׃ וישלח
יוסף לכל ילדי אחיו בגדים כמספרם ומאה כסף
לאחד מהם ׃ וגם לנשי אחיו שלח בגדים כמספרן
מבגדי נשי המלך וקטרת ומרוקין שלח אליהן ׃
ויתן לכל אחד מאחיו עשרה אנשים ללכת עמו
ארצה כנען לשרתו ולשאת את בניה ואת כל אשר
להם לבוא מצרימה ׃ וישלח יוסף ביד בנימין אחיו
עשרה בגדים לעשרת בניו שכם אחד על ילדי בני
יעקב ׃ וישלח לכל אחד חמשי כסף ועשר מרכבות
מאת פני פרעה : וישלח לאביו עשרה חמורים
נשאים מכל טוב מצרים ועשר אתונות נושאות בר
ולחם ומזון לאביו ולכל אשר אתו לצדה לדרך ׃
וישלח לדינה אחותו בגדי הב וכסף וקטרת ומר
ואהלי ותמרוקי נשים הרב׳ מאד וגם לנשי בנימין
שלח מאת מאת נשי פרעה ׃ ויתן לכלם לאחיו

גם לנשיהם מכל אבני שהם ובדולח ברקת ופטדה
ומכל סגולות גדולי מצרים לא נותר דבר אשר לא
שלח יוסף ל. לבית אביו מכל דב׳ חמד׳ וישלח אחיו
וילכו ואת בנימין אחיו שלח עמהם ללכת ארצה
כנען : ויצא יוסף אליהם לשלחם בדרך עד גבול
מצרים ויצום על אביו ועל ביתו לבוא מצרימה ׃
ויאמר אליהם אל תרגזו בדרך כי מאת י׳ חיה הדבר
הזה למען חיות עם רב מרעב כי עוד חמש שנים
רעב בארץ ׃ ויצו אותם לאמר בבואכם ארץ כנען
אל תבואו פתאו׳ לפני אבי בדבר הזה כי עשו תעשו
בחכמתכם ׃ ויבל יוסף לצוות אותם ויפן וישב
מצרימה ובני יעקב הלכו ארצה כנען בשמחה
ובטובה אל יעקב אביהם : ויבואו עד גבול הארץ
ויאמרו איש אל רעהו מה נעשה בדבר הזה לפני
אבינו ׃ כי אם נבוא אליו פתאום ונגד לו הדבר
ונכהל מאד מדברינו ולא יאבה לשמוע אלינו ׃
וילכו להם עד קרבם אל בתיהם ויצאו את סרח
בת אשר יוצאת לקראתם והנערה טובה עד מאד
וחכמה ויודעת לנגן בכנור : ויקראו אליה ותבוא
אליהם ותשק אליהם ויקחוהו ויתנו לה בנור אחת
לאמר ׃ בואי נא לפני אבינו וישבת לפניו והך
בכנור ודברת ואמרת כדברים האלה לאמר :
ויצו אותה ללכת אל ביתם ותקח הכנור ותמהר
ותלך לפניהם ותבוא ותשב אצל יעקב ׃ ותטיב
הכנור ותנגן ותאמר בנועם דבריה יוסף דודי חי
הוא וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים ולא מת ׃
ותוסף ותנגן ותדבר כדברים האלה וישמע יעקב את
דבריה ויערב לו : וישמע עוד בדברה פעמים
ושלש ותבוא השמחה בלב יעקב מנועם דבריה
ותהי עליו רוח אלהים ויד כי כל דבריה נכונה :
ויברך יעקב את סרח בדברה הדברים האלה לפניו
ויאמר אליה בתי אל ימשול מות בך עד עולם כי
החיית את רוחי : אך דבר נא עוד לפני
כאשר דברת כי שמחתני בכל דבריך :
ותוסף ותנגן כדברים האלה ויעקב שומע ויערב ל

וישמח ויאמר עליון רוח אלהים: עודנו מדבר עמה
והנה בניו באו שלו בסוסים ומרכבות ובגדי מלכות
וזכרים רצים לפניהם: ויקם יעקב לקראתם
וירא את בניו מלובשים כלבוש מלכות וירא את
כל החבית אשר שלח יוסף אליהם: ויאמרו אליו
החשבר כי יוסף אחינו חי וכי הוא המושל בכל
ארץ מצרים והוא אשר ידבר עמנו ככל אשר דברנו
אליך: וישמע יעקב את כל דברי בניו וינא לבו
אל דבריהם כי לא האמין להם עד ראותו את כל
אשר נתן להם יוסף ואשר שלחו ואת כל העגלות
אשר רבר יוסף אליהם: ויפתחו לפניו וירא ויחי
את כל אשר שלח יוסף ויתמו לבל אחד מהם את
אשר שלח לו יוסף וירץ יעקב כי נכונה דברו וישמח
מאד על כמו: ויאמר יעקב רבלי אשר עוד יוסף
בני חי עתה אלכה וארא נו בטרם אמות: ויגידו
לו בניו את כל הקורות אותם ויאמר יעקב
ארדה לי מצרימה לראות את בני ואת ילדיו:
ויקם יעקב וילבש את חבגדים אשר שלח לו יוסף
וישם את חמצנפת על ראשו אשר שלח לו יוסף
אחריו אשר רחץ ונלח את כל שערו:
וילבשו כל אנשי בית יעקב וישיהם ואת
כל אשר שלח אליהם יוסף וישמחו מאד ביוסף כי
עודנו חי וכי הוא המושל במצרים וישמעו כל יושבי
בנען את תורב חזה ויבואו וישמחו את יעקב ויוסף
מאד כי עודנו חי: ויעש לחם יעקב משתת שלשת
ימים ויאכלו וישתו וישמחו בבית יעקב כל מלכי
כנען וכל גדולי תארץ: ויהי אחרי כן ויאמר יעקב
אל בניו את בני במצרי ואשובה ארץ כנען אשר
דבר אלהים לאברהם כי לא אוכל לעזוב את ארץ
מולדתו:
ותמר חנעיר תעטר כי זה עגם תופרו תלכה ותרחנו
ל"ל לרחותו לכך ויתאוב לי דוקא ולכן תמר לו ית חל
עורת פרדים מצריסה כי ניריך מיתיסב עם ולא תמו
ויורת לידת מצריסה חוא וכל זרעו לסבת עם ולא כמו
פעמים חוא לעשות:
ותנה

והנה דבר יי אלין ורד מצרימה עם כל ביתך ושב
שם ש תיראי מרדת מצרימה כי לגוי גדול אשימך
שם: ויאמר יעקב אל לבן הלבת לי וארא את
בני העוד ירא את יי בתוכנו וישבו מצרים:
ויאמר יי אל יעקב אל תירא מיוסף כי עודנו מהזיק
בתומתי לעבדני כאשר ויטב בעיניך וישמח יעקב
מאד מאד על לבו: בעת תהיא אזת יעקב אל בניו
ואל ביתו ללכת מצרימה כדבר יי אליו: ויקם
יעקב ובניו וכל ביתו ויצאו מארן כנען מבאר שבע
בשבתה ושוב לבב וילכו ארצה מצרים: ויהי
בקרב לבוא מצרימה וישלח יעקב את יהור לפניו
אל יוסף להורות לפניו גושן ויבאו בארץ גושן:
ויאזר יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו
גושנה וירא אליו ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד:
ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי
את פניך כי עודך חי: ויאמר יוסף אל אחיו ואל
בית אבי אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי
ובית אבי אשר בארץ כנען באו אלי: והאנשים
רעי צאן כי אנשי מקנה היו צאנם ובקרם ובל אשר
להם הביאו: והיה כי יקרא לכם פרעה ואמר מה
מעשיכם: ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך מנעורינו
ועד עתה גם אנחנו גם אבותינו בעבור תשבו בארץ
גושן כי תועבת מצרים כל רעה צאן:
ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם
ובקרם ובל אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ
גושן: ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים והצגם
לפני פרעה: ויאמר פרעה אל אחיו מה מעשיכם
ויאמרו אל פרעה רעה צאן עבדיך גם אנחנו גם
אבותינו: ויאמרו אל פרעה לגור בארץ באנו כי
אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי כבד הרעב בארץ
כנען ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גושן:
ויאמר יי אל משה לאמר בא אליך אביך ואחיך
באו אליך: ארץ מצרים לפניך הוא במיטב הארץ
הושב את אביך ואת אחיך ישבו בארץ גושן
ואם ידעת ויש בם אנשי חיל ושמתם שרי מקנה
על אשר לי:
ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה
ויברך יעקב את פרעה: ויאמר פרעה אל יעקב
כמה ימי שני חייך: ויאמר יעקב אל פרעה ימי
שני מגורי מאה ושלשים שנה מעטים ורעים היו
ימי שני חיי ולא השיגו את ימי שני חיי אבותי
בימי מגוריהם: ויברך יעקב את פרעה ויצא
מלפני פרעה:
וישב יוסף את אביו ואת אחיו ויתן להם אחזה
בארץ מצרים במיטב הארץ בארץ רעמסס כאשר
צוה פרעה: ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו
ואת כל בית אביו לחם לפי הטף:
ולחם אין בכל הארץ כי כבד הרעב מאד ותלה
ארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב: ויקבץ יוסף
את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען
בשבר אשר הם שברים ויבא יוסף את הכסף בית
פרעה: ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ כנען
ויבאו כל מצרים אל יוסף לאמר הבה לנו לחם
ולמה נמות נגדך כי אפס כסף: ויאמר יוסף
הבו מקניכם ואתנה לכם במקניכם אם אפס כסף:
ויביאו את מקנהם אל יוסף ויתן להם יוסף
בלחם בסוסים ובמקנה הצאן ובמקנה הבקר
ובחמרים וינהלם בלחם בכל מקנהם בשנה ההוא:
ותתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה השנית
ויאמרו לו לא נכחד מאדני כי אם תם הכסף
ומקנה הבהמה אל אדני לפני אדני לא נשאר
בלתי אם גויתינו ואדמתינו: למה נמות לעיניך
גם אנחנו גם אדמתנו קנה אתנו ואת אדמתנו
בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה
ותן זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא תשם:
ויקן יוסף את כל אדמת מצרים לפרעה כי מכרו
מצרים איש שדהו כי חזק עליהם הרעב ותהי
הארץ לפרעה: ואת העם העביר אתו לערים
מקצה גבול מצרים ועד קצהו:
רק אדמת הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת
פרעה ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה על כן
לא מכרו את אדמתם:
ויאמר יוסף אל העם הן קניתי היום אתכם ואת
אדמתכם לפרעה הנה לכם זרע וזרעתם את האדמה:
והיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה וארבע
חלקים יהיו לכם לזרעת השדה ולאכלכם ולאשר
בבתיכם ולאכל לטפכם:
ויאמרו החייתנו נמצא חן בעיני אדני והיינו
עבדים לפרעה: ויהי עד היום הזה לחק עד
אדמת מצרים לפרעה לחמישית רק אדמת הכהנים
לבדם לא היתה לפרעה:
וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה
ויפרו וירבו מאד: ויחי יעקב בארץ מצרים שבע
עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים
ומאת שנה וארבעים שנה: ויקרבו ימי ישראל
למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי
חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי
חסד ואמת אל נא תקברני במצרים:
ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני
בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך: ויאמר
השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש
המטה:
ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך
חלה ויקח את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים:
ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק
ישראל וישב על המטה:
ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוז
בארץ כנען ויברך אתי: ויאמר אלי הנני מפרך
והרבתיך ונתתיך לקהל עמים ונתתי את הארץ
הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם:
ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד
באי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן
ושמעון יהיו לי:
ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על שם
אחיהם יקראו בנחלתם:
ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען
בדרך בעוד כברת הארץ לבא אפרתה ואקברה
שם בדרך אפרת הוא בית לחם:
וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה:
ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר נתן לי אלהים
בזה ויאמר קחם נא אלי ואברכם:
ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות ויגש
אתם אליו וישק להם ויחבק להם:
ויאמר ישראל אל יוסף ראה פניך לא פללתי והנה
הראה אתי אלהים גם את זרעך:
ויוצא יוסף אתם מעם ברכיו וישתחו לאפיו ארצה:
ויוסף אתם יוסף את שני בניו את אפרים בימינו
משמאל ישראל ואת מנשה בשמאלו משמאל ישראל
ויגש אליו:
וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים
והוא הצעיר ואת שמאלו על ראש מנשה שכל את
ידיו כי מנשה הבכור:
ויברך את יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו אבתי
לפניו אברהם ויצחק האלהים הרעה אתי מעודי עד
היום הזה:
המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים
ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו
לרב בקרב הארץ:
וירא יוסף כי יניח אביו יד ימין על ראש אפרים
וירע בעיניו ויתמך יד אביו להסיר אתה מעל ראש
אפרים על ראש מנשה:
ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי זה הבכר שים
ימינך על ראשו:
וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה
לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו
וזרעו יהיה מלא הגוים:
ויברכם ביום ההוא לאמר בך יברך ישראל לאמר
ישמך אלהים כאפרים וכמנשה ויעמד את אפרים
לפני מנשה:
ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת והיה אלהים
עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבתיכם:
ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך אשר לקחתי
מיד האמרי בחרבי ובקשתי:
ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם
את אשר יקרא אתכם באחרית הימים:
הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם:
ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר
עז:
פחז כמים אל תותר כי עלית משכבי אביך אז חללת
יצועי עלה:
שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם:
בסדם אל תבא נפשי באסיפם אל תחד כבדי כי באפם
הרגו איש וברצנם עקרו שור:
ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב
ואפיצם בישראל:
יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף אויביך ישתחוו
לך בני אביך:
גור אריה יהודה מטרף בני עלית כרע רבץ כאריה
וכלביא מי יקימנו:
לא יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו עד כי יבא
שילה ולו יקהת עמים:
אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו
ובדם עבים סותה:
חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב:
זבולן לחוף ימים יחוף אניות ויכתו על צידן:
יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים:
וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו
לסבל ויהי למס עבד:
דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל:
יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי ארח הנשך עקבי סוס
ויפל רכבו אחור:
לישועתך קויתי יי:
גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב:
מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך:
נפתלי אילה שלחה הנתן אמרי שפר:
בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי שור:
וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים:
ותשב באיתן קשתו ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב
משם רעה אבן ישראל:
מאל אביך ויעזרך ואת שדי ויברכך ברכת שמים
מעל ברכת תהום רבצת תחת ברכת שדים ורחם:
ברכת אביך גברו על ברכת הורי עד תאות גבעת עולם
תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו:
בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל:
כל אלה שבטי ישראל שנים עשר ואת זאת אשר
דבר להם אביהם ויברך אתם איש אשר כברכתו
ברך אתם:
ויצו אתם ויאמר אלהם אני נאסף אל עמי קברו
אתי אל אבתי אל המערה אשר בשדה עפרון החתי:
אל המערה אשר בשדה המכפלה אשר על פני ממרא
בארץ כנען אשר קנה אברהם את השדה מאת עפרון
החתי לאחזת קבר:
שמה קברו את אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו
את יצחק ואת רבקה אשתו ושמה קברתי את לאה:
מקנה השדה וממערתו מאת בני חת:
ויכל יעקב מצות את בניו ויאסף רגליו אל המטה
ויגוע ויאסף אל עמיו:
ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו ויישק לו:
ויצו יוסף את עבדיו את הרפאים את אביו לחנט
את אביו ויחנטו הרפאים את ישראל:
וימלאו לו ארבעים יום כי כן ימלאו ימי החנטים
ויבכו אתו מצרים שבעים יום:
ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה לאמר
אם נא מצאתי חן בעיניכם דברו נא באזני פרעה
לאמר:
אבי השבעני לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר כריתי
לי בארץ כנען שמה תקברני ועתה אעלה נא ואקברה
את אבי ואשובה:
ויאמר פרעה עלה וקבר את אביך כאשר השבעך:
ויעל יוסף לקבר את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה
זקני ביתו וכל זקני ארץ מצרים:
וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו רק טפם וצאנם
ובקרם עזבו בארץ גושן:
ויעל עמו גם רכב גם פרשים ויהי המחנה כבד מאד:
ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר הירדן ויספדו שם
מספד גדול וכבד עד מאד ויעש לאביו אבל שבעת ימים:
וירא יושב הארץ הכנעני את האבל בגרן האטד
ויאמרו אבל כבד זה למצרים על כן קרא שם אבלמצרים
אשר בעבר הירדן:
ויעשו בניו לו כן כאשר צוה אתם:
וישאו אתו בניו ארצה כנען ויקברו אתו במערת
שדה המכפלה אשר קנה אברהם את השדה לאחזת
קבר מאת עפרון החתי על פני ממרא:
וישב יוסף מצרימה הוא ואחיו וכל העלים אתו
לקבר את אביו אחרי קברו את אביו:
ויראו אחי יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו אולי
ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה אשר
גמלנו אתו:
ויצוו אל יוסף לאמר אביך צוה לפני מותו לאמר:
כה תאמרון ליוסף אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם
כי רעה גמלוך ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך
ויבך יוסף בדברם אליו:
וילכו גם אחיו ויפלו לפניו ויאמרו הנה לך לעבדים:
ויאמר אלהם יוסף אל תיראו כי התחת אלהים אני:
ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטובה למען
עשה כיום הזה להחיות עם רב:
ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם
וינחם אתם וידבר על לבם:
וישב יוסף במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף מאה
ועשר שנים:
וירא יוסף לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בני
מנשה ילדו על ברכי יוסף:
ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד
אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר
נשבע לאברהם ליצחק וליעקב:
וישבע יוסף את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים
אתכם והעלתם את עצמתי מזה:
וימת יוסף בן מאה ועשר שנים ויחנטו אתו ויישם
בארון במצרים:

ברית להם לקראת יעקב׃ ויהי כאשר הקריב יעק׳
בניו אל מחנה יוסף ויבט יעקב ל׳ המחנה ההולכת
לקראתו עם יוסף בנו וחישר בעיניו ויפלא יעקב
ממנה׃ ויאמר יעקב אל יהודה כי האיש אשר
אנכי רואה בפחנה חמצרים הדור בנגדי המלוכה
׃ ועליון בגד אדום מאד וכתר מלכות בראשו
וירד לארץ מעל מרכבתו וילך לקראתנו ׃
ויצן יהודה את אביו לאמר׳ הוא בנך יוסף המלך
וישמח יעקב בראותו את כבוד בנו ׃ ויקרב
יוסף לפני אביו וישתחו לאביו, וישתחוו עמו כל
אנשי המחנה אל יעקב ארצה ׃ והנה יעקב רץ
ויסהר אל יוסף בנו ויפול על צואריו וישקהו ויבך
עמו ׃ ויחנק גם יוסף את אביו וישקהו ויבכו
יחכו עמהם כל אנשי מצרים ׃ ויאמר יעקב אל
יוסף הנה אמותה הפעם בטובה אחרי אשר ראיתי
פניך כי עידך חי ובכבוד ׃ וכל בני יעק׳ ונשיהם
ובניהם ועבדיהם וכל בית יעקב בכו עם יוסף מאד ׃
וישקוהו ויבכו עמו חרבה מאד ׃
ואחרי כן שבו להם יוסף וכל עבו מצרימה אל
מקומם ׃ ויעקב ובניו וכל ביתו באו את יוסף
מצרימה וישובם יוסף כפיטב מצרים בארץ גושן
׃ ויאמר יוסף אל אביו ואל אחיו אעלה ואגידה אל
פרעה לאמר אחי ובית אבי וכל אשר להם באו
אלי והנם בארץ גושן ׃ ויעש כן יוסף ויקח
מאחיו את ראובן ואת יששכר וזבולון ובניהן
אחיו ויעמידם לפני פרעה ׃ ויאמר יוסף אל
פרעה לאמר אחי ובית אבי וכל אשר להם גם
אמנם גם בקרם בא אלי מארץ כנען לנור מצריכה
כי חוק עליהם חרעב ׃ ויאמר פרעה אל
יוסף כמיטב כל הארץ הושב את אביך ואת אחיך
אל תפנע פהם כל טוב והאבלתם כל חלב הארץ
ויצן יוסף לאמר הנה הושבתים בארץ גושן כי
רועי צאן הם על כן ישבו להם נגושן לרעות
אמנם מצני המצרים ׃ ויאמר פרעה אל
יוסף כל אשר יאמרו אליך אחיך עשה אם

וישתחוו

וישתחוו בני יעק׳ ל׳ פרעה ויצאו מאתו בשלום וא׳כ
הביא יוסף את אביו לפני פרע׳ ויבא יעק׳ וישתחו ל׳
פרע׳ ויברך יעק׳ את פרע׳ ויצא בעת ההיא וישבו יעק׳
וכל בניו וכל ביתו בארץ גושן בשנ׳ השני׳ לשנת
שלשי׳ ומאת שנה לחיי יעק׳ ׃ ויכלכל יוסף את אביו
ואת אחיו ואת כל בית אבין לחם לפי הטף
כל יפי הרעב לא חסרו דבר ׃ ויהן לחם יוסף
את כימב כל הארץ ׳ואכלו בני יעקב את טוב
מצרים כל ימי יוסף ׃ גם בגד ושלמה יתן
להם יוסף לכל בית אביו שנה שנה וישבו בני יעקב
במצרים לבטח כל ימי יוסף אחיהם ׃ ויעקב
יאכל תמיד עם יוסף בשלחנו לא סרו יעקב ובניו
משלחן יוסף לילה ויום מלבד אשר יאכלו בני
יעקב בבתיהם ׃ וכל מצרים אוכלים ושותים
לחם כל ימי הרעב מבית יוסף כי מכרו כל מצרים
את כל אשר להם מפני הרעב ׃ ויקן יוסף
את מצרים ואת אדמתם ואת שדותיהם בלחם
אל פרעה ׃ ויכלכל יוסף את כל
מצרים בלחם כל ימי הרעב וילקט יוסף את
הכסף ואת הזהב אשר נא אליו בידו בשבר
אשר הם שוברים כל הארץ ויבא יוסף הכסף
הרבה מאד ׃ מלבד אבני שוהם ובדולח
ובגדים יקרים אשר חביאו אל יוסף כל הארץ
בכלות להם הכסף אין במצר ׃ ויקח
יוסף מכל הכסף והזהב הבא בידו בשרים
ושבעים ככרי זהב ובסף וגם מאבני שהם
ובדולח הרבה מאד ׃ וילך יוסף ויסמן אותם
אל ארבעה חלקים ויטבון אחד במרבר אצל
ים סוף ואחד על נהר פרת ׃ והשלישי
נחרביעי טמן אותם במדבר נגד מדבר פרס
ומדי ׃ ויקחמן הנשאר זהב וכסף ויתן אל כל
אחיו ואת כל בית אביו ולכל נשי בית אביו
ואת היותר חביא בימה פרעה כעשרים ככרי
זהב וכסף ׃ ויתן יוסף את הזהב ואת
הכסף הנותר ל׳ פרעה וישימהו פרעה באוצרותיו׃

(תכלינה

ותכלנה כל ימי הרעב מכל הארץ אשר כן ויזרעו
ויקצרו כל הארץ ומצאו להם כמשפט שנה שנה
לא חסרו דבר : ויוסף ישב במצרים לבטח ותחי
כל הארץ תחת עצתו ואחיו וכל אחיו וישבו לחם
בארץ גושן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד :

פרשת וירא

וירא יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה
ויהי ימי יעקב שני חיו שבע שנים וארבעים
ומאת שנה : ויקרבו ימי ישראל למות ויקרא
לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך
שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת
אל נא תקברני במצרים : ושכבתי עם אבתי
ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר
אנכי אעשה כדברך : ויאמר השבעה לי וישבע
לו וישתחו ישראל על ראש המטה :

ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה
אביך חלה ויקח את שני בניו עמו את מנשה
ואת אפרים : ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף
בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה :
ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוז
בארץ כנען ויברך אתי : ויאמר אלי הנני מפרך
והרביתיך ונתתיך לקהל עמים ונתתי את הארץ
הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם : ועתה שני
בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד באי אליך
מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן ושמעון
יהיו לי : ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך
יהיו על שם אחיהם יקראו בנחלתם : ואני
בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך
עוד כבדת לבוא אפרתה ואקברה שם בדרך
אפרת הוא בית לחם : וירא ישראל את בני
ויאמר מי אלה : ויאמר יוסף לאביו בני הוא
אשר נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם נא אלי
ואברכם : ועיני ישראל כבדו מזקנה לא יוכל
לראות ויגש אתם אליו וישק להם ויחבק להם :
ויאמר ישראל אל יוסף ראה פניך לא פללתי
והנה הראה אתי אלהים גם את זרעך : ויוצא
יוסף אתם מעם ברכיו וישתחו לאפיו ארצה :
ויקח יוסף את שניהם את אפרים בימינו משמאל
ישראל ואת מנשה בשמאלו משמל ישראל
ויגש אליו : וישלח ישראל את ימינו וישת על
ראש אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו על ראש
מנשה שכל את ידיו כי מנשה הבכור : ויברך
את יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו אבתי
לפניו אברהם ויצחק האלהים הרעה אתי מעודי
עד היום הזה : המלאך הגאל אתי מכל רע
יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי
אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ :
ויראה יוסף כי ישית אביו יד ימין על ראש
אפרים וירע בעיניו ויתמך יד אביו להסיר
אתה מעל ראש אפרים על ראש מנשה :
ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי זה הבכר
שים ימינך על ראשו : וימאן אביו ויאמר
ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה לעם וגם הוא
יגדל אבל אחיו הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה
מלא הגוים : ויברכם ביום ההוא לאמר בך
יברך ישראל לאמר ישמך אלהים כאפרים וכמנשה
וישם את אפרים לפני מנשה : ויאמר ישראל
אל יוסף הנה אנכי מת והיה אלהים עמכם
והשיב אתכם אל ארץ אבתיכם : ואני נתתי
לך שכם אחד על אחיך אשר לקחתי מיד האמרי
בחרבי ובקשתי :

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה
לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים :
הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם :
ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת
ויתר עז : פחז כמים אל תותר כי עלית משכבי
אביך אז חללת יצועי עלה : שמעון ולוי אחים
כלי חמס מכרתיהם : בסדם אל תבא נפשי
באספם אל יחד כבדי אל תחד יקהלי כי באפם
הרגו איש וברצנם עקרו שור : ארור אפם כי עז
ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם
בישראל : יהודה אתה יודוך אחיך ידך
בערף איביך ישתחוו לך בני אביך : גור אריה
יהודה מטרף בני עלית כרע רבץ כאריה וכלביא
מי יקימנו : לא יסור שבט מיהודה ומחקק
מבין רגליו עד כי יבא שילה ולו יקהת עמים :
אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו כבס
ביין לבשו ובדם ענבים סותה : חכלילי עינים
מיין ולבן שנים מחלב : זבולן לחוף ימים
ישכון והוא לחוף אניות ויכתו על צידון :
יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים : וירא
מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו
לסבל ויהי למס עבד : דן ידין עמו כאחד
שבטי ישראל : יהי דן נחש עלי דרך שפיפן
עלי ארח הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור :
לישועתך קויתי יהוה : גד גדוד יגודנו והוא
יגד עקב : מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני
מלך : נפתלי אילה שלחה הנתן אמרי שפר :
בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי
שור : וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים :
ותשב באיתן קשתו ויפזו זרועי ידיו מידי
אביר יעקב משם רעה אבן ישראל : מאל אביך
ויעזרך ואת שדי ויברכך ברכת שמים מעל
ברכת תהום רבצת תחת ברכת שדים ורחם :
ברכת אביך גברו על ברכת הורי עד תאות גבעת
עולם תהיינה לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו :
בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב יחלק
שלל : כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת
אשר דבר להם אביהם ויברך אתם איש אשר
כברכתו ברך אותם : ויצו אתם ויאמר אלהם
אני נאסף אל עמי קברו אתי אל אבתי אל
המערה אשר בשדה עפרון החתי : בשדה המכפלה
אשר על פני ממרא בארץ כנען אשר קנה אברהם
את השדה מאת עפרון החתי לאחזת קבר :
שמה קברו את אברהם ואת שרה אשתו שמה
קברו את יצחק ואת רבקה אשתו ושמה קברתי
את לאה : מקנה השדה והמערה אשר בו מאת
בני חת : ויכל יעקב לצות את בניו ויאסף
רגליו אל המטה וינוע ויאסף אל עמיו :

ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו ויישק לו :
ויצו יוסף את עבדיו את הרפאים את אביו
לחנט את אביו ויחנטו הרפאים את ישראל :
וימלאו לו ארבעים יום כי כן ימלאו ימי
החנטים ויבכו אתו מצרים שבעים יום :
ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה
לאמר אם נא מצאתי חן בעיניכם דברו נא
באזני פרעה לאמר : אבי השבעני לאמר הנה
אנכי מת בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען
שמה תקברני ועתה אעלה נא ואקברה את אבי
ואשובה : ויאמר פרעה עלה וקבר את אביך
כאשר השבעך : ויעל יוסף לקבר את אביו
ויעלו אתו כל עבדי פרעה זקני ביתו וכל זקני
ארץ מצרים : וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו
רק טפם וצאנם ובקרם עזבו בארץ גשן :
ויעל עמו גם רכב גם פרשים ויהי המחנה כבד
מאד : ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר הירדן
ויספדו שם מספד גדול וכבד עד מאד ויעש
לאביו אבל שבעת ימים : ויראו יושב הארץ
הכנעני את האבל בגרן האטד ויאמרו אבל כבד
זה למצרים על כן קרא שמה אבל מצרים אשר
בעבר הירדן : ויעשו בניו לו כן כאשר צום
אתם : וישאו אתו בניו ארצה כנען ויקברו
אתו במערת שדה המכפלה אשר קנה אברהם
את השדה לאחזת קבר מאת עפרון החתי על
פני ממרא : וישב יוסף מצרימה הוא ואחיו
וכל העלים אתו לקבר את אביו אחרי קברו
את אביו :

ויראו אחי יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו
לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה
אשר גמלנו אתו : ויצוו אל יוסף לאמר אביך
צוה לפני מותו לאמר : כה תאמרון ליוסף
אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמלוך
ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך :
ויבך יוסף בדברם אליו : וילכו גם אחיו
ויפלו לפניו ויאמרו הננו לך לעבדים : ויאמר
אלהם יוסף אל תיראו כי התחת אלהים אני :
ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה למובה
למען עשה כיום הזה להחית עם רב : ועתה
אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם
וינחם אתם וידבר על לבם :

וישב יוסף במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף
מאה ועשר שנים : וירא יוסף לאפרים בני
שלשים גם בני מכיר בן מנשה ילדו על ברכי
יוסף : ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים
פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת
אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב :
וישבע יוסף את בני ישראל לאמר פקד יפקד
אלהים אתכם והעלתם את עצמתי מזה :
ויחי יוסף מאה ועשר שנים ויחנטו אתו ויישם
בארון במצרים :

פרשת שמות

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את
יעקב איש וביתו באו : ראובן שמעון לוי
ויהודה : יששכר זבולן ובנימין : דן ונפתלי
גד ואשר : ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב
שבעים נפש ויוסף היה במצרים : וימת יוסף
וכל אחיו וכל הדור ההוא : ובני ישראל פרו
וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ
אתם : ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע
את יוסף : ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל
רב ועצום ממנו : הבה נתחכמה לו פן ירבה
והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על
שנאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ : וישימו
עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי
מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס : וכאשר
יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני
ישראל : ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך :
וימררו את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים
ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו
בהם בפרך : ויאמר מלך מצרים למילדת העברית
אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה :
ויאמר בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים
אם בן הוא והמתן אתו ואם בת היא וחיה :
ותיראן המילדת את האלהים ולא עשו כאשר
דבר אלהם מלך מצרים ותחיין את הילדים :
ויקרא מלך מצרים למילדת ויאמר להן מדוע
עשיתן הדבר הזה ותחיין את הילדים : ותאמרן
המילדת אל פרעה כי לא כנשים המצריות
העברית כי חיות הנה בטרם תבוא אלהן המילדת
וילדו : ויטב אלהים למילדת וירב העם ויעצמו
מאד : ויהי כי יראו המילדת את האלהים
ויעש לבתים : ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל
הבן הילוד היארה תשליכוהו וכל הבת תחיון :

וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי :
ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא
ותצפנהו שלשה ירחים : ולא יכלה עוד הצפינו
ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת
ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאר :
ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו :
ותרד בת פרעה לרחץ על היאר ונערתיה הלכת
על יד היאר ותרא את התבה בתוך הסוף
ותשלח את אמתה ותקחה : ותפתח ותרא אתו
את הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר
מילדי העברים זה : ותאמר אחתו אל בת פרעה
האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית
ותינק לך את הילד : ותאמר לה בת פרעה לכי
ותלך העלמה ותקרא את אם הילד : ותאמר לה
בת פרעה הלכי את הילד הזה והינקהו לי
ואני אתן את שכרך ותקח האשה הילד ותניקהו :
ויגדל הילד ותבאהו לבת פרעה והי לה לבן
ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו :

ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו
וירא בסבלתם ויראה איש מצרי מכה איש עברי
מאחיו : ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את
המצרי ויטמן בחול : ויצא ביום השני והנה
שני אנשי עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה
רעך : ויאמר מי שמך לאיש שר וסופט עלינו
הלהרגני אתה אמר כאשר הרגת את המצרי
ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר : וישמע
פרעה את הדבר הזה ויבקש להרג את משה
וישב משה מפני פרעה וישב בארץ מדין וישב
על הבאר : ולכהן מדין שבע בנות ותבאנה
וידלו ותמלאנה את הרהטים להשקות צאן
אביהן : ויבאו הרעים ויגרשום ויקם משה
ויושיעם וישק את צאנם : ותבאנה אל רעואל
אביהן ויאמר מדוע מהרתן בא היום : ותאמרן
איש מצרי הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה
לנו וישק את הצאן : ויאמר אל בנתיו ואיו
למה זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם :
ויואל משה לשבת את האיש ויתן את צפרה
בתו למשה : ותלד בן ויקרא את שמו גרשם כי
אמר גר הייתי בארץ נכריה : ויהי בימים
הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני
ישראל מן העבדה ויזעקו ותעל שועתם אל
האלהים מן העבדה : וישמע אלהים את נאקתם
ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את יצחק
ואת יעקב : וירא אלהים את בני ישראל וידע
אלהים :

ומשה היה רעה את צאן יתרו חתן כהן מדין
וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר
האלהים חרבה : וירא מלאך יהוה אליו בלבת
אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש
והסנה איננו אכל : ויאמר משה אסרה נא
ואראה את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער
הסנה : וירא יהוה כי סר לראות ויקרא אליו
אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר
הנני : ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל
רגליך כי המקום אשר אתה עמד עליו אדמת
קדש הוא : ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי
אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה
כי ירא מהביט אל האלהים : ויאמר יהוה
ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת
צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את
מכאביו : וארד להצילו מיד מצרים ולהעלתו
מן האדמה ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ
זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והאמרי
והפרזי והחוי והיבוסי : ועתה הנה צעקת בני
ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר
מצרים לחצים אתם : ועתה לכה ואשלחך אל
פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים :
ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל
פרעה והוצאתי את בני ישראל ממצרים :
ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי
שלחתיך בהוציאך את העם מצרימה תעבדון
את האלהים על ההר הזה : ויאמר משה אל
האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרתי
להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי
מה שמו מה אמר אלהם : ויאמר אלהים אל
משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני
ישראל אהיה שלחני אליכם : ויאמר עוד אלהים
אל משה כה תאמר אל בני ישראל יהוה אלהי
אבתיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב
שלחני אליכם זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר :
לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם יהוה
אלהי אבתיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק
ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת הערוך
לכם במצרים : ואמר אעלה אתכם מעני
מצרים אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והפרזי
והחוי והיבוסי אל ארץ זבת חלב ודבש :
ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך
מצרים ואמרתם אליו יהוה אלהי העברים נקרה
עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר
ונזבחה ליהוה אלהינו : ואני ידעתי כי לא
יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה :
ושלחתי את ידי והכיתי את מצרים בכל נפלאתי
אשר אעשה בקרבו ואחרי כן ישלח אתכם :
ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי
תלכון לא תלכו ריקם : ושאלה אשה משכנתה
ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם
על בניכם ועל בנתיכם ונצלתם את מצרים :

ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא
ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך יהוה :
ויאמר יהוה אליו מה זה בידך ויאמר מטה :
ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו ארצה ויהי
לנחש ויברח משה מפניו : ויאמר יהוה אל משה
שלח ידך ואחז בזנבו וישלח ידו ויחזק בו
ויהי למטה בכפו : למען יאמינו כי נראה אליך
יהוה אלהי אבתם אלהי אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב : ויאמר יהוה עוד הבא נא ידך
בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוצא והנה ידו מצרעת
כשלג : ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו אל
חיקו ויוצא מחיקו והנה שבה כבשרו :
והיה אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקול האות
הראשון והאמינו לקול האות האחרון : והיה
אם לא יאמינו גם לשני האתות האלה ולא
ישמעו לקלך ולקחת מימי היאר ושפכת היבשה
והיו המים אשר תקח מן היאר והיו ליבשת
ודם : ויאמר משה אל יהוה בי אדני לא איש
דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז
דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד לשון אנכי :
ויאמר יהוה אליו מי שם פה לאדם או מי ישם
אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי יהוה :
ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך והורתיך אשר
תדבר : ויאמר בי אדני שלח נא ביד תשלח :
ויחר אף יהוה במשה ויאמר הלא אהרן אחיך
הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא
יצא לקראתך וראך ושמח בלבו : ודברת אליו
ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך
ועם פיהו והורתי אתכם את אשר תעשון :
ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה
ואתה תהיה לו לאלהים : ואת המטה הזה תקח
בידך אשר תעשה בו את האתת :

וילך משה וישב אל יתרו חתנו ויאמר לו
אלכה נא ואשובה אל אחי אשר במצרים
ואראה העודם חיים ויאמר יתרו למשה לך
לשלום : ויאמר יהוה אל משה במדין לך שוב
מצרימה כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך :
ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכבם על
החמור וישב ארצה מצרים ויקח משה את מטה
האלהים בידו : ויאמר יהוה אל משה בלכתך
לשוב מצרימה ראה כל המופתים אשר שמתי
בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו
ולא ישלח את העם : ואמרת אל פרעה כה אמר
יהוה בני בכרי ישראל : ואמר אליך שלח את
בני ויעבדני ותמאן למשלחו הנה אנכי הרג את
בנך בכרך : ויהי בדרך במלון ויפגשהו יהוה
ויבקש המיתו : ותקח צפרה צר ותכרת את
ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים
אתה לי : וירף ממנו אז אמרה חתן דמים
למולת : ויאמר יהוה אל אהרן לך לקראת משה
המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו :
ויגד משה לאהרן את כל דברי יהוה אשר שלחו
ואת כל האתת אשר צוהו : וילך משה ואהרן
ויאספו את כל זקני בני ישראל : וידבר אהרן
את כל הדברים אשר דבר יהוה אל משה ויעש
האתת לעיני העם : ויאמן העם וישמעו כי פקד
יהוה את בני ישראל וכי ראה את עניים
וישתחוו :

ואחרי כן באו משה ואהרן ויאמרו אל פרעה
כה אמר יהוה אלהי ישראל שלח את עמי
ויחגו לי במדבר : ויאמר פרעה מי יהוה אשר
אשמע בקלו לשלח את ישראל לא ידעתי את
יהוה וגם את ישראל לא אשלח : ויאמרו אלהי
העברים נקרה על אלהינו נלכה נא דרך שלשת
ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו פן יפגענו
בדבר או בחרב : ויאמר אלהם מלך מצרים
למה משה ואהרן תפרעו את העם ממעשיו לכו
לסבלתיכם : ויאמר פרעה הן רבים עתה עם
הארץ והשבתם אתם מסבלתם : וצו פרעה ביום
ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר :
לא תספו לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול
שלשם הם ילכו וקששו להם תבן : ואת תכנת
הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו
עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם על כן הם
צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו : תכבד
העבדה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו
בדברי שקר : ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו
אל העם לאמר כה אמר פרעה איני נתן לכם
תבן : אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי
אין נגרע מעבדתכם דבר : ויפץ העם בכל ארץ
מצרים לקשש קש לתבן : והנגשים אצים
לאמר כלו מעשיכם דבר יום ביומו כאשר
בהיות התבן : ויכו שטרי בני ישראל אשר
שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם
חקתכם לבנת כתמול שלשם גם תמול שלשם :
ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל פרעה לאמר
למה תעשה כה לעבדיך : תבן לא נתן לעבדיך
ולבנה אמרים לנו עשו ונה עבדיך והנה עבדיך
מכים וחטאת עמך : ויאמר נרפים אתם נרפים
על כן אתם אמרים נלכה נזבחה ליהוה :
ועתה לכו עבדו ותבן לא יתן לכם וכתכן לבנים
תתנו : וירעו שטרי בני ישראל באמרם אל
תגרעו מלבניכם דבר יום ביומו : ויפגעו את
משה ואת אהרן נצב לקראתם בצאתם מאת
פרעה : ויאמרו אלהם יראה יהוה עליכם וישפט
אשר הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני
עבדיו לתת חרב בידם להרג אתנו : וישב משה
אל יהוה ויאמר אדני למה הרעות לעם הזה
למה זה שלחתני : ומאז באתי אל פרעה לדבר
בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך :

ויאמר יהוה אל משה עתה תראה אשר אעשה
לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם
מארצו : וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו
אני יהוה : וארא אל אברהם אל יצחק ואל
יעקב באל שדי ושמי יהוה לא נודעתי להם :
וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ
כנען את ארץ מגריהם אשר גרו בה : וגם אני
שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים
מעבדים אתם ואזכר את בריתי : לכן אמר אל
בני ישראל אני יהוה והוצאתי אתכם מתחת
סבלות מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי
אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים : ולקחתי
אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי
אני יהוה אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות
מצרים : והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי
את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב
ונתתי אתה לכם מורשה אני יהוה : וידבר משה
כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקצר
רוח ומעבדה קשה : ויאמר יהוה אל משה בא
דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני
ישראל מארצו : וידבר משה לפני יהוה לאמר
הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני
פרעה ואני ערל שפתים : וידבר יהוה אל משה
ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה
מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים :

אלה ראשי בית אבתם בני ראובן בכר ישראל
חנוך ופלוא חצרון וכרמי אלה משפחות ראובן :
ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר
ושאול בן הכנענית אלה משפחות שמעון :
ואלה שמות בני לוי לתלדתם גרשון וקהת
ומררי ושני חיי לוי מאה שלשים ושבע שנה :
בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם : ובני קהת
עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת
מאה שלשים ושלש שנה : ובני מררי מחלי
ומושי אלה הם משפחת הלוי לתלדתם :
ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו
את אהרן ואת משה ושני חיי עמרם מאה
שלשים ושבע שנה : ובני יצהר קרח ונפג
וזכרי : ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי :
ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון
לו לאשה ותלד לו את נדב ואת אביהוא את
אלעזר ואת איתמר : ובני קרח אסיר ואלקנה
ואביאסף אלה משפחת הקרני : ואלעזר בן
אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו
את פינחס אלה ראשי אבות הלוים למשפחתם :
הוא אהרן ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו
את בני ישראל מארץ מצרים על צבתם :
הם המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את
בני ישראל ממצרים הוא משה והוא אהרן :

ויהי ביום דבר יהוה אל משה בארץ מצרים :
וידבר יהוה אל משה לאמר אני יהוה דבר אל
פרעה מלך מצרים את כל אשר אני דבר אליך :
ויאמר משה לפני יהוה הן אני ערל שפתים
ואיך ישמע אלי פרעה : ויאמר יהוה אל משה
ראה נתתיך אלהים לפרעה ואהרן אחיך יהיה
נביאך : אתה תדבר את כל אשר אצוך ואהרן
אחיך ידבר אל פרעה ושלח את בני ישראל
מארצו : ואני אקשה את לב פרעה והרביתי את
אתתי ואת מופתי בארץ מצרים : ולא ישמע
אליכם פרעה ונתן את ידי במצרים ויצאתי את
צבאתי את עמי בני ישראל מארץ מצרים
בשפטים גדלים : וידעו מצרים כי אני יהוה
בנטתי את ידי על מצרים והוצאתי את בני
ישראל מתוכם : ויעש משה ואהרן כאשר צוה
יהוה אתם כן עשו : ומשה בן שמנים שנה
ואהרן בן שלש ושמנים שנה בדברם אל פרעה :

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר :
כי ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת
ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך לפני
פרעה יהי לתנין : ויבא משה ואהרן אל פרעה
ויעשו כן כאשר צוה יהוה ויהי אהרן את מטהו
לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין : ויקרא
גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם הם
חרטמי מצרים בלהטיהם כן : ויבלעו מטות
אלהם את מטות אהרן : ויחזק לב פרעה ולא
שמע אלהם כאשר דבר יהוה :

ויאמר יהוה אל משה כבד לב פרעה מאן
לשלח העם : לך אל פרעה בבקר הנה יצא
המימה ונצבת לקראתו על שפת היאר והמטה
אשר נהפך לנחש תקח בידך : ואמרת אליו
יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את
עמי ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד כה :
כה אמר יהוה בזאת תדע כי אני יהוה הנה אנכי
מכה במטה אשר בידי על המים אשר ביאר
והפכו לדם : והדגה אשר ביאר תמות ובאש
יבאש המצרים ולא יוכלו מצרים לשתות מים
מן היאר והיה הדם בכל ארץ מצרים : ויעשו
כן משה ואהרן כאשר צוה יהוה וירם במטה
ויך את המים אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני
עבדיו ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם :
והדגה אשר ביאר מתה ותבאש היאר ולא יכלו
מצרים לשתות מים מדם היאר ויהי הדם בכל
ארץ מצרים : ויעשו כן חרטמי מצרים בלהטיהם
ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר
יהוה : ויפן פרעה ויבא אל ביתו ולא שת לבו
גם לזאת : ויחפרו כל מצרים סביבת היאר
מים לשתות כי לא יכלו לשתת ממימי היאר
וימלאו שבעת ימים אחרי הכות יהוה את היאר :

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ואמרת
אליו כה אמר יהוה שלח את עמי ויעבדני :
ואם מאן אתה לשלח הנה אנכי נגף את כל
גבולך בצפרדעים : ושרץ היאר צפרדעים
ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל מטתך
ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך ובמשארותיך :
ובך ובעמך ובכל עבדיך יעלו הצפרדעים :
ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את
ידך במטך על הנהרות על היארים ועל הגאים
והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים : ויט
אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע
ותכס את ארץ מצרים : ויעשו כן החרטמים
בלהטיהם ויעלו את הצפרדע על ארץ מצרים :
ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר חלו אל יהוה
ויסר הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את העם
ויזבחו ליהוה : ויאמר משה לפרעה התפאר עלי
למתי אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית
הצפרדעים ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה :
ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע כי אין
כיהוה אלהינו : ויסרו הצפרדעים ממך ומבתיך
ומעבדיך ומעמך רק ביאר תשארנה : ויצאו
משה ואהרן מעם פרעה ויצעק משה אל יהוה
על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה : ויעש יהוה
כדבר משה וימתו הצפרדעים מן הבתים מן
החצרות ומן השדות : ויכמו אתם חמרם חמרם
ותבאש הארץ : ויראה פרעה כי היתה הרוחה
והכבד את לבו ולא שמע אלהם כאשר דבר
יהוה :

ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את
מטך והך את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ
מצרים : ויעשו כן ויט אהרן את ידו במטהו
ויך את עפר הארץ ותהי הכנם באדם ובבהמה
כל עפר הארץ היה לכנם בכל ארץ מצרים :
ויעשו כן החרטמים בלהטיהם להוציא את הכנם
ולא יכלו והכנם היתה באדם ובבהמה : ויאמרו
החרטמים אל פרעה אצבע אלהים היא ויחזק
לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה :

ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב
לפני פרעה הנה יצא המימה ואמרת אליו כה
אמר יהוה שלח את עמי ויעבדני : כי אם אין
אתה משלח את עמי הנני משלח בך ובעבדיך
ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו בתי מצרים
את הערב וגם האדמה אשר הם עליה : והפליתי
ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי עמד עליה
לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני יהוה
בקרב הארץ : ושמתי פדות בין עמי ובין עמך
למחר יהיה האות הזה : ויעש יהוה כן ויבא
ערב כבד בית פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ
מצרים תשחת הארץ מפני הערב : ויקרא פרעה
אל משה ואל אהרן ויאמר לכו זבחו לאלהיכם
בארץ : ויאמר לא נכון לעשות כן כי תועבת
מצרים נזבח ליהוה אלהינו הן נזבח את תועבת
מצרים לעיניהם ולא יסקלנו : דרך שלשת ימים
נלך במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר
אלינו : ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם וזבחתם
ליהוה אלהיכם במדבר רק הרחק לא תרחיקו
ללכת התפללו בעדי : ויאמר משה הנה אנכי
יוצא מעמך והעתרתי אל יהוה וסר הערב מפרעה
מעבדיו ומעמו מחר אך אל יסף פרעה התל
לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה : ויצא משה
מעם פרעה ויעתר אל יהוה : ויעש יהוה כדבר
משה ויסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו לא נשאר
אחד : ויכבד פרעה את לבו גם בפעם הזאת
ולא שלח את העם :

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ודברת
אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי
ויעבדני : כי אם מאן אתה לשלח ועודך מחזיק
בהם : הנה יד יהוה היה במקנך אשר בשדה
בסוסים בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד
מאד : והפלה יהוה בין מקנה ישראל ובין
מקנה מצרים ולא ימות מכל לבני ישראל דבר :
ויתן יהוה מועד לאמר מחר יעשה יהוה הדבר
הזה בארץ : ויעש יהוה את הדבר הזה ממחרת
ותמת כל מקנה מצרים ומקנה בני ישראל לא
מת אחד : וישלח פרעה והנה לא מת מקנה
ישראל עד אחד ויכבד לב פרעה ולא שלח את
העם :

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן קחו לכם
מלא חפניכם פיח כבשן והזרקה משה השמים
לעיני פרעה : והיה לאבק על כל ארץ מצרים
והיה על האדם ועל הבהמה לשחין פרחת אבעבעת
בכל ארץ מצרים : ויקחו את פיח הכבשן ויעמדו
לפני פרעה ויזרקהו משה השמימה ויהי שחין
פרחת אבעבעת באדם ובבהמה : ולא יכלו
החרטמים לעמד לפני משה מפני השחין כי היה
השחין בחרטמים ובכל מצרים : ויחזק יהוה את
לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה אל
משה :

ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב
לפני פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה אלהי
העברים שלח את עמי ויעבדני : כי בפעם הזאת
אנכי שלח את כל מגפתי אל לבך ובעבדיך
ובעמך בעבור תדע כי אין כמני בכל הארץ :

צרות רבו ורעות ומצאו אתכם באחרי הימי׳ בארץ
הזאת לבניכם ולבני בניכם אך עברו את י׳ ויושיע
אתכם מכל צרה. והיה כי תלכו אחרי שהיתם
לעבדו ולמדתם את בניכם אחריכם לדעת את י׳
את בני בניכם: וחקים י׳ לכם ולבניכם מושיע
מבנים והציל י׳ אתכם על ידו מכל צרה והוציא
אתכם ממצרים והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם
לרשתה לבטח: ויכל יעק׳ לצוות את בניו ויאסוף
רגליו אל המטה וימת ויאסף אל עמיו: ויפול
יוסף על אבי ויצעק ויבך עליו וישקהו ויקרא בקול
מר ויאמר אבי אבי: ויבואו גם נשי בניו וכל
ביתו ויפלו על יעק׳ ויבכו עליו ויצעקו בקול גדול
מאד על יעק׳: ויקומו כל בני יעק׳ יחד ויקרעו
שמלותיהם וישימו כלם יחד שקים במתניה׳ ונפלו
על פניהם ויזרקו עפר על ראשיהם השמימה:
ויגד הדבר לאסנת אשת יוסף ותלבש שק
ותבוא היא וכל נשי מצרי׳ עמה ויספדו כלם ויבכו
את יעק׳: וגם כל אנשי מצרים אשר ידעו את
יעק׳ באו כלם ביום ההוא בשמעם את הדבר הזה
ויבכו כל מצרים את יעק׳ ימים רבים: וגם מארץ
כנען באו אנשים אל מצרים בשמעם כי מת יעק׳
ויבכו אותו במצרים שבעים יום: ויהי אחרי כן
ויצו יוסף את עבדיו את הרופאים לחנוט את אביו
במור ולבונה וכל קטרת ובושם ויחנטו הרופאים
את יעק׳ כאשר צוה אותם יוסף: וכל מצרים
וזקנים וכל יושבי ארץ גושן בוכים וסופדים את
יעק׳ וכל בניו ובני בתו מקוננים ומתאוננים על יעק׳
אביהם כל הימים: ויהי כאשר עברו ימי
בכייתו מקץ שבעים יום ויאמר יוסף אל פרעה
אעלה ואקברה את אבי ארצה כנען כאשר
השביעני ואשובה: וישלח פרעה את יוסף
לאמר עלה וקבור את אביך כאשר דבר וכאשר
השביעך: ויקם יוסף וכל אחיו ללכת ארצה
כנען לקבור את יעק׳ אביהם כאשר צום: ויצו
פרעה ויעבירו קול במצרים לאמר כל אשר אינגו

עולה

עולה את יוסף ואחיו ארצה כנען לקבור את יעק׳
יומת: וישמעו כל מצרים את קול פרעה ויקומו
כלם יחד ויעלו את יוסף כל עבדי פרעה וזקני
ביתו וכל זקני ארץ מצרים: ויעלו כל השרים
והפר מים אשר לפרעה עבדי יוסף וילכו לקבור
את יעק׳ בארץ כנען: וישאו בני יעק׳ אשר שבב
עליה בכל אשר צום אביהם כן עשו בניו לו:
והמטה היתה מזהב טהור ואבני שוהם ובדולח
עליה במסגרתה מסביב: ומכסה המטה
מעשה אורג זהב וקשור בפתילים ועליהם
קרסים מאבני שוהם ובדולח: וישם יוסף
על ראש יעקב אביו עטר׳ זהב גדולה וישם
שרביט הזהב בידו ויסבהו על המטה במשפט
המלכים בחייהם: וכל גדודי מצרים לפניו
במערכ׳ הזה ילכו בראשונה כל גבורי פרעה
וגבורי יוסף ועליהם יתר יושבי מצרים:
וכלם חגורי חרב היו ומלובשי שריונו ועדיו
המלחמה עליהם: וכל הבוכים והמקוננים
הולכים רחוק נגד המטה הלוך ובכה וקונן
ויתר העם הולכים אחרי המטה: ויוסף
וביתו הולכים יחד קרוב אל המטה יחפים
ו׳ וכים ויתר עבדי יוסף וגבורי הולכים סביבנו
איש עדיו עליו וכלם חגורים כלי מלחמתם
: וחמשים מעבדי יעק׳ הולכים אל פני
המטה ויפזרו בכל הדרך מור ואהלות וכל
בושם: וכל בני יעק׳ נושאי המטה
הולכים על הבושם ועבדי יעק׳ ילכו לפניהם
הלוך והשלך כל הבושם על הדרך: ויעל
יוסף במחנה כבד ויעשו במשפט הזה בכל
יום עד געתם ארץ כנען: ויבואו עד גורן
האטד אשר בע׳ ר הירדן ויספדו מספד גדול
וכבד מאד במקום ההוא: וישמעו כל
מלכי כנען את הדבר הזה ויצאו כלם איש
ממקומו שלשים ואחד מלכי כנען ויבאו כלם
עם כל אנשיהם לספוד ולבכות את יעקב:

ויראו

ויראו כל המלכים האלה את מטת יעקב ויהנה
עלי כתר יוסף ויקחו גם המה וישימו את כתריהם
על המט ויסובבוה בכתריהם ׃ ויעשו כל המלכי
האלה במקום ההוא מספד גדול וכבד עם בני יעק
המצרים על יעק כי ידעו כל מלכי כנען את גודל
יעק ובניו והשמועה באה עד עשו לאמר כי מת
יעק במצרים ויבואו אותו בניו וכל מצרים ארצה
כנען לקבור אותו ׃ וישמע עשו את הדבר הזה
והוא ישב בהר שעיר ויקם הוא ובניו ובל אנשיו
וכל ביתו עם רב מאד ויבואו לספוד ולבכות את
יעק ויהי בבוא עשו ויספדו את יעק אחי ויקומו עוד
כל מצרים וכל בניהם ויספדו מספד גדול עם עשו
אל יעק במקום ההוא ׃ ויבואו יוסף ואחיו את
יעק אביהם מן המקום ההוא וילכו חברונה לקבור
את יעק במערה עם אביו ׃ ויבואו קרית ארבע
אל המערה ויהי בבואם ויתנו עשו וכל בניו ואנשיו
אל יוסף ואחיו לשמן במערה לאמר לא יקבר יעק
בתך כי לנו ולאבינו הוא ׃ וישמע יוסף ואחיו
את דברי בני עשו ויחר אפם מאד ׃ ויען
יוסף אל עשו לאמר ׃ מה הדבר הזה אשר
תדברון הלא קנה קנה אותה יעק אבי מכף בעושר
רב אחרי מות יצחק זה היום עשרים וחמש שנה
ונם כל ארץ בנען קנה מאתך ומאת בניך וזרעך
אחריך ׃ ויקנה אותה יעק לבניו ולזרעו אחריו
עד עולם לאחוזה ׃ ולמה תדבר כדברים הללה
היום הזה ׃ ויען עשו את יוסף לאמר שקר
תאמרון וכזב תדברו כי לא כרת את אשר
לי בכל הארץ הזאת אשר תדבר
ונם יעק אחי לא קנה מכל אשר לי בארץ הזאת
מאומה ׃ ועשו דבר הדברים הללה למען הכחיש
את יוסף בדבריו ׃ כי ידע עשו כי לא היה יוסף
ביום ההם במכיר עשו את כל אשר לו בארץ
כנען ליעק ׃ ויאמר יוסף אל עשו הלא כי ספר
החקנה כתב אבי כדברים האלה עמך ועד עדים
בספר חתנה במצרים אתנו ׃ ויען עשו לאמר
לבן הביאו את הספר את כל אשר אמצא
בספר ההוא אעשה ׃ ויקרא יוסף אל נפתלי
אחיו ויאמר מהרה חושה אל תעמד זרוז נא
מצריימה והביא את כל הספרים את ספר החקנה
ואת החתום ונתן הנגלה ונם כל הספרים תראשונים
אשר כתב בהן את כל דברי הכתובה קח ׃
והבאת לנו פה ונדעה מהם את כל דברי עשו
ובניו אשר ידברו ביום הזה ׃ וישמע נפתלי
בקול יוסף וימהר וירץ לדרך מצריימה ׃
ונפתלי קל ברגליו מאד מכל האבאים אשר
על פני המדבר כי חלוק ילך על שבלת חורע
ולא תשבר ׃ וירא עשו כי הלך נפתלי להביא
את הספרים ויסף להשטין על הבערה הזאת ובניו
ויקומו כלם עשו ואנשיו על יוסף ואחיו למלחמה
׃ וילחמו כל בני יעק בצרים עם עשו ואנשיו
וינפלו בני עשו ואנשיו לפני בני יעק ויהרגו בני
יעק מאנשי עשו ארבעים איש ׃ וחושם בן דן
בן יצק היה בעת ההיא את בני יעקב אך היה
רחוק ממקום המלחמה כמאת אמה כי ישב
עם ילדי בני יעק על מטת יעק לשמרה ׃
וחושים היה אלם מדבר וחרש בשמות אך
הבין את קול האדם הנשמע ׃ וישאל לאמר
מדוע לא קברתם חמת ומה היא ההמיית
רגדולה הזאת ׃ ויענהו ויגידו לו את דברי
עשו ובניו אשר מנעם מלקבור את יעקב
במערה ׃ ויהי בחבינו חדברים אשר עשה עשו
ובניו ויהר אפו מאד עליהם ׃ ויתרי ויקח
חרב וירץ אל עשו אל תוך המלחמה ויך את עשו
בחרב ויברות את ראשו מעליו ויהך למרחוק
ויעול עשו בתוך אנשי המלחמה ׃ ויהי בעשות
חושים את הדבר הזה ויגברו בני יעק על בני
עשו ויקברו בני יעק את יעק אביהם בחוקת
במערת ובני עשו ראוים ׃ ויקבר יעקב
בחברון במערת המכפלה אשר קנה אברהם
מאת בני חת לאחוזת קבר ויקבר בנגרים יקרים
מאד ׃ ולא ועשה ומלך בכל הכבוד הזה
אשר

אשר עשה יוסף לאביו במותו כי קבר אותו
בכבוד גדול מאד כקבור את המלכים ׃ ויעשו
יוסף ואחיו ליעקב אביהם אבל שבעת ימים ׃
פ ויהי אחרי כן ויערכו בני
עשו מלחמה את בני יעק׳ ולחמו בני עשו בבני
יעק׳ בחברון ועשו עודנו מת ולא נקבר ׃ ותהי
מלחמה חזקה מאד ביניהם וינגפו בני עשו לפני
בני יעק׳ ויהרגו בני יעק׳ בבני עשו שמונים איש ׃
ומאנשי בני יעק׳ לא מת אחד ותגבר יד יוסף
על כל אנשי בני עשו וילכד את צפו בן אליפז בן
עשו ואת חמשים מאנשיו ויאסור את כלם
בכבלי ברזל ויתנם ביד עבדיו להביאם מצרימה
׃ ויהי כאשר לכדו בני יעק׳ את צפו ואת
אנשיו וייראו כל הנשארים מבית עשו מאד
לנפשם פן ילכדו גם הם ויברחו כלם עם אליפז
בן עשו ואנשיו את גויית עשו וילכו הר שעיר
לדרכם ׃ ויבואו הר שעיר ויקברו את עשו
בשעיר אך ראשו לא הביאו אותה שעירה כי
נקברה במקום ההוא במקום המלחמה בחברון
׃ ויהי כאשר ברחו בני עשו מפני בני יעקב
וירדפו בני יעק׳ אחריהם עד גבול שעיר אך לא
חמיתו מהם איש ברדפם אותם כי חמלו על גויית
עשו אשר נשאו עמהם וינוסו ׃ וישובו בני יעק׳
מעליהם ויבואו עד המקום אשר שם אחיהם
בחברון וישבו שם ביום ההוא ומחרתו עד נחו
מהמלחמה ׃ ויהי ביום השלישי ויאספו
את כל בני שעיר החורי ויאספו את כל בני קדם
עם כחול חים חרבה מאד וילכו וירדו מצרימה
להלחם עם יוסף ואחיו להציל את אחיהם ׃
וישמעו יוסף וכל בני יעק׳ כי התקבצו בני עשו ובני
קדם ויבואו עליהם למלחמה להציל את אחיהם
׃ ויצאו לקראתם יוסף ואחיו וגבורי מצרים
וילחמו בם בארץ רעמסס ׃ ויכו יוסף ואחיו
את בני שעיר ואת בני קדם מכה רבה מאד ׃
ויהרגו מהם כשש מאות אלף איש ויהרגו בהם
את

את כל גבורי בני שעיר החורי לא נותר מהם כי
אם מתי מספר אנשים ׃ וגם מבני קדם ובני עשו
הרגו מהם חרבה מאד וינוסו כלם ליפז בן עשו
ובני קדם לפני יוסף ולפני אחיו ׃ וירדפו יוסף
ואחיו אחריהם עד בואן סוכות ויהרגו מהם עוד
בסוכות שלשים איש והנשארים נמלטו וינסו אי׳
לעירו ׃ וישובו מעליהם יוסף ואחיו וגבורי מצרי׳
בשמחה ובטוב לבב כי נגפו את כל אויביהם ׃ וצפו
בן ליפז ואנשיו עודם במצרים עבדים לבני יעק׳
ויוסף להם מכאוב על מכאובם ׃ ויהי בשוב בני
עשו ובני שעיר אל ארצם ויראו בני שעיר כי נפלו
כלם ביד בני יעק׳ ומצרים בעבור מלחמת בני עשו
׃ ויאמרו בני שעיר אל בני עשו אתם ראיתם
וידעתם כי בגלליכם חית׳ חמבה בנו לא נותר אי׳
גבור ויודע מלחמה ׃ ועתה צאו לכם מארצנו
לכו מאתנו ארצ׳ כנען אל ארץ מגורי אבותיכ׳ למה
יורשו בניכם את בנינו באחרית הימים ׃ ולא אבו
בני עשו לשמוע אל בני שעיר ויאמרו בני שעיר
להלחם בם ׃ וישלחו בני עשו בסתר אל אנגיאס
מלך אפריקה היא דנהבה לאמר ׃ שלח לנו
אנשים מאנשיך ויבואו אלינו ונלחמה יחד עם בני
שעיר החורי כי נועצו להלחם אתנו להוריש אותנו
מן הארץ ׃ ויעש אנגיאס מלך דנהבה כן כי אוה׳
היה אנגיאס לבני עשו בימים החם ׃ וישלח
אנגיאס אל בני עשו חמש מאות איש רגלי גבורי
החיל ושמנה מאות רוכבי סוסים ׃ ובני שעיר
שלחו אל בני קדם ואל מדין לאמר אתם ראיתם
את אשר עשו לנו בני עשו אשר בעבורם תמנו
כלנו במלחמותם את בני יעקב ׃ ועתה בואו
אלינו ועזרונו ונלחמה יחד אתם והורשנו אות׳ מן
הארץ ונקמה מהם את נקמת אהיב׳ ואחינו אשר
מתו בעבורם במלחמתם את בני יעקב אחיהם ׃
וישמעו כל בני קדם אל בני שעיר ויבואו אליהם
כשמונה מאות איש שולף חרב ׃ וילחמו
בני עשו את בני שעיר בעת ההיא במדבר פארן
ויתחזקו

ויתחזקו בני שעיר מבני עשו בעת ההוא : ויהרוג
בני שעיר מבני עשו במלחמ' החיא כמאתים איש
מאנשי אנגיאס מלך דנחבה ביום ההוא : וירד
ביום השני ויוסיפו עוד בני עשו ויבאו להלחם את
בני שעיר שניית : ותכבד המלחמת עוד על בני
עשו שניית ויצר להם מאד מפני שעיר : ויראו
בני עשו כי חזקו מהם בני שעיר ויסובו וישובו
מבני עשו אנשי מאנגיאס ויעזרו את בני שעיר
אויביהם : ויפלו עוד מאנשי בני עשו במלחמת
השנית חמשים ושמנה איש מאנשי אנגיאס מלך
דנחבה : ויהי ביום השלישי וישמעו בני עשו כי
שבו עליהם מאחיהם להלחם בם במלחמ' השנית
ויתאבלו בני עשו בשמעם את הדבר הזת : ויאמרו
מה נעשה לאחינו אשר שבו עלינו לעזר את בני
שעיר אויבינו : ויוסיפו בני עשו וישלחו לאנגיאס
מלך דנחבה לאמר : שלח לנו עוד אנשים אחרים
ונלחמת בהם את בני שעיר כי כבדו ממנו זת
עצמים : ויוסף עוד אנגיאס וישלח אל בני עשו
ששם מאות איש גבורי חיל ויבאו לעזר את בני
עשו : ויהי לעשרת הימים ויוסיפו בני עשו ויערכו
מלחמת את בני שעיר במדבר פארן : ותכבד
המלחמ' החיא על בני שעיר ויתחזקו בני עשו מבני
שעיר בעת חואת : ויגפו בני שעיר לפני בני עשו
ויחרגו מהם בני עשו כאלפים איש : ויכותו כל
גבורי בני שעיר במלחמת חואת ולא נשאר בהם
איש כי אם בניהם הקטנים אשר נשארו בעירם :
וכל מדין ובני קדם נסו להם מהמלחמת ויעזבו
את בני שעיר ויוסו באותם כי כברת מהם
המלחמת : וירדפו בני עשו אחרי כל בני קדם עד
גיתם אל ארצם ויהרגו בני עשו מהם בדרך עוד
כמאתים וחמשים איש : ומאנשי בני עשו נפלו
במלחמת החיא כשלשים איש אך מאת אחיהם
היתה הרעת אליהם לשוב אליהם לעזר את בני
שעיר החורי : וישמעו בני עשו עוד את רעת
אחיהם ויתאבלו עוד על הדבר הזה : ויהי אחרי
המלחמה

המלחמ' וישובו בני עשו וישבו שניה' במקומותם
ויהרגו בני עשו את השארי' בארץ בבגל שעיר גם
נשיהם וטפם הרגו לא החיו מהם נשמת : אך
חתיו מהם כחמשים נערים ונערות קטנים ולא
המיתום בני עשו זולתי להם הנערים לעבדים ואת
הנערות לקחו לנשים : וישבו בני עשו בשעיר
תחת בני שעיר וירשו את ארצם ויאחזו בה : ויקחו
בני עשו את כל אשר לבני שעיר בארץ : גם צאנם
גם בקרם ורכושם וכל אשר לבני שעיר לקחו בני
עשו וישבו בני עשו בשעיר תחת בני שעיר ער
היום הזה : ויחלקו בני עשו את הארץ למחלקות
לחמשת בני עשו למשפחותיהם : ויהי ביומים
החם ויתיעצו בני עשו להמליך עליהם מלך בארץ
אשר ירשו אותה : ויאמרו איש אל רעהו לא כי
מלך ימלוך עלינו בארצנו להיותנו תחת עצתו
וללחום את מלחמותינו באויבינו וישוו כן : וישבעו
כל בני עשו לאמר אשר לא ימליך עליה מאחיהם
ער עולם כי אם איש נכרי אשר לא מאחיהם : כי
מרח נפש כל בני עשו איש על בנו ואיש על אחיו
ואיש על רעהו מפני חרצת אשר עשו להם אחיהם
בהלחמם את בני שעיר : על כן נשבעו בני עשו
לאמר מהיום ההוא והלאה לא ימליכו עליהם
מאחיהם כי אם איש נכרי עד היום חזת : ויהי שם
איש אחד מאנשי אנגיאס מלך דנחבה בלע בן בעור
שמו : והאיש גבור חיל מאד יפת תואר וטוב
רואי וחכם בכל חכמה ובזל שכל ועצה ואין איש
מאנשי אנגיאס כמוהו ויקחהו כל בני עשו וימשחו
אותו וימליכוהו עליהם למלך ויתחנו לו ויאמרו
יחי המלך יחי המלך : ויפרשו השמלה ויתנו לו
איש נזם והב וכסף ואיש טבעת ואיש צמיד ואיש
קשיטת ויעשרוהו מאד ב כסף ובזהב ושת ובדולח
ויעשו לו כסא מלכות וישימו לו בתר מלכו ב ראשו
ויבנו לו היכל וישב בו ויהי על בני עשו למלך :
ואנשי אנגיאס לקחו את שכר מלחמתם כאת בני
עשו וילכו וישובו לארוניתם דנחבה בעת ההיא :

ויפלך

ויִמלוך בלע על בני עשו שלשים שנה וישבו בני
עשו בארץ תחת בני שעיר וישמירום וישבו תחתם
לבטח עד היום הזה : ויהי בשנת שתים ושלשים
שנה לרדת ישראל מצרימה היא שנת שבעו וא' שנה
לחיי יוסף : ויִמת פרעה מלך מצרים בשנה ההיא
ויִמלוך מגרון בנו תחתיו : ופרעה צוה את יוסף
לפני מותו לחנות למגרון בנו לאב ולחיות מגרון
תחת יד יוסף ויחת עצתו : וישמעו כל מצרים
לדבר הזה להיות יוסף עליהם כי אהבו כל מצרים
את יוסף כתמול שלשום : אך מגרון בן פרעה
ישב על כסא אביו ויהי למלך תחת אביו בימים
ההם : בן ארבעים ואחת שנה מגרון במלכו
וארבעים שנה מלך במצרים : ויקראו כל מצרים
את שמו פרעה כשם אביו כמשפטם לעשות
במצרים כל מלך אשר ימלוך עליהם : ויהי במלוך
פרעה תחת אביו ויתן את משפטי הארץ וכל דברי
המלוכה ביד יוסף כאשר צוהו אביו : ויהי יוסף
למלך על מצרים כי הוא המביא והמוציא בכל
מצרים ויהיו כל מצרים תחת ידו ותחת עצתו :
כי נטו כל מצרים אחרי יוסף אחרי מות פרעה
ויאהבוה מאד למלוך עליהם : אך לא חפצו
מהם אנשים לאמר לא ימלוך עלינו איש נכרי :
ויגולם על יוסף היתה כל מלכות מצרים בימים
ההם אחרי מות פרעה הוא המוציא והוא המביא
לעשות כחפצו בכל הארץ ואין דובר אליו דבר :
ותהי כל מצרים תחת יד יוסף וילחם יוסף עם כל
אויביו מסביב ויכניעם תחת ידו : וגם כל הארץ
וכל פלשתים עד גבול כנען הכניע יוסף ויהיו כלם
תחת ידו ויתנו ליוסף מס מדי שנה בשנה : ופרעה
מלך מצרים ישב על כסאו תחת אביו אך היה תחת
יד יוסף ועצתו כאשר היה בתחילה תחת יד אביו :
וגם לא היה מושל כי אם בארץ מצרים לבד תחת
עצת יוסף : ויוסף מלך על כל הארץ בעת ההיא
ממצרים ועד הנהר הגדול נהר פרת : ויחי יוסף
בכל דרכיו משכיל וי' אלהיו עמו : ויוסף י'

ליוסף

ליוסף חכמה והוד והדר ואהבה כלב מצרים וכל
הארץ ויִמלוך יוסף על כל הארץ ארבעים שנה :
וכל הארץ פלשתים וכנען וצידון ועבר הירדן
מביאים ליוסף מנחות כל ימיו ומס יביאו לו מדי
שנה בשנה כמשפט וילחם יוסף עם כל אויביו
מסביב ויכניעם : ותהי כל הארץ ביד יוסף וישב
יוסף על כסאו במצרים בטח : וגם כל אחיו בני
יעקב ישבו לבטח בארץ גושן כל ימי יוסף ויפרו
וירבו מאד מאד בארץ ויעבדו את י' כל ימיהם
כאשר צוה אותם יעקב אביהם : ויהי מקץ ימים
רבים ושנים כשבת בני עשו בארצם לבטח עם בלע
מלכם ובני עשו פרו ורבו בארץ : ויתיעצו
ללכת לחלחם עם בני יעקב וכל מצרים ולהציל
את צפו בן אליפז אחיהם ואת אנשיו כי עודם
במצרים בימים ההם עבדים ליוסף : וישלחו בני
עשו אל כל בני קדם ויעשו אתם שלום ויבואו
אליהם כל בני קדם ללכת את בני עשו מצרימה
למלחמה : וגם מאנשי אנגיאס מלך דנהבה
באו אליהם וגם אל בני ישמעאל שלחו ויבוא
אליהם : ויתקבצו כל העם ההם ויבואו שעירה
לעזור את בני עשו במלחמתם : ותהי המחנה
הזאת מחנה גדול וכבד עם אשר כחול היה הרבה
מאד כשמונה מות אלף איש בין רגלי ורוכבי
סוסים : וירדו כל הגדודים האלה מצרימה
לחלחם את בני יעקב ויחנו על רעמסס : ויצאו
לקראתם יוסף ואחיו וכל גבורי מצרים כשש מאות
איש וילחמו אתם בארץ רעמסס : וילחמו בני
יעקב את בני עשו בעת ההיא עוד בשנה החמשית
שנה לרדת בני יעקב מצרימה היא שנת השלשים
שנה למלוך בלע על בני עשו בשעיר : ויתן י' את
כל גבורי עשו ובני קדם ביד יוסף ואחיו וינגפו אנשי
בני עשו ובני קדם לפני יוסף ויפלו מאנשי עשו ובני
קדם חללים רבים לפני בני יעקב כמאתים אלף
איש ויפל גם בלע בן בעור מלכם עמם במלחמה :
ויראו בני עשו כי נפל מלכם עמם במלחמה ויִמת

וירפו

וירפו ידיהם מהמלחמה: ויוסף ואחיו וכל מצרים
עודם מכים באנשי בית עשו ויירא מאד כל אנשי
עשו מפני בני יעקב וינוסו לפניהם: וירדפו אותם
יוסף ואחיו וכל מצרי' מהלך יו' ויכו מהם עו' כשלש
מאות איש חלוך והכות אותם בדרך וישובו אחרי
כן מעליהם: וישובו יוסף וכל אחיו מצרימה לא
נפקד מהם איש אך מהמצרים נפלו שנים עשר
אנשים: ויהי בשוב יוסף מצרימה ויצו לאסור עוד
את צפו ואת אנשיו ויאסרו אותו בנחשתים ויוסיפו
להם יגון על יגונם: וכל אנשי בני עשו ובני קדם
ישבו אי' ל עירו בבושה כי נפלו כל הגבורי' אשר היו
בהם במלחמה: ויראו בני עשו כי מת מלכם
במלחמה ויתהרו ויקחו איש מאנשי בני קדם יובב
בן זרח שמו מארץ בצרה ויתליכוהו עליהם תחת
בלע מלכם: וישב יובב על כסא בלע תחתיו
למלך ויתלך יובב באדום על כל בני עשו עשר
שנים: ולא יספו בני עשו עוד ללכת להלחם עם
בני יעקב מהיום ההוא והלאה כי ידעו בני עשו את
גבורת בני יעקב ויירא מהם מאד: אך מהיום
ההוא והלאה שנאו בני עשו את בני יעקב ותהי
השנאה והאיבה חזקה ביניהם כל הימים עד היום
הזה: ויהי אחרי כן מקץ עשר שנים ויתם יובב בן
זרח מלך אדו' ויקחו בני עשו איש אחד ושמו חושם
מארץ תימן ויתליכוהו עליהם תחת יובב: ויתלך
חושם באדום על בני עשו עשרים שנה: ויוסף
מלך מצרים ואחיו וכל בני ישראל ישבו לבטח
במצרים בימים ההם כל ימי יוסף ואחיו אין שטן
ואין פגע רע ותשבות ארץ מצרים מהמלחמ' בעת
ההיא בימי יוסף ואחיו:

פרשת שמות

ואלה שמות בני ישרל אשר ישבו במצרים
הבאים את יעקב איש וביתו באו כל
בני יעקב מצרימה: בני לאה ראובן ושמעון ולוי
ויהודה

ויהודה וישכר וזבולון ודינה אחותם: בני רחל
יוסף ובנימין: ובני זלפה שפחת לאה גד ואשר:
ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי: ואלה תולדותם
אשר ילדו להם בארץ כנען טרם בואם מצרימה עם
יעקב אביהם: בני ראובן חנוך ופלוא חצרון וכרמי:
ובני שמעון ימואל וימין ואוהד ויכין וצוחר ושאול
בן הכנענית: ובני לוי גרשון קהת ומררי ויובבד
אחותם אשר יולדה להם ברדתם מצרימה: ובני
יהודה ער ואונן ושלח ופרץ וזרח: ויתם ער ואונן
בארץ כנען ויהיו בני פרץ חצרון וחמול: ובני ישכר
תולע ופוה ויוב ושמרון: ובני זבולון סרד ואלון
ויחלאל: ובני דן חושם: ובני נפתלי יחצאל וגוני
ויצר ושלם: ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבון עדי
וארודי ואראלי: ובני אשר ימנה וישוי וברעה
וסרח אחותם ובני בריעה חבר ומלכיל: ובני בנימין
בלע ובכר ואשבל גרא נעמן אחי וראש מופים
וחופים וארד: ובני יוסף אשר יולדו לו במצרים
מנשה ואפרים: ויהי כל נפש ויצאי ירך יעקב
שבעים נפש אלה הבאים את יעקב אביהם מצרימה
לגור שם וישב יוסף וכל אחיו במצרים לבטח
ויאכלו את טוב ארץ מצרים כל ימי חיי יוסף:
ויחי יוסף בארץ מצרים שלש ותשעים שנה וימלוך
יוסף על כל מצרים שמונים שנה: ויקרבו ימי
יוסף למות וישלח ויקרא אל אחיו ואל כל בית אביו
ויבואו כלם יחד וישבו לפניו: ויאמר יוסף אל
אחיו ואל כל בית אביו הנה אנכי מת ואלהים
פקוד יפקוד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת
אל הארץ אשר נשבע לאבותיכם לתת לכם:
והיה בפקוד אלהים אתכם להעלותכם מזה אל
ארץ אבותיכם והעליתם את עצמותי מזה אתכם:
וישבע יוסף את בני ישראל ואת זרעם אחריהם
לאמר פקוד יפקוד אלהים אתכם והעליתם את
עצמותי מזה אתכם: ויהי אחרי כן ויחת יוסף
בשנה ההיא שנת שבעים ואחת שנה לרדת ישרל
מצרימה: ויוסף בן מאת שנה ועשר שנים
במותו

במותו בארץ מצרים ׃ ויקומו כל אחיו וכל עבדיו
ויחנטו את יוסף כמשפט ויבכו אותו אחיו וכל
מצרים שבעים יום ׃ וישימו את יוסף בארון אשר
מלא בשמים וכל מעשה רוקח ויקברוהו על שפת
היאור הוא שיחור ׃ ויעשו לו בניו וכל אחיו וכל
בית אביו אבל שבעת ימים ׃ ויהי אחרי מות יוסף
ויחלו כל מצרים למשול בבני ישראל בימים ההם ׃
ופרעה מלך מצרים המולך תחת אביו לקח את כל
משפטי מצרים וינהג את כל מלכות מצרים תחת
עצתו וימלוך לבטח על עמו ׃ ויהי לתקופת
השנה בשנת שתים ושבעים שנה לרדת ישראל
מצרימה אחרי מות יוסף ויברח צפו בן אליפז בן
עשו ממצרים הוא ואנשיו וילכו ׃ ויבואו אפריקה
היא דנהבה אל אנגיאס מלך אפריקה ויקבלם
אנגיאס בכבוד גדול וישם את צפו לשר צבאו ׃
וימצא צפו חן בעיני אנגיאס ובעיני עמו ויהי צפו
שר צבא לאנגיאס מלך אפריקה ימים רבים ׃
ויסת צפו את אנגיאס מלך אפריקה לקבץ את כל
חילו ללכת להלחם עם המצרים ועם בני יעקב
ולנקום מהם נקמת אחיו ׃ ולא אבה אנגיאס
לשמוע אל צפו לעשות הדבר הזה כי ידע אנגיאס
את גבורת בני יעקב ואשר עשו לחילו במלחמתם
את בני עשו ׃ וצפו גדול מאד בימים ההם בעיני
אנגיאס ובעיני כל עמו ויסיתם תמיד להלחם
במצרים ולא אבו ׃ ויהי בימים ההם ויהי בארץ
כתי׳ איש בעיר פוצימנא ושמו עוצו ויהי לבני בתי׳
לאלוה תעתועים ׃ וימת האיש ובן אין לו כי אם בת
אחת ושמה יאניה ׃ והנערה יפה עד מאד טובת
מראה וחכמה לא נראה ביפיה וכחכמתה בכל
הארץ ׃ ויראו אותה אנשי אנגיאס מלך אפריקה
ויבואו ויחללו אותה אליו ׃ וישלח אנגיאס אל
בני כתים וישאל אותה לקחתה לו לאשה ויאבו לו
אנשי כתים לתתה לו לאשה ׃ ויהי כצאת
מלאכי אנגיאס מארץ כתים ללכת לדרכם והנה
מלאכי תורגוס מלך ביבינטו באו כתימה כי תורגוס

מלך

מלך ביבינטו גם הוא שלח את מלאכיו לשאול לו
את יאניה לקחתה לו לאשה כי חללו אותה אליו
גם הוא כל אנשיו על כן שלח אליה כל עבדיו ׃
ויבואו עבדי תורגוס כתימה וישאלו את יאניה לקחתה
אל תורגוס מלכם לאשה ׃ ויאמרו להם
אנשי כתים לא נוכל לתתה כי אנגיאס מלך
אפריקה בקש אותה לקחתה לו לאשה טרם
בואכם ונתן אותה אליו ׃ ועתה לא נוכל
לעשות הדבר הזה להסיר את נערה מיד אנגיאס
לתתה לתורגוס ׃ כי אנחנו יראים מאד
מאנגיאס פן יבוא עלינו למלחמה והשמידנו
ותורגוס אדוניכם לא יכול להציל אותנו מידו ׃
ויהי כשמוע מלכי תורגוס את כל דברי בני
כתים ויפנו וישובו אל אדוניהם ויגידו לו את
כל דברי בני כתים ׃ ובני כתים שלחו ספר
אל אנגיאס לאמר הנה תורגוס שלח בעד
יאניה לקחתה לו לאשה וכזה השיבנו אותו ׃
ונשמע כי קבץ את כל חילו לרוד עליך למלחמה
וישם פניו לעבור דרך סרדוניא להלחם עם
לוקוש אחיך ואחר יבוא להלחם אתך ׃
וישמע אנגיאס את דברי בני כתי׳ אשר שלחו לו
בספר ויחר אפו ׃ ויק׳ ויאסוף את כל חילו
ויבא באיי הים דרך סרדוניא אל לוקוש אחיו מלך
סרדוניא ׃ וישמע ניבלוש בן לוקוש כי בא
אנגיאס דודו ויצא לקראתו בחיל כבד וישקהו
ויחבקהו ׃ ויאמר ניבלוש אל אנגיאס בשלך שלום
מעם אבי בצאתי אתך להלח׳ עם תורגוס ושאלת
ממנו להשימנו שר צבאו ׃ ויעש אנגיאס כן ויבא
אל אחיו ויבא אחיו לקראתו וישלחו לשלו׳ ׃ וישאל
אנגיא׳ לוקוש אחיו לשום את ניבלוש בנו לשר צבאו
ויעש לוקוש כן ׃ ויקומו אנגיאס ולוקוש אחיו וילכו
לקראת תורגוס למלחמה וחיל רב ועם כבד
עמהם ׃ ויבוא באניות ויבואו במחוז
אשתורש ׃ והנה תורגוס בא לקראתם כי
יצא אל סרדוניא ויאמ׳ להחריבה ואחר יעבו׳ משם אל

אנגיאס

אנגיאס להלחם עמו : ויפגשו אנגיאס ולוקש
אחיו את תורגוס בבקעת כנפיא ותהי מלחמ' חזקה
ועצומה מאד ביניהם במקום ההוא ׃ ותכבד
המלחמה על לוקוש מלך סרדוניא ויפול כל חילו
ויפול גם ניבלוש בנו במלחמה ההיא : ויצו
אנגיאס דורו את עבדיו ויעשו לניבלוש גולם זה'
ויתנוהו בתוכו ויערוך עוד אנגיאס מלחמ' לקראת
תורגוס ויחזק ממנו אנגיאס ויהרגהו ויפל את כל
עמו לפי חרב ׃ וינקום אנגיאס את נקמת ניבלוש
בן אחיו ואת נקמת חיל לוקוש אחיו ׃ ויהי במות
תורגוס וירפו ידי הנשארים מחילו במלחמה וינוס
לפני אנגיאס ולפני לוקוש אחיו ׃ וירדפו אחריהם
אנגיאס ולוקוש אחיו עד אם הדרך אשר בין לפנו
ובין רומה ויהרגו כל חיל תורגוס לפי חרב ׃
ולוקוש מלך סרדוניא צוה את עבדיו ויעשו ארון
נחוש' וישימו בתוכו את גויית ניבלוש בנו ויקברוהו
במקום ההוא : ויבנו עליו מגדל גבוה שם על
אם הדרך ויקראו את שמו ניבלוש על שמו עד
היום הזה ׃ וגם תורגוס מלך ביבינטו וקברו
אותו שם עם ניבלוש במקום ההוא ׃ והנה על
אם הדרך בין לפנו ובין רומה קבר ניבלוש מזה
וקבר טורגוס מזה ורצפת ביניהם עד היום הזה :
ויהי בקבור ניבלוש וישב לוקוש אביו עם חילו אל
ארצו סרדוניא : ואנגיאס אחיו מלך אפריקה
עם חילו הלכו עד עיר ביבינטו היא עיר טורגוס :
וישמעו יושבי ביבינטו את שמעו וייראו מאד
ממנו ויצאו לקראתו בבני ובתחנונים ׃ ויתחננו
יושבי ביבינטו אל אנגיאס לבלתי המיתם ולבלתי
השחית את עירם ויעש כן : כי מערי בני כתים
תחשב ביבינטו בימים החם על כן לא השחית
את העיר ׃ אך מהיום ההוא והלאה ילכו גדולי
מלך אפריקה כתימה לשלול שלל ולבוז בז ויהי
מדי לכתם והלך צפו שר צבא אנגיאס עמהם :
ויהי אחרי כן ויפן אנגיאס עם חילו ויבואו אליעזר
פיצימנא ויקח שם אנגיאס את יאניה בת עוצו
לאשה

לאשה ויבאה אפריקה לעירו ׃ ויהי בעת ההיא
ויצו פרעה מלך מצרים לכל עמו לעשו' לו היכל
חזק במצרים ׃ ויצו גם על כל בני יעק' לעזור את
מצרים בבנין ׃ ויעשו המצרים אל פרעה היכל
חזק במצרים ׃ ויצו גם על כל בני יעק' לעזור
את מצרים בבנין ׃ ויעשו המצרים אל פרעה
היכל יפה ונאה לבית מלכות וישב בו ויחדש את
מלכותו ומלוך לבטח ׃ וזבולון בן יעק' מת בשנה
ההוא היא שנה שבעים שנה לרדת ישראל
מצרימה : ומת זבלון בן מאה וארבע עשרת
שנה ויושם בארון ויותן ביד בניו ׃ ובשנת
שבעי' וחמש שנ' מת ישמעון אחיו בן מאה ועשרים
שנה במותו ויושם גם הוא בארון ויותן ביד בניו ׃
וצפו בן ליפו בן עשו שר צבא אנגיאס מלך דנהב'
עודנו מסית את אנגיאס יום יום לערוך מלחמה
להלחם את בני יעק' במצרים ׃ ולא אבה אנגיאס
לעשות הדבר הזה כי ספרו לו עבדיו את כל גבורת
בני יעק' אשר עשו להם במלחמתם את בני עשו ׃
ויהי צפו מסית את אנגיאס יום יום להלחם את בני
יעק' בימי' החם : ויהי מימים וישמע אנגיאס אל
דברי צפו ויאבה לו להלחם במצרים את בני יעק'
׃ ויערוך אנגיאס לכל עמו עם רב כחול אשר על
שפת הים וישם פניו ללכת מצרימה למלחמה :
ושם היה נער אחר מעבדי אנגיאס בן חמש עשרת
שנה בלעם בן בעור שמו והנער חכם מאד ומבין
בחכמת הקסם : ויאמר אנגיאס לבלעם קוסמינא
לנו בקסם ונדעה מי יגבר במלחמה הזאת אשר
אנחנו הולכים עליה : ויצו בלעם ויביאו לו דונג
ויעש ממנו תמונ' רכב ופרשים : תבני' חיל אנגיאס
וחיל מצרי' ׃ וישימם במים המחוכמים אשר אתו
על ככה ויאחוז בידו כפות תמרים ויתחבם ויקסם
בהם על המים ׃ ויראו אל ובמים תמונת צלמי
חיילות אנגיאס נופלים לפני תמונת צלמי מצרים
ובני יעק' : ויגד בלעם את הדבר הזה לאנגיאס
ויתיאש אנגיאס לא התאזר לרדת מצרימה
למלחמה

למלחמה וישב בעירו : ויהי כראות צפו בן ליפו
כי נתיאש אנגיאס לצאת למלחמה את מצרים
ויברח צפו מאת אנגיאס מאפריקה וילך ויבוא
כתימה : ויקבלוהו כל אנשי כתים בכבוד גדול
וישכרו אותו להלחם מלחמותם כל הימים :
ויתעשר צפו מאד בימי׳ חתם ת־ודי מלך אפריקה
עודם פושטים בארץ כתים בימים ההם : ויאספו
בני כתי׳ וילכו לחר קופטיצאה מפני גדודי אנגיא׳
מלך אפריק׳ חבאים עליה׳ : ויהי היום ויאבד לצפו
פר בן בקר וילך לבקש את הפר וישמע את געייתו
סביבו׳ ההר ההוא : וילך צפו וירא והנה בתחתית
ההר ההוא מערה גדולה ואבן גדול׳ שומה בפתח
המערה : ויפוצץ צפו את האבן ויבא אל המערה
וירא והנה חיה גדולה אוכלת השור מחצי׳ ומעלה
דמות איש ומחציה ומטה דמות חיה : ויקם צפו
על החיה ההיא ויהרוג אותה בחרבו : וישמעו
יושבי כתים הדבר הזה וישמחו מאד ויאמרו מה
נעשה לאיש הזה אשר הרג את החיה הזאת אשר
כלתה בהמתנו : ויועדו כלם לעשות לו יום אחד
בשנה יום מועד ויקראו את שם היו׳ ההוא צפו על
שמו וינסכו לו נסכים מדי שנה בשנה ביום ההוא
ויביאו לו מנחות : בעת ההי׳ חלתה יאניה בת עוצי
אשת המלך אנגיאס ויקשה חולי׳ על אנגיא׳ המלך
ועל שריו ויאמ׳ אנגיאס לחכמיו מה אעש׳ ליאני׳
ובמה ארפה את חולי׳ ויאמרו לו חכמיו כי לא אויר
ארצנו כאויר ארץ כתים ולא מימנו כמימיהם על
כן חלתה המלכה יאניה מזה : כי בהשתנות עלי׳
האויר והמים חלתה וגם כי בארצה איננה שותה
כי אם המי׳ הבאים מן פירמה אשר העלו אותם
אביתיה בגשרים : ויצו אנגיאס את עבדיו ויביאו
לו ממימי פורמה אשר לכתים בכלים : וישקלו
המים ההם עם כל מימי ארץ אפריקה וימצאו את
מימי פורמה קלים ממימי אפריקה : וירא
אנגיאס את הדבר הזה ויצו את כל שריו לאסוף
הצבי אבנים ללפים ולרבבות ויחצבו אבנים לאין

מספר

מספר : ויבואו הבונים ויבנו גשר עצום מאד
ויביאו מעין מים מארץ כתים עד אפריקה
ויהיו המים ההמה ליאניה המלכה ולכל
אורותיה לשתות ולאפות בהם ולכבס ולרחוץ בהם
: וגם להשקות כל זרע האיכלת ממנו וכל פרי
האדמה : וגם מעפר ארץ כתים צוה המלך
ויביאו ממנו באניות רבות וגם אבנים לבנות בהם
הביאו ויבנו הבונים היכלו׳ ליאניה המלכ׳ ותתרפא
המלכה מחוליה : ויהי לתקופת השנה ויוסיפו
עוד גדודי אפריקה ויבואו ארץ כתים לשלול שלל
כפעם בפעם : וישמע צפו בן ליפו את שמעם
ויצו ליהם וילחם בם וינוסו לפניו ויציל ארץ כתים
מהם : ויראו בני כתים את גבורות צפו ויתיעצו
בני כתים וימליכו עליה׳ את צפו ויהי למלך עליה׳ :
ויהי במלכו וילכו לכבוש את בני תובל ואת כל אוי
הים אשר סמבותיהם : ויצא צפו מלכ׳ כראשם
וילחמו את תובל ואת האיים ויכבשום ויהי בשובם
מהמלחמה ויחדשו לו את מלכותו ויבנו לו היכל
גדול מאד לבית מלכותו ומושבו : ויעשו לו
כסא גדול וימלך צפו על כל ארץ כתים ועל כל
ארץ איטלייא חמשים שנה : בשנה ההיא היא
שנת שבעים ותשע שנה לרדת ישר׳ מצרים׳ מת
ראובן בן יעק׳ בארץ מצרי׳ : בן מאת שנה ועשרי׳
וחמש שנים ראובן במותו וישימוהו בארון ויותן
ביד בניו : ובשנת השמונים מת דן אחיו בן
מאת שנה ועשרים וארבע שנים במותו ויושם גם
הוא בארון ויותן ביד בניו ובשנה ההיא מת חושם
מלך אדום וימלוך אחריו הדד בן בדד חמש
ושלשים שנה : ובשנת שמונים ואחת שנה מת
יששכר בן יעק׳ במצרים : ויששכר בן מאת
שנה ושתים ועשרי׳ שנה במותו ויושם בארון ויתן
ביד בניו : ובשנת שמונים ושתים שנה מת אשר
אחיו בן מאת שנה ושלש ועשרי׳ שנה במותו ויוש׳
בארון ויותן ביד בניו : ובשנת שמוני׳ ושלש שני׳ מת
גד בן מאת ועשרים וחמש שנים היה ויושם בארון

במצרים

במצרים ויתן ביד בניו : ויהי בשנת שמונים
וארבע שנים היא השנה החמשית למלכות הדד
בן בדד מלך אדום : ויקבוץ הדד את כל בני
עשו ויערוך את כל חילו כארבע מאות אלף איש
וישם פניו ארץ מואב וילך להלחם את מואב ולתת
אותם תחת ידו למס עובד : וישמעו בני מואב
את הדבר הזה ויירא מאד וישלחו אל בני מדין לעזור
אותם להלחם את הדד בן בדד מלך אדום :
ויחדד בא ארץ מוא' ויצאו מואב ובני מדין לקראתו
ויערכו אותו מלחמה בשדה מואב : וילחם הדד
את מוא' ויפלו מבני מואב ובני מדין חללים רבים
כאלפים איש : ותכבד המלחמ' על מואב ויירא
בני מואב כי חזקה עליהם המלחמה וירפו ידיהם
ויתנו עורף ויעזבו את בני מדין להלחם : ובני
מדין לא ידעו את מחשב' מוא' אך התחזק במלחמ'
וילחמו את הדד ואת כל חילו ויפלו כל מדין לפניו
: ויכת הדד את כל מדין מכה רבה ויהרגם לפי
חרב לא השאיר מהם שריד את כל הבאים לעזור
את מואב : ויהי כאשר תמו כל בני מדין במלחמ'
ובני מואב נמלטו : וישם הדד את כל מואב
בעת ההיא למס עובד ויהיו תחת ידו : ויתנו מס
כמשפט שנה ויפן הדד וישב אל ארצו : ויהי לתקופ'
השנה כשמוע יתר מדין אשר בארץ כי נפלו כל
אחיהם במלחמת הדד בעבור מואב כי נתנו בני
מואב עיר ף בלחמה : ויעזבו את מדין להלחם
: ויתיצבו חמשת נשיאי מדין עם יתר אחיהם :
אשר נשארו בארצם להלחם את מואב לנקו' מהם
נקמת אחיהם : וישלחו בני מדין אל כל אחיהם
כל בני קדם : ויבואו כל אחיהם כל בני
קטורה לעזור את מדין להלח' את מואב וישמעו
בני מואב את הדבר הזה : ויירא מאד
כי נאספו עליהם כל בני קדם למלחמה : וישלחו
גם הם בני מואב ספר אל ארץ אדום אל הדד בן בדד
מלך אדום לאמר : בא נא אלינו ועזרנו נכה
את מדין כי נאספו כלם יחד ויבאו עלינו עם כל
אחיהם בני קדם למלחמה להנקם ממנו נקמת

מדין הנופלים במלחמה : ויצא הדד בן בדד
מלך אדום עם כל חילו וילך ארץ מואב לעזור את
בני מואב להלחם את מדין : וילחמו מדין ובני
קדם עם מואב כשדה מואב ותהי ביניהם מלחמה
חזקה מאד : ויך הדד את כל בני מדין ובני קדם
לפי חרב ויצל הדד את מואב מיד מדין בעת ההי'
: ויגוסו הנשארים ממדין ובני קדם לפני הדד
וחילו וירדוף הדד אחריהם עד ארצם ויכם מכה
רבה מאד ויפלו חללים בדרך : ויציל הדד את
מואב מכף מדין כי נפלו כל בני מדין לפי חרב
ויפן הדד וישב אל ארצו : ומהיום ההוא והלאה
שני בני מדין את בני מואב על אשר נפלו בעבורם
במלחמה ותהי שנאה גדולה עצומה ביניהם כל
הימים : והיה כל הנמצא ממדין בדרך ארץ
מואב ימו' בחרב מואב וכל הנמצא ממואב בדרך
ארץ מדין ימות בחרב מדין : ככה יעשו מדין
למואב ומואב למדין כל הימים רבים : ויהי
בעת ההיא וימת יהודה בן יעק' במצרים בשנת
שמונים ושש לרדת יעק' מצרימה : ויהודה בן
מאת שנה ועשרים ותשע שנים במותו ויחנטו
אותו וישימוהו בארון ויותן ביד בניו : ובשנת
שמונים ושבע שנים מת בנימין אחיו בן מאת שנה
ושבע עשרה שנה במותו : וישימו אותו בארון
ויותן ביד בניו : ובשנת שמונים ותשע שנים מת
נפתלי בן מאת שנה ושתים ושלשים שנה ויושם
בארון ויותן ביד בניו : ויהי בשנת תשעים
ואחת שנה לרדת ישראל מצרימה היא שנת
שלש עשרה שנה למלוך צפו בן אליפז בן
עשו על בני כתים באו בני אפריקה על בני
כתים לשלול שלל מהם כפעם בפעם אך לא
באו אליהם זה שלש עשרה שנה : ויבואו
אליהם בשנה ההיא ויצא צפו בן אליפז אליהם
עם אנשים מאנשיו ויך בהם מכה רבה ועצומה
: ויגוסו גדודי אפריקה מפני צפו ויפלו חללים
לפניו בדרך וירדפם צפו ואנשיו חלוך והוכו' בהם

עד

עד קדוש לאפריקה ׃ וישמע אנגיאס מלך
אפריקה את הדבר אשר עשה צפו לחור לן מאד
ויירא אנגיאס מפני צפו כל הימים ׃ ובשנת
רשעים ושלש שנים מת לוי בן יעק' במצרים ׃
ולוי בן מאת שמה ושלשים ושבע שנים בקומו
וישימו אותו בארון ויתנו ביד בניו ׃ ויהי אחרי
מות לוי כאשר ראו כל מצריים כי מת כל בני יעק'
אחי יוסף ׃

ג' הנחיר מספרת מיון כל השבטי' שכולם מו לתעלם
פק"כ שבה רק יוסף מחוק מיום ועשר שני' לבד מספר
מסברון מנלון ג' ל' לוער שחסרו מספני מיון עשר שנים
שכפי הענע היה לן לח ות למפות כמו מפמות שנהם
ובספר כתוב' יוסף כתבתי כ'מעמים על המרת הז'כן

ויחלו כל מצרים לענות את בני יצקב ולמרר את
חייהם פרוי' ההוא והלאות עד יו'צאתם ממצרים:

ג' מנשר הלך זה ענמו הדרוש שכתבנו קצת מפמע
ז' ל מעם לגלות מצריים למען יקבלו יסרם עליהם לת
עול התורה והמנות:

ויסירו מידם את כל חברטים והשרות אשר נתן
להם יוסף ואת כל תבתים חטובות אשר היו בני
ישר' בהם ׃ ואת כל חלב מצרים את הכל לקחו
מצרים מאת בני יעק' מימים החם ׃ ומלך יד כל
מצרים הלוך וקשה על בני ישראל בימים החם
ויריעו מצריים לישראל עד אשר קצו בני ישראל
בחייהם מפני מצרים ׃ ויהי לימים רבים בשנת
מאה ושתים שנה לרדת ישראל מצרימה ויפת
פרעה מלך מצרים ויפלוך מלול בנו תחתיו ונם
כל גבורי מצרים וכל הדור החוא אשר ידעו את
יוסף את אחיו מתו בימים החם ׃ ויקם דור אחר
תחתם אשר לא ידעו את בני יעק' ואת כל הטובה
אשר עשו להם ואת כל גבורתם במצרים ׃ על
כן החלו כל מצרים מחיים החוא וחלאה למרר
את חיי בני יעק' ולענותם בכל עבורה קשה על כי

לא

לא ירעו את אנשים אשר הצילו אותם ביפי חרע'
׃ ונם פאת ל' היתה זאת לבני ישראל להחיב
להם באחריתם למען דעת כל בני ישר' את ל'
אלהיהם ׃ ולמען דעת את חאותות והמופתים
הנוראים אשר יעשה י' במצרי' בעבור עמו ישר' ל
לכען ייראו בני ישראל את ל' אלהי אבותם לעבד
אותו וללבת בכל דרכיו הם וזרעם אחריהם כל
ימיהם ׃ בן עשרים ושש שנים מלול במלכו
ותשעים ואיבע שנים מלך ׃ ויקראו כל מצריים
את שמו פרעה בשם אביו כפשעמם לעשות בכל
מלך המולך עליהם במצרים ׃ בעת ההיא יצאו
כל גדודי אנגיאס מלך אפריקה לפשוט בארץ
כתים בפעם נפעם לשלול את שללם ׃ וישמע
צפו בן ל' עזבן עשו מלך כתים את שמעם ויצא
לקראתם בחילו וילחם נם בדרך ׃ ויך צפו
את גדודי מלך אפריקה לפי חרב לא השאיר
מהם שריד ולא שב פחם אל אדוניו אפריקה
עד אחד ׃ וישמע אנגיאס את הדבר הזה
אשר עשו צפו בן אליפז לכל חילו אשר
חשמיד אותם ׃ וישמע אנגיאס את כל
חילו כל אנשי ארץ אפריקה עם רב מאד
בחול אשר על שפת הים ׃ וישלח אנגיאס
אל לקוש אחיו לאמר בא אלי עם כל אנשיך
ועזרני נכח את צפו ואת כל בני כתים אשר
השמידו את אנשי ויבא לוקוש עם כל חילו
חיל נדול מאד לעזר את אנגיאס אחיו להלחם
את צפו את בני כתים ׃ וישמע צפו ובני
כתים את חדבר הזה ויראו מאד ויפול פחד
נדול בלבם ׃ וישלח צפו נם חוא ספר
ארץ ארם ל' הדר בן בדד מלך ארם ל' כל
בני עשו לאמר ׃ שמעתי כי אנגיאס מלך אפריקה
בא ל' נם עם אחיו למלחם בנו ונירא מאד פבנו כי
חיל רב מאד ואף אש'בא ל' נם עם אחיו וחילו ונחתה
עלי את יגם אתם ונזרעי ונלחמה יחד באנגיאס
ובלוקוש אחיו והושעתה אותנו מידם ואם לא דעו

כי

כי נמות כלנו ׃ וישלח בני עשו ספר אל בני כתים
ואל צפו מלכם לאמר ׃ לא נוכל להלחם את
אנגיאס ואת עמו כי ברית ושלום בינו אתו זה
ימים רבים מימי בלע בן בעור המלך הראשון
ומימי יוסף בן יעקב מלך מצרים אשר נלחמנו אתו
בעבר הי דן בקברו את אביו ויהי כשמוע צפו את
דברי אחיו בני עשו ויחדל מעליהם ויירא צפו מפני
אנגיאס מאד ׃ ואנגיאס וליקוש אחיו ערכו את כל
חילם כשמנה מאו׳ אלף איש וילכו כתימה להלחם
את צפו ׃ וצפו בן אליפז יצא לקראתם בפחד
וברעדה כשלשת אלפים אנשים כל בני כתים ׃
ויאמרו כל בני כתים אל צפו התחנן נא בעדינו אל
אלהי אבותיך אולי יצילנו מכף אנגיאס וחילו כי
שמענו כי אלהים גדול הוא והוא מצול את כל
הבוטחים עליו ׃ וישמע צפו אל דבריהם ויבקש
צפו את י׳י ויאמר ׃ י׳י אלהי אברהם ויצחק אבותי
היום יודע כי אתה אלהים אמת וכל אלהי כל הגוים
הבל המה ותוהו ׃ זכור נא היום אלי את בריתך
את אברהם אבינו אשר ספרו לנו אבותינו ׃
ועשה חסד עמי היום בעבור אברהם ויצחק אבינו
והושעת אותי ואת בני כתים מיד מלך אפריקה
הבאים עלינו למלחמה ׃ וישמע י׳י בקול צפו
וידרוש אליו בעבור אברהם ויצחק ויציל י׳י את צפו
ואת בני כתים מיד אנגיאס ועמו ׃ וילחם צפו את
אנגיאס מלך אפריקה ואת כל עמו ביום ההוא ויתן
י׳י את כל אנשי אנגיאס ביד בני כתים ׃ ותכבד
המלחמה על אנגיאס ויך צפו את כל אנשי אנגיאס
וליקוש אחיו לפי חרב ׃ ויפל מהם עד ערב היום
ההוא כארבע מאות אלף איש ׃ וירא אנגיאס כי
מתו כל אנשיו וישלח הספר אל כל יושבי אפריקה
לבוא אליו לעזרו במלחמה ׃ ויכתוב בספר לאמר
כל הנמצא באפריקה יבוא אלי מבן עשר שנים
ומעלה כלם יבואו אלי ׃ והנה כאשר לא יבוא
ומת ואת כל אשר לו ואת כל ביתו יקח המלך ׃
ויראו כל יתר יושבי אפריקה מדברי אנגיאס

ויצאו

ויצאו מהעיר כשלשת מאות אלף איש ונער מבן
עשר שנים ויבואו אל אנגיאס ׃ ויהי מקץ עשרה
ימים ויערוך עוד אנגיאס מלחמה עם צפו עם בני
כתים ותהי מלחמה גדולה וחזקה מאד ביניהם
וישלך צפו מחיל אנגיא׳ ולוקש אחיו חללים רבים
בארץ כאלפים איש ויפול גם סוסיפטר שר צבא
אנגיאס במלחמה ההיא ׃ ויהי כאש׳ מת סוסיפטר
ויפנו גדודי אפריק׳ ויתנו עורף לנוס וינוסו ואנגיאס
ולוקש אחיו עמהם ׃ וירדפו צפו ובני כתים
אחריהם ויכו בהם עוד מכה רבה בדרך כמאתים
איש ׃ וירדפו את אזדרובל בן אנגיאס ויגס עם
אביו ויכו מאנשיו בדרך עשרים איש וימלט
אזדרובל מיד בני כתים ולא המיתוהו ׃ ואנגיאסו
ולוקוש אחיו ברח עם יתר אנשיהם וימלט ויבואו
אפריקה בפחד וברעדה ׃ וירא אנגיאוס מפני צפו
בן אליפז כל הימים פן ילחם עוד אתו ׃ ובלעם בן
בעור היה בעת ההיא עם אנגיאוס במלחמה ויהי
בראות כי גבר צפו על אנגיאס ויברח משם ויבא
כתימה ׃ ויקבלוהו צפו ובני כתים בכבוד גדול כי
ידע צפו את חכמת בלעם ויתן צפו לבלעם מתנות
רבות וישב אתו ׃ ויהי בשוב צפו מהמלחמה ויצו
ויפקוד את כל בני כתים אשר חלכו במלחמ׳ והנה
לא נפקד מהם איש וישמח צפו על הדבר הזה
ויוסף עוד ויחדש את מלכותו ויעש משתה לכל
עבדיו ׃ אך לא זכר צפו את י׳י ולא ידע כי י׳י עזר
אותו במלחמתו וכי הוא הציל אותו ועמו מיד
מלך אפריקה ׃ אך עודנו ילך בדרכי בני כתים
ובני עשו הרעים לעבוד אלהים אחרים כאשר
למדוהו אחיו בני עשו על כן יאמרו מרשעים יצא
רשע ׃ וימלוך צפו על כל בני כתים לבטח ואת
י׳י אשר הציל אותו ואת כל עמו מיד מלך אפריקה
לא ידע ׃ ולא יספו עוד גדודי אפריקה לבא כתימה
לשלול שלל כפעם בפעם כי ידעו את כל גבורת
צפו אשר חכה את כלם לפי חרב ׃ ויירא אנגיאס
מפני צפו בן אליפז ומפני בני כתים כל הימים ׃

בעת

בעת ההיא בשוב צפו ממלחמה וכראות צפו כי גבר
על כל אנשי אפריקה וימיתם לפי חרב במלחמה :
ויהיעץ צפו עם כל בני כתי׳ ללכת מצרים׳ להלחם
את בני יעקב ואת פרעה מלך מצרים ׳ כי שמע צפו כי
מתו כל גבורי מצרים וכי מת יוסף ואחיו בני יעקב
וישארו כל בניהם בני ישראל במצרים : ויאמר צפו
ללכת להלחם אתם ואת כל מצרים לנקום מהם את
נקמת אחיו בני עשו אשר הכה יוסף ואחיו וכל
מצרים בארץ כנען בעלותה לקבור את יעקב׳ בחברון
וישלח צפו מלאכים אל הדד בן בדד מלך אדום
ואל כל אחיו בני עשו לאמר : הלא אמרתם כי לא
תלחמו את מלך אפריקה כי בעל ברית כם הוא הנני
אנכי נלחמתי בו והכתיו ואת כל עמו ׳ ועתה אמור
אמרתי להלחם את מצרים ואת בני יעקב אשר שם
ונקמתי מהם את אשר עשה יוסף ואחיו אבותיהם
לנו בארץ כנען בעלותם לקבור את אביהם בחברון ׳
ועתה אם יש את נפשכם לבוא אלי לעזרני ללכת
להלחם אתם ואת מצרים ונקמנו מהם נקמת אחינו
: וישמעו בני עשו אל דברי צפו ויתקבצו יחד כל בני
עשו עם רב מאד וילכו לעזור את צפו ואת בני כתים
במלחמה : וישלח צפו אל כל בני קדם ואל כל בני
ישמעאל בדברים האלה ויתקבצו וילכו כלם לעזרת
צפו ובני כתים למלחמה על מצרים ׳ ויצאו ויבואו
כל המלכים האלה מלך אדום ובני קדם וכל בני
ישמעאל וצפו מלך כתים ויערכו את כל צבאותיהם
בחברון ׳ ותהי כל המחנ׳ כבד מאד כמהלך שלשת
ימים עם רב כחול אשר על שפת הים אשר אין להם
מספר ׳ וירדו כל המלכים האלה וכל צבאותיהם
ויבואו על כל מצרי׳ למלחמה ויחנו כלם יחד בבקעת
פתרוס ׳ וכל מצרים שמעו את שמעם ויתקבצו גם
הם כל אנשי ארץ מצרי׳ וכל הערים אשר במצרים
כשלש מאות אלף איש : וגם מבני ישראל אשר היו
בארץ גושן בימים ההם שלחו אנשי מצרים אליהם
לבוא אתם ללכת להלחם יחד עם כל המלכים :
ויתקבצו כל איש ישראל בעת ההיא ויהיו כמאה

וחמשים

וחמשים איש וילכו למלחמה לעזרת מצרים ׳
ויצאו איש ישראל ומצרים כשלש מאות אלף איש
ומאה וחמשים איש וילכו לקראת המלכים ההם
למלחמה ויתיצבו כלם מחוץ לארץ גושן נגד
פתרוס ׳ ומצרים לא האמינו בישראל ללכת
עמהם במחניהם יחד למלחמה כי אמרו כל
מצרים פן יסגרוני בני ישראל ביד בני עשו ובני
ישמעאל כי אחיהם הם : ויאמרו כל מצרים אל
בני ישראל התיצבו פה אתם יחד במעמדכ׳ והלכנו
כלנו אנחנו ונלחמנו בבני עשו וישמעאל : והיה
אם יחזקו ממנו המלכים האלה ובאתם אתם
כלכם יחד עליהם ועזרתם אותנו ויעשו בני ישראל
כן ׳ וצפו בן אליפז בן עשו מלך כתים הדד בן
בדד מלך אדום וכל מחניהם וכל בני קדם ובני
ישמעאל עם רב כחול חונים יחד בבקעת פתרוס
נגד תחפנחס ׳ ושם היה במחנה צפו בלעם בן
בעור הארמי כי בא עם בני כתים למלחמ׳ ובלעם
היה איש נכבד מאד בעיני צפו ואנשיו ׳ ויאמר
צפו אל בלעם קסמי נא לנו בקסם ונדעה מי יגבר
במלחמה הזאת האנחנו או מצרים : ויקם בלעם
וישב בחכמת הקסם ויתחכם לדעת ולא נתכן
אליו הקסם ותשחת המלאכה בידו : ויוסף
לעשותה עוד ולא נתכנה ויתיאש ממנה בלעם
ויעזבה ולא עשה אותה : כי מי׳ היתה זאת
למען הפיל י׳ את צפו ואת עמו ביד בני ישראל
אשר בטחו בי׳ אלהי אבותם במלחמתם ׳
ויערכו צפו והדד את מערכתם למלחמה וילכו
כל מצרים לבדם יחד לקראתם כשלש מאות
אלף איש ואין אחד מבני ישראל אתם ׳ וילחמו
כל מצרים עם המלכים האלה נגד פתרוס
ותחפנחס ותכבד המלחמה על המצרים ׳
ויחזקו המלכים מהמצרים במלחמה ההיא ויפלו
ממצרים ביום ההוא כמאה ושמונים איש
ומאנשי המלכים נפלו כשלשים איש וינוסו כל
אנשי מצרים לפני המלכים וירדפו בני עשו

וישמע אל את מצרים הלוך והכות אותם עד המקו׳
אשר שם מחנה בני ישראל ׳ ויצעקו כל מצרים אל
ישראל לאמר מחרו אלינו ועזרונו והושעתם אותנו
מיד עשו וישמעאל ובני כתים : וירוצו בני ישראל
ממקום מעמדם כמאה וחמשים איש אל מחנות
המלכים האלה ויצעקו בני ישראל אל י׳ אל היתם
להציל אותם : וישמע י׳ אל ישראל ויתן י׳ את
כל אנשי המלכים בידם ׳ וילחמו בני ישראל את
המלכים האלה ויכו בני ישראל מאנשי המלכים
מכה רבה כארבעת אלפים איש : ויתן י׳ מהומה
גדולה במחנות המלכים ויפול פחד בני ישראל
עליהם ׳ וינוסו כל צבאות המלכים האלה לפני
בני ישראל וירדפו אחריהם בני ישראל הלוך
והכות עד גבול ארץ כוש : ויהרגו מהם בני ישראל
בדרך עוד כאלפים איש ומבני ישראל לא נפל
אחד ׳ וכראות מצרים כי נלחמו בני ישראל עם
המלכי׳ במעט אנשים וכי היתה המלחמה חזקה
מאד ביניהם ׳ ויראו כל מצרי׳ מאד לנפשותם
מהמלחמה החזקה ויברחו כל מצרי׳ בהחבא
איש איש ממערכת המלחמה ויתחבאו בדרך
ויעזבו את ישראל להלחם ׳ ובני ישראל הכו את
אנשי המלכים החם מכה רבה מאד וישובו
מעליהם אחרי אשר הבריחו אותם עד גבול ארץ
כוש ׳ וידעו כל ישראל את המעשה אשר עשו
להם אנשי מצרי׳ אשר ברחו מעליה׳ מהמלחמה
ויעזבו להלחם ׳ ויעשו גם הם בני ישראל בערמה
והיה כאשר שבו בני ישראל מהמלחמה ומצאו
מהמצרי׳ בדרך ויהרגו אותם בדרך ׳ ויהי
בהרגם אותם ויאמרו אליה׳ כדברים האלה ׳
מדוע באתם מעלינו ותעזבונו במתי מעט אנשים
להלחם במלכי׳ האלה אשר הם בעם רב להכות
אותנו ותמלטו אתם את נפשותיכ׳ ׳ ויש אשר
ומצאו אותם בני ישראל בדרך וידברו אליהם בני
ישראל איש אל רעהו ׳ דברי׳ האלה ׳ הכו
הכו כי ישמעאלי׳ הוא או אדומי׳ או מבני כתים

הוא

הוא ועמדו עליו והרגוהו והם ידעו כי מצרי׳ הוא
׳ ויעשו בני ישראל את הדברים האלה בערמה
על מצרי׳ על אשר עזבום במלחמה ויברחו
מעליהם ׳ ויהרגו בני ישראל מאנשי מצרי׳ בדרך
במעשה הזה כמאתי׳ איש ׳ ויראו כל אנשי
מצרי׳ את הרעה אשר עשו להם בני ישראל ויראו
כל מצרי׳ מבני ישראל מאד כי ראו את גבורתם
הגדולה וכי לא נפל מהם איש ׳ וישובו כל בני
ישראל בשמחה אל דרכם גושנה ויתר מצרים
שבו איש למקומו ׳ פ ׳ ויהי אחרי כן ויתקבצו
כל יועצי פרעה מלך מצרי׳ וכל זקני מצרי׳ ויבאו
כלם לפני המלך וישבו לו אפים ארצה וישבו
לפניו ׳ וידברו היועצי׳ וכל זקני מצרי׳ לפני המלך
לאמר ׳ הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו
ואתה ידעת את כל הרעה אשר עשו לנו בדרך
בשובנו מהמלחמה ׳ וגם הנך ראית את גבורתם
החזקה כי גבורה להם מאבות׳ ׳ כימתי מעט
אנשי׳ עמדו לנו׳ עם רב כחול הים ויכום לפי חרב
ומהם לא נפל אח׳ ואף אם יהיו רבי׳ כי אז ישמידו
אותם כלם ׳ עתה הבה לנו עצה מה לעשות
להם עד אשר נאבדם ונשמידם מעט מעט כלם
מעלינו פן ירבו עלינו בארץ ׳ כי אם ירבו בני ישראל
בארץ והיה לנו לשטן והיה כי תקראנה מלחמה
ונוסף גם הוא עלינו בגבורתו החזקה עם שונאינו
וגלחמנו בנו והשמידונו מן הארץ ועלו ממנה
ויען המלך את זקני מצרי׳ ויאמר אליהם זאת
העצה היעוצה על ישראל וממנה לא נסור ׳
הנה ארץ פיתום ורעמסס ערים בלתי חזק
מהמלחמה לנו ולכם לבנות אותם ולחזק׳ ׳ ועתה
לכו גם אתם ועשו בערמה עליהם והעבירי קול
במצרי׳ ובגשן במצות המלך לאמר ׳ לכם כל
אנשי מצרי׳ וגושן ופתרים וכ׳ יושביהם המלך
צוה עלינו לבנות את פיתום ואת רעמסס ולחזקה
מהמלחמה מי בכם מכל מצרי׳ ומבני ישראל ומכל
יושבי הערי׳ לבנות עמנו ולתת שכרו יום יום

במצות

במצות המלך והלכתם אתם ראשונה ועשיתם
בערמה והתקבצתם ובאת׳ פיתום ורעמסס לבנות
: והיה כאשר תבנו תעבירו את הקול כדבר הזה
בכל מצרי׳ יום יום במצות המלך : והיה כאשר
יבאו אתכם מבני ישראל לבנות עמכם ונתתם
להם שכרם יום יום ימים אחדים : והיה כאשר
יבנו כלם עמכם יום יום בשכרם והברחתם את
עצמכם מעליהם יום יום אחד אחד בהחבא
וקמתם והיותם עליהם לנוגשים ולשוטרים
: ועזבתם אותם אחרי כן לבנות בלתי
שכר והיה אם ימאנו והתחזקתם עליהם כלכם
לבנות בחזקה : והיה אם עשו תעשו
הדבר הזה והיה טוב לנו אנחנו לחזק את ארצנו
ורע לבני ישראל : כי מיגיעת הבנין והמלאכה
ימעטו בני ישראל כי תשביתו אותם מעל נשיהם
יום יום : וישמעו כל זקני מצרים את עצת
המלך ותיטב העצה בעיניהם ובעיני עבדי פרעה
ובעיני כל מצרים ויעש כדבר המלך : ויצאו כל
עבדי פרעה מלפני המלך ויעבירו קול בכל מצרי׳
ובתחפנהם ובגשן ובכל הערי׳ אשר סביבו׳ מצרים
לאמר : אתם ראיתם את אשר עשו לנו בני עשו
וישמעל אשר באו עלינו למלחמה ויאמרו להשמי׳
אותנו : ועתו הנה צוה המלך עלינו לחזק את הארץ
לבנו׳ את ערי פיתו׳ ואת רעמסס ולחזקם מהמלחמ׳
בבואם עלינו : מי בכם מכל מצרים ובני ישראל
אשר יבוא לבנות אתנו ויותן לו שכרו יום יום מאת
המלך כמצותו : ויהי כשמוע מצרי׳ וכל בני ישרל
את כל אשר דברו עבדי פרע׳ : ויבואו מהמצרי׳
וכל בני ישראל לבנות עם עבדי פרעה את פיתום
ואת רעמס׳ אך כל בני לוי לא באו עם ישרל אחיה׳
לבנות : וכל עבדי פרעה ושריו באו בערמה
בראשונה לבנות עם כל ישרל כשכירי יום ויתנו
לישרל שכרם יום יום בראשונה : ויבנו עבדי
פרעה עם כל ישראל ויעשו במלאכה ההיא עם
ישראל חדש ימים : ויהי מקץ חדש ימים

ויחלו

ויחלו כל עבדי פרעה לברוח מעם ישראל בהחבא
אחד אחד יום יום : וישראל עודם עושים
במלאכה בעת ההיא אך עודם לוקחים את שכרם
יום יום בעת ההיא כי עוד אנשים מהמצרים
עושים במלאכה בעת ההיא עם ישראל על כן
נותנים המצרים לישראל שכרם בימים ההם
בעבור יקחו גם הם המצרים אחיהם את שכר
עבודתם : ויהי מקץ ימים וארבעה חדשים
ברחו כל מצרים מעל בני ישראל וישארו בני
ישראל לבדם בושים במלאכה : ויהי כאשר
ברחו כל מצרים מעל בני ישראל וישובו ויהיו
עליהם לנוגשים ולשוטרים : ומהם אשר עמדו
על בני ישראל לשרי מסים לקחת מהם את כל
אשר נתנו להם בשבר עבודת׳ : ויעשו המצרים
לבני ישראל במעשה הזה יום יום למען ענות את
ישראל ככל עבודתם : ויהיו כל בני ישראל
לבדם עושים בעבודה ומנעו כל מצרים מתת
שכר לבני ישראל מהיום ההוא והלאה : ויהי
כאשר ימאן כל איש ישראל לעשות במלאכה על
אשר לא ניתן לו שכרו : ונגשו לו כל הנוגשים
עליה׳ וכל עבדי פרעה וחכו אותו במכות נמרצות
והשיבו אותו בחזקה לעבוד עם אחיו ככה יעשו
כל מצרים לבני ישראל כל הימים : ויראו
כל בני ישראל מהמצרים מאד בדבר הזה וישובו
ויעבד כל בני ישראל לבדם בלא שכר :
ויבנו בני ישראל את פיתום ואת ארץ רעמסס
ויעשו את המלאכה כל בני ישראל מהם לבנים
לבנים ומהם בונים : ויבנו בני ישראל ויחזקו
את כל ארץ מצרים וכל חומותיה ויעשו בני ישרל
מלאכה ההיא שנים וימים רבים עד יום זכור
יי׳ אותם ויוציאם ממצרים אך כל בני לוי לא חיו
עם ישראל אחיהם בעבודה ההיא מבראשונה
עד יום צאתם ממצרים : כי ידעו כל בני לוי
כי במרמה דברו כל מצרים אל ישראל את כל
הדברים האלה על כן חדלו כל בני לוי בנגשת אל

העבודה

העבודה עם אחיהם ׃ וגם כל מצרים לא שמו
פניהם אל בני לוי לעבוד אחרי כן אחרי אשר לא חיו
עם אחיהם מבראשונה על כן עזבו אותם כל
מצרים ׃ ותלך יד אנשי מצרי׳ הלוך וקשה על
בני ישראל העבודה ההיא ויעבידו מצרים את בני
ישראל בפרך ׃ וימררו המצרים את חיי בני ישראל
בעבודה קשה בחומר ובלבנים וגם בכל עבודה
אשר תחיה למצרים בשדה ׃ ויקראו בני ישראל
את מלול מלך מצרים מרור מלך מצרי׳ כי בימיו
מררו המצרים את הייהם בכל עבודה ׃ ובכל
עבודה אשר יעבודו מצרים את בני ישראל יעבדו
בהם בפרך ׃ למען ענות את בני ישראל ׃ אך
כאשר יענו אות׳ כן ירבו בני ישראל וכן יפרוץ ויקוצו
מצרים מפני בני ישראל ׃ בעת ההיא מת הדד
בן כדד מלך אדו׳ וימלוך תחתיו שמלה ממשרקה
מארץ בני קדם ׃ בשנת שלש עשרה שנה לפרעה
מלך מצרים היא שנת מאה שנה וחמש עשרה
שנה לרדת ישראל מצרימה ׃ מלך שמלה על
אדום שמנת עשרה שנה ׃ ויהי במלכו ויוצא
צבא להלחם את צפו בן אליפז ואת בני כתים על
אשר נלחמו עם אנגיאס מלך אפריקה וישמידו
את כל חילו ׃ אך לא נלחם אתו כי מנעי אותו
בני עשו לאמר כי אחיהם הוא ׃ וישמע שמלה
בקול בני עשו ויפן וישב שם כל חילו ארץ אדו ולא
הלך להלחם את צפו בן אליפז ׃ ופרעה מלך מצרי׳
שמע הדבר הזה לאמר יעץ שמלה מלך אדום
להלחם את בני כתים ואחר יבוא להלחם את
מצרים ׃ ויהי כשמוע מצרים את הדבר הזה
ויכבידו את העבודה על בני ישראל פן יעשו להם
ישראל כאשר עשו להם במלחמתם את בני עשו
בימי הדד ׃ ויאמרו מצרים אל בני ישראל מהרו
ועבדו את עבודתכם וכלו את מעשיכם וחזקתם
את הארץ פן יבואו בני עשו אהיב׳ עלינו למלחמה
כי בעבורכם הם באים אלינו ׃ ויעשו בני ישראל
את עמדה כל אנשי מצרים יום יום ויענו מצרים
את

את בני ישראל למען המעיט אותם בארץ ׃ אך
כאשר ירבו כל מצרים בעבודה על בני ישראל כן
ירבו בני ישראל וכן יפרוצו ותמלא כל מצרים מבני
ישראל ׃ ויהי בשנ׳ מאה וחמש ועשרי׳ שנה לרדת
ישראל מצרימה בראות כל מצרים כי לא נהיתה
עצתם בישראל אך הם ירבו ויפרוצו ותמלא ארץ
מצרים וארץ גושן מבני ישראל ׃ וילכו כל זקני
מצרים וחכמיה ויבואו לפני המלך וישתחוו לו
וישבו לפניו ׃ ויאמרו כל זקני מצרים וכל חכמיה
אל המלך יחי המלך לעולם ׃ יעוץ יעצת אותנו
את העצה אשר יעצת על בני ישראל ונעש להם
כדבר המלך ׃ והיה מדי הכביד עליהם את
העבודה כן ירבו וכן יפרוצו בארץ והנה כל הארץ
מלאה מהם ׃ ועתה אדוני המלך עיני כל מצרים
עליך לתת להם עצה נחכמתך באשר יוכלו על
ישראל לאבדה ולהמעיטה ׃ מן הארץ ויען המלך
אותם לאמר הבו אתם עצה בדבר הזה ונדעה מה
לעשות להם ׃ ויען סרים אחד מיועצי המלך ויאמר
איוב מארם נחרים מארץ עוץ את המלך לאמר ׃
אם על המלך טוב ישמע נא את עצת עבדו ויאמר
לו המלך דבר ׃ וידבר איוב לפני המלך והשרים
ולפני כל זקני מצרים לאמר ׃ הנה עצת המלך
אשר יעץ בימים ההם בעבודת בני ישראל טובה
היא מאד ולא תשביתו מעליהם המלאכה ההיא
עד עולם ׃ ואולם זאת העצה היעוצה עליהם
אשר תוכלו להמעיטם בה אם על המלך טוב
לעשות ׃ הנה אנחנו יריאים מהמלחמה זה
ימים רבים ונאמר בפרות ישראל בארץ יגרשו
אותנו מן הארץ כאשר תקראנה מלחמה ׃ אם
על המלך טוב יצא דבר מלכות מלפניו ויכת׳ בדתי
מצרי׳ ולא יעבור אשר כל זכר הילוד לעברי׳ ישפך
דמו ארצה ׃ והיה בעשותכם הדבר כאשר ימותו
כל זכ׳ כבני ישראל וחדלה מעלנו רעת מלחמותיה ׃
יעשה פרעה ויקרא לכל המילדו׳ העבריו׳ ויצוה
אליהן על הדבר הזה לעשותו וייטב הדבר בעיני
המלך.

המלך החשדים ויש המלך כדבר אזב : וישלח
פרעה ויקרא למילדות העבריות אשר שם האחת
שפרה ושם השנית פועה : ותכאן המילדת את
המלך מצרים ותעמדנה על האבנים אם בן
הוא והמתן אותו ואם בת היא וחיה אם
לא תעשון הדבר הזה ושברתי את בן ואת כל בתיכ
באש : ותיראן המילדות את האלהים ולא עשו
כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיין את הילדים
: ויקרא מלך מצרים למילדות ותאמר להן
מדוע עשיתן הדבר הזה ותחיין את הילדים
: ותאמרן המילדות אל פרעה כי לא כנשים
המצריות העברית כי חיות הנה בטרם תבא אליהן המילדת וילדו
: ויטב אלהים למילדות וירב העם
ויעצמו מאד : ויהי כי יראו המילדות את האלהים ויעש
להם בתים : ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל הבן
הילוד היאורה תשליכהו וכל הבת תחיון
: וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי
ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא
ותצפנהו שלשה ירחים : ולא יכלה עוד הצפינו
ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת
ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאר
: ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו
ותרד בת פרעה לרחץ על היאר ונערתיה הלכת
על יד היאר ותרא את התבה בתוך הסוף
ותשלח את אמתה ותקחה : ותפתח ותרא אתו
את הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר
מילדי העברים זאת : ותאמר אחתו אל בת פרעה
האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית
ותינק לך את הילד : ותאמר לה בת פרעה לכי
ותלך העלמה ותקרא את אם הילד : ותאמר
לה בת פרעה הלכי את הילד הזה והיניקהו לי
ואני אתן את שכרך ותקח האשה הילד ותניקהו
: ויגדל הילד ותבאהו לבת פרעה והי לה לבן
ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו
: ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו
וירא בסבלתם ויראה איש מצרי מכה איש עברי
מאחיו : ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את
המצרי ויטמן בחול : ויצא ביום השני והנה
שני אנשי עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה
רעך : ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו
הלהרגני אתה אמר אתה הרגת את המצרי
ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר : וישמע
פרעה את הדבר הזה ויבקש להרג את משה
וישב משה מפני פרעה וישב בארץ מדין
וישב על הבאר : ולכהן מדין שבע בנות
ותבאנה וידלו ותמלאנה את הרהטים להשקות
צאן אביהן : ויבאו הרעים ויגרשום ויקם משה
ויושיעם וישק את צאנם : ותבאנה אל רעואל
אביהן ויאמר מדוע מהרתן בא היום : ותאמרן
איש מצרי הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה לנו
וישק את הצאן : ויאמר אל בנתיו ואיו למה
זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם
: ויואל משה לשבת את האיש ויתן את
צפרה בתו למשה : ותלד בן ויקרא את שמו
גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה
: ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים
ויאנחו בני ישראל מן העבדה ויזעקו ותעל
שועתם אל האלהים מן העבדה : וישמע אלהים
את נאקתם ויזכר אלהים את בריתו את אברהם
את יצחק ואת יעקב : וירא אלהים את בני
ישראל וידע אלהים : ומשה היה רעה את צאן
יתרו חתן כהן מדין וינהג את הצאן אחר
המדבר ויבא אל הר האלהים חרבה : וירא
מלאך יהוה אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא
והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל
: ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה
הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה : וירא יהוה
כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה
ויאמר משה משה ויאמר הנני : ויאמר אל
תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום
אשר אתה עמד עליו אדמת קדש הוא
: ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה כי ירא
מהביט אל האלהים : ויאמר יהוה ראה ראיתי
את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי
מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו
: וארד להצילו מיד מצרים ולהעלתו מן
האדמה ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ
זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והאמרי
והפרזי והחוי והיבוסי : ועתה הנה צעקת בני
ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר
מצרים לחצים אתם : ועתה לכה ואשלחך אל
פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים
: ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך
אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים
: ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי
אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים
תעבדון את האלהים על ההר הזה : ויאמר משה
אל האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל
ואמרתי להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם
ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם
: ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה
ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני
אליכם : ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר
אל בני ישראל יהוה אלהי אבתיכם אלהי
אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם
זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר
: לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם
יהוה אלהי אבתיכם נראה אלי אלהי אברהם
יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת
הערוך אשר נעשה לכם במצרים : ואמר אעלה
אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני והחתי
והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אל ארץ זבת
חלב ודבש : ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני
ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו יהוה
אלהי העברים נקרה עלינו ועתה נלכה נא
דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה
אלהינו : ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך
מצרים להלך ולא ביד חזקה : ושלחתי את ידי
והכיתי את מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה
בקרבו ואחרי כן ישלח אתכם : ונתתי את חן
העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון לא
תלכו ריקם : ושאלה אשה משכנתה ומגרת
ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על
בניכם ועל בנתיכם ונצלתם את מצרים
: ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא
ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך יהוה
: ויאמר יהוה אליו מה זה בידך ויאמר מטה
: ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו ארצה
ויהי לנחש ויברח משה מפניו : ויאמר יהוה
אל משה שלח ידך ואחז בזנבו וישלח ידו
ויחזק בו ויהי למטה בכפו : למען יאמינו כי
נראה אליך יהוה אלהי אבתם אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב : ויוסף יהוה עוד
הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוצא
והנה ידו מצרעת כשלג : ויאמר השב ידך
אל חיקך וישב ידו אל חיקו ויוצא מחיקו
והנה שבה כבשרו : והיה אם לא יאמינו לך
ולא ישמעו לקול האות הראשון ויאמינו לקול
האות האחרון : והיה אם לא יאמינו גם לשני
האתות האלה ולא ישמעו לקלך ולקחת מימי
היאר ושפכת היבשה והיו המים אשר תקח
מן היאר והיו ליבשת דם : ויאמר משה אל
יהוה בי אדני לא איש דברים אנכי גם
מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך
כי כבד פה וכבד לשון אנכי
: ויאמר יהוה אליו מי שם פה לאדם או מי
ישום אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי
יהוה : ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך והורתיך
אשר תדבר : ויאמר בי אדני שלח נא ביד
תשלח : ויחר אף יהוה במשה ויאמר הלא
אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא
וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו
: ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי
אהיה עם פיך ועם פיהו והורתי אתכם את
אשר תעשון : ודבר הוא לך אל העם והיה הוא
יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים
: ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו
את האתת : וילך משה וישב אל יתר חתנו
ויאמר אליו אלכה נא ואשובה אל אחי אשר
במצרים ואראה העודם חיים ויאמר יתרו
למשה לך לשלום : ויאמר יהוה אל משה
במדין לך שוב מצרימה כי מתו כל האנשים
המבקשים את נפשך : ויקח משה את אשתו
ואת בניו וירכבם על החמור וישב ארצה
מצרים ויקח משה את מטה האלהים בידו
: ויאמר יהוה אל משה בלכתך לשוב מצרימה
ראה כל המפתים אשר שמתי בידך ועשיתם
לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח
את העם : ואמרת אל פרעה כה אמר יהוה
בני בכרי ישראל : ואמר אליך שלח את בני
ויעבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הרג את בנך
בכרך : ויהי בדרך במלון ויפגשהו יהוה
ויבקש המיתו : ותקח צפרה צר ותכרת את
ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים
אתה לי : וירף ממנו אז אמרה חתן דמים
למולת : ויאמר יהוה אל אהרן לך לקראת
משה המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים
וישק לו : ויגד משה לאהרן את כל דברי יהוה
אשר שלחו ואת כל האתת אשר צוהו
: וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני
ישראל : וידבר אהרן את כל הדברים אשר
דבר יהוה אל משה ויעש האתת לעיני העם
: ויאמן העם וישמעו כי פקד יהוה את בני
ישראל וכי ראה את עניים ויקדו וישתחוו
: ואחרי כן באו משה ואהרן ויאמרו אל
פרעה כה אמר יהוה אלהי ישראל שלח את
עמי ויחגו לי במדבר : ויאמר פרעה מי יהוה
אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל לא ידעתי
את יהוה וגם את ישראל לא אשלח
: ויאמרו אלהי העברים נקרה על אלהינו
נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה
ליהוה אלהינו פן יפגענו בדבר או בחרב
: ויאמר אלהם מלך מצרים למה משה ואהרן
תפרעו את העם ממעשיו לכו לסבלתיכם
: ויאמר פרעה הן רבים עתה עם הארץ
והשבתם אתם מסבלתם : ויצו פרעה ביום
ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר
לא תספו לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול
שלשם הם יהלכו וקששו להם תבן : ואת
כתכנת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם
תכינו עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם
על כן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו
: תכבד העבדה על האנשים ויעשו בה ואל
ישעו בדברי שקר : ויצאו נגשי העם ושטריו
ויאמרו אל העם לאמר כה אמר פרעה איני
נתן לכם תבן : אתם לכו קחו לכם תבן
מאשר תמצאו כי אין נגרע מעבדתכם דבר
: ויפוצו העם בכל ארץ מצרים לקשש קש
לתבן : והנגשים אצים לאמר כלו מעשיכם
דבר יום ביומו כאשר היו מקש התבן
: ויכו שטרי בני ישראל אשר שמו עליהם
נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם
לבנת כתמול שלשם גם תמול גם היום
: ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל פרעה
לאמר למה תעשה כה לעבדיך : תבן לא
נתן לעבדיך ולבנה אמרים לנו עשו ונה
הנה עבדיך מכים וחטאת עמך : ויאמר נרפים
נרפים אתם על כן אתם אמרים נלכה נזבחה
ליהוה : ועתה לכו עבדו ותבן לא יתן לכם
וכתכן לבנים תתנו : וירא שטרי בני ישראל
אתם ברע לאמר לא תגרעו מלבניכם דבר יום
ביומו : ויפגעו את משה ואת אהרן נצב
לקראתם בצאתם מאת פרעה : ויאמרו אלהם
יראה יהוה עליכם וישפט אשר הבאשתם את
ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב
בידם להרג אתנו : וישב משה אל יהוה
ויאמר אדני למה הרעות לעם הזה למה זה
שלחתני : ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך
הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך
: ויאמר יהוה עתה תראה אשר אעשה לפרעה
כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם
מארצו : וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו
אני יהוה : וארא אל אברהם אל יצחק ואל
יעקב באל שדי ושמי יהוה לא נודעתי להם
: וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את
ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר גרו בה
: וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל
אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את בריתי
: לכן אמר לבני ישראל אני יהוה והוצאתי
אתכם מתחת סבלות מצרים והצלתי אתכם
מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים
גדלים : ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם
לאלהים וידעתם כי אני יהוה אלהיכם המוציא
אתכם מתחת סבלות מצרים : והבאתי אתכם
אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה
לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם
מורשה אני יהוה : וידבר משה כן אל בני
ישראל ולא שמעו אל משה מקצר רוח
ומעבדה קשה : ויאמר יהוה אל משה לאמר
בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני
ישראל מארצו : ויאמר משה לפני יהוה לאמר
הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני
פרעה ואני ערל שפתים : וידבר יהוה אל משה
ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה
מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים
: אלה ראשי בית אבתם בני ראובן בכור
ישראל חנוך ופלוא חצרון וכרמי אלה משפחות
ראובן : ובני שמעון ימואל וימין ואהד
ויכין וצחר ושאול בן הכנענית אלה משפחות
שמעון : ואלה שמות בני לוי למולדתם גרשון
וקהת ומררי ושני חיי לוי מאה שלשים
ושבע שנה : בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם
: ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל
ושני חיי קהת מאה שלשים ושבע שנה
: ובני מררי מחלי ומושי אלה הם משפחת
הלוי למולדתם : ויקח עמרם את יוכבד דדתו
לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה ושני
חיי עמרם מאה שלשים ושבע שנה
: ובני יצהר קרח ונפג וזכרי : ובני עזיאל
מישאל ואלצפן וסתרי : ויקח אהרן את אלישבע
בת עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו
את נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר
: ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה
משפחת הקרחי : ואלעזר בן אהרן לקח לו
מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס
אלה ראשי אבות הלוי למשפחתם : הוא אהרן
ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו את בני
ישראל מארץ מצרים על צבתם : הם המדברים
אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל
ממצרים הוא משה והוא אהרן : ויהי ביום
דבר יהוה אל משה בארץ מצרים
: וידבר יהוה אל משה לאמר אני יהוה דבר
אל פרעה מלך מצרים את כל אשר אני דבר
אליך : ויאמר משה לפני יהוה הן אני ערל
שפתים ואיך ישמע אלי פרעה : ויאמר יהוה
אל משה ראה נתתיך אלהים לפרעה ואהרן
אחיך יהיה נביאך : אתה תדבר את כל אשר
אצוך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה ושלח את
בני ישראל מארצו : ואני אקשה את לב פרעה
והרביתי את אתתי ואת מופתי בארץ מצרים
: ולא ישמע אליכם פרעה ונתתי את ידי במצרים
והוצאתי את צבאי את עמי בני ישראל מארץ
מצרים בשפטים גדלים : וידעו מצרים כי אני
יהוה בנטתי את ידי על מצרים והוצאתי את
בני ישראל מתוכם : ויעש משה ואהרן כאשר
צוה יהוה אתם כן עשו : ומשה בן שמנים
שנה ואהרן בן שלש ושמנים שנה בדברם
אל פרעה : וידבר יהוה אל משה ואל אהרן
לאמר : כי ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם
מופת ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך
לפני פרעה יהי לתנין : ויבא משה ואהרן
אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה יהוה ויהי
אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו
ויהי לתנין : ויקרא גם פרעה לחכמים
ולמכשפים ועשו גם המה חרטמי מצרים בלהטיהם
כן : ויטלו איש מטהו ויהיו לתנינם ויבלע
מטה אהרן את מטותם : ויחזק לב פרעה
ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה
: ויאמר יהוה אל משה כבד לב פרעה מאן
לשלח העם : לך אל פרעה בבקר הנה יצא
המימה ונצבת לקראתו על שפת היאר והמטה
אשר נהפך לנחש תקח בידך : ואמרת אליו
יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח
את עמי ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד
כה : כה אמר יהוה בזאת תדע כי אני יהוה
הנה אנכי מכה במטה אשר בידי על המים
אשר ביאר והפכו לדם : והדגה אשר ביאר
תמות ובאש היאר ונלאו מצרים לשתות מים
מן היאר והיה הדם בכל ארץ מצרים
: ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן קח
מטך ונטה ידך על מימי מצרים על נהרתם
על יאריהם ועל אגמיהם ועל כל מקוה מימיהם
ויהיו דם והיה דם בכל ארץ מצרים ובעצים
ובאבנים : ויעשו כן משה ואהרן כאשר צוה
יהוה וירם במטה ויך את המים אשר ביאר
לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל המים
אשר ביאר לדם : והדגה אשר ביאר מתה
ותבאש היאר ולא יכלו מצרים לשתות מים
מן היאר ויהי הדם בכל ארץ מצרים
: ויעשו כן חרטמי מצרים בלהטיהם ויחזק
לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה
: ויפן ויבא אל ביתו ולא שת לבו גם לזאת
: ויכרו כל מצרים סביבת היאר מים לשתות
כי לא יכלו לשתת מימי היאר ותמלאו כל
ארץ מצרים מים : ויהי אחרי הכות יהוה
את היאר ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה
ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח את עמי
ויעבדני : ואם מאן אתה לשלח הנה אנכי
נגף את כל גבולך בצפרדעים : ושרץ היאר
צפרדעים ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך
ועל מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך
ובמשארותיך : ובך ובעמך ובכל עבדיך יעלו
הצפרדעים : ויאמר יהוה אל משה אמר אל
אהרן נטה את ידך במטך על הנהרות על
היארים ועל האגמים והעל את הצפרדעים על
ארץ מצרים : ויט אהרן את ידו על מימי
מצרים ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים
: ויעשו כן החרטמים בלהטיהם ויעלו את
הצפרדע על ארץ מצרים : ויקרא פרעה למשה
ולאהרן ויאמר חלו אל יהוה ויסר הצפרדעים
ממני ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו ליהוה
: ויאמר משה לפארה התפאר עלי למתי
אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית הצפרדעים
ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה : ויאמר
למחר ויאמר כדברך למען תדע כי אין כיהוה
אלהינו : ויסרו הצפרדעים ממך ומבתיך
ומעבדיך ומעמך רק ביאר תשארנה
: ויצאו משה ואהרן מעם פרעה ויצעק משה
אל יהוה על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה
: ויעש יהוה כדבר משה וימתו הצפרדעים
מן הבתים מן החצרות ומן השדות : ויכמו
אתם חמרם חמרם ותבאש הארץ : ויראו
פרעה כי היתה הרוחה וכבד את לבו ולא
שמע אלהם כאשר דבר יהוה : ויאמר יהוה
אל משה אמר אל אהרן נטה את מטך והך
את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ מצרים
: ויעשו כן ויט אהרן את ידו במטהו ויך את
עפר הארץ ותהי הכנם באדם ובבהמה כל עפר
הארץ היה כנם בכל ארץ מצרים : ויעשו כן
החרטמים בלהטיהם להוציא את הכנם ולא
יכלו והכנם היתה באדם ובבהמה : ויאמרו
החרטמים אל פרעה אצבע אלהים היא ויחזק
לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה
: ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב
לפני פרעה הנה יצא המימה ואמרת אליו כה
אמר יהוה שלח את עמי ויעבדני : כי אם
אינך משלח את עמי הנני משלח בך ובעבדיך
ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו בתי מצרים
את הערב וגם האדמה אשר הם עליה
: והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי
עמד עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע
כי אני יהוה בקרב הארץ : ושמתי פדות בין
עמי ובין עמך למחר יהיה האת הזה
: ויעש יהוה כן ויבא ערב כבד בית פרעה
ובית עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת הארץ
מפני הערב : ויקרא פרעה למשה ולאהרן
ויאמר לכו זבחו לאלהיכם בארץ : ויאמר לא
נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח ליהוה
אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם
ולא יסקלנו : דרך שלשת ימים נלך במדבר
וזבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר אלינו
: ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם וזבחתם
ליהוה אלהיכם במדבר רק הרחק לא תרחיקו
התפללו בעדי : ויאמר משה הנה אנכי יוצא
מעמך והעתרתי אל יהוה וסר הערב מפרעה
מעבדיו ומעמו מחר רק אל יסף פרעה התל
לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה
: ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל יהוה
: ויעש יהוה כדבר משה ויסר הערב מפרעה
מעבדיו ומעמו לא נשאר אחד : ויכבד פרעה
את לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את העם
: ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ודברת
אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את
עמי ויעבדני : כי אם מאן אתה לשלח ועודך
מחזיק בם : הנה יד יהוה היתה בדברך בשדה
בסוסים בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר
כבד מאד : והפלה יהוה בין מקנה ישראל
ובין מקנה מצרים ולא ימות מכל לבני ישראל
דבר : ויתן יהוה מועד לאמר מחר יעשה יהוה
הדבר הזה בארץ : ויעש יהוה את הדבר הזה
ממחרת וימתו כל מקנה מצרים ומקנה בני
ישראל לא מת אחד : וישלח פרעה והנה לא
מת מקנה ישראל עד אחד ויכבד לב פרעה
ולא שלח את העם : ויאמר יהוה אל משה
ואל אהרן קחו לכם מלא חפניכם פיח כבשן
ויזרקהו משה השמים לעיני פרעה : והיה
לאבק על כל ארץ מצרים והיה על האדם
ועל הבהמה לשחין פרחת אבעבעת במצרים
: ויקחו את הפיח כבשן ויעמדו לפני פרעה
ויזרקהו משה השמים ויהי שחין פרחת אבעבעת
באדם ובבהמה : ולא יכלו החרטמים לעמד
לפני משה מפני השחין כי היה השחין בחרטמים
ובכל מצרים : ויחזק יהוה את לב פרעה
ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה אל משה
: ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב
לפני פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה אלהי
העברים שלח את עמי ויעבדני : כי אם אינך
משלח את עמי עוד אתה בם במגפתי : ואכה
את כל מכותי אל לבך ובעבדיך ובעמך בעבור
תדע כי אין כמני בכל הארץ : כי עתה
שלחתי את ידי ואך אתך ואת עמך בדבר
ותכחד מן הארץ : ואולם בעבור זאת העמדתיך
בעבור הראתך את כחי ולמען ספר שמי בכל
הארץ : עודך מסתולל בעמי לבלתי שלחם
: הנני משחיר כעת מחר אבר כבד מאד
אשר לא היה במצרים למן היום הוסדה ועד
עתה : ועתה שלח העז את מקנך ואת כל
אשר לך בשדה כל האדם והבהמה אשר ימצא
בשדה ולא יאסף הבתה ומת עליהם הברד
: ויירא את דבר יהוה מעבדי פרעה וינס
את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים : ואשר לא
שם לבו אל דבר יהוה ויעזב את עבדיו ואת
מקנהו בשדה : ויאמר יהוה אל משה נטה את
ידך על השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים
על האדם ועל הבהמה ועל כל עשב השדה
בארץ מצרים : ויט משה את מטהו על השמים
ויהוה נתן קלת וברד והלך אש ארצה וימטר
יהוה ברד על ארץ מצרים : ויהי ברד ואש
מתלהבת בתוך הברד כבד מאד אשר לא היתה
כמהו בכל ארץ מצרים מאז היתה לגוי
: ויך הברד בכל ארץ מצרים את כל אשר
בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל עשב השדה
הכה הברד ואת כל עץ השדה שבר : רק בארץ
גשן אשר בני ישראל שם לא היה ברד
: וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר
אלהם חטאתי הפעם יהוה הצדיק ואני ועמי
הרשעים : חלו את יהוה ורב מהיות קלת
אלהים וברד ואשלחה ולא תספו לעמד
: ויאמר אלהם משה כצאתי את העיר אפרש
את כפי אל יהוה הקלת יחדלון ולא יהיה
עוד הברד למען תדע כי ליהוה הארץ
: ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראון מפני
יהוה אלהים : והפשתה והשערה נכתה כי
השערה אבב והפשת גבעל : והחטה והכסמת
לא נכתו כי אפלת הנה : ויצא משה את העיר
מעם פרעה ויפרש כפיו אל יהוה ויחדלו
הקלת והברד ומטר לא נתך ארצה
: וירא פרעה כי חדל המטר והברד והקלת
ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו
: ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל
כאשר דבר יהוה ביד משה : ויאמר יהוה אל
משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו
ואת לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרבו
: ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר
התעללתי במצרים ואת אתתי אשר שמתי בם
וידעתם כי אני יהוה : ויבא משה ואהרן
אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי
העברים עד מתי מאנת לענת מפני שלח את
עמי ויעבדני : כי אם מאן אתה לשלח את
עמי הנני מביא מחר ארבה בגבולך
: וכסה את עין הארץ ולא יוכל לראות את
הארץ ואכל את יתר הפלטה הנשארת לכם
מן הברד ואכל את כל העץ הצמח לכם מן
השדה : ומלאו בתיך ובתי כל עבדיך וכל
בתי כל מצרים אשר לא ראו אבתיך ואבות
אבתיך מיום היותם על האדמה עד היום הזה
ויפן ויצא מעם פרעה : ויאמרו עבדי פרעה
אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את
האנשים ויעבדו את יהוה אלהיהם הטרם תדע
כי אבדה מצרים : ויושב את משה ואת אהרן
אל פרעה ויאמר אלהם לכו עבדו את יהוה
אלהיכם מי ומי הנלכים : ויאמר משה בנערינו
ובזקנינו נלך בבנינו ובבנתינו בצאננו ובבקרנו
נלך כי חג יהוה לנו : ויאמר אלהם יהי כן
יהוה עמכם כאשר אשלח אתכם ואת טפכם
ראו כי רעה נגד פניכם : לא כן לכו נא
הגברים ועבדו את יהוה כי אתה אתם מבקשים
ויגרש אתם מאת פני פרעה : ויאמר יהוה
אל משה נטה את ידך על ארץ מצרים בארבה
ויעל על ארץ מצרים ויאכל את כל עשב הארץ
את כל אשר הותיר הברד : ויט משה את
מטהו על ארץ מצרים ויהוה נהג רוח קדים
בארץ כל היום ההוא וכל הלילה הרוח נשא
את הארבה : ויעל הארבה על כל ארץ מצרים
וינח בכל גבול מצרים כבד מאד לפניו לא
היה כן ארבה כמהו ואחריו לא יהיה כן
: ויכס את עין כל הארץ ותחשך הארץ
ויאכל את כל עשב הארץ ואת כל פרי העץ
אשר הותיר הברד ולא נותר כל ירק בעץ
ובעשב השדה בכל ארץ מצרים : ויבהל פרעה
לקרא למשה ולאהרן ויאמר חטאתי ליהוה
אלהיכם ולכם : ועתה שא נא חטאתי אך
הפעם ופגעו ביהוה אלהיכם ויסר מעלי רק
את המות הזה : ויצא מעם פרעה ויעתר
אל יהוה : ויהפך יהוה רוח ים חזקה מאד
ויסע את הארבה ויתקע אתו ים סוף לא נשאר
ארבה אחד בכל גבול מצרים : ויחזק יהוה
את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל
: ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך השמים
ויהי חשך על ארץ מצרים וימש חשך
: ויט משה את ידו על השמים ויהי חשך
אפל בכל ארץ מצרים שלשת ימים
: לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש
מתחתיו שלשת ימים ולכל בני ישראל היה
אור במושבתם : ויקרא פרעה אל משה ויאמר
לכו עבדו את יהוה רק צאנכם ובקרכם יצג
גם טפכם ילך עמכם : ויאמר משה גם אתה
תתן בידנו זבחים ועלות ועשינו ליהוה
אלהינו : וגם מקנינו ילך עמנו לא תשאר
פרסה כי ממנו נקח לעבד את יהוה אלהינו
ואנחנו לא נדע מה נעבד את יהוה עד בואנו
שמה : ויחזק יהוה את לב פרעה ולא אבה
לשלחם : ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר
אל תסף ראות פני כי ביום ראתך פני תמות
: ויאמר משה כן דברת לא אסף עוד ראות
פניך : ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחד
אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן ישלח
אתכם כשלחו כלה גרש יגרש אתכם מזה
: דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו
ואשה מאת רעתה כלי כסף וכלי זהב
: ויתן יהוה את חן העם בעיני מצרים גם
האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני
עבדי פרעה ובעיני העם : ויאמר משה כה
אמר יהוה כחצת הלילה אני יוצא בתוך
מצרים : ומתה כל בכור בארץ מצרים מבכר
פרעה הישב על כסאו עד בכור השפחה
אשר אחר הרחים וכל בכור בהמה
: וצעקה גדולה תהיה בכל ארץ מצרים אשר
כמהו לא נהיתה ולא תסף כמהו עוד
: ולכל בני ישראל לא חרץ כלב לשנו למן
אדם ועד בהמה למען תדעון אשר יפלה יהוה
בין מצרים ובין ישראל : וירדו כל עבדיך
אלה אלי והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל
העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא ויצא מעם
פרעה בחרי אף : ויאמר יהוה אל משה לא
ישמע אליכם פרעה למען רבות מופתי בארץ
מצרים : ומשה ואהרן עשו את כל המופתים
האלה לפני פרעה ויחזק יהוה את לב פרעה
ולא שלח את בני ישראל מארצו
: וידבר יהוה אל משה ואל אהרן בארץ
מצרים לאמר : החדש הזה לכם ראש חדשים
ראשון הוא לכם לחדשי השנה : דברו אל כל
עדת בני ישראל לאמר בעשר לחדש הזה
ויקחו להם איש שה לבית אבת שה לבית
: ואם ימעט הבית משה מהיות מספיק לשה
ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו במכסת נפשת
איש לפי אכלו תכסו על השה : שה תמים
זכר בן שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן
העזים תקחו : והיה לכם למשמרת עד ארבעה
עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת
ישראל בין הערבים : ולקחו מן הדם ונתנו
על שתי המזוזת ועל המשקוף על הבתים
אשר יאכלו אתו בהם : ואכלו את הבשר
בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים יאכלהו
: אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי
אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו
: ולא תותירו ממנו עד בקר והנותר ממנו עד
בקר באש תשרפו : וכה תאכלו אתו מתניכם
חגרים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם
ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא ליהוה
: ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי
כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה
ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני יהוה
: והיה הדם לכם לאת על הבתים אשר אתם
שם ראיתי את הדם ופסחתי עליכם ולא יהיה
בכם נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים
: והיה היום הזה לכם לזכרון וחגתם אתו
חג ליהוה לדרתיכם חקת עולם תחגהו
: שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון
תשבתו שאר מבתיכם כי כל אכל מחמצת
ונכרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון
עד יום השבעי : ביום הראשון מקרא קדש
ומקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה
בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה
לכם : ושמרתם את המצות כי בעצם היום
הזה הוצאתי את צבאתיכם מארץ מצרים
ושמרתם את היום הזה לדרתיכם חקת עולם
: בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב
תאכלו מצות עד יום האחד ועשרים לחדש
בערב : שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם
כי כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא
מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ
: כל מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם
תאכלו מצות : ויקרא משה לכל זקני ישראל
ויאמר אלהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם
ושחטו הפסח : ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם
בדם אשר בסף ונגעתם אל המשקוף ואל
שתי המזוזת מן הדם אשר בסף ואתם לא
תצאו איש מפתח

עבדך : וישלח המלך ויקרא [illegible] ויעצו את
יעקב המדיני ואת איוב התעוצי ובלעם ויתרן לבני
המלך : ויאמר להם המלך חכמה בלבם שמעו
את חלום אשר חלמתי ופתרונו : ועתה עצו נא
עצה ודעו וראו מה לעשות בבני ישראל ובנפש נובל
עליהם מרם אשר תצמח רעתם עלינו : ויען רעואל
המדיני את המלך ויאמר יחי המלך יחי המלך
לעולם : אם על המלך טוב יחדל לו מעל העבריים
ויעזוב אותם וישלח ידו בהם : כי להיותם בחי
בם פיומי קדם ויקחם לחבל נחלתו : מכל גויי
הארץ ומכל פלכי חארם ומי אשר שלח ידו בהם
ונקה ולא עשו בו להיותם נקם : הלא ידעת כי
ברית אברהם מצרימה ויראו פרעה מלך מצרים
חקקה מונו את שרה אשתו ויקחה לו לאשה : כי
אמר אברהם אחותי היא כי ירא פן יהרגוהו אנשי
מצרים על אשתו : ויהי בקחת מלך מצרי את
שרי ויגעה להיות נגעים גדולים את בית ער אשר
חשוב לאברהם את שרה אשתו ויפאו נרפאו : וגם
לאבימלך תגרי מלך פלשתי הוכיח להיות בעבור
שרה אשת אברהם בעצור להם כל רחם למארם
וער בחמת : ויבא להאמו לאבימלך בחלום לילה
ויאמרהו למען ישיב לאברהם את שרה אשר לקח
ואחרי כן התובחו כל אנשי גררה בעבור שרה
ויתפלל אברהם עליהם ולהיו נעתר לו וירפאם :
וירא אבימלך את כל הרעות הבאת עליו ועל עמו
וישב לאברהם את שרה אשתו ויתן לו עשרה מנות
ושתנו רבו : וגם ליצחק כה עשה בגרשם אותו
מגרר ויפלוא להיו עמו פליאות ויתיבשו כל מוצאי
מימי גררה ועצי תנובתם לא צמחו : עד אשר
חלכו לו אבימלך מגרר ואחוזת מרעהו ופיכול
שר צבאו ויקרו וישתחו לו לארצה :

ויאמר אבימלך הלך לך מגרר וכו' ולך
סיפר הכתוב כי מם רוח על ככה לעשות כן וכ' ויאמרו
רואה ראינו כי היה ה' עמך וכו' עתה תהה ברוך ה'
וקרי

והרי ככל מפעלות מלך ברוך ה' ומפיעתם דקדק לך
כי להיות מנחיבתו להם כל מותחי מימי גררה בעבור
כי גרסיתו מחתם לכן מהרו לא להיות שלום ביניהם
[illegible] נגללו וס"ל רוח רחינו כי היה ה' עמך
רוי עכשו [illegible] לדעת כי [illegible] שם עשך ועש"כ היתה לו הברכה
בתרגמו מס"כ עתה נלוע"ל כי עתה רחינו את ה' ברוך
ה' ונגללך הנרכה לכן אכל לא [illegible] כי לין לחכמנו
ברוכי הסם ולכן תפי כה חלה [illegible] :

ויבקשו מפנו תחנה להתפלל עליהם ל' ה' ויעתר
לו' וירפא אותם : ום יעק' איש תם הוצל בתומו
פיר עשו אחו ומיר לבן הארמי אחי אמו תמבקשי
את נפשו : וגם מיד כל בלכי בנען אשר באו כלם
יחד עלינו ועל בנא להשמידם ויצל אותם מידם
וישובו עליהם ויפתום כי מי אשר שלח ידו בהם
ונקה : הלא פרעה הקדמוני אבי אביך נדל את
יוסף בן יעקב על כל שרי ארץ מצרים נראותו את
חכמתו כי בחכמתו מלם את כל יושבי הארץ מן
הרעב : ואחרי כן צוה להוריד את יעקב ובניו
מצרימ' למען המלט ארץ מצרי' וארץ נושן בחסד
מן הרעב : ועתה אם טוב בעיניך חדל לך פחשחי
את בני ושר ל' ואם אין בלבך להושיב מצרים שלח
אותם מותיולכו ארצה כנען ארץ מנורי אבותיה'
ויהי כשבוע פרעה את דברי יוסף ויחר אפו מאד
עליו ויקם מאת פני המלך בבושת ויצא מבצרים
בין ההו' וילך ל ארצו מדינה ומטה יוסף לקח בידו

ל"ה לכן כולם לקחו את שלם מכים יתרו שרצם לשלם
כמם נכי ישרל כן הוה ג"כ כשלם מרדת מסת כי זכה
להתנייר וכשלם תכל נרם וס ד פרעה : סיוב מאמר
שלח כל תחרן בידך גם עלין ועבור כום כי הכו בידך
גם כן נאמר לעשן ולא ת מהיה לו לדבר ולמחו ולא
דיבר לבן דיבר ונעך כמה נעקות ומעניות מרוב
נערו : ונלעם מניקם להסמודם גם הוה נשמד

ונכרת

עברית שפחתן ותעל כי ילדת את הילדים ותראו על המשפחים אם בן הוא
ותאמר המלך למילדת מדוע תעשו הדבר הזה והתחיין הילדים : ותאמרן המילדת אל פרעה כי לא כנשים המצריות
הלא כל חיה הנה בטרם תבוא אליהן המילדת ויולדו : ויטב אלהים למילדת וירב העם ויעצמו מאד : ויהי כי יראו המילדת את האלהים ויעש להם בתים : ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון : וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי : ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים : ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאור : ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו : ותרד בת פרעה לרחץ על היאור ונערתיה הלכת על יד היאור ותרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה : ותפתח ותראהו את הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה : ותאמר אחתו אל בת פרעה האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית ותינק לך את הילד : ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך העלמה ותקרא את אם הילד : ותאמר לה בת פרעה הלכי את הילד הזה והינקהו לי ואני אתן את שכרך ותקח האשה הילד ותניקהו : ויגדל הילד ותבאהו לבת פרעה והי לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו : ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו ויראה בסבלתם ויראה איש מצרי מכה איש עברי מאחיו : ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמן בחול : ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך : ויאמר מי שמך לאיש שר וסופט עלינו הלהרגני אתה אמר אך נודע הדבר ויראו פרעה את הדבר הזה ויבקש להרג את משה וישב משה מפני פרעה וישב בארץ מדין וישב על הבאר : ולכהן מדין שבע בנות ותבאנה וידלו ותמלאנה את הרהטים להשקות צאן אביהן : ויבאו הרעים ויגרשום ויקם משה ויושיעם ויבאו אל רעואל אביהן ויאמר מדוע מהרתן בא היום : ותאמרן איש מצרי הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה לנו וישק הצאן : ויאמר אל בנתיו ואיו למה זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם : ויואל משה לשבת את האיש ויתן את צפרה בתו למשה : ותלד בן ויקרא את שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה : ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבדה ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבדה : וישמע אלהים את נאקתם ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב : וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים : ומשה היה רעה את צאן יתרו חתן כהן מדין וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלהים חרבה : וירא מלאך יהוה אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל : ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה : וירא יהוה כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני : ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עמד עליו אדמת קדש הוא : ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה כי ירא מהביט אל האלהים : ויאמר יהוה ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו : וארד להצילו מיד מצרים ולהעלתו מן האדמה ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי : ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לחצים אתם : ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים : ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל פרעה והי אוציא את בני ישראל ממצרים : ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה : ויאמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרתי להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם : ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם : ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל בני ישראל יהוה אלהי אבתיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר : לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם יהוה אלהי אבתיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת הערוך לכם במצרים : ואמר אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אל ארץ זבת חלב ודבש : ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו יהוה אלהי העברים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו : ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה : ושלחתי את ידי והכיתי את מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה בקרבו ואחרי כן ישלח אתכם : ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון לא תלכו ריקם : ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם ועל בנתיכם ונצלתם את מצרים : ויען משה ואמר והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך יהוה : ויאמר יהוה אליו מה זה בידך ויאמר מטה : ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו ארצה ויהי לנחש ויברח משה מפניו : ויאמר יהוה אל משה שלח ידך ואחז בזנבו וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו : למען יאמינו כי נראה אליך יהוה אלהי אבתם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב : ויוסף יהוה עוד הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוציאה והנה ידו מצרעת כשלג : ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו אל חיקו ויוציאה מחיקו והנה שבה כבשר אחיו : והי אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקול האות הראשון והאמינו לקול האות האחרון : והי אם לא יאמינו גם לשני האתות האלה ולא ישמעו לקלך ולקחת מימי היאר ושפכת היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר והיו ליבשת דם : ויאמר משה אל יהוה בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד לשון אנכי : ויאמר יהוה אליו מי שם פה לאדם או מי ישם אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי יהוה : ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך והורתיך אשר תדבר : ויאמר בי אדני שלח נא ביד תשלח : ויחר אף יהוה במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו : ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו והורתי אתכם את אשר תעשון : ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים : ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האתת : וילך משה וישב אל יתר חתנו ויאמר אליו אלכה נא ואשובה אל אחי אשר במצרים ואראה העודם חיים ויאמר יתרו למשה לך לשלום : ויאמר יהוה אל משה בלך שוב מצרים כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך : וישוב

משה את אשתו ואת בניו וירכבם על החמור וישב ארצה מצרים ויקח משה את מטה האלהים בידו : ויאמר יהוה אל משה בלכתך לשוב מצרים ראה כל המופתים אשר שמתי בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם : ואמרת אל פרעה כה אמר יהוה בני בכרי ישראל : ואמר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן למשלחו הנה אנכי הרג את בנך בכרך : ויהי בדרך במלון ויפגשהו יהוה ויבקש המיתו : ותקח צפרה צר ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי : וירף ממנו אז אמרה חתן דמים למולת : ויאמר יהוה אל אהרן לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו : ויגד משה לאהרן את כל דברי יהוה אשר שלחו ואת כל האתת אשר צוהו : וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני ישראל : וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר יהוה אל משה ויעש האתת לעיני העם : ויאמן העם וישמעו כי פקד יהוה את בני ישראל וכי ראה את עניים ויקדו וישתחוו : ואחרי כן באו משה ואהרן ויאמרו אל פרעה כה אמר יהוה אלהי ישראל שלח את עמי ויחגו לי במדבר : ויאמר פרעה מי יהוה אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל לא ידעתי את יהוה וגם את ישראל לא אשלח : ויאמרו אלהי העברים נקרה על דרך שלשת ימים נלכה במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו פן יפגענו בדבר או בחרב : ויאמר אלהם מלך מצרים למה משה ואהרן תפרעו את העם ממעשיו לכו לסבלתיכם : ויאמר פרעה הן רבים עתה עם הארץ והשבתם אתם מסבלתם : ויצו פרעה ביום ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר : לא תספו לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול שלשם הם ילכו וקששו להם תבן : ואת תכנת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם על כן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו : תכבד העבדה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו בדברי שקר : ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל העם לאמר כה אמר פרעה איני נתן לכם תבן : אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מעבדתכם דבר : ויפץ העם בכל ארץ מצרים לקשש קש לתבן : והנגשים אצים לאמר כלו מעשיכם דבר יום ביומו כאשר בהית התבן : ויכו שטרי בני ישראל אשר שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם לבנת כתמול שלשם גם תמולם : ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל פרעה לאמר למה תעשה כה לעבדיך : תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו עשו והנה עבדיך נכים והחטאת עמך : ויאמר נרפים אתם נרפים על כן אתם אמרים נלכה נזבחה ליהוה : ועתה לכו עבדו ותבן לא יתן לכם וכתכן לבנים תתנו : וירעו שטרי בני ישראל כי באר לא תגרעו מלבניכם דבר יום ביומו : ויפגעו את משה ואת אהרן נצב לקראתם בצאתם מעם פרעה : ויאמרו אלהם יראה יהוה עליכם וישפט אשר הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב בידם להרג אתנו : וישב משה אל יהוה ויאמר אדני למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני : ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך : ויאמר יהוה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו : וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני יהוה : וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי יהוה לא נודעתי להם : וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר גרו בה : וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את בריתי : לכן אמר אל בני ישראל אני יהוה והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים : ולקחתי אתכם לי לעם והיתי לכם לאלהים וידעתם כי אני יהוה אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים : והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני יהוה : וידבר משה כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה : ויאמר יהוה אל משה בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו : וידבר משה לפני יהוה לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים : וידבר יהוה אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים : אלה ראשי בית אבתם בני ראובן בכר ישראל חנוך ופלוא חצרון וכרמי אלה משפחת ראובן : ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בן הכנענית אלה משפחת שמעון : ואלה שמות בני לוי למולדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי מאה שלש ושלשים שנה : בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם : ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת מאה שלש ושלשים שנה : ובני עמרם אהרן ומשה ומרים אחותם ובני אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר : ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה ושני חיי עמרם מאה שלש ושלשים שנה : ובני יצהר קרח ונפג וזכרי : ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי : ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר : ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחת הקרחי : ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס אלה ראשי אבות הלוי למשפחתם : הוא אהרן ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על צבתם : הם המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים הוא משה והוא אהרן : ויהי ביום דבר יהוה אל משה בארץ מצרים : וידבר יהוה אל משה לאמר אני יהוה דבר אל פרעה מלך מצרים את כל אשר אני דבר אליך : ויאמר משה לפני יהוה הן אנכי ערל שפתים ואיך ישמע אלי פרעה : ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אלהים לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך : אתה תדבר את כל אשר אצוך ואהרן אחי ידבר אל פרעה ושלח את בני ישראל מארצו : ואני אקשה את לב פרעה והרביתי את אתתי ואת מופתי בארץ מצרים : ולא ישמע אליכם פרעה ונתתי את ידי במצרים ויצאתי את צבאתי את עמי בני ישראל מארץ מצרים בשפטים גדלים : וידעו מצרים כי אני יהוה בנטתי את ידי על מצרים והוצאתי את בני ישראל מתוכם : ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם כן עשו : ומשה בן שמנים שנה ואהרן בן שלש ושמנים שנה בדברם אל פרעה : ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר : כי ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה יהי לתנין : ויבא משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה יהוה ויהי אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין : ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן : ויבלע מטה אהרן את מטותם : ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה : ויאמר יהוה אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם : לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על שפת היאר והמטה הנהפך לנחש תקח בידך : ואמרת אליו יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את עמי ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד כה : כה אמר יהוה בזאת תדע כי אני יהוה הנה אנכי מכה במטה אשר בידי על המים אשר בי ונהפכו לדם : והדגה אשר ביאר תמות ובאש הי ויגעלו מצרים לשתות מים מן היאר : ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן קח מטך ונטה ידך על מימי מצרים על נהרתם על יאריהם ועל אגמיהם ועל כל מקוה מימיהם ויהיו דם והי דם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים : ויעשו כן משה ואהרן כאשר צוה יהוה וירם במטה ויך את המים אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם : והדגה אשר ביאר מתה ותבאש היאר ולא יכלו מצרים לשתות מים מן היאר ויהי הדם בכל ארץ מצרים : ויעשו כן חרטמי מצרים בלהטיהם ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה : ויפן ויבא אל ביתו ולא שת לבו גם לזאת : ויחפרו כל מצרים סביבת היאר מים לשתות כי לא יכלו לשתת מימי היאר ותמלאנה שבעת ימים אחרי הכות יהוה את היאר : ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח את עמי ויעבדני : ואם מאן אתה לשלח הנה אנכי נגף את כל גבולך בצפרדעים : ושרץ היאר צפרדעים ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך ובמשארותיך : ובך ובעמך ובכל עבדיך יעלו הצפרדעים : ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך במטך על הנהרות על היארים ועל האגמים והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים : ויט אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים : ויעשו חרטמם בלהטיהם ויעלו את הצפרדעים על ארץ מצרים : ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר חלו אל יהוה ויסר הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו ליהוה : ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית הצפרדעים ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה : ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע כי אין כיהוה אלהינו : ויסרו הצפרדעים ממך ומבתיך ומעבדיך ומעמך רק ביאר תשארנה : ויצאו משה ואהרן מעם פרעה ויצעק משה אל יהוה על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה : ויעש יהוה כדבר משה ותמתו הצפרדעים מן הבתים מן החצרות ומן השדות : ויכבסו אתם חמרם חמרם ותבאש הארץ : ויראו פרעה כי היתה הרוחה וכבד את לבו ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה : ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך ואת מטך והך את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ מצרים : ויעשו כן ויט אהרן את ידו במטהו ויך את עפר הארץ ותהי הכנם באדם ובבהמה כל עפר הארץ היה לכנם בכל ארץ מצרים : ויעשו כן חרטמם בלהטיהם להוציא את הכנם ולא יכלו והי הכנם באדם ובבהמה : ויאמרו החרטמם אל פרעה אצבע אלהים היא ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה : ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה הנה יצא המימה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח את עמי ויעבדני : כי אם אינך משלח את עמי הנני משלח בך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו בתי מצרים את הערב וגם האדמה אשר המה עליה : והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי עמד עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני יהוה בקרב הארץ : ושמתי פדות בין עמי ובין עמך למחר יהיה האות הזה : ויעש יהוה כן ויבא ערב כבד בית פרעה ובתי עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת הארץ מפני הערב : ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר לכו זבחו לאלהיכם בארץ : ויאמר לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח ליהוה אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלנו : דרך שלשת ימים נלך במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר אלינו : ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם וזבחתם ליהוה אלהיכם במדבר רק הרחק לא תרחיקו לכת התפללו בעדי : ויאמר משה הנה אנכי יוצא מעמך והעתרתי אל יהוה וסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו מחר אך אל יסף פרעה התל לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה : ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל יהוה : ויעש יהוה כדבר משה ויסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו לא נשאר אחד : ויכבד פרעה את לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את בני ישראל : ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ודברת אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי ויעבדני : כי אם מאן אתה לשלח ועודך מחזיק בם : הנה יד יהוה היתה בדבר אשר בשדה בסוסים בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאד : והפלה יהוה בין מקנה ישראל ובין מקנה מצרים ולא ימות מכל לבני ישראל דבר : ויעש יהוה את המופת הזה מחר ויאמר יהוה בדבר הזה בארץ : ויקבצו משה ואהרן מלא חפנים פיח כבשן והזה משה השמימה לעיני פרעה : והי לאבק על כל ארץ מצרים והי על האדם ועל הבהמה לשחין פרחת אבעבעת במצרים : ויקחו את פיח הכבשן ויעמדו לפני פרעה ויזרקהו משה השמימה והי שחין פרחת אבעבעת באדם ובבהמה : ולא יכלו החרטמם לעמד לפני משה מפני השחין כי היה השחין בחרטמם ובכל מצרים : ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה אל משה : ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי ויעבדני : כי בפעם הזאת אנכי שלח את כל מגפתי אל לבך ובעבדיך ובעמך בעבור תדע כי אין כמני בכל הארץ : כי עתה שלחתי את ידי ואך אתך ואת עמך בדבר ותכחד מן הארץ : ואולם בעבור זאת העמדתיך בעבור הראתך את כחי ולמען ספר שמי בכל הארץ : עודך מסתלל בעמי לבלתי שלחם הנני משמיר כעת מחר אבן כבדה מאד אשר לא היתה במצרים למן היום הוסדה ועד עתה : ועתה שלח העז את מקנך ואת כל אשר לך בשדה כל האדם והבהמה אשר ימצא בשדה ולא יאסף הבית וירד עליהם הברד וחיו : הירא את דבר יהוה מעבדי פרעה הנוס את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים : ואשר לא שם לבו אל דבר יהוה עזב את עבדיו ואת מקנהו בשדה : ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך השמימה והי ברד בכל ארץ מצרים על האדם ועל הבהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים : ויט משה את מטהו השמימה ויהוה נתן קלת וברד והלך אש ארצה וימטר יהוה ברד על ארץ מצרים : ויהי ברד וגחלת אש מתלקחת בתוך הברד כבד מאד אשר לא היתה כמהו בכל ארץ מצרים מאז היתה לגוי : ויך הברד בכל ארץ מצרים את כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל עשב השדה הכה הברד ואת כל עץ השדה שבר : רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל לא היה ברד : וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר אלהם חטאתי הפעם יהוה הצדיק ואני ועמי הרשעים : עתרו אל יהוה ורב מהיות קלת אלהים וברד ואשלחה ולא תספו לעמד : ואני ידעתי טרם תיראון מפני יהוה אלהים : ואך הפשתה והשערה נכתה כי השערה אבב והפשתה גבעל : והחטה והכסמת לא נכתו כי אפילות הנה : ויצא משה מעם פרעה את העיר ויפרש כפיו אל יהוה ויחדלו הקלת והברד ומטר לא נתך ארצה : וירא פרעה כי חדל המטר והברד והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו : ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל כאשר דבר יהוה ביד משה : ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרבו : ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אתתי אשר שמתי בם וידעתם כי אני יהוה : ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי העברים עד מתי מאנת לענת מפני שלח את עמי ויעבדני : כי אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה בגבולך : וכסה את עין הארץ ולא יוכל לראות את הארץ ואכל את יתר הפלטה הנשארת לכם מן הברד ואכל את כל העץ הצמח לכם מן השדה : ומלאו בתיך ובתי כל עבדיך ובתי כל מצרים אשר לא ראו אבתיך ואבות אבתיך מיום היותם על האדמה עד היום הזה ויפן ויצא מעם פרעה : ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את האנשים ויעבדו את יהוה אלהיהם הטרם תדע כי אבדה מצרים : וישב את משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר אלהם לכו עבדו את יהוה אלהיכם מי ומי הנלכים : ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנתינו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג יהוה לנו : ויאמר אלהם יהי כן יהוה עמכם כאשר אשלח אתכם ואת טפכם ראו כי רעה נגד פניכם : לא כן לכו נא הגברים ועבדו את יהוה כי אתה אתם מבקשים ויגרש אתם מאת פני פרעה : ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על ארץ מצרים בארבה ויעל על ארץ מצרים וכל עשב הארץ כל אשר הותיר הברד : ויט משה את מטהו על ארץ מצרים ויהוה נהג רוח קדים בארץ כל היום ההוא וכל הלילה הרוח הקדים נשא את הארבה : ויעל הארבה על כל ארץ מצרים וינח בכל גבול מצרים כבד מאד לפניו לא היה כן ארבה כמהו ואחריו לא יהיה כן : ויכס את עין כל הארץ ותחשך הארץ ויאכל את כל עשב הארץ ואת כל פרי העץ אשר הותיר הברד ולא נותר כל ירק עץ השדה בכל ארץ מצרים : ויקרא פרעה למהר למשה ולאהרן ויאמר חטאתי ליהוה אלהיכם ולכם : ועתה שא נא חטאתי אך הפעם ועתרו אל יהוה אלהיכם ויסר מעלי רק את המות הזה : ויצא מעם פרעה ויעתר אל יהוה : ויהפך יהוה רוח ים חזקה מאד ויסע את הארבה ויתקע אתו ים סוף לא נשאר ארבה אחד בכל גבול מצרים : ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל : ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך השמים וי חשך על ארץ מצרים וימש חשך : וימש חשך ולא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו שלשת ימים לכל בני ישראל היה אור במושבתם : ויקרא פרעה אל משה ויאמר לכו עבדו את יהוה רק צאנכם ובקרכם יצג גם טפכם ילך עמכם : ויאמר משה גם אתה תתן בידנו זבחים ועלות ועשינו ליהוה אלהינו : וגם מקנינו ילך עמנו לא תשאר פרסה כי ממנו נקח לעבד את יהוה אלהינו ואנחנו לא נדע מה נעבד את יהוה עד בואנו שמה : ויחזק יהוה את לב פרעה ולא אבה לשלחם : ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר אל תסף ראות פני כי ביום ראתך פני תמות : ויאמר משה כן דברת לא אסף עוד ראות פניך : ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחד אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן ישלח אתכם כשלחו כלה גרש יגרש אתכם : דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעתה כלי כסף וכלי זהב : ויתן יהוה את חן העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה ובעיני העם : ויאמר משה כה אמר יהוה כחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים : ומתו כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה הישב על כסאו עד בכר השפחה אשר אחר הרחים וכל בכור בהמה : והיתה צעקה גדלה בכל ארץ מצרים אשר כמהו לא נהיתה ואשר כמהו לא תסף : ולכל בני ישראל לא חרץ כלב לשנו למאיש ועד בהמה למען תדעון אשר יפלה יהוה בין מצרים ובין ישראל : וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא ויצא מעם פרעה בחרי אף : ויאמר יהוה אל משה לא ישמע אליכם פרעה למען רבות מופתי בארץ מצרים : ומשה ואהרן עשו את כל המופתים האלה לפני פרעה ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל מארצו : וידבר יהוה אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר : החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה : דברו אל כל עדת בני ישראל לאמר בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבת שה לבית : ואם ימעט הבית משה מהיות מספר לשה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו במכסת נפשת איש לפי אכלו תכסו על השה : שה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים תקחו : והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים : ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזזות ועל המשקוף על הבתים אשר יאכלו אתו בהם : ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים יאכלהו : אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו : ולא תותירו ממנו עד בקר והנותר ממנו עד בקר באש תשרפו : וכה תאכלו אתו מתניכם חגרים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא ליהוה : ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני יהוה : והיה הדם לכם לאת על הבתים אשר אתם שם ראיתי את הדם ופסחתי עליכם ולא יהיה בכם נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים : והיה היום הזה לכם לזכרון וחגתם אתו חג ליהוה לדרתיכם חקת עולם תחגהו : שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשבתו שאר מבתיכם כי כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד יום השבעי : ביום הראשון מקרא קדש וביום השבעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם : ושמרתם את המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאתיכם מארץ מצרים ושמרתם את היום הזה לדרתיכם חקת עולם : בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב : שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ : כל מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות : ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אלהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח : וקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר בסף והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזזות מן הדם אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר : ועבר יהוה לנגף את מצרים וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזזות ופסח יהוה על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף : ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם : והיה כי תבאו אל הארץ אשר יתן יהוה לכם כאשר דבר ושמרתם את העבדה הזאת : והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם : ואמרתם זבח פסח הוא ליהוה אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו : וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה ואהרן כן עשו : ויהי בחצי הלילה ויהוה הכה כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה הישב על כסאו עד בכר השבי אשר בבית הבור וכל בכור בהמה : ויקם פרעה לילה הוא וכל עבדיו וכל מצרים ותהי צעקה גדלה במצרים כי אין בית אשר אין שם מת : ויקרא למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי גם אתם גם בני ישראל ולכו עבדו את יהוה כדברכם : גם צאנכם גם בקרכם קחו כדברכם לכו וברכתם גם אתי : ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו מתים : וישא העם את בצקו טרם יחמץ משארתם צררת בשמלתם על שכמם : ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלת : ויהוה נתן את חן העם בעיני מצרים ויהשאלום ויניצלו את מצרים : ובני ישראל נסעו מרעמסס סכתה כשש מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף : וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד : ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ כי גרשו מצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם : ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה : ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות יהוה מארץ מצרים : ליל שמרים הוא ליהוה להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה הזה ליהוה שמרים לכל בני ישראל לדרתם : ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו : וכל עב

ויבא אליה ותחל לו: ויהי מקצה שבעה חדשים
לעת הורתה ותלד בן ותמלא כל הבית אור גדול
כאור השמש והיה בבית ורחם: ותרא האשה
את הילד כי טוב הוא ותצפנהו
שלשה ירחים בחדר חפנוסי: בימים ההם
העריכו סור כל המצרי לאבד שם כל העברים:
ותלבשהו נשי מצרים נושנה אשר שם בני ישראל
ותשאן נוריהן על כתפיהן ילדיהן אשר לא ידברו
ובל נשי בני ישראל בלהתן ביפים החם ותצפון
חאשה את בנה מפני מצרים לבלתי דעת מצרים
את לדאנה לבלתי השחיתם מעל האדמה
ותבאנה נשי מצרי נושנה וילדיהן על כתפיהן
סרם ידברו ויהי בבוא המצרית בית העברית
וילדה סנסנם בלשונו ויהי כמחנפתו ויעגהו
הילד הצפון בתוך החדר ותלכנה המצריות
ותאמרנה בית פרעה ופרעה שלח את שוטריו
לקחת את הילדים להמיתם ככה יעשו כל
מצרים לעבריות כל הימים:

ספר סנעיר זה הוא טעם אחד עלמה יכלה עוב
קנפיכו זולת פה מספר כתן רמש אל:

ויהי בעת ההיא כמשלש חדשים לעת צפון ויכבר
את בנה ויוצא חדבר בית פרעה ותסהר האשה
מרם בוא השוטרי לקחת את בנה ותקח לו תיבת
גומא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד
ותשם בסוף על שפת היאור: ותתצב מרים
אחותו מרחוק לדעת מה יעשהלו ומה יהיה
דבריה: ותשלח האלהים בעת ההיא שרב וחום
בארץ מצרים ויבער בבשר האדם כאשר יבער
חשמש בתקופתו ויצר למצרים מאד ויהרו
כל מצרים לרחץ על היאור מפני חום חשרב
אשר בעור בבשרם: ותרד גם בתיה בת פרעה
לרחוץ על חיאור מפני חום השרב ונעי ותיח
חלכות על יד היאור וגם כל נשי מצרים כתנה:
ותשא בתיה בת פרעה את עיניה אל היאור ותרא
את

את התיבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה
ותקחה: ותפתח ותראה את הילד והנה נער
בוכה ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה
ותאמר אליה חמרי מצרי החלכות על שפת היאור
לחניקהו ולא אבתה ליקח: כי סמת ותיה הדבר
חזה אל הילד בעבר השיבו אל שדי אמן
ומרים אחתו ותתה בעת ההיא עם נשי מצרים
על היאור ותרא את הדבר חזה: ותאמר בת
פרעה אל יוכבד הילכי את הילד חזה והניקתו
לי ואני אתן את שכרך שתי כסף ליו ותקח האשה
את הילד ותניקהו: ויהי כגדל הילד ויבאתהו לבת פרעה ויהי לה לבן ותקרא
שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו ועמרם
אביו קרא שמו חבר כי אמר בעבלו חובר עם
אשתו אל ער גרש ויוכבד אמו קראה שמו יקותיאל
כי אמרה כי קויתיהו אל שדי וישובהו האלהים
אליה: ומרים אחותו קראה לו ירד לאמר כי
היא ירדת אחריו אל היאור לדעת מה תהיה
אחריתו: ואהרן אחיו קרא שכוא בי נוח לאמר
זנח אביו את אמי ושבה אליה בעבורו: ותקח אבי
עמרם אביו קרא שמו אבי גדור כי בעבורו גדר
האלהים את ארץ בית יעקב ולא יספו להשליך
זבוריהם הפימה: ומניקתו קראה לו אבי סוכה
לאמר בסוכו חוצפן שלשה ירחים מפני בני חם:
וכל ישראל קראו את שמו אחיו כן שמעיה בן
נתנאל כי אמרו כי ביכיו שמע האלהים את נאקתם
ויצילם מיד דוחקיהם: ויהי משה בבית פרעה
ויהי לבתיה בת פרעה לבן ויגדל משה בקרב בני
המלך: ומלך ארום מת ביפים ההם בשנת
שמנית עשרה שנה למלכו ויקבר בהיכלו אשר
בנה לו למלכותו בארץ ארום וישלחו בני עשו
פחודה אשר על תגהר ויקחו משם בחור אחד יפת

עניים וטוב רואי ושמו שאול וימליכוהו עליהם
תחת שמלה : וימלוך שאול על כל בני עשו
בארץ אדום ארבעים שנה ופרעה מלך מצרים
בראותו כי לא נהיתה עצתו אשר יעץ בלעם אל
בני ישראל בימים ההם אך עוד חם בני ישראל
יפרו וירבו וישרצו בכל ארץ מצרי : ויצו פרעה
בימים ההם ויעבירו קול בכל ארץ מצרי אל בני
ישראל לאמר איש אל יגרע מעבודתו דבר יום
ביומו : והיה האיש אשר יגרע מעבודתו אשר
יעבוד יום יום אם בחומר ואם בלבני ינתן את בנו
הקטן תחתיהם : ותחזק עבודת מצרים על בני
ישראל בימים ההם והיה כל איש אשר תחסר
לבנה אחת מעבודתו ביום ולקחו המצרים
את נערו הקטן מעם אשתו בחזקה ושמו אותו
בבנין אשר חסרה לאביו : ויעשו כל אנשי
מצרים לכל בני ישראל כמעשה הזה יום יום כל
הימים ימים רבים : אך כל שבט לוי לא היו
עושים במלאכת בעת ההיא עם ישראל אחיהם
מבראשונ' כי ידעו בני לוי את ערמת מצרי' אשר
הערימו בישראל בראשונה : ויהי בשנה השלישית
ללדת משה ופרעה יושב לאכול ולשרעניות
המלכה יושבת מימינו וכתיה יושבת לשמאלו
והנער משה יושב בחיקה ובלע' בן בעור ושני בניו
וכל שרי המלוכה יושבים על השלחן לפני המלך
: ויושט הנער את ידו על ראש המלך ויקח את
העטרה מעל ראש המלך וישם אותה בראשו :
ויראו המלך והשרים את המעשה אשר עשה
הנער ויבהל המלך והשרי' על הדבר הזה
ויתמהו האנשי' איש אל רעהו : ויאמר המלך
אל השרי' אשר היו לפניו על השלחן מה תדברו
ומה תאמרו אתם השרי' כדבר הזה ומה יהיה
משפט הנער העברי הזה על המעשה הזה : ויען
בלעם בן בעור הקוסם לפני המלך והשרי' ויאמר
זכור נא אדוני המלך את החלום אשר חלמת זה
ימים רבי' ואת אשר פתר לך עבדך : ועתה הלא
זה

זה העלם מילדי העברי' אשר רוח אלהי' בקרבם
: ואל יחשוב אדוני המלך כי קטון הוא גם בלא
דעת עשה את הדבר הזה : כי נער עברי הוא
וחכמה ותבונה אתו אף בעודו נער ומחכמ' עשה
זאת ויבחר לו את מלכות מצרי' : כי כן משפט
כל העברים לרמות את המלכי' ואת גדוליהן
לעשות את כל הדברים האלה במרמה למען
הכשיל את מלכי הארץ ואת אנשיהם : הלא
ידעת כי כה עשה אברהם אביהם אשר הכחיש
את חיל נמרוד מלך בכל ואת אבימלך מלך גרר
וירש את ארץ בני חת ואת כל ממלכות כנען :
וירד מצרימה ויאמר על שרה אשתו אחותיהיא
בעבור הכשיל את ארץ מצרים ואת מלכה : וגם
יצחק בנו עשה כן בלכתו גררה ויגר שמה ויעצם
כחו מכל חיל אבימלך מלך פלשתים : וגם
את מלכות פלשתים אמר להכשיל באמרו רבקה
אשתו אחותיהיא : וגם יעקב הלך בעקבת
את אחיו ויקח מידו את בכורתו ואת ברכתו וילך
פדנה ארם אל בית לבן אחי אמו ויקח בערמה
מידו את בנותיו ואת כל מקנהו ואת כל אשר לו
ויברח וישב לו ארצה כנען אל אביו : ויסכרו
בניו את יוסף אחיהם וירד מצרימה ויהי לעבד
וינתן בבית הכלא שתים עשרה שנה : עד
אשר חלם פרעה הקדמוני חלומות ויוציא אותו
מבית הכלא ויגדלהו על כל שר מצרים על פתרו
לו חלומותיו : ויהי בחרעיב האלהים את כל
הארץ וישלח ויבא את אביו ואת כל אחיו ואת כל
בי' אביו ויכלכל' בלא מחיר והון ויקנה את מצרים
ואת כל אנשיה לעבדי' ועתה אדוני המלך הנה
גם הנער הזה קם תחתיהם במצרי' לעשות
כמעשיהם ולהחל על כל מלך ושר ושופט : אם
על המלך טוב נשפכה נא את דמו ארצה פן יגדל
ויקח המלוכה מידך ותאבד תקות מצרי' אחרי
מלכו : ויאמר המלך אל בלעם עוד נקרא לכל
שופטי מצרי' וכל חכמיה ונזעה היש משפט מות

לנגף תוך באשר דברת ואז ישלח : וישלח
פרעה ויקרא לכל חכמי מצרי ויבואו לפני המלך
ויבא פלאך י׳ בתוכם ויאמר להם מחכמי מצרי׳
ואפר המלך להם הלא שמעתם את אשר
עשה הנער העברי אשר בביתי וכזה וכזה שפט
בלעם על הדבר : ועתה שפטו נא גם אתם ועצו
מה משפט הגע על המעש אשר עשה וזען המלאך
אשר נדמה לאחד מחכמי פרעה ויאמר לפניהם
חכמי מצרי׳ לפני המלך והשריב לאמר : אם
על המלך טוב ישלח חבלך ויביאו לפני
אבן שוהם ונחלי אש וישימו אותם לפני הילד
והיה אם ישלח הנער את ידו ולקח את השוהם
וידענו כי מחכמתו עשה הנער את כל אשר עשה
ונחרגנו : ואם על הנחלי אש ישלח את ידו וידענו
כי לא בדעת עשה הדבר הזה ויחי : ויטב הדבר
בעיני המלך והשרים ויעש המלך והשרים כדבר
פלאך י׳ : ויצו המלך ויביאו לפניו אבן השוהם
ואת הנחלי אש וישימו אותם לפני משה : ויושיבו את
הנער לפניהם ובקש הילד לשלוח ידו על השוהם
ויקח פלאך י׳ את ידו ויתן אותו על הנחלת ותכבה
הנחלת בידו : וישאיה ויתנה בפיו וישרף בפיו
ונשתיר נקצת לשונו ויהי בבד משה ובבד לשון :
וירא המלך והשרים את הדבר הזה וידעו כי לא
משה עשה בשאת הנערה מעל ראש
המלך : ויחרו למלך והשרים לחמית את הילד
ויהי משה בבית פרעה הולך וגדל וי׳ עמו ויהי
בהיות הנער בבית המלך נגדי ארגמן לבושו וגדל
בקרב בני המלך : ויהי אשר גדל משה בבית
המלך ותשבהו בתי בת פרעה לבן ויכבדהו כל
בית פרעה ויראו פניו כל אנשי מצרים : ויצא
ויבא אום אל ארצה גושן אשר שם אחיו כל בני
ישראל וירא אותם משה בקוצר רוח ובעבודה קשה
יום יום : וישאל את משה לאמר על מה תעבידה
תזאת לכם דבר יום ביומו : ויגידו לו את כל
התורות אשר ואת כל החוקים אשר שם עליהם
פרעה לפני לרחו׳ : ויגידו לו את כל התעות

אשר יען עליהם בלעם בן בעור ואשר יען
גם הוא להשיבם בשאתו עצרת המלך מעל ראשו
וישם משה את הדברים האלה ויחר אף משה
בבלעם ויבקש להמיתו ויארוב לו יום יום : ויהי
ביום ויתד לבלעם לאמר הנח בן נתיב מבקש
להרגך והנה הוא ארוב לך יום יום : ויירא בלעם
מפני משה ויק׳ הוא ושני בניו אתו ויצאו מפצרים
ויכרחו וימלטו את נפשם וילכו להם אל ארץ כוש
אל קיקנוס מלך כוש : ויהי בהיות משה בבית
המלך יצא ובא בבית ויתנהו י׳ לחן בעיני פרעה
ובעיני כל עבדיו ובעיני כל אנשי מצרים ויאהבו
משה מאד : ויהי היום וילך משה גשנה לראות
את אחיו וירא את בני ישראל בסבלותי׳ ובגודלם
חקשה ויצר לבשה מאד עליהם : וישב משה
מצריים ויבא בית פרעה ויבא לפני המל׳ וישתחו
משה לפני המלך ויאמר משה אל פרעה כי אדוני
שאלה אותה קטנה באתי לבקש מלפניך אל נא
תשב את פני ריקם ויאמר לו פרעה דבר : ויאמר
משה אל פרעה יתן נא לעבדיך בני ישראל אשר
בגשן יום אחד לנוח בן מעבדתם : ויען המלך
את משה ויאמר הנה נשאתי פניך לדבר הזה
לעשות את דבריך : ויצו פרעה ויזבירו קול
במצרים לכנשן לאמר שיהם כל בני ישראל כה אמר
המלך עשו מלאכתכם ובמדתכם ששת ימים ויום
השביעי תנוחו ולא תעבדו מאומה : ככה תעשו
לכם כל הימי׳ אשר צוה המלך ומשה בן בתי׳ :
וישפח משה על הדבר הזה אשר נתן לו המלך
ויעשו כל בני ישר׳ כאשר צוה אליהם משה :

חסר הנעיר זם טעם יסף טסח כמתכת חלקו כי
כמו טפחה על הסתכת סלחן לו המלך חסר סחל
סמנו כן יסמח ויגל כה כי ענד כחמן נקרי לחלמיו
ועין כחנודרם ז׳ל ותרח כסס בין מירוטי לפירוטי :

כי מא י׳ היה הדבר הזה אל בני ישראל כי חחל
י׳ לזכור את בני ישראל להושיעלמען אמרתהם
ויהי

ויהי ויאמר משה ויהי שמעו בכל מצרים : ויהי
משה גדול בעיני כל מצרים ובעיני בני ישראל
ודורש טוב אל עמו ישראל ודובר עליהם דברי
שלום לפני המלך : ויהי בחיות משה בן שמנה
עשרה שנה ויתאוו את אביו ואת אמו לראו אותם
וילך אליהם גושנה : ויהי כאשר הקריב משה אל
גושן ויבוא אל המקום אשר שם בני ישראל עושים
בעבודה וירא בסבלותם וירא איש מצרי מכה
איש עברי מאחיו : ויהי כראות האיש המוכה את
משה וינס אליו לעזרה כי האיש משה נכבד מאד
וגדול בבית פרעה ויאמר אליו כי אדוני המצרי
הזה בא אל ביתי לילה ויאסרני ואל אשתי בא לפני
ועתה מבקש את נפשי לקחתה : ויהי בשמוע
משה את הדבר הרע הזה ויחר אפו מאד על
המצרי : ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את
המצרי ויטמנהו בחול ויצל את העברי מיד מכהו
וילך העברי אל ביתו ומשה שב אל דרכו וילך וישב
בית המלך : ויהי בשוב האיש הביתה ויאמר
לגרש את אשתו כי לא נכון לבית יעקב לבוא איש
אל אשתו אחרי הוטמאה : ותלך האשה ותגיד
לאחיה ויבקש אחי האשה להרגו וינס אל ביתו
וימלט : ויהי ביום השני ויצא משה אל אחיו
וירא והנה שני אנשים נצים ויאמר לרשע למה
תכה רעך : ויען אותו ויאמר לו מי שמך לאיש
שר ושופט עלינו הלהרגני אתה אומר כאשר
הרגת את המצרי ויירא משה ויאמר אכן נודע
הדבר : וישמע פרעה את הדבר הזה ויצו להרוג
את משה וישלח הא׳ לא מלאכו וידמה לפרעה
ברמות שר הטבחים : ויקח מלאך י׳ את החרב
מיד שר הטבחים ויסר בה את ראשו כי נחפך
דמות שר הטבחים לדמות משה : ויחזק מלאך
י׳ בימין משה ויוציאוהו ממצרים ויניחהו מחוץ
לגבול מצרים מהלך ארבעים יום : וישאר אך
אה ואחיו בארץ מצרים ויתנכא אל בני ישראל
לאמר : כה אמר י׳ אלהי אבותיכם איש שקוצי
עיניו

עיניו השליכו ובגלולי מצרים אל תטמאו : ויפרו
בית ישראל ולא אבו לשמוע אל אהרן בעת ההיא
: ויאמר י׳ לחשמידם לולי כי זכר י׳ את בריתו
אשר כרת את אברהם את יצחק ואת יעקב :
ותלך יד פרעה מלך מצרים בימים החם הלוך
וקשה על בני ישראל ויחזק וידחקם עד עת שלח
י׳ את דברו ויפקדם : ויהי בימים החם ותהי
מלחמה גדולה בין בני כוש ובין בני קדם ואדם
ויפשעו במלך כוש אשר היו תחת ידיו : ויצא
קוקינוס מלך כוש עם כל בני כוש עם רב כחול
הים הרבה מאד וילך להלחם בארם ובני קדם
להשיבם תחת ידו : ויהי בצאת קוקינוס
ויעזוב בלעם הקוסם הוא ושני בניו בעיר לשמור
את העיר ואת דלת הארץ : ויצא קוקינוס
וילך אל ארם ובני קדם וילחם אתם ויך אותם
ויפלו חללים כלם לפני קוקינוס ועמו : וישב
מהם שבי גדול ויכניעם תחת ידו כבראשונה
ויחן על ארצם לקחת את המס מהם כמשפטו :
וברעם בן בעור כאשר עזבו מלך כוש לשמור את
העיר ואת דלת העיר ויקם ויתיעץ את עם הארץ
ומרוד במלך קוקינוס לבלתי בוא העירה כאשר
יבוא : וישמעו אליו כל עם הארץ וישבעו
לו וימליכו אותו עליהם ואת שני בניו לשרי
צבאות : ויקומו ויגבהו את חומת העיר
משני הפיאות ויבנו בנין עצום וחזק מאד :
ולכתף השלישי חפרו בארות רבות אין מספר
בין העיר ובין הנהר הסובב את כל ארץ
כוש ויבקעו שם את מי הנהר : ולכתף
הרביעי קבצו נחשים רבים בלחשיהם
ובכשפיהם ויבצרו את העיר וישבו ואין יוצא
ואין בא לפניהם : וקוקינוס נלחם
בארם ובני קדם ויכניעם תחת ידו
כבראשונה ויתנו לו מס כמשפטם וילך
וישב אל ארצו
ויהי

ויהי בקרוב קיקנוס מלך כוש אל עירו וכל שרי
החיילים אתו : וישאו עיניהם ויראו והנה חומות
העי' נבני ויגבהו מאד ויתמהו האנשי מזה ויאמרו
איש אל רעהו כי ראו אשר בוששנו במלחמ' ויראו
מ ד אלינו : על כן עשו את הדבר הזה ויגביהו את
חומות העיר ויחזקום לבלתי בוא אל הם מלכי כנען
למלחמה : ויגשו המלך והחיילים אל פתח העיר
ויראו והנה כל שערי העיר סגורות ויקראו אל
השוערים לאמר פתחו לנו ונבוא העירה : ויאמרו
השוערים לפתוח אליה' במצות בלע' חקוסם מלכם
ולא נתנום לבוא העירה : ויערבו אתם מ חמה
נכח העיר השערה ויפלו מחיל קיקנוס ביום ההוא
שלשים ומאה איש : ויהי ביום השני ויוסיפו עוד
להלחם וילחמו מעבר הנהר ויבקשו לעבור ולא
יכולו ויטבעו מהם בתוך הבורות וימותו : ויצו
המלך לחטיב עצים לעשות רפסודות לעבור בתן
אליהם ויעשו כן : ויהי בבואם אל המקו' הבורות
ויהיו המים מתגלגלים כריחים ויטבעו יו' ההוא
מאתי' איש על ע ר רפסודות : ויהי ביו' השלישי
ויבואו להלחם מפאת הנחשים ולא יכלו לגשת
שמה ויהרגו מהם הנחשים שבעים ומאה איש
ויחדלו מהלחם על כוש : ויצורו על כוש ט שנים
ואין יוצ' ואין בא בעת ההי הכיות המלחמ' והמצור
על כוש ברח משה ממצרים מלפני פרעה אשר
בקש להמיתו על אשר הרג את המצרי : ומשה
בן שמונה עשרה שנה בברחו ממצר' מפני פרעה
ויגם וימלט אל מחנה קיקנוס הצרים בעת ההיא על
כוש : ויהי משה במחנה קיקנוס מלך כוש תשע
שנים כל ימי היות' צרים על כוש ויהי משה הולך
ובא עמה' ויאהבו המלך והשרי' וכל אנשי המלחמ'
את משה כי רב ויקר היה וקומתו כאריה אדיר
ופניו שמש וכח גבורתו כאריה חזק ויהי יועץ למל'
ויהי מקץ ט' שנים ויחלה קיקנו' את הליו אשר ימו'
בו ויחזקה חוליו עליו וימת ביום השביעי : ויחנטו
אותו עבדיו וישאתו ויקברוהו נכח שער העיר

צפונה

צפונה ארץ מצרים : ויבנו עליו בנין נאה
ועצום וגבוה מאד ' וישימו עליו מלמעלה אבנים
גדולות : ויפתחו סופרי קיקנוס על האבנים ההם
את כל גבורת קיקנוס מלכם ואת כל מלחמותיו
אשר נלחם והנם כתובים שם עד היום הזה :
ויהי אחרי מות קיקנוס מלך כוש ויצר לאנשיו
וחייליו מאד מפני המלחמה : ויאמרו איש אל
רעהו הבו לנו עצה מה לעשו' לנו בעת הזה אשר
ישבנו במדבר מבתינו היום תשע שנים : אם
אמרנו נלחמה על העיר ונפלו ממנו חללי' ומתנו
ואם ישבנו פה במצור ומתנו : כי עתה ישמעו
כל מלכי ארם ובני קדם כי מת מלכינו ובאו עלינו
פתאום למלחמה ונלחמו בנו ולא ישאירו ממנו
שריד : ועתה לכו ונמלכיה עלינו מלך ונשב
במצור עד אשר תנתן העיר בידנו : ויבחרו
בכל חיל קיקנוס ביום ההוא איש למלך ולא מצ ו
בהור כמשה למלך עליהם : ויסהרו ויפשיטו
איש בגדיו וישליכו אות' ארצה ויעשו בימה גדולה
וישיבו עלי' את משה ויקומו ויתקעו בשופרו' ויקראו
לפניו ויאמרו יחי המל' יחי המלך : ויש בעו לו כל
העם וכל השרים לתת לו אדוניה המלכה הכושי'
אשת קיקנוס לאשה וימליכו את משה עליה' ביום
ההוא : ויעבירו כל אנשי כוש קול ביום ההוא
לאמר איש איש לתת למשה מכל אשר ימצא
בידו : ויפרשו השמלה על הבימה וישליכו עליה
איש איש נזם זהב אחד ואיש קשיטה אחת מכל
הנמצא בידם : וגם מאבני השוה' והבדולח ובני
דר וסוחרת השליכו כל בני כו אל משה על הבימה
גם כסף גם זהב הרבה מאד ויקח משה את כל
הכסף ואת הזהב ואת כל הכלים ואת
הבדולח את השהם אשר נתנו לו כל בני כוש
וישם אותם באוצרותיו : וימליך משה על כל בני
כוש ביום ההוא תחת קיקנוס מלך כוש : בשנת
חמשים וחמש שנים לפרעה מלך מצרים היא
שנת מאה וחמשים ושבע שנים לרדת ישראל

מצרימה

מצרימה מלך משה על כוש: בן שבעים שנה ושבע שנים משה במלכו על כוש וארבעים שנה מלך: ויתן יי את משה לחן ולחסד בעיני כל בני כוש: ויהי הבו בני כוש אותו מאד ויהי משה טוב עם יי ועם אנשים: ויהי ביום חשבי יי למלכו ויתקבצו כל בני כוש ויונדו בלב ויבואו לפני משה ושתחוו לו ארצה: ויברו על בני כוש בלם יחד לפני המלך לאמר הבה לנו עצה ונראה מה לעשות לעיר הזאת: כי היום השנים עשרה בו במצור בער תעיר ולא ראינו את בניהם ואת נשיהם: ויען המלך אותם לאמר אם חשמעון בקולי לכל אשר אצוה אתכם: ונתן יי את העיר בידינו ולבדנו אנחה: כי אם נלחם אתם כמלחמה הראשונה אשר נלחמנו מרב מות קיקנוס ונפלו מפנינו חללי רבים כראשונה: ועתה הנה לא קצה כרבי הוה אם תשמעו בקולי ונתנה העיר בידינו: ויענו כל החילים את המלך לאמר כל אשר יצוה ארוני כן יעשה עבדיך: ויאמר שלהם משה עברו וקראו קול בכל המחנה של כל העם לאמר: כה אמר המלך לכו העירה והכאתם מבני חחסירה איש אפרוחו בידו: וכל איש אשר יעבור את דבר המלך ולא יביא אפרוחו ופות זבל אשר לו יקח המלך: ויהיו הניאכ'אותם ויהי אתכ'למשמרת גדלתם אותם עד גדל ולמדתם אותם לטוש כדרך בני הנץ: וישמעו כל בני כוש את דברי משה ויקומו ויעבירו קול במחנה לאמר: שיכם כל בני כוש במצות המלך לכו לכם יחד העירה וחפשתם לכם מבני חחסירה איש אפרוחו בידו והבאתם לכם: וכל איש אשר יסרה את דבר חמלך ומת ולקח המלך את כל אשר לו: ויעשו כל העם כדבר הזה וילכו להם העירה ויעלו על הבדושים ויתפשו להם איש אפרוחו בידו כל בני החסירה ויביאו אותם ערבו ויגדלום כמצוי המלך וילמדם לטוש כבני הנץ ככל אשר צוה המלך בן

עשו

עשו כל בני כוש: ויהי באשר גדלו בני החסידה ויצו חמלך להרעיבם שלשת ימים ויעשו כל העם כן: ויהי ביום חשלישי ויאמר להם המלך חתחזקו והיית' לבני חיל ולבשו איש כלי מלחמתו וחגרו איש חרבו עליו ורכבו איש סוסו ולקחתם לכם איש אפרוחו בידו: ונקומו ונלחמה על העיר כן תעשו שש ימים: ויעשו כל העם כדבר חמלך: ויקחו איש אפרוחו בידו ויהי כחגיעם אל חבקו'ח החחשים ויאמר שליה' המלך שלח איש אפרוחו על הנחשי': וישלחו איש אפרוחו כדבר חמלך וירוצו בני החסירה על הנחשי': ויאבדום כלם וישמיתו אותם מן המקו' ההוא: ויראו המלך והעם כי נשחתו כל הנחשי' מן המקו' ההוא וירצו כל העם תרועה גדולה: וינשו וילחמו על העיר וישפשוה וילכדוה ויבאו העירה: ויפילו ביום ההוא מעם העי' שלף ומאת איש כל יושבי העיר וכעם הפצור לא מת אחד: ויהיו כל בני כוש איש איש על ביתו ועל אשתו ועל בניו ועל כל אשר לו: ובל עם הקוס'בראותו כי נלכד'העיר ויפתח השער ויצאו הוא ושני בניו ושמונת אחיו וישובו כיצי ימח של פרעה מלך מצרי': הם רמת החרטומי'והמכשפים הכהובי'בס' חעומדי' נגד משה בחביא יי' על מצרי' את כל המכות: וילכוד משה את ה'נחכמתו וישיבהו בני כוש על כסא חמלוכה של קיקנוס מלך כוש: וישימו את כתר המלכות בראשו וינתן לו אדונית המלכה הנשואת את קיקנוס לאשה:

לספר הנעזיר נזה מובן סם"ה על מחדת הכוסות לספר לקח כי חסה כוסית לקח סקרי'ל על כן היתה סמוכה נמור'ביותים בכוסי'סמי' סמוכה נעור'ולפי דברי זה הספר חין לנו צריכין לכל זה כי חסה כוסית סם"ם לקח כימי נחרוחו ונסבר כתוכת יקסף הירכתי נזה וכי הנני פרוסים חמת ועל כן בפל בכי בעמים חסה כוסית לקח עיין סם כי תניל ותסבח:

ויירא משה את י׳ אלהי אבותיו ולא באליה
ולא פנה אליה את עיניו : כי זכר משה
את אשר השביע אברהם את אליעזר עבדו לאמר
לא תקח לבני ליצחק אשה מבנות כנען ׃
וגם את זה עשה יצחק בברוח יעקב מפני
אהיו אשר צוהו לאמר לא תקח אשה מבנות
כנען ולא תתחתן בכל בני חם : כי י׳ אלהינו
נתן את חם בן נח ואת בניו ואת כל זרעו
לעבדים לבני שם ולבני יפת ולזרעם אחריהם
עד עולם : על כן לא הפנה משה את לבו
ואת עיניו אל אשת קיקנוס כל ימי מלכו על
כוש ׃ ויירא משה מפני י׳ אלהיו כל ימיו
ויתהלך משה לפני י׳ באמת בכל לבו ובכל
נפשו לא סר משה מן הדרך הטובה :
כל ימי חייו לא נטה מן הדרך אשר הלכו
בה אברהם יצחק ויעקב ימין ושמאל ׃
ויתחזק משה במלכות בני כוש ויתחג את
בני כוש במשפט בחכמתו ויצליח משה
במלכותו ׃ וישמע ארם ובני קדם
בעת ההיא כי מת קיקנוס מלך כוש ויפשעו
ארם ובני קדם מתחת יד כוש בימים ההם
׃ ויקבוץ משה את כל בני כוש עם כבד
מאד כשלשים אלף איש ויצא להלחם את
ארם ואת בני קדם ׃ וילכו בראשונה אל בני
קדם וישמעו כל בני קדם את שמעם ויצאו
לקראתם ויערכו אתם מלחמה ׃ ותחזק
המלחמה על בני קדם ויתן י׳ את כל בני קדם
ביד משה ויפלו מהם חללים כשלש מאות
איש ׃ ויתנו כל בני קדם עורף וינוסו וירדפו
אחריהם משה ובני כוש ויכנעו אותם תחת
ידם ויתנו לחם מס כמשפטם ׃ ויעבור
משה וכל העם אשר אתו משם אל ארץ
ארם למלחמה ׃ ויצאו אנשי ארם גם
הם לקראתם וילחמו גם ויתנם י׳ ביד משה
ויפלו חללים רבים מאנשי ארם ׃ ויכנעו
ארם

ארם גם הם לפני משה ולפני כוש ויתנו מס
גם הם כמשפטם : ויכנע משה את ארם
ואת בני קדם תחת יד בני כוש ויפן וישב משה וכל
העם אשר אתו ארץ כוש : ויתחזק משה
במלכות בני כוש ויתי י׳ אתו ויירא מפניו כל
בני כוש : ויהי מקץ חמש עשרה שנים וימת
שאול מלך אדום וימלוך תחתיו בעל בן עכבור ׃
בשנת שש עשרה שנה למלכות משה על כוש
מלך בעל חנון בן עכבור בארץ אדום על כל בני
אדום שלשים ושמונה שנה ׃ בימיו פשע מואב
מתחת יד אדום אשר היו תחת אדום מימי הדד
בן בדד המכה אותם ואת מדין ויכניע את מואב
תחת יד אדום : ויהי במלוך בעל חנן בן עכבור
על בני אדום פשטו כל בני מואב מתחת יד אדום
: ואנגיאס מלך אפריקה מת בימים ההם וימלוך
אזדרובל בנו תחתיו ׃ ובימים ההם מת יאניוש
מלך בני כתים ויקברוהו בהיכלו אשר בנה לו
בבקעת כנגיא למושב וימלוך תחתיו לטיאנוס ׃
בשנת עשרים ושתים שנה למלכות משה על בני
כוש מלך לטיאנוס על כל בני כתים ארבעים
וחמש שנים ׃ ויבן לו גם הוא מגדל גדול ועצום
מאד ויבן כתיו חזל נאה למושבו להתנהג
במלכותו כמשפט : בשנת שלש למלכו העביר
קול לכל חכמיו ויעשו לו אניות הרבה : ויקבוץ
לטיאנוס את כל חילו ויבאו באניות וילכו להלחם
עם אזדרובל בן אנגיא מלך אפריק ויבואו אפריקה
ויערכו מלחמה עם אזדרובל ועם חילו ׃ ויחזק
לטיאנוס על אזדרובל ׃ וילכוד לטיאנוס מאת
אזדרובל את העלת המים אש׳ הביא אנגיאס אביו
מאת בני כתים בקחתו את יאניה בת עוצו לאשה
ויהרוס לטיאנוס את גשר התעלה ההיא ויכה את
כל חיל אזדרובל מכה רבה מאד : ויתחזק ויתר
גבורי אזדרובל וימלא לבם קנאה ויחפצו במות
ויערכו עוד מלחמה עם לטיאנוס מלך כתים :
ותחזק המלחמה על כל אנשי אפריק ויפלו חללים
לפני

לפני לטיאנוס וצמו ויפלו גם אדרובל המלך
במלחמה ההיא : ולאדרובל המלך בת יפת
מאד מאד ושמה אושפיזיונה : וירקמו כל אנשי
אפריקה את צלמה על בגדיהם מרוב יופיה וטוב
מראיה : ויראו אנשי לטיאנוס את אושפיזיונה בת
אדרובל ויהללו אותם אל לטיאנוס מלכם : ויצו
לטיאנוס ויביאוה אליו ויקח לטיאנו את אושפיזיונה
לאשה ויפן וישב אל דרבו ביתה : ויהי אחרי מות
אדרובל בן אנגיאס בשוב לטיאנוס מהמלחמה אל
ארצו : ויקומו כל יושבי אפריקה ויקחו את אניבל
בן אנגיאס אחי אדרובל הקטון ממנו וימליכו
אותו תחת אחיו על כל ארץ אפריקה : ויהי במלכו
ויתיעץ ללכת כתימה להלחם את בני כתי לנקום
את נקמ אדרוב אחיו ואת נקמ יושבי אפריק ויעש
כן : ויעש אניות הרבה ויבא כתים עם כל חילו וילך
כתימה : וילחם אניבל את בני כתים ויפל בני
כתים חללי לפני אניבל וחילו וינקום אניבל את
נקמת אחיו : וילחם אניבל עם בני כתים שמנה
עשר שנה מלחמה ויש אניבל בארץ כתי ויחן עלי
ימי רבים : ויבח אניבל בבני כתי מבה רבה מאד
ויהרוג את גדוליה ואת שריה ומיתר העם הבה
כשמוני אלף איש : ויהי מקץ ימים רבי ושני ויפן
וישב אניבל אל ארצו אפריק וימלוך לבטח באפריק
תחת אחיו : בעת ההיא בשנת מאת ושמוני שנה
לרד ישראל מצרמה יצאו אנשי גבורי חיל מצרי
שלשי אלף רגלי מבני ישראל ויהי כלם משבט יוסף
מבני אפרים בן יוסף : כי אמרו כי תם הקץ אשר
חק יי על בני ישראל מימי קדם אשר דבר אל
אברה : ויתאזרו האנשי האלה וישימו איש חרבו
על ירכו ואיש כלי מלחמתו עליו ויבטחו בגבורת
ויצאו יחד ממצרי כיד חזקה : ולא הוציאו אתם
צדה לדרך רק כסף וזה וגם לחם לאכול ביו ההוא
לא הוציאו בידם : כי אמרו לקחת את מחייתם
מפלשתים במחיר ואם לא ולקחו מאתם בחזקה :
והאנשי החם גמרי חיל מאד מאד אח ירדוף אלף
ושנים

ושנים ינוסו רבב ויבטחו בגבורת וילכו יחד כאשר
חמה : וישומו פניה ארץ גת וימצא רועי גת רועי
את מקנ בני גת : ויאמרו אל הרועי תנו לנו מהצאן
במחיר לאכול כי רעבים אנחנו כי לא אכלנו לחם
היו : ויאמרו הרועים הצאנו הם אם מקננו כי
נתן לכם אף במחיר ויגשו בני אפרי לקחת בחזקה
: ויצעקו רועי גת עליהם ותשמע צעקת למרחוק
ויצאו כל בני גת אליה : ויראו בני גת את רעת בני
אפרי וישובו ויזעיקו את כל אנשי גת ויחגרו איש
כלי מלחמתו ויצאו אל בני אפרי למלחמה : ויערכו
אתם בבקעת גת ותהי המלחמה חזקה ויכו אלה
מאלה רבי ביום ההוא : ויהי ביו השני וישלחו
בני גת אל כל ערי פלשתי לבוא אליהם לאמר :
עלו אלינו ועזרינו ונכה את בני אפרי אשר יצאו
ממצרי לקחת את מקננו ולהלח אתנו חנם ובני
אפרי עיפה נפשם ברעב ובצמה כי לא אכלו
לחם שלשת ימי : ויצאו מכל ערי פלשתי
לעזרת אנשי גת כארבעי אלף איש :
ויערכו האנשי המלה את בני אפרי מלחמה
ויתן יי את בני אפרי ביד פלשתי : ויכו
את כל בני אפרי כל אשר יצאו ממצרי לא
השאירו שריד ופליט כי אם עשרה אנשים
אשר ברחו ממערכת המלחמה : כי באת
יי היתה הרעה הזאת אל בני אפרי : כי
מרו את פי יי לצאת ממצרי טרם בא הקץ
: אשר חק יי על ישראל מימי קדם :
וגם מפלשתי נפלו הרבה כעשרי אלף איש
וישאום אחיהם ויקברו אותם בעריהם :
וישאר חללי בני אפרים נטושים בבקעת גת
ימים רבים ושנים ולא נתנו לקבורה ותהי כל
הבקעה מלאה עצמות אנשים : והאנשים אשר
נמלטו מהמלחמה באו מצרימה ויגידו אל בני
ישראל את כל הקורות אותם : ויתאבלו אפרים
אביהם עליהם ימים רבים ויבואו אחיו לנחמו
ויבא אל אשתו ותלד בן ויקרא את שמו ברעה
כי

כי ברעת תיחח בניאל ׃ ומשה בן שמים עורנו
מלך בארץ כוש ביום ההם ויצליח במלכותו וינהג
את כל ממלכות בני כוש בפשעם בארץ ובתפים ׃
ויאהבו כל בני כוש את משה כל יבי מלכו עליהי׳
ויראו כל יושבי ארץ כוש מלפניו יראה גדולה ׃
ויהי בשנת הארבעים למלוך משה על כוש וששה
ושב על כסא המלוכה ואדניה המלכת לפניו
וכל השרים יושבים סביבותיו ׃ ותאמר א־ניח
חשלבח לפני המלך והשרים פת הדבר ה׳ אשר
עשיתם כל בני כוש זה ימים רבים ׃ הלא ידעתם
כי ארבעים שנה אשר מלך זה על כוש ולא קרב
ואת להיי בני כוש לא עבד ׃ ועתה שמעונא בני
כוש ולא ימלך עליכם עוד זח אשר אינגו
מכשרכם ׃ הנה מנכרים כני גדל הוא
ימלוך עליכם כי טוב לכם לעבוד את בן ארוניכם
שעכור איש נכרי ענד מלך מצרים ׃ וישמעו
כל העם וכל השרים בני כוש את כל הדברים
אשתרברה אדוניה חמלכה באזניהם ׃ ויהי כל
העם נסן ער הערב וישכימו בבקר ויטליכו עליהי׳
את מנכרים בן קיקנוס מלך כוש ׃ ויראו כל
בני כוש משלוחידם במשה כי יי עם משה וכי
זכרו בני כוש את השנועה אשר נשבעו למשה
על כן לא חריעו לו ׃ אך נתנו כל
בני כוש מתנות רבות למשה וישלחוחו מאתם
בכבוד גדול ׃ ויצא משה מארץ כוש וילך לדרכו
ויחדל ממלוך על כוש ׃ משה בן שבע שנים
ושישים שנה בצאתו מארץ כוש ׃ כי מי׳ היה
הדבר כי בא הקץ אש׳ פיבי קדם לרועי את ישרל
מעוני בני חם ׃ וילך משה מדינה כי ירא
לשוב מצרימה מפני פרעה וילך וישב על
באר המים במדין ׃ ותצאן שבע בנות רעול
המדיני לרעות צאן אביהן ׃ ותבאן ל הבאר
ותא נהמים ל השקו׳צאן אביהן ׃ ויבאו רועי
מדין וינרשים ויקם משה ויושיען וישק את הצאן ׃
ותבאן ל רעל אבירן ותגדן לו את אשר עשה להן

משה

משח ׃ ותאמרן איש מצרי הצילנו מיד הרועים
וגם דלה דלה לנו וישק את הצאן ׃ ויאמר
רעואל ל בנותיו ואי לפה זה עזבתן את האיש ׃
וישלח רעול ויקחחו ויביאהו עמו הבית ויאכל זמו
לחם ׃ ויספר משח לרעול את אשר ברח
מפצרים ואת אשר מלך על כוש ארבעים שוה ׃
ואחרי כן לקחו הממלכה מירו וישלחוהו
לשלום בכבוד וכמתנות ׃ ויהי כשמוע רעול
את דברי משה ויאמר רעול בלבו אחנה את
זה ל בית חכלא ארצח בו את בני כוש כי
גוס גם הוא מפניהם ׃ ויקחהו ויתנהו אל
בית הסוהר ויהי משח בבית הסוהר עשר שנים
׃ ויהי בהיות משה בבית הסוהר ויחפול
עליו עצורת בת רעואל ותבלכלהו
לחם ומים כל הימים ׃ וכל בני ישראל
עודם בארץ מצרים עונדים את מצרים בכל
עבודה קשה ויד מצרים חולך וקשה על בני
ישרל בימים ההם ׃ בעת ההיא הכה יי את
פרעה מלך מצרים וימת יי אותו בנגע הצרעת
מבף רגלו ועד קדקדו בפני עבודת פרך בני ישרל
היה הנגע הזה לפרעה מלך מצרים מאת יי
בעת החיא ׃ כי שבע יי ל אפלת עפו ישרל
ותבוא ל צעקתם מפני עבודתם הקשה ׃
ובכל זאת לא שב אפו מהם ועוד יד פרעה
נטויה על בני ישרל ויקנא פרעה את ערפו לפני
יי ויכבוד עולו על כל בני ישרל ויפרר את היהם
בכל עבודה קשה ׃ ויהי אשר נגע יי את
פרעה מלך מצרי׳ וישל את חכמיו ואת חרט פיו
לרפאתו ׃ ויאמרו לו חכמיו וחרטומיו כי אם
יות׳ פרם ילדיה קטניה ל הנגע ההוא ונרפאלו ׃
וישמע ל׳ה פרעה וישלח סריסיו גוי׳נה אל בני
ישרל לקחת ילדיהם הקטנים ׃ וילכו סריסי
פרעה ויקחו ילדי בני ישראל מחיק אמותם בחוקה
ויביאום ל פי עתים ויולד ליוכבד לוי׳ וישחטים
הרופאים ויתנו ל תנגע ככה יעשו כל היכים ׃

ויהי

ויהי מספר החללים אשר שחט ירבעם שלש מאות
[illegible] וחמשת אלפים : ולא שבע לו אל רועבעם
מלך מצרים ויהי תבע הולך וחזק ורב מאד :
ויהי פרעה בחולי הגדע [illegible] עשרים שנים ולב
פרעה הולך וקשה על בני ישראל : ויהי מקץ
עשרת שנים ויוסף לי לפרעה מלך מצרים שבר
על שבריו ומבת על מכה : ויכהו לי בשחין רע
וחולי חכמן ויהפך היגע ההוא לשחין רע : בעת
ההיא באו שני סריסי פרעה מארץ גושן אשר שם
בני ישראל : ויבואו בית פרעה ויאמרו ראו ראינו
את בני ישראל [illegible] מצמודת ויתעצו כמלאכי : ויהי
כשמוע פרעה את דברי סריסיו ויחר אף פרעה על
בני ישראל מאד ויקצף מאד מבאב כשרו ויקן
ויאמר אך צעת הנח כאשר ידעו בני ישראל כי
חולה אביהם וישכון וילעגו עליו : ועתה סחרו
ואסרו לי המרכבה ואלכה לי נושנה ואראה את
לעג בני ישראל אשר הם מלגיים ומלעיגים עלי
ויאסרו לו עבדיו המרכבת ויקחוה ויריכבו
אותו על הסוס כי לא יכול לרכוב : ויקח עמו
עשרים פרשים ועשרת רגלי וילך אל בני ישראל
גושנה : ויהי לכתם עד קצת מצרים ויעבור
סוס המלך במקום ארוגבוה במשעול הכרמים
גדר מזה וגדר מזה וצופק הארץ והשפלת מזה
: ויסחרו ויורצו הסוסים במקום התוא ויחיקו
זה את זה וידחקו הסוסים את סוס המלך ויפול
סוס המלך אל תוצחק השפלת והמלך רוכב
עליו : ויהי בנפלו ותחפך המרכבה על פני
המלך וישב הסוס על המלך ויצעק הפלך כי
נאבב כשרו מאד : ויקרע בשר המלך עליו
ותשבורנה עצמו ולא יכול לרכוב : בו פעת
לי התה תיכר זה לו כי שמע לי את צעקת עמו
בני ישראל ואת עניים : וישאוהו עבדיו על
שכמם מעט זה ומעט זה וישיבו אל מצריכתו
וישכוב [illegible] הפרשים אשר עמו פעמים : ויבו
את המלך בשמחו וירע המלך לבא קצו למות

ותבא

ויבוא לארענית המלכה אשתו ותבך לפניו ויבך
חזיך בכיגדל : ויכאו כל שריו ועבדיו כאשר
האוא וירואו את המלך ברעת תהיא ויכבו עבוב
גדול : ויצאו שרי המלך וכל יוצאי את המלך
לחמליך תחתיו בארץ את אשר יבחר מבניו :
ולמלך שלשה בנים ושתי בנות אשר ילדה לו
לארענית המלכה אשתו ומלבד בני הפילגשים
אשר למלך : ואלח שמותם הבכור עתרו ומשנה
אדיקה והשלישי מורין : ואתתיהי שם הגדולה
בתיה וחקטמת זבוד : ויהי עתרו בכור המלך
איש שוטה ומבוהל ונמהר בכל דבריו : ואדיקה
היה איש ערום וחכם מאד ויודע כל חכמת מצרים
ואולם רע בתאר מאד וגב בשר וקצר קומה מאד
והוא ארכו אמה אחת : ויהי כראות המלך את
אדיק בנו ערום וחכם בכל דבר וישם המלך בלבו
להמליכו תחתיו אחרי מותו : ויקח לו אשה את
גדודת בת אבילט והוא בן עשר שנים ותלד לו
ארבעה בנים : וילך חוא אחרי כן ויקח שלש נשים
וילד שמונה בנים ושלש בנות : ויחזק החולי על
המלך מאד ויבאש בשרו בבשר החלל חמישלך
על פני השדה בעת הקיץ לחם השמש : ויראו
המלך כי חזק עליו חליו מאד ויצו ויקחו לו את
אדיקה בנו ומלכוחו תחתיו בארץ : ויהי פקץ
שלשת שנים ויפת המלך בכשת וכלים ובחרפת
וישאוהו עבדיו ויקברוהו בקברי מלכי מצרים
מצרים : ולא תעטוהו בשמים חמלכי כי האיש
בשרו מאד ולא יכלו לגשת אליו לחנוט אותו כפני
חריח ויקבורוהו בבהלה : כי פחד לי היתה הרעה
חואת אלהים כי שלח לו לי רעה בר אתו אשר עשה
לישראל בימיו : וימת בבהלה ובחרפה ויפול
אדיקה בנו תחתיו בן עשרים שנה אדיקה בפלכו
על מצרים ארבע שנים מלך : בשנה מאתים ושש
שנים לדרור ישראל שצרים מלך אדיקה על מצרים
: ולא האריך ימים על ממלכתו על מצרי כאשר
האריכו אבותיו במלכותם : כי מלול אבני

ארבע ושלשים שנה שלך במצרים אך חלה עשר
שנים ויצא כי חרש מאד לפניו׃ ויקראו כל
מצרים את שם אדוניהם פרעה כשם אבותיו
כמשפטם לעשות במצרי׃ וכל חכמי פרעה
קראו את שם אדוניהם כי היה קצר מאד
כי אכזו יקראו לקצר בלשון מצרים׃
ואדוניהם היה רע בתאל מאד ויהי בן אמה
ורות ותיטלן קרולחותניו קד קרסולו רגליו׃
וישכ פרעה על כסא אביו למלך על מצרים וינתן
את מלכות מצרי בחכמתו׃ ויהי במלכו וירש ע
מאביו ומכל המלכים אשר היו לפניו ויגבר את
עולו מאד על בני ישרל׃ וילך עם עבדיו גושנה
אל בני ישראל ויחזק עליהם העבודה׃ ויאמר
אליהם כלו מעשיכם דבר יום ביומו ואל תרפינה
ידיכם מעבודתיכמו מתום וחלאה כאשר עשיתם
בימי אבי׃ וישם עליהם שוטרים מבני ישרל
ועל השוטרים שם נוגשים מעבדין׃ וישם עליהם
את בונות הלבנים ליום לעשות כמספר תהוא יום
יום ויפן וישב מצרימה׃ בעת ההיא אזו נוגשי
פרעה את שוטרי בני ישרל על פי פרעה לאמר׃
כה אמר פרעה עבדו את עבודתכ דבר יום ביומו
וכלו מעשיכם ואת מתבונת הלבני ליום תשמורו
לא תגרעון דבר׃ ויהי אשר תגרעו מלבניכם יום
יום ושמתי את ילדיכם חקטני תחתיהם׃ ויעשו
כן נוגשי פרעה ביום החם כאשר צוה אליהם
פרעה׃ והיה בכל עת אשר יחסר אל בני ישרל
מספר בונת הלבנים יום יום וחלכו נוגשי פרעה אל
נשי בני ישרל ולקחו מספר הגדרע מהלבני מילדי
בני ישרל הקטנים ולקחו אותם בחוקה מבין ברכי
אמותם וישימו אותם תחת הלבני בבנין׃ ואבותם
אזותם צועקים עליהם ובוכים בשמעם את קול
בכיית ילדיהם בקיר חבנין׃ ויתחזקו הנוגשים
על ישראל להתת ישראל את בניהם בבנין וישם
האיש את בנו בקיר ויתן עליו חומר ויצינו בוכות
עליו ומזעותיו וירדות על בנו׃ ויעשו כן נוגשי
פרעה אל ילדי ישראל ימים רבים ואין חומל ואין

מרחם על ילדי בני ישרל׃ ויהי מספר כל הילדים
המומם אשר רבנין מאתים ושבעים ילדים׃ מהם
אשר בנו עליה תחת חלבנים אשר חסרו לאב תם
ומהם אשר משכו אותם מחבניין׃ ויחזק
ותכבד העבודה על בני ישראל ביומי אדוניהם
מעבודה אשר עכדו בימי אבו׃ ויאנחו בני ישרל
יום יום מן העבודה אשר עליהם כי אמרו
הנתן במות פרעה וקם בנו והקל משלינו העבודה׃
אך הם מחזקים עליהם את העבודה ה חרונ בן
הראשונה ויאנחו בני ישראל מה ותעל שועתם ל
האלהים מן העבודה׃ וישמע אלהים את קול
בני ישראל ואת נאקתם בימים החם ויזכור אלהים
להם את בריתי אשר כרת את אברהם את יצחק
ואת יעקב׃ וירא אלהים את סבלות בני ישראל
ואת עבודתם הקשה עליהם ביבים החם ויאמר
לחצילם׃ ומשח בן עמרם עודנו בלוא בבור
בימים החם בבית רעואל המדיני ויפורח בם
רעוי פבלפלתהו לחם בפתר יום יום׃ ויהי משח
בו בבית רעואל בבור עשר שנים׃ ויהי
בקץ עשר שנים היא השנה הראשונה למלוך
פרעה על צרים תחת אביו׃ ותאמר צפורת
אל רעואל אביה האיש העברי אשר אספת ה
עשר שנים בבית הסוהר ואין דורש ואין מבקש
אותו׃ ועתה אם טוב בעיניך אבי נשלחה נא
ונראתה אם חי ואם מת הוא ואביה לא ידע כי היא
כלפלתהו׃ ויען רעואל אביה ויאמר אליה
הנחיה לרבר חוח להעצר הגבר בבית הכלא
עשר שנים ולא יאכל ויחיה׃ ותען צפורת
את אביה לאמר הלא שמעת כי אלחיה העברים
גדול ונורא הוא ומפליא לחם בכל עת׃ הוא
אשר הציל את אברהם מאור כשדים ואת יצחק
מחרב אבו ואת יעקב מפלאך ו בהאבקו עמו
במעבר יבוק׃ וגם הם האיש הזה רמות עשה
ויציל אותו מיאור מצרים ומחרב פרעה ובני כוש
וגם מן חרעב יכול להציל ולהחיותו׃ ויטב

הדבר

הדבר בעיני רעואל ויעש כדבר בתו וישלח אל
הבור לראות מה נעשה במשה ׃ וירא והנה
האיש משה חי כבור עומד על רגליו משם
ומתחנן אל אלהי אבותיו ׃ ויצו רעואל ויוציאו
את משה מן הבור ויגלחו לו וישנה את בגדי כלאו
ויאכל לחם ׃ ויהי אחרי כן וירד משה אל גנת
רעואל אשר אחרי הבית ויתפלל שם אל יי אלהיו
אשר עשה אתו נפלאות רבות ׃ ויהי בהתפללו
ויבט נגדו והנה מטה ספיר מוצב ארצה והוא
נטוע בתוך הגנה ׃ ויקרב אל המטה וירא והנה
חקוק בו שם אלהים צבאות כתוב ומפורש על
המטה ׃ ויקראהו וישלח את ידו ויתלש כהתלש
יער עץ מסבכו ויהי מטה ברפו ׃ והמטה הזה
הוא המטה הנברא בתכל מפעלות אלהינו אחרי
בראו שמים וארץ וכל צבאם ימים ונהרות וכל
רגתם ׃ ויהי בהגרש אלהים את האדם מגן עדן
ויקח את המטה בידו ויצא ויעבוד את האדמה
אשר לוקח משם ׃ ויגע המטה עד נח וינתן אל
שם ואל תולדותיו עד נעתו אל יד אברהם העברי ׃
ויהי בתת אברהם את כל אשר לו ליצחק בנו נתן
אלו גם את המטה הזה ׃ ויהי כברוח יעקב פדנה
ארם ויקח אותה בידו ויהי בשובו אל אביו נטוש
לא נטשו ׃ וגם ברדתו מצרימה ויקח אותו בידו
ויתנהו אל יוסף שכם אחד על אחיו כי בחזקה לקח
אותו יעקב מיד עשו אחיו ׃ ויהי אחרי מות
יוסף ויבאו שרי מצרים בית יוסף ׃ ויגע המטה
אל יד רעואל המדיני ויהי בצאתו ממצרים ויקח
אותו בידו ויטעהו בתוך גנתו ׃ ויבחנו כל גבורי
קינים לתלוש אותו כבקשם לקחת את צפורה
בתו ולא יכולו ׃ וישאר המטה ההוא נטועה
בתוך גנת רעואל עד בוא אש׳ לו המשפט ויקחהו ׃
ויהי כראות רעואל את המטה ביד משה ויתמה
על ככה ויתן את צפורה בתו למשה לאשה ׃ בעת
ההיא מת בעל חנן בן עכבור מלך אדום ויקבור
בביתו בארץ אדום ׃ ויהי אחרי מותו וישלחו בני
עשו

עשו ארץ ארם ויקחו משם איש מעיר אשר בארם
ושמו הדר וימליכו אותו עליהם תחת בעל חנן
מלכם ׃ וימלוך הדר על בני אדום ארבעי׳ ושמנת
שנה ׃ ויהי במלכו ויועץ להלחם את בני מואב
להשיבם תחת יד בני עשו כראשונה ולא יכולו ׃
כי שמעו בני מואב את הדבר הזה ויקוכו וימהרו
וימליכו עליהם מלך מאחיהם ׃ ויתקבצו אחרי כן
בעם רב וישלחו אל בני עמון אחיהם לעזרם
להלחם את הדר מלך אדום ׃ וישמע הדר את
הדבר אשר עשו בני מואב ויירא מאד מפניהם
ויחדל להלחם אתם ׃ בימים ההם לקח משה בן
עמרם במדין את צפורה בת רעואל המדיני לאשה
׃ ותלך צפורה בדרכי נשי יעקב לא חסרה דבר
מצדקת שרה רבקה רחל ולאה ותהר צפורה ותלד
בן ויקרא את שמו גרשום כי אמר גר הייתי בארץ
נכריה ׃ רק לא מל את בשר ערלתו בגזרת רעואל
חותנו ׃ ותהר עוד ותלד בן וימל את בשר ערלתו
ויקרא את שמו אליעזר ׃ כי אמר משה כי אלהי
אבי בעזרי ויצילני מחרב פרעה ׃ ופרעה מלך
מצרים החזיק העבודה מאד על בני ישראל בימים
ויוסף להכביד עולו על בני ישראל ׃ ויצו ויעבירו
קול במצרים לאמר לאתוסיפון לתת תבן לעם
ללבון הלבנים הם ילכו וקוששו להם תבן באשר
ימצאו ׃ וגם את מתכונת הלבנים
אשר יעשו ליום יתנו לא וגרעו מהם דבר כי
נרפים הם בעבודתם ׃ וישמעו בני ישראל את
הדבר הזה ויתאבלו ויאנחו ויצעקו אל יי ממר
נפשם וישמע יי׳ את צעקת בני ישראל וירא את
הלחץ אשר מצרים לוחצים אותם ׃ ויקנא יי׳
על עמו ועל נחלתו וישמע את קולם ויאמר
להוציאם מעוני מצרים לתת להם ארץ כנען
לאחוזה ׃ ובימים ההם ומשה היה רועה את
צאן רעואל המדיני חותנו אחרי מדבר סין והמטה
אשר לקח את חותנו בידו ׃ ויהי היום ויברח
למשה גדי עזים מן הצאן וירדוף
משה

משה אחריו ויבא עד הר האלהים חורבה : ויהי
בבואו חורבה וירא אליו י"י שם בסנה ויבצא את
הסנה בוער באש רק האש לא שלט' סנה לשרפו
: ויתמה משה מן המראה הזה מדוע לא יבער
הסנה ויגש לראות את הדבר הגורא הזה : ויקרא
י"י אל משה מתוך האש ויצוה לדרת מצרימה אל
פרעה מלך מצרים לשלח את בני ישראל מעבדותו
: ויאמר י"י אל משה לך שוב מצרימה כי מתו כל
האנשי' המבקשי' את נפשך ודבר אל פרעה לשלח
את ישראל מארצו : ויורה י"י לעשות אותות
ומופתים במצרי' לעינו פרעה ולעיני עבדיו למען
יאמינו כי שלח אותו י"י : וישמע משה לכל אשר
צוהו י"י וישב אל חותנו ויגד לו הדבר ויאמר לו יתרו
לך לשלום : ויקם משה ללכת מצרימה ויקח עמו
את אשתו ואת בניו : ויהי בדרך במלון וירד מלאך
האלהים ויבקש ממנו תואנה : ויאמר להמיתו
על דבר בנו בכורו אשר לא מל אותו ויעבור על
הברית אשר כרת י"י את אברהם : כי שמע משה
אל דברי חותנו אשר דבר אליו לבלתי מל את בנו
בכורו על כן לא מל אותו : ותרא צפור את מלאך
י"י מבקש תואנ' ממשה ותדע כי בעבור אשר לא
מל את גרשום בנה היה הדבר הזה לילד' ותמהר
צפורה ויקח מחדודי הצורים אשר שמה ותמל
את בנה ותמלט את אישה ואת בנה מיד מלאך
האלהים : ואהרן בן עזרם אחי משה היה במצרי'
חולך על שפת היאור ביום החוא : וירא אליו י"י
במקום החוא ויאמר אליו לך נא לקראת משה
המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו :
וישא אהרן את עיניו וירא את צפורה אשת משה
וילדיה ויאמר אל משה מי אלה לך : ויאמר לו
משה אשתי ובניהם אשר נתן לי אלהים במתן
וירע לאהרן הדבר על אודות האשה וילדיה
ויאמ' אהרן אל משה לשלח את האשה ואת ילדיה
ללכת כי יאמה : וישמע משה אל דברי אהרן
ויעש כן : ותשב צפורה ובניה וילכו בית רעואל

וישב

וישבו שם עד עת פקד י"י את עמו ויוציא' ממצרים
מיד פרעה : ומשה ואהרן באו מצרימה אל עדת
בני ישראל וידברו אליהם את כל דברי י"י וישמח
העם שמחה גדולה מאד : וישבו משה ואהרן
ממחרת וילכו עד בית פרעה ומטה האלהים לקחו
בידם : ויהי בבואם אל שער המלך ושני כפירי
אריות סגורים שם בכלי ברזל ואין איש יוצא ובא
מפניה' לבד מאשר יצוה המלך לבוא ויבואו אתם
המלחשים ויסירו הכפירים כלחשיהם ויבואו
למלך : ויתהר משה ויקח את המטה על
הכפירים ויתירם ויבואו משה ואהרן בית המלך
: וגם הכפירי' באו אתם בשמחה וירדפו אחריהם
וישמחו באש' ישמח הכלב אל אדונו בבאו פן השד'
: ויהי בראות פרעה את הדבר הזה ויתמה על
ככה ויבהל מאד מפני השמועה כי היה תארם
כתואר בני האלהים : ויאמר פרעה אל משה ואל
אהרן מה תתפצו ויענוהו לאמר י"י אלהי העברים
שלחנו אליך לאמר שלח את עמי ויעבדוני : ויהי
כשמוע פרעה את דבריהם ויירא מאד מפניהם
ויאמר אליהם לכו היום ובאתם אלי למחר ויעשו
כדבר המלך : ויהי בלכתם וישלח פרעה ויקרא
אל בלעם הקוסם ואל יניס ויסברוס בניו ואל כל
המכשפים והחרטומים והיועצים אשר למלך
ויבאו כלם וישבו לפני המלך : ויספר להם
המלך את כל הדברי' אשר דברו אליו משה ואהרן
אחיו : ויאמרו החרטומים אל המלך ואיך באו
אליך האנשי' מפני הכפירים האסורים בשער
: ויאמ המלך כי הניפו מטיהם על הכפירים
ויסירום ויבואו אלי וגם הכפירים שמחו לקראתם
בשמוח הכלב לקראת אדוניו : ויען בלעם
בן בעור הקוסם את המלך לאמר אין אלה
כי אם מכשפים כמונו : ועתה שלח נא
בעדם ויבואו ונבחנה אותם ויעש המלך כן ויהי
בבקר וישלח פרעה אל משה ואל אהרן רבוא
לפני המלך : ויקחו את מטה האלהים ויבאו

אל

אל המלך וידברו לו לאמר : כה אמר יי אלהי
העברים שלח את עמי ויעבדוני ׃ ויאמר אליהם
המלך ומי יאמן לכם כי שלוחי אלהים אתם ועל
פיו באתם אלי : עתה תנו לכם מופת ואות בדבר
הזה ואז יאמנו דבריכם אשר תדברו : ויפחד
אחרן וישלך את חמטה מידו לפני פרעה ולפני
עבדיו ותשוב המטה לתנין : ויראו החרטומים
את הדבר הזה ויעשו גם הם החרטומים כן
וישליכו איש מטהו ארצה ויהיו לתנינים ׃ ויש
תנין מטה אחרן את ראשו ויפתח את פי לבלוע
את תנוני מטות המכשפים ׃ ויען בלעם הקוסם
ויאמר מימי קדם היה הדבר הזה אשר יבלע תנין
את רעהו ואשר יבלעו בניהם איש את רעהו :
ועתה השיבהו נא למטה כבראשונה ונשובה גם
אנחנו את מטותינו כבראשונה ׃ והיה אם בלע
מטך את מטותינו וידעו כי רוח אלהים בך ואם אין
הנה חרש אתה כמותנו ׃ ויפהר אהרן וישלח
ידו ויחזק בזנב התנין ויהי למטה בכפו ׃ ויעשו
גם הם החרטומים כן במטותם ויחזקו איש בזנב
תנינו ויהיו למטות כבראשונה : ויהי בשובם
למטות ויבלע מטה אהרן את מטותם : ויהי
כראות המלך את הדבר הזה ויצו לחביא את ספר
הזכרונות אשר למלכי מצרי׳ ויביא ספר הזכרונו׳
דברי הימים אשר למלכי מצרים אשר כל אלי
מצרי׳ כתובים בו ויקראו לפני המלך : ויהי
בחקרא ספר אלי מצרי׳ לפני פרעה כי אמרו
למצוא בו שם יי מה הוא ולא מצא : ויאמר
פרעה אל משה ואל אהרן הנה לא מצאתי את
שם אלהיכ׳ כתו בספר הזה ואת שמו לא ידעת
: ויענו עצי פרעה וחכמיו את המלך לאמר ׃
שמענו כי אלהי העברים בן חכמים הוא בן מלכי
קדם : ויפן פרעה אל משה ואל אהרן ויאמר
אליהם לא ידעתי את יי אשר אמרתם גם
את עמו לא אשלחם : ויענו ויאמרו אל
המלך יי אלהי האלהים שמו ויקרא עלינו

שמו

שמו מימי אבותינו ושלחנו לאמ׳ אל פרעה ואמרת
אליו שלח עמי ויעבדוני : ועתה שלח נא
אותנו נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה
לו כי מימי רדת מצרימה לא לקח מידינו עולה
ומנחה וזבח ׃ ואם אינך משלח אותנו יחרה
אפו עליך והכה את מצרים בדבר או בחרב ׃
ויאמר פרע׳ אל הם ספרו נא לי את כחו ואת גבורתו
ויאמרו לו הוא ברא את השמים ואת הארץ וימים
וכל דגתם ׃ יוצר אור ובורא חשך ממטיר ארץ
ומרויה ויציץ בת צמח ודשא : בורא אדם ובחמה
וחיתו יער ועוף השמים ודגיהים ועל פיו יהיו
ומותו ׃ הלא הוא ברא אותך ברחם אמך
ויתן בך רוח חיים ויגדלך ויושיבך על כסא
מלכות מצרים : והוא יקח את רוחך ואת
נפשך מכך ויושב אותך אל האדמה אשר
לוקחת משם ויחר אף המלך בדבריהם ויאמר
אליהם ומי בכל אלהי העמים אשר יוכל
לעשות כן לי יאורי ואני עשיתני ׃ ויגרש
אותם מלפניו ויצו להכביד עבודת מצרים על
ישראל מתמול שלשום ׃ ומשה ואהרן יצאו
מאת פני פרעה : ויראו את בני ישראל
ברעה כי הכבידו עליהם נוגשי פרעה את
העבודה מאד ׃ וישב משה אל יי ויאמר
למה הרעות לעמך בי מאז באתי לדבר אל
פרעה את אשר שלחתני הרע לבני ישראל
מאד ׃ ויאמר יי אל משה הנך רואה
כי ביד חזקה ובמכות נמרצת ישלח פרעה
את בני ישראל מארצו : וישבו משה

ואהרן בקרב אחיהם בני ישראל במצרים
ובני ישראל מררו המצרים את
חייהם בעבודה קשה אשר
הכבידו עליהם
עוד :

פרשת בא

ויהי

דחדק מקץ שנתים ימים ויסף יי׳ שלח את
משה אל פרעה להוציא את בני ישראל
לשלח מארץ מצרים: וילך משה ויבא בני פרעה
וידבר אליו את דברי יי׳ אשר שלחו ולא אבה פרעה
לשמוע בקול יי׳ ויגזר השליחי את גבורתו במצרים
על פרעה ועבדיו וכל עמו את פרעה ואת עמו
במכות רעות וגדולות עד מאד: וישלח יי׳ בנוי
אהרן ויהצוך את כל שומי מצרים לדם ואת כל
יאוריהם ואת נחליהם: ויהי כבוא המצרים
לשתות ולשאוב מים והבית על ברזו והנה כל חפוץ
נחצב לדם: וכבואו לשתות בכוסו והון המים
אשר בכוס לדם: וגם כליץ האשה את קמחו
ובשלת את תבשילתו ויחיו מיהם למראה
הדם: וישלח יי׳ עוד וישרון כל בומיחי עצי דעים
ויבואו כל העזרדעי׳כוא מצרים: ויהי כשתות כל
המצרי׳מים ותמל אגת כשנים עזרדעי ותקרקרנת
במיהם אשר תקרקרנה בהיותם ביאורה:
ונזכל מי משתיהם ויו תבשילם יהכו לצפרדעים
וגם כי ישבעם על משתם ויוו כל יוצתם עזרדעי׳
כל ואת לא שב אף יי׳ מהם ועוד נטוית
על כל מוצרים לחכותם בכל מכת גדולה וישלח
ויך את עזרם לבנים ותהי חכנם במצרי׳ברום
שתי אמות האמץ: וגם על בשר האדם והבהמה
הון תבני הרבת מאד בכל ישובי מצרי׳: וגם על
חשלך תחלקה שלה יי׳ את חבני׳ ויוצר למצרי׳
מאד מתנגחבנים: בכל זאת לא שב אף יי׳ ועוד
ידו נטוית על מצרי׳: וישלח יי׳ במצרי׳ את כל
חית השדת ובאון שחית את כל מצרים ואת
האדם והבהמה והעץ וכל אשר למצרים:
וישלח יי׳ נחש שרף ישרי׳ גם עכבר יחולד וצב עם
זחלי עפר: זכוב וצרעוש ופשפש: יתוש כל
ערוב לסוגיהו: וכל שרץ ובע לכנף למינהו באו
מצרימה ויריעל מצרי מאד: ויבואו הפרעושי׳
וחכובי׳בעיני כל מצרי׳ ובאזניהו׳ וגם הצרעת
בהעליהם ופשים ויבאו בפניה חיר בחדר
ותרדף אחריהם: ויהי בהחבא מצרי בפני הערוב

ויעלו דלתותיח׳אחריהו׳ואצו הלקוי׳את חשלונית
אשר בים ותעל ותבוא מצרימה׳ ולא אמו׳אי ובות
עשר אפות בערך באמת איש: ותעל הנגוי׳ועל
את תחקרה ואת המעיבח ותחתכם: ותשלח
אשת׳ הבוית׳ותסר את חמנעול ואת תבריח ותפתח
את כתי מצרי׳ ואחרי כן יבואו הערוב בית מצרים
וישחית הערוב את מצרי ויצר להם מאד בכל
זאת לא שב אף יי׳ ממצרי׳יעוד ידו נטוית עליהו׳
וישלח להי׳ את הדבר ובא דבר במצרי׳ בסוסים
בחמורים ובגמלי׳בבקר ובצאן ובכל האדם: ויהי
בחשעים כל מצרי בקר לחוקיא פקניהם לרעות
וימצאו את כל מקניה׳כי מתו׳ ולא נותר מקנת
כל מצרים וזלתי אחד מעשר ומפקנת בני ישר
אשר נשון לא מת אחד: וישלח יי׳ את דלקת
אש בקשר מצרי׳ובקע את בשרם ויהי לשחן רע
בכל מצרים מכף רגלה ועד קדקדם: ותהיין כל
בשרם אבעבעות רכוה ויוך בשרם מעליהם עד
כינמקו ובאשו: בכל זאת לא שב אף יי׳ ועוד
ידו נטויה על מצרים כלה: וישלח יי׳ ברד בכל
מאר ויך את גפנם וישבר את עץ פרים ויבש אפ׳
ויכלו עיהם: וגם כל ירק עשב ובבר כי אש
מתלקח׳ירדה בתוך הברד על בן כלח הבר והאש
את הכל: וגם האדם והבהמת היוצאים חוצת
מוון מלהבי אש וברד וכל הכצרים נתשו: וישלח
יי׳ויבא ארבה בכר מצרימה חסיל סלעם וחרגול
וחנך וכל האבחן למינהו וא׳ל את אשר חשאיר
חברד: אן שפחו כל מצרים נארבה ואף כי
אבל כל תנובת השדה ויעודו בצרים פהארבת
לרוב מאד וישלחום למאכל: ויהפוך יי׳רוחם
חזק מאד וישא את כל חארבה וגם את המלוחים
ויתקעו יפה סוף לא נשאר ארבה אחד בכל נבול
מצרים: וישלח יי׳ חשך במצרים ויחשך
כל ארץ מצרים ושתרוס שלשת ימים לא ראו איש א
יראה אדם את ידו בשומה אל פין: בנת דהיא
מהרו ונו מעם ישר את אשר מרדו בי׳ ולא

שמעו אל משה ואל אהרן לא האמינו להם כי
אלהים שלחם : ויאמרו לא נצא מפצרים פן
נמות כרעב כבד הרי משה ולא אנו לא שמעו בקול
משה : וינף יי אותם כשלשי יי החשך ויקברום
ישראל כימים תשלבלתי דעת בהם וישבו מצרים
וישמחו עליהם : והחשך חזק מאד במצרים
שלשת ימים ויהי בל העומר בבוא החושך עודנו
עומד במקומו : והישב עורנו יושב והשוכב
עורנו שוכב באשר הוא והחולך יושב לא בארץ
במקומו ויהי הדברהו לכל מצרי עד עכור החשך
: ויעכור יי החשך וישלח יי את משה ואת
אהרן אל בני ישראל לאמר חגו את חגיבמועשיהם
את פסחיכם כי הנני בא בחצי הלילה בתוך כל
מצרים והרגתי את פל בכורי מבכור אדם ועד
בכור בהמה וראיתי את פסחיכם ופסחתי עליכם
ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יי את משה
ואת אהרן כן עשו לילה ההוא : ויהי בחצי
הלילה ויצא יי בתוך מצרים וך את בל בכורי
מצרים מבכור אדם ועד בכור בהמה ויקם פרעה
לילה הוא וכל עבדיו וכל מצרי ותהי צעקה גדולה
בכל מצרים כלילה ההוא כי אין בית אשר אין שם
מת : וגם דפות בכורי מצרים החקוקי בקירות
בתיהם נמחו ונפלו ארצה : וגם כל עצמות
במוריהם אשר מתו שם זה וקברום בבתיהם
ויגרו אותם כלבי מצרים : כלילה ההוא ויסחבים
לפני כל מצרים וישליכו אותם לפניהם : וירא
כל מצרים את הרעה הזאת אשר באה עליהם
פתאום ויצעקו כל מצרים בקול רם : ויכפו
כל משפחות מצרים בלילה ההוא איש על בנו
ואיש על בתו בבוריהם ותשמע מהופת מצרים
בלילה ההוא למרחוק : ותצא בתיה בת פרעה
עם חשלך בלילה ההוא לבקש את משה ואת
אהרן בבתיהם וימצאו אותם בבתיהם אבלים
ושותים ושמחים עם בל ישראל : ותאמר
בתיה אל משה חלא זה יחיח נבול המוב
אשר עשיתי אליך אשר גרלתיך ואשר טפחתיך

ותבואו

ותבואו עלי ועל בית אבי הרעה הזאת :
ויאבר אליה משה הלא עשר מכות אשר
הביא יי על כל מצרים החגית אליך :
מכלם אם באת אליך אחת מהן ותאמר לא
: ויאמר אליה משה גם לי את בבורה
לאמך הנך לא תמותו לא ובואלך ועם בהוך
מצרים : ותאמר ומת יתרון לי אחרי אשר
ראיתי את חמלך אחי ובל ביתו ועבדי ברעה
הזאת אשר בתו בל מכוריהם עם כל בכורי
מצרים : ויאמר אליה משה הלא אחיך
ויתו ועברת משפחות מצרים לא שמעו אל
דברי יי על כן באה עליהם הרעה הזאת
: ופרעה מלך מצרים נגש לפני משה ואהרן
ומקצת בני ישראל אשר חיו אתם במקום
התוא ויתחנן אליהם לאמר : קומו וקחו את
אחיכם בל בני ישראל אשר בארץ ובצאנם
ובקרם וכל אשר להם לא ישאירו דבר אך
העתירו אל יי אלהיכם בעדי : ויאמר
משה אל פרעה הנה גם אתה בכור לאמך
אך אל תירא כי לא תמות כי צוה יי להחיותך
בעבור הלאותך כחו הגדול וזרועו הנטויה החזקה
: ויצו פרעה לשלח את בני ישראל ויתחזקו כל
מצרים לשלחם אבדת כלנו מתים :

יי עיון נספר ביתנת יוסף הפר לי חסר כתבתי על
עכוק ותחזק סנרי על העם ובו ויקח העם את
כו ובני ישראל עשו כדב משה וכו כי יחסר סרחיתי סם
סכיתו סיון סמם לבי ונל בעודי כי סמחת לבי כוכתי
למס סנתוב נספר חזק :

וישלחו כל מצרי את ישראל כעושר רב מאד ויצאן
ובקר ומגדנו כשבות יי בינו ובין אברהם אבינו :
ויתמהמהו משכני ישראל לצאת בליל ויהי בבוא יי את
המצרי להוציאם ויאמר יי אליהם הננני אנחנו כי נצא
הלילו : וישלו בני ישראל מפצרי בלי בסף ובלי זהב
ושמלו ויצלו בני ישראל את מצרי : ויחזר משה
ויקו וילך שלחל מצרי ועל משם את ארון יוסף ויקח
אותו עמו : וגם בל בני ישראל חגו ואיש אשר את

ארון אפותיו עמו ויש ארון שבטו עמו : ויסעו
בני ישראל מרעמסס סוכותה בשש מאות אלף
רגלי הגברים לבד מטפם ונשיהם : וגם ערב רב
עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד : ומוש' בני
ישראל אשר ישבו בארץ מצרים בעבודה קשה
עשר שנים ומאתים שנה : ויהי מקץ עשר שנים
ומאתים שנה ויצא י"י את בני ישראל ממצרים
ביד חזקה : ויצאו בני ישראל ממצרים ויגשן
ומארץ רעמסס ויחנו בסוכות בחמשה עשר יום
לחדש הראשון : ומצרי' מקברי את כל בכוריהם
אשר הכה י"י ויקברו כל מצרים כל חלליהם
שלשת ימים : ויסעו בני ישראל מסוכות ויחנו
באיתם בקצה המדבר : ויהי ביום השלישי אחרי
קבר מצרים את בכוריהם ויקומו אנשים רבים
ממצרים ויצאו אחרי ישראל להשיבם למצרים :
כי נהמו על אשר שלחו את ישראל מעבודתם :
ויאמרו איש אל רעהו הלא משה ואהרן דברו אל
פרע לאמר דרך שלשת ימי נלך במדבר וזבחנו לי"י
אלהינו : ועתה נשכימה אליהם בבקר להשיבם
והיה אם שוב ישובו אתנו מצרים אל ארוניו ויד ענו
כי אמונה אתם : ואם לא ישובו ונלחמה אתם
והשבנו ותם בכח גדול וביד חזקה : וישכימו
בבקר כל שרי פרעה ועמם בשבע מאות אלף איש
ויצאו ממצרי' ביום ההוא ויבואו עד המקום אשר
שם בני ישראל : ויראו כל מצרי' והנה משה ואהרן
וכל בני ישראל עשבים לפני פי החידות אוכלים
ושותים וחוגגים את חג י"י : ויאמרו כל מצרים
אל בני ישראל הלא אמרתם דרך שלשת ימים נלך
במדבר וזבחנו לאלהינו ושבנו : ועתה הלא זה
חמשה ימים היום תלכתם מרוע אין אתם שבים
אל אדוניכם : ויען משה ואהרן ויאמרו אליהם
כי העד הנד י"י אלהינו בנו לאמר לא תוסיפו לשוב
עוד מצרימה : כי אם אל ארץ זבת חלב ודבש
נלכה לנו באשר נשבע י"י אלהינו לאבותינו ויתת
לנו : ויראו כל שרי מצרים כי לא שמעו אליהם

כל

כל ישראל לשוב מצרימה ויתאזרו להלחם עם
ישראל : ויחזק י"י את לב בני ישראל על מצרים
וילחמו ישראל עם שרי מצרים : ותגבר יד בני
ישראל על מצרים ומאותם מכה גדולה : ותכבד
המלחמה על מצרים ויגזרו כל מצרים לפני בני
ישראל כי מתו מהם רבים ביד ישראל : וילכו
שרי פרעה מצרימה ויגידו לפרעה לאמר ברחו
בני ישראל להם ולא יסיפו לשוב מצרימה וכזאת
וכזאת דברו אלינו משה ואהרן :

אסר הנעיר גזה סוכן סס"ה ויוגד למלך מצרים כי
ברח העם והרי הוא מלחם ואיך יאמרו ברח אלה מהוא
בדברי זה הספר : דוק

וישמע פרעה את הדבר הזה ויהפך לבבו ולבב
כל עבדיו על ישראל וינחמו כי שלחו את ישראל
ויאמרו כל מצרי' אל פרעה לרדף אחרי בני ישראל
להשיבם לסבלותם : ויאמרו איש אל אדיו מה
זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדנו : ויחזק
י"י את לב כל מצרים לרדף אחרי ישראל כי הפץ
י"י להפיל את כל מצרים בתוך יום סוף : ויקם
פרעה ויאסור מרכבתו ויצו ויקבצו את כל מצרים
לא נותר איש כי אם הטף והנשים : ויצאו כל
מצרי' עם פרעה לרדף את בני ישראל ותהי מחנה
מצרים מחנה גדול מאד וכבד כעשר מאות אלף
איש : ותלך כל המחנה הזאת וירדפו אחרי בני
ישראל להשיבם מצרימה וישיגו את ישראל חונים
על ים סוף : וישאו בני ישראל את עיניהם ויראו
והנה כל מצרים רדפו אחריהם ויראו בני ישראל
מאד מפניהם ויצעקו בני ישראל אל י"י : ויתחלקו
כל בני ישראל מפני מצרים לארבע ראשים
ויתחלקו אל דבריהם כי יראו את מצרים ומשה
ירבר אליהם אל כל אחת ואחת : הראש האחת
בני ראובן ושמעון יששכר ויאמרו להפיל את
נפשם בים כי יראו מאד מפני כל מצרים : ויאמר
אליהם משה אל תיראו התיצבו וראו את ישועת י"י

אשר

אשר ינשא לכם היום הזה : הראש השניה בני
זבולון ובניפין ונפתלי ויאמרו לשוב מצרים עם
מצרים : ויאמר אליהם משה אל תיראו כי אשר
ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראות עוד
עד עולם : הראש חשלישית בני יהודה ובני
יוסף ויאמרו ללכת לקראת מצרים להלחם אתם
: ויאמר אליהם משה עמדו כמעמדכם כי יי'
ילחם לכם ואתם תחחישון : והראש הרביעית
בני לוי וגד ואשר ויאמרו לבא בתוך מצרי' להומם
: ויאמר אליהם משה עמדו בתוך מע זדכם ואל
תיראו אך קר ו ל' לחושיע אתכם בידם : ויהי
אחי בן ויקם משה בתוך העם ויפלל ל' ויאמ'
: אנא י' אלהי כל הארץ הוי יע נא עמך הזה
אשר הוצאת ממצרים ול ויאמרו כל מצרים כיד
נבורה להם ויאמר י' ל משה מה תצעק אלי דבר
אל בני ישראל ויסעו :

לסר הנעיר נזה סוכן סס"ק סה תנעק אלי כי נעק
והתפלל לבני הסי"ת אלא מסכתות קנני סס :

ואתה נטה את מטך על הים ובקעהו ויבאו בני
ישראל בתוכו : ויש בן וישם במטהו על הים
ויבקעהו : ויקרעו מי סוף לשנים עשר קרעים
ויעברו בני ישראל בתוך הים ברגליהם בנעלות
כאשר יעבור האד' באורח סלעה : וירא י' ל בני
ישר ל את נפלאותו במצרי ובת ך הים ביד משה
ואהרן : ויהי בבואו בני ישר ל היפה ובואו מצרי'
אחריהם וישובו מי הים עליהם : ויטבעו כלם
במים ולא נותר מהם אש זולתי פרע מלך מצרי'
: אשר נתן תורה לי' ויאמן בו על בן לא השיתו
י' בעת ההיא עם מצרים : ויצו י' מלאך ויוציאהו
מבין המצרים וישליכהו ארצה נינוה וימלוך עליה
יבי רבים : וישע י' ביום ההוא את ישראל
ביד מצרים ויראו כל בני ישו אל כי פתו כל
מצרי ויראו את יד י' הנדולה אשר עשה במצרי
ובים : אז ישיר משה ובני ישראל את השי ה
הזאת

לרשותה

ך

הזאת לי' ויום הפול י' את מצרים לפני הם :
ויאמרו כל ישר ל בשירה לאמר אשירה לי' כי
נאה נאה סוס ורוכבו רמה בים הנה כתובה על
ספר תורת האלהים : ויהי אחרי כן ויסעו בני
ישראל ויחנו במרח : ויתן י' אל בני ישראל
חוקים ומשפטים במקום ההוא במרה ויצו י' את
בני ישראל ללכת בכל דרכיו ולעמד אות' : ויסעו
ממרה ויבאו אילמה ושם שתים עשר עינות מים
ושבעים תמרים ויחנו שם בני ישראל על המים :
ויסעו מאילים ויבאו כל מדבר סין בחמשה עשר יום
לחודש השני לצאתם ממצרים : בעת ההיא נתן
י' את חמן אל בני ישראל לאכול ויפטר י' אל
בני ישראל לחם מן חשמים יום יום : ויאכלו בני
ישראל את חמן ארבעים שנה כל ימי היותם
במדבר עד בואם ארצה כנען לרשתה : ויסעו
מפרבר סין ויחנו באלוש : ויסעו מאלוש ויחנו
ברפידים : ויהי בהיות בני ישראל ברפידים
ויבא עליהם עמלק בן אליפז בן עשו אחי צפו
למלחמה עם ישראל : ויבא את אלף ושמנים
רבוא איש קוסמים ובעלי אוב ויצרוך מלחמה עם
וישראל ברפידים : וילחמו בישר ל מלחמה רבה
ויחזקו ויתן י' את עמלק ואת עמיו ביד משה ובני
ישראל וביד יהושע בן נון האפרתי משרת משה
ויצו בני ישראל את עמלק ואת עמו לפי חרב אך
מלחמה חזקה היתה המלחמה החיא על בני
ישראל : ויאמר י' אל משה כתוב לך את
הדבר הזה זכרון בספר ושמת ביד יהושע בן נון
משרתך : ובנות את בני ישראל לאמר בבוא כם
ארצה כנען מחה תמחה את זכר עמלק מתחת
השמים : ויש בן משה ויקח הספר ויכתוב
עליו את הדברים האל ה לאמר : זכור את אשר
עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים : אשר
קרך בדרך ויונב בך כל הנחשלי אחריך ואתה עיף
ויגע ולא ירא אלהים : והיה בהניח לך י' אלהיך מכל
אויבך מסביב בארץ אשר י' אלהיך נותן לך נחלה

לפשוט תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא
תשכח : והיה המלך אשר יבחר ה' בו ועל
ועל זכרו ועל ורעו אבני אדרו שמו ותכרתו אותו
מקרב ומיו : ויכתוב משה את כל התורה
הזאת ויסעו בני ישראל מלפידים ויחנו במדבר
סיני בחדש השלישי לצאתם ממצרים : בעת
ההיא אמר ה' אלי חמדיני חתן משה עם צפורה
פתו ושני בניה כי שמע את נפלאת ה' אשר עשה
לישראל אשר הציל אותם מיד מצרים : ויפא
יתרו אל משה חתנו והבניו והרעיתו אל המדבר אשר הוא חנה שם הר
האלהים : ויאמר משה לקראת חתנו ויקד וישתחו וישק לו וישאלו איש
לרעהו ויבאו האהלה : ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה ה' לפרעה ולמצרים
על ישראל את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם ה' : ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה ה' לישראל
אשר הצילו מיד מצרים : ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר הציל את העם
מתחת יד מצרים : עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים כי בדבר אשר זדו עליהם : ויקח יתרו חתן משה עלה
וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני האלהים : ויהי ממחרת וישב משה
לשפט את העם ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב : וירא חתן משה את כל אשר הוא עשה לעם ויאמר
מה הדבר הזה אשר אתה עשה לעם מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בקר עד ערב : ויאמר משה
לחתנו כי יבא אלי העם לדרש אלהים : כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי בין איש ובין רעהו והודעתי
את חקי האלהים ואת תורתיו : ויאמר חתן משה לא הדבר אשר אתה עשה טוב : נבל תבל גם אתה גם העם
הזה אשר עמך כי כבד ממך הדבר לא תוכל עשהו לבדך : עתה שמע בקלי איעצך ויהי אלהים עמך היה אתה
לעם מול האלהים והבאת אתה את הדברים אל האלהים : והזהרתה אתהם את החקים ואת התורות והודעת להם
את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון : ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שנאי
בצע ושמת עלהם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות : ושפטו את העם בכל עת והיה כל הדבר
הגדל יביאו אליך וכל הדבר הקטן הם ישפטו והקל מעליך ונשאו אתך : אם את הדבר הזה תעשה וצוך
אלהים ויכלת עמד וגם כל העם הזה על מקמו יבא : ויעש יתרו חתן משה ככל אשר אמר : ויבחר משה
אנשי חיל מכל ישראל ויתן אתם ראשים על העם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות : וישפטו
את העם בכל עת את הדבר הקשה יביאון אל משה כל הדבר הקטן הם ישפטו : וישלח משה את חתנו
וילך לו יתרו ארצה : משה בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני :
ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר : ומשה עלה אל האלהים ויקרא
אליו ה' מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל : אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים
ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי : ועתה אם שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי והייתם לי
סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ : ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל
בני ישראל : ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו ה' : ויען כל העם
יחדו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה וישב משה את דברי העם אל ה' : ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך
בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך ובך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי העם אל ה' : ויאמר ה' אל
משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם : והיו נכנים ליום השלשי כי ביום השלשי ירד ה'
לעיני כל העם על הר סיני : והגבלת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל הנגע
בהר מות יומת : לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יורה אם בהמה אם איש לא יחיה במשך היובל המה
יעלו בהר : וירד משה מן ההר אל העם ויקדש את העם ויכבסו שמלתם : ויאמר אל העם היו נכנים לשלשת
ימים אל תגשו אל אשה : ויהי ביום השלשי בהיות הבקר ויהי קלת וענן כבד על ההר וקל שפר חזק מאד
ויחרד כל העם אשר במחנה : ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחתית ההר :
והר סיני עשן כלו על אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל ההר מאד : ויהי קול
השפר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול : וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר ויקרא ה'
למשה אל ראש ההר ויעל משה : ויאמר ה' אל משה רד העד בעם פן יהרסו אל ה' לראות ונפל ממנו רב :
וגם הכהנים הנגשים אל ה' יתקדשו פן יפרץ בהם ה' : ויאמר משה אל ה' לא יוכל העם לעלת אל הר סיני
כי אתה העדת בנו לאמר הגבל את ההר וקדשתו : ויאמר אליו ה' לך רד ועלית אתה ואהרן עמך והכהנים
והעם אל יהרסו לעלת אל ה' פן יפרץ בם : וירד משה אל העם ויאמר אליהם :

ועתה תמיתה לי ואם כן מצאתי חן בעיניך אל
נא ואל אראה ברעתי : ויאמר ה' אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם :
ויאמר הראני נא את כבדך : ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם ה' לפניך וחנתי את אשר אחן
ורחמתי את אשר ארחם : ויאמר לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי : ויאמר ה' הנה מקום אתי
וניצבת על הצור : והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת הצור וסכתי כפי עליך עד עברי : והסרתי את כפי וראית
את אחרי ופני לא יראו : ויאמר ה' אל משה פסל לך שני לחת אבנים כראשנים ואכתב על הלחת את הדברים
אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת : והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני והנצבת לי שם על ראש
ההר : ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל יראה בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא :
ויפסל שני לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני כאשר צוה ה' אתו ויקח בידו שני לחת
אבנים : וירד ה' בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם ה' : ויעבר ה' על פניו ויקרא ה' ה' אל רחום וחנון ארך
אפים ורב חסד ואמת : נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון אבות על בנים ועל
בני בנים על שלשים ועל רבעים : וימהר משה ויקד ארצה וישתחו : ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני
ילך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת עונינו וחטאתנו ונחלתנו : ויאמר הנה אנכי כרת ברית
נגד כל עמך אעשה נפלאת אשר לא נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל העם אשר אתה בקרבו את מעשה
ה' כי נורא הוא אשר אני עשה עמך : שמר לך את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את האמרי והכנעני
והחתי והפרזי והחוי והיבוסי : השמר לך פן תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש
בקרבך : כי את מזבחתם תתצון ואת מצבתם תשברון ואת אשרים תכרתון : כי לא תשתחוה לאל אחר כי ה'
קנא שמו אל קנא הוא : פן תכרת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת
מזבחו : ולקחת מבנתיו לבניך ובנתיו זנות אחרי אלהיהם והזנו את בניך אחרי אלהיהם : אלהי מסכה לא
תעשה לך : את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב
יצאת ממצרים : כל פטר רחם לי וכל מקנך תזכר פטר שור ושה : ופטר חמור תפדה בשה וכל בכור בניך תפדה
ולא יראו פני ריקם : ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת : וחג שבעות תעשה לך
בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה : שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה' אלהי
ישראל : כי אורש גוים מפניך והרחבתי את גבלך ולא יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני ה'
אלהיך שלש פעמים בשנה : לא תשחט על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג הפסח : ראשית בכורי
אדמתך תביא בית ה' אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו : ויאמר ה' אל משה כתב לך את הדברים האלה כי על
פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל : ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל
ומים לא שתה ויכתב על הלחת את דברי הברית עשרת הדברים : וירד משה מהר סיני ושני לחת העדת
ביד משה ברדתו מן ההר ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו : וירא אהרן וכל בני ישראל את משה
והנה קרן עור פניו וייראו מגשת אליו : ויקרא אליהם משה ויפנו אליו אהרן וכל הנשאים בעדה וידבר משה
אליהם : ואחרי כן נגשו כל בני ישראל ויצום את כל אשר דבר ה' אתו בהר סיני : ויכל משה מדבר אתם
ויתן על פניו מסוה : ובבא משה לפני ה' לדבר אתו יסיר את המסוה עד צאתו ויצא ודבר אל בני ישראל
את אשר יצוה : וראו בני ישראל את פני משה כי קרן עור פני משה והשיב משה את המסוה על פניו עד
בואו לדבר אתו :

ונחשת וכל דבר אשר יעשה במשכן: ובצלאל
החכמי' ה עושים במלאכ' ויעשו את משכן י' בכל
אשר צוה י' את משה: ואת המלאכה אשר הפה עושים
ויעשו כל חכם לב את המשכן זצת כל כלין כל
כלי עבודת המלאכ' הקדש באשר צוה י' את משה
ותכל כל עבודת המשכן אהל מועד ויקן חמשה
חדשי' ויעשו בני ישרא' ככל אשר צוה י' את משה
ויביאו את המשכן א' משה ואת כל כליו כמראה
אשר הראה י' את משה כן עשו בני ישרא': וירא
משה את המלאכ' והנה עשו אותה כאשר צוה י'
אתו ויברך אותם משה:

ספר ויקרא

ויהי בחדש השנים עשר בעשרים ושלשה
בחדש ויקח משה את אהרן ואת בניו
ואת בגדים ואת שמן המשחה ואת פר החטאת
ואת שני האילים ואת סל המצות: ואת כל העדה
הקהל פתח אהל מועד: ויעש משה כאשר
צוה י' אותו ויקהל העדה א' פתח אהל מועד:
ויאמר משה אל העדה זה הדבר אשר צוה י'
תעשו: ויקרב משה את אהרן ואת בניו ויצו
ויכבסו מים: ויתן עליו את הכתנת ויחגר
באבנט ויצא את המעיל ויתן עליו את האפד
ויחגר את חשב האפד ויאפד לו בו: ויתן עליו
את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים:
וישם את המצנפת על ראשו ויתן על המצנפת
על פניו את נזר הקדש כאשר צוה י' את משה:
ויקח משה את שמן המשחה וימשח את המשכן
ואת כל אשר בו ויקדש אתם: ויזה מן השמן
על המזבח שבע פעמים וימשח את המזבח ואת
כל כליו ואת הכיור ואת כנו לקדשם: ויצק
משמן המשחה על ראש אהרן וימשח אתו לקדש
אתו: ויקרב משה את בני אהרן והלבישם כתנת
ויחגרם אבנט ויחבש להם מגבעת כאשר צוה י'
את משה: ויגש את הפר חטאת ויסמכו אהרן
ובניו את ראש פר החטאת: וישחט ויקח משה
את הדם ויתן על קרנות המזבח סביב באצבעו
ויחט את המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח
ויקדשהו לכפר עליו: ויקח את כל החלב אשר
על הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכלית
ואת חלבהן ויקטר משה המזבחה: ואת הפר ואת
עורו ואת בשרו ואת פרשו שרף באש מחוץ
למחנה כאשר צוה י' את משה: ויקרב את
העלה ויזרקו בני אהרן את הדם על המזבח סביב:
ואת העלה ניתחה לנתחיה ואת הראש ואת
הפדר: ויקטר משה את הכל המזבחה עלה הוא
אשה ריח ניחח לי' כאשר צוה י' את משה:
ויקרב את האיל העלה וישמכו אהרן ובניו את
ידיהם על ראש האיל: וישחט ויזרק משה את
הדם על המזבח סביב: ואת האיל נתח לנתחיו
ויקטר משה את הראש ואת הנתחים ואת הפדר:
ואת הקרב ואת הכרעים רחץ במים ויקטר משה
את הכל המזבחה עלה הוא ריח ניחח אשה לי'
כאשר צוה י' את משה: ויקרב את האיל השני
איל המלאים וישמכו אהרן ובניו את ידיהם על
ראש האיל: וישחט ויקח משה מדמו ויתן על
תנוך אזן אהרן הימנית ועל בהן ידו הימנית
ועל בהן רגלו הימנית ויזרק משה את הדם על
המזבח סביב: ואת החלב ואת האליה ואת כל
החלב אשר על הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי
הכלית ואת חלבהן ואת שוק הימנה: וסל המצות
אשר לפני י' לקח כחר מצה אחת ולחם לחם שמן
אחד ורקיק אחד ויתן על החלבים ועל שוק הימנה:
ויתן את הכל על כפי אהרן ועל כפות בניו
וינף אתם תנופה לפני י': ויקחם משה מעל
כפיהם ויקטר המזבחה על העלה ניחח אשה לי'
הוא: ויקח משה את החזה ויניפהו תנופה לפני
י' מאיל המלאים לאשה משה היה לו כאשר צוה
י' את משה: ויקח משה מן השמן ומן הדם אשר
על המזבח והזה על אהרן על בגדיו ועל בניו
ועל בגדי בניו אתו ויקדש את אהרן את בגדיו
ואת בניו ואת בגדי בניו אתו: ויאמר משה
אל אהרן ואל בניו בשלו את הבשר פתח אהל
מועד תבשלוהו שם ואכלתם אתו ואת הלחם
אשר בסל המלאים כאשר צויתי לאמר אהרן
ובניו יאכלהו: והנותר בבשר ובלחם באש
תשרפו: ומפתח אהל מועד תצאו יומם
ולילה שבעת ימים ושמרתם את משמרת
י' ולא תמתו כי כן צויתי: ויעש אהרן
ובניו את כל אשר צוה י' את משה: ויהי
ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני
ישרא': ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר
לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני י':
ואל בני ישרא' תדבר לאמר קחו שעיר עזים
לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימם לעלה:
ושור ואיל לזבח שלמים לזבח לפני י' ומנחה
בלולה בשמן כי היום י' נראה אליכם:
ויקחו את אשר צוה משה אל פני האהל ויקרבו
כל העדה ויעמדו לפני י': ויאמר משה זה
הדבר אשר צוה י' תעשו ויראה אליכם כבוד
י': ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח
ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך
ובעד הע' והקרב את קרבן הע' וכפר בעדם
כאשר צוה י' את משה: ויקרב אהרן אל
המזבח וישחט את בן החטאת אשר לו: ויקרבו
בני אהרן את הדם אליו ויטבל אצבעו בדם
ויתן על קרנות המזבח ואת הדם יצק אל יסוד
המזבח: ואת החלב מן הפר ומן האיל מאמרת
החטאת הקטיר המזבחה כאשר צוה י' את משה:
ואת הבשר ואת עורו באש שרף מחוץ למחנה:
ויזבח את זבח העם ויקרב בני אהרן אליו את
הדם ויזרקהו על המזבח סביב: ואת העלה
הקריבו לנתחיה ואת הראש ויקטר המזבחה:
ויקרב את הקרבנות אשר חקריבו אש שיש
ביומו וקערת כסף אחת מאה משלשם משקל מזרק
אחד כסף שבעי שקל בשקל הקדש שניהם מלאים
סולת בלולה בשמן למנחת: כף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד
כבש אחן שנתו לעולה: ושעיר עזים אחד לחטא':
ולזבח השלמים בקר שנים אלים חמשה עתודם
חמשה כבשים בני שנה חמשה: ככה יעשו
יום שנים עשר נשיאי ישרא' איש איש מבו: ויהי
אחרי כן ביום שלשה עשר לחדש ויצו משה את
בני ישרא' לעשות הפסח: ויעשו בני ישרא' את הפסח
בפעדו: בארבעה עשר יום לחדש כאשר צוה י'
את משה כן עשו בני ישרא': ובחדש השני באחד
לחדש דבר י' א' משה לאמר: שא את ראש כל
עדת בני ישרא' למשפחתם לבית אבתם במספר
שמות כל זכר לגלגלתם מבן עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא בישרא': תפקדו אתם אתה ואהרן
תהיין ושנים עשר נשיאי ישרא' איש נשיא
לבית אבתו יהיו: ואלה שמות האנשים אשר
יעמדו אתכם מבן עשרים שנה ומעלה שש מאות
אלף שלשת אלפים וחמש מאות וחפשים: ובני
לוי לא התפקדו בתוך בני ישרא' אחיהם: ומספר
כל זכר לבני ישרא' מבן חדש ומעלה שני ועשרים
אלף ושלשת ושבעים ומאתים: ופקודי בני לוי
מבן חדש ומעלה שנים ועשרים אלף: ויתן
משה את חכהנים ואת הלוים איש איש על
עבודתו ועל משאו: לעבוד את משכן
אהל מועד כאשר צוה י' את משה ויעשו כן
יום להדש נגלה הענן מעל משכן העדות
ויסעו בני ישרא' למסעיהם
ממדבר סיני: ויסעו דרך שלשת ימים
וישכון הענן במדבר פארן ויחן שם משה
בישראל: כי תכעיסו את י' בשמעם
ושמע י' ויחר אפו
ותבער בהם אש י' ותאכל בקצה המחנה:
ויצעקו בני ישרא' אל משה ויתפלל משה אל י'
ותשקע האש: ויקרא שם המקום ההוא תבערה
כי בערה בם אש י': והאספסף אשר בקרבו
התאוו תאוה וישבו ויבכו גם בני ישרא'
ויאמרו מי יאכלנו בשר: זכרנו את הדגה אשר
נאכל במצרים חנם את הקשאים ואת האבטחים
ואת החציר ואת הבצלים ואת השומים:
ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אל המן עינינו:
והמן כזרע גד הוא ועינו כעין הבדלח:
שטו העם ולקטו ורחים ברחים או דכו במדכה
ובשלו בפרור ועשו אתו עגות והיה טעמו כטעם
לשד השמן: וברדת הטל על המחנה לילה
ירד המן עליו: ושמע משה את העם בכה
למשפחתיו איש פתח אהלו ויחר אף י' מאד
ובעיני משה רע: ויאמר משה אל י' למה הרעות
לעבדך ולמה לא מצאתי חן בעיניך לשום את
משא כל העם הזה עלי: האנכי הרתי את כל העם
הזה אם אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי שאהו
בחיקך כאשר ישא האמן את היונק על האדמה
אשר נשבעת לאבתיו: מאין לי בשר לתת לכל
העם הזה כי יבכו עלי לאמר תנה לנו בשר
ונאכלה: לא אוכל אנכי לבדי לשאת את כל
העם הזה כי כבד ממני: ואם ככה את עשה לי
הרגני נא הרג אם מצאתי חן בעיניך ואל אראה
ברעתי: ויאמר י' אל משה אספה לי שבעים
איש מזקני ישרא' אשר ידעת כי הם זקני העם
ושטריו ולקחת אתם אל אהל מועד והתיצבו שם
עמך: וירדתי ודברתי עמך שם ואצלתי מן
הרוח אשר עליך ושמתי עליהם ונשאו אתך
במשא העם ולא תשא אתה לבדך: ואל העם
תאמר התקדשו למחר ואכלתם בשר כי בכיתם
באזני י' לאמר מי יאכלנו בשר כי טוב היה
לנו במצרים ויתן י' לכם בשר ואכלתם: לא יום
אחד תאכלון ולא יומים ולא חמשה ימים ולא
עשרה ימים ולא עשרים יום: עד חדש ימים
עד אשר יצא מאפיכם והיה לכם לזרא יען כי
מאסתם את י' אשר בקרבכם ותבכו לפניו לאמר
למה זה יצאנו ממצרים: ויאמר משה ששים
אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו ואתה אמרת
בשר אתן להם ואכלו חדש ימים:
הצאן ובקר ישחט להם ודגי הים יאסף להם
ומצא לכל: ויצא משה ויספר לעם את דברי
י' ויאסף שבעים איש מזקני העם ויעמד
סביבות האהל: וירד י' בענן וידבר אליו
ויצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש
הזקנים ויהי כנוח עליהם הרוח ויתנבאו ולא
יספו: ויתרו שני אנשים במחנה שם האחד
אלדד ושם השני מידד ותנח עליהם הרוח והם
בכתבים ולא יצאו האהלה ויתנבאו במחנה:
ותרץ הנער ותגד למשה ויאמר אלדד ומידד
מתנבאים במחנה: ויען יהושע בן נון משרת
משה מבחריו ויאמר אדני משה כלאם: ויאמר
לו משה המקנא אתה לי ומי יתן כל עם י'
נביאים כי יתן י' את רוחו עליהם:
ויאסף משה אל המחנה הוא וזקני ישרא':
ורוח נסע מאת י' ויגז שלוים מן הים ויטש על
המחנה כדרך יום כה וכדרך יום כה סביבות
המחנה וכאמתים על פני הארץ: ויקם העם כל
היום ההוא וכל הלילה וכל יום המחרת ויאספו
את השלוים השפיע אסף ומשפיע הקהיל עשרה
חמרים ושטחו שטוח להם סביבות המחנה:
הבשר עודנו בין שניהם טרם יכרת והאף י'
חרה בעם ויך י' בעם מכה רבה מאד: ויקרא
שם המקום ההוא קברות התאוה כי שם קברו את
העם האנשים המתאוים: ומקברות התאוה נסע
העם חצרות ויהי בחצרות:
ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה
הכשית אשר לקח כי אשה כשית לקח:
ויאמרו הרק אך במשה דבר י' הלא גם בנו דבר
ושמע י': והאיש משה עניו מאד מכל האדם
אשר על פני האדמה: ויאמר י' פתאם אל משה
ואל אהרן ואל מרים צאו שלשתכם אל אהל מועד
ויצאו שלשתם: וירד י' בעמוד ענן ויעמד פתח
האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם:
ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם י'
במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו: לא כן
עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא: פה אל פה
אדבר בו ומראה ולא בחידת ותמנת י' יביט
ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה:
ויחר אף י' בם וילך: והענן סר מעל האהל
והנה מרים מצרעת כשלג ויפן אהרן אל מרים
והנה מצרעת: ויאמר אהרן אל משה בי אדני
אל נא תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר
חטאנו: אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם
אמו ויאכל חצי בשרו: ויצעק משה אל י'
לאמר אל נא רפא נא לה: ויאמר י' אל משה
ואביה רק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים
תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף:
ותסגר מרים שבעת ימים מחוץ למחנה והעם
לא נסע עד האספה מרים: ואחרי כן נסע
העם מחצרות ויחנו במדבר פארן:
וידבר י' אל משה לאמר שלח לך אנשים
ויתרו את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישרא'
איש אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו כל
נשיא בהם: ויקרא משה אל הושע בן נון

בחם מכת רבה ויקברו שמה במקו' ההוא ויקראו
בני ישראל אל המקום ההוא קברות התאוה כי שם
קברו את העם המתאוים בשר ׃ ויסעו מקברות
התאוה ויחנו בחצרות אשר במדבר פארן ׃ ויהי
בהיות בני ישראל בחצרות ויחר אף י"י במרים על
אודות משה ותחי מצורעת כשלג ׃ ותסגר מחוץ
למחנה שבעה ימים עד האספה מצרעת ׃ ואחר
נסעו בני ישראל מחצרות ויחנו בקצה מדבר פארן
׃ בעת ההיא דבר י"י אל משה לשלח שנים עשר
אנשים איש מבני ישראל איש אחד לשבט ללכת
לתור את ארץ כנען ׃ וישלח אותם משה שנים
עשר איש וילכו ארצה כנען לרגלת ולחקרה
ויתורו את כל הארץ ממדבר סין עד רחוב לבוא
חמת ויבואו אל משה ואל אהרן מקץ ארבעים יום
וישובו אותם דבר כאשר היה עם לבבם ויוציאו
עשרת האנשים דבה על הארץ אשר תרו אותה
אל בני ישראל לאמר טוב לנו לשוב מצרימה מלכת
אל הארץ הזאת כי ארץ אוכלת יושביה היא ׃
ויהושע בן נון וכלב בן יפונה היו מן התרים את
הארץ אמרו טובה הארץ מאד מאד ׃ אם חפץ
בנו י"י והביאו אותנו אל הארץ ההיא ונתנה לנו
כי ארץ זבת חלב ודבש היא ׃ ולא שמעו אליהם
בני ישראל וישמעו אל דברי עשר האנשים אשר
הוציאו דבה על הארץ ׃ וישמע י"י את תלונות
בני ישראל ויקצוף וישבע לאמר ׃ אם יראה איש
מן הדור הרע הזה את הארץ מבן עשרים שנה
ומעלה כי אם כלב בן יפונה ויהושע בן נון ׃
אם לא במדבר הזה יתמו הדור הרע הזה ובניהם
הם יבואו אל הארץ והם ירשוה ויחר אף י"י בישראל
ויניעם במדבר ארבעים שנה עד תום כל הדור
הרע אשר לא מלאו אחרי י"י וישב העם במדבר
פארן ימים רבים ואחר נסעו המדברה דרך ים
סוף ׃ בעת ההיא לקח קרח בן יצחר בן קהת בן לוי
אנשים רבים מבני ישראל ויקומו וינצו על משה
ועל אהרן ועל כל העדה ויחר י"י בחם ותפתח

הארץ

הארץ את פיה ותבלע אותם ואת בתיהם ואת כל
אשר לחם ואת כל האדם אשר לקרח ׃ ויהי
אחרי כן ויסב אלהים את העם דרך הר שעיר
ימים רבים ׃ בעת ההיא אמר י"י אל משה אל
תתגר מלחמה בבני עשו כי לא אתן לכם מאתם
עד מדרך כף רגלו כי ירושה לעשו נתתי את הר
שעיר ׃ על כן נלחמו בני עשו בבני שעיר בימים
הראשונים ויתן י"י את בני שעיר ביד בני עשו
וישמידום מפניהם וישבו תחתם עד היום הזה ׃
על כן אמר י"י אל בני ישראל אל תלחמו עם בני
אחיכם כי אין לכם מארצם מאומה ׃ אך
אכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם וגם מים
תכרו מאתם בכסף ושתיתם ׃ ויעשו בני
ישראל כדבר י"י ׃ וילכו בני ישראל במדבר
הסב את דרך הר שעיר ימים רבים ולא נגעו את
בני עשו וילכו בדרך ההוא תשע עשרה שנה ׃
ויהי בעת ההיא וימת לסואנוס מלך בני כתים
ארבעים וחמש למלכו הוא שנת ארבע עשרה
שנה לצאת בני ישראל ממצרים ׃ ויקברו
אותו בהיכלו אשר בנה לו בארץ כתים וימלוך
תחתיו אבימנוס שלשים ושמונה שנה ׃
ובני ישראל עברו את גבול בימים ההם מקץ תשע
עשרה שנה ויבואו ויעברו מדרך מדבר מואב
ויאמר י"י אל משה אל תצר את מואב ואל תלחם
בם כי לא אתן לכם מארצם ׃ ויעברו בני
ישראל את דרך מדבר מואב תשע עשרה שנה
ולחום לא הלחמו בם ׃ ויהי בשנת שלשים
ושש שנה לצאת בני ישראל ממצרים וך י"י את
סיחון מלך האמורי ׃ ויערוך מלחמה ויצא
להלחם את בני מואב ׃ וישלח סיחון מלאכים
אל בעור בן יניס בן בלעם יועץ מלך מצרים אל
בלעם בנו לקלל את מואב למען תנתן ביד
סיחון ׃ וילכו מלכי סיחון ויביאו את בעור בן
יניס ואת בלעם בנו מפתור ארם נהרים ׃
ויבואו בעור ובלעם בנו עיר סיחון ויקללו

את

את מואב ואת מלכם בעיני סיחון מלך האמורי :
וסיחון יצא עם כל חילו וילך אל מואב וילחם בם
ויבני עם ויתנם י״י בידו : ויהרוג סיחון את מלך
מואב : ויקח סיחון את כל ערי מואב במלחמה
וגם את חשבון לקח מהם כי חשבון מערי מואב
היא : וישם סיחון את שריו ואת גדוליו בחשבון
ויהי חשבון לסיחון בימים ההם : על כן יאמרו
המושלים בעור ובלעם בנו כדברים חאלה לאמר
בואו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון : אוי לך
מואב אבדת עם כמוש הנה כתובה על ספר תורת
האלהים : ויהי כאשר נצח סיחון את מואב
וישם שומרים בערים אשר לקח מאת מואב :
ובני מואב נפלו הרבה במלחמה ביד סיחון וישב
מהם שבי גדול בנים ובנות : ויהרוג מלכם
ויפן סיחון וישב לו אל ארצו : ויתן סיחון מתנות
רבו ומנות כסף וזהב אל בעור ואל בלעם בנו
וישלחם וילכו אדם נחרים אל מקומם ואל
ארצם : בעת ההיא עברו כל בני ישראל
מדרך מדבר מואב וישבו ויסוב את מדבר אדום
: ויבאו כל העדה מדבר צין בחדש הראשון
בשנת הארבעים לצאתם ממצרים : וישבו
שם בני ישראל בקדש מדבר סין ותמת שם מרים
ותקבר שם : בעת ההיא שלח משה מלאכים
אל הדד מלך אדום לאמר : כה אמר אחיך
ישראל אעברה נא בארצך לא נעבור בשדה
ובכרם לא נשתה מי באר דרך המלך נלך :
וימאן אל ו אדום לא תעבור בי ויצא אדום
לקראת בני ישראל בעם כבד : וימאנו בני
עשו נתון את בני ישראל לעבור בארצם ויט
ישראל מעליו ולא נלחמו אתם : ויסעו בני
ישראל מעל בני עשו מקדש ויבואו כל העדה הר
ההר : בעת ההיא דבר י״י אל משה אמור אל
אהרן אחיך יאסף שם כי לא ויבוא אל הארץ אשר
נתתי לבני ישראל : ויעל אהרן כדבר י״י אל
הר ההר וימת שם בשנת הארבעים כחודש
החמישי

החמישי באחד לחודש : ואהרן בן מאת שנה
ועשרים ושלש שנים במתו בהר ההר : וישמע
הכנעני מלך ערד וישב הנגב כי בא ישראל דרך
האתרים ויערוך את חלו להלחם בישראל :
ויירא בני ישראל מאד מפניו כי חיל גדול וכבד
מאד לו : ויתנו לב בני ישראל לשוב מצריכה :
וישובו בני ישראל אחריהם כמהלך שלשת ימים
עד מוסירת בני יעקן כי יראו להם מאד מפני
מלך ערד : ולא יכלו בני ישראל ללכת לשוב
אל מקומם וישבו בבני יעקן שלשים יום :
ויהי כראות בני לוי כי לא אבו בני ישראל לשוב
ויקנאו אל י״י ויקומו וילחמו את ישראל אחיהם :
ויהרגו מהם עם רב וישיבום בחזקה אל מקומם
הר ההר : ויהי בשובם ומלך ערד עודנו עורך
צבאו למלחמה לקראת ישראל : וידר ישראל
נדר לאמר אם נתון תתן את העם הזה בידי
והחרמתי את עריהם : וישמע י״י בקול ישראל
ויתן את הכנעני בידם ויחרם אתהם ואת עריהם
ויקרא שם המקום חרמה : ויסעו בני ישראל
מהר ההר ויחנו אובות : ויסעו מאובות ויחנו
בעיי העברים בגבול מואב : וישלח בני
ישראל אל מואב לאמר נעברה נא בארצך עד
מקומי : ולא אבו בני מואב נתן את ישראל
עבור בארצם כי יראו בני מואב מאד : פן
יעשו להם בני ישראל כאשר עשה להם סיחון
מלך האמורי אשר לקח את ארצם ויהרוג מהם
רבים : על כן לא נתן מואב את ישראל
עבור בארצו וי״י צוה את בני ישראל לאמר
לבלתי הלחם במואב ויט ישראל מעל מואב :
ויסעו בני ישראל מגבול מואב ויבואו בעבר
ארנן בגבול מואב בין מואב ובין האמורי :
ויחנו בגבול סיחון מלך האמורי במדבר קדמות :
וישלחו בני ישראל מלאכים אל סיחון מלך
האמורי לאמר : נעברה נא בארצך לא נטה
בשדה ובכרם לא נשתה מי באר דרך המלך נלך
עד

עד עברנו את גבולך : ולא נתן סיחון את ישראל
עבור ויקבץ סיחון את כל עם האמורי ויצא
המדברה לקראת בני ישראל ולחם בישראל
יהצה : ויתן י״י את סיחון מלך האמורי ביד
ישראל ויך ישראל את כל עם סיחון לפי חרב
וינקום את נקמת מואב : ויירשו בני ישראל את
ארץ סיחון מארנון עד יבוק עד בני עמון ויקחו את
כל שלל הערים : ויקח ישראל את כל הערים
האלה וישב ישראל בכל ערי האמורי : ויאמר
כל בני ישראל להלחם את בני עמון לקחת את
כל ארצם גם חמה : ויאמר י״י אל בני ישראל
אל תצר את בני עמון ואל תתגר בם מלחמה כי
לא אתן לכם מארצם מאומה : וישמעו בני
ישראל את דבר י״י ולא נלחמו את בני עמון :
ויפנו בני ישראל ויעלו דרך הבשן ארץ עוג מלך
הבשן : ויצא עוג מלך הבשן לקראת ישראל
למלחמה ועמו אנשים הרבה גבורי חיל ויד חוקה
מאד מעם האמורי : ועוג מלך הבשן איש גבור
חיל מאד ונערוץ בנו גבור מאד ויתר גבור ממנו
: ויאמר עוג בלבו הנה כל מחנה ישראל מהלך
שלש פרסאות עתה אמיתם מאחת בלא חרב
בלא חנית : ויעל עוג חרה יהצה ויקח משם
אבן אחת גדולה ארכה שלש פרסאות וישם
אותה על ראשו ויאמר להשליך על מחנה בני
ישראל להמית את כל ישראל באבן ההיא :
ויבוא מלאך י״י ויכקוב את האבן ההוא מעל ראש
עוג ותרד האבן בצואר עוג ויפול עוג לארץ
מכובד האבן בצוארו : בעת ההיא אמר י״י
אל בני ישראל אל תיראו ממנו כי בידכם נתתי
אותו ואת כל עמו ואת כל ארצו ועשיתם לו
כאשר עשיתם לסיחון : וירד אליו משה עם
מתי מספר מבני ישראל ויך משה את עוג בממה
אל קרסולי רגליו וימיתהו : ואחרי כן רדפו
בני ישראל את בני עוג ואת כל עמו ויכום
ויכתום עד בלתי השאיר להם שריד : ואחרי

כן

כן שלח משה מבני ישראל לרגל את יעזר כי
יעזר היתה קריה עליות מאד : וילכו המרגלים
יעזר וירגלו אותה ויבטחו המרגלים כי״י וילחמו
הם באנשי יעזר : וילפדו האנשים ההם את
יעזר ואת בנותיה ויתנה י״י בידם ויורישו את
האמורי אשר שם : ויקחו בני ישראל את ארץ
שני מלכי האמורי אשר שם : ויקחו בני ישראל
ארץ שני מלכי האמורי ששים עיר אשר בעבר
הירדן מנחל ארנון עד הר חרמון : ויסעו בני ישראל
ויבואו בערבו מואב אשר מעבר לירדן יריחו :
וישמעו בני מואב את כל הרעה אשר עשו בני
ישראל אל שני מלכי האמורי אל סיחון ואל עוג
ויראו כל אנשי מואב מפני בני ישראל מאד :
ויאמרו זקני מואב הנה שני מלכי האמורי סיחון
ועוג החזקים מכל מלכי הארץ לא עמדו בפני בני
ישראל ואיך נעמדו בפניה אנחנו : הלא שלוח שלחו
אלינו מרם זה לעבור מארצנו לדרכם ולא עזבנו
אותם עתה ישומו אלינו בחרבם הקשה והשמידו
אותנו את אשר ממנו סיחון : ויקץ מואב מפני
בני ישראל ויראו מאד מהם ויתיעצו מה לעשות
אל בני ישראל : ויאמרו זקני מואב ויקחו איש
מאנשיהם את בלק בן צפור המואבי וימליכוהו
עליהם בעת ההיא ובלק איש חכם מאד : ויקומו
זקני מואב וישלח אל בני מדין לעשות אתם
שלום : בי מלחמה גדולה ושנצה היתה בין מואב
ובין מדין בימי ההם : מומי הדד בן בדד מלך אדום
חמכה את מדין בשדה מואב עד הימים ההם :
וישלחו בני מואב אל בני מדין ויעשו אתם שלום
ויבואו זקני מדין ארץ מואב לשלום בני מדין :
ויתיעצו זקני מואב וזקני מדין מה לעשות להם
להציל את נפשם מישראל : ויאמרו כל בני מואב
אל זקני מדין עתה ילחכו בני ישראל את כל סביבותינו
כלחוך השור את ירק השדה כי כזאת וכזאת עתו
לשני מלכי האמורי החזקים : ויאמרו זקני מדין
אל מואב שמענו כי בעת אשר גלחם אתכם סיחון

מלך

מלך האמורי אשר בחשבון וקח את ארצכם ׃
כי שלח ׀ בעזר בן ינעז ׀ ויכו בנותיה מאיר נחיל
וישבו ויקללו אשבם על בן נברח יד ס חן כהם
ולפור את ארצכם ׃ ואתה שלחו נא נגם אתם
׀ בלעם בנו מי חמת עזרנו בארצו ואתם לן ש ברו
ויצא ויקלל את כל העם אשר יראתם מפניהם
וישמעו וקני מואב את חדברה הזה ויטב בעיניהם
לשלוח אל בלעם בן בעור וישלח בלק בן אצור
מלך מואב מלאכים אל בלעם לאמר ׃ חנה עם
יצא ממצרים חנה כסאת עין כל הארץ והוא עשב
פני ולי ׃ ועתה לכה נא ארה לי אותו כי עצום הוא
מפני אולי אוכל להלחם בו וגרשתיו כי שמעתי
את אשר תברך מברך ואשר תאור יאור ׃ וילכו
מלאכי בלק אל בלעם ויביאו את בלעם לקלל את
העם להלחם את מואב ׃ ויבוא ב לעם אל בלק
לקלל את ישרל ויאמר י אל בלעם לא תאור את
העם כי ברוך הוא ׃ ויסת בלק את בלעם לקלל את
ישראל יום יום ולא שמע בלעם ׀ בלק מפני ויבר
י אשר דבר אל בלעם ׃ וירא בלק כי לא אבה
בלעם אל דברו ויקם וילך ׀ מקומו וגם בלעם שב
אל ארצו וילך פשם מרינה ׃ ובני ישראל נסעו
מערבת מואב ויחנו על הירדן מבית השיטים
עד אבל השטים בקצה ערבות מואב ׃ וירא בשבת
בני ישראל בנחל השטים ויחלו לזנות אל בנות
מואב ׃ ויגשו בני ישראל לפני מואב ובני מואב
תקע אשליחם נגד מחנה בני ישראל וירא בני
מואב מפני ישרל ויקחו בני מוא את כל בנותיהם
וכל נשיהם חיפות חואר וטובות המראת וילבשו
אותם כסף וזהב וכגדים יקרים ׃ וישיבו בני מואב
את חנשים תרגת פתח אהליה לשבן ראת אותם ׃
בני ישראל ויפנו אליהן ולא ילחמו את מואב ׃
ויצמד כל בני מואב את הדבר הזה ל בני ישרל
וישיבו אראת בעואיש את אשתו פת אחלי וכל
בני ישראל ראו את מנשת בני מואב ויפנו בני
ישראל אל בנות מואב ויתאו להן וילכו אליהן ׃

ויהי

ספר פטרנר

ויהי בבוא העברי ל פחח אחל מוא וירא את בת
מוא ויחמוד את בלם וידבר עפה פתח האהל את
אשר יתעון ויהי בדברם ויבואו ל הם כל אנשי
חזהל ויפרו ל העברי פלבים הלה ׃ חלא אתם
יד תם כי אתם אנחנו בלם ישר בני לוט ובני
אברה אחיו ולמה לא תשבו אתנו ולמ לא תאכלו
את לחמינו את ובחינו ויתי כי ירבו עליו בני מואב
כרכריה ותחיתו אותו כחלקת דפריהם ותשיבהו
האחלה ומכרא לו ובחו לו ואכל מזבח ומלחם
ותתנו לו יין וישתה וישפרוח וישיבו לפניו נערת
יפה ועש בת ברצונו ׃ לא יד ע כי שפה יין חרבה
פכה יעשו בני לישר ל במקום ההוא בנחל חשטים
ויחר אפ י בישר ל על חדב ה ות וישלח דם מנפה
ויפותו מישר ל ארבע ועשרי לף אי ש ׃ והנה איש
אחר מבני שמעון זמרי בן סלוא שמו ויקרב את
חמדיני כזבי בת אור מל מדין לעיני כל בני ישר ל
וירא פנחס בן לעזר בן אהרן הכהן את חדב חרע
הוח אשר עשה זמרי ויקח רומח ויקם וילך
אחריה וידקור את שניהם ואת בטנה ותעצר חמגפה
מעל בני ישר ל בעת ההיא אחרי המגפ ויאפר י
ל משה ול לע ר בן אחרן הכהן לאמר ׃ שאו את
ראש כל עדת בני ישר ל מבן עשרי שנה ומעלה
כל יצא צבא ויפקדו משה ולעזר את בני ישראל
למשפחותיהם וירחו פקודי כל ישר ל שבע מאו לף
ושבע מאות ושלשים ׃ ופקודי בני לוי מבן חדש
ומעלה כ ג לף ובלת לא התיה איש מפקודי משה
ואהרן אשר פקדו בסדב סיני כי אמ י להם מות
יפותו במדבר ימותו כלם ולא נותר מהם איש כי
אם כלב בן יפונה ויהושע בן נון ׃ ויהי אחרי כן
ויאמר י ל משה אמור ל בני ישר ל לנקום את
מדין את נק מת אחיהם בני ישר ל ׃ ויעש כן משה
ויתבחרו מבני ישרל מהם י ב לף לף אחד למטה
וילכו מדינה ויצבאו בני ישר ל על מדין ויהרגו כל
זכר וגם את חמשת נסיכי מדין ואת בלע בן בעור
הו גו בחרב ׃ וישבו בני ישר ל את נשי מדין ואת

טפם

שם ואת כל נהמתם ואת כל אשר להם
ויקחו את כל השלל ואת כל המלקוח
ויביאו אותן אל משה ואל אלעזר הכהן ואל עדת
בני ישראל אל המחנה אל ערבות מואב אשר את ירדן יריחו:
ויצאו משה ואלעזר וכל נשיאי
העדה לקראתם מחוץ למחנה: ויאמר
אליהם משה החייתם כל נקבה
הלא הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם
למסר מעל בה' על דבר פעור ותהי המגפה
בעדת ה': ועתה הרגו כל זכר בטף וכל אשה
ידעת איש למשכב זכר הרגו: וכל הטף בנשים
אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם: ואתם חנו
מחוץ למחנה שבעת ימים כל הרג נפש וכל נגע
בעצם תתחטאו ביום השלישי וביום השביעי אתם
וכבותיכם: וכל בגד וכל כלי עור וכל מעשה עזים
וכל כלי עץ תתחטאו: ויאמר אלעזר הכהן
אל אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת
התורה אשר צוה ה' את משה: אך את הזהב
ואת הכסף את הנחשת את הברזל את הבדיל
ואת העפרת: כל דבר אשר יבא באש תעבירו
באש וטהר אך במי נדה יתחטא וכל אשר לא יבא
באש תעבירו במים: וכבסתם בגדיכם ביום
השביעי וטהרתם ואחר תבאו אל המחנה:
ויאמר ה' אל משה לאמר: שא את ראש
מלקוח השבי באדם ובבהמה אתה ואלעזר הכהן
ואשי אבות העדה: וחצית את המלקוח בין
תפשי המלחמה היוצאים לצבא ובין כל העדה:
והרמת מכס לה' מאנשי המלחמה היוצאים לצבא
אחד נפש מחמשים מן הבקר ומן החמרים ומן הצאן:
ממחצתם תקחו ונתת לאלעזר הכהן תרומת ה':
וממחצת בני ישראל תקח אחד אחז מן החמשים
מן הבקר מן החמרים ומן הצאן מכל הבהמה ונתתה
אתם ללוים שמרי משמרת משכן ה': ויעש משה
אלעזר הכהן כאשר צוה ה' את משה: והמחצה
החלקה לבני ישראל אשר בזז אנשי הצבא מספר
שלש מאות אלף ושבעת אלפים וחמשת אלפים צאן:
ובקר עשרים וששת אלף: וחמרים שלשים אלף:
ונפש אדם מן הנשים כל נפש לא ידעו משכב זכר
כל נפש שתים ושלשים: ויהי המחצה חלק היוצאים
בצבא מספר הצאן שלש מאות אלף וחמשה
ושלשים אלף צאן: ויהי הבקר שנים ושלשים אלף:
ויהי החמרים שלשים אלף וחמשת מאות: ויהי
נפש אדם מן הנשים כל נפש לא ידעו משכב זכר
כל נפש שתים ושלשים: ויתן משה את מכס
תרומת ה' לאלעזר הכהן כאשר צוה ה' את משה:
ומן המחצה לבני ישראל אשר חלץ משה מן
האנשים הצבאים: ויהי מחצת העדה מספר הצאן
שלש מאות אלף וחמשה ושלשים אלף צאן:
ובקר שלשים וששת אלף: וחמרים שלשים אלף
וחמש מאות: ונפש אדם מן הנשים כל נפש לא
ידעו משכב זכר כל נפש שתים ושלשים: ויהי
מחצה החלק לבני ישראל מן האנשים ומן העדה
אשר חלץ משה כאשר צוה ה' את משה:
ויקרבו אל משה הפקדים אשר לחיל אשר עשו
מלחמה במדין ויהי מספר הראשים אשר נשאו
בידם מאלפי הצבא מאות שלשים ושבעה וחמשים:
אנשי המאות אשר פקדו חיל אשר עשו מלחמה
במדין ויהי מספר הראשים אשר נשאו בידם

ויהושע בבקר וכל ישראל עמו ויסעו מהשטים
ויעמדו יהושע את הירדן וכל ישראל עמו ויהי אחר
בן שלשת ימים ושטרים בקרב המחנה: ויצוו את העם לאמר
כראותכם את ארון ברית יי אלהיכם וכהנים הלוים נשאים
אתו ואתם ממקומכם תסעו ולכתם אחריו: רק יהי
בינכם ובינו כאלפים אמה במדה אל תקרבו אליו למען
תדעו את הדרך אשר תלכו בה כי לא עברתם בדרך
מתמול שלשום: ויאמר יהושע אל העם התקדשו
כי מחר יעשה יי בקרבכם מופתים: ויאמר יהושע
אל הכהנים לאמר שאו את ארון הברית ועברו לפני העם
ויסעו את ארון הברית וילכו לפניהם: ויאמר יי
אל יהושע ביום הזה אחל לגדלך בעיני כל ישראל
למען ידעו כאשר הייתי עם משה אהיה עמך: ואתה
תצוה את הכהנים נשאי ארון הברית לאמר כבאכם
עד קצה מי הירדן במים תעמדו: ויאמר יהושע
אל בני ישראל גשו הנה ושמעו את דברי יי אלהיכם:
ויאמר יהושע בזאת תדעון כי אל חי בקרבכם
והורש יורש מפניכם את הכנעני והחתי והחוי והפרזי
והגרגשי והיבוסי: הנה ארון הברית אדון כל הארץ
עבר לפניכם בירדן: ועתה קחו לכם שנים עשר
אנשים משבטי ישראל איש אחד איש אחד משבט:
והיה כנוח כפות רגלי הכהנים נשאי ארון יי אדון כל
הארץ במי הירדן מי הירדן יכרתו המים הזרמים
מלמעלה ועמדו נד אחד: ויהי בנסע העם מאהליהם
לעבר את הירדן והכהנים נשאי הארון הברית לפני העם:
וכאו נשאי הארון לירדן ורגלי הכהנים הנשאים את
הארון נטבלו בקצה המים והירדן מלא על כל גדותיו
כל ימי קציר: ויעמדו המים הירדים מלמעלה קם
נד אחד הרחק מאד מעיר אדם הצרתה ליד צרתן
והירדים ירדים אל ים הערבה ים המלח תמו נכרתו
ויעברו העם נגד יריחו: ויכינו הכהנים נשאי ארון
ברית יי בחרבה על יבשה כל ישראל עברים בחרבה
עד אשר תמו כל הגוי לעברים את הירדן: ויהושע
לקח את שנים עשר האנשים אשר הקים מאת בני
ישראל איש אחד איש אחד משבט: ויאמר אלהם
יהושע עברו לפני ארון יי אלהיכם אל תוך הירדן
והרימו לכם איש אבן אחת על שכמו למספר שנים
עשר שבטי בני ישראל: למען תהיה זאת אות בקרבכם
כי ישאלון בניכם מחר לאמר מה האבנים האלה לכם:
ואמרתם אליהם אשר נכרתו מימי הירדן מפני ארון
ברית יי בעברו בירדן נכרתו מי הירדן ויהיו האבנים
האלה לזכרון לבני ישראל עד עולם: ויעשו כן בני
ישראל כאשר צוה יהושע וישאו שנים עשר אבנים
מתוך הירדן כאשר דבר יי אל יהושע למספר שבטי
בני ישראל ויעבירום אתם אל המקום אשר לנו שם
וינחום שם: ואת שנים עשר האבנים הקים יהושע
בתוך הירדן במקום עמדי רגלי הכהנים נשאי ארון
הברית ויהיו שם עד היום הזה: והכהנים נשאי
הארון עמדים בתוך הירדן עד תמם כל אשר צוה יי
את יהושע לדבר אל העם ככל אשר צוה משה את
יהושע והעם עברו: ויהי כאשר תמו כל העם לעבר
ועבר ארון יי והכהנים לפני העם: ובני ראובן
ובני גד ועבר נשי ראובן כאשר דבר משה אליהם:
כארבעים אלף חלוצי צבא עברו לפני יי למלחמה
ערבות יריחו: ביום ההוא גדל יי את יהושע
בעיני כל ישראל ויראו אתו כאשר יראו את משה
כל ימי חייו: ויי אמר אל יהושע לאמר: צו את
הכהנים נשאי הארון העדות ועלו מן הירדן: ויצו
יהושע את הכהנים לאמר עלו מן הירדן: ויהי כעלות
הכהנים נשאי ארון ברית יי מתוך הירדן ויהי כהניחם
כף רגלי הכהנים בחרבה ושבו מי הירדן למקומם
וילכו כתמול כל ימיו על כל גדותיו: והעם עלו
מן הירדן בעשור לחדש הראשון ויחנו
בגלגל בקצה מזרח יריחו: ויעש בני ישראל
את חמשה בגלגל בערבות יריחו: ואבנים אשר
לקחו מן הירדן הקים יהושע בגלגל: ויאמר
אל בני ישראל לאמר אשר ישאלון בניכם מחר לאבתם
לאמר מה האבנים האלה: והודעתם את בניכם לאמר
יבשה ישראל את הירדן הזה: אשר הוביש יי אלהיכם
את מי הירדן מפניכם עד עברכם כאשר עשה יי
אלהינו ים סוף אשר הוביש מפנינו עד עברנו: למען
דעת כל עמי הארץ את יד יי כי חזקה היא למען
יראתם את יי אלהיכם כל הימים: ויהי כשמע כל
מלכי האמרי אשר בעבר הירדן ימה וכל מלכי הכנעני
אשר על הים את אשר הוביש יי את מי הירדן מפני
בני ישראל עד עברנו נמסו לבבם ולא היתה עוד
בהם רוח מפני בני ישראל: בעת ההיא אמר יי
אל יהושע עשה לך חרבות צרים ושוב מל את בני
ישראל שנית: ויעש יהושע לו צרים חדים ויגל
את בני ישראל אל גבעת הערלות: וזה הדבר אשר
מל יהושע כל העם היוצאים ממצרים הזכרים כל
אנשי המלחמה מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים:
כי המילה כל העם היוצאים נמלו והעם הילדים
אשר נולדו במדבר בדרך בצאתם ממצרים לא מלו:
כי ארבעים שנה הלכו בני ישראל במדבר עד תם
כל הגוי אנשי המלחמה היוצאים ממצרים אשר לא
שמעו בקול יי אשר נשבע יי להם להראותם את
הארץ אשר נשבע יי לאבתם לתת לנו ארץ זבת חלב
ודבש: ואת בניהם הקים תחתם אתם מל יהושע כי
ערלים היו כי לא מלו אתם בדרך: ויהי בתם כל
הגוי למול וישבו תחתם במחנה עד חיותם: ויאמר
יי אל יהושע היום גלותי את חרפת מצרים מעליכם
ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום הזה:
ויחנו בני ישראל בגלגל ויעשו את הפסח בארבעה
עשר יום לחדש בערב בערבות יריחו: ויאכלו מעבור
הארץ מצות וקלי ביום הזה: ויפסק המן ממחרת
באכלם מעבור הארץ ולא היה עוד לבני ישראל
מן ויאכלו מתבואת ארץ כנען: ויהי בהיות יהושע
ביריחו וישא עיניו וירא והנה איש עמד לנגדו
וחרבו שלופה בידו וילך יהושע אליו ויאמר לו
היש אתה לצרינו או לצרינו: ויאמר לא כי אני
שר צבא יי עתה באתי ויפל יהושע אל פניו ארצה
וישתחו ויאמר אליו מה אדני מדבר אל עבדו:
ויאמר שר צבא יי אל יהושע של נעלך מעל רגלך
כי המקום אשר אתה עומד עליו קדש הוא ויעש
יהושע כן: וסגר יריחו מפני בני ישראל אין יוצא ואין בא:
ויאמר יי אל יהושע ראה נתתי ביריחו את מלכה
וגבורי החיל: ואתם כל אנשי המלחמה סבו את העיר
הקף את העיר פעם אחת כה תעשה ששת ימים: ושבעה
כהנים ישאו שבעה שופרות מקרני היובלים לפני הארון
ובשביעי יום תסבו את העיר שבע פעמים והכהנים
יתקעו בשופרות: והיה כמשכם בקרן היובל כשמעכם את קול
השופר ירועו כל העם תרועה גדולה ונפלה
חומת העיר תחתיה ועלה כל העם איש נגדו:
ויעש יהושע בן נון ככל אשר צוהו יי ויהי ביום
השביעי וישכמו כעלות השחר ויסבו את העיר כמשפט
הזה שבע פעמים: ויהי בשביעית ויאמר יהושע
אל העם תרועו כי נתן יי לכם את העיר:
אך החרם לי תהיה העיר הזאת וכל אשר בה לאהלב
שארו את הזונה רחב תחיה כל אשר בבית כי החבא
עבדנו את המלאכים אשר שלחנו: ואתם
השמרו מן החרם פן תשימו את מחנה ישראל לחרם
ועכרתם אתו: וכל כסף וזהב וכלי נחשת וברזל
קדש ליי הוא אוצר יי יבוא: ויתרועעו העם
וישפרות ויהי כשמע העם את קול השופר ותרעו העם
תרועה גדולה ותפל החומה תחתיה ועלו העם
העירה איש נגדו וילכדו את העיר:
וישחיתו את כל אשר בעיר מאיש ועד אשה מנער
ועד זקן ושה ושור וחרב לפי חרב: ואל העיר
שרו יהושע אמר אל שני האנשים אשר רגלו את הארץ
באו בית האשה הזונה והוציאו משם את האשה ואת כל אשר לה
כאשר נשבעתם לה: ויבאו הנערים המרגלים ויוציאו
את רחב ואת אביה ואת אמה ואת אחיה ואת כל אשר לה
ואת כל משפחותיה הוציאו ויניחו אותם מחוץ למחנה ישראל:
ואת העיר שרפו באש ואת כל אשר בה רק הכסף והזהב
וכלי הנחשת והברזל נתנו אוצר בית יי: ורחב הזונה
ואת בית אביה ואת כל אשר לה החיה יהושע ותשב
בקרב ישראל עד היום הזה כי החבאה את המלאכים
אשר שלח יהושע לרגל את יריחו: ויהושע השבע
באנשי

באבני ויקומו עליו על אבנים על כן קרא למקום
ההוא עמק עכור ויש בי מהרון אפו ; ואחרי
כן קרב יהושע אל העי ויילחם בה ; ויאמר
י״י אל יהושע אל תירא ואל תחת הנה נתתי
בידך את העי ואת מלכה ואת עמה ; ועשית
להם כאשר עשית לירחו ולמלכה רק שללה
ובהמתה תבזו לכם שים לכם אורב לעיר
מאחריה ; ויעש יהושע כדבר י״י ויבחר מכל
המלחמה שלשים אלף גבורי חיל וישלחם
ויארבו לעיר ; ויצו אותם לאמר כראותכם
אותנו נגוס לפני אנשי העי ברמה ורדפו
אחרינו תקומו מהמארב ולכדתם את העיר
ויעשו כן וילחם יהושע ויצאו אנשי העיר לקראת
ישראל והם לא ידעו כי אורבים להם מאחרי
העיר ; ויינגו יהושע וכל ישראל לפניהם
וינוסו דרך המדבר בערמה ; ויזעמו אנשי
העי לכל העם אשר בעיר לרדוף אחרי ישראל
ויצאו וינתקו מן העיר לא נשאר אחד ויעזבו את
העיר פתוחה ורדפו אחרי ישראל ; וכל
האורבים קמו ממקומם ויחרו ויבואו לעיר
וילכדוה ויצית אותה באש ; ויפנו אנשי העי
אחריהם והנה עלה עשן העיר השמימה ולא
היה בהם ידים לנוס הנה והנה ; ויהי כל
אנשי העי לישראל בתוך אלה מזה ואלה מזה
ויכו אותם עד בלתי השאיר להם שריד ;
ויתפשו בני ישראל את מלוש מלך העי חי ויביאו
אותו אל יהושע ויתלה יהושע על העץ וימת ;
וישוב בני ישראל אל העיר אחרי שרפה אותה
ויכו את כל אשר בה לפי חרב ; ויהי מספר
כל הנופלים מאנשי העי מאיש ועד אשה שנים
עשר אלף ; רק הבהמה ושלל הערים בזו
להם כדבר י״י אל יהושע ; וישמע כל המלכים
אשר בעבר הירדן כל מלכי הכנעני את כל
הרעה אשר עשו בני ישראל לירחו ולעי ויתקבצו
יחד להלחם את ישראל אך יושבי גבעון יראו

להם

להם מאד מפני ישראל להלחם אתם עם ימותו
ויעשו בערמה ; ויבואו אל יהושע ואל כל ישראל
ויאמרו אליהם מארץ רחוקה באנו עתה כרתו
לנו ברית ; ויערומו יושבי גבעון על בני ישראל
ויברתו להם בני ישראל ברית ויעשו להם שלום
וישבעו להם נשיאי העדה ויהי אחרי כן ויודעו
כל ישראל כי קרובים הם אליו ובקרבם הם
יושבים ; אך לא הכותום בני ישראל כי נשבעו
להם בי״י ויהי חטבי עצים ושואבי מים ;
ויאמר אליהם יהושע למה רמיתונו לעשות לנו
הדבר הזה ; ויענוהו לאמר כי הגד לעבדיך
את כל אשר עשי ם לכל מלכי האמורי וניירא
מאד לנפשותינו ונעש הדבר הזה ; ויתנם
יהושע ביום ההוא לחטוב להם עצים ולשאוב
להם מים ויחלקם לכל שבטי ישראל לעבדים ;
ויהי כשמוע אדוני צדק מלך ירושלים את כל
אשר עשו בני ישראל לירחו ולעי וישלח אל
הוהם מלך הברון ואל פראם מלך ירמות ואל
ופיע מלך לכיש ואל דביר מלך עגלון לאמר ;
עלו אתי ועזרוני ונכה את בני ישראל ואת יושבי
גבעון אשר השלימו את בני ישראל ; ויאספו
ויעלו חמשת מלכי האמורי עם כל מחניהם עם
רב מאד בחול אשר על שפת הים ; ויבאו
ויחנו כל המלכים האלה על גבעון וחלו להלחם
בישבי גבעון וישלחו כל אנשי גבעון אל יהושע
לאמר ; עלה אלינו מהרה והושיענו כי
נקבצו עלינו כל מלכי האמורי להלחם בנו ;
ויעל יהושע וכל עם המלחמה מן הגלגל ויבוא
אליהם יהושע פתאום ויכה את חמש המלכים
החם מכה רבה ; ויחומם י״י לפני בני ישראל
ויכם מכה גדולה בגבעון וירדפם דרך בעלת
בית חורון עד מקדה וינוסו מפני ישראל ;
ויהי בנוסם וישלך י״י עליהם אבני ברד מן
השמים ויומתו מהם רבים מאשר הרגו בני
ישראל ; ובני ישראל רדפו אחריהם ויכום

עוד

עוד בלעך ת"ל ויכלת אותם : ויהי מהכותם
אז ויום ויאמר יהושע
לעיני כל העם שמש בגבעון דום וירח בעמק
אילון ויד יקום גוי אויביו : וישמע ה' בקול
ויהי השמש בחצי תשמים ויצאו
שלשים ושמת אתים ויום ירח עמד ולא אץ לבוא
כיום תמים : ולא היה כיום ההוא לפניו
ולאחריו לשמוע ה' בקול איש כי ה' נלחם להם
ליש ראל :

אז ירבר יהושע את השירה הואת ביום
את ה' את האמרי לפני יהושע ולפני
בני ישראל : ויאמר לעיני כל ישראל רבות
עשית את ה' פעלת גדולות מי כמוך שפתי
יסמרו לשמך : חסרי ומצודתי משגבי שיר
חדש אשירה לך מגדלת לך אומרה אתה עת
ישועתי : כל פלכי ארץ יודוך פלת רונני תהל
לך יסמרו בני ישראל ירנו בישועתיך ישירו
ויזמרו בגבורתיך : עליך בטחנו ה' אמרנו
אתה אלהינו כי האיש לנו למחסה לפגדל עוז
פמני איבנו : אליך זעקנו ולא משנו בך
בטחנו ונפלטנו בשועתיך שמעת קולנו תפלת
מחרם נפשנו : הרשית לנו חסדיך נתת לנו
ישועתך שמחת לבנו בגבורתיך : יצאת לישע
לנו גאלת ברוע את עמך עניתנו פשמי קדשך
פרכבות עם הושענתנו : שמש וירח בזבל עמדו
ויתעמר באפך ? צורדנו ואיבו אלימו פשעתיך :
כל ויונו ארץ עברו פלכי גוים נקבצו יחד בפניך
לא נעזו ? פלחמתיך חפצו : קמת אליהו באפך
ותורד ועשך אפרתם כתרונך ותצשיתם בחמתך
תשמו גוים פפחרך ממן פסלכות פרתון מחצת
פלכים ביום אפך : שפטת עליהו ועמך חרון
אפך תשיבו חשבת עלהו אופם ותצביתם
ברקתם : שחת פרשובת נפלו ברשת טמנו
נלכדה רגלם : מצאת ירך לכל אויבך אשר
אפרו פחבב ירשו ארץ נורוע שנו עיר מלאת

פגיחם

פגיחם קלון הנצח לארץ קרנתם : ואתה לימו
בחצתך ואאבימי פניך : רנות ארץ
ותרעש פקו ? רעמך שליהם לא תשבת כפות
נפשם והיותם לשאול הגות הרפות
פסגרתך כלית בפוצתך נתת נשפותם ברד
נפלו בשחמורת כל וקופו נבלתם בסיחה
תיפה בקיבותיהם השלכה : פפותפן
פכניך הוצת עפך נגבורתך : על כן נך
ישיש לבנו תגיל נפשנו בישועתך : לשונגו
תספר גבורתיך נשירה ונזמרה בנפלאותיך :
כי הושענו פציונו פלטתנו אנדתם
פפנינו ותהרפם תחת רגלינו : כן יאבדו כל
אויביך ה' ורשעים כפגן ידוף רוח ואהביך כגן
עלי פים שתולים : וישב יהושע וכל ישראל
עפו אל השחנה חגלגלה אחרי הבות את כל
השלכים עד בלתי השאיר להם שריד :
והפשת השלכים נפו לבדם ברגלם פהם חפשה
ויתחבאו בפערי ובקשם יהושע במחון השלחפה
ולא פצאם : ויגר להושע אחרי כן לאפר
נפצאו השלפים שהם נחבאים במערה :
ואפר יהושע הפקידו אנשים על פי המערה
לשפרם בן ציו ולהם ועשובן בני ישראל :
וכל ויהושע להכות את האמרי ויצו ויצאנו את
חפשת השלכים פהפערה : ויקרא יהושע
אל כל ישראל ואפר אל קציני השלחפה שימו
את רגליכם על צוארי השלכים האלה ואל
תיראו ואל תערצו : וישו כן כל קציני
השלחפה וישיבו אש רגלו על צוארי השלכים
האלה ויאפר יהושע בכה יעשו ה' לכל אויביכם
אשר ויהושע אחרי כן ויחרגו את השלכים
וישליבו אותם אל המערה וישיבו אבנים
גדולות אל פי חפערה : וילך יהושע אחרי
כן וכל העם אשר אתו אל מקדת ביום
ההוא ויבו אותה לפי חרב : ויחרם
את הנפש ואת כל אשר פה ויעש

להה

לה למלחמה ולעיניה באשר עשה לירחו ולעיה: ויעברו
משם אל לבנה וילחמו בה ויתנה יי בידו:
ויכה יהושע לפי חרב ואת כל הנפש אשר בה
לא השאיר בה שריד ויעש לה כאשר עשה ליריחו:
ומשם עבר לכיש להלחם בה ויעל הורם מלך
גזר לעזור את אנשי לכיש ויכהו יהושע ואת
עמו עד בלתי השאיר לו שריד: וילכוד יהושע
את לכיש ואת כל עסה ויעש לה ככל אשר עשה
ללבנה: ועבור יהושע משם עגלונה ולכרת
גם הוא ואת כל עמה לפי חרב:
ויעל עבר חברונה וילחם בה וילכדה ויחרם
אותה: ושב משם וכל ישראל עמו דבירה
וילחם בה ויכה אותה לפי חרב ויחרם את
כל הנפש אשר בה לא השאיר שריד ויעש לה
ולמלכה כאשר עשה ליריחו: ויכה יהושע
את כל מלכי האמורי אשר בקדש ברנע ועד
עזה וילכוד את ארצם ויכם אחת כי יי נלחם
לישראל: וישב יהושע וכל ישראל עמו אל
המחנה הגלגלה: ויהי היה כשמעם יבין
מלך חצור את כל אשר עשה יהושע ליל מלכי
האמורי וישלח ויקרא מדין אל לבן מלך
שמרון ואל יפעול מלך אכשף ואל כל מלכי
האמורי לאמר: בואו כחרה אלינו ועזרונו
ונכה את בני ישראל כי יקבצו עלינו ועשו לנו
גאשר עשה לזולתי מלכי האמורי: וישבתו
כל המלכים חמלה אל דברי יבין מלך
חצור ויצאו הם וכל מחניה עבן עשרת מלכים
ועמם עם רב כחול אשר על שפת הים וסוס
ורכב רב מאד אשר אין להם מספר: ויבואו
ויחנו יחד על מי מרום ויועדו להלחם עם ישראל:
ויאמר יי אל יהושע אל תירא מהם כי כעת
מחר אתן את חלליהם לפניכם את סוסיהם תנקר
ואת מרכבותיהם חשרוף באש:
יהושע וכל אנשי המלחמה עליהם פתאום ויכו
בהם ויפלו בידם ויתנם יי ביד בני ישראל:

וירדפו

וירדפו בני ישראל את כל המלכים הגלה ואת
פחיתם ויכום ויכום עד בלתי השאיר להם
שריד ועש להם יהושע כאשר דבר אליו יי:
וישב יהושע בעת ההיא אל חצור ויכה בחרב
ואת הנפש אשר בה החרים וישרפה באש:
ויעבור יהושע מקצור אל שפרון ויכה אותם
אותה: ומשם עבר אל אכשף ועש לה כאשר
עשה לשמרון: ויעבור משם אל עדילם ויך
את כל העם אשר בה ועש לעדילם באשר עשה
לאגלון ולשפרון: ויעבור משם אל כל
ערי המלכים אשר הכה ויכה את כל העם אשר
נשאר בהן וירחם אותן: אך שללם ובהמתם
בזזו לרם בני ישראל וכל האדם הכו לפי
כל נפשה: כאשר צוה יי את משה כן עשה
יהושע וכל ישראל לא הפיל דבר:
ויכו יהושע ובני ישראל את כל ארץ הכנעני כשעיר
צוה יי לרם וירגו את כל מלכיהם שלשים
ואחד כלבים ויקחו בני ישראל את כל ארצם
מלבד מסלות טיחון וכל אשר נעבר הירדן
אשר הכה כשתם הם עורבים ויתנכ בשתי
לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשי:
הכה את כל המלכים אשר נעבר הירדן יפה
ויתיב להלה להשעת דבטות וחצי הבטה:
חמש שנים עשה יהושע את כל המלכים האלה
כלחמה ויקן את ערים לישראל והארץ
שקטה מהלחמה בכל ערי האמורי והכנענים
בעת ההיא בעת הפשו שנים יעבור נע
ישראל את חירדן אחרי אשר שנטי בני ישראל
כמלחמתם את הכנעני: ויקומו בעת ההיא
מלחמות גדולות חקות ומצוות בין גדום
ובין בני כהים וילחמו בני כהים את גדום
ויצא אביאנוס מלך כחיפה בשנת ההיא
היא שנת שלשים ואחת למלכו ויך חקה
עמו מן בחורי בני ברים וילך שעירה להלחם
את בני עשו: וישבע הורד בילך אדום את

ע ובעז

ושומעו ויצא לקראתו בעם כבד וביד חזקה
ויעריך אתו מלחמה בשדה אדום ׃ והגבר
יד כתים על בני עשו ויחרגו בני כתים מבני
עשו שנים ועשרים אלף ויגוסו כל בני עשו
לפניהם ׃ וירדפו אחריהם בני כתים ויבקיעו
את הדר מלך אדום רץ לפניהם ויתפשהו חי
ויביאו אותו אל אביאנוס מלך כתים ׃ ויצו
אביאנוס ויהרגהו וימת הדד מלך אדום בשנת
ארבעים ושמנה שנה למלכו ׃ וירדפו עוד
בני כתים את אדום ויכו בהם מכה רבה ויבנע
אדום לפני בני כתים ׃ וימשלו בני כתים
על אדום ויהי אדום תחת יד בני כתים ויהיו
לממלכה אחת מהיום ההוא ׃ ולא יספו
עוד לשאת ראשם מימים ההם ותהי ממלכתם
אחת עם בני כתים ׃ וישם אביאנוס נציבים
באדום ויהיו כל בני אדום עבדים למס עובד
לאביאנוס ויפן אביאנוס וישב אל ארצו כתימה
ויהי בשובו ויחדש את מלכותו ויבן לו היכל גדול
ועצום למושב המלוכה וימלוך לבטח על בני
כתים ועל אדום ׃ בימים ההם כאשר
הוריש בני ישראל את כל הכנעני והאמורי
ויהושע זקן בא בימים ׃ ויאמר י״י אל יהושע
אתה זקנת באת בימים והארץ נשארה הרבה
מאד לי שתה ׃ ועתה חלק את כל הארץ
בנחלה לתשעת השבטים וחצי שבט המנשי ׃
ויקם יהושע ויעש כאשר דבר אליו ׃ ויחלק
את כל הארץ לשבטי ישראל ירושה
במחלקותם ׃ רק לשבט הלוי לא נתן נחלה
אשי י״י הוא נחלתו כאשר דבר י״י ביד משה
לו ׃ ויתן יהושע את הר חברון לכלב בן
יפונה שכם אחד על אחיו כאשר דבר י״י ביד
משה ׃ על כן היתה חברון לכלב בן יפונה
ולבניו לנחלה עד היום הזה ׃ ויחלק יהושע
את כל הארץ בגורל לכל ישראל לנחלה כאשר
צוה י״י אותו ׃ ויתנו בני ישראל מנחלתם

ללוים

ללוים ערים לשבת ומגרשיהם למרגיהם
ולקנוינים כאשר צוה י״י את משה כן עשו בני
ישראל ויחלקו את הארץ בגורל בין רב
למעט ׃ וילכו לנחול את הארץ לגבולותיהם
ויתנו בני ישראל נחלה ליהושע בן נון בתוכם ׃
על פי י״י נתנו לו את העיר אשר שאל את תמנת
סרח בהר אפרים ויבנה את העיר וישב בה ׃
אלה הנחלת אשר נחלו אלעזר הכהן ויהושע
בן נון וראשי האבות המטות לבני ישראל בגורל
בשילה לפני י״י פתח אהל מועד ויכלו מחלק את
הארץ ׃ ויתן י״י לישראל את כל הארץ וירשו
אותה כאשר דבר י״י להם וכאשר נשבע י״י
לאבותיהם ׃ וינח י״י לבני ישראל מסביב
מכל אויביהם ולא עמד בפניהם איש ויתן י״י את
כל אויביהם בידם ׃ ולא נפל דבר אחד
מכל הטוב אשר דבר י״י אל בני ישראל הכל
הקים י״י ׃ ויקרא יהושע אל כל בני ישראל
ויברכם ויצום לעבור את י״י וישלחם אחרי בן
וילכו איש לעירו ואיש לנחלתו ׃ ויעבדו בני
ישראל את י״י כל ימי יהושע וי״י הניח להם
מסביב וישבו בעריהם לבטח ׃ ויהי בימים
ההם וימת אביאנוס מלך כתים בשנת שלשים
ושמנה שנה למלכו היא השנה השביעית
למלכו על אדום ויקברו אותו בהיכלו אשר בנה
לו וימלוך תחתיו לסיגוס חמשים שנה ׃ ויהי
במלכו ויצא צבא וילך וילחם עם יושבי ברנטיא
וכמניא בני אלישה בן יון ויגבר עליהם וישיבם
למס עובד ׃ אז שמע כי פשע אדום מתחת
יד כתים וילך אליהם לטיגוס ויך בהם ויבניעם
וישיבם תחת יד בני כתים ויהי אדום לממלכה
אחת את בני כתים כל הימים ׃ ימים רבים אין
מלך באדום ותהי כל ממלכתם את בני כתים
ואת מלכיהם ׃ ויהי בשנת עשרים ושש שנה
לעבור בני ישראל את הירדן היא שנת ששים
ושש שנים לצאת בני ישראל ממצרים ויהושע

בן

בן נון זקן בא בימים בן מאה ושמנה שנה
היה בימים ההם ׃ ויקרא יהושע לכל
ישראל לזקניו ולשופטיו ולשוטריו אחרי אשר
הניח יי׳ אל כל ישראל מאויביהם מסביב
ויאמר יהושע אל זקני ישראל ואל שופטיו
הנה אנכי זקנתי באתי בימים ואתם ראיתם
את אשר עשה יי׳ לכל הגוים אשר הדיש
מפניכם כי יי׳ הוא הנלחם לכם ׃ ועתה
חזקו מאד לשמור ולעשות את כל דברי
תורת משה לבלתי סור ממנה ימין ושמאל
׃ ולבלתי בוא בגוים האלה אשר נשארו
בארץ ובשם אלהיהם לא תזכירו ׃ כי
אם ביי אלהיכם תדבקו כאשר עשיתם עד
היום הזה ויגרש יהושע את בני ישראל מאחר
לעבוד את יי׳ כל ימיהם ׃ ויאמרו כל
ישראל את יי׳ אלהינו נעבוד כל ימינו
אנחנו בנינו ובני בנינו נרענו עד עולם ׃
ויכרות יהושע ברית את העם ביום ההוא
וישלח את בני ישראל וילכו איש לנחלתו
ולעירו ׃ ויהי בימים ההם בשבת בני
ישראל בעריהם לבטח ויקברו את ארונות
מטות אבותיהם אשר העלו ממצרים איש
בנחלת בנו את שנים עשר בני יעקב קברו
בני ישראל איש באחזת בנו ׃ ואלה
שמות הערים אשר קנלו בהם את שנים
עשר בני יעקב אשר העלו בני ישראל
ממצרים ׃ ויקברו את ראובן ואת גד
בעבר הירדן בדמיא אשר נתן להם משה
לבניהם ׃ ואת שמעון ולוי קברו בעיר
מגדא אשר נתנה לבני שמעון ויהי מגרש
העיר לבני לוי ׃ ואת יהודה קברו בעיר
בביא נגד בית לחם ׃ ואת עצמות יששכר
חבולון קברו אותם בצירון בחלק אשר נפלו
לבניהם ׃ ודן נקבר בעיר בנו באשתאל
׃ ואת נפתלי ואשר קברו אותם בקדש

נפתלי

נפתלי איש אשר במקומו אשר ניתן לבנו
׃ ואת עצמות יוסף קברו בשכם בחלקת
השדה אשר קנה יעקב מאת חמור ויהיו
לבני יוסף לנחלה ׃ ואת בניסן קברו
בירושלם נגד היבוסי אשר נתן לבני בניסן
׃ איש בעיר בנו קברו בני ישראל את
אבותם ׃ ויהי מקץ שנים ימים וימת
יהושע בן נון בן מאה ועשר שנים ׃ ויהי מות
אשר שפט יהושע את ישראל כ״ח שנים
ויעבוד ישראל את יי׳ כל ימי חיו ויתר
דברי יהושע ומלחמותיו בכנעני וכל הוכחותיו
אשר הוכיח את ישראל ואשר צום ׃
ושמות הערים אשר ירשו בני ישראל בימיו
הנם כתובים על ספר דברי יהושע אל בני
ישראל ועל ספר מלחמות יי׳ אשר כתב
משה ויהושע ובני ישראל ויקברו בני ישראל
את יהושע בגבול נחלתו בתמנת סרח אשר
נתן לו בהר אפרים ׃ ואלעזר בן אהרן
מת בימים ההם ויקברו אותו בגבעת פנחס בן
אשר נתן לו בהר אפרים ׃

ספר שופטים

בעת ההיא אחרי מות יהושע ועוד
בני הכנעני עודם בארץ ויאמרו
כל ישראל להודשים ׃ ויישאלו בני ישראל
ביי׳ לאמר מי יעלה לנו אל הכנעני בנחלה
להלחם בו ויאמר יי׳ יהודה יעלה ׃
ויאמרו בני יהודה אל בני שמעון עלו אתנו
בגורלנו ונלחמה בכנעני והלכנו גם אנחנו
עמכם בגורלכם וילכו בני שמעון את בני
יהודה ׃ ויעלו בני יהודה וילחמו בכנעני
ויתן יי׳ את הכנעני ביד בני יהודה ויכום
בבזק עשרת אלפים איש ׃ וילחמו את
אדוני בזק בבזק וינסו לפניהם וירדפו אחריו
ויתפשוהו

ואשפוה ויקומו ויקצצו את כתנות ידיו
ורגליו : ויאמר אדוני בוק שבעים
מלכים מקוצצים כתנות ידיהם ורגליהם
מקלסים תחת שולחני כאשר עשיתי כן שלם
לי אלהים ויביאוהו ירושלים וימת שם :
וילכו בני שמעון את בני יהודה ויבו את
הכנעני לפי חרב : ויהי יי את בני יהודה
ויורישו את ההר ויעל בני יוסף גם הם בית
אל היא לוז ויי עמם : וירגלו בני יוסף
את בית אל ויראו השומרים איש יוצא מן
העיר : ותשחו ויאמרו לו הראנו נא
את פתח העיר ועשינו עמך חסד :
ויראם את פתח העיר ויכו את העיר לפי חרב : ואת
האיש ואת משפחתו שלחו וילך אל ארץ החתים

ויבן עיר ויקרא שמה לוז ויושבו כל ישראל
בעריהם ויעבדו בני ישראל את יי כל ימי
יהושע : וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים
אחרי יהושע אחר ראו את מעשה יי הגדול אשר
עשה לישראל : ויעבדו הזקנים את ישראל
אחרי מות יהושע שבע עשרה שנה : וילחמו
כל הזקנים גם הם את מלחמת ישראל בכנעני
ויורש יי את הכנעני מפני בני ישראל למשיב
ישראל בארצם : ויקם את כל הדבר אשר
דבר לאברהם ליצחק וליעקב ואת כל השבועה
אשר נשבע לתת להם ולבניה את ארץ הכנעני
: ויתן יי לבני ישראל את כל ארץ כנען כאשר
נשבע לאבותיהם וינח יי להם מסביב וישבו בני
ישראל בכל עריהם לבטח : ברוך יי לעולם
אמן ואמן חזקי ואמץ לבבם כל המיחל ליי :
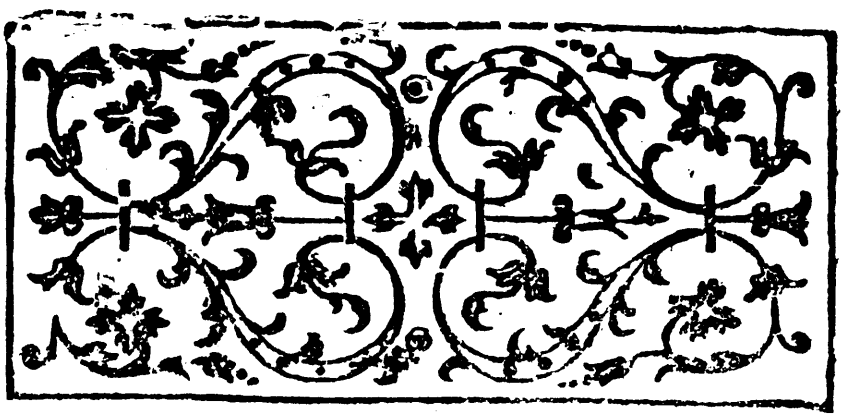
תם ונשלם שבח לאל בורא עולם